

T.C.

GİRESUN ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

SERVETİFÜNUN RESİMLİ UYANIŞ DERGİSİ

(1 OCAK 1942 - 25 MAYIS 1944)

SİSTEMATİK TAHLİLİ

SERVETİFÜNUN RESİMLİ UYANIŞ JOURNAL

(JANUARY 1, 1942 – MAY 25, 1944):

A SYSTEMATIC ANALYSIS

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan

Gözde ORÇAN

TEZ DANIŞMANI

Dr. Öğr. Üyesi Âdem ÖZBEK

GİRESUN 2022

T.C.
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

SERVETİFÜNUN RESİMLİ UYANIŞ DERGİSİ
(1 OCAK 1942 - 25 MAYIS 1944)
SİSTEMATİK TAHLİLİ

SERVETİFÜNUN RESİMLİ UYANIŞ JOURNAL
(JANUARY 1, 1942 – MAY 25, 1944):
A SYSTEMATIC ANALYSIS

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Gözde ORÇAN

TEZ DANIŞMANI
Dr. Öğr. Üyesi Âdem ÖZBEK

GİRESUN 2022

JÜRİ ÜYELERİ ONAY SAYFASI

Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün .... tarihli toplantısında oluşturulan jüri, Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Gözde ORÇAN'ın "Servetifünun Resimli Uyanış Dergisi (1 Ocak 1942-25 Mayıs 1944) Sistematik Tahlili" başlıklı tezini incelemiş olup aday 23.06.2022 tarihinde, saat 13.00'da jüri önünde tez savunmasına alınmıştır.

Aday çalışma, sınav sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Sınav Jürisi	Unvanı, Adı Soyadı	İmzası
Üye (Başkan)	Doç. Dr. Ramis KARABULUT	
Üye	Dr. Öğr. Üyesi Adem ÖZBEK	
Üye	Dr. Öğr. Üyesi Fikret USLUCAN	

ONAY

...../06/2022

Prof. Dr. Güven ÖZDEM
Enstitü Müdür V.

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Servetifünün Resimli Uyanış Dergisi (1 Ocak 1942 – 25 Mayıs 1944) Sistematiik Tahlili” adlı çalışmamın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım kaynakların kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

23/06/2022
Gözde ORÇAN

ÖN SÖZ

Basın-yayın organları gerek toplumsal ve kültürel gerekse ilmî, edebî ve sanatsal alanlarda halkı aydınlatma görevi üstlenen en önemli araçlardır. Dergiler ise daha ziyade eski devirlerde toplumun bu konularda istifade ettiği süreli yayınlardandır. Günümüz dünyasının imkânlarından çok uzakta bulunan eski dönemlerde süreli yayınların bir okul olarak görev yaptığı da bir gerçektir. Özellikle kültür, sanat ve edebiyatın nabzı süreli yayınlarda tutulur. Örneğin neşredilen bir eserin olduğu sosyal ve siyasi şartlar, eserin müellifinin öz geçmişi gibi bilgiler, süreli yayınlar yoluyla edinilebilir.

27 Mart 1891 – 25 Mayıs 1944 tarihleri arasında 53 yıl boyunca yayımlanan *Servetifünun* dergisi, Türk edebiyatı tarihlerine adını yazdıran birçok kaleme ev sahipliği yapmış uzun ömürlü süreli yayınlardandır. Bu anlamda *Servetifünun* da edebiyat tarihimiz için vazgeçilmez kaynaklardan biridir. Bu tez çalışmasının konu seçiminde de buradan yola çıkıldığı ifade edilmelidir.

Bu çalışmada *Servetifünun Uyanış* dergisinin 1 Ocak 1942 tarihinden kapanış tarihi olan 25 Mayıs 1944’e kadarki sayıları tahlil edilmeye çalışılmıştır. İncelenen 2,5 yıllık kısım 91. cildin 2367 numaralı nüshasından 95. cildin 2464 numaralı nüshasına kadar olan 98 sayıyı kapsamaktadır. Bu çalışmaya konu olan sayılar, Millî Kütüphanenin Süreli Yayınlar Koleksiyonu’ndan temin edilmiştir. İncelenen 1942 – 1944 yıllarında bilinmeyen bazı sebeplerle derginin yayınına ara verilmiştir.

Öncelikle derginin ismi ile ilgili bir açıklama yapmakta fayda olacaktır. Dergi ilk olarak *Servetifünun* adıyla yayımlanmıştır. Atatürk’ün dergiye “Uyanış” adını ilâve etmesiyle dergi *Servetifünun Uyanış* ve *Servetifünun Resimli Uyanış* gibi farklı adlarla da neşredilmiştir. İncelememiz dâhilindeki nüshalarda kapak sayfasının üst kısmında *Servetifünun Uyanış* klişesi yer aldığı için bu tez çalışması boyunca *Servetifünun Uyanış* adı tercih edilmiştir.

Tezimiz üç ana bölümden oluşmaktadır: “İnceleme”, “Tahlilî Fihrist” ve “Seçilmiş Metinler.”

“İnceleme” bölümü; “*Servetifünun Uyanış Dergisi* (91 - 95. Ciltler) Hakkında”, “*Servetifünun Uyanış Dergisi* (1 Ocak 1942 – 25 Mayıs 1944) İçindekiler Tablosu”, “*Servetifünun Uyanış Dergisi* (1 Ocak 1942 – 25 Mayıs 1944) Görsel Tablosu (Fotoğraf, İllüstrasyon, Karikatür, Resim)” isimlerini taşıyan üç alt başlıktan oluşmaktadır. “*Servetifünun Uyanış Dergisi* (91 - 95. Ciltler) Hakkında” adlı başlık altında derginin yazar

kadrosuna, muhtevasına, şekil özelliklerine ve görsellerine dair bilgiler verilmiştir. “Servetifünun Uyanış Dergisi (1 Ocak 1942 – 25 Mayıs 1944) İçindekiler Tablosu” adlı başlık dergideki yazıları ve şiirleri kapsayan bir tablodan oluşur. “Servetifünun Uyanış Dergisi (1 Ocak 1942 – 25 Mayıs 1944) Görsel Tablosu (Fotoğraf, İllüstrasyon, Karikatür, Resim)” adlı başlıkta ise dergideki görsel malzemeleri kapsayan içindekiler tablosuna yer verilmiştir. Görsel malzemeleri içeren tabloda imzası okunamayan çizer, fotoğrafçı ve ressam imzaları asıl metinden kopya edilerek orijinal şekliyle gösterilmiştir.

“Tahlilî Fihrist” bölümünde dergide yer alan yazıların ve şiirlerin künyeleri yazar adına, türlerine ve konularına göre tasnif edilmiştir. Ancak dergide yer alan bütün yazı türleri konularına göre künyelenmemiş olup bu sebeple hem türlerine göre hem de konularına göre iki ayrı tahlilî fihrist hazırlanmıştır. Ayrıca bu kısımda görsel öğelerin de -fotoğraf, illüstrasyon, karikatür, resim- eser adlarına göre künyeleri listelenmiştir. Tahlilî fihrist oluşturulurken, yazar adı, yazı adı, derginin tarihi, sayısı ve sayfa numarası, yazı türü belirtilmiştir.

“Seçilmiş Metinler” bölümünde ise “nesir” ve “şiir” alt başlıklarında dergide ağırlıklı olarak yer alan açık mektup, anket, araştırma-inceleme, biyografi, deneme, edebî eleştiri, edebî mektup, fıkra, gezi yazısı, günlük, hatıra, hikâye, makale, manifesto, mülakat, röportaj, sohbet, sinema eleştirisi, şiir, tanıtım yazısı gibi türlerden edebî ve kültürel anlamda daha önemli olduğu düşünülen 75 adet metne yer verilmiştir.

Ayrıca çalışmada dergiden kaynaklı birtakım eksiklikleri gidermek adına “[ ]” köşeli parantez içerisinde bazı eklemeler yapıldığını da ifade etmek gerekir. Bununla birlikte dergide sadece adı ile rastlanılan; fakat Soyadı Kanunu’ndan sonra soyadı alan imzaların soyadları “[ ]” köşeli parantez içerisinde belirtilmiştir. *Servetifünun Uyanış* dergisine ait dipnotlar ise kendi dipnotlarımızdan ayrılması amacıyla “ ” tırnak işaretiyle gösterilmiştir.

Tez çalışmam süresince bilgisini, emeğini ve zamanını esirgemeyen değerli hocam ve danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Âdem Özbek’e, kütüphanesinin kapısını bana açan kıymetli hocam Dr. Öğr. Üyesi Fikret Uslucan’a, sorularımı içtenlikle yanıtlayan değerli hocam Dr. Öğr. Üyesi Seda Özbek’e, manevi desteğini her daim hissettiğim anneme ve arkadaşım Kadem Zaman’a teşekkürü bir borç bilirim.

Gözde ORÇAN
Giresun, 2022

ÖZET
SERVETİFÜNUN RESİMLİ UYANIŞ DERGİSİ
(1 OCAK 1942 – 25 MAYIS 1944)
SİSTEMATİK TAHLİLİ

Türk edebiyatının en uzun soluklu süreli yayınlarından biri *Servetifünun*'dur. Dergi, 53 yıllık yayın hayatı boyunca birçok edebî topluluğa ev sahipliği yapmıştır. Bu çalışma, yayın sürecinin son döneminde *Servetifünun Uyanış* adıyla yayımlanan derginin 1 Ocak 1942 - 25 Mayıs 1944 tarihlerini kapsayan toplam 98 sayısının sistematik olarak tahlili ve dergide yer alan seçilmiş metinlerden oluşmaktadır.

Bu çalışma “İnceleme”, “Tahlilî Fihrist” ve “Seçilmiş Metinler” başlıklı üç ana bölümden oluşmaktadır. “İnceleme” bölümünde; derginin yazar kadrosu, muhtevası ve şekil özellikleri hakkında bilgiler verilmiş ve derginin görsel zenginliğine de ayrı bir başlık açılmıştır. Bununla birlikte dergide yer alan yazılar ve şiirler ile görsel öğelere dair iki ayrı içindekiler tablosu da bu bölümde yer almaktadır. “Tahlilî Fihrist” adlı bölümde ise dergide yer alan yazılar ve şiirler yazar adına, türlerine ve konularına göre tahlil ve tasnif edilerek künyeleri listelenmiş; ayrıca dergideki fotoğraf, illüstrasyon, karikatür ve resim gibi görsel malzemeler için de ayrı bir künye listesi hazırlanmıştır. “Seçilmiş Metinler” adlı üçüncü bölümde ise dergide yer alan nesirlerden ve şiirlerden örnek metinlere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Süreli Yayınlar, Dergi, Mecmua, Servetifünun, Servetifünun Uyanış Dergisi

ABSTRACT
SERVETİFÜNUN RESİMLİ UYANIŞ JOURNAL
(JANUARY 1, 1942 – MAY 25, 1944):
A SYSTEMATIC ANALYSIS

One of the longest-running periodicals of Turkish literature is Servetifünun. The journal has hosted many literary societies throughout its 53-year publication life. This study consists of a systematic analysis of a total of 98 issues of the journal, which was published under the name Servetifünun Uyanış, covering the dates January 1, 1942 - May 25, 1944, and selected texts in the journal.

This study consists of three main sections titled “Analysis”, “Analytical Index” and “Selected Texts”. In the "Analysis" section; information about the writer’ staff, content and shape features of the journal was given and a separate title was opened for the visual richness of the journal. In addition, two separate tables of contents regarding the articles and poems and visual elements in the journal are also included in this section. In the section titled "Assay Index", articles and poems in the journal were analyzed and classified according to the author's name, genres, and subjects, and their tags were listed; In addition, a separate tag list has been prepared for visual materials such as photographs, illustrations, cartoons and pictures in the journal. In the third part, named "Selected Texts", sample texts from prose and poems in the journal are included.

Keywords: Periodicals, Journal, Magazine, Servetifünun, Servetifünun Uyanış Journal

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	I
ÖZET	III
ABSTRACT	IV
İÇİNDEKİLER.....	V
KISALTMALAR.....	XIII
GİRİŞ.....	1
SERVETİFÜNUN VE KURUCUSU AHMET İHSAN TOKGÖZ.....	1
BİRİNCİ BÖLÜM.....	6
1.SERVETİFÜNUN UYANIŞ DERGİSİ (91-95. CİLTLER) HAKKINDA	6
1.1. Yazar Kadrosu	6
1.2. Muhtevası	22
1.3. Şekil Özellikleri.....	28
1.4. Görsellerle Servetifünun Uyanış	30
2. SERVETİFÜNUN UYANIŞ DERGİSİ (1 OCAK 1942 – 25 MAYIS 1944) İÇİNDEKİLER TABLOSU	32
3. SERVETİFÜNUN UYANIŞ DERGİSİ (1 OCAK 1942 – 25 MAYIS 1944) GÖRSEL TABLOSU (FOTOĞRAF, İLLÜSTRASYON, KARİKATÜR, RESİM).....	78
İKİNCİ BÖLÜM	86
TAHLİLÎ FİHRİST.....	86
1. YAZILAR / ŞİİRLER	86
1.1. Yazar Adına Göre.....	86
1.2. Türlerine Göre	158
1.2.1. Yazılı Anlatım Türleri	158
1.2.1.1. Öğretici Metinler	158
1.2.1.1.1. Eleştiri.....	158
1.2.1.1.1.1. Edebî Eleştiri	158
1.2.1.1.1.2. Sinema Eleştirisi	163
1.2.1.1.2. Fıkra.....	163
1.2.1.1.3. Araştırma-İnceleme	167
1.2.1.1.4. Haber Yazısı	171
1.2.1.1.5. Deneme	174
1.2.1.1.6. Hatıra	176
1.2.1.1.6.1. Edebiyatçı Hatıraları.....	176
1.2.1.1.6.2. Matbuat Hatıraları.....	177
1.2.1.1.6.3. Siyasetçi Hatıraları	177
1.2.1.1.7. Sohbet	178
1.2.1.1.8. Biyografi.....	179
1.2.1.1.9. Mektup.....	181

1.2.1.1.9.1. Açık Mektup	181
1.2.1.1.9.2. Edebî Mektup	182
1.2.1.1.10. Gezi Yazısı	182
1.2.1.1.11. Makale	183
1.2.1.1.12. Günlük	183
1.2.1.1.13. Fikir Yazısı	183
1.2.1.1.14. Otobiyografi	184
1.2.1.1.15. Röportaj	184
1.2.1.2. Edebî (Sanatsal) Metinler	184
1.2.1.2.1. Kurmaca- Anlatma Esasına Bağlı Metinler	184
1.2.1.2.1.1. Hikâye	184
1.2.1.2.1.1.1. Telif Hikâyeler	184
1.2.1.2.1.1.2. Tercüme Hikâyeler	187
1.2.1.2.1.2. Roman	189
1.2.1.2.1.2.1. Telif Romanlar	189
1.2.1.2.1.2.2. Tercüme Romanlar	190
1.2.1.2.1.3. Efsane	191
1.2.1.2.1.4. Masal	191
1.2.1.2.2. Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler	191
1.2.1.2.2.1. Şiir	191
1.2.1.2.2.2. Mensur Şiir	206
1.2.2 Sözlü Anlatım Türleri	207
1.2.2.1. Konferans	207
1.2.2.2. Nutuk	208
1.2.2.3. Mülakat	208
1.2.2.4. Tartışma	209
1.2.3. Diğer Türler	209
1.2.3.1. İlan	209
1.2.3.2. Taziyeler, Tebrikler, Teşekkürler	216
1.2.3.3. Manifesto	218
1.2.3.4. Vecizeler	219
1.2.3.5. Ahmet Rasim Sözlüğü	220
1.2.3.6. Bibliyografi	221
1.2.3.7. Notlar	222
1.2.3.8. Anket	222
1.2.3.9. Tanıtım Yazısı	223
1.2.3.10. Bilmece	224
1.2.3.11. Kitaptan bir parça	224
1.2.3.12. Beyanname	224
1.2.3.13. Bulmaca	225
1.2.3.14. Atasözü	225
1.2.3.15. Dini Metin	225
1.2.3.16. Radyo Konuşmaları	225
1.2.3.17. Resmî Vasiyetname	225
1.3. Konusuna Göre	225
1.3.1. Yazılı Anlatım Türleri	225
1.3.1.1. Konusuna Göre Öğretici Metinler	225
1.3.1.1.1. Edebî Eleştiri	225

- Ahlak	225
- Basın - Yayın.....	226
- Edebî Eserler	226
Hikâye.....	226
Roman.....	226
Şiir ve Şiir Kitapları.....	227
- Edebî Şahsiyetler.....	227
- Edebiyat Teorisi	228
Edebî Akımlar	228
Nesir	229
Roman.....	229
Sanat	229
Şiir	229
- Eleştirmen	230
- Folklor	230
- Güzel Sanatlar	230
Mimari	230
Müzik.....	230
Resim, Ressamlar	230
Tiyatro	231
- Tarih	232
- Toplumsal.....	232
1.3.1.1.2. Sinema Eleştirisi.....	232
1.3.1.1.3. Fıkra.....	233
- Ahlak	233
- Basın-Yayın.....	233
- Batı Edebiyatı.....	234
- Cumhuriyet, bk. Siyaset	234
- Dil.....	234
- Edebî Şahsiyetler.....	234
- Felsefe	235
- Kültür, Sanat ve Edebiyat.....	235
- Güzel Sanatlar	235
Heykel ve Heykeltraş.....	235
Müzik.....	236
Resim.....	236
Sanat	236
Tiyatro ve Tiyatrocular.....	236
- Sosyal, Siyasi ve Tarihî.....	236
Siyaset.....	236
Sosyal	237
Tarih	238
- Spor	238
1.3.1.1.4. Araştırma-İnceleme	239
- Basın-Yayın.....	239
- Batı Edebiyatı.....	239
- Çin Edebiyatı.....	240
- Dil.....	240

- Edebiyat Teorisi	240
Nesir	240
Şiir	241
- Güzel Sanatlar	241
Müzik.....	241
Resim, Ressamlar	242
Sanat	242
Sinema	242
Tiyatro	242
1.3.1.1.5. Haber Yazısı	244
- Edebiyat.....	244
- Müzik	245
- Resim, Ressamlar	245
- Sinema.....	245
- Tiyatro	246
- Yurt dışı.....	246
- Yurt içi	247
1.3.1.1.6. Sohbet	247
- Siyasi ve Sosyal.....	247
- Basın-Yayın.....	249
- Diğer.....	249
- Felsefe	249
- Fen	249
- Güzel sanatlar	249
Müzik.....	249
Tiyatro	249
1.3.1.1.7. Biyografi.....	250
- Türkiye	250
Tıp, Sağlık	250
- Dr. Refik Saydam.....	250
Edebî Şahsiyetler	250
- Hüseyin Suat Yalçın.....	250
- Hüseyin Rahmi	250
- Selahattin Enis.....	250
- Rüştü Onur	250
- Sadri Ertem.....	250
Siyasetçi.....	251
- Mustafa Kemal Atatürk.....	251
- Rauf Orbay	251
- Avrupa.....	251
Edebî Şahsiyetler	251
- Victor Hugo.....	251
- Christopher Marlowe	251
- Thomas More	251
- Galsworthy	251
- Charles Peguy.....	252
- Wordsworth.....	252
- Gerhard Hauptmann	252

- Liviu Rebreanu	252
Müzisyen	252
- Charles Gounod	252
- Ludwig van Beethoven	252
- Wolfgang Amadeus Mozart	252
Oyuncu	253
- Robert Donat	253
Ressam	253
- Rembrandt	253
Siyasetçi	253
- Anthony Eden	253
- Amerika	253
Düşünür	253
-Daniel Webster	253
Edebî Şahsiyetler	253
- John Burroughs	253
- Thomas Bailey Alderich	254
- Walt Whitman	254
- Oliver Wendel Holmes	254
Oyuncular	254
- Joan Leslie	254
- Paul Muni	254
1.3.1.1.8. Mektup	254
1.1.1.8.1. Açık Mektup	254
- Polemik	254
1.3.1.1.8.2. Edebî Mektup	255
- Edebiyatçı Mektupları	255
1.3.1.1.9. Gezi Yazısı	256
- Türkiye Şehirleri	256
Hatay	256
İstanbul	256
- Avrupa Ülkeleri ve Şehirleri	256
İsviçre (Lozan)	256
Yunanistan	256
- Amerika Ülkeleri ve Şehirleri	257
Panama	257
1.3.1.1.10. Makale	257
- Edebiyat Tarihi	257
- Siyasi, Tarihi ve Sosyal	257
- Şiir	257
- Tiyatro	257
1.3.1.1.11. Fikir Yazısı	258
- Felsefe	258
- Sanat ve Edebiyat	258
- Toplumsal	258
1.3.1.1.12. Otobiyografi	258
- Ahmet İhsan Tokgöz	258
1.3.1.1.13. Röportaj	258

- Sanat ve Edebiyat	258
1.3.2. Sözlü Anlatım Türleri	259
1.3.2.1. Konferans	259
- Psikoloji.....	259
- Şiir	259
1.3.2.2. Tartışma	260
- Eleştiri ve Eleştirmen	260
1.3.3. Diğer Türler	260
1.3.3.1. Manifesto	260
- Edebiyat.....	260
1.3.3.2. Notlar	262
- Kültür, Sanat ve Edebiyat.....	262
1.3.3.3. Anket	262
- Sanat ve Edebiyat	262
2. GÖRSEL MALZEME TAHLİLİ FİHRİSTİ (FOTOĞRAF, RESİM, İLLÜSTRASYON, KARİKATÜR)	263
2.1. Fotoğraf	263
2.2. Resim (Gravür, Kara Kalem, Natürmort)	269
2.2.1. Gravür	269
2.2.2. Kara Kalem	270
2.2.3. Natürmort	272
2.3. İllüstrasyon	272
2.4. Karikatür	273
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	275
SEÇİLMİŞ METİNLER.....	275
1. NESİRLER	275
1.1. Edebî Eleştiriler	275
1.1.1. Cahit Sıtkı Tarancı Hakkında	275
1.1.2. Cahit Sıtkı Tarancı Hakkında [2].....	278
1.1.3. Ebedî Sanatkâr	284
1.1.4. Sait Faik'in Bir Cevabı Münasebetiyle	287
1.1.5. Uzaktan: Üç Şiir Üstünde Düşünceler	289
1.1.6. M. Uluğ Turanlıoğlu: Köy Şiirleri	292
1.1.7. Samim Kocagöz'ün Hikâyeleri: Telli Kavak	295
1.1.8. Vişne Bahçesi	298
1.2. Hikâyeler	301
1.2.1. Mimar Sinan	301
1.2.2. Ormanın Şarkısı	306
1.2.3. Deliorman: Vatan Yahut Silistre	312
1.2.4. Deliorman: Vatan Yahut Silistre II.....	314
1.2.5. Deliorman: Vatan Yahut Silistre III	316
1.2.6. Tiyatrocular	319
1.2.7. Tiyatrocular [2].....	321
1.2.8. Pınarcık Bataklıkları	325
1.3. Fıkralar	329
1.3.1. 29 Teşrinvevvel 1943	329

1.3.2. Ankara’da Beethoven	331
1.3.3. Avni Dilligil.....	333
1.3.4. Basının Vazifeleri	334
1.3.5. Spor: Jimnastiğin Terbiyevi Kıymetini Unutmamalıyız	335
1.3.6. Türk Dili Bayramı	336
1.4. Araştırma-İncelemeler	337
1.4.1. Tiyatro: Bizde Tuluat.....	337
1.4.2. Türk Tiyatro Tarihine Bir Bakış: Tanzimat ve Tiyatro	340
1.4.3. Türkiye’de İlk Tiyatro Yazarlar: Ahmet Mithat	343
1.4.4. Yirmi Yıllık Türk Şiirine Bir Kuş bakışı: Şiirde Genç Nesil	346
1.4.5. Yirmi Yıllık Türk Şiirine Bir Kuş bakışı: Şiirde Genç Nesil II	349
1.4.6. Yirmi Yıllık Türk Şiirine Bir Kuş bakışı: Şiirde Genç Nesil II [III]	352
1.5. Denemeler.....	356
1.5.1. Defter -I-	356
1.5.2. Hayat-Edebiyat: Şair.....	358
1.5.3. Kendim ve Başkaları İçin Gelişigüzel Notlar: Okuyucunun Tecessüsü	359
1.6. Hatıralar	361
1.6.1. Ahmet İhsan’a Dair Hatıralar	361
1.6.2. Ahmet İhsan’a Dair Hatıralar [2].....	364
1.6.3. Sadri Ertem’in Arkasından.....	367
1.6.4. Ölümünün Yıl dönümü Münasebetiyle Ömer Seyfettin.....	369
1.7. Sohbetler.....	371
1.7.1. Hafta Hasbihali: Korkunç dünya – Almanya’dan gelen gazeteci arkadaşların yazdıkları- Yirmi yıl evvelkinden ne büyük fark! Kafkas hâli- Dünya nereye gidiyor?	371
1.7.2. Hafta Hasbihali: Gittikçe artan darlık- Aralıktan ceplerini doldurmaya uğraşanları durdurmak lazım- Açalım gözümüzü	374
1.8. Biyografiler.....	377
1.8.1. Rüştü Onur (1920-1942).....	377
1.8.2. Sadri Ertem Öldü: Kaybettiğimiz Büyük Yazarın Hayatı	378
1.9. Manifestolar.....	380
1.9.1. Manifest	380
1.9.2. Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında	386
1.9.3. Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında	386
1.9.4. Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında	387
1.9.5. Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında	387
1.9.6. Manifest ve Genç Nesil	388
1.10 Açık Mektuplar.....	389
1.10.1. Avni İnsel’e Açık Mektup	389
1.10.2. Biri Daha!.. : Çınaraltı’nın Değerli Münekkidi Bay Besim Akımsar’a Açık Mektup.....	391
1.11. Anketler	393
1.11.1. Sanat Anketimiz: Şair N. İlhan Berk Cevap Veriyor	393
1.11.2. Sanat Anketimiz: Üstat Sadri Ertem Cevap Veriyor	395
1.12. Tanıtım Yazıları.....	397
1.12.1. İşaretler: Yarenlik	397
1.12.2. Kitap Resmigeçidi	398
1.13. Edebî Mektuplar	401

1.13.1. Birinci Mektup (1920).....	401
1.13.2. Gönderilmemiş Mektuplar: Sonbahar	402
1.14. Gezi Yazıları.....	404
1.14.1. İstanbul'dan Hatay'a	404
1.14.2. Yolculuk Mektubu (Lausanne'dan).....	407
1.15. Makaleler	408
1.15.1. Fecr-i Âti: Fecr-i Âti'de Nazım -Haşım'ın Şiirlerindeki Âlem- Son Söz XXIII	408
1.15.2. 52 Yıllık “Servetifünun”dan Tedailer.....	411
1.16. Sinema Eleştirileri	413
1.16.1. Bir Filmin Gecikmiş Bir Tenkidi: Kıskanç	413
1.16.2. Sinema ve Sanat Dünyası: Türk Filimciliği ve Hazım	416
1.17. Günlük	418
1.17.1. Bir Şiir Delisinin Defterinden	418
1.18. Mülakat.....	420
1.18.1. Edebiyat Konuşmaları: Bedri Rahmi ile Yârenlik.....	420
1.19. Röportaj	423
1.19.1. Sanatta Genç Nesil: -I- Aktör Ferdi Tayfur Anlatıyor	423
2. ŞİİRLER	427
2.1. Güzelsin	427
2.2. Kaside	428
2.3. Köyün Camları	428
2.4. Masal	429
2.5. Nostalji	429
2.6. Peşinden Söylenen Şarkılardan	430
2.7. Sabah Çayı.....	430
2.8. Yaşamak	431
2.9. Yeni Bir Aşktan Önce.....	431
2.10. Yolculuk	432
2.11. I.....	433
2.12. II	434
2.13. III	435
SONUÇ	436
KAYNAKÇA.....	439
DİZİN.....	440
EKLER	454

KISALTMALAR

a.g.e. : Adı geçen eser

bk. : Bakınız

C. : Cilt

Haz. : Hazırlayan

No. : Numara

s. : Sayfa

S. : Sayı

SFU : Servetifünun Uyanış

TDV : Türkiye Diyanet Vakfı

GİRİŞ

SERVETİFÜNUN VE KURUCUSU AHMET İHSAN TOKGÖZ

Servetifünun, 53 yıllık yayın hayatı ile Türk edebiyatının en uzun soluklu süreli yayınlarından. Derginin ilk nüshası, sahibi ve kurucusu Ahmet İhsan Tokgöz tarafından 27 Mart 1891 tarihinde çıkarılır. Son nüshası ise Ahmet İhsan'ın ölümünden 1,5 yıl sonra 25 Mayıs 1944¹ tarihinde yayımlanır. Siyasi, edebî, ilmî, sosyal haftalık bir dergi olan *Servetifünun*, 2464 sayı yayımlanmıştır.

Servetifünun'un kurucusu Ahmet İhsan'ın matbaa ile tanışması çok küçük yaşlara tesadüf eder. Henüz yedi yaşında iken lalası Halil Ağa ile ömründe ilk kez matbaa görmüştür. Tokgöz, küçük yaşlardaki bilinçsiz fakat heyecanlı deneyimini şu şekilde aktarır:

“İşte bu emektar Halil Ağa’yla ömrümde ilk matbaayı gördüm. Pırasa bıyıklı zâbit elimden tuttu, Halil Ağa yanımdan ayrılmadı; Serasker Kapısı’nın Fincancılar Yokuşu tarafındaki bir daireye geçtik ve orada Ceride-i Askeriye Matbaası’nı gördüm. Harflerden bir ‘Ahmet İhsan’ dizip iplikle sararak bana verdiler. Matbaada nasıl makine vardı, nasıl basıyorlardı, iyi anlayamamıştım, fakat o yedi parçadan mürekkep [oluşan] kurşun harfleri çok vakit yanımdan ayırmadım.”²

Matbaaya dair bu ilk edinimin ardından Süleyman Sûdî Efendi, ileride matbuat âleminin üstadı olacak olan Ahmet İhsan'ın matbaacılık serüvenine atılmasını destekler. Süleyman Sûdî Efendi'nin Şam'daki evinde Ahmet İhsan ile arasında şöyle bir konuşma geçer:

“-Sade yazmak lazım değil, onları basmak lazım, matbaacılık da yapmalısın.

Ben kuvvetli ‘yaparım!’ dedim.

Ebussuud Caddesi’nde ilk kurduğum ufacık matbaayı ziyaret edenlerin birincisi Süleyman Sûdî Efendi merhum olmuştu.”³

---

¹ Derginin yayımlanan son sayısı incelememiz dâhilindedir. 2464 numaralı bu sayının dış kapağında 26 Mayıs 1944 tarihi yer alırken iç kapağında 25 Mayıs 1944 tarihi bulunmaktadır. *Servetifünun Uyanış*’ın 7 günde bir yayımlanan haftalık bir dergi olduğu göz önüne alınırsa kapanış yılı olan 25 Mayıs 1944 tarihinin doğru olduğu anlaşılmaktadır.

² Ahmet İhsan Tokgöz, **Matbuat Hatıralarım**, (Haz. Necati Tonga), Çolpan Yayınları, Ankara 2020, s. 26-27.

³ Tokgöz, **a.g.e.**, s.34

Çevresel faktörlerin de etkisiyle henüz çocukluk döneminde iken Ahmet İhsan'da matbaacılığa dair ilk kıvılcımlar oluşur. Ahmet İhsan, daha sonra *Şafak*⁴ ve *Umran*⁵ gibi kısa süre içerisinde kapatılacak olan risaleler ile basın hayatına atılır. “Tokgöz, 1890 yılında Âlem Matbaası sahibi Mustafa ve diğer arkadaşı Âsım ile Âlem Matbaası Ahmed İhsan ve Şürekâsı Basımevini Ebussuud Caddesi'nde kurar.”⁶ *Servetifünun*, Dimitraki Nikolaidi'nin *Servet* isimli gazetesinin fennî eki olarak çıkar. O günlerde *Umran* dergisi ile birlikte çok sayıda mecmua kapatılmıştır. Bu hadisenin ardından çeşitli sebeplerden dolayı Ahmet İhsan Tokgöz bir süre yayıncılık yapamaz. Fakat bu sebepler Ahmet İhsan'ı yayıncılık faaliyetlerindeki arzusundan da vazgeçiremez. Bu yolda *Servetifünun*'u çıkarabilmek adına bir Rum gazeteci adına müsaade çıkarmayı başarabilir. Osmanlı Devleti'nde gazete imtiyazı alamayan Ahmet İhsan bir Rum gazeteci namına yayın faaliyetlerine izin verilmesine üzülse de haftalık bir gazete çıkarma isteğinin gerçekleşmesi daha baskın gelmiştir ve Ahmet İhsan bunun için büyük bir sevinç duyar. Dolayısıyla bu girişimlerin ardından 27 Mart 1891 tarihinde *Servetifünun*'un temelleri atılır.

Resimli bir mecmua olan *Servetifünun*'un daha iyi teknikleri kullanarak okurlarının karşısına çıkmasında Ahmet İhsan büyük çabalar gösterir. Avrupa'ya bir seyahat düzenler, Paris ve Viyana matbaalarını gezer, inceler. “Gezdiği ülkelerin matbaalarında kullanılan ve ‘çinkografi’ adı verilen çinko üzerine kimya ile hakk sanatının inceliklerini öğrenerek İstanbul'a geri döner.”⁷ Böylelikle mecmua okurlarına zengin ve yeni yöntemlerle basılmış görsel malzeme imkânı da sunar.

Dergi, adından da anlaşılacağı üzere başlangıçta ağırlıklı olarak fennî konular üzerine eğilir. “Mahmut Ekrem Bey gözetiminde derginin yazı işleri müdürlüğüne Tefik Fikret'in getirilmesiyle *Servetifünun* -memleketin sadece en büyük sanat ve edebiyat dergisi olmakla kalmayarak- Türk edebiyatının modernleşmesinde çok mühim hizmeti bulunan bir yayın organı haline de gelir.”⁸ Bu hamleler ile edebî bir kimlik kazanan *Servetifünun*, Edebiyat-ı Cedide topluluğunun doğuşunda bir mahfil vazifesi ifa eder:

“*Servetifünun*'a daha evvelden alaka gösteren Cenap Şahabettin, Kemalzâde Ali Ekrem [Bolayır], şair [İsmail] Safa, Halid Ziya, [Hüseyin] Siret,

⁴ 1889 yılında yayımlanan kısa ömürlü bir mecmuadır.

⁵ 4 Ekim 1887 ile 8 Kasım 1888 tarihleri arasında İstanbul'da haftalık yayımlanır. *Umran*, 29 sayı yayımlandıktan sonra kapatılır.

⁶ Ziyad Ebüzziya, “Ahmed İhsan Tokgöz”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C. 2, 1889 İstanbul, s. 94.

⁷ Kübra Andı, “*Servet-i Fünûn* Mecmuası”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, C. 4, S. 7, 2006, s. 534.

⁸ Kenan Akyüz, *Modern Türk Edebiyatının Ana Çizgileri*, İnkılâp Kitabevi, (36. Baskı) İstanbul 2020, s. 89.

Süleyman Paşazâde Sami, [Ahmet] Reşit Bey, Mehmet Rauf, Doktor [Hüseyin] Suat, Süleyman Nazif, Hüseyin Cahit, [Mehmet] Cavit, [Ahmet] Şuayib, Ahmet Hikmet [Müftüoğlu], Hüseyin Kâzım [Kadri]; Edebiyat-ı Cedide ailesini kuruyorlardı ve hepsinin yanında, bu ulvi [yüce] irfan gemisinin nazik, narin ve idaresi güç makinalarını fevkalâde maharetle işletiyordu.”⁹

Dergi, Türk edebiyatının mihenk taşları olan bu isimlere -Edebiyat-ı Cedide topluluğuna- ev sahipliği yapar. Batı’daki edebî faaliyetleri yakından takip eden bu kalemler *Servetifünun*’da da Batılı tarzda yazılar neşreder. “Tevfik Fikret özellikle ‘Musâhabe-i Edebiyye’leriyle sohbet geleneğini başlatır. Tevfik Fikret’i Cenap Şahabettin, Halit Ziya, Mehmet Rauf ve Ali Ekrem takip etmiş, Ahmet Reşit ise Batı tarzında edebî tenkit örnekleri yazmıştır.”¹⁰

Edebiyat-ı Cedide nesli gibi Türk edebiyatına yön vermiş olan bir diğer topluluk Fecr-i Âti mensupları da 1910 yılında *Servetifünun* yazı ailesine dâhil olur. Ahmet İhsan, Fecr-i Âti mensuplarının isimlerini şu şekilde açıklar: Ahmet Samim Bey, Ali Canip, Ali Süha, Âsaf Muammer, Bedi Nuri, Emin Bülent, Emin Lami, Fazıl Ahmet, Hamdullah Suphi, İsmail Müştak, İsmail Suphi, İzzet Melih, Mehmet Fuat Köprülü, Refik Halit, Şahabettin Süleyman, Şekip Âkif, Yakup Kadri’dır. Tokgöz, *Servetifünun*’un bir edebiyat mahfili olarak akıllara kazınmasını sağlayan bu iki topluluğun varlığından oldukça sevinç duyar.

Servetifünun dergisinin yarım asrı deviren yayın hayatı boyunca muhtelif sebeplerle neşrine ara verilir. “İlk olarak Hüseyin Cahit’in *Edebiyat ve Hukuk* isimli makalesi sebebiyle Matbuat Müdüriyeti derginin kapatılmasına karar verir.”¹¹ 5 Aralık 1901’de -bir ayı geçen bir sürenin ardından- derginin neşrine yeniden başlanılır. İkinci defa İstanbul’un işgali yıllarında 4 yıl yayınına ara verilerek 1924’te yayınına kaldığı yerden devam edilir. Bu kapatılma hadiselerinin ardından Ahmet İhsan’ın vefatı üzerine 1943 ve 1944 yıllarında da muhtelif sebeplerle *Servetifünun Uyanış*’ın yayınına 5 kez ara verilir.

Ahmet İhsan Tokgöz’ün büyük bir özveriyle uzun yıllar yaşattığı dergisine dair son arzusu, “sinesinde yedi nesli barındıran bu derginin yaşatılmasıdır.”¹² Derginin 2450. sayısında *Servetifünun* yazı ailesi tarafından belirtilen bu durumun aksine Ahmet İhsan’ın

⁹ Tokgöz, **a.g.e.**, s. 120-121-122.

¹⁰ bk. İsmail Parlatır, “Servet-i Fünûn”, **TDV İslâm Ansiklopedisi**, C. 36, 2009 İstanbul, s. 574.

¹¹ bk. Tokgöz, **a.g.e.**, s. 132.

¹² Servetifünun, “Ölümünün İlk Yıldönümünde Ahmet İhsan”, **Servetifünun Uyanış**, C. 94, No, 2450, 13 İkincikânun 1944, s. 136.

vefatıyla dergide düzensizlikler başlar ve dergi 1,5 yıl sonra kapatılır. Dergi ilk olarak 21 Ocak 1943 yılındaki 2422 numaralı sayısından sonra yayınına bir süreliğine ara verir. Haftalık yayımlanan derginin bu süreçte 7 sayısı neşredilmez. 18 Mart 1943 tarihinde 2423 numaralı sayısı ile yayınına kaldığı yerden devam eder. Söz konusu sayıda Servetifünun yazı ailesi *Gazetemiz Tekrar Çıkarken* üst başlığı ile “*Servetifünun*” ve *Gençlik* isimli bir yazı yayımlar. Bu yazıda Türk edebiyatının mektep niteliğindeki dergisi *Servetifünun Uyanış*’ın önemi ve Ahmet İhsan’ın değeri üzerinde durulur. Ayrıca *Servetifünun* sayfalarında yer almak isteyen genç kalemlere de müjde verilir.

İkinci kez 17 Haziran 1943 tarihindeki 2436 numaralı sayısından sonra derginin yayınına ara verilir. 2 Eylül 1943 yılında 2,5 aylık aranın ardından derginin neşrine tekrar başlanılır. Derginin bahsi geçen tarihte yayımlanan 2437. sayısında *Kısaca* başlığıyla bir yazı neşredilir. Bu yazıda derginin bilinmeyen bazı sebeplerden dolayı yayınına ara verildiği bilgisi okurlarla paylaşılır. *Servetifünun Uyanış*’ın daha kuvvetli bir yazı kadrosu ve dolgun bir münderecatla (içindekiler) okurlarının karşısında olduğu duyurulur.

23 Eylül 1943 tarihi ile 7 Ekim 1943 tarihi arasında yayımlanması gereken haftalık derginin 30 Eylül 1943 tarihli nüshası da yayımlanmaz. Bu düzensizlik 2 Aralık 1943 ile 16 Aralık 1943 tarihleri arasında da sürer. 1944’te ise yılın ilk aylarında -13 Ocak 1944 ile 24 Şubat 1944- bu düzensizlik devam eder. 24 Şubat 1944’te yayınına tekrar başlanılan derginin yeni çıkan sayısı ile eski itibarını kazanmış olarak yeni dünya fikir ve edebiyat müzakerelerine girileceği ilan edilir. Dergi sayfalarında memleket münevverlerinin halk ile içtimaî meseleler üzerine sohbet edeceği duyurulur. *Servetifünun Uyanış* ailesi her ne kadar okurlarına vaatler verip, dergiyi ayakta tutmaya çalışsa da çok geçmeden, 13 sayı sonra derginin yayın hayatına -geri dönmek kaydıyla- son verilir. Dergi 25 Mayıs 1944 çıkan 2464. sayısı ile kapatılır.

Dergi, 53 senelik yayın hayatında Trablusgarp Savaşı, Balkan Savaşları, I. Dünya Savaşı, II. Dünya Savaşı gibi tarihî hadiselerle şahit olmuş; Cumhuriyetin ilanına, Atatürk’ün devrimlerine tanıklık etmiştir. Derginin kurucusu Ahmet İhsan, sosyal ve siyasi hayatta yaşanan bu gelişmeleri özellikle 40’lı yıllardaki *Hafta Hasbihali* adlı köşesinde düzenli bir şekilde ele alır. Tokgöz, sohbetlerinin hemen hepsinde *Servetifünun Uyanış* okurlarını dış politikaya dair bilgilendirirken yaşanan kıtlık sebebiyle halkın israftan kaçınmasını da öğütler.

Kuruluşundan bu yana yaşanan gelişmeler dâhilinde başta fennî bir görünümde olan *Servetifünun*, Edebiyat-ı Cedide ve Fecr-i Âti gibi topluluklarla edebî bir kimlik kazanır. Gerek dış gerek iç politikada yaşananlar hakkında okurlarına haberler veren dergi siyasî bir işlev de üstlenir. Türk edebiyatında edebî devir açıp kapayan *Servetifünun* birbirinden değerli şairlere ve yazarlara kucak açar. Tanınmamış yetenekli genç kalemlerin isimlerini duyurur. Modern baskı teknikleri ve zengin görselleriyle okurlarının göz zevkine de hitap eder. *Servetifünun*'un tarihî, fennî, siyasî, edebî, ilmî, sosyal çehresi onun asırlar boyu yıkılmaz köklü bir çınar olarak anılmasını sağlayacaktır.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. SERVETİFÜNUN UYANIŞ DERGİSİ (91-95. CİLTLER) HAKKINDA

1.1. Yazar Kadrosu

Bu çalışmada *Servetifünun Uyanış* dergisinin 1 Ocak 1942 (no. 2367) ile 25 Mayıs 1944 (no. 2464) tarihleri arasında yayımlanan 98 sayısı ele alınmıştır. Dergi, inceleme dâhilindeki 2,5 yıllık süre zarfında çok zengin ve çeşitli bir yazar kadrosu ile okurlarıyla buluşur.

Bu kısımda, derginin yazar kadrosundan genel olarak bahsedildikten sonra dergide yer alan yazarlardan ve şairlerden kültür ve sanat dünyası açısından daha önemli olduğu düşünülenler ayrı ayrı başlıklar hâlinde müstakil olarak değerlendirilecektir.

Mecmuada imzasız olarak neşredilen, muhtelif türlerde 264 adet yazı vardır. Bu yazılar; 123 ilan, 36 haber, 25 fıkra, (biri iki sayı devam eden) 13 biyografi, 9 şiir, 7 anket, 7 vecize, 7 kısa not, 6 araştırma-inceleme, 6 bilmece, 5 tanıtım yazısı, 4 edebî eleştiri, 2 hatıra, 2 mülakattan oluşur. Geri kalan imzasız yazılar ise açık mektup, bibliyografi, bulmaca, deneme, manifesto, taziye ve tebriklerden ibarettir.

Servetifünun Uyanış yazı ailesi kimi zaman okurlarını bilgilendirmek, bir konuyu açıklığa kavuşturmak amacıyla kimi zaman da çeşitli tebrik, taziye ve teşekkürlerini okurlarına arz etmek üzere yazılar yayımlar. Bu yazılar; 7 haber, 3 fıkra, 1 edebî eleştiri, 1 hatıra, 1 kısa bir not, 1 tanıtım yazısı, 1 taziye, 1 tebrik, 1 teşekkürden oluşur.

Derginin sahibi ve kurucusu Ahmet İhsan'ın vefatı üzerine yayımlanan 2419, 2420 ve 2421 numaralı sayıların tamamı Ahmet İhsan ve mecmuasına ayrılmıştır. 2421 numaralı “Ahmet İhsan ve Servetifünun” özel sayısında, 27 Mart 1940 tarihinde ellinci yılını kutlayan *Servetifünun* için Ahmet İhsan'a 1940 tarihinde ve bu tarihten daha evvel gelen tebriklere yer verilmiştir. Hüseyin Cahit Yalçın, Recaizade [Mahmut] Ekrem, Halit Ziya Uşaklıgil, Cemal Bilsel, Celal Sahir [Erozan], Selim Sırrı, Refik Halit [Karay], İzzet Melih [Devrim], Kemal Gedeleş, Cemil Süleyman [Alyanakoğlu], Şehabettin Süleyman, Ali Canip Yöntem, H. Nazım [Ahmet Reşit Rey], [Mehmet] Fuat Köprülü gibi yazarlar matbuat âleminin kıymetli üstadına tebriklerini iletmiştir.

“Ahmet İhsan Tokgöz Ailesi” ve “Servetifünun Gazetesi Tahrir Heyeti” Ahmet İhsan'ın ölümü üzerine gelen taziyelere teşekkürlerini arz etmiştir.

11 Haziran 1942 tarihli *Uyanış* sayfalarında gazeteci ve yazar Selâhattin Enis [Atabeyoğlu] anılmıştır. 2391 numaralı Selâhattin Enis özel sayısında, Atabeyoğlu'nun

dostları Ferdi Öner, İbrahim Hoyi, Lemi Gülman, Mardiros Koç, Nâzım Ulusoy, Nusret Safa Coşkun, Ragıp Şevki, Orhan Ural gibi yazarlar hatıra türünde yazılar kaleme alır.

Servetifünun Uyanış, 13 Ocak 1944'te ara verdiği yayım hayatına 24 Şubat 1944'te tekrar başlar. Dergi, 2451. sayısı ile yeniden yayımlanırken “Türk edebiyatında bir devir açmış olan önemli temsilcilerin şiir ve mensur eserlerini” okurlarına sunmayı amaçlamaktadır. Bu sebeple daha eski tarihli *Servetifünun*lardan alınan metinlerle dergide bir antoloji köşesi oluşturulur. Antoloji köşesinde manzum ve mensur eserleri yayımlanan yazarlar şunlardır: Derginin 2451. sayısındaki antoloji köşesinde Tevfik Fikret'in *Riyah-ı İlham* isimli şiiri ile Halit Ziya [Uşaklıgil] in *Tramvayda Gelirken* adlı hikâyesi; derginin 2452. sayısında, Cenap Şahabettin'in *Nekahat-ı Kalbiye* isimli şiiri ile Mehmet Rauf'un *Bahrimuhitte* isimli mensur şiiri; derginin 2453. sayısında, Celal Sahir [Erozan] ın *Delinin DeFTERinden Dünyanın Hâli* isimli şiiri; derginin 2454. sayısında, Abdülhak Hâmid [Tarhan] ın *Bir Neşide* isimli şiiri; derginin 2455. sayısında, Selâmi İzzet [Sedes] in *Tesadüf* isimli şiiri; derginin 2456. sayısında, Halit Fahri [Ozansoy] un *Boş Duygular* isimli şiiri; derginin 2457. sayısında, Ali Nihat'ın *Niçin Sevmedim?* isimli şiiri; derginin 2458. sayısında, Ahmet İhsan'ın *54 Yıl Evvel Bugün* başlıklı fıkrası neşredilir.

Servetifünun Uyanış yazı ailesi 2 Mart 1944 tarihli 2452. sayısında dergide kullanılan ifade şekliyle “tanınmamış şiir yazarlar” arasında bir şiir müsabakası başlatmıştır. Bu müsabakayı birincilik ile kazananın şiirleri bir kitapta toplanarak *Servetifünun* neşriyatından parasız bastırılacaktır. Yarışmayı 2, 3, 4 ve 5. olarak kazananlar dergiye bir senelik abone olarak kaydedilecektir. Ayrıca kazananlar, mecmuanın daimî yazıcıları arasına girecektir. Yarışma için dört ay süre belirlenmiş, 1 Haziran 1944 tarihinde müsabaka sonucunun duyurulacağı açıklanmıştır. Derginin 2458. sayısında şiir müsabakasının sonuçlanacağı tarih 1 Ağustos 1944 olarak belirlenmiştir. Fakat *Servetifünun Uyanış* dergisi 25 Mayıs 1944 tarihli 2464. sayısı ile yayım hayatına son vermiştir.¹³ Dolayısıyla bu müsabakanın sonucu ilan edilmemiştir. Şiir müsabakasına birer eser ile katılan genç yetenekler A. Adnan Ardağı [Adnan Çakmakçıoğlu], A. Selâmi Erkut, Ali Sıtkı Gökarp, Emin Sarınta, Ertuğrul Haydar Erbil, H.[alil] Bedii Fırat 1 açık mektup, Halil Gülüm, İsmet Güleç, Kazım Kamoy, M. Feridun Ertaş, M. Sadık Selçuk, Malik Görgün, Mehmet Ali Atakol, Mehmet Rıdvan, Mehmet Yalım, Melih Başar, Mesut Nazif Es, Mustafa Adnan Gökarp, Nejat Sökmen,

¹³ TDV İslâm Ansiklopedisi Servet-i Fünûn maddesi verilerine göre derginin 2461. sayıda yayımına son verildiği bilgisine ulaşılmaktadır. Fakat derginin yayımlanan son sayısı incelememiz dâhilindedir ve derginin 2464. sayısı ile yayımına son verildiği bilinmektedir. bk. İsmail Parlatur, “Servet-i Fünûn”, **TDV İslâm Ansiklopedisi**, C. 36, 2009 İstanbul, s. 575.

Nevzat Selçuk, Osman Güzelsoy, Ömer Edip Cansever, Ömer Faruk Ural, Sabahattin E. Y., Seniha Akif, Şaziye Kutlu, Şerafettin Olcay, T. U. Gürpınar, Tevfik Oktar, Velittin Kabadayı, Zekeriyya Oğuz'dur; şiir müsabakasına iki eser ile katılan genç yetenekler Enver Göksoy, Nihal Emre, Raşit Aydınoglu, Revnak Anlar, Suat Nazif Baydur, Yusuf Kemal Buyan'dır; şiir müsabakasına üçer eser katılan genç yetenekler A. Öztokat, Nahit Ataman, Nimet Uzcan, Şükran Kurdakul olmak üzere yarışmaya toplamda 40 aday 54 şiiriyle katılmıştır.

Mecmuada akademisyen, aktör, avukat, çevirmen, felsefeci, gazeteci, karikatürist, ressam, seramik sanatçısı, şair gibi kalem sahiplerinin yanında siyasilerin yazıları da neşredilir. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün, Cumhuriyet'in ilanına özel sayılarda, gençliğe hitabesi ve vecizeleri neşredilir. İsmet İnönü'ye ait 2 taziye, 3 beyanname ve 3 nutuk yayımlanır. Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda 1 taziye iletir. Türk hekim ve siyasetçi Refik Saydam'ın radyo konuşmalarına yer verilir. Eski Moskova Büyükelçisi Galip Kemali Söyletmezoğlu 1 fıkra kaleme alır.

Bu imzalardan başka dergide Mufit Akat ve Raşit Aydoslu birer araştırma-inceleme yazısıyla; Ziya Şakir [Soku] 1 biyografi ile; Cevdet K. Bilgin, Selmin Akatlı, Türkân Ali Yaşın birer denemeyle; A. L., Haluk Remzi, Murat Uraz, Semih Kartal birer edebî eleştiriyile; Mehmet Ulugergerli 1 edebî mektup ile; Albert Karasu, Behçet Necati [Mehmet Behçet Necatigil], Bir Muharrir, Cahit Tanyol, Cemalettin Saraçoğlu, F.[eridun] Fazıl Tülbençti, Leskovikli Hayrettin [Nedim Göçen], Mediha Muzaffer Baysal, Reşit Halit Gönç, Salâhattin Korkmazoğlu, [Mustafa] F.[alih] Rıfkı Atay, İrfan Emin Kösemihaloğlu, Peyami Safa, S. Moray [Muhsin Ertuğrul], Sermet Muhtar Alus, Ulunay [Mahmud Refi Cevad] birer fıkıyla; K. C. ve Ak. müstearları ile Ali Rıza Demirel birer haber yazısıyla; Fikret Adil, Hikmet Feridun Es, Salih Saim Unar birer hatırayla; Bilün Akman, Kenan Hulûsi [Koray], Muzaffer Çağın, Salih Otaran, Şahap Sıtkı Seren, Yahya Gürpınar birer hikâyeyle; Besim Ömer [Akalin] kitaptan parça ile; Ahmet Hamdi Tanpınar, Halide Edip Adıvar, İhsan Devrim, Neriman Hikmet, Nizamettin Nazif [Tepedenlioğlu], Ord. Prof. Mustafa Şekip Tunç, Nurullah Ataç, Prof. Hilmi Ziya Ülken, Sabahattin Eyüboğlu, Salih Zeki [Aktay], Suat Derviş [Hatice Saadet Baraner] birer manifestoyla; Mustafa Niyazi romandan bir parça ile; Raif Taney 1 sohbet ile; A. Alçı, Abdülgani Bozkurt, Ahmet Ârif [Ahmet Hamdi Oral], Ali Sıtkı Gökalp, Aziz Behiç Serengil [Aziz Behiç Çağlar], Bedri Rahmi Eyüboğlu, Berç Türker, Ertuğrul Haydar Erbil, İdris Ahmet, İnci Suna, M. Kemal Belgesay, M. Sunullah Arısoy,

Mansur Duman, [Mehmet] Rıfat Ilgaz, Mehmet Serpin, Muvaffak Sami Onat, Necdet Tuncay, Orhan Arınç, Sabahattin Ali [Alı], Sabahattin Batur, Safa Erkün, Selma Koray, Seniha Akif, Şevki Artun birer şiirle; Beyhan S. 1 tanıtım yazısı ile; Peker 1 taziye ile; Reşat Feyzi 1 tebrik telgrafi ile; Sema Göksun tercüme atasözü ile; ÜÇ kısa bir not ile; Ali Rıza Mümtaz Paşa 1 vecizeyle yer almışlardır.

Dergide ikişer imzası bulunan yazarlar ve şairler de şu şekildedir: Abidin Daver 1 hatıra ve 1 fıkra, A. Adnan Uzunboylu 2 gezi yazısı, Adnan Bulak 2 şiir, Burhan Arpad 1 hikâye ve 1 manifesto, Cahit Sıtkı Tarancı 2 şiir, Cemil Bilsel / Rektör C.[emil] Bilsel 1 tebrik yazısı ve 1 taziye, Cemil Süleyman [Alyanakoğlu] 1 tebrik yazısı ve 1 manifesto, Cevat Fehmi [Başkut] 1 hatıra ve 1 mülakat, Enver Naci Gökşen 1 fikir yazısı ve 1 sinema eleştirisi, Fuat Girgin 1 efsane ve 1 hikâye, Günay Başar 1 deneme ve 1 manifesto, Hakkı Tarık Us 1 taziye ve 1 hatıra, Hilmi Artan 1 şiir ve 1 hikâye, Kemal Edige 1 fıkra ve 1 röportaj, Mehmet Necati Öngay 2 şiir, Naim Tiralı 1 edebî mektup ve 1 hikâye, Necmi Nurettin 1 deneme ve 1 kitaptan bir parça, Nejat Ataol 1 araştırma-inceleme ve 1 edebî eleştiri, Nüzhet Erman 2 şiir, Sabahattin Tahsin [Teoman] 2 şiir, Sait Faik Abasıyanık 2 hikâye, Selim [Rauf] Sarper 1 tebrik ve 1 taziye, Süheylâ Çekin 1 hikâye ve 1 deneme, Şemsettin Kutlu 1 fıkra ve 1 hikâye yayımlamıştır.

Ayrıca dergide Ahmet Necati [Cumalı], Cahit Külebi, Faruk Kakıncı, Faruk Menderesli [Bayramoğlu], Mehmet Deligönül [Halit Fedai], M.[ehmet] İğnebekçi, Mehmet Metin, Nedim Çapman, Nusret K.[emal] Otyam, Ziya Osman Saba üçer şiir; Hasan Tanrıkut 1 edebî eleştiri, 1 hatıra, 1 sohbet; Fethi Giray, Rıza Beşer, Suat Taşer dörder şiir; M. Korkmazoğlu 2 fıkra, 1 edebî eleştiri, 1 araştırma-inceleme; Refik Halit Karay 2 fıkra, 1 edebî eleştiri, 1 tebrik yazısı; Öz-Öz 4 fıkra ve bir tanıtım yazısı; Ziya Yazgan 5 şiir; Enver Göksoy 4 şiir ve 1 edebî eleştiri; Emin Ülgener, Nahit Ulvi [Akgün], Şükrü Enis Regü altışar şiir; Hüseyin Cahit Yalçın 2 hatıra, 1 fıkra, 1 kısa not, 2 tebrik yazısı; M.[uharrem] Niyazi Akıncıoğlu/ Eflâtun Cüneyt 6 şiir, 1 tebrik yazısı; Hasan Şimşek, Rüştü Onur, Tarık Özker yedişer şiir; Baki Süha [Edipoğlu] 8 şiir; Refik Fikret Sağnak 11 şiir; Sami Gürlev 12 şiir yayımlamıştır.

Abdülhak Hâmid [TARHAN]: Türk edebiyatında *Şair-i Âzam* olarak nitelenen Hâmid'in dergide 3 imzasına rastlanılmaktadır. Şairin bu yazıları 2 edebî mektup ve 1 şiirden oluşur. Edebî mektupları 1920 ve 1930 yıllarına ait olup derginin sahibi Ahmet İhsan'a gönderilmek üzere kaleme alınmıştır.

Adnan YASSITEPE: *Servetifünun*'da imzasına 5 kez tesadüf edilmektedir. Yazar, *Notlar* başlığı ile -3 sayı devam eden- bir seriye imza atar. Dönemin kültür ve sanat hayatına dair haber verici mahiyette kısa notlarını ve polemiklerini bu sütunlara taşımıştır. Yassitepe, *Notlar* adlı sütununda da adına değindiği Avni İnsel'e bir açık mektup kaleme almıştır. Bu mektubunda, kurduğu kitabevi ile Türk münevverlerine hizmetinden dolayı Avni İnsel'i tebrik etmektedir.

Afif YESARİ: Romancı Mahmut Yesari'nin oğlu Afif Yesari dergi sayfalarını dört şiiriyle tezyin etmektedir. Yesari, şairliğinin yanı sıra öykücü, gazeteci, aktör ve tiyatro oyuncusudur. *Uyanış*'ın ev sahipliği yaptığı çok yönlü kalemlerden biridir.

Ahmet İhsan TOKGÖZ: Derginin sahibi ve kurucusu Tokgöz'ün dergide 51 adet imzasına tesadüf edilir. Ahmet İhsan, 28 Aralık 1942 yılındaki vefatına kadar olan süreçte düzenli olarak *Hafta Hasbihali* adlı yazılarını yayımlar. Sohbet türündeki bu yazılarında dönemin siyasi, sosyal, ekonomik durumu hakkında, okurlara, güncel bilgiler sunar. Yurt içinde ve yurt dışında gelişen olayların nabzını tutan Tokgöz, II. Dünya Savaşı'na dair güncel bilgileri aktarmayı da ihmal etmemiştir. Cihan harbi sebebiyle halkın israftan kaçınmasına hemen her yazısında değinir. Yazarın diğer yazılarından 9'u hatıra, 2'si fıkra, 2'si otobiyografi, 1'i manifesto, 1'i tebrik yazısı, 1'i ilan türündedir.

Ahmet Muhip DRANAS: Dergide 3 imzası yer alır. Bunlardan ikisi şiir, diğeri ise Türk ressamı üzerine bir araştırma-inceleme yazısıdır. Dranas, araştırma-inceleme yazısında, manzara ressamı *Şeker Ahmet Paşa*, yine manzara ressamı *Zekâî Paşa*, natürmort ustası *Miralay Süleyman Seyit Bey* gibi Avrupa ölçüsünde eğitilmiş Batı sanatını yakından tanıyan üç büyük sanatkârdan sonra Türk resminin daha teknik, bilgili ve usta bir yola girdiğini öne sürer.

Alâettin Güneysu: Alâettin Güneysu'nun imzası biyografileri, araştırma-inceleme yazıları ve edebî eleştirisi ile dergide yer alır. Yazar, özellikle Batı ve Amerikan edebiyatında ün yapan şahsiyetler "Christopher Marlowe, Galsworthy, Charles Peguy, Wordsworth, Walt Whitman" üzerine biyografiler kaleme almıştır.

Asaf Halet ÇELEBİ: Çelebi, *Uyanış* sayfalarını 2 şiiri ile süslemektedir. Hint edebiyatıyla ilgilenen yazar, Budist Pali şeriatı metinlerinden tercüme ettiği bir eseri de okurlarına sunmaktadır.

Avni ATASOY: Erken yaşta vefat eden genç hikâyeci, Türk edebiyatının heveskâr kalemlerinden Rüştü Onur ile aynı kaderi paylaşır. Her iki genç yetenek de 22 yaşında

veremden hayatını kaybeder. Yazar, vatanperver hikâyeci kimliği ile tanınır. Avni Atasoy, *Servetifünun*'un bir haber yazısına göre *Servetifünun Uyanış* mecmuasının 1938 yılında açtığı bir hikâyeye müsabakasını kazanır. Ayrıca *Serseri* adındaki hikâyeye kitabı ile nesir sahasındaki kabiliyetini gösterir. Atasoy'un dergide *Pınarcık Bataklıkları* adını taşıyan bir hikâyesi neşredilir. Hikâyeye mekânı, Anadolu'nun Pınarcık adındaki bir köyüdür. Eserde pirinç tarımı, hayvan sürüleri, eğitim seviyesi düşük insanlar, köyün bütün delikanlılarının tek bir kıza âşık olması, çeşmeden su taşıma gibi unsurlar köy hayatını yansıtır. Yazar, yerli hayatı işlediği hikâyede köy hayatından kesitler sunarken sosyal eleştiri yapmayı da ihmal etmemiştir. Her sene bir davar ya da yabancı gibi bir kurban alan bu bataklıklardan “ölüm çukuru” ismiyle bahsedilir. *Pınarcık Bataklıkları* bu yönüyle tenkitçi sosyal-gerçekçi öykücülerimizden Sabahattin Ali ve Sadri Ertem gibi kalem sahiplerinin hikâyelerini andırır.

Avni İNSEL: Avni İnsel, Türk edebiyatındaki ününü tercüme eserlerine ve Babıali Caddesi'nde kurduğu İnsel Kitabevi'ne borçlu bir Türk muharriridir. Adnan Yassitepe, İnsel Kitabevi'nin açılışı üzerine İnsel'in bu hizmetinden dolayı bir açık mektup kaleme alır. Bu hizmetleri dışında Avni İnsel, dergide, Hüseyin Rahmi'ye dair bir hatıra kaleme almıştır.

Behçet GÜNEBAKAN: Behçet Günebakan, Tepebaşı bahçesinde temsil edilen Alabanda revüsü üzerine Safiye Ayla ile hasbihâl etmiştir. 40'lı yılların sahne gösterisini konu alması bakımından bu sohbet kıymetlidir. Günebakan, bu sohbette, Safiye Ayla'nın ileride ses şöhretlerimizin başında geleceğine işaret eder.

Cahide BAŞOL: Başol, *Servetifünun Uyanış*'ta Fecr-i Âti nesli üzerine makaleler yazmıştır. Bu makaleler, Fecr-i Âti mensuplarının tiyatro hakkındaki düşünceleri, Fecri Âti'de nazım, Fecri Âti'de edebî tetkik ve tenkidî içerir.

Cahit Saffet [IRGAT]: Dergide sıklıkla imzasına rastlanılan Irgat, *Servetifünun Uyanış*'a şiir, araştırma-inceleme ve manifestosu ile renk katar. Irgat, dergide bu türde en çok eser veren şairlerden Şinasi Özden'i 22 şiiriyle takip eder. Araştırma-inceleme yazılarında tiyatro konusu üzerine eğilir. Rus oyun yazarı Çehov'un kişileri, İrlandalı oyun yazarı Bernard Shaw'ın *Doktorun Muamması* isimli piyesi ve oyun kahramanları, yine oyun yazarlığı ile tanınan Luigi Pirandello'nun *IV. Henri* isimli piyesi, Irgat'ın araştırma-inceleme yazılarına konu olur.

Cavit YAMAÇ: Yamaç, dergide imzasına en çok rastlanılan yazarlardan biridir. Hemen hemen her türde yazı neşretmiştir. Yazılarının büyük çoğunluğunu hikâyeler oluşturur. Yazarın dergide 5 hikâyesi tefrika edilir. *Deliorman* adlı hikâyeye kitabında yer alan

Haydutlar adlı hikâyesi 5 sayıda, *Kilikadı* adlı hikâyesi 8 sayıda, *Vatan Yahut Silistre* adlı hikâyesi ise 3 sayıda okurlara sunulur. Yazarın bu hikâyeler dışında *Orient Express* ve *Vapur* adlı hikâyeleri de dergide yayımlanır. *Vapur* adlı hikâyenin tefrikası 2 sayı sürmüştür. Yamaç'ın diğer yazılarının; 8'i edebî eleştiri, 6'sı fıkra, 3'ü deneme, 3'ü günlük, 2'si edebî mektup, 2'si biyografi, 2'si romandan bir parçadır. Yazarın araştırma-inceleme, bulmaca, tartışma, şiir, manifesto, açık mektup, sinema eleştirisi, anket, kitaptan bir parça türlerinde de birer kez imzasına rastlanılır. *Papağan Döğüşü* ve *Eylül* adlarıyla yayımlanan roman parçaları, yazarın o dönemde yayımlanacak olan *Maymun Sokağına Güneş Vurdu* adlı romanından kesitlerdir. Ayrıca Cavit Yamaç'ın yaptığı çeviriler de dergide neşredilir. Bu çeviler şunlardır: G. Boldea'nın 1 şiiri, G.[eorge] Bacovia'nın 1 şiiri, Teodor Scarlat'ın 1 şiiri, Dragoş Protopopescu'nun -6 sayı devam eden- *Bir Mucize: Shakespeare* isimli araştırma-inceleme yazısı, Liviu Rebreanu'nun -6 sayı devam eden- *Kor* adlı roman tefrikası, Pavel Dan'ın -6 sayı süren- *İhtiyar Urcan* adlı hikâyesidir.

Cemâleddin Server / Cemâlüddîn Server Çelebi / Ce.[malettin] Ser.[ver]: Server'in dergide 3 yazısı mevcuttur. Bu yazılardan *52 Yıllık Servetifünun'dan Tedailer* isimli makale önem arz etmektedir. Server, bu makalede, Servetifünun'un kurucusu Ahmet İhsan'ın Mülkiye Mektebinden hocası Sakızlı Ohanes Efendi'nin *Mebâdi-i İlm-i Servet-i Milel* ismiyle neşrettiği kitaptan ders aldığını bildirir. Bunun dışında birer adet teşekkür ve tebrik yazısı mevcuttur.

Cihat BURAK: Cihat Burak'ın, dergide 1 imzası bulunduğu hâlde burada ayrı bir başlık açılması uygun görüldü. Burak, ressam, mimar, seramik sanatçısı ve yazarlığı ile kültür hayatımızda önemli bir yer edinen çok yönlü bir kalemidir. Yazar ve ressam kimliği yönünden çağdaşı olan Bedri Rahmi ile benzerlik gösterir. Yazarın dergide *Mimar Sinan* adlı bir hikâyesi neşredilir.

Cronos / CR.[onos] / Kronos: Cronos mahlasını kullanan yazarın dergide 14 imzasına rastlanılır. Yazılarından 13'ü edebî eleştiri türündedir. Diğeri ise kısa bir nottur. *Tiyatro* üst başlığı ile kaleme aldığı edebî eleştirilerinin konusunu dönemin piyesleri oluşturur. 2 eleştirisinde Kronos müstearını kullanan yazar Reşat Nuri'nin *Yaprak Dökümü* adlı piyesi ile Ses Tiyatrosunda sahnelenen *Hava-Cıva* adlı operet üzerine değerlendirmelerde bulunur. Kronos'a göre sahnelenen her iki eser de sınıfta kalır. *Hava-Cıva* adlı operet mevzu, teknik, diyalog, espri bakımından yavan bulunurken; *Yaprak Dökümü* adlı telif eser teknik bakımdan noksan bulunmaktadır. Kronos'un bu eleştirileri

dönemin sahne sanatlarını konu alması bakımından kıymetlidir. *Vitrin* başlığı ile neşredilen yazılarının konusu melodramdan genç nesle, şiirden münekkitlere kadar geniş bir yelpazededir. Dolayısıyla yazarın, döneminin kültür ve sanat dünyasıyla yakın bir ilişki içinde olduğu rahatlıkla söylenebilir.

Ecvet GÜRESİN: Yazar, *Servetifünun Uyanış*'ın 24 Şubat 1944 tarihinde yayımlanan 2451. sayısı ile 25 Mayıs 1944 tarihinde yayımlanan 2464 numaralı son sayısına kadar neşriyat müdürlüğünü yapar. Derginin neşriyat müdürü olmadan önce ve neşriyat müdürlüğü sırasında edebî eleştiri, fıkra, deneme, günlük, biyografi, hikâye türlerinde 13 yazı kaleme alır. Fıkralarında ahlak, realite gibi toplumsal konular üzerine yoğunlaşırken, edebî eleştirilerinde basın-yayın ve sanat konularını ele alır.

Enver KONANÇ: Yazar, *Uyanış*'ta eleştirmen kimliği ile ön plandadır. Yazılarından 9'u edebî eleştiri, 1'i açık mektup, 1'i fıkra türündedir. Edebî şahsiyetler, nesir, sanat ve şiir üzerine eleştiri yazıları yazmıştır.

Esat Sadun [SÜMER]: Yazar dergide muhtelif türlerde yazılar neşreder. 2 şiir, 1 açık mektup, 1 deneme, 1 edebî eleştiri, 1 manifesto yazmıştır. "Esat Sadun, *Bugünkü Nesrimiz* başlıklı edebî eleştirisi ile Türk nesrini müjdelir."¹⁴ Yazar "Cavit Yamaç, Mustafa Niyazi, Tuğrul Deliorman, Samim Kocagöz, Faik Baysal, Oktay Akbal" gibi yazarları nesirde yetenekli bulur.

Fahir ONGER: Dergi yazar kadrosunda dikkat çekici kalemlerden biri de Fahir Onger'dir. Yazar edebî eleştiri, hikâye, araştırma-inceleme, fıkra, biyografi, haber yazısı, manifesto türündeki yazılarıyla *Uyanış*'ta 23 imzaya sahiptir. Yazılarının büyük çoğunluğunu edebî eleştiriler oluşturmaktadır. Basın-yayın, resim, mimari gibi konular üzerine eleştiriler kaleme almıştır. Ayrıca 1940'lı yıllarda neşredilen Ziya Osman Saba'nın *Sebil ve Güvercinler*, Şinasi Özden'in *Teselli*, Sabahattin Kudret'in *Şarkılı Kahve* gibi şiir kitapları ile ilgili eleştiriler de neşreder.

Faik BAYSAL: *Uyanış* sayfalarında 25 imzasına rastlanılmaktadır. Baysal, dergiyi 12 şiir, 1 fıkra, 1 açık mektup, 4 adet romandan parçalar ve 6 yazı dizisinden oluşan *Tango Kadın* adlı hikâye ile renklendirir.

Gavsi OZANSOY / G. O.: İncelememiz boyunca dergide Gavsi Ozansoy yazılarına sıklıkla tesadüf edilir. Türk edebiyatında şair ve gazeteci kimliğiyle tanınan Ozansoy'un

¹⁴ bk. Esat Sadun, "Bugünkü Nesrimiz", *Servetifünun Uyanış*, C. 93, No. 2424, 25 Mart 1943, s. 144.

imzası daha çok şiir türünde görülür. Şair, şiirlerini *Sait Faik*, *Sabahattin Kudret*, *Tarık Özker* gibi şahıslara ithaf eder. Yazar, Ahmet İhsan'ın ve Selahattin Enis'in ölümü üzerine hatıra türünde yazılar neşreder. Ahmet İhsan'ın ölümü sebebiyle dergide *Babamızı Kaybettik* başlığıyla bir fıkra da yayımlar. Yazarın samimi ifadesinden anlaşıldığı üzere Ahmet İhsan ile yakınlığı söz konusudur. Aynı zamanda Servetifünun'un 52. yaşına özel bir fıkra kaleme almıştır. Neşrettiği 2 edebî eleştiriden biri Necip Fazıl'ın *Para* piyesi üzerine iken diğeri ise *Varlık* mecmuasında rastladığı üç şiir hakkında düşüncelerini içerir. Ozansoy'un *Beklediği Sabah* adlı romanının giriş kısmından bir kesit okuyucuların dikkatine sunulur. Ozansoy'a ait bir ilan ve kısa bir not da mevcuttur.

Halikarnas Balıkcısı [Cevat Şakir KABAĞAÇLI]: Türk edebiyatında *Halikarnas Balıkcısı* müstearıyla tanınan öykü ve roman yazarı Cevat Şakir'e ait iki hikâye *Uyanış* okurlarına sunulur. Gözlemci bakış açısıyla anlatılan *Biz Çocuğuz* adlı hikâyede evlatlık olarak verilen Emine ve Mehmet'in acı sonu işlenir. Türk edebiyatında Necati Cumalı, Sabahattin Ali gibi öykü yazarlarının değindiği su sorununun baş kişileri bu hikâyede Çil Hüseyin ile Kör Süleyman'dır. Yazarın *Uyanış*'ta yayımlanan diğer hikâyesi *Motorize Keder Motorize Sevinç* adını taşır. Çağının eleştirisi niteliğindeki bu hikâyede, anlatıcı, sarkastik (alaycı, ironik) bir üslup benimser.

Halit Fahri OZANSOY: Hecenin beş şairinden biri Halit Fahri de *Uyanış* yazar kadrosunda şiir, hatıra, fıkra, manifesto, anket, gezi yazısı, konferans metni ve edebî eleştiri türündeki yazılarıyla yer alır. Şair, Sarıyer Halkevi'nde *Şiirde Ne Yapmak İstedim?* başlıklı bir konferans vermiştir. Konferans metni, bu programda hazır bulunmayan *Uyanış* okurlarının dikkatine de sunulur. Bu yazı dizisi 13 sayı sürer. Ozansoy, konuşmasında tevazu ile 30 yıllık sanat hayatından söz eder. Bu konferansın öznesi olarak şairliğe ilk adımı, takip ettiği yazarlar, şiirlerinin ilk tohumları gibi konular üzerinde durur. Sanatkârda ilk hisleri uyandıran ninesinden dinlediği masallar ile okuduğu hikâye ve romanlar olmuştur. Edebiyat-ı Cedide şairlerini ve Fransız edebiyatını yakından takip eden Ozansoy'un dikkatini bilhassa sembolistler çekmiştir.

Hüseyin Hulki [ONARAN]: Yazar ve karikatürist Hüseyin Hulki, *Servetifünun* sayfalarında aktif kalemlerden biridir. Hikâye, araştırma-inceleme, sohbet, deneme, manifesto ve fıkra türlerinde yazılar kaleme alır. Yazılarının büyük çoğunluğunu hikâyeler oluşturur. Yirmi beş sayıda tefrika edilen sekiz adet telif hikâyesi ile dergide bu türde en fazla esere sahip sanatkârdır. Araştırma-inceleme yazılarında Yunan tiyatrosu, ortaoyunu ve

oryantalizm gibi konular üzerinde durur. Dergide 36 kez imzası görülen yazarın Batı edebiyatından, tiyatro ve müziğe ulaşan geniş bir konu yelpazesi vardır.

İhsan BORAN: Dergide 25 imzası yer alır. Bunlar; 6 araştırma- inceleme, 10 şiir, 2 fıkra, 3 haber yazısı, 1 tebrik yazısı, 3 edebî eleştiridir.

İlhan Berk [Emrullah İlhan BİRSEN]: Dergide aktif yazarlardan biri de İlhan Berk'tir. Yazarın 20 imzasına tesadüf edilir. Edebiyatımızda şair kimliğiyle tanınan İlhan Berk, *Servetifünun Uyanış* sütunlarında da sıklıkla şiirleriyle yer alır. Dergide yayımlanan bu şiirlerden dokuzunun başlığı yoktur. Bu durum dikkat çekici olmakla birlikte Cavit Yamaç tarafından eleştirilmiştir. İlhan Berk, Cavit Yamaç'ın bu eleştirilerine karşı şiirlerine başlık koymama sebebini *Uyanış*'ta yayımlanan şu sözleriyle açıklığa kavuşturur:

“En başta, Cavit Yamaç benim şiirlerime başlık, işaret koymayışıma kızar. Yukarıdaki Picasso'nun sözleri bunu izah ediyor, zannederim. Şiire konulan bir başlık manzumeyi bir muayyeniyet görüşü içine sokuyor, diyorum. Ben ise her şiirimde sevdiğim her şeyden bahsetmek istiyorum. Nasıl olur da bir serlevha altında düşünebilirim. Mısraların sonundaki yazı işaretlerine gelince doğru kullandığına kani değilim. Düz yazılarımda da serlevha kullanmam. Bütün bu nevi yazılarımin başlıklarını Cavit Yamaç koyar.”¹⁵

Diğer yazılarının ise üçü edebî eleştiri, üçü günlük, manifesto, anket, deneme ve tartışma türündedir. Şair, derginin 2440 numaralı sayısında, *Manifest* başlığıyla yayımlanan manifestosu ile büyük bir çıkış yapar. Berk, manifestoda, Avrupa ölçüsünde başlayan on senelik bir edebiyatımız olduğunu iddia eder. Berk'e göre bu yazı dâhilinde olmayan bir yığın isim ise çürümüş bir edebiyat getirmekten başka bir şey yapmamıştır. Ayrıca şairin sanat anketine verdiği cevaplar, sanat hakkındaki görüşlerini içermesi bakımından kıymetlidir.

İzzettin METE: Felsefeci ve yazar İzzettin Mete, eserlerinde, tarih ve Türklük bilinci gibi konuları öne çıkarır. *Servetifünun Uyanış* mecmuasında neşrettiği edebî eleştiri, fıkra ve fikir yazılarında da yine aynı konular ön plandadır.

Kenan HARUN: Harun, Özdemir Asaf ve Cahit Saffet gibi şairleri takip ederek *Uyanış* sayfalarında şiirine en fazla rastlanan sanatçılardandır. Dergide 16 şiiri mevcuttur. Edebî eleştiri, edebî mektup, açık mektup, deneme türlerinde de yazılar kaleme alır. Edebî eleştirilerinde Ömer Faruk Toprak'ın *İnsanlar*, Hamdi Kestelli'nin *Dönüş*, Rıfat Ilgaz'ın

¹⁵ N. İlhan Berk, “Bir Şiir Delisinin Defterinden”, *Servetifünun Uyanış*, C. 93, No. 2413, 19 İkinciteşrin 1942, s. 7.

Yarenlik adlarını taşıyan şiir kitapları ile Suat Taşer ve Fethi Giray'ın müşterek şiir kitabı 1943'ü değerlendirir. Türk edebiyatında şair kimliğiyle tanınan Kenan Harun, *Servetifünun Uyanış*'taki edebî eleştirilerini de şiir kitapları üzerine kaleme alır.

Mahmut Çamay: Yazar, dergide yedi tercüme şiir, 2 fıkra ve 1 kısa nota imza atar. Yazarın Türkçeye tercüme ettiği şiirler, *Japon Şiirleri Antolojisi*'nin yirmi beşinci tabından alınmıştır.

Mehmet DİZMAN: Dizman, dergide farklı türlerde yazılar kaleme alır. Bu yazılardan 7'si şiir, 1'i edebî eleştiri, 1'i fıkra, 1'i de açık mektup türündedir.

M.[ehmet] Hulûsi DOSDOĞRU: Yazarın dergide 12 imzasına rastlanılır. Yabancı bir düşünür ve edebî şahsiyetler üzerine biyografi türünde yazılar kaleme alır. Bunun dışında 3 araştırma-inceleme, 2 edebî eleştiri ve 2 şiir ile dergi sayfalarında yer alır. Dosdoğru, farklı türlerde yazılar kaleme almakla birlikte çeviri de yapmıştır.

Mümtaz Zeki [TAŞKIN]: Türk edebiyatında şair kimliğiyle tanınan Taşkın, dergiyi şiirleriyle renklendirir. *Servetifünun Uyanış*'ta 29 yazısı bulunmaktadır. Yazar 19 şiir, 4 edebî eleştiri, 3 açık mektup, 1 araştırma-inceleme, 1 fıkra, 1 manifesto kaleme almıştır. *İnkılapçı Gençlik*, *Çınaraltı*, *Yarım Ay* mecmualarında, Besim Akımsar, Ahmet Şevket Bohça gibi münekkithler, Mümtaz Zeki'nin yazıları münasebetiyle eleştiriler kaleme alırlar. Mümtaz Zeki, bahsi geçen tenkitçilere, polemik havası taşıyan açık mektuplarında yüksek perdeden cevaplar vermiştir. Yazar, yine edebî eleştiri niteliğindeki yazılarında da çeşitli gazete ve mecmualarda yazan kalem sahiplerine meydan okumaya devam eder.

Nihat BAŞTA: Dergide 17 imzasına rastlanılan Başta, mensur şiirleriyle *Uyanış* sayfalarını renklendirir. Dergide mensur şiir türünde en önde gelen şairdir.

O. Salih / Ok. Salih: Yazar, dergide tercüme ve telif eserleriyle yer alır. Telif yazılarından 3'ü edebî eleştiri, 2'si biyografi, 2'si araştırma-inceleme, 1'i haber yazısı, 1'i şiir, 1'i sinema eleştirisidir. Fransız yazar Octave Mirbeau'nun *Clotilde ve Ben* isimli hikâyesi ile Elsa Maxwell'in fıkra türündeki yazısını Türkçeye tercüme eder.

Oktay AKBAL: Gazeteci ve yazar Akbal, bir asra yakın ömrüne edebiyatın hemen her türünde eser sığdırır. *Servetifünun Uyanış* mecmuasında neşrettiği yazılarda da bu çeşitlilik gözlemlenir. Dergide toplam 42 imzasına rastlanılır. Bu yazılardan 8'i deneme, 6'sı romandan parça, 6'sı hikâye, 4'ü araştırma-inceleme, 3'ü edebî eleştiri, 2'si biyografi, 1'i sinema eleştirisi, 1'i manifesto, 1'i şiirdir. Akbal, dergide neşrettiği telif eserlerinin yanında hikâye, araştırma-inceleme, şiir ve vecize türlerinde çeviriler de yapmaktadır.

Orhon M.[urat] ARIBURNU / Orhon [Murat] ARIBURNU / O.[rhon] M.[urat] ARIBURNU: Yazarın dergide 9 imzasına rastlanılır. Bu yazıların 7'si şiir türünde, gerisi ise fıkra ve deneme türündedir.

Osman Turgut PAMİRLİ: Dergide şiir ve nesir üzerine yazdığı araştırma-inceleme yazıları ile ön plana çıkar. *Şiirde Realizm* başlıklı araştırma-inceleme yazısı 3 sayı devam eder. *Bugünkü Nesli Kimler Temsil Ediyor?* başlıklı araştırma-inceleme yazısı ise 2 sayı sürmüştür. Ayrıca 1 manifesto ve 1 edebî eleştiri kaleme alır.

Özdemir Asaf / Özdemir Yasaman [Halit Özdemir ARUN]: Dergide sıklıkla imzasına rastlanılan yazarlardan biri de Özdemir Asaf'tır. Asaf'ın dergide 35 imzasına rastlanılır. Şair ve yazar kimliğiyle karşımıza çıkan Asaf, dergi sayfalarını 22 şiir, 6 deneme, 2 fıkra, 1 hikâye, 1 edebî eleştiri, 1 hatıra, 1 sinema eleştirisi ve 1 manifesto ile renklendirir. Gerek farklı türlerde kaleme aldığı telif yazıları gerekse çevirileri ile dergiye olan katkısı dikkat çekicidir. İtalyan edebiyatından tercüme ettiği Pitigrilli'nin *Yeşil Adam* adlı hikâyesi iki sayı devam etmiştir.

Reşat Ekrem KOÇU: Dergide Koçu'ya ait 23 imzaya tesadüf edilir. Yazılarında kimi zaman *Ahmet Bülent Koçu* müstear adını kullanılırken kimi zaman da *Davut* mahlasını kullanır. Yazar, Ahmet Rasim'in *Fuhşu Atik* ve *Şehir Mektupları* adlı eserlerindeki sözcükleri derleyerek *Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı* başlığıyla yayımlar. 18 sayı devam eden bu yazı dizisi bir sözlük olma özelliği ile dergiye renk katmaktadır. Koçu'nun *Hanımefendi* adlı romanından *Ilıca, Kapıcıbaşı Konağı* ve *Kapıcıbaşı Mehmed Ağa* adlı fragmanlar dergide neşredilir. Ayrıca dergide Koçu'ya ait 1 şiir ve 1 gezi yazısı da bulunur.

S. Nahit BİLGA: *Servetifünun Uyanış*'ta imzasına sıklıkla rastlanılır. Yazarın 21'i araştırma-inceleme, 15'i bibliyografi, 1'i makale, 1'i edebî eleştiri ve 1'i biyografi olmak üzere dergide 42 yazısı neşredilir. Yazar ayrıca François de Nion'un bir hikâyesini Türkçeye tercüme eder. Shakespeare'in resmî vasiyetini kısaltarak dergi sayfalarını süsler. *Servetifünun*'un 2367 numaralı sayısında *Türk Tiyatro Tarihi* isimli bibliyografi serisinin sekizincisini yayımlar. İncelememiz boyunca 15 sayı devam eden bu serinin 1 Ocak 1942 tarihinden daha önceki sayılarda tefrika edilmeye başlandığı anlaşılmaktadır. Bibliyografide oyunlara dair fasıl sayısı, perde sayısı, yazılış tarihi, oynandığı yer, eser sahibi, eserin mütercimi, mukaddimesi gibi bilgiler mevcuttur. Bu tefrika, müellifinin Türk tiyatrosuna dair derli toplu bütüncül bir eser ortaya koyması bakımından kıymetlidir. Bilga, araştırma-

inceleme yazılarında da tiyatro üzerine eğilir. *Tuluat Sahnesi, İspanyol Tiyatrosu, Commedia del'Artenin Ahlaki Ciheti, Tiyatroda Dekor, Tiyatroda Aksiyon* bunlardan bazılarıdır. Makale ve edebî eleştirilerini de tiyatro üzerine kaleme alan Bilga'nın tiyatroyla yakından ilgili olduğu söylenebilir.

Sabahattin Kudret [AKSAL]: Dergide 22 imzası yer alır. Bu eserler; 13 şiir, 1 anket, 2 hikâye, 1 manifesto, 3 sohbet, 1 edebî eleştiriden oluşur. Ayrıca Aksal'ın 3 çevirisi mevcuttur. Charles Baudelaire'in 2 mensur şiirini ve 1 hikâyesini Türkçeye tercüme etmiştir.

Sadri ERTEM: Yazarın dergide 4 imzasına rastlanılır. 2 fikir yazısı neşreden Ertem, 1 manifesto yayımlarken aynı zamanda 1 sanat anketinin sorularına da yanıt verir.

Salâh BİRSEL: Dergide 8 imzasına rastlanılır. 5 adet şiiri mevcuttur. Ayrıca yazarın araştırma-inceleme, anket ve tebrik yazısı da dergide yer alır. Bunun dışında Panait Istrati'nin *Balık Avı* adlı hikâyesini de Türkçeye tercüme edip dergide yayımlar.

Samim KOCAGÖZ: Samim Kocagöz, dergiye dokuz yazı yazar. Yazarın *Bugünkü Şiirimiz* adını taşıyan araştırma-inceleme yazısı beş sayı devam eder. Kocagöz, bu yazı serisinde kendi deyimiyle üzerinde durulmamış olan beş şairden söz eder. “Salâh Birsell, Cahit Saffet, Cahit Külebi, Rıfat Ilgaz, A. Kadir” yeni şiirin temsilcileridir. Kocagöz, bu şairlerin şiirlerini şekil ve muhteva açısından değerlendirir. Yazar, bu araştırma-inceleme serisi dışında 2 hikâye, 1 açık mektup ve 1 gezi yazısı kaleme alır. Lozan'a yolculuğu sırasında kaleme aldığı gezi yazısında gelip geçtiği memleketlerdeki muharebe manzaralarını betimler.

Suavi KOÇER: Şair dergide şiir, edebî eleştiri, fıkra, araştırma-inceleme, hatıra, manifesto türlerinde yazılar neşreder. *Bahar Şarkıları* adıyla yayımlanan 32 şiiri oldukça kısa manzumelerden oluşan bir seridir. “*Bahar Şarkıları*”ndan başka 4 şiiri daha dergide yayımlanır. 36 şiiriyle dergide bu türde en fazla eser veren kalemdir. Koçer, *Uyanış*'ta tiyatro, müzik, resim ve ressamlar üzerine edebî eleştiriler kaleme alır. Yazar, 1940'lı yılların sanat hayatını yakından takip etmiştir.

Şahap Sıtkı [İLTER]: Şahap Sıtkı, edebî şahsiyetler ve edebî eserler üzerine yayımladığı eleştiriler ile dergide dikkat çekici bir imzadır. Cahit Sıtkı Tarancı ve Ahmet Muhip Dranas gibi şairler üzerine -ikişer sayı devam eden- edebî eleştiriler yayımlar. Ayrıca *Telli Kavak* ve *Şarkılı Kahve* adlarıyla 40'lı yıllarda yayımlanan hikâye ve şiir kitapları üzerine eleştiriler neşreder.

Şinasi ÖZDEN: Şair ve yazar Özden, *Uyanış* sayfalarında 40 yazısı ile yer alır. 32 şiiriyle dergide bu türde en fazla eser veren kalemlerden Suavi Koçer’i takip eder. Ahmet İhsan ve İnönü ile ilgili 2 hatıra kaleme alır. Diğer yazıları ise hikâye ve haber türündedir. Yazar, telif eserlerinin yanında Paul Verlaine’in ve Arthur Rimbaud’nun şiirlerini Türkçeye tercüme eder.

Toplayan T.O.V.: 2460 ve 2461 numaralı *Uyanış* sütunlarında *Cephelerden ve Dünyadan* üst başlığı ile yayımlanan sayfalarda harbe dair haberler derlenmektedir. Ayrıca bu sütunlarda sanat ve edebiyat dünyasının birkaç magazin haberi de yer alır.

Tuğrul DELİORMAN: *Uyanış*’ın yazar kadrosuna hikâyeleriyle dahil olur. Yazarın dergide 3 hikâyesi yayımlanır. Bunlardan *Dedenin Ziyareti* adlı hikâyesi 2 sayı devam eder. *Acı Kavun* adlı hikâyesi 3 sayıda okurlara sunulurken *Tiyatrocular* adlı hikâye ise 2 sayı devam eder.

Ümrân Nazif [YİĞİTER]: *Servetifünun*’da 1 edebî eleştirisi yer alır. Yazar, *Şiir ve Romana Hücum* başlıklı yazısında gündelik gazetelerde ve mecmualarda şiir ve roman yayımlayan yeni yazarları eleştirir. Yiğiter, bu tür yapıtları “Arka servis kitapları” ve “ayaktakımı edebiyatı” olarak nitelendirir.

Vedat ETENSEL: Etensel, *Uyanış*’ın *Spor* adlı köşesinde 2 adet fıkra neşreder. Bu yazılarında, futbolun doğuşu ve jimnastiğin terbiyevi kıymeti üzerinde durur.

Vehbi BELGİL: Dergide fıkra türünde bir yazısı neşredilir. Belgil, genellikle tercüme eserleri ile *Uyanış* sayfalarında yer alır. [Helmuth] von Moltke’nin *İstanbul Mektupları* adlı gezi yazısını Türkçeye tercüme etmiştir. Bunun dışında Platon’dan, Paul Valery’den ve Gabriel d’Annunzio’dan yaptığı çeviriler de mevcuttur.

Y. Ak. / Yakup AKSEL: *Servetifünun* *Uyanış*’ın *Siyaset Oyunu* adlı köşesinde Cezayir, Fransa, İtalya gibi ülkelerde yaşanan siyasi ve askerî gelişmeler hakkında haber yazıları yayımlar.

Yaşar Çimen: Yazar, dergide fıkra türünde 1 yazı kaleme alır. Ayrıca Ada Negri’nin *İhtiyarların Yeri* adlı hikâyesini tercüme eder. Bu hikâye 2 sayı devam etmektedir.

Zafer Hüsnü TARAN: *Harp Poemi* adlı şiiri ile akıllara kazınan Taran, *Bedri Rahmi ile Yârenlik* ismiyle yayımlanan bir mülakat gerçekleştirir. Zafer Hüsnü ile Bedri Rahmi sanat ve edebiyat üzerine söyleşir.

Zahir Sıtkı Güvemli: Güvemli, “*Basın hayatına 1934’te yeni adam dergisine karikatür çizerek*”¹⁶ başlar. Yazar, karikatürist ve araştırmacı Güvemli’nin *Uyanış*’ta 6 yazısı neşredilir. Bunlardan 3’ü araştırma-inceleme, diğerleri ise fıkra, hikâye ve makale türlerindedir. Andre Maurois’ın *İngiltere’ye Giden Bir Fransız Delikanlısına Tavsiyeler* isimli küçük eserinden bir parçayı Türkçeye tercüme eder.

Ziya YAMAÇ: Yamaç, dergide 3 kısa manzume, 2 edebî eleştiri, 1 açık mektup, 1 araştırma-inceleme, 1 haber yazısı ve 1 sohbet ile yer alır. *Epigram Denemeleri* adını taşıyan kısa manzumelerinde Sait Faik Abasıyanık, Yusuf Ziya Ortaç ve Reşat Nuri Güntekin’i tenkit eder. Yazar, *Uyanış*’ta hem epigram denemeleri hem de epigram üzerine 1 araştırma-inceleme yazısı neşreder. Bu yazısında epigramın ilk örneklerinden edebiyat tarihinde en çok epigramı bulunan yazara kadar etraflıca bir bilgi verilir.

Servetifünun Uyanış mecmuasında Türk yazarların ve şairlerin yanında Amerikan, Fransız, Hint, İngiliz, İskoç, İtalyan, Macar, Rumen, Yunan yazarlara ve şairlere ait tercüme eserler de neşredilir.

Dergide birer imzası yer alan yabancı yazarların tercüme edilen muhtelif edebî türlerde eserleri yer almaktadır. Bunlardan Andre Billy, David Ewen, Kallimachos, Max Reinhardt, Pierre Mille birer araştırma-inceleme; [Henri Beyle] Stendhal bir deneme; Antoine Albalat, Emile Faguet birer edebî eleştiri; A. J. Cummings, James D. Reston, Elsa Maxwell, Oxford Üniversitesi Rektörü Sir David Ross, -Anthony Eden, Stafford Cripps, Herbert Morisson, Oliver Littelton, Ernest Bevin, William Beveridge, Henry Wallace, Sumner Wels- birer fıkra; Ada Negri, Desire Kosztolaeyi, François de Nion, Gabriele d’Annunzio, Henry Bordeaux, Octave Mirbeau, Panait Istrati, Pavel Dan, Pitigrilli birer hikâye; I.[on] L.[uca] Caragiale bir kısa öykü; Andre Maurois kitaptan bir parça; Çan-Kay-Şek, Zarla D. Vukiçeviç birer makale; [François Marie Arouet de] Voltaire bir masal; Rabindranath Tagore bir mensur şiir; Walter Scott romandan bir parça; Charlie Chapli[n] bir sinema eleştirisi; A.[rthur] Rimbaud, Charles Fuster, Charles Peguy, Emil Botta, G. Boldea, G.[eorge] Bacovia, Maxy, M.[ihai] Eminescu, Paul Verlaine, Teodor Scarlat birer şiir; Romen Matbuat Sekreteri Dr. Aurel Decei bir taziye telgrafi ile yer alır.

Ayrıca dergide Fransız şair Charles Baudelaire’in 2 mensur şiiri ve 1 hikâyesi, Liviu Rebreanu’nun -6 sayı devam eden- roman tefrikası, Virgil Carianopol’un 2 şiiri, [Helmuth]

¹⁶ Semih Balcıoğlu, *Cumhuriyet’in 75 Yılında Türk Karikatürü*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, s. 58.

von Molke'nin 4 gezi yazısı, Paul Fort'un 4 mensur şiiri, Walt Whitman'ın 4 şiiri Türkçeye tercüme edilir.

Servetifünun Uyanış'ta yabancı yazarların vecizelerine de sık sık yer verilir. Bu yazarlar; Anatole France, [François Marie Arouet de] Voltaire, H.[onore] de Balzac, [Jean de] La Bruyere, [Pierre] Corneille, Lan, Oscar Wilde, Napoleon, Shakespeare, Calderon, Delaville, Le Tasse, Lamartine, Emerson, Octave Mirbeau, Alphonse Seche, Musset, Wellington, H. Ibsen, Chateaubriand, Yanoe, Bacon, Ernest Legouve, Richard Wagner, H. De Montherlant, Benjamin Constant, Descartes, Blas, V. Hugo, Chilon, Paul Bourget, Coleridge, Jouffroy, Saint Vincent de Paul, Cicero, Pascal, M. Prevost, Arthur Sing, Amiral Astum, Marie Andreolis, R. Morning, Fr. De Miomandre, Ninon de Lenclos, P. Gerald, J. Rostand, Lacordaire, A. De Toc Queville, Juvenal, Taine, Ch. Secretan, Tolstoi, Gray'dir.

Dragoş PROTOPODESCU: Rumen yazar ve şair Protopopescu imzasına araştırma-inceleme türündeki yazısı sebebiyle dergide 6 kez tesadüf edilir. Bu yazı serisinde Shakespeare'in piyeslerindeki kadın, erkek ve çocuk karakterler üzerinde durulur. Bununla beraber "Shakespeareyen mucizevi yaratıcı dehanın" önemi belirtilir.

Georges DUHAMEL: Fransız yazar Duhamel'in dergide 5 imzasına rastlanılır. *Döküntü* adlı hikâyesi Dr. D. Bahar tarafından tercüme edilmiş olup 3 sayıda okurlara sunulur. Yazarın *Günlük Ekmeğimiz* adlı hikâyesi Oktay Akbal tarafından Türkçeye tercüme edilir. Ayrıca Halit Fahri Ozansoy'un çevirisini yaptığı Duhamel'in kitabından bir parça da okurlara aktarılır.

Paul VALERY: Fransız düşünür, şair ve yazarın, 7 sayı süren *Zekânın Bilançosu* isimli konferans metni *Uyanış*'ta yer alır. Bu konferans, müellif tarafından 16 ikinci kânun 1935'te verilmiştir. Konferans metni, Vehbi Belgil tarafından Türkçeye aktarılır. Bunun dışında çevirisini Haydar Aytekin'in yaptığı -2 sayıda okurlara aktarılan- bir denemesi mevcuttur. Ayrıca dergide Valery'nin vecizeleri de yer alır.

Pierre LOUYS: *Uyanış*'ta Charles Baudelaire, Paul Fort gibi mensur şiirlerine rastlanan Fransız şairlerden biri de Pierre Louys'tür. Şaire ait 2 mensur şiir *Uyanış* okurlarıyla buluşur. Bu şiirleri Fıtrat Atasel Türkçeye tercüme etmiştir.

Stefan ZWEIG: Dergide tefrikası tamamlanan tek roman Zweig'e ait olup *Perişan Hisler* adını taşır. Çevirisini Ziya Yamaç'ın yaptığı tercüme roman, 32 sayıda okurlarıyla buluşur.

Servetifünun Uyanış mecmuasının incelenen 98 sayısı oldukça geniş bir yazar kadrosuna sahiptir. Dergi açık mektup, anket, araştırma-inceleme, beyanname, bibliyografi, bilmece, biyografi, bulmaca, deneme, dini metin, edebî eleştiri, edebî mektup, efsane, fıkra, fikir yazısı, gezi yazısı, günlük, haber yazısı, hatıra, hikâye, kısa öykü, kitaptan bir parça, konferans metni, makale, manifesto, masal, mensur şiir, mülakat, not, otobiyografi, radyo konuşmaları, resmî vasiyetname, roman tefrikası, romandan bir parça, röportaj, sinema eleştirisi, sohbet, sözlük, şiir, tanıtım yazısı, tartışma, taziye, tebrik, teşekkür ve vecizeleriyle 271¹⁷ yerli yazara ve şaire ev sahipliği yapar. Ayrıca 110 yabancı şairden ve yazardan tercüme edilen eserler mevcuttur. Yerli ve yabancı toplamda 381 yazara ve şaire ait eserler *Servetifünun Uyanış*'in incelenen sayfalarında yer alır.

1.2. Muhtevası

Dergiler, toplumların kültür vesikalarıdır. Edebiyat dergileri vasıtasıyla belirli zamanların ilmî faaliyetleri takip edilebilir. Hem şiir, roman, hikâye gibi edebî eserler hem de haber yazısı ve makale gibi edebî değeri olmayan yazılar ilk önce dergilerde yayınlanır. Aynı zamanda dergilerde tercüme eserlere de yer verilir. Bu bakımdan gazete ve dergi gibi süreli yayınlar belirli dönemlere ışık tutması açısından kıymetlidir. Türk edebiyatının en uzun soluklu süreli yayınlarından *Servetifünun Uyanış* dergisi ise döneminin edebiyat, kültür, sanat, siyaset, spor faaliyetlerine tanıklık eden basın-yayın organlarından.

Bu kısımda *Servetifünun Uyanış*'in incelediğimiz 98 sayısında mevcut yazıların bütününe dair bilgiler sunulacaktır. Dergide yer alan yazıların türlerine, içeriklerine, ön plana çıkan türlere ve mevcut belirli köşelere dikkat çekilecektir.

Servetifünun Uyanış'ta 27'si mensur şiir olmak üzere tercüme ve telif 477 şiir yayımlanır. Dergide en fazla şiir türünde eser neşredilir. Suavi Koçer, Şinasi Özden, Cahit Saffet [Irgat], Özdemir Asaf [Halit Özdemir Arun], Mümtaz Zeki Taşkın, Kenan Harun, Sabahattin Kudret Aksal, Sami Gürlev, Halit Fahri Ozansoy, Hüseyin Ulaş, Refik Fikret Sağnak, İlhan Berk [Emrullah İlhan Birsen], Gavsî Ozansoy bu türde en fazla eser veren isimlerdir. *Servetifünun Uyanış*'ta tercüme, telif, mensur şiirleriyle 140 şaire rastlanılmaktadır. Türk şairlere ait şiirlerin yanında bilhassa Fransız ve Rumen şairlerin şiir

¹⁷ Tespit edilen bu sayı antoloji köşesinde manzum ve mensur eserlerine yer verilen ve hayatta olmayan yazar ve şairler ile dergide vecizeleri yer alan fakat o tarihlerde hayatta olmayan yazarları da kapsamaktadır.

çevirilerine yer verilir. Mensur şiir türünde ise 17 imza ile Nihat Başta öne çıkmaktadır. Ayrıca derginin *Antoloji* köşesinde yeni Türk şiirinin mihenk taşlarından Tevfik Fikret, Cenap Şahabettin, Abdülhak Hâmid [Tarhan], Mehmet Rauf, Halit Fahri Ozansoy, Ali Nihat, Celal Sahir [Erozan], Selâmi İzzet [Sedes] gibi isimlerin şiirleri neşredilir. Dergi, günümüzde şair kimliği ile tanınan Ahmet Muhip Dranas, Cahit Külebi, Cahit Sıtkı Tarancı, Halit Fahri Ozansoy, İlhan Berk, Necati Cumalı, Özdemir Asaf, Sabahattin Kudret Aksal, Ziya Osman Saba gibi isimlere de ev sahipliği yapmıştır.

Dergide şiirden sonra en fazla yer alan tür *edebî eleştiridir*. Suavi Koçer 12, Cronos (Kronos) 13, Enver Konaç 9, Fahir Onger 9, Cavit Yamaç 8, Şahap Sıtkı [İlter] 6 edebî eleştiri kaleme alır. Mefisto, Mümtaz Zeki [Taşkın] gibi diğer bazı isimlerle beraber 125 edebî eleştiri kaleme alınır. Dergideki münekkitler, genellikle edebî şahsiyetler, edebî eserler ve sanat faaliyetleri üzerine eleştiriler yayımlamaktadır. Şair ve yazarların yeni çıkan romanları, öykü ve şiir kitapları iyi, kötü yönleriyle değerlendirilir. Oğuz Özdeş'in yeni romanı *Cennet Yolu* bir intihal şampiyonu ilan edilirken Kemal Bilbaşar'ın yabancılaşıma olgusunu ele aldığı *Deniz'in Çağırışı* adlı romanı muvaffakiyetli bulunur. M. Uluğ Turanlıoğlu'nun *Köy Şiirleri*, Sabahattin Kudret Aksal'ın *Şarkılı Kahve*, Rıfat Ilgaz'ın *Yarenlik*, Ziya Osman Saba'nın *Sebil ve Güvercinler*, Hamdi Kestelli'nin *Dönüş* adlı şiir kitapları güzel ve çirkin, doğru ve yanlış yönleriyle ortaya koyulur. *Telli Kavak*, *Şarkılı Kahve* gibi eserler farklı münekkitler tarafından eleştirilir. Eserlerin farklı bakış açılarıyla değerlendirilmesi kıymetlidir. Ahmet Muhip Dranas, Cahit Sıtkı Tarancı, Cavit Yamaç, Liviu Rebreanu, Oğuz Özdeş, Yusuf Ziya ve daha başka yerli ve yabancı şairler ve nasirler olumlu-olumsuz yönleriyle kritik edilir. *Uyanış*'ta müzik, mimari, resim ve ressamlar, tiyatro üzerine yayımlanan eleştiriler ile dönemin kültür ve sanat hayatına yakından tanıklık etmek mümkündür. *Ayarsızlar*, *Elektra*, *İkramiye*, *Kral Lear*, *O Adam*, *Para*, *Üç Kız Kardeş*, *Vişne Bahçesi*, *Yaprak Dökümü*, *Yeni Mabut* isimli tiyatro temsilleri üzerine çok sayıda eleştiri yayımlanır.

Servetifünun Uyanış'ta edebî eleştirinin yanı sıra 8 adet *sinema eleştirisi* okurlarıyla buluşur. 1942 yılında gösterime giren *Kıskanç* filmi iki farklı münekkit tarafından kritik edilir. 1943 yılında vizyona giren *Dertli Pınar* adlı film üzerine de bir sinema eleştirisi yayımlanır. Bu film yerli filmler arasındaki kısır döngünün bir parçası olarak değerlendirilir. *Dertli Pınar*'ın tek başarılı yanı ise sanatkârane fotoğraflarıyla Türk sinema rejisörü Baha Gelenbevi'yi tanıtmış olmasıdır. Bir başka eleştiride Türk sinemasının yıldızlarından Hazım

Körmükçü'nün beyaz perdedeki muvaffakiyetleri ortaya koyulur. Dergideki sinema eleştirilerinde Hollywood film endüstrisinden izler bulmak da mümkündür.

Dergide 55 *telif hikâye*, 12 *tercüme hikâye* ve 1 *tercüme kısa öykü* neşredilir.¹⁸ Hüseyin Hulki [Onaran], 8 telif hikâyesi ile bu türde en fazla esere sahip yazardır. Hüseyin Hulki'nin *Aktör, Avcı, Düşkün Kadınlar, Mehpare, Ormanın Şarkısı, Peri, Saadet, Tabanca* isimli hikâyeleri 25 sayıda tefrika edilmektedir. Dergide hikâye kaleme alan diğer isimler; Avni Atasoy, Bilün Akman, Burhan Arpad, Cavit Yamaç, Cihat Burak, Ecvet Güresin, Fahir Onger, Faik Baysal, Fuat Girgin, Halikarnas Balıkcısı [Cevat Şakir Kabaağaçlı], Halit Ziya [Uşaklıgil], Kenan Hulûsi [Koray], Mehmet Metin, Muzaffer Çağın, Naim Tirali, Oktay Akbal, Özdemir Asaf [Halit Özdemir Arun], Sabahattin Kudret [Aksal], Sait Faik Abasıyanık, Samim Kocagöz, Salih Otaran, Süheylâ Çekin, Şahap Sıtkı [İlter], Şemsettin Kutlu, Şinasi Özden, Tuğrul Deliorman, Yahya Gürpınar, Zahir [Sıtkı] Güvemli'dir. Günümüzde Türk edebiyatının tanınmış öykücülerinden Sait Faik Abasıyanık, Halikarnas Balıkcısı gibi isimlerin eserleri dergide yayımlanırken adına sıklıkla rastlanılmayan Avni Atasoy gibi genç kalemlerin eserleri de neşredilir. Ayrıca dergide Ada Negri, [Charles] Baudelaire, Dezso Kosztolanyi, François de Nion, Henry Bordeaux, Gabriele d'Annunzio, Georges Duhamel, I.[on] L.[uca] Caragiale, Octave Mirbeau, Panait Istrati, Pavel Dan, Pitigrilli'ye ait hikâyeler tercüme edilir.

Servetifünun Uyanış'ta 106 *fıkra* yayımlanmıştır. Dergide güncel konular hakkında yazılan fıkralar ile dönemin edebî, kültürel, siyasi ve sosyal nabızı tutulmaktadır.

Dergide 91 *araştırma-inceleme* yazısı neşredilmiştir. S. Nahit Bilga, 21 yazısıyla bu türde dümeni elinde tutar. Türk tiyatro ve sinema sanatçısı Saim Nahit, araştırma-inceleme yazılarının tümünü tiyatro türüne dair kaleme alır. Dragoş Protopopescu, İhsan Boran, Osman Turgut Pamirli, Samim Kocagöz, Cahit Saffet, Fahir Onger, Oktay Akbal gibi yazarlar Saim Nahit'i takip eden imzalıdır. Bu tetkik yazılarında genellikle şiir ve tiyatro türleri irdelenirken Batı edebiyatının panoraması verilmektedir.

Dergide *Akisler, Aktüalite, Cephelerden ve Dünyadan, Sinema ve Sanat Dünyası, Siyaset Oyunu, Tarih İçin Notlar* adlarını taşıyan köşelerde 70 *haber yazısı* yer alır. Genellikle siyasal ve sosyal haberler ile sanat haberleri yayımlanır. Bu haberlerin 36'sı imzasız olarak neşredilir. Ayrıca *Cumhuriyet, Tan, Tasviri Efkâr, Vakit, Le Journal d'Orient*,

¹⁸ Dergide yayımlanan hikâyelerin bazıları birkaç sayıda tefrika edilmektedir. Yazı dizisi şeklinde devam eden hikâyeler tek bir metin olarak değerlendirilmiş olup rakamlar bu duruma istinaden verilmektedir.

İkdam, La Republique, Son Telgraf, İstiklal gibi yerli ve yabancı gazetelerde yayımlanan haberler iktibas edilir.

Servetifünün Uyanış'ta *hatıra* türünde 44 yazı yayımlanır. Bu rakam oldukça dikkat çekicidir. Sıklıkla edebiyatçı, matbuat ve siyasetçi hatıralarına yer verilir. Ahmet İhsan Tokgöz, Emin Bülent, İsmet İnönü, Mahmut Sadık, Ömer Seyfettin, Refik Saydam, Sadri Ertem, Selâhattin Enis gibi yazarlar, şairler ve siyasiler hakkında dostları yazılar yayınlar. Derginin 2419, 2420 ve 2421 numaralı sayıları Ahmet İhsan özel sayısı iken 2391 numaralı sayısında Selâhattin Enis'in aziz hatırası anılır.

Dergide *sohbet* türünde 43 yazı yayımlanmıştır. Bu yazıların 34'ü dergi sahibi ve kurucusu Ahmet İhsan'ın *Hafta Hasbihali* isimli sohbetlerinden oluşur. Türk basın hayatının üstadı Tokgöz, bu köşede, düzenli olarak siyasi ve sosyal konularda okurlarıyla hasbihal eder. İncelememizin ilk sayısı 1 Ocak 1942'den itibaren haziran ayı sonuna kadar düzenli olarak yayımlanan *Hafta Hasbihali* adlı sohbetler Ahmet İhsan'ın vefatına son 6 ay kala düzensiz bir şekilde yayımlanmaya başlar. 16 Temmuz 1942 tarihli 2395. sayıda, Ahmet İhsan, sağlık problemleri yaşadığını dile getirir: “Değirmendere'deyim, sıhhatim düzelmedi, buradan ayrılamıyorum.”¹⁹ 27 Ağustos 1942 tarihli 2401. sayıda rahatsızlığının devam ettiğini bir kez daha ifade eder: “Ben bile gazeteleri okumayım diyorum; nafîle ihtiyar oldum, rahatsızlığım devam eyliyor, Değirmendere'de köyümde yaşamak bana yetişir diyorum, nafîle!”²⁰ Salih Saim de Ahmet İhsan'ın ölümü üzerine yayımlanan 2421. sayıda *Hafta Hasbihali* adlı yazıların düzenli bir biçimde yayımlanmamasına kurgusal bir şekilde dikkat çeker: “Artık yazı yazamıyor; (Hafta Hasbihal)lerini kaleme alamıyordun... Hikmet, kendi gazeten, son birkaç ay zarfında sana, yer veremiyor, hatta hastalığından bile bahsedemiyordu. Bu, seni sevenler için, çok hazindi.”²¹ Bu ibarelerden anlaşılacağı üzere Ahmet İhsan sağlık problemleri sebebiyle dergide yer alan köşesini ziyaret edemez. Tokgöz'ün yazılarının aksamasını her ne kadar “düzensizlik” olarak belirtsek de Hikmet Feridun Es, derginin 2424. sayısında hatıra türündeki yazısıyla, Ahmet İhsan'ın hasta yatağında dahi yazıları için mesai harcadığını şu sözlerle ifade eder:

“On seneden beri kanser çekiyordu. Bu yılışik hastalık hemen her sene ondan madde halinde bir şey götürüyordu. Bir kere gözünü aldılar. Kanser yüzde olduğu için ıstırabı ile her zaman karşı karşı idi. Ve ağzı gözlerine yakın bir

¹⁹ Ahmet İhsan Tokgöz, “Hafta Hasbihali”, *Servetifünün Uyanış*, C. 92, No. 2395, 16 Temmuz 1942, s. 97.

²⁰ Ahmet İhsan Tokgöz, “Hafta Hasbihali”, *Servetifünün Uyanış*, C. 92, No. 2401, 27 Ağustos 1942, s. 169.

²¹ Salih Saim, “Nezih Bir Ruhla Konuşma”, *Servetifünün Uyanış*, C. 93, No. 2421, 14 Ocak 1943, s. 108.

yere kadar çıkmıştı. Bir deri, bir kemik kalmıştı. Buna rağmen onu evinde yatağının içinde iki büküm, makalesini yazarken görürdünüz. Hatta ümitten, hayattan, yaşama zevkinden bahseden yazılar. Bu, Ahmet İhsandaki büyük enerjiyi gösterecek bir tablodur...”²²

Tokgöz’ün dış politika, ulusal meseleler, ekonomi hakkında okurlarını haberdar ettiği bu sohbetler dışında, dergide, Raif Taney *Fennî Musahabe* kaleme alırken Hasan Tanrıkut *Fikir Musahabeleri* yayınlamaktadır.

İncelediğimiz sayılar dâhilinde 35 *biyografiye* rastlanılır. Söz konusu biyografiler Türk, Amerikan ve Batı’ya özgü edebî şahsiyetler, müzisyenler, oyuncular, ressamalar, siyasetçiler, düşünürler ve doktorlar üzerine yazılır. Dergide biyografiler genellikle bir şahsın vefatıyla ya da ölüm yıldönümü sebebiyle kaleme alınır. Biyografi yazarları arasında Alâettin Güneysu ve M.[ehmet] Hulûsi Dosdoğru öne çıkar. Bu iki yazar Alman, Amerikan, Fransız, İngiliz, Rumen edebî şahsiyetlerin hayatlarını yazıya geçirir.

Mecmuada, serbest özellikler gösteren *deneme* türünde 35 yazı yayımlanır. Oktay Akbal, Özdemir Asaf [Halit Özdemir Arun], Hüseyin Hulki [Onaran], Cavit Yamaç ve daha pek çok yazar aşk, ölüm, felsefe, edebiyat gibi hayata dair konularda denemeler yazar.

Servetifünun’un 23 Eylül 1943 tarihli 2440. sayısı *manifestolara* ayrılır. Bu sayıda genç nesil şairleri ve yazarları, edebiyat dünyasında kendilerinden önceki nesle -eskiye- karşı oluş sebeplerini açıklarlar. *Dava* başlığıyla imzasız olarak bir yazı yayımlanır. Söz konusu yazıda, eski nesil tarafından reddedilen yeni nesil şairleri ve yazarları hakiki Türk edebiyatının 1933 yılında doğduğunu iddia eder. Gayeleri ise edebiyatımızdan kötüyü kovmaktır. Genç nesil, Türk edebiyatına dair tutumlarından dolayı eski nesle başkaldırır denilebilir. Özellikle edebiyat âlemimizde *Beş Hececiler* olarak tanınan edebî topluluğa bir karşı çıkış söz konusudur. *Servetifünun* sütunlarında Hececilerden Yusuf Ziya Ortaç ve Orhan Seyfi Orhon’un yazıları *İki Münkir* başlığıyla yayımlanarak bir not düşülür. Şair İlhan Berk’in başı çektiği bu davada dönemin genç yetenekleri Cavit Yamaç, Cahit Saffet, Faik Baysal, Sabahattin Kudret, Oktay Akbal, Özdemir Asaf ve daha pek çok isim görüşlerini bildirir. Ayrıca bugün Türk edebiyatının usta kalemleri Ahmet Hamdi Tanpınar, Halide Edip Adivar, Halit Fahri Ozansoy, Nurullah Ataç gibi isimler de genç nesil hakkındaki görüşlerini açıklar. Günümüzde hepsi kültür ve sanat dünyamızın önemli isimleri sayılan bu simalar, genç nesli kendinden önceki nesle oranla daha kuvvetli bulur.

²² Hikmet Feridun Es, “Ahmet İhsansız Servetifünun”, *Servetifünun Uyanış*, C. 93, No. 2424, 25 Mart 1943, s. 139.

Dergide telif eserler kadar olmasa da tercüme eserlere de yer verildiği ifade edilmişti. Bunlardan Stefan Zweig'ın *Perişan Hisler* adlı eseri dergide tefrikası tamamlanan tek tercüme romandır. Eser, 32 sayıda tamamlanır. Tefrika edilen diğer tercüme roman ise Rebreanu'ya aittir. Rumen yazarın *Kor* adlı tercüme romanı 6 sayıda okurlarla buluşur. *Servetifünün Uyanış*'ın 2450. sayısında 6. kesit okuyuculara sunulurken metnin sonunda yer alan “devamı var” ibaresinden anlaşılacağı üzere bu yazı dizisi yarıda kesilir. Dergide tefrikası tamamlanan ve tamamlanmayan bu romanlar haricinde Cavit Yamaç, Faik Baysal, Gavsî Ozansoy, Mustafa Niyazi, Reşat Ekrem Koçu, Oktay Akbal'ın romanlarından “fragmanlar” okurlarıyla buluşur. Tıpkı bir dizi / film fragmanını andıran roman parçaları ile eserler âdeta bir ön gösterime girer. Cavit Yamaç'ın *Maymun Sokağına Güneş Vurdu* adlı romanından 2 parça, Faik Baysal'ın *Sarduvan* adlı romanından 4 parça, Gavsî Ozansoy'un *Beklediği Sabah* adlı romanından 1 parça, Mustafa Niyazi'nin *Cömert Zadelere 24 Saati* adlı romanından 1 parça, Reşat Ekrem Koçu'nun *Hanımefendi* adlı romanından 3 parça ve Oktay Akbal'ın *Diojen Kendini Arıyor* adlı romanından 6 parça okurlara sunulur.

Servetifünün'da genellikle gazetelerdeki ve dergilerdeki kalem sahiplerine cevap, uyarı niteliğinde polemik havası taşıyan 16 *açık mektup* yayımlanır. Mümtaz Zeki [Taşkın], Oktay Akbal gibi yazarlar *Çınaraltı*, *İnkılapçı Gençlik*, *Yarım Ay* isimli mecmualardaki münekkilere cevap verirken; Adnan Yassıtepe, Cavit Yamaç gibi kalemler Ahmet İhsan Tokgöz'e ve Avni İnel'e tebriklerini, teşekkürlerini iletmek üzere açık mektuplar neşreder.

Servetifünün Uyanış'ın incelenen 1942-1944 yılları aralığını kapsayan 98 sayısı edebî türler bakımından oldukça zengindir. Derginin 2436. sayısında bir *sanat anketi* başlatılır. Bu sanat anketine daha sonraki 2437, 2438, 2439, 2441 ve 2445 numaralı sayılarda Cavit Yamaç, Halit Fahri Ozansoy, N. İlhan Berk, Sabahattin Kudret, Sadri Ertem ve Salâh Bîrsel gibi şairler ve nasirler cevaplar verir. Anketlerde sanat ve sanat eserine özgü 5 soruya yanıtlar verilir. Ayrıca dergide *Basit Sualler* başlığıyla -imzasız- olarak yayımlanan 7 anket mevcuttur.

Bunlardan başka *Servetifünün Uyanış*'ta çeşitli kitap, mecmua, gazete ve sanatkârlar hakkında 14 *tanıtım yazısı* yayımlanır. Panait Istrati'nin tercüme edilen eseri *Akdeniz*, A. Maruf Canevi'nin *Demlerin Tezadı*, Mazlum Kenan Köstekçi'nin *Zakkum Çiçekleri*, Şükrü Enis Regü'nün *Buğu*, İhsan Hınçer'in *İnkılap Türküleri*, Kemal Bilbaşar'ın *Denizin Çağırışı* adlı eserleri tanıtılır.

Dergide güncel ve daha eski tarihli olmak üzere 11 edebî mektup yayımlanır. Bu türde yerli, yabancı, usta kalemlerden Abdülhak Hâmid [Tarhan], Cavit Yamaç, Christopher Marlowe, Oktay Akbal gibi isimlere rastlanılır.

Ayrıca *Servetifünun Uyanış*'ta 124 ilan, 43 taziye, tebrik ve teşekkür, 20 konferans metni, 18 sayı devam eden bir sözlük denemesi, 16 bibliyografi, 16 kısa not, 9 gezi yazısı, 9 makale, 7 günlük, 6 bilmece, 5 nutuk, 4 fikir yazısı, 4 mülakat, 3 beyanname, 2 bulmaca, 2 otobiyografi, 2 tartışma, 1 atasözü, 1 dini metin, 1 efsane, 1 masal, 1 radyo konuşması, 1 resmî vasiyetname, 1 röportaj türünde yazı ve muhtelif türlerde kitaplardan parçalar, çok sayıda vecizeler bulunmaktadır.

Servetifünun Uyanış dergisinde yer alan edebî türler ve yazıların içeriği hakkındaki açıklamalarımız dâhilinde şunları söylemek mümkündür: İncelenen 2367-2464 numaralı sayılar, II. Dünya Savaşı yıllarına tekabül eder. Bu siyasi durum derginin kurucusu Tokgöz'ün her hafta yazdığı *Hafta Hasbihali* adlı sohbetlere yansır. Tokgöz, yaşanan kıtlık sebebiyle okurları uyarır, halkın israftan kaçınmasını telkin eder. Sosyal, siyasî, tarihî, toplumsal konularda yazılar neşreden *Servetifünun Uyanış* daha ziyade bir fikir, sanat ve edebiyat mecmuasıdır. Türk basın-yayın hayatına 53 yıllık uzun ömrüyle damga vuran dergi döneminin edebî, kültürel, siyasî, iktisadî hayatına ışık tutması bakımından kıymetlidir. Derginin incelenen bütün sayılarının hemen hemen her edebî türü kapsamı oldukça dikkat çekicidir. Edebiyat-ı Cedide gibi Türk edebiyatına yön vermiş bir nesli yetiştiren *Servetifünun*, günümüzün usta kalemlerinin toprağa attığı ilk tohumların filizlerini seyretme imkânını okurlarına sunmaktadır.

1.3. Şekil Özellikleri

Servetifünun Uyanış dergisinin incelenen 1942-1944 yıllarını kapsayan sayıları her hafta perşembe günleri yayımlanır. İncelememiz süresince derginin hemen hemen bütün sayılarında kapak sayfasının üst kısmında *Servetifünun Uyanış* klişesi yer almaktadır. Gavsi Ozansoy, dergiye *Uyanış* adının eklenmesiyle ilgili çok dikkat çekici bir bilgiyi *Servetifünun Uyanış* okurlarına sunar: “‘Servetifünun’un Türk uyanışında oynadığı rolü Atatürk dahi takdir etmiş ve ona ‘Uyanış’ adını ilâve etmekle, mecmuanın tarihine ayrı bir şeref katmışdı.”²³ Dergi adının solunda derginin tarihi; sağında ise derginin senesi ve numarası

²³ Gavsi Ozansoy, “Ahmet İhsan’a Dair Hâtıralar”, *Servetifünun Uyanış*, C. 93, No. 2431, 13 Mayıs 1943, s. 222.

yazılıdır. Bu ibarelerin altında ise her sayıda 1 fotoğrafa yer verilir. Sol alt köşede derginin matbaası belirtilir. Derginin içindekiler kısmı bulunmamaktadır. Her sayının kapağında - kimi sayılarda istisnalar olmak kaydıyla- ilgili sayıda yayımlanan yazıların ve yazarların adlarına yer verilir.

Derginin iç kapağında *Servetifünun Uyanış* klişesinin hemen altında *siyasî-edebî-ilmî-sosyal haftalık gazete* ibaresi yer alır. Kuruluşu 1891 olan derginin sahibi ve kurucusu Ahmet İhsan Tokgöz'dür. Neşriyat müdürü ise Halit Fahri Ozansoy'dur. Ahmet İhsan'ın 28 Aralık 1942'deki vefatıyla derginin neşriyat müdürü ve imtiyaz sahibi değişir. *Servetifünun Uyanış*'ın 18 Mart 1943'te yayımlanan 2423. sayısında Prof. Dr. Vehap Berkem neşriyat müdürü olmuştur. *Servetifünun Uyanış*'ın 1 Nisan 1943'te yayımlanan 2425 numaralı sayısıyla da Burhan Evrenosoğlu imtiyaz sahibi olur. 24 Şubat 1944'te yayımlanan 2451. sayıda derginin neşriyat müdürü bir kez daha değişir ve gazeteci Ecvet Güresin olur.

Derginin 1942 yılındaki son nüshasına kadar olan 52 sayısı kapak dahil 16 sayfadan oluşur. Ahmet İhsan'ın vefatı üzerine "nüsha-i mahsusa" olan 2419 numaralı dergi ise 20 sayfadan ibarettir. 1943 yılında yayımlanan 30 sayı yine 16'şar sayfadan teşekkül eder. 1944 yılında yayımlanan 15 sayıdan 2450 ve 2464 numaralı nüshalar 16 sayfadan oluşurken geriye kalan sayılar ise 20 sayfa olarak karşımıza çıkmaktadır. *Servetifünun Uyanış*'ın incelediğimiz 2,5 senelik süre zarfını kapsayan 98 sayısı toplam 1624 sayfadır.

Dış kapağın hemen ardındaki sayfa ve derginin son 3 sayfası çeşitli reklamlara ayrılır. Ağırlıklı olarak basılı banka reklamları yer alır. T. İş Bankası, T.C. Ziraat Bankası, Millî Piyango, Beyoğlu Baker, Emlak ve Eytam Bankası, Gripin, Deutsch Orienbank, Osmanlı Bankası, İstanbul Umum Sigorta Şirketi reklamları düzenli olarak yayımlanır.

Ahmet İhsan'ın vefatı üzerine 1943 ve 1944 yıllarında muhtelif sebeplerle dört kez *Servetifünun Uyanış*'ın yayınına ara verilir. Dergi neşrinde yaşanan bu aksaklığın yanında *Servetifünun Uyanış*'ın 2454, 2455 ve 2456 numaralı sayılarının tarihlerinde de (gün, ay, yıl) eksiklikler vardır. 2454 ve 2455 numaralı sayıların tarihleri bulunmamaktadır. 2456 numaralı sayının ise Nisan 1944 tarihli olduğu bilgisi mevcuttur.²⁴

²⁴ 2454 numaralı derginin hemen öncesinde yayımlanan 2453 numaralı sayı 10 Mart 1944 tarihinde yayımlanır. Derginin haftalık yayımlandığı bilgisi esas alınır hesaplamalarımıza göre 2454 numaralı derginin tarihi 17 Mart 1944, 2455 numaralı derginin tarihi ise 24 Mart 1944 olmalıdır. 2456 numaralı derginin ise 31 Mart 1944 tarihinde yayımlanması gerekir fakat dergide Nisan 1944 tarihi yer aldığı için bu sayının tarihi hakkında bir hesaplama yapılamamaktadır.

1.4. Görsellerle Servetifünun Uyanış

Servetifünun Uyanış'ın incelenen sayıları görsel malzeme bakımından oldukça zengindir. Derginin modern teknikleri kullanan resimli bir mecmua olmasında Ahmet İhsan'ın çabaları göz ardı edilemez. Tokgöz, mecmuasını resim bakımından daha göz alıcı bir hâle getirmek üzere Avrupa'ya bir seyahat düzenler. Yeni baskı tekniklerini öğrendiği bu seyahatini *Avrupa'da Ne Gördüm*²⁵ ismiyle kitaplaştırır. *Matbuat Hatıralarım* isimli eserinde de bu seyahatinde gezip gördüğü Paris ve Viyana matbaalarını tetkikinden şu şekilde bahseder:

“Servet-i Fünun'un birinci altı nüshalarını Bâbîâli Yokuşu'nun köşebaşı şimşir hakkâklarına yaptırdığım resimlerle, Mercan'daki Bible House'dan kiraladığım galvanolarla [klişelerle], Paris'te bir ajanstan getirttiğim ecnebi meşahiri [meşhurları] portreleriyle donatmışım. İlk Avrupa seyahatimden dönerken Viyana'da Angerer ve Goeschel çinko ve hâk fabrikasıyla yaptığım itilaf [anlaşma] üzerine İstanbul manzaraları fotoğraflarını bu müesseseye göndermişim, bunların klişeleri geldi. Kendim Paris'te ve Viyana matbaalarını gezip tetkik ederek bu yeni icat klişelerin nasıl basıldığını, ne gibi mürekkep kullanmak lazım geldiğini de öğrenmişim. Paris'te bir kâğıt fabrikasına resim basmaya müsait kâğıt dahi ısmarlamışım. Kâğıtlarım da geldi ve bu benim ilk ticari muamelemdi. Viyana klişelerinden Ortaköy Camisi resmini ikinci altı ayın birinci nüshası olan 27 numaraya basarken tabı [baskı] makinesi üstünde kendim uğraştım. Zanneylıyorum ki İstanbul'da çinkoyla basılan ilk nefis resim buydu.”²⁶

Ahmet İhsan'ın görsel malzemelere, yeni baskı tekniklerine verdiği bu önem incelediğimiz sayılarda da aşikârdır. Bu çalışma dâhilindeki nüshalarda 164 fotoğraf, 28 illüstrasyon, 16 karikatür yayımlanır. Ayrıca 4 gravür, 72 kara kalem, 2 natürmort olmak üzere toplam 78 resim dergiyi renklendirir.

İncelenen 98 sayı II. Dünya Savaşı yıllarına -1942-1944- tekabül eder. Bu sebeple dergide harp endüstrisine dair oldukça fazla fotoğraf bulunur. İncelememizde bu fotoğrafların tamamına yer verilmemektedir. Bu çalışmada daha ziyade şair ve yazarlara ait

²⁵ bk. Ahmet İhsan, *Avrupa'da Ne Gördüm – Tuna'da Bir Hafta*, (Çev. Alain Servantie, Dr. Fahriye Gündoğdu), Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2007

²⁶ Ahmet İhsan Tokgöz, *Matbuat Hatıralarım*, (Haz. Necati Tonga), Çolpan Yayınları, Ankara 2020, s. 87-88.

portreler, fotoğraflar, karikatürler, illüstrasyonlar ve dergi içerisinde yer alan yazıları destekleyen görseller içindekiler tablosu ve künye listesi hâlinde verilmektedir.

Bu görsellerden 164 fotoğrafın 162'sinin hangi fotoğraf sanatçısına ait olduğu dergide belirtilmemiştir. Geriye kalan 2 eserin ise imzası okunamamıştır.

Diğer taraftan dergide imzası bulunan illüstratörler, karikatüristler ve ressamlardan bazıları ise şu şekilde sıralanabilir: Agop Arad, Avni Arbaş, Bedri Rahmi Esenoğlu, Fethi Karakaş, Fikret Mualla, Fuat İzer, Haşmet Akal, Nejat Melih, Nuri İyem, Osman Asaf, R.7., E.N., Ratip, S. Nahit Bilga, Sabri Fettah. Ayrıca dünyaca ünlü heykeltıraş ve ressamlardan; Bellini, Boucher, Correggio, [Ion von] Anestin, Jules Breton, Leonardo da Vinci, Li Vang, Lorenzo Lippi, Modigliani, Pierre Deval, Rembrandt eserlerine de yer verilir.

Dergide *Resimle Hadiseler*, *Resimle Harp Haberleri*, *Resimle Amerika Tarihi*, *Haftanın Resimleri*, *Holivut ve Harp* gibi adlandırmalarla görsellere ayrılan muhtelif sayfalar mevcuttur. Bu sayfalarda II. Dünya Savaşı münasebetiyle tank, denizaltı, generaller gibi harbe dair fotoğraflar ve dünyadan çeşitli tabiat manzaraları yer alır.

Dergi yazarlarından Hüseyin Hulki Onaran, Zahir Güvemli, S. Nahit Bilga gibi isimler aynı zamanda Cumhuriyet döneminde karikatür çizen sanatkarlar arasındadır.²⁷ Bu imzalardan S. Nahit Bilga, dergiyi hem yazılarıyla hem de çizimleriyle renklendirir. Saim Nahit'e ait 8 karikatür *Servetifünun Uyanış* sayfalarını süsler.

Bunun dışında dönemin ünlü ressam, grafiker ve gazetecisi Agop Arad; A. Kadir, Cavit Yamaç, N. İlhan Berk, Nahit Bilga, Rıfat Ilgaz, Salâh Birsell gibi şairleri ve nasirleri kara kalemle resmederek derginin sayfalarını renklendirmiştir.

²⁷ Adı geçen karikatüristler hakkında ayrıntılı bilgi için bk. Semih Balcıoğlu, **Cumhuriyet'in 75 Yılında Türk Karikatürü**, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, s. 58.

2. SERVETİFÜNUN UYANIŞ DERGİSİ (1 OCAK 1942 – 25 MAYIS 1944)

İÇİNDEKİLER TABLOSU

Derginin Sayısı	Derginin Tarihi	Yazar Adı	Yazı Adı	Yazının Türü	Sayfa	Açıklama
2367	01.01.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	73-74	
2367	01.01.1942	İhsan Boran	Sanatta Aranan Faziletler	Araştırma-İnceleme	75, 83	
2367	01.01.1942	Ahmet Muhip Dranas	Masal	Şiir	75	
2367	01.01.1942	Yahya Gürpınar	Ayak İzleri	Hikâye	76, 83	
2367	01.01.1942	Sabahattin Kudret [Aksal]	Sabah Çayı	Şiir	76	
2367	01.01.1942	Nihat Başta	Git	Mensur Şiir	77	
2367	01.01.1942	Nihat Başta	Takip	Mensur Şiir	77	
2367	01.01.1942	Nihat Başta	Çiçeklerim	Mensur Şiir	77	
2367	01.01.1942	Cahit Külebi	Türkü	Şiir	77	
2367	01.01.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler	Roman tefrikası	78	
2367	01.01.1942	Salâh Bırsel	Bulut Geçti	Şiir	78	
2367	01.01.1942	A.[hmed] İ.[hsan] Tokgöz	Hüseyin Cahit'in <Servetifünun> u Ziyareti	Hatıra	79	
2367	01.01.1942	Hüseyin Cahit Yalçın	Servetifünunu Ziyaret	Hatıra	79, 83	
2367	01.01.1942	Yazan: Pavel Dan Çeviren: Cavit Yamaç	Romen Edebiyatı: İhtiyar Urcan	Hikâye	80-81	
2367	01.01.1942	S. Nahit Bilga	Türk Tiyatro Tarihi VIII	Bibliyografi	82	
2367	01.01.1942	Hüseyin Ulaş	Beklenen Yolcu	Şiir	82	
2367	01.01.1942	A[hmed] İ[hsan] Tokgöz	Servetifünun Tarihinden Hatıralar	Hatıra	83	
2367	01.01.1942	İmzasız	Taş ²⁸	İlan	83	
2368	08.01.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	85-86	
2368	08.01.1942	Ziya Yazgan	Surlar	Şiir	87	
2368	08.01.1942	Emin Ülgener	Günün Sonu	Şiir	87	
2368	08.01.1942	Suat Taşer	Yaşamıyan Biri	Şiir	87	
2368	08.01.1942	Suat Taşer	Serenad	Şiir	87	
2368	08.01.1942	Yazan: Emil Botta Çeviren: C.Y.	Kıtalar	Şiir	87	
2368	08.01.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler 2	Roman tefrikası	88	
2368	08.01.1942	M.[ehmet] Hulûsi Dosdoğru	Amerika'nın Büyük Müttefekkirleri Daniel Webster	Biyografi	89	
2368	08.01.1942	Şinasi Özden	Sonbahar, Ey Munis Çehre	Şiir	89	
2368	08.01.1942	Cahide Başol	Fecri Âti: Fecriâti ve Tiyatro- Fecrâti Mensuplarının Tiyatro Hakkındaki Düşünceleri XX	Makale	90	
2368	08.01.1942	Yazan: Pavel Dan Çeviren: Cavit Yamaç	Romen Edebiyatından: İhtiyar Urcan II	Hikâye	92-93	
2368	08.01.1942	Oktay Akbal	On sekiz Yılın Türk Edebiyatı	Araştırma-İnceleme	94-95	
2368	08.01.1942	S. Nahit Bilga	Türk Tiyatro Tarihi: IX	Bibliyografi	95	
2368	08.01.1942	İmzasız	[Asaf Hâlet Çelebi'nin He adlı şiir kitabının duyurusu]	İlan	95	
2368	08.01.1942	İmzasız	[Mehmet Dizman'ın Bacalar adlı şiir kitabının duyurusu]	İlan	95	
2369	15.01.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	97-98	
2369	15.01.1942	Adnan Yassitepe	Notlar	Not ²⁹	[99]	
2369	15.01.1942	Yazan: Georges Duhamel Çeviren: Halit Fahri Ozansoy	Salavin'in Ölümü ³⁰	Kitaptan bir parça	100-101	
2369	15.01.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler 3	Roman tefrikası	102, 105	

²⁸ “Yeni bir romanın adıdır; genç bir kalemin romanı.” (SFU)

²⁹ Kültür ve sanat hayatına dair haber verici mahiyette kısa notlar yer almaktadır.

³⁰ Georges Duhamel'in Vie et Aventures de Salavin (Salavin'in Yaşamı ve Serüvenleri) adlı roman serisinden bir kesit olabileceği düşünülmektedir.

2369	15.01.1942	Cahide Başol	Fecri Atı: Fecriâti Mensuplarının Tiyatro Hakkındaki Düşünceleri- Fecriâti'de Hiciv ve Mizah XXI	Makale	104	
2369	15.01.1942	İmzasız	Yaşadığımız Devir	Haber Yazısı	105	
2369	15.01.1942	Yazan: Pavel Dan Çeviren: Cavit Yamaç	Romen Edebiyatından: İhtiyar Urcan III	Hikâye	106-107	
2370	22.01.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	109-110	
2370	22.01.1942	A.[hmet] İ.[hsan] TOKGÖZ	Singapur	Fıkra	110, 117	
2370	22.01.1942	Ecvet Güresin	Bugünkü Musikide Edebiyat	Edebî Eleştiri	111	
2370	22.01.1942	Gavsi Ozansoy	Kaza	Şiir	111	
2370	22.01.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler 4	Roman tefrikası	112	
2370	22.01.1942	M.[ehmet] Hulûsi Dosdoğru	Amerika'nın Büyük Edibleri Thomas Bailey Alderich	Biyografi	113, 117	
2370	22.01.1942	Ziya Yamaç	Epigram Denemeleri ³¹	Şiir	113	
2370	22.10.1942	Ziya Yamaç	Epigram Denemeleri ³²	Şiir	113	
2370	22.10.1942	Ziya Yamaç	Epigram Denemeleri ³³	Şiir	113	
2370	22.01.1942	S. Nahit Bilga	Türk Tiyatro Tarihi IX [X]	Bibliyografi	114	
2370	22.01.1942	Cahide Başol	Fecr Atı: Fecriâti'de edebî tetkik, tenkit ve edebiyat tarihleri, Fecriâti'de Nazım XXII	Makale	116	
2370	22.01.1942	Yazan: Pavel Dan Çeviren: Cavit Yamaç	Romen Edebiyatından: İhtiyar Urcan IV	Hikâye	118-119	
2370	22.01.1942	İmzasız	[Şemsi Talib'in tercüme ettiği L. Pirandello'nun Güneş ve Gölge adlı romanının duyurusu]	İlan	119	
2370	22.01.1942	İmzasız	Taş	İlan	119	Genç bir kalemin romanı.
2371	29.01.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	121-122, 129	
2371	29.01.1942	Halit Fahri Ozansoy	Sesler	Şiir	122	
2371	29.01.1942	Şahap Sıtkı [İLTER]	Telli Kavak	Edebî Eleştiri	123, 127	
2371	29.01.1942	Ziya Yazgan	Son Karar	Şiir	123	
2371	29.01.1942	Cavit Yamaç	Takvim	Günlük	124	
2371	29.01.1942	Gavsi Ozansoy	Eylül	Şiir	124	Bu şiir, Cavit Yamaç'a ithaf edilmektedir.
2371	29.01.1942	Çeviren: Oktay Akbal	Tolstoy'un Romanı ³⁴	Kitaptan bir parça	125	
2371	29.01.1942	Cahit Külebi	Sevda	Şiir	125	
2371	29.01.1942	S. Nahit Bilga	Türk Temaşasında Musiki ve Raks Beraberliği	Makale	126	
2371	29.01.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler 5	Roman tefrikası	128	
2371	29.01.1942	İmzasız	Taş	İlan	129	Bir romanın adıdır.
2371	29.01.1942	Yazan: Pavel Dan Çeviren: Cavit Yamaç	Romen Edebiyatından: İhtiyar Urcan	Hikâye	130-131	
2372	05.02.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	133	
2372	05.02.1942	Refik Saydam	Radyo Sözleri ³⁵	Radyo Konuşmaları	133-134	
2372	05.02.1942	Cavit Yamaç	Avni Dilligil	Fıkra	134	
2372	05.02.1942	Gavsi Ozansoy	Hatıra	Şiir	135	Bu şiir Tarık Özker'e ithaf edilmektedir.
2372	05.02.1942	Şahap Sıtkı [İLTER]	Cahit Sıtkı Tarancı Hakkında	Edebî Eleştiri	135	

³¹ Bu kısa manzume Sait Faik Abasıyanık'a ithaf edilmektedir.

³² Bu kısa manzume Yusuf Ziya Ortaç'a ithaf edilmektedir.

³³ Bu kısa manzume Reşat Nuri Güntekin'e ithaf edilmektedir.

³⁴ "Bu yazı Tolstoy'un baldızının, büyük edip hakkında yazmış olduğu eserden alınmıştır." (SFU)

³⁵ Ahmet İhsan Tokgöz'ün hafta hasbihali bağlamında Refik Saydam'ın radyo sözlerine yer verilmektedir.

2372	05.02.1942	Yazan: Panait Istrati Çeviren: Salâh Birsell	Balık Avı	Hikâye	136	
2372	05.02.1942	Yazan: Walter Scott Çeviren: M.[ehmet] Hulûsi Dosdoğru	İngiltere Tarihinden Bir Yaprak: Norman İstilas	Romandan bir parça	137, 143	“Bir Ceddin Hikâyeleri”nd en kısım 3.
2372	05.02.1942	Cahide Başol	Fecri Âti: Fecriâtî’de Nazım - Hâşim’in Şiirlerindeki Âlem- Son Söz XXIII	Makale	138, 143	
2372	05.02.1942	S. Nahit Bilga	Türk Tiyatro Tarihi X [XI]	Bibliyografi	139	
2372	05.02.1942	Yazan: Pavel Dan Çeviren: Cavit Yamaç	Romen Edebiyatından: İhtiyar Urcan VI	Hikâye	140-141, 143	
2372	05.02.1942	Nihat Başta	Cehennem	Mensur Şiir	142	
2373	12.02.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	145-146	
2373	12.02.1942	Mehmet Dizman	Ççekler	Şiir	146	
2373	12.02.1942	Reşat Ekrem Koçu	Hanımefendi: İlca ³⁶	Romandan bir parça	147-148, 155	
2373	12.02.1942	Gavsi Ozansoy	Hatıra II	Şiir	147	Bu şiir Sabahattin Kudret’e ithaf edilmektedir.
2373	12.02.1942	Yazan: G.[eorge] Bacovia Çeviren: Cavit Yamaç	İlkbahar Notları	Şiir	148	
2373	12.02.1942	Halit Fahri Ozansoy	Son Neşriyat Birkaç Düşünce	Edebî Eleştiri	149	
2373	12.02.1942	Şinasi Özden	Elim Koynumda Kaldı	Şiir	149	
2373	12.02.1942	Emin Ülgener	Çocuk ve Ağaç	Şiir	149	
2373	12.02.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler 6	Roman tefrikası	150	
2373	12.02.1942	Cihat Burak	Mimar Sinan	Hikâye	151-152- 153	
2373	12.02.1942	İmzasız	Yeni Londra Büyük Elçimize Ait Bir Hatıra	Biyografi	153	
2373	12.02.1942	Tuğrul Deliorman	Tiyatrocular	Hikâye	154	Bu hikâye S. Nahit Bilga’ya ithaf edilmektedir.
2374	19.02.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	157-158	
2374	19.02.1942	Halit Fahri Ozansoy	İnönü ve Barış	Şiir	158	
2374	19.02.1942	Şahap Sıtkı [İLTER]	Cahit Sıtkı Tarancı Hakkında [2]	Edebî Eleştiri	159-160- 161	
2374	19.02.1942	Ziya Yazgan	Hasret	Şiir	159	
2374	19.02.1942	Yazan: Teodor Scarlat Çeviren: C.[avit] Yamaç	Sıtma	Şiir	160	
2374	19.02.1942	Mehmet Necati Öngay	İstek	Şiir	160	
2374	19.02.1942	Ahmet Necati [CUMALI]	Yeni Bir Aşkdan Önce	Şiir	161	
2374	19.02.1942	Ahmet Necati [CUMALI]	Bir Şehirde Yalancılık	Şiir	161	
2374	19.02.1942	İmzasız	[Emin Ülgener’in Taş romanının duyurusu]	İlan	161	
2374	19.02.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler 7	Roman tefrikası	162	
2374	19.02.1942	Tuğrul Deliorman	Tiyatrocular [2]	Hikâye	164-165	
2374	19.02.1942	Nihat Başta	Son Tane	Mensur Şiir	165, 167	
2374	19.02.1942	S. Nahit Bilga	Türk Tiyatro Tarihi XI [XII]	Bibliyografi	166-167	
2375	26.02.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	169-170, 178	
2375	26.02.1942	Berç Türker	Türk Kadını	Şiir	170	
2375	26.02.1942	Adnan Yassitepe	Notlar	Not ³⁷	[171]	
2375	26.02.1942	İhsan Boran	Sanat ve Edebiyat Konuşmaları: Yeni Şiire Dair Düşünceler	Edebî Eleştiri	172, 179	
2375	26.02.1942	Tarık Özker	Yağmurdan Sonra I-II	Şiir	172	
2375	26.02.1942	Baki Süha [EDİPOĞLU]	Cenup	Şiir	173	

³⁶ “Reşat Ekrem Koçu’nun bu isimle hazırladığı romandan ikinci fragmandır.” (SFU)

³⁷ Kültür ve sanat hayatına dair haber verici mahiyette kısa notlar yer almaktadır.

2375	26.02.1942	Baki Süha [EDİPOĞLU]	Vehim	Şiir	173	
2375	26.02.1942	Baki Süha [EDİPOĞLU]	Güz	Şiir	173	
2375	26.02.1942	Baki Süha [EDİPOĞLU]	Sır	Şiir	173	
2375	26.02.1942	Baki Süha [EDİPOĞLU]	Haziran	Şiir	173	
2375	26.02.1942	Baki Süha [EDİPOĞLU]	Yolculuk	Şiir	173	
2375	26.02.1942	Baki Süha [EDİPOĞLU]	Hezimet	Şiir	173	
2375	26.02.1942	Ahmet Bülent Koçu ³⁸	Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı	Ahmet Rasim Sözlüğü	174-175, 178	
2375	26.02.1942	İmzasız	Arkadaşımız Cemalettin Server'in Elim Bir Kaybı	Haber Yazısı	175, 179	
2375	26.02.1942	Cavit Yamaç	Vapur	Hikâye	176-177, 179	
2375	26.02.1942	M.[ehmet] Hulûsi Dosdoğru	Kraliçe Elizabet Devrinin Dramatürpleri	Araştırma-İnceleme	177, 179	
2376	05.03.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	181-182	
2376	05.03.1942	Halit Fahri Ozansoy	Görüyor Musunuz?	Şiir	182	
2376	05.03.1942	Halit Fahri Ozansoy	Doğuş	Şiir	182	
2376	05.03.1942	S. Nahit Bilga	Türkiye'de İlk Tiyatro Yazanlar: Ahmet Mithat	Araştırma-İnceleme	183, 191	
2376	05.03.1942	Nihat Başta	Mecnun	Mensur Şiir	184	
2376	05.03.1942	Nihat Başta	Mezar	Mensur Şiir	184	
2376	05.03.1942	Nihat Başta	Buhran	Mensur Şiir	184	
2376	05.03.1942	Ziya Yamaç	Samim Kocagöz'ün Hikâyeleri: Telli Kavak	Edebî Eleştiri	185, 191	
2376	05.03.1942	Yazan: M.[ihai] Eminescu Çeviren: Cavit Yamaç	Yüzlerce Yelkenliden...	Şiir	185	
2376	05.03.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler 7 [8]	Roman tefrikası	186	
2376	05.03.1942	Ahmet Bülent Koçu	Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı	Ahmet Rasim Sözlüğü	187-188, 190	
2376	05.03.1942	M.[ehmet] Hulûsi Dosdoğru	Didakto- Lirik Şiir: "Bacalar" Hakkında	Araştırma-İnceleme	188	
2376	05.03.1942	S. Nahit Bilga	Türk Tiyatro Tarihi XII [XIII]	Bibliyografi	189	
2377	12.05.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	193- 194	
2377	12.05.1942	Refik Halit Karay	Bu Romanlar Böyle Giderse	Edebî Eleştiri	194	Ahmet İhsan Tokgöz Tan gazetesinden naklediyor.
2377	12.05.1942	H.[alit] Fahri Ozansoy	Ölümünün Yıl dönümü Münasebetiyle: Ömer Seyfettin	Hatıra	195	
2377	12.05.1942	Mümtaz Zeki Taşkın	"Gençlik" Gazetesine: Paydos Değil İşbaşı!	Edebî Eleştiri	196, 203	
2377	12.05.1942	Yazan: Virgil Carianopol Çeviren: C.[avit] Yamaç	Kim?	Şiir	196	
2377	12.05.1942	H.[alil] Bedii Fırat	Verilen İki Cevap: Bir Gence Açık Mektup	Açık Mektup	197, 203	
2377	12.05.1942	İhsan Boran	Sanatta Deha	Şiir	197	
2377	12.05.1942	Ahmet Bülent Koçu	Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı	Ahmet Rasim Sözlüğü	198	
2377	12.05.1942	O. Akbal	Ankara'da Beethoven	Fıkra	199	
2377	12.05.1942	Çeviren: Oktay Akbal	Victor Hugo'nun Hatıratından: Brüksel Macerası	Hatıra	200	
2377	12.05.1942	Tarık Özker	Davet	Şiir	200	
2377	12.05.1942	S. Nahit Bilga	İspanyol Tiyatrosu	Araştırma-İnceleme	201	
2377	12.05.1942	Cumhuriyet	"Perişan Hisler" Muharriri Stefan Zweig	Haber Yazısı	201	
2377	12.05.1942	S. Nahit Bilga	Türk Tiyatro Tarihi XIII [XIV]	Bibliyografi	202	

³⁸ Reşat Ekrem Koçu'nun müstear adıdır. bk. Tahsin Yıldırım, **Edebiyatımızda Müstear İsimler**, Selis Kitaplar, İstanbul 2006, s. 235.

2378	19.03.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	205- 206	
2378	19.03.1942	İhsan Boran	Sabır	Şiir	206	
2378	19.03.1942	Şinasi Özden	Sürme Arabacı I-II-III	Şiir	206	
2378	19.03.1942	Gavsi Ozansoy	“Para” Piyesinden Doğan Mesele	Edebî Eleştiri	207	
2378	19.03.1942	Şahap Sıtkı [İLTER]	Son On Yılın Türk Şairi: Ahmet Muhip Dranas	Edebî Eleştiri	208- 209	
2378	19.03.1942	Yazan: G. Boldea Çeviren: Cavit Yamaç	Gidiş	Şiir	209	
2378	19.03.1942	Ahmet Bülent Koçu	Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul’un Lûgatı	Ahmet Rasim Sözlüğü	210- 211	
2378	19.03.1942	İmzasız	[Cavit Yamaç’ın Maymun Sokağına Güneş Vurdu adlı eserinin duyurusu]	İlan	211	
2378	19.03.1942	M.[ehmet] Hulûsi Dosdoğru	Şehir Tiyatrosunda Para	Edebî Eleştiri	212	
2378	19.03.1942	İmzasız	[Suat Taşer’in Bir adlı şiir kitabının duyurusu]	İlan	212	
2378	19.03.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler 9	Roman tefrikası	213	
2378	19.03.1942	S. Nahit Bilga	S. Nahit Bilga’nın Bir Etüdü: Tuluat Sahnesi	Araştırma-İnceleme	214	
2378	19.03.1942	S. Nahit Bilga	Türk Tiyatro Tarihi XIX [XV]	Bibliyografi	215	
2378	19.03.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	[Ahmet İhsan Tokgöz’ün Matbuat Hatıraları adlı eserinin duyurusu]	İlan	215	
2379	26.03.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	217- 218	
2379	26.03.1942	Leskovikli Hayrettin [Nedim GÖÇEN]	“Servetifünun” un 1000’inci nüshasında, Leskovikli Hayrettin’in “Tanin” den dercedilerek çıkan yazısı	Fıkra	218, 220	
2379	26.03.1942	S. Nahit Bilga	Hüseyin Suat’a Dair	Biyografi	219	
2379	26.03.1942	İmzasız	Büyük Edip Hüseyin Suat Yalçın Vefat Etti	Biyografi	220, 227	
2379	26.03.1942	Hüseyin Suat [YALÇIN]	Servetifünun	Tebrik Yazısı	220	
2379	26.03.1942	İmzasız	Yeni Neşriyat: Radiestezi (Radiesthesie)	İlan	220	İkbal, Mondiyal ve Ahmeh Halit Kitabevlerinde bulunur.
2379	26.03.1942	Şahap Sıtkı [İLTER]	Son On Yılın Türk Şairi: Ahmet Muhip Dranas [2]	Edebî Eleştiri	221	
2379	26.03.1942	Ahmet Bülent Koçu	Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul’un Lûgatı	Ahmet Rasim Sözlüğü	222	
2379	26.03.1942	İmzasız	Bu sayısıyla “Servetifünun” 52’nci yaşına basıyor!	İlan	222	
2379	26.03.1942	[Mahmud Refi Cevad] Ulunay ³⁹	Onlara Borcumuz	Fıkra	223, 227	Bu yazı, Ulunay’ın Tan gazetesinden alınmaktadır.
2379	26.03.1942	Oktay Akbal	Kıskanç	Sinema Eleştirisi	223, 227	
2379	26.03.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler 10	Roman tefrikası	224	
2379	26.03.1942	Tuğrul Deliorman	Acı Kavun	Hikâye	225- 226	
2379	26.03.1942	Emin Ülgener	Yoklama	Şiir	227	
2379	26.03.1942	Ahmet Necati [CUMALI]	Deniz Kenarında Şiirler	Şiir	227	
2380	02.04.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	229- 230	
2380	02.04.1942	İmzasız Çeviren: Ahmet İhsan Tokgöz	Dünya kurulalı beri devam eden başlangıçlar! ⁴⁰	Fıkra	229	
2380	02.04.1942	Refik Halit Karay	Her Yaştakinin Okuduğu Muharir	Fıkra	230	

³⁹ Mustafa Refi Cevad Ulunay’ın müstear adıdır. bk. Tahsin Yıldırım, **Edebiyatımızda Müstear İsimler**, Selis Kitaplar, İstanbul 2006, s. 410.

⁴⁰ Ahmet İhsan Tokgöz’ün tercüme ettiği bu yazı Jurnal de Geneve adlı gazeteden alınmaktadır.

2380	02.04.1942	Halit Fahri Ozansoy	— Hüseyin Suat'ı Düşünürken — Üstünde Bir Yıkık Yuvarın..	Hatıra	231- 232	
2380	02.04.1942	Halit Fahri Ozansoy	Sensizliğim	Şiir	231	
2380	02.04.1942	Gavsi Ozansoy	Servetifünün 52 Yaşına Girerken	Fıkra	232	
2380	02.04.1942	G.[avsi] O.[zansoy]	Bir Nota Not	Not ⁴¹	232	
2380	02.04.1942	Cavit Yamaç	Servetifünün Kurucusuna Açık Mektup	Açık Mektup	233	
2380	02.04.1942	Mehmet Dizman	Babadan Oğula, Oğuldan Babaya	Açık Mektup	233	
2380	02.04.1942	İhsan Boran	“Servetifünün” 52 Yaşına Bastı!	Tebrik Yazısı	233	
2380	02.04.1942	Salâh Bırsel	“Servetifünün” 52 Yaşına Bastı!	Tebrik Yazısı	233	
2380	02.04.1942	M.[uهارrem] Niyazi Akıncioğlu	“Servetifünün” 52 Yaşına Bastı!	Tebrik Yazısı	233, 235	
2380	02.04.1942	Samim Kocagöz	Evrakı Perişan	Hikâye	234- 235	
2380	02.04.1942	Servetifünün	Okuyucularımıza	Not ⁴²	234	
2380	02.04.1942	Cemâlüddin Server Çelebi	Servetifünün Ceride-i- Feridesine	Tebrik Yazısı	235	
2380	02.04.1942	S. Nahit Bilga	S. Nahit Bilga'nın Bir Etüdü: Tuluat Sahnesi II	Araştırma- İnceleme	236	
2380	02.04.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler I I	Roman tefrikası	237	
2380	02.04.1942	Tuğrul Deliorman	Acı Kavun II	Hikâye	238- 239	
2380	02.04.1942	İmzasız	Yeni Neşriyat: Radiestezi (Radiesthesie)	İlan	238	İkbal, Mondiyal ve Ahmeh Halit Kitabevlerind e bulunur.
2381	09.04.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali ⁴³	Sohbet	241- 242	
2381	09.04.1942	Gavsi Ozansoy	“Aradığımı Bulamadım!” Muharriri Necmi Nureddin Yeni Bir Eser Hazırlıyor: “Fırtınadan Sonra!”	İlan	242	
2381	09.04.1942	Necmi Nureddin	Vait	Deneme	242	Kitaptan bir parça neşredilmekte dir.
2381	09.04.1942	M.[ehmet] Hulûsi Dosdoğru	Büyük Natüralist Amerikan Muharriri: John Burroughs	Biyografi	243	
2381	09.04.1942	Oktay Akbal	Doğumunun Yüzüncü Yılında Mallarme	Fıkra	243	
2381	09.04.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler I 2	Roman tefrikası	244	
2381	09.04.1942	S. Nahit Bilga	S. Nahit Bilga'nın Bir Etüdü: Tuluat Sahnesi III	Araştırma- İnceleme	245	
2381	09.04.1942	Tuğrul Deliorman	Acı Kavun III	Hikâye	246- 247	
2381	09.04.1942	İmzasız	Yeni Neşriyat: Radiestezi (Radiesthesie)	İlan	246	İkbal, Mondiyal ve Ahmeh Halit Kitabevlerind e bulunur.
2381	09.04.1942	Yazan: Henry Bordeaux Çeviren: Fuat Oktay	Fransız Edebiyatından: Üç İngilizce Kelime	Hikâye	248- 249- 250	
2381	09.04.1942	Emin Ülgener	Zaman	Şiir	249	
2381	09.04.1942	M.[ehmet] Necati Öngay	Konuşma	Şiir	250	
2381	09.04.1942	S. Nahit Bilga	Türk Tiyatro Tarihi XIV [XVI]	Bibliyografi	251	
2382	16.04.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali: Abdülhak Hâmid'in Beşinci Ölüm Yılı dönümü	Sohbet	253- 254	

⁴¹ Kültür ve sanat hayatına dair haber verici mahiyette kısa bir not yer almaktadır.

⁴² Kültür ve sanat hayatına dair haber verici mahiyette kısa bir not yer almaktadır.

⁴³ Tokgöz, 12 Mart tarihli Fransız gazetesinde yer alan “Kötü Dünya” adlı makaleyi tercüme etmektedir.

2382	16.04.1942	Abdülhak Hâmid [TARHAN]	Birinci Mektup (1920)	Edebî Mektup	254- 255	
2382	16.04.1942	Abdülhak Hâmid [TARHAN]	İkinci Mektup (1930)	Edebî Mektup	255	
2382	16.04.1942	Reşat Feyzi	Servetifünun	Tebrik Telgrafi	255	
2382	16.04.1942	Oktay Akbal	52 Yıl ve Bir İnsan	Tebrik Telgrafi	255	
2382	16.04.1942	Selim [Rauf] Sarper	“Servetifünun” Gazetesi Müdürlüğüne	Tebrik Telgrafi	255	
2382	16.04.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Matbuat U. Müdürlüğüne	Tebrik Telgrafi	255	
2382	16.04.1942	Necmi Nurettin	Fırtınadan Sonra: Buluşacağımız Yer ⁴⁴	Kitaptan bir parça	256	
2382	16.04.1942	Oktay Akbal	Nisan Mektubu	Deneme	256, 263	
2382	16.04.1942	Ziya Yamaç	Kırk Yılda Bir Hesaplaşma	Açık Mektup	257, 263	
2382	16.04.1942	M.[ehmet] Hulûsi Dosdoğru	Sanat Dünyasından Portreler: Oliver Wendel Holmes	Biyografi	258	
2382	16.04.1942	M.[ehmet] Hulûsi Dosdoğru	Th. Mare [Thomas More] ⁴⁵	Biyografi	258	
2382	16.04.1942	İmzasız	[İhsan Boran'ın Köyün Camları adlı şiir kitabının duyurusu]	İlan	259	
2382	16.04.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler 13	Roman tefrikası	260	
2382	16.04.1942	S. Nahit Bilga	S. Nahit Bilga'nın Bir Etüdü: Tuluat Sahnesi IV	Araştırma-İnceleme	261	
2382	16.04.1942	Nihat Başta	Kül	Mensur Şiir	262	
2382	16.04.1942	Nihat Başta	Mecnun	Mensur Şiir	262	
2382	16.04.1942	Kenan Harun	Cenup	Şiir	262	Bu şiir, Ziya İlhan'a ithaf edilmektedir.
2382	16.04.1942	İmzasız	Yeni Neşriyat: Radiestezi (Radiesthesie)	İlan	263	İkbal, Mondiyal ve Ahmeh Halit Kitabevlerinde bulunur.
2382	16.04.1942	Şinasi Özden	Noktüm	Şiir	263	
2382	16.04.1942	Necdet Tuncay	Sessizlik	Şiir	263	
2382	16.04.1942	Mansur Duman	Kar ve Yar	Şiir	263	
2383	23.04.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	[265]	
2383	23.04.1942	Oktay Akbal	Film	Hikâye	266	
2383	23.04.1942	Mehmet Dizman	Mehmet Dizman, Ziya Yamaç'a Cevap Veriyor: Hata Mürettibin Değildir!	Edebî Eleştiri	266	
2383	23.04.1942	M.[ehmet] Hulûsi Dosdoğru	Edebiyat Konuşmaları: İngiliz Edebiyatına Toplu Bir Bakış	Araştırma-İnceleme	267	
2383	23.04.1942	Cavit Yamaç	Orient Express	Hikâye	268- 269, 274	
2383	23.04.1942	Gavsi Ozansoy	Bahar	Şiir	269	Bu şiir, Mehmet Selim'e ithaf edilmektedir.
2383	23.04.1942	Mustafa Niyazi ⁴⁶	Mustafa Niyazi'nin yeni romanından bir parça: Cömert Zadelere 24 Saati Orta Halli İnsanlar Dünyasından	Romandan bir parça	270	
2383	23.04.1942	S. Nahit Bilga	S. Nahit Bilga'nın Bir Etüdü: Tuluat Sahnesi V	Araştırma-İnceleme	272	
2383	23.04.1942	İhsan Boran	Köyün Camları	Şiir	273	
2383	23.04.1942	İhsan Boran	Şiir Kaynağı	Şiir	273	

⁴⁴ “Necmi Nureddin’in bu isimle hazırladığı eserden ikinci fragman.” (SFU)

⁴⁵ Yazının içeriğinden anlaşıldığı üzere Thomas More’dan bahsedilmektedir.

⁴⁶ Bu inceleme dâhilinde dergide oldukça aktif kalemlerden Mümtaz Zeki Taşkın bu müstearı kullanmaktadır. Ayrıca Mümtaz Zeki’nin -Allo!! Allo!!- adlı ortak bir şiir kitabı çıkardığı arkadaşı Mustafa Niyazi Ispartalı da bu adı taşır. Bu sebeple bu roman parçasının hangi yazara ait olduğunu söylemek mümkün olmamıştır.

2383	23.04.1942	İhsan Boran	Sanat ve Şair	Şiir	273	
2383	23.04.1942	Yazan: Virgil Carinopol Çeviren: Cavit Yamaç	Yazı	Şiir	275	
2383	23.04.1942	Oktay Akbal	Ölmek İstirdim	Şiir	275	
2383	23.04.1942	Ziya Yazgan	Ayrılık	Şiir	275	
2384	30.04.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	277- 278	
2384	30.04.1942	İmzasız	Ankara'da Von der Golç İhtifali	Haber Yazısı	278	
2384	30.04.1942	Cemalettin Server	52 Yıllık "Servetifünun" dan Tedailer	Makale	279	
2384	30.04.1942	Ce. Ser.	Not ⁴⁷	Teşekkür	279	
2384	30.04.1942	Cavit Yamaç	Takvim	Günlük	280- 287	
2384	30.04.1942	Gavsi Ozansoy	"Gülhane Parkı"	Şiir	280	Bu şiir, Sait Faik'e ithaf edilmektedir.
2384	30.04.1942	Ahmet Bülent Koçu	Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı	Ahmet Rasim Sözlüğü	281	
2384	30.04.1942	S. Nahit Bilga	S. Nahit Bilga'nın Bir Etüdü: Tuluat Sahnesi VI	Araştırma-İnceleme	282	
2384	30.04.1942	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Ormanın Şarkısı	Hikâye	284- 285, 287	
2384	30.04.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler 14	Roman tefrikası	286	
2385	07.05.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	289- 290	
2385	07.05.1942	İstiklal Gazetesi	İstiklal Gazetesinden	Fıkra	290	
2385	07.05.1942	Halit Fahri Ozansoy	İstanbul'dan Hatay'a	Gezi Yazısı	291, 299	
2385	07.05.1942	Ahmet Bülent Koçu	Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı	Ahmet Rasim Sözlüğü	292, 297	
2385	07.05.1942	M. Korkmazoğlu	Resim ve Mimarimize Hedef!	Edebî Eleştiri	293	
2385	07.05.1942	Hüseyin Ulaş	M. Uluğ Turanhoğlu: Köy Şiirleri	Edebî Eleştiri	293, 299	
2385	07.05.1942	İmzasız	[İhsan Boran'ın Köyün Camları adlı şiir kitabının duyurusu]	İlan	293	
2385	07.05.1942	Besim Ömer	36 Yıl Evvelki Japon Ordusunda Sıhhi Teşkilat ⁴⁸	Kitaptan bir parça	294	
2385	07.05.1942	İmzasız	[Avni İnel'in muharriri olduğu İnel Kitabevi'nin duyurusu]	İlan	295	
2385	07.05.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler 15	Roman tefrikası	296	
2385	07.05.1942	S. Nahit Bilga	Türk Tiyatro Tarihi XV [XVII]	Bibliyografi	298	
2386	14.05.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	301- 302	
2386	14.05.1942	İhsan Boran	Hayat Eski Bir Şarkı..	Şiir	303	
2386	14.05.1942	Mehmet Dizman	Sarhoş Akşamlar	Şiir	303	Bu şiir, Cavit Yamaç'a ithaf edilmektedir.
2386	14.05.1942	Safa Erkün	Düşünce	Şiir	303	
2386	14.05.1942	Salâh Bırsel	Soğukuyu Tramvay Caddesi	Şiir	303	
2386	14.05.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Servetifünun ve Ölümünün 12'nci Yılında Mahmut Sadık ⁴⁹	Hatıra	304	
2386	14.05.1942	Ahmet Bülent Koçu	Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı	Ahmet Rasim Sözlüğü	305	
2386	14.05.1942	Yazan: Dragoş Protopopescu Çeviren: Cavit Yamaç	Bir Mucize: Shakespeare	Araştırma-İnceleme	306, 311	
2386	14.05.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler 16	Roman tefrikası	308	
2386	14.05.1942	Yazan: Desire Kosztolaeyi Çeviren: Fuat Oktay	Macar Edebiyatından: Roman Müsveddesi	Hikâye	309- 310- 311	
2387	21.05.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	1- 2- 3	
2387	21.05.1942	Halit Fahri Ozansoy	Gece Antakya Yolunda..	Şiir	3	
2387	21.05.1942	Abdülğani Bozkurt	Penceremde	Şiir	3	

⁴⁷ Ce. Ser. müstear adını kullanan yazar, bu notu "en yaşlı edip ve üstat Sâlih Sâim Bey'e" ithaf etmektedir.

⁴⁸ "Dr. Besim Ömer Akalın'ın "Nevsâli Âfiyet" (Sâlnameyi tıbbî) adlı eserinin dördüncü kitabından alınmıştır." (SFU)

⁴⁹ Bu yazı, Mahmut Sadık'ın öldüğü gün hatırasına tahsis edilen 1930 yılının, 7 Ağustos 1773 No-lu sayısından alınmaktadır.

2387	21.05.1942	Ahmet Bülent Koçu	Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı	Ahmet Rasim Sözlüğü	4, 11	
2387	21.05.1942	İhsan Boran	Kitaplar Arasında: M. Turanlıoğlu'nun Şiirleri	Edebî Eleştiri	5, 11	
2387	21.05.1942	Sabahattin Kudret [Aksal]	Yolculuk	Şiir	5	
2387	21.05.1942	Yazan: Dragoş Protopopescu Çeviren: Cavit Yamaç	Bir Mucize: Shakespeare II	Araştırma-İnceleme	6, 10- 11	
2387	21.05.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler 17	Roman tefrikası	8	
2387	21.05.1942	S. Nahit Bilga	Türk Tiyatro Tarihi XVI [XVIII]	Bibliyografi	9	
2387	21.05.1942	İmzasız	[Avni İnsel'in tercüme ettiği G. D'annunzio'nun Şehvet Çocuğu adlı eserinin duyurusu]	İlan	11	
2388	28.05.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	13- 14	
2388	28.05.1942	Suavi Koçer	Ayrılık	Şiir	14	
2388	28.05.1942	İbni Sîna	Kısaca	Vecizeler	14	
2388	28.05.1942	Adnan Yassitepe	Nihayet	Fıkra	15	
2388	28.05.1942	Gavsi Ozansoy	Güm Güm	Şiir	15	Bu şiir, İhsan Mukbil Ben'e ithaf edilmektedir.
2388	28.05.1942	Kenan Harun	Mektup	Edebî Mektup	15	
2388	28.05.1942	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Tabanca	Hikâye	16- 17, 21	
2388	28.05.1942	İmzasız	[Cavit Yamaç'ın Deliorman adlı hikâye serisinin duyurusu]	İlan	17	
2388	28.05.1942	Yazan: D.[ragoş] Protopopescu Çeviren: Cavit Yamaç	Bir Mucize: Shakespeare III	Araştırma-İnceleme	18, 21	
2388	28.05.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler 18	Roman tefrikası	20	
2388	28.05.1942	Sabahattin Kudret [Aksal]	Mahalle	Şiir	21	
2388	28.05.1942	Ahmet Bülent Koçu	Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı	Ahmet Rasim Sözlüğü	22	
2388	28.05.1942	S. Nahit Bilga	Türk Tiyatro Tarihi XVII [XIX]	Bibliyografi	23	
2389	04.06.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	25- 26	
2389	04.06.1942	Halit Fahri Ozansoy	Bir Taşın Üstünde	Şiir	26	
2389	04.06.1942	Suat Taşer	Artık Boşuna Beklerim	Şiir	26	
2389	04.06.1942	M.[ehmet] Hulûsi Dosdoğru	İlim Bakımından Ahlak ⁵⁰	Edebî Eleştiri	27, 35	
2389	04.06.1942	S. Nahit Bilga	Tiyatro: Tiyatroda Dekor	Araştırma-İnceleme	27, 35	
2389	04.06.1942	Ahmet Bülent Koçu	Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı	Ahmet Rasim Sözlüğü	28	
2389	04.06.1942	Salih Otaran	Çifte Direkli	Hikâye	29- 30, 35	
2389	04.06.1942	Tarık Özker	Hovardalık	Şiir	29	
2389	04.06.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler 19	Roman tefrikası	32	
2389	04.06.1942	İmzasız	[Cavit Yamaç'ın Deliorman adlı hikâye serisinin duyurusu]	İlan	32	
2389	04.06.1942	Nahit Ulvi [AKGÜN]	Sevgilime	Şiir	33	
2389	04.06.1942	Nahit Ulvi [AKGÜN]	Tesadüf	Şiir	33	
2389	04.06.1942	Nahit Ulvi [AKGÜN]	Bulutlar	Şiir	33	
2389	04.06.1942	Nahit Ulvi [AKGÜN]	Bahçe	Şiir	33	
2389	04.06.1942	Nahit Ulvi [AKGÜN]	Saadet	Şiir	33	
2389	04.06.1942	Nahit Ulvi [AKGÜN]	Hatırlamak	Şiir	33	
2389	04.06.1942	S. Nahit Bilga	Türk Tiyatro Tarihi XVIII [XX]	Bibliyografi	34	
2389	04.06.1942	İmzasız	[Avni İnsel ve Hamdi Varoğlu'nun çevirdiği Emily Bronte'nin Ölmeyen Aşk adlı romanının duyurusu]	İlan	35	

⁵⁰ “Yazan Dr. Akil Muhtar Özden, 202 sahife, Ahmed İhsan Basımevi, 1942 İstanbul.” (SFU)

2390	11.06.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	37- 38	
2390	11.06.1942	İmzasız	Çok Acı Bir Kayıp: Arkadaşımız Romancı Selâhattin Enis'i Kaybettik	Haber Yazısı	38	
2390	11.06.1942	Hüseyin Ulaş	Köyün Camları	Edebî Eleştiri	38, 47	
2390	11.06.1942	Cavit Yamaç	Deliorman: Haydutlar	Hikâye	39- 40- 41	
2390	11.06.1942	N. İlhan Berk ⁵¹	Deliorman Münasebetiyle	Edebî Eleştiri	39, 47	
2390	11.06.1942	Tarık Özker	Portre	Şiir	40	
2390	11.06.1942	Sabahattin Kudret [Aksal]	İslıkla Şarkı	Şiir	40	
2390	11.06.1942	Suavi Koçer	Yenilerin Sergisi	Edebî Eleştiri	41, 47	
2390	11.06.1942	Yazan: D.[ragoş] Protopopescu Çeviren: Cavit Yamaç	Bir Mucize: Shakespeare IV	Araştırma-İnceleme	42	
2390	11.06.1942	Ahmet Bülent Koçu	Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı	Ahmet Rasim Sözlüğü	44	
2390	11.06.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler 20	Roman tefrikası	45	
2390	11.06.1942	S. Nahit Bilga	Türk Tiyatro Tarihi XIX [XXI]	Bibliyografi	46	
2391	18.06.1942	İmzasız	Ölümü İle Basın Ailesini Yeis İçinde Bırakan Selâhattin Enis'in Hayatı ve Eserleri	Biyografi	50- 51	
2391	18.06.1942	Cevat Fehmi [BAŞKUT]	Bir Dostun Arkasından Kırık Dökük Düşünceler	Hatıra	51	
2391	18.06.1942	Halit Fahri Ozansoy	Selâhattin Enis İçin	Hatıra	52, 59	
2391	18.06.1942	Nusret Safa Coşkun	İhsan Selâhattin Enis	Hatıra	53, 59	
2391	18.06.1942	Gavsi Ozansoy	Selâhattin Enis'in Arkasından	Hatıra	53	
2391	18.06.1942	Nâzım Ulusoy	Dostlarının Gözü ile Selâhattin Enis	Hatıra	54	
2391	18.06.1942	İbrahim Hoyi	Dostlarının Gözü ile Selâhattin Enis	Hatıra	54	
2391	18.06.1942	Ragıp Şevki [YEŞİM]	Dostlarının Gözü ile Selâhattin Enis	Hatıra	54	
2391	18.06.1942	Ferdi Öner	Dostlarının Gözü ile Selâhattin Enis	Hatıra	54- 55	
2391	18.06.1942	Lemi Gülman	Dostlarının Gözü ile Selâhattin Enis	Hatıra	55	
2391	18.06.1942	Mardiros Koç	Dostlarının Gözü ile Selâhattin Enis	Hatıra	55	
2391	18.06.1942	Orhan Ural	Dostlarının Gözü ile Selâhattin Enis	Hatıra	55	
2391	18.06.1942	Cevat Fehmi [BAŞKUT]	Selâhattin Enis İle Senlerce Evvel Yapılmış Bir Mülakat ⁵²	Mülakat	55- 56- 57	
2391	18.06.1942	S. Nahit Bilga	Türk Tiyatro Tarihi XX [XXII]	Bibliyografi	58- 59	
2391	18.06.1942	İmzasız	[Avni İnsel'in tercüme ettiği G. D'annunzio'nun Şehvet Çocuğu adlı eserinin duyurusu]	İlan	59	
2392	25.06.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	61-62	
2392	25.06.1942	M.[uharrem] Niyazi Akıncıoğlu	Karahalil Destanı I-II	Şiir	62	
2392	25.06.1942	Şinasi Özden	İnönü Aramızda!	Hatıra	63, 71	
2392	25.06.1942	Suavi Koçer	Yenilerin Sergisi II	Edebî Eleştiri	64, 71	
2392	25.06.1942	Cavit Yamaç	Deliorman: Haydutlar II	Hikâye	65, 70	
2392	25.06.1942	Mümtaz Zeki [TAŞKIN]	Güler Misin Ağlar Mısın?	Edebî Eleştiri	66	
2392	25.06.1942	İmzasız	[İnsel Kitabevi'nin cihan edebiyatı serisinin duyurusu]	İlan	67	
2392	25.06.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler 21	Roman Tefrikası	68	
2392	25.06.1942	Ahmet Bülent Koçu	Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı	Ahmet Rasim Sözlüğü	69	
2392	25.06.1942	İmzasız	[Mümtaz Zeki'nin Varyete adlı şiir kitabının duyurusu]	İlan	71	

⁵¹ Emrullah İlhan Birsene'nin müstear adıdır. bk. Tahsin Yıldırım, **Edebiyatımızda Müstear İsimler**, Selis Kitaplar, İstanbul 2006, s. 105.

⁵² Bu yazının Cevat Fehmi'nin "Gazeteci Portreleri" adlı yazı serisinden alındığı belirtilmektedir.

2392	25.06.1942	İmzasız	Yeni Neşriyat: Radiestezi (Radiesthesie)	İlan	71	İkbal, Mondiyal ve Ahmeh Halit Kitabevlerinde bulunur.
2393	02.07.1942	Suavi Koçer	Yenilerin Sergisi III	Edebî Eleştiri	74, 82-83	
2393	02.07.1942	İzzettin Mete	İnsanlık Tarihinin Mukadder Bir Hükümü	Fikir Yazısı	75, 83	
2393	02.07.1942	Mümtaz Zeki Taşkın	Yaşamak Saadeti	Şiir	75	Bu şiir, İlhan Berk'e ithaf edilmektedir.
2393	02.07.1942	İhsan Boran	İztırap	Şiir	75	Bu şiir, Cavit Yamaç'a ithaf edilmektedir.
2393	02.07.1942	Rıza Beşer	İstasyon	Şiir	75	
2393	02.07.1942	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Mehpare	Hikâye	76- 77, 83	
2393	02.07.1942	Tarık Özker	Mavnalar	Şiir	77	
2393	02.07.1942	Yazan: D.[ragoş] Protopopescu Çeviren: Cavit Yamaç	Bir Mucize: Shakespeare V	Araştırma-İnceleme	78, 81	
2393	02.07.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler 22	Roman Tefrikası	80	
2393	02.07.1942	İmzasız	[İnsel Kitabevi, A. Seni Yurtman'ın Mâari adlı eserini okuyucularına tavsiye eder]	İlan	83	
2393	02.07.1942	İmzasız	[İhsan Boran'ın Köyün Camları adlı şiir kitabının duyurusu]	İlan	83	
2394	09.07.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	85	
2394	09.07.1942	Reisicumhur İsmet İnönü	Refik Saydamı Kaybettik: Riyaseticumhurun Tebliği	Taziye	86	
2394	09.07.1942	Servetifünun	Refik Saydam'ı Kaybettik: Merhum Refik Saydam'ın Âlîcenablığı	Hatıra	86	
2394	09.07.1942	İmzasız	Refik Saydam'ı Kaybettik: Dr. Refik Saydam'ın Hayatı ve Hizmetleri	Biyografi	86, 95	
2394	09.07.1942	Mümtaz Zeki [TAŞKIN]	Selâhiyet Meselesi	Edebî Eleştiri	87	
2394	09.07.1942	Sabahattin Kudret [Aksal]	İspati Kızı	Hikâye	88- 89, 95	
2394	09.07.1942	Mümtaz Zeki Taşkın	Limanımız	Şiir	89	
2394	09.07.1942	Suavi Koçer	Sanat Ayı	Edebî Eleştiri	90- 91, 95	
2394	09.07.1942	Ahmet Bülent Koçu	Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı	Ahmet Rasim Sözlüğü	92	
2394	09.07.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler 23	Roman Tefrikası	93	
2394	09.07.1942	S. Nahit Bilga	Tiyatro: Tiyatroya Dair	Araştırma-İnceleme	94	
2394	09.07.1942	Mehmet Dizman	Pazarlarımız	Şiir	95	
2394	09.07.1942	Faruk Menderesli	Havuz	Şiir	95	
2395	16.07.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	97	
2395	16.07.1942	İsmet İnönü	İnönü'nün Millete Beyannamesi	Beyanname	98	
2395	16.07.1942	İmzasız	Kaybettiğimiz Büyük İnsan: Dr. Refik Saydam'ın Türk Milletine Hizmetlerle Geçen Hayatı	Biyografi	98- 99	
2395	16.07.1942	Cavit Yamaç	Deliorman: Haydutlar III	Hikâye	100- 101	
2395	16.07.1942	Halit Fahri Ozansoy	Hulya	Şiir	101	
2395	16.07.1942	Mümtaz Zeki [TAŞKIN]	Namı Müstear	Edebî Eleştiri	102	
2395	16.07.1942	Sabahattin Kudret [Aksal]	İspati Kızı	Hikâye	104- 105, 107	
2395	16.07.1942	İhsan Boran	Büyük Teselli	Şiir	105	Bu şiir, Gavsi Ozansoy'a ithaf edilmektedir.

2395	16.07.1942	Ahmet Bülent Koçu	Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı	Ahmet Rasim Sözlüğü	106	
2395	16.07.1942	Selmin Akatlı	Gençlerin Yazıları: İdeal	Deneme	107	
2395	16.07.1942	İmzasız	Gençlik, Edebiyat ve Sanat Gazetesi: Dikmen'in duyurusu.	İlan	107	
2396	23.07.1942	Mümtaz Zeki [TAŞKIN]	Unutulmak Azabı	Fıkra	110	
2396	23.07.1942	Reşat Ekrem Koçu	Hanımefendi: Kapıcıbaşı Konağı ⁵³	Romandan bir parça	111, 119	
2396	23.07.1942	Cavit Yamaç	Deliorman: Haydutlar IV	Hikâye	112	
2396	23.07.1942	Derleyen: İhsan Boran	Sanat ve Edebiyat Tetkikleri: Dünya Edebiyatının Son Elli Yılı	Araştırma-İnceleme	113	
2396	23.07.1942	Orhan Arınç	Bir Gezinti	Şiir	113	
2396	23.07.1942	İmzasız	[Gençlik ve sanat gazetesi Yenilik'in duyurusu]	İlan	114	
2396	23.07.1942	Ahmet Bülent Koçu	Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı	Ahmet Rasim Sözlüğü	115	
2396	23.07.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler 24	Roman Tefrikası	116- 117	
2396	23.07.1942	Kenan Harun	Kervan	Deneme	118- 119	
2397	30.07.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	121- 122	
2397	30.07.1942	Halit Fahri Ozansoy	Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? ⁵⁴	Konferans Metni	122, 125, 130	
2397	30.07.1942	Adnan Yassitepe	Notlar	Not ⁵⁵	123	
2397	30.07.1942	Gavsi Ozansoy	Beklediği Sabah	Romandan bir parça	124- 125	
2397	30.07.1942	İmzasız	Arjantinli Bir Sanatkâr: J. M. Fernandez Ramos	Tanıtım Yazısı	125	
2397	30.07.1942	Yazan: D.[ragoş] Protopopescu Çeviren: Cavit Yamaç	Bir Mucize: Shakespeare VI	Araştırma-İnceleme	126, 130	
2397	30.07.1942	Reşat Ekrem Koçu	Hanımefendi: Kapıcıbaşı Mehmed Ağa ⁵⁶	Romandan bir parça	127, 131	
2397	30.07.1942	Ahmet Bülent Koçu	Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı	Ahmet Rasim Sözlüğü	128	
2397	30.07.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler 25	Roman Tefrikası	129	
2397	30.07.1942	İmzasız	[Reşat Nuri Darago'nun tercüme ettiği Andre Gide'in Kalpazanlar adlı romanının duyurusu]	İlan	129	
2398	06.08.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	133- 134	
2398	06.08.1942	İmzasız	Saraçoğlu Kabinesi Programında Neler Var?	Haber Yazısı	134	
2398	06.08.1942	Mümtaz Zeki Taşkın	Bir Namı Müstear'a İlk ve Son Cevap	Açık Mektup	135	
2398	06.08.1942	İmzasız	[Reşat Nuri Darago'nun tercüme ettiği Andre Gide'in Kalpazanlar adlı romanının duyurusu]	İlan	135	
2398	06.08.1942	Cavit Yamaç	Deliorman: Haydutlar V	Hikâye	136- 137, 143	
2398	06.08.1942	Faik Baysal	Tahta At	Şiir	137	Şairin Tahta At adlı serisindendir.
2398	06.08.1942	İhsan Boran	Sanat ve Edebiyat Tetkikleri: Dünya Edebiyatının Son Elli Yılı II	Araştırma-İnceleme	138, 143	
2398	06.08.1942	Yazan: Charles Baudelaire Çeviren: Sabahattin Kudret [Aksal]	Liman	Mensur Şiir	138	

⁵³ “Reşat Ekrem Koçu'nun bu isimle hazırladığı romandan üçüncü fragmandır.” (SFU)

⁵⁴ “Halit Fahri Ozansoy, bu konuşmayı, 24 Mayıs 1942 Pazar günü Sarıyer Halkevinde yapmıştı. Konferansta hazır bulunmayan ve şiiri seven okuyucularımızın birkaç nüsha sürecek olan bu konuşmanın metnini zevkle takip edeceklerinden eminiz.” (SFU)

⁵⁵ Kültür ve sanat hayatına dair haber verici mahiyette kısa notlar yer almaktadır.

⁵⁶ “Reşat Ekrem Koçu'nun Hanımefendi adlı romanından dördüncü fragmandır.” (SFU)

2398	06.08.1942	Yazan: Charles Baudelaire Çeviren: Sabahattin Kudret [Aksal]	Gerçek Olan Hangisi	Mensur Şiir	138	
2398	06.08.1942	Halit Fahri Ozansoy	Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 2	Konferans Metni	139, 143	
2398	06.08.1942	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Saadet	Hikâye	140- 141	
2398	06.08.1942	Salâh Bırsel	Soğukkuşu Mahallesi II	Şiir	141	
2398	06.08.1942	Oktay Akbal	Benzeyişler: Oscar Wilde ve Oğuz Özdeş	Edebî Eleştiri	142	
2398	06.08.1942	M. Korkmazoğlu	Plastik Sanata Dair	Fıkra	142	
2399	13.08.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	145- 146	
2399	13.08.1942	İmzasız	Menemencioglu İstanbul Mebusu	Haber Yazısı	146	
2399	13.08.1942	İmzasız	Millî Oyunlar Festivali Başlıyor	Haber Yazısı	146	
2399	13.08.1942	S. Nahit Bilga	Tiyatro: Tiyatroda Aksiyon	Araştırma-İnceleme	146, 155	
2399	13.08.1942	Cavit Yamaç	“Asılmışlar Ormanı” Münasebetiyle: Liviu Rebreanu	Biyografi	147	
2399	13.08.1942	Cavit Yamaç	Takvim	Günlük	148- 149	
2399	13.08.1942	N. İlhan Berk	—	Şiir	148	
2399	13.08.1942	Servetifünun	Benzeyişler: Oscar Wilde ve Oğuz Özdeş, Devam Ediyoruz!	Edebî Eleştiri	149	
2399	13.08.1942	Oktay Akbal	Benzeyişler: Oscar Wilde ve Oğuz Özdeş	Edebî Eleştiri	149, 153	
2399	13.08.1942	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Saadet	Hikâye	150, 153, 155	
2399	13.08.1942	Refik Fikret Sağnak	Bana Bunları Getir	Şiir	151	
2399	13.08.1942	Refik Fikret Sağnak	Çocukluk	Şiir	151	
2399	13.08.1942	Refik Fikret Sağnak	Bahar	Şiir	151	
2399	13.08.1942	Refik Fikret Sağnak	Şehirler- Dağlar	Şiir	151	
2399	13.08.1942	Refik Fikret Sağnak	Ahmet- Mehmet	Şiir	151	
2399	13.08.1942	Halit Fahri Ozansoy	Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 3	Konferans Metni	152	
2399	13.08.1942	M. Kemal Belgesay	Ömrüm	Şiir	153	
2399	13.08.1942	Ahmet Bülent Koçu	Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul’un Lûgatı ⁵⁷	Ahmet Rasim Sözlüğü	154- 155	
2400	20.08.1942	İmzasız	Recep Peker	Haber Yazısı	157- 158	
2400	20.08.1942	İmzasız	Fikri Tüzer	Haber Yazısı	157- 158	
2400	20.08.1942	İmzasız	Numan Menemencioglu	Haber Yazısı	157- 158	
2400	20.08.1942	Cavit Yamaç	Vitrin	Edebî Eleştiri	159	
2400	20.08.1942	Mümtaz Zeki [TAŞKIN]	Şairin Büyük Aşk	Araştırma-İnceleme	160, 164	
2400	20.08.1942	Cavit Yamaç	Asılmışlar Ormanı Münasebetiyle: Liviu Rebreanu II	Edebî Eleştiri	161	
2400	20.08.1942	Tuğrul Deliorman	“Dede”nin Ziyareti	Hikâye	162, 167	
2400	20.08.1942	Paul Bourget Çeviren: Oktay Akbal	Paul Bourget ve Aşk	Vecizeler	164	
2400	20.08.1942	S. Nahit Bilga	Tiyatro: Dekora Dair	Araştırma-İnceleme	165	
2400	20.08.1942	Halit Fahri Ozansoy	Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 4	Konferans Metni	166	
2400	20.08.1942	İmzasız	[Milliyetin Felsefesi ve Türklerde Ulusal İnanç adlı eserin duyurusu]	İlan	167	
2401	27.08.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	169- 170	
2401	27.08.1942	Cavit Yamaç	Vitrin	Edebî Eleştiri	171	
2401	27.08.1942	Adnan Yassitepe	Avni İnel’e Açık Mektup	Açık Mektup	172, 179	
2401	27.08.1942	M. Korkmazoğlu	Güzel Sanatlar Akademisi	Fıkra	172, 179	
2401	27.08.1942	Refik Fikret Sağnak	Gece	Şiir	173	
2401	27.08.1942	Hasan Şimşek	Tabiata Minnettarım	Şiir	173	
2401	27.08.1942	Şinasi Özden	Veda	Şiir	173	

⁵⁷ “Bu kelimeler Ahmet Rasim’in ‘Fuhşu Âtik’ ve ‘Şehir Mektupları’ndan derlenmiştir.” (SFU)

2401	27.08.1942	Rıza Beşer	Türküler	Şiir	173	Bu şiir, Gavsî Ozansoy'a ithaf edilmektedir.
2401	27.08.1942	Sabahattin Kudret [Aksal]	Dedikodu	Edebî Eleştiri	174, 179	
2401	27.08.1942	Tuğrul Deliorman	"Dede"nin Ziyareti [2]	Hikâye	176, 179	
2401	27.08.1942	Halit Fahri Ozansoy	Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 5	Konferans Metni	177	
2401	27.08.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler 26	Roman Tefrikası	178	
2402	03.09.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	[181-182]	
2402	03.09.1942	Samim Kocagöz	Dedikodu Yapmıyorum	Açık Mektup	[182]-190	
2402	03.09.1942	Cavit Yamaç	Vitrin	Sinema Eleştirisi	183, 190	
2402	03.09.1942	Reşat Ekrem Koçu	Deniz Müzesini Gezerken	Gezi Yazısı	184, 190-191	
2402	03.09.1942	Gavsî Ozansoy	Yolculuk	Şiir	[185]	
2402	03.09.1942	Suavi Koçer	Solweg	Şiir	[185]	
2402	03.09.1942	İdris Ahmet	Rüzgârın Yaptıkları	Şiir	[185]	
2402	03.09.1942	Refik Fikret Sağnak	Yüksekler	Şiir	[185]	
2402	03.09.1942	Mehmet Dizman	Tarziye ⁵⁸	Şiir	[185]	
2402	03.09.1942	S. Nahit Bilga	Yaz Temsilleri: Alabanda	Edebî Eleştiri	186- 187, [191]	
2402	03.09.1942	Behçet Günebakan	Safiye ve Alabanda	Sohbet	187- [191]	
2402	03.09.1942	Yazan: Ada Negri Çeviren: Yaşar Çimen	Dünya Edebiyatından: İhtiyarların Yeri	Hikâye	188- 189, 191	
2403	10.09.1942	İmzasız	Ruzvelt'in Şahsi Mümessili: Wandel Wilki Ankara'da!	Haber Yazısı	193	
2403	10.09.1942	N. İlhan Berk	Kendim ve Başkaları İçin Gelişigüzel Notlar: Okuyucunun Tecessüsü	Deneme	194	
2403	10.09.1942	Cavit Yamaç	Vitrin	Edebî Eleştiri	195	
2403	10.09.1942	Oktay Akbal	Victor Hugo'ya Dair	Biyografi	196, 203	
2403	10.09.1942	Fethi Giray	Bahar	Şiir	197	Bu şiir, Nurullah Ataç'a ithaf edilmektedir.
2403	10.09.1942	Şinasi Özden	Güzelsin	Şiir	197	
2403	10.09.1942	Suat Taşer	Tercüme-i-hal	Şiir	197	
2403	10.09.1942	Faruk Menderesli	Çocuğum	Şiir	197	
2403	10.09.1942	Halit Fahri Ozansoy	Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 5 [6]	Konferans Metni	198	
2403	10.09.1942	Fahir Onger	Madelet, Gene, Madelet!	Hikâye	200- 201, 203	
2403	10.09.1942	Hüseyin Ulaş	Şarkı	Şiir	201	
2403	10.09.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler 27	Roman Tefrikası	202	
2404	17.09.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	205-206	
2404	17.09.1942	İmzasız	Halide Özsoy'un Ölümü Dolayısıyla	Haber Yazısı	206	
2404	17.09.1942	Cronos	Vitrin	Edebî Eleştiri	207	
2404	17.09.1942	Şinasi Özden	İki Garip Aşık	Hikâye	208, 210, 214	
2404	17.09.1942	Cavit Yamaç	Münekkit Lazım Mıdır? Evet!	Tartışma	209, 215	
2404	17.09.1942	İlhan Berk ⁵⁹	Münekkit Lazım Mıdır? Hayır!	Tartışma	209, 215	
2404	17.09.1942	Servetifünün	Yeni Bir Kronik	Haber Yazısı	209	
2404	17.09.1942	Faik Baysal	Dua	Şiir	210	
2404	17.09.1942	Yazan: Ada Negri Çeviren: Yaşar Çimen	Dünya Edebiyatından: İhtiyarların Yeri II	Hikâye	212- 213	

⁵⁸ Bu şiir, dünyaya gelecek bir çocuğa ithaf edilmektedir.

⁵⁹ Emrullah İlhan Birsene'in müstear adıdır. bk. Tahsin Yıldırım, **Edebiyatımızda Müstear İsimler**, Selis Kitaplar, İstanbul 2006, s. 105.

2404	17.09.1942	İmzasız	[Milliyetin Felsefi ve Türklerde Ulusal İnanç adlı eserin duyurusu]	İlan	214	
2404	17.09.1942	Emin Ülgener	Yolculuk	Şiir	215	
2404	17.09.1942	Yazan: Charles Fuster Çeviren: Oktay Akbal	Bahsetme	Şiir	215	
2405	24.09.1942	Enver Naci Gökşen	Bir Filmin Gecikmiş Bir Tenkidi: Kıskaç	Sinema Eleştirisi	218, 225	
2405	24.09.1942	Cahit Saffet [İRGAT]	Ağaç II.	Şiir	219	
2405	24.09.1942	Şinasi Özden	Biten Mevsimin Ardından	Şiir	219	
2405	24.09.1942	Cavit Yamaç	Gönderilmemiş Mektuplar: Sonbahar	Edebi Mektup	219, 226	
2405	24.09.1942	N. İlhan Berk	Bir Şiir Delisinin Defterinden	Günlük	220	
2405	24.09.1942	Sabahattin Kudret [Aksal]	Dedikodu	Sohbet	221, 226-227	
2405	24.09.1942	Cahit Külebi	Sabah	Şiir	221	
2405	24.09.1942	Samim Kocagöz	Bugünkü Şiirimiz	Araştırma-İnceleme	222, 227	
2405	24.09.1942	Sabahattin Kudret [Aksal]	Sabahlık Hali	Şiir	222	
2405	24.09.1942	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Peri	Hikâye	223, 225	
2405	24.09.1942	Refik Fikret Sağnak	Uykusuzluk	Şiir	223	
2405	24.09.1942	Halit Fahri Ozansoy	Şiirde Ne Yapmak İstedim? 6 [7]	Konferans Metni	224	
2405	24.09.1942	İmzasız	[Celal Karasapan'ın Filistin ve Şark-ül-Ürdün adlı eserinin duyurusu]	İlan	225	
2405	24.09.1942	Salâhattin Korkmazoğlu	Sanat Köşesi: Değer	Fıkra	226	
2406	01.10.1942	Halit Fahri Ozansoy	Türk Dili Bayramı	Fıkra	229	
2406	01.10.1942	İmzasız	Millî Şef Vatandaşlarının Dil Bayramını Kutladı	Haber Yazısı	229	
2406	01.10.1942	İmzasız	Dil Kurumu Sekreterliğinden Millî Şefe	Tebrik Telgrafı	229, 239	
2406	01.10.1942	S. Nahit Bilga	Tiyatro: Ramp	Araştırma-İnceleme	230, 239	
2406	01.10.1942	N. İlhan Berk	—	Şiir	230	
2406	01.10.1942	Cronos	Vitrin	Eleştiri	231, 239	
2406	01.10.1942	Cavit Yamaç	Deliorman: Kilikadı	Hikâye	232- 233, 239	Bu hikâye N. İlhan Berk'e ithaf edilmektedir.
2406	01.10.1942	Sabahattin Kudret [Aksal]	Günlerden Biri İçin Methiye	Şiir	233	
2406	01.10.1942	Salâh Bırsel	Mefisto'nun İmkânları	Araştırma-İnceleme	234	
2406	01.10.1942	Faik Baysal	Tahta At	Şiir	234	
2406	01.10.1942	Samim Kocagöz	Bugünkü Şiirimiz II	Araştırma-İnceleme	235, 239	
2406	01.10.1942	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Peri II	Hikâye	236	
2406	01.10.1942	Halit Fahri Ozansoy	Şiirde Ne Yapmak İstedim? 7 [8]	Konferans Metni	237	
2406	01.10.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler 28	Roman Tefrikası	238	
2407	08.10.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali	Sohbet	241, 246	
2407	08.10.1942	N. İlhan Berk	Hayranlığa Dair	Edebi Eleştiri	242	
2407	08.10.1942	Cavit Yamaç	Deliorman: Kilikadı II	Hikâye	243	
2407	08.10.1942	Enver Naci Gökşen	Realitelerimiz ve Temenniler: Halkımleri Hakkında Düşünceler	Fikir Yazısı	244, 251	
2407	08.10.1942	Fahir Onger	Sanat Hakkında Düşünceler ve Hükümler: Sanat ve Tabiat	Araştırma-İnceleme	245, 251	
2407	08.10.1942	Ümrân Nazif [YİĞİTER]	Şiir ve Romana Hücum	Edebi Eleştiri	246, 251	
2407	08.10.1942	İmzasız	[Ziya Yamaç'ın tercüme ettiği Liviu Rebreanu'nun Asılmışlar Ormanı adlı eserinin duyurusu]	İlan	246	

2407	08.10.1942	Samim Kocagöz	Bugünkü Şiirimiz III	Araştırma-İnceleme	247	
2407	08.10.1942	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Peri III	Hikâye	248	
2407	08.10.1942	Halit Fahri Ozansoy	Şiirde Ne Yapmak İstedim? 8 [9]	Konferans Metni	249	
2407	08.10.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler 29	Roman Tefrikası	250	
2408	15.10.1942	İmzasız	Osman Asaf	Haber Yazısı	253	
2408	15.10.1942	İki Kişi	Kitap Resmigeçidi: Akdeniz, Çarın Çizmeleri	Tanıtım Yazısı	254	
2408	15.10.1942	İmzasız	[Ziya Yamaç'ın tercüme ettiği Liviu Rebreanu'nun Asılmışlar Ormanı adlı eserinin duyurusu]	İlan	254	
2408	15.10.1942	Cronos	Vitrin	Edebî Eleştiri	255, 263	
2408	15.10.1942	Cavit Yamaç	Deliorman: Kilikadî III	Hikâye	256	
2408	15.10.1942	Fahir Onger	3 Adam ve 1 Kız	Hikâye	257, 263	
2408	15.10.1942	Yazan: Pierre Mille Çeviren: Oktay Akbal	Fransız Romanı Hakkında Etütler: Harp Romanları	Araştırma-İnceleme	258, 263	
2408	15.10.1942	Samim Kocagöz	Bugünkü Şiirimiz IV	Araştırma-İnceleme	259, 263	
2408	15.10.1942	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Peri IV	Hikâye	260, 263	
2408	15.10.1942	Halit Fahri Ozansoy	Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 10	Konferans Metni	261	
2408	15.10.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler 30	Roman Tefrikası	262	
2409	22.10.1942	Ahmet İhsan Tokgöz	Hafta Hasbihali: Profesör Goegg ⁶⁰	Sohbet	265, 275	
2409	22.10.1942	İki Kişi	Kitap Resmigeçidi: Ariel-Shelley'in Hayatı, Asılmışlar Ormanı	Tanıtım Yazısı	266	
2409	22.10.1942	Cronos	Vitrin	Edebî Eleştiri	267	
2409	22.10.1942	Fuat Girgin	Bir Deniz Efsanesi: Sıryus ve Aysın	Efsane	268	
2409	22.10.1942	Oktay Akbal	Yirmi Yıllık Türk Şiirine Bir Kuş bakışı: Şiirde Genç Nesil	Araştırma-İnceleme	269	
2409	22.10.1942	Yazan: [Helmuth] von Moltke Çeviren: Vehbi Belgil	Fon Moltke'nin İstanbul Mektupları	Gezi Yazısı	270	
2409	22.10.1942	Samim Kocagöz	Bugünkü Şiirimiz V	Araştırma-İnceleme	271, 275	
2409	22.10.1942	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Peri V	Hikâye	272- 273, 275	
2409	22.10.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler 31	Roman Tefrikası	274	
2410	29.10.1942	Servetifünun	Büyük Bayram Kutlu Olsun! XIX	Tebrik Yazısı	277	
2410	29.10.1942	Kemal Atatürk	Ebedî Şefin Türk Gençliğine Hitabesi	Nutuk	278	
2410	29.10.1942	Şinasi Özden	Vatan İsterse	Şiir	279	
2410	29.10.1942	İmzasız	Ne Mutlu Türküm Diyene!	Vecizeler	281	
2410	29.10.1942	Şemsettin Kutlu	Edebiyat Konuşmaları: Bir Münakaşaya Dair	Fıkra	284	
2410	29.10.1942	Oktay Akbal	Yirmi Yıllık Türk Şiirine Bir Kuş bakışı: Şiirde Genç Nesil II	Araştırma-İnceleme	285	
2410	29.10.1942	Yazan: Stefan Zweig Çeviren: Ziya Yamaç	Perişan Hisler 32	Roman Tefrikası	286	
2410	29.10.1942	İmzasız	[Reşat Nuri Darago'nun tercüme ettiği Andre Gide'in Kalpazanlar adlı romanının duyurusu]	İlan	286	
2410	29.10.1942	İmzasız	[Ziya Yamaç'ın tercüme ettiği Liviu Rebreanu'nun Asılmışlar Ormanı adlı eserinin duyurusu.]	İlan	286	

⁶⁰ “Cenevre’nin en eski ve kıymetli âlimlerinden Profesör Egmond Goegg 88 yaşında vefat etmiştir. Başmuharririmiz Ahmet İhsan Tokgöz’ün bu eski dostlarından biri olan Prof. Goegg hakkında 1930 yılında intişar eden bir makalesini dercediyoruz.” (SFU)

2410	29.10.1942	Halit Fahri Ozansoy	Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 11	Konferans Metni	287	
2411	05.11.1942	Sadri Ertem	İki Koz Ortasında Edebiyat 1	Fikir Yazısı	290	
2411	05.11.1942	Cavit Yamaç	Deliorman: Kilikadı IV	Hikâye	291	
2411	05.11.1942	Ahmet Muhip Dranas	Aydınlıklar	Şiir	292	
2411	05.11.1942	Ziya Osman Saba	Yaşadım, Artık Bitti...	Şiir	292	
2411	05.11.1942	Hüseyin Ulaş	Allah'a Doğru	Şiir	292	
2411	05.11.1942	Sabahattin Kudret [Aksal]	Orhan Bey Kendinden Bahsediyor	Şiir	292	
2411	05.11.1942	[Mehmet] Rıfat Ilgaz	Kitaplar	Şiir	293	
2411	05.11.1942	N. İlhan Berk	—	Şiir	293	
2411	05.11.1942	Hasan Tanrıcut	Fikir Musahabeleri: Dört Yıl Sonra	Sohbet	294, 299	
2411	05.11.1942	Cavit Yamaç	Gönderilmemiş Mektuplar: Sonbahar	Edebî Mektup	295, 299	
2411	05.11.1942	Mümtaz Zeki Taşkın	Biri Daha!.. Çınaraltı'nın Değerli Münekkidi Bay Besim Akımsar'a Açık Mektup	Açık Mektup	296	
2411	05.11.1942	Oktay Akbal	Yirmi Yıllık Türk Şiirine Bir Kuş bakışı: Şiirde Genç Nesil II [III]	Araştırma-İnceleme	297, 299	
2411	05.11.1942	Yazan: [Helmuth] von Moltke Çeviren: Vehbi Belgil	Fon Moltke'nin İstanbul Mektupları II	Gezi Yazısı	298	
2411	05.11.1942	Mehmet Dizman	Neye Yarar?.	Şiir	299	
2412	12.11.1942	Reisicumhur İsmet İnönü	Millî Şefimizin Milllete Beyannamesi	Beyanname	301	
2412	12.11.1942	İmzasız	Büyük Türk'ün Vecizeleri	Vecizeler	302	
2412	12.11.1942	Şinasi Özden	Atatürk I-II	Şiir	303	
2412	12.11.1942	İhsan Boran	Asker Atatürk	Fıkra	304	
2412	12.11.1942	Oktay Akbal	Büyük İnsan Atatürk	Fıkra	305	
2412	12.11.1942	Halit Fahri Ozansoy	Ebedî Ses	Şiir	305	
2412	12.11.1942	Cronos	Tiyatro: Promete ve Selim Nüzhet	Edebî Eleştiri	306, 311	
2412	12.11.1942	İmzasız	Büyük Atatürk'ün Hayatı	Biyografi	307- 308-309	
2412	12.11.1942	Halit Fahri Ozansoy	Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 12	Konferans Metni	310	
2412	12.11.1942	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Musiki ve Kitaplar	Sohbet	311	
2412	12.11.1942	CR.[onos]	Dikkat	Not ⁶¹	311	
2413	19.11.1942	Sadri Ertem	İki Koz Ortasında Edebiyat 2	Fikir Yazısı	2, 11	
2413	19.11.1942	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında gösterimde olan Kollege Krampton isimli piyesin duyurusu]	İlan	2	
2413	19.11.1942	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında gösterimde olan Asrileşen Baba isimli piyesin duyurusu]	İlan	2	
2413	19.11.1942	Cronos	Vitrin	Edebî Eleştiri	3	
2413	19.11.1942	Ahmet Muhip Dranas	Türk Resim Tarihine Bir Bakış: Türk Ressamları	Araştırma-İnceleme	4, 11	
2413	19.11.1942	Oktay Akbal	Diojen Kendini Arıyor: Hisya ⁶²	Romandan bir parça	5, 11	
2413	19.11.1942	Cavit Yamaç	Deliorman: Kilikadı V	Hikâye	6	
2413	19.11.1942	N. İlhan Berk	Bir Şiir Delisinin Defterinden	Günlük	7	
2413	19.11.1942	Enver Konanç	Sait Faik'in Bir Cevabı Münasebetiyle	Edebî Eleştiri	8, 10	
2413	19.11.1942	Suavi Koçer	Spleen	Şiir	8	
2413	19.11.1942	Osman Turgut Pamirli	Edebî Sanatkâr	Edebî Eleştiri	9- 10	
2413	19.11.1942	Sabahattin Kudret [Aksal]	Pazar Sabahı 1- 2- 3- 4	Şiir	10	
2413	19.11.1942	Şinasi Özden	Veda II	Şiir	10	
2414	26.11.1942	N. İlhan Berk	Bir Şiir Delisinin Defterinden	Günlük	14	
2414	26.11.1942	Hasan Şimşek	Mevsim	Şiir	14	

⁶¹ Kültür ve sanat hayatına dair haber verici mahiyette kısa bir not yer almaktadır.

⁶² “Oktay Akbal’ın Diojen Kendini Arıyor adlı romanından parça.” (SFU)

2414	26.11.1942	Şinasi Özden	Park	Şiir	14	Bu şiir, Cavit Yamaç'a ithaf edilmektedir.
2414	26.11.1942	Refik Fikret Sağnak	Gece	Şiir	14	
2414	26.11.1942	İki Kişi	Kitap Resmigeçidi: Akdeniz, Demlerin Tezadı, Zakkum Çiçekleri	Tanıtım Yazısı	15	
2414	26.11.1942	Sabahattin Kudret [Aksal]	Dedikodu	Sohbet	16	
2414	26.11.1942	Mümtaz Zeki [TAŞKIN]	Meyhane	Şiir	16	
2414	26.11.1942	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Musiki ve Kitaplar	Sohbet	17, 23	
2414	26.11.1942	Cavit Yamaç	Deliorman: Kilikadı VI	Hikâye	18	
2414	26.11.1942	Fahir Onger	Geçim Dünyası	Hikâye	19, 20	
2414	26.11.1942	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında gösterimde olan Kollege Krampton isimli piyesin duyurusu]	İlan	20	
2414	26.11.1942	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında gösterimde olan Asrileşen Baba isimli piyesin duyurusu]	İlan	20	
2414	26.11.1942	Nahit Başta	Avize	Mensur Şiir	21	
2414	26.11.1942	Yazan: Rabindranath Tagore Çeviren: Ümit N. Deniz	Çampa Çiçeği	Mensur Şiir	21	
2414	26.11.1942	Rıza Beşer	Düşünce ve Emir	Şiir	21	
2414	26.11.1942	Halit Fahri Ozansoy	Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 13	Konferans Metni	22, 23	
2415	03.12.1942	Cavit Yamaç	Bulmaca: Edebiyat	Bulmaca	[26]	
2415	03.12.1942	Cronos	Vitrin	Edebî Eleştiri	27	
2415	03.12.1942	Oktay Akbal	Diojen Kendini Arıyor!	Romandan bir parça	28, 35	Oktay Akbal'ın kitabından ikinci parçadır.
2415	03.12.1942	Halit Fahri Ozansoy	Gidiyor	Şiir	28	
2415	03.12.1942	Gavsi Ozansoy	Uzaktan: Üç Şiir Üstünde Düşünceler	Edebî Eleştiri	29	
2415	03.12.1942	Cavit Yamaç	Deliorman: Kilikadı VII	Hikâye	30, 35	
2415	03.12.1942	İmzasız	80'inci Jübilesi Münasebetiyle Gerhard Hauptmann	Biyografi	31, 35	
2415	03.12.1942	Mümtaz Zeki [TAŞKIN]	Varyete	Şiir	31	
2415	03.12.1942	Suavi Koçer	Deniz	Şiir	31	
2415	03.12.1942	Cronos	Tiyatro: Komedide Asrileşen Baba	Edebî Eleştiri	32	
2415	03.12.1942	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında gösterimde olan Kollege Krampton isimli piyesin duyurusu]	İlan	32	
2415	03.12.1942	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında gösterimde olan Asrileşen Baba isimli piyesin duyurusu]	İlan	32	
2415	03.12.1942	İmzasız	[İsmail Hakkı Baltacıoğlu'nun Türke Doğru adlı eserinin duyurusu]	İlan	32	
2415	03.12.1942	İmzasız	[Ahmet Muhip Dranas'ın Üç Kahraman adlı piyesinin duyurusu]	İlan	32	
2415	03.12.1942	S. Nahit Bilga	Türk Tiyatro Tarihine Bir Bakış: Tanzimat ve Tiyatro	Araştırma-İnceleme	33, 35	
2415	03.12.1942	Yazan: [Helmuth] von Moltke Çeviren: Vehbi Belgil	Fon Moltke'nin İstanbul Mektupları III	Gezi Yazısı	34	
2416	10.12.1942	Cavit Yamaç	1942 Bir Yılın Kısa Bilançosu	Fıkra	37	
2416	10.12.1942	S. Nahit Bilga	Tiyatro: Eski Ramazanlarda Tiyatro [1]	Araştırma-İnceleme	38	
2416	10.12.1942	Mümtaz Zeki [TAŞKIN]	Bir Şehri Tahattur	Şiir	39	

2416	10.12.1942	Mümtaz Zeki [TAŞKIN]	Bizim Mahallenin Sabahı	Şiir	39	
2416	10.12.1942	Mümtaz Zeki [TAŞKIN]	İtiyat	Şiir	39	
2416	10.12.1942	Mümtaz Zeki [TAŞKIN]	Saadet	Şiir	39	
2416	10.12.1942	Muzaffer Çağın	Mine	Hikâye	40, 44-45	
2416	10.12.1942	İmzasız	[Sadri Ertem'in Propaganda adlı eserinin duyurusu]	İlan	40	
2416	10.12.1942	Oktay Akbal	Diojen Kendini Arıyor	Romandan bir parça	41, 47	Oktay Akbal'ın kitabından üçüncü parçadır.
2416	10.12.1942	Faik Baysal	Karıya Mektup	Şiir	41	
2416	10.12.1942	Raif Taney	Fennî Musahabeler: Fennin Ruhiyata Tesiri	Sohbet	42	
2416	10.12.1942	Suavi Koçer	Eminönü Halkevindeki Konser	Edebî Eleştiri	43	
2416	10.12.1942	Refik Fikret Sağnak	İçleniş	Şiir	44	
2416	10.12.1942	Şinasi Özden	Deli Bir Kız Vardı	Şiir	45	
2416	10.12.1942	Yazan: A.[rthur] Rimbaud Çeviren: Şinasi Özden	Gezgin	Şiir	45	
2416	10.12.1942	Yazan: [Helmuth] von Moltke Çeviren: Vehbi Belgil	Fon Moltke'nin İstanbul Mektupları IV	Gezi Yazısı	46- 47	
2416	10.12.1942	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında gösterimde olan Ye Kürküm, Ye! adlı piyesin duyurusu]	İlan	46	
2417	10.12.1942	İmzasız	1942 Biterken	Fıkra	49	
2417	17.12.1942	Suavi Koçer	Eminönü Halkevindeki Konser [2]	Edebî Eleştiri	50, 59	
2417	17.12.1942	Halit Fahri Ozansoy	Emin Bülent'e Dair	Hatıra	51, 59	
2417	17.12.1942	Cronos	Tiyatro: Ye, Kürküm, Ye!	Edebî Eleştiri	52	
2417	17.12.1942	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında gösterimde olan Büyük İhtilal aşlı piyesin duyurusu]	İlan	52	
2417	17.12.1942	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında gösterimde olan Ye Kürküm, Ye! adlı piyesin duyurusu]	İlan	52	
2417	17.12.1942	İmzasız	Acı Bir Kayıp: Meşhur Avukat Haydar Rıfat'ı Kaybettik	Haber Yazısı	52	
2417	17.12.1942	Mediha Muzaffer Baysal	13'üncü Tasarruf Haftası	Fıkra	53- 54, 59	
2417	17.12.1942	Şinasi Özden	Mutlu Bir Yıl dönümü: Siyasal Bilgiler Okulunun 86'ncı Dönüm Yılı	Haber Yazısı	55, 58	
2417	17.12.1942	S. Nahit Bilga	Tiyatro: Eski Ramazanlarda Tiyatro [2]	Araştırma- İnceleme	56	
2417	17.12.1942	Çeviren: Niran T. Yetmen	Ölümünün 151'inci Yılı Münasebetiyle Mozart	Biyografi	57- 58	
2417	17.12.1942	İmzasız	[Avni İnel'in tercüme ettiği D. H. Lawrence'ın Lady Chatterly'nin Aşığı adlı eserinin duyurusu]	İlan	57	
2418	24.12.1942	Enver Konanç	7 Günde 1: Garplılık- Şarkılık, Yeni Dava, Bir İllet	Edebî Eleştiri	62	
2418	24.12.1942	İmzasız	Kitaplar Arasında: Parlak Bir İstikbal Nasıl Kazanılır?, Meşhur Adamların Meşhur Sözleri	Tanıtım Yazısı	62	
2418	24.12.1942	Cronos	Tiyatro: Büyük İhtilal	Edebî Eleştiri	63, 68	
2418	24.12.1942	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında gösterimde olan Büyük İhtilal adlı piyesin duyurusu]	İlan	63	
2418	24.12.1942	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında gösterimde olan Ye Kürküm, Ye! Adlı piyesin duyurusu]	İlan	63	
2418	24.12.1942	İhsan Boran	Dünya Edebiyatının Son Elli Yılı: Edebiyat Panoraması	Araştırma- İnceleme	64, 71	

2418	24.12.1942	Faik Baysal	Karıya Mektup II- III-IV	Şiir	65	
2418	24.12.1942	Çeviren: Niran T. Yetmen	Ölümünün 151 inci Yılı Münasebetiyle Mozart ⁶³	Biyografi	66, 71	
2418	24.12.1942	Baki Süha [EDİPOĞLU]	İstanbul	Şiir	67	
2418	24.12.1942	M. Sunullah Arısoy	Bir Dilek Dostlarım ve Ben	Şiir	67	
2418	24.12.1942	Mümtaz Zeki [TAŞKIN]	Bozcaada	Şiir	67	
2418	24.12.1942	Refik Fikret Sağnak	Bana Öyle Geliyor	Şiir	67	
2418	24.12.1942	Yazan: Platon Çeviren: Vehbi Belgil	Hakiki Belagat	Araştırma-İnceleme	68	
2418	24.12.1942	S. Nahit Bilga	Comedia Dell'Arte ve Tuluat Sanatı	Araştırma-İnceleme	69	
2418	24.12.1942	Mehmet Uluggerli	Şair Kardeş'e Mektup	Edebî Mektup	70	
2418	24.12.1942	Nihat Başta	Cennet	Mensur Şiir	70	
2418	24.12.1942	Nihat Başta	Cehennem	Mensur Şiir	70- 71	
2419	31.12.1942	[Ahmet İhsan Tokgöz]	Ahmet İhsan Tokgöz (1868-1942) ⁶⁴	Otobiyografi	73	
2419	31.12.1942	Halit Fahri Ozansoy	Camlı Kapı Açılacak...	Hatıra	74	
2419	31.12.1942	İsmet İnönü	Ahmet İhsan İçin...	Taziye	75	
2419	31.12.1942	Hakkı Tarık Us	Ahmet İhsan İçin...	Taziye	75	
2419	31.12.1942	Halit Ziya Uşaklıgil	Ahmet İhsan İçin...	Taziye	75	
2419	31.12.1942	B. M. M. Reisi A. H. Renda	Ahmet İhsan İçin...	Taziye	75	
2419	31.12.1942	Peker	Ahmet İhsan İçin...	Taziye	75	
2419	31.12.1942	Rektör C.[emil] Bilsel	Ahmet İhsan İçin...	Taziye	75	
2419	31.12.1942	İmzasız	Ahmet İhsan Merasimle Gömüldü	Haber Yazısı	75, 86	
2419	31.12.1942	Peyami Safa	Ahmet İhsan Öldü!: Ahmet İhsan ve Servetifünun	Fıkra	76	
2419	31.12.1942	Cavit Yamaç	Ahmet İhsan ve Servetifünun : Ahmet İhsan'ın Arkasından	Fıkra	77, 86	
2419	31.12.1942	Oktay Akbal	Ahmet İhsan ve Servetifünun : Ahmet İhsan ve Genç Nesil	Fıkra	78	
2419	31.12.1942	Faik Baysal	Ahmet İhsan ve Servetifünun : Büyük Kaybımız	Fıkra	78- 79	
2419	31.12.1942	Selim [Rauf] Sarper	Servetifünun	Taziye Telgrafi	78	
2419	31.12.1942	Suavi Koçer	Ahmet İhsan ve Servetifünun : Ahmet İhsan ve Gençlik	Fıkra	79	
2419	31.12.1942	İzzettin Mete	Ahmet İhsan ve Servetifünun...	Fıkra	79	
2419	31.12.1942	Mehmet Dizman	Ahmet İhsan ve Servetifünun : Ahmet İhsan Tokgöz	Fıkra	79, 86	
2419	31.12.1942	Cemalettin Saracoğlu	Ahmet İhsan Artık Yaşamıyor	Fıkra	80	
2419	31.12.1942	Cumhuriyet	Türk Edebiyat ve Basınının Acı Kaybı	Haber Yazısı	80- 81	
2419	31.12.1942	Tan	Ahmet İhsan Tokgöz Öldü	Haber Yazısı	81	
2419	31.12.1942	Tasviri Efkâr	Büyük Bir Kayıp	Haber Yazısı	81, 85	
2419	31.12.1942	İmzasız	Ahmet İhsan Servetifünun'u Nasıl Kurdu Nasıl Yaşattı...	Araştırma-İnceleme	82- 83, 87	
2419	31.12.1942	Abidin Daver	Ahmet İhsan Tokgöz	Hatıra	84	
2419	31.12.1942	Vakit	Türk Basını Kuvvetli Bir Uzvunu Kaybetti	Haber Yazısı	85	
2419	31.12.1942	Le Journal d'Orient	Ahmet İhsan Öldü	Haber Yazısı	85- 86	
2419	31.12.1942	İkdam	Ahmet İhsan Vefat Etti	Haber Yazısı	86	
2419	31.12.1942	Özdemir Yasaman ⁶⁵	Ahmet İhsan Tokgöz	Fıkra	86	
2420	07.01.1943	Ahmet İhsan Tokgöz	Matbuat Hatıralarım	Hatıra	89, 100	
2420	07.01.1943	Gavsi Ozansoy	Babamızı Kaybettik	Fıkra	90	
2420	07.01.1943	Suavi Koçer	Babamızı Kaybettik	Fıkra	90, 100	
2420	07.01.1943	Bir Muharrir	Ahmet İhsan Tokgöz	Fıkra	91	
2420	07.01.1943	Vehbi Belgil	Ahmet İhsan Tokgöz	Fıkra	91	
2420	07.01.1943	Hüseyin Cahit Yalçın	Ahmet İhsan'ın Vefatı	Fıkra	92	

⁶³ “Bu yazı bir Alman kadın mecmuasında imzasız olarak neşredildiğinden, kimin tarafından yazıldığı belli değildir.” (SFU)

⁶⁴ “Ahmet İhsan'ın yazdığı bir broşürden.” (SFU)

⁶⁵ Halit Özdemir Arun'un müstear adıdır. bk. Tahsin Yıldırım, **Edebiyatımızda Müstear İsimler**, Selis Kitaplar, İstanbul 2006, s. 78.

2420	07.01.1943	Refik Halit Karay	Ahmet İhsan İçin...: Birkaç Ahmet İhsan İsteriz	Fıkra	93	Bu yazı, Tan gazetesinden alınmaktadır.
2420	07.01.1943	Albert Karasu	Ahmet İhsan	Fıkra	93	Bu yazı, Journal d'Orient gazetesinden alınmaktadır.
2420	07.01.1943	İmzasız	Ahmet İhsan Servetifünun'u Nasıl Kurdu Nasıl Yaşattı	Araştırma-İnceleme	94- 95, 100	
2420	07.01.1943	Zahir Sıtkı Güvemli	Ahmet İhsan ve Mecmuası	Fıkra	96, 100	
2420	07.01.1943	Cahit Tanyol	Ahmet İhsan'ın Değeri	Fıkra	97	
2420	07.01.1943	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Ahmet İhsan'ın Değeri	Fıkra	97	
2420	07.01.1943	La Republique	Türk Basınının Matemi: Merhum Ahmet İhsan'ın Hayatı ve Eserleri	Haber Yazısı	98	
2420	07.01.1943	Jamanak	Ahmet İhsan Tokgöz'ün Vefatı	Taziye	98	
2420	07.01.1943	Son Telgraf	Servetifünun Sahibi Ahmet İhsan Vefat Etti	Haber Yazısı	98	
2420	07.01.1943	İstiklal	Bugün Üstat Ahmet İhsan'ın Matemini Tutuyoruz	Haber Yazısı	98	
2420	07.01.1943	Romen Matbuat Sekreteri Dr. Aurel Decei	Telgraf	Taziye Telgrafı	98	
2420	07.01.1943	Ahmet İhsan Merhumun Ailesi Efradı	Teşekkür	Teşekkür	99	
2421	14.01.1943	Ahmet İhsan Tokgöz	Matbuat Hatıralarım	Hatıra	101- 102, 112	
2421	14.01.1943	Halit Fahri Ozansoy	Ahmet İhsan Tokgöz	Fıkra	103	
2421	14.01.1943	Sermet Muhtar Alus	Üstad Ahmet İhsan'a Dair	Fıkra	104, 112	
2421	14.01.1943	Oktay Akbal	Ahmet İhsan ve Servetifünun: Peyami Safa'nın Bir Makalesi Dolayısıyla	Edebî Eleştiri	105- 112	
2421	14.01.1943	Hüseyin Cahit Yalçın	Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler ⁶⁶	Tebrik Yazısı	106	
2421	14.01.1943	Recaizade [Mahmut] Ekrem	Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler	Tebrik Yazısı	106	
2421	14.01.1943	Halit Ziya Uşaklıgil	Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler	Tebrik Yazısı	106	
2421	14.01.1943	Cemil Bilsel	Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler	Tebrik Yazısı	106	
2421	14.01.1943	Celal Sahir [EROZAN]	Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler	Tebrik Yazısı	107	
2421	14.01.1943	Selim Sırrı	Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler	Tebrik Yazısı	107	
2421	14.01.1943	Refik Halit [KARAY]	Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler	Tebrik Yazısı	107	
2421	14.01.1943	İzzet Melih [DEVİRİM]	Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler	Tebrik Yazısı	107	
2421	14.01.1943	Kemal Gedeleş	Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler	Tebrik Yazısı	107	
2421	14.01.1943	Cemil Süleyman [ALYANAKOĞLU]	Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler	Tebrik Yazısı	107	
2421	14.01.1943	Salih Saim Unar	Nezih Bir Ruhla Konuşma	Hatıra	108- 109	
2421	14.01.1943	Ahmet İhsan Merhumun Ailesi Efradı	Teşekkür	Teşekkür	109	
2421	14.01.1943	Şehabettin Süleyman	Ahmet İhsan ve Servetifünun Neler Dediler	Tebrik Yazısı	110	
2421	14.01.1943	Ali Canip Yöntem	Ahmet İhsan ve Servetifünun Neler Dediler	Tebrik Yazısı	110	
2421	14.01.1943	H. Nazım ⁶⁷	Ahmet İhsan ve Servetifünun Neler Dediler	Tebrik Yazısı	110	

⁶⁶ Bu yazı serisi, Servetifünun'un ellinci yılına özel Ahmet İhsan'a gönderilen tebriklerden oluşmaktadır.

⁶⁷ Ahmet Reşit Rey'in müstear adıdır. bk. Tahsin Yıldırım, **Edebiyatımızda Müstear İsimler**, Selis Kitaplar, İstanbul 2006, s. 356.

2421	14.01.1943	[Mehmet] Fuat Köprülü	Ahmet İhsan ve Servetifünun Neler Dediler	Tebrik Yazısı	110	
2421	14.01.1943	İmzasız	Ahmet İhsan Servetifünun'u Nasıl Kurdu, Nasıl Yaşattı	Araştırma-İnceleme	111- 112	
2421	14.01.1943	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında gösterimde olan İflas adlı piyesin duyurusu]	İlan	112	
2421	14.01.1943	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında gösterimde olan Kızlar Eğleniyor adlı piyesin duyurusu]	İlan	112	
2422	21.01.1943	Ahmet İhsan Tokgöz	Matbuat Hatıralarım	Hatıra	113, 124	
2422	21.01.1943	Zahir Sıtkı Güvemli	Şair Evlenmesi Hakkında Notlar	Araştırma-İnceleme	114	
2422	21.01.1943	Ziya Yamaç	Ahmet İhsan Tokgöz	Sohbet	115	
2422	21.01.1943	Oktay Akbal	Diojen Kendini Arıyor!	Romandan bir parça	116, 124	Oktay Akbal'ın kitabından dördüncü parçadır.
2422	21.01.1943	Oktay Akbal	Cevap Veriyoruz: Bir Gazete	Açık Mektup	117	
2422	21.01.1943	Faik Baysal	Cevap Veriyoruz: Bekliyoruz!	Açık Mektup	117	
2422	21.01.1943	İmzasız	[Reşat Nuri Darago'nun tercüme ettiği Andre Gide'in Kalpazanlar adlı romanının duyurusu]	İlan	117	
2422	21.01.1943	İmzasız	[Fikret Adil'in tercüme ettiği P. Bellu'nun Söz Müdafaa'nın adlı eserinin duyurusu]	İlan	117	
2422	21.01.1943	İmzasız	[Avni İnsel'in tercüme ettiği D. H. Lawrence'ın Lady Chatterly'nin Aşığı adlı eserinin duyurusu]	İlan	117	
2422	21.01.1943	İmzasız	[Ziya Yamaç'ın tercüme ettiği Liviu Rebreanu'nun Asılmışlar Ormanı adlı eserinin duyurusu]	İlan	117	
2422	21.01.1943	Faik Baysal	Sarduvan: Öküz Yüreği	Romandan bir parça	118, 122, 124	Faik Baysal'ın romanından bir parçadır.
2422	21.01.1943	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Aktör	Hikâye	119, 121	
2422	21.01.1943	Cavit Yamaç	Deliorman: Kilikadı IX	Hikâye	120	
2422	21.01.1943	İmzasız	Rüşti Onur (1920- 1942)	Biyografi	123	
2422	21.01.1943	Rüşti Onur	Gitti I-II-III	Şiir	123	
2422	21.01.1943	Behçet Necati ⁶⁸	Rüşti Ölünce	Fıkra	123	
2423	18.03.1943	Servetifünun Yazı Ailesi	Gazetemiz Tekrar Çıkarken: Servetifünun ve Gençlik	Fıkra	125	
2423	18.03.1943	İki Kişi	Kitap Resmigeçidi: Gençlik Hülyaları, Yeni Nimetler, Baragan'ın Devedikenleri	Tanıtım Yazısı	126	
2423	18.03.1943	Şinasi Özden	Siyasal Bilgiler Okulunda Ahmet İhsan İhtifali	Hatıra	127, 136	
2423	18.03.1943	Ahmet İhsan Tokgöz Ailesi ve Servetifünun Gazetesi Tahrir Heyeti	Teşekkür	Teşekkür	127	
2423	18.03.1943	Zahir Sıtkı Güvemli	Şair Evlenmesi Hakkında Notlar [2]	Araştırma-İnceleme	128	
2423	18.03.1943	Servetifünun	Teşekkür	Teşekkür	128	
2423	18.03.1943	Yazan: Paul Valery Çeviren: Vehbi Belgil	Zekânın Bilançosu ⁶⁹	Konferans Metni	129	
2423	18.03.1943	Esat Sadun [SÜMER]	Firar	Şiir	130	Bu şiir, Cavit Yamaç'a ithaf edilmektedir.
2423	18.03.1943	Kenan Harun	Çiçek	Şiir	130	
2423	18.03.1943	Özdemir Asaf	O	Şiir	130	

⁶⁸ Mehmet Behçet Necatigil'in müstear adıdır. bk. Tahsin Yıldırım, **Edebiyatımızda Müstear İsimler**, Selis Kitaplar, İstanbul 2006, s. 318.

⁶⁹ "Zekânın bilançosu isimli konferans müellif tarafından 16 ikinci kânun 1935'de verilmiştir." (SFU)

2423	18.03.1943	Özdemir Asaf	Yolculuk	Şiir	130	
2423	18.03.1943	Özdemir Asaf	Yanında	Şiir	130	
2423	18.03.1943	Cavit Yamaç	Deliorman: Vatan Yahut Silistre	Hikâye	131	Bu hikâye, Recep Yamaç'a ithaf edilmektedir.
2423	18.03.1943	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında gösterimde olan Vişne Bahçesi adlı piyesin duyurusu]	İlan	131	
2423	18.03.1943	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında gösterimde olan Büyük Şehir adlı piyesin duyurusu]	İlan	131	
2423	18.03.1943	Oktay Akbal	1943 Mektupları: Pazarlara Dair	Edebî Mektup	132	Bu mektup, Cavit Yamaç'a ithafen yazılmaktadır.
2423	18.03.1943	N. İlhan Berk	—	Şiir	133	
2423	18.03.1943	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Aktör [2]	Hikâye	134, 136	
2423	18.03.1943	Sabahattin Kudret [AKSAL]	Dedikodu	Sohbet	135- 136	
2424	25.03.1943	Ahmet İhsan Tokgöz	Matbuat Hatıraları	Hatıra	137	
2424	25.03.1943	Özdemir Asaf	Hayat-Edebiyat: Şair	Deneme	138	
2424	25.03.1943	İmzasız	Notlar	Not ⁷⁰	138	
2424	25.03.1943	İmzasız	İşaretler: Yârenlik	Tanıtım Yazısı	138	
2424	25.03.1943	Hikmet Feridun Es	Ahmet İhsansız Servetifünun	Hatıra	139, 146	
2424	25.03.1943	Yazan: Paul Valery Çeviren: Vehbi Belgil	Zekânın Bilançosu II	Konferans Metni	140	
2424	25.03.1943	Oktay Akbal	Diojen Kendini Arıyor'dan Hatıraların Aynası	Romandan bir parça	141, 148	
2424	25.03.1943	Rüşti Onur	Bahar I- II- III	Şiir	142	
2424	25.03.1943	Şinasi Özden	Tren	Şiir	142	
2424	25.03.1943	Orhon M.[urat] Arıburnu	Geçmiş Zaman	Şiir	142	
2424	25.03.1943	Selma Koray	Toplantı	Şiir	142	
2424	25.03.1943	İmzasız	Sen Gündüzdesin	Şiir	143	
2424	25.03.1943	Hasan Şimşek	Toprak Çiçekle Konuşuyor	Şiir	143	
2424	25.03.1943	Hüseyin Ulaş	Romans I- II- III	Şiir	143	Bu şiir, Belli'ye ithaf edilmektedir.
2424	25.03.1943	Esat Sadun [SÜMER]	Bugünkü Nesrimiz I	Edebî Eleştiri	144	
2424	25.03.1943	M.[uهارrem] Niyazi Akıncioğlu	Çok Mu Görülür	Şiir	144	
2424	25.03.1943	M.[uهارrem] Niyazi Akıncioğlu	Ağaç	Şiir	144	
2424	25.03.1943	Mümtaz Zeki [TAŞKIN]	Yere, Göke Dair...	Şiir	145	
2424	25.03.1943	Mümtaz Zeki [TAŞKIN]	Tezat...	Şiir	145	
2424	25.03.1943	Mümtaz Zeki [TAŞKIN]	Masallarımız	Şiir	145	
2424	25.03.1943	Mümtaz Zeki [TAŞKIN]	Nostalji	Şiir	145	
2424	25.03.1943	Değirmen	Ahmet İhsan Tokgöz'ün Ölümü	Taziye	146	
2424	25.03.1943	Yazan: Octave Mirbeau Çeviren: O. Salih	Fransız Edebiyatından: Clotilde ve Ben	Hikâye	147	
2424	25.03.1943	Zahir [Sıtkı] Güvemli	Şair Evlenmesi [3]	Araştırma-İnceleme	148	
2424	25.03.1943	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında gösterimde olan Vişne Bahçesi adlı piyesin duyurusu]	İlan	148	
2424	25.03.1943	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında gösterimde olan Büyük Şehir adlı piyesin duyurusu]	İlan	148	
2425	01.04.1943	Suavi Koçer	Tiyatro: Yeni Mabut	Edebî Eleştiri	150, 159	

⁷⁰ Kültür ve sanat hayatına dair haber verici mahiyette kısa notlar yer almaktadır.

2425	01.04.1943	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Orientalisme	Araştırma-İnceleme	151, 160	
2425	01.04.1943	Yazan: Andre Maurois Çeviren: Zahir [Sıtkı] Güvemli	Tavsiyeler ⁷¹	Kitaptan bir parça	152	
2425	01.04.1943	Yazan: Paul Fort Çeviren: Ö.[zdemir] Asaf	Kar Topları I	Mensur Şiir	152	Paul Fort, bu şiiri annesine ithaf etmektedir.
2425	01.04.1943	Yazan: Paul Fort Çeviren: Ö.[zdemir] Asaf	Aşkından Ölen Kız II	Mensur Şiir	152	
2425	01.04.1943	Yazan: Paul Fort Çeviren: Ö.[zdemir] Asaf	Çember III	Mensur Şiir	152	
2425	01.04.1943	Yazan: Pierre Louys Çeviren: Fitrat Atasel	Bilitis	Mensur Şiir	152	
2425	01.04.1943	Yazan: Pierre Louys Çeviren: Fitrat Atasel	Türkü	Mensur Şiir	152	
2425	01.04.1943	Yazan: Paul Valery Çeviren: Vehbi Belgil	Zekânın Bilançosu III	Konferans Metni	153, 160	
2425	01.04.1943	Oktay Akbal	Gece Yarısı Mektupları	Deneme	154	
2425	01.04.1943	Cahit Saffet [IRGAT]	Yalnızlıklar I- II	Şiir	154	
2425	01.04.1943	Özdemir Asaf	Acabalar: Sokaklarda	Hikâye	155, 160	
2425	01.04.1943	Şinasi Özden	Ayrılık Sonatı I	Şiir	155	
2425	01.04.1943	Kenan Harun	Hicret	Şiir	156	
2425	01.04.1943	Kenan Harun	Yaşamak	Şiir	156	Bu şiir, Ahmet Arif'e ithaf edilmektedir.
2425	01.04.1943	Kenan Harun	Bahar	Şiir	156	
2425	01.04.1943	İmzasız	Notlar	Not ⁷²	156	
2425	01.04.1943	O.[rhon] M.[urat] Arıburnu	Duran Dünya	Şiir	157	
2425	01.04.1943	Faik Baysal	Alelâdeler II	Şiir	157	
2425	01.04.1943	Rıza Beşer	Senet	Şiir	157	
2425	01.04.1943	Hüseyin Ulaş	Yalnızlık ⁷³	Şiir	157	
2425	01.04.1943	Yazan: Octave Mirbeau Çeviren: O. Salih	Fransız Edebiyatından: Clotilde ve Ben II	Hikâye	158- 159	
2425	01.04.1943	İmzasız	Suphi Arslan Vefat Etti: Merhumun Tercümei Hali	Haber Yazısı	160	
2425	01.04.1943	İmzasız	Ölüm	Taziye	160	
2426	08.04.1943	Oktay Akbal	Servetifünun 53 Yaşında ve Bazı Seslere Cevap	Açık Mektup	161- 162	
2426	08.04.1943	Esat Sadun [SÜMER]	Beşik Gıcırıyor	Açık Mektup	162	
2426	08.04.1943	Kenan Harun	Kitaplar Arasında: "İnsanlar"a Dair	Edebî Eleştiri	163	
2426	08.04.1943	Özdemir Asaf	Kitaplar Arasında: Dönüş	Edebî Eleştiri	163	
2426	08.04.1943	Fahir Onger	Cezanne	Edebî Eleştiri	164, 172	
2426	08.04.1943	Hasan Şimşek	Ümit	Şiir	165	
2426	08.04.1943	Eflâtun Cüneyt ⁷⁴	Nağme: I	Şiir	165	
2426	08.04.1943	Kenan Harun	Dudaklarımda...	Şiir	165	
2426	08.04.1943	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Avcı I	Hikâye	166- 167	
2426	08.04.1943	Zahir Güvemli	Buhran	Hikâye	167, 172	
2426	08.04.1943	Suavi Koçer	Vişne Bahçesi	Edebî Eleştiri	168	
2426	08.04.1943	Yazan:Paul Valery Çeviren: Vehbi Belgil	Zekânın Bilançosu IV	Konferans Metni	169	

⁷¹ "“Conseils a un jeune français- partant pour l’Angleterre- İngiltere’ye giden bir Fransız delikanlısına tavsiyeler’ isimli küçük eser, müellifinin İngilizleri İngilizler hakkındaki çok zekice görüşlerini ihtiva ediyor. Kitabı 36’ncı basılışından her hafta müstakil bir veya iki parçayı, okurlarımıza sunacağız.” (SFU)

⁷² Kültür ve sanat hayatına dair haber verici mahiyette kısa notlar yer almaktadır.

⁷³ "Basılacak olan ‘İçindeki Dünya’ adlı kitaptan.” (SFU)

⁷⁴ Muharrem Niyazi Akıncıoğlu’nun müstear adıdır. bk. Tahsin Yıldırım, **Edebiyatımızda Müstear İsimler**, Selis Kitaplar, İstanbul 2006, s. 61.

2426	08.04.1943	Çeviren: Sema Göksun	Zenci Darbimeselleri	Atasözü	169	
2426	08.04.1943	Yazan: Octave Mirbeau Çeviren: O. Salih	Fransız Edebiyatından: Clotilde ve Ben III	Hikâye	170- 171- 172	
2427	15.04.1943	Ahmet İhsan Tokgöz	Matbuat Hatıraları	Hatıra	173, 180- 181	
2427	15.04.1943	Özdemir Asaf	Hayat-Edebiyat: Şiir Kitapları ve Şiir	Deneme	174, 184	
2427	15.04.1943	İmzasız	Notlar	Not ⁷⁵	174	
2427	15.04.1943	Yazan: Paul Valery Çeviren: Haydar Aytekin	Bir Şiirin Hatıralarından Parçalar	Deneme	175	
2427	15.04.1943	Kenan Harun	Kitap Resmigeçidi: Yarenlik	Edebî Eleştiri	175	
2427	15.04.1943	Oktay Akbal	Diojen Kendini Arıyor : Yağmur Ahmakları İslatıyordu!	Romandan bir parça	176- 177	
2427	15.04.1943	Cavit Yamaç	Manzara	Şiir	177	Cavit Yamaç, bu şiiri karısına ithaf etmektedir.
2427	15.04.1943	Günay Başar	Salavin'e Mektuplar: 1	Deneme	178, 184	
2427	15.04.1943	Faik Baysal	Alelâdeler I	Şiir	178	
2427	15.04.1943	Kenan Harun	Birinci Yaprak	Şiir	179	
2427	15.04.1943	Özdemir Asaf	Şahane Bir Gecede	Şiir	179	Bu şiir, Esat Sadun Sümer'e ithaf edilmektedir.
2427	15.04.1943	Yazan: Paul Verlaine Çeviren: Şinasi Özden	Neşeli Şarkı VII	Şiir	179	
2427	15.04.1943	Faruk Menderesli ⁷⁶	Allah, Akşam ve Başaklar	Şiir	179	
2427	15.04.1943	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında gösterimde olan Don Carlos adlı piyesin duyurusu]	İlan	180	
2427	15.04.1943	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında gösterimde olan Dünya Dönüyor adlı piyesin duyurusu]	İlan	180	
2427	15.04.1943	Enver Konanç	Bir Kerre Daha- Dinlesinler-Kıskançlık	Açık Mektup	181	
2427	15.04.1943	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Avcı II	Hikâye	182	
2427	15.04.1943	İmzasız	Aktüalite: Vilhelm Kempe'in Konseri	Haber Yazısı	183	
2427	15.04.1943	İmzasız	Şekip Tunç'un Resim Sergisi	Edebî Eleştiri	183	
2428	22.04.1943	Nihat Başta	Ayna	Mensur Şiir	186	
2428	22.04.1943	Nihat Başta	Kâse	Mensur Şiir	186	
2428	22.04.1943	M.[ahmut] Çamay	Bir Filozof Geliyor	Fıkra	186	
2428	22.04.1943	Sabahattin Tahsin [TEOMAN]	Bahçe	Şiir	186	
2428	22.04.1943	Cronos	Vitrin	Edebî Eleştiri	187, 196	
2428	22.04.1943	Yazan: Paul Valery Çeviren: Vehbi Belgil	Zekânın Bilançosu V	Konferans Metni	188-196	
2428	22.04.1943	Esat Sadun [SÜMER]	Bahar ve Bu Şehir	Deneme	189	N. Z.'a ithaf edilmektedir.
2428	22.04.1943	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Don Carlos adlı piyesin duyurusu]	İlan	189	
2428	22.04.1943	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Dünya Dönüyor adlı piyesin duyurusu]	İlan	189	
2428	22.04.1943	Cavit Yamaç	Deliorman: Vatan Yahut Silistre II	Hikâye	190	
2428	22.04.1943	Özdemir Asaf	Hayat-Edebiyat: Titizlik	Deneme	190	
2428	22.04.1943	Cahit Saffet [IRGAT]	Ellerin	Şiir	191	
2428	22.04.1943	Cahit Saffet [IRGAT]	Bilet Farkı	Şiir	191	
2428	22.04.1943	Cahit Saffet [IRGAT]	Randevu	Şiir	191	
2428	22.04.1943	Cahit Saffet [IRGAT]	Ağaç I	Şiir	191	

⁷⁵ Kültür ve sanat hayatına dair haber verici mahiyette kısa notlar yer almaktadır.

⁷⁶ Faruk Bayramoğlu'nun müstear adıdır. bk. Tahsin Yıldırım, **Edebiyatımızda Müstear İsimler**, Selis Kitaplar, İstanbul 2006, s. 97.

2428	22.04.1943	İnci Suna	Sıkıntı	Şiir	191	
2428	22.04.1943	Şinasi Özden	Sabahın Eşiğinde...	Şiir	191	
2428	22.04.1943	Eflâton Cüneyt	Nağme II	Şiir	191	
2428	22.04.1943	Kemal Edige	Sanatta Genç Nesil: -I- Aktör Ferdi Tayfur Anlatıyor	Röportaj	192, 195-196	
2428	22.04.1943	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Avcı III	Hikâye	193	
2428	22.04.1943	Yazan: Pitigrilli Çeviren: Özdemir Asaf	İtalyan Edebiyatından: Yeşil Adam	Hikâye	194- 195	
2429	29.04.1943	Enver Konanç	Hecenin On Şairi	Edebî Eleştiri	198	
2429	29.04.1943	İmzasız	Notlar	Not ⁷⁷	198	
2429	29.04.1943	Kenan Harun	Kitaplar Arasında	Edebî Eleştiri	199, 208	
2429	29.04.1943	Cahit Saffet [IRGAT]	Yalnızlıklar III	Şiir	199	
2429	29.04.1943	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Hayal ve İdeal Merakı	Deneme	200, 208	
2429	29.04.1943	Yazan: Paul Valery Çeviren: Vehbi Belgil	Zekânın Bilançosu VI	Konferans Metni	201, 208	
2429	29.04.1943	Yazan: François de Nion Çeviren: S. Nahit Bilga	Nini	Hikâye	202	
2429	29.04.1943	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Don Carlos adlı piyesin duyurusu]	İlan	202	
2429	29.04.1943	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Dünya Dönüyor adlı piyesin duyurusu]	İlan	202	
2429	29.04.1943	Nüzhet Erman	..Her Sabah Bir Çocuk Dünyasında..	Şiir	203	
2429	29.04.1943	Şükrü Enis Regü	Sizin ve Bizim I-II	Şiir	203	
2429	29.04.1943	Hüseyin Ulaş	Fecrin Şu Saatleri	Şiir	203	
2429	29.04.1943	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Avcı IV	Hikâye	204, 208	
2429	29.04.1943	Yazan: Paul Valery Çeviren: Haydar Aytakin	Bir Şiirin Hatıralarından Parçalar II	Deneme	205	
2429	29.04.1943	Haluk Remzi	Tiyatro: Aktör Mümtaz Ener	Edebî Eleştiri	205, 207	
2429	29.04.1943	Yazan: Pitigrilli Çeviren: Özdemir Asaf	İtalyan Edebiyatından: Yeşil Adam II	Hikâye	206- 207	
2429	29.04.1943	Servetifünün	Naşit Özcan Öldü	Haber Yazısı	207	
2430	06.05.1943	Cahit Saffet [IRGAT]	Erikler Çiçek Açtı	Şiir	210	
2430	06.05.1943	Cahit Saffet [IRGAT]	Ağaçlara- Kuşlara	Şiir	210	
2430	06.05.1943	Cahit Saffet [IRGAT]	İlahî	Şiir	210	
2430	06.05.1943	Cahit Saffet [IRGAT]	Yolun Açık Olsun.	Şiir	210	
2430	06.05.1943	Cahit Saffet [IRGAT]	Nasıl Olsa	Şiir	210	
2430	06.05.1943	Şinasi Özden	Beş İthaf: A. Vefasız Sevgiliye	Şiir	210	
2430	06.05.1943	Şinasi Özden	Beş İthaf: B. Tanrı'ya	Şiir	210	
2430	06.05.1943	Şinasi Özden	Beş İthaf: C. Zamana	Şiir	210	
2430	06.05.1943	Şinasi Özden	Beş İthaf: Ç. İstraba	Şiir	210	
2430	06.05.1943	Şinasi Özden	Beş İthaf: D. İnsanoğluna	Şiir	210	
2430	06.05.1943	Kenan Harun	Bahar Mektubu	Edebî Mektup	211, 217	
2430	06.05.1943	Enver Konanç	Edebiyat Konuşmaları: Şiirde Formalite Meselesi	Edebî Eleştiri	212, 219	
2430	06.05.1943	Şükrü Enis Regü	Yağmur Yağsın	Şiir	212	
2430	06.05.1943	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Bahar	Deneme	213, 220	
2430	06.05.1943	Mehmet Dizman	Baharım	Şiir	213	
2430	06.05.1943	Oktay Akbal	Gece Yarısı Mektupları: 2	Deneme	214- 215	
2430	06.05.1943	Özdemir Asaf	Son Buluşma	Şiir	214	
2430	06.05.1943	Faik Baysal	Sarduvan: İhtiyar Asker	Romandan bir parça	216, 220	
2430	06.05.1943	M.[ehmet] Hulûsi Dosdoğru	Kar'a ve Kadına Dair	Şiir	217	
2430	06.05.1943	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Avcı V	Hikâye	218	

⁷⁷ Kültür ve sanat hayatına dair haber verici mahiyette kısa notlar yer almaktadır.

2430	06.05.1943	Kemal Edige	Sanatkâr Naşid	Fıkra	219	
2431	13.05.1943	Tarık Özker	İthaf	Şiir	221	
2431	13.05.1943	Gavsi Ozansoy	Ahmet İhsan'a Dair Hatıralar	Hatıra	222, 232	
2431	13.05.1943	Şükrü Enis Regü	Serenad	Şiir	222	
2431	13.05.1943	Cavit Yamaç	Fırtınalı Bir Gece	Araştırma-İnceleme	223, 231	
2431	13.05.1943	I. L. Caragiale	Anlaşma	Kısa öykü	223, 232	
2431	13.05.1943	Oktay Akbal	Defter I	Deneme	224	
2431	13.05.1943	Özdemir Asaf	Bahar	Şiir	224	
2431	13.05.1943	Faik Baysal	Sarduvan: İhtiyar Asker	Romandan bir parça	225, 232	
2431	13.05.1943	İmzasız	Merhaba Bahar	Deneme	226- 227	
2431	13.05.1943	Gavsi Ozansoy	Gurbet	Şiir	227	
2431	13.05.1943	O. Turgut Pamirli	Bugünkü Nesli Kimler Temsil Ediyor?	Araştırma-İnceleme	228- 229	
2431	13.05.1943	Ziya Yazgan	Hak	Şiir	228	
2431	13.05.1943	K. C.	Akisler: Bu Seslerin Gölgesi Şairi Yeni Bir Eser Hazırlıyor	Haber Yazısı	230	
2431	13.05.1943	İmzasız	Akisler: İki Güzel Müsamere	Haber Yazısı	230	
2432	20.05.1943	Servetifünün	İki Büyük Kayıp: Fethi Okyar ve Faik Sabri Duran Öldü	Haber Yazısı	233	
2432	20.05.1943	Gavsi Ozansoy	Ahmet İhsan'a Dair Hatıralar [2]	Hatıra	234, 244	
2432	20.05.1943	Enver Konanç	Yeni Cereyan ve Muarızları	Edebî Eleştiri	235	
2432	20.05.1943	Yazan: Paul Fort Çeviren: Ö. A.	Güneş ve Aşk	Mensur Şiir	235	
2432	20.05.1943	O. Turgut Pamirli	Bugünkü Nesli Kimler Temsil Ediyor? II	Araştırma-İnceleme	236	
2432	20.05.1943	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Yunan Tiyatrosu ve Ortaoyunu	Araştırma-İnceleme	237	
2432	20.05.1943	Faik Baysal	Alelâdeler III	Şiir	237	
2432	20.05.1943	Salâh Bîrsel	İflas I-II	Şiir	238	
2432	20.05.1943	Özdemir Asaf	Yalnızlık	Şiir	238	
2432	20.05.1943	Oktay Akbal	Herkes Gibi Bir İnsan	Hikâye	238- 239	
2432	20.05.1943	Cahit Saffet [IRGAT]	Peşinden Söylenen Şarkılardan	Şiir	239	
2432	20.05.1943	Orhon M.[urat] Arıburnu	Dik Yürüyen Adam	Şiir	239	
2432	20.05.1943	S. Nahit Bilga	Sofokles ve Tiyatro	Araştırma-İnceleme	240, 244	
2432	20.05.1943	Kenan Harun	Manila	Şiir	241	
2432	20.05.1943	İki Kişi	Kitap Resmigeçidi: Buğu, İnkılap Türküleri, Denizin Çağırışı	Tanıtım Yazısı	241, 244	
2432	20.05.1943	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Avcı VI	Hikâye	242	
2432	20.05.1943	Şükrü Enis Regü	Belki de	Şiir	243	Bu şiir, Şükrü Enis Regü'ye ithaf edilmektedir.
2432	20.05.1943	Esat Sadun [SÜMER]	Veda	Şiir	243	
2432	20.05.1943	Mehmet Deligönül ⁷⁸	Tedai	Şiir	243	
2432	20.05.1943	Mehmet Deligönül	Serenad	Şiir	243	
2432	20.05.1943	Mehmet Deligönül	Arzu	Şiir	243	
2432	20.05.1943	Sami Gürlev	Turnalar	Şiir	243	
2433	27.05.1943	Suavi Koçer	Amerikan Koleji'nde Elektra'nın Temsili Hakkında	Edebî Eleştiri	245- 246, 256	
2433	27.05.1943	Mümtaz Zeki Taşkın	Bir Cevap Münasebetiyle	Açık Mektup	247, 256	
2433	27.05.1943	Kenan Harun	Bir Münakaşa ve Faruk Nafiz	Açık Mektup	248, 256	
2433	27.05.1943	Özdemir Asaf	Yürürken...	Şiir	248	
2433	27.05.1943	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Yunan Tiyatrosu ve Ortaoyunu	Araştırma-İnceleme	249, 256	
2433	27.05.1943	Cahit Saffet [IRGAT]	Ağustos Akşamları	Şiir	250	
2433	27.05.1943	Cahit Saffet [IRGAT]	Elhamdülillâh	Şiir	250	
2433	27.05.1943	Cahit Saffet [IRGAT]	Ne Dersin?	Şiir	250	
2433	27.05.1943	Cahit Saffet [IRGAT]	Teslimiyet	Şiir	250	
2433	27.05.1943	Cahit Saffet [IRGAT]	Kapılar Koyuvermedi	Şiir	250	

⁷⁸ Halit Fedai'nin müstear adıdır. bk. Tahsin Yıldırım, **Edebiyatımızda Müstear İsimler**, Selis Kitaplar, İstanbul 2006, s. 161.

2433	27.05.1943	Cahit Saffet [IRGAT]	Fit	Şiir	250	
2433	27.05.1943	Oktay Akbal	Herkes Gibi Bir İnsan	Hikâye	250- 251, 255	
2433	27.05.1943	Mümtaz Zeki [TAŞKIN]	Elma Ağacı	Şiir	251	
2433	27.05.1943	Kenan Harun	İthaf II	Şiir	251	Bu şiir, Cavit Yamaç'a ithaf edilmektedir.
2433	27.05.1943	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Düşkün Kadınlar I	Hikâye	252	
2433	27.05.1943	İmzasız Çeviren: Mahmut Çamay ⁷⁹	Aileleriniz Bekliyor	Şiir	253	
2433	27.05.1943	İmzasız Çeviren: Mahmut Çamay	Sihir	Şiir	253	
2433	27.05.1943	İmzasız Çeviren: Mahmut Çamay	Zaman	Şiir	253	
2433	27.05.1943	İmzasız Çeviren: Mahmut Çamay	İtiraf	Şiir	253	
2433	27.05.1943	İmzasız Çeviren: Mahmut Çamay	Hiçbir Zaman	Şiir	253	
2433	27.05.1943	İmzasız Çeviren: Mahmut Çamay	İlk Kar	Şiir	253	
2433	27.05.1943	İmzasız Çeviren: Mahmut Çamay	Son Dost	Şiir	253	
2433	27.05.1943	İmzasız Çeviren: Mahmut Çamay	Ayrılış	Şiir	253	
2433	27.05.1943	M.[ahmut] Ç.[amay]	[Dipnot] ⁸⁰	Not ⁸¹	253	
2433	27.05.1943	Bilün Akman	Avarelik	Hikâye	254	
2433	27.05.1943	Nüzhet Erman	Serap	Şiir	255	
2433	27.05.1943	Ahmet Arif ⁸²	Kara Sevdâ	Şiir	255	
2433	27.05.1943	Şükrü Enis Regü	Memnuniyet	Şiir	255	
2434	03.06.1943	Servetifünün	Değerli Hikâyeci Kenan Hulûsi'yi ve Muharrir İskender Fahrettin Sertelli'yi Kaybettik	Haber Yazısı	257	
2434	03.06.1943	Hüseyin Ulaş	Kitaplar Arasında: Edime Şiirleri	Edebî Eleştiri	258	
2434	03.06.1943	Nihat Başta	Buluş	Mensur Şiir	258	
2434	03.06.1943	Enver Konanç	Genç Nesilden Portreler: I Cavit Yamaç	Edebî Eleştiri	259	
2434	03.06.1943	İhsan Boran	Gençliğim	Şiir	259	
2434	03.06.1943	Kenan Hulûsi	Bahar Hikâyeleri'nden: Bir Yudum Su	Hikâye	260- 261, 268	
2434	03.06.1943	Suavi Koçer	Bahar Şarkıları I- II- III- IV- V- VI- VII	Şiir	262	
2434	03.06.1943	Yazan: [Henri Beyle] Stendhal Çeviren: Fıtrat Atasel	Arap Sevgisi	Deneme	262, 266	Stendhal'ın Aşk Üstüne adlı eserinden bir parçadır.
2434	03.06.1943	O. Salih	Denizin Çağırışı ve Kemal Bilbaşar	Edebî Eleştiri	263, 266	
2434	03.06.1943	Mümtaz Zeki [TAŞKIN]	Hepimizin Baharı	Şiir	263	
2434	03.06.1943	Hasan Şimşek	Basübadelmevt	Şiir	263	
2434	03.06.1943	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Düşkün Kadınlar II	Hikâye	264	

⁷⁹ “Yukarıdaki şiirler, bir (Japon şiirleri antolojisinin) yirmi beşinci tab’ından ve Avrupalı münekkidler üzerine (Şaheser) bandrolünü koydukları kitaptan çevrilmiştir.” (SFU)

⁸⁰ M. Ç. bu notu Babıali’nin on parmak hesabı münekkidlerine ithaf etmektedir.

⁸¹ Kültür ve sanat hayatına dair haber verici mahiyette kısa bir not yer almaktadır.

⁸² Ahmet Hamdi Önal’ın müstear adıdır. bk. Tahsin Yıldırım, **Edebiyatımızda Müstear İsimler**, Selis Kitaplar, İstanbul 2006, s. 337.

2434	03.06.1943	Suavi Koçer	Amerikan Koleji'nde Elektra'nın Temsili Hakkında II	Edebî Eleştiri	265, 268	
2434	03.06.1943	Davut ⁸³	Hüseyin Çocuğa Mersiye	Şiir	266	Bu şiir, İsmail Çalık'a ithaf edilmektedir.
2434	03.06.1943	O. Salih	Yürüyüş	Şiir	267	
2434	03.06.1943	Özdemir Asaf	Aynamla Hasbihal I	Şiir	267	
2434	03.06.1943	Hilmi Artan	Üç Buçuk Tel	Şiir	267	
2434	03.06.1943	Şevki Artun	Bizim Mahalle	Şiir	267	
2435	10.06.1943	İki Kişi	Kitaplar Arasında: Eyüp, Tebliğ	Tanıtım Yazısı	270	
2435	10.06.1943	Sabahattin Kudret [Aksal]	Ölü I	Şiir	270	
2435	10.06.1943	S. Nahit Bilga	Commedia dell'artenin Ahlaki Ciheti	Araştırma-İnceleme	271, 280	
2435	10.06.1943	Oktay Akbal	Meydan	Hikâye	272- 273- 280	
2435	10.06.1943	Şinasi Özden	Gece Şarkısı	Şiir	273	
2435	10.06.1943	Suavi Koçer	Bahar Şarkıları VIII- IX- X- XI- XII- XIII	Şiir	274	
2435	10.06.1943	Faik Baysal	Tango Kadın	Hikâye	274- 275	
2435	10.06.1943	Özdemir Asaf	Beyanname	Şiir	275	
2435	10.06.1943	Mümtaz Zeki [TAŞKIN]	Bir Şehirde Yabancılığımız	Şiir	275	
2435	10.06.1943	Suavi Koçer	Amerikan Koleji'nde Elektra'nın Temsili Hakkında III	Edebî Eleştiri	276	
2435	10.06.1943	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Düşkün Kadınlar III	Hikâye	277	
2435	10.06.1943	Yazan: Gabriele D'Annunzio Çeviren: Vehbi Belgil	İtalyan Edebiyatından: Paskalya Çanları	Hikâye	278- 279	
2435	10.06.1943	Sami Gürlev	Özlediğim Memleket	Şiir	279	
2435	10.06.1943	Nihat Başta	Hiç	Mensur Şiir	280	
2436	17.06.1943	Servetifünün	Takdim	Tanıtım Yazısı	281	
2436	17.06.1943	O. Salih	İşaretler: Fatih Halkevine Dair...	Edebî Eleştiri	282	
2436	17.06.1943	İmzasız	Sanat Anketimiz	İlan	282	
2436	17.06.1943	İmzasız	Kitaplar: Yemen Türküsü	Tanıtım Yazısı	282	
2436	17.06.1943	N. İlhan Berk	I- II- III	Şiir	283	Bu şiir, Güzin Dikel'e ithaf edilmektedir.
2436	17.06.1943	Halikarnas Balıkcısı	Biz Çocuğuz	Hikâye	284- 285, 288	
2436	17.06.1943	Sabahattin Kudret [Aksal]	Ölü II	Şiir	285	
2436	17.06.1943	Asaf Halet Çelebi	Kâinat	Şiir	285	
2436	17.06.1943	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Kitaplar ve İnsanlar	Deneme	286, 292	
2436	17.06.1943	Cahit Saffet [IRGAT]	Çarkçı	Şiir	286	
2436	17.06.1943	Faik Baysal	Tango Kadın II	Hikâye	287- 288	
2436	17.06.1943	Suavi Koçer	Amerikan Koleji'nde Elektra'nın Temsili Hakkında IV	Edebî Eleştiri	289- 290- 291- 292	
2437	02.09.1943	N. İlhan Berk	Sanat Anketimiz Şair N. İlhan Berk Cevap Veriyor	Anket	293	
2437	02.09.1943	İki Kişi	Mecmualar Resmigeçidi	Edebî Eleştiri	294	
2437	02.09.1943	Servetifünün	Kısaca	Haber Yazısı	294	
2437	02.09.1943	N. İlhan Berk	Bir Seyahat Esnasında Şehirlere ve İnsanlara Dair Tutulmuş Notlar	Şiir	295	

⁸³ Reşat Ekrem Koçu'nun müstear adıdır. bk. Tahsin Yıldırım, **Edebiyatımızda Müstear İsimler**, Selis Kitaplar, İstanbul 2006, s. 235.

2437	02.09.1943	Osman Turgut Pamirli	Bugünkü Şiirin Unsurları: Şiirde Realizm I	Araştırma-İnceleme	296- 297	
2437	02.09.1943	Sabahattin Kudret [Aksal]	Ev Adamı	Şiir	297	
2437	02.09.1943	Cavit Yamaç	Deliorman: Vatan Yahut Silistre III	Hikâye	298- 299	
2437	02.09.1943	Oktay Akbal	Gece Yarısı Mektupları III	Deneme	299	
2437	02.09.1943	Faik Baysal	Tango Kadın III	Hikâye	300, 304	
2437	02.09.1943	Suavi Koçer	Bahar Şarkıları XIV- XV- XVI- XVII	Şiir	300	
2437	02.09.1943	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Düşkün Kadınlar IV	Hikâye	301, 303- 304	
2437	02.09.1943	Hüseyin Ulaş	Red	Şiir	301	
2437	02.09.1943	Samim Kocagöz	Hamam	Hikâye	302- 303	
2437	02.09.1943	M.[ehmet] Hulûsi Dosdoğru	Madenci Şarkısı	Şiir	303	
2438	09.09.1943	Sadri Ertem	Sanat Anketimiz Üstad Sadri Ertem Cevap Veriyor	Anket	305	
2438	09.09.1943	N. İlhan Berk	—	Şiir	306	
2438	09.09.1943	Yazan: Paul Valery Çeviren: Vehbi Belgil	Zekânın Bilançosu VII	Konferans Metni	307, 316	
2438	09.09.1943	Oktay Akbal	Kibrit Alevinde	Hikâye	308- 309, 316	Bu hikâye, Cavit Yamaç'a ithaf edilmektedir.
2438	09.09.1943	Kenan Harun	Prolog A	Şiir	309	Bu şiir, N. İlhan Berk'e ithaf edilmektedir.
2438	09.09.1943	Alâettin Güneysu	Amerikan Edebiyatı: Demokrasinin Şairi Walt Whitman	Biyografi	310, 313	
2438	09.09.1943	Walt Whitman	Amerika'nın Şarkılarını İhtiyorum	Şiir	310	
2438	09.09.1943	Walt Whitman	Bakışlarımı Gezinmeye Bırakıyorum	Şiir	310	
2438	09.09.1943	İmzasız	Öğleüstü Konuşmaları	Mülakat	311	İlhan Berk'le yapılan bir mülakattır.
2438	09.09.1943	Sabahattin Kudret [Aksal]	Şimdi Artık Hatırası da Konuşmayan Bir Kadın İçin	Şiir	311	
2438	09.09.1943	Özdemir Asaf	Dünya ve İnsanlar	Şiir	311	
2438	09.09.1943	İmzasız	Valery Valery	Vecizeler	311	
2438	09.09.1943	Osman Turgut Pamirli	Bugünkü Şiirin Unsurları: Şiirde Realizm 2	Araştırma-İnceleme	312- 313	
2438	09.09.1943	Servetifünun	Avni Atasoy Öldü	Haber Yazısı	313	
2438	09.09.1943	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Düşkün Kadınlar V	Hikâye	314	
2438	09.09.1943	S. Nahit Bilga	Tiyatro: Bizde Tuluat	Araştırma-İnceleme	315- 316	
2439	16.09.1943	Halit Fahri Ozansoy	Sanat Anketimiz Üstad Halit Fahri Cevap Veriyor	Anket	1	
2439	16.09.1943	Salâh Bırsel	Sanat Anketimiz Şair Salâh Bırsel Cevap Veriyor	Anket	2	
2439	16.09.1943	Hilmi Artan	Halk Partisi	Fıkra	2	
2439	16.09.1943	Yaşar Çimen	Harp ve Vatikan	Fıkra	3	
2439	16.09.1943	Faik Baysal	Alelâdeler	Şiir	4	Bu şiir, insan Dr. Celal Yöndem'e ithaf edilmektedir.
2439	16.09.1943	N. İlhan Berk	—	Şiir	5	
2439	16.09.1943	Osman Turgut Pamirli	Bugünkü Şiirin Unsurları: Şiirde Realizm 3	Araştırma-İnceleme	6, 12	
2439	16.09.1943	Suavî Koçer	Bahar Şarkıları XIX- XX- XXI- XXII- XXIII- XIV- XV- XVI- XVII- XXVIII- XXIX- XXX- XXXI- XXXII	Şiir	7	
2439	16.09.1943	Zahir Güvemli	Nazım Tekniği	Makale	8- 9	

2439	16.09.1943	Özdemir Asaf	Müminlerle Konuşuyorum	Şiir	8	
2439	16.09.1943	Faik Baysal	Tango Kadın IV	Hikâye	10	
2439	16.09.1943	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Düşkün Kadınlar VI	Hikâye	11- 12	
2439	16.09.1943	İmzasız	Avni Atasoy Hakkında	Fıkra	12	
2440	23.09.1943	İmzasız	Dava	Manifesto	13	
2440	23.09.1943	N. İlhan Berk	Edebiyat: Manifest	Manifesto	14- 15, 24	
2440	23.09.1943	Cavit Yamaç	Manifest ve Genç Nesil	Manifesto	16	
2440	23.09.1943	Faik Baysal	Manifest ve Genç Nesil	Manifesto	16	
2440	23.09.1943	Sabahattin Kudret [Aksal]	Manifest ve Genç Nesil	Manifesto	16	
2440	23.09.1943	Cahit Saffet [IRGAT]	Manifest ve Genç Nesil	Manifesto	16	
2440	23.09.1943	İhsan Devrim	Manifest ve Genç Nesil	Manifesto	16	
2440	23.09.1943	Oktay Akbal	Manifest ve Genç Nesil	Manifesto	17	
2440	23.09.1943	Osman Turgut Pamirli	Manifest ve Genç Nesil	Manifesto	17	
2440	23.09.1943	Neriman Hikmet	Manifest ve Genç Nesil	Manifesto	17	
2440	23.09.1943	Mümtaz Zeki [TAŞKIN]	Manifest ve Genç Nesil	Manifesto	17	
2440	23.09.1943	Özdemir Asaf	Manifest ve Genç Nesil	Manifesto	17	
2440	23.09.1943	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Manifest ve Genç Nesil	Manifesto	17, 21	
2440	23.09.1943	Ahmet İhsan Tokgöz	Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında	Manifesto	18	Bu yazı, bir mektuptan alınmaktadır.
2440	23.09.1943	Halite Edip Adivar	Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında	Manifesto	18	
2440	23.09.1943	Ord. Prof. Mustafa Şekip Tunç	Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında	Manifesto	18	
2440	23.09.1943	Ahmet Hamdi Tanpınar	Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında	Manifesto	18	
2440	23.09.1943	Halit Fahri Ozansoy	Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında	Manifesto	18	
2440	23.09.1943	Nurullah Ataç	Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında	Manifesto	18	
2440	23.09.1943	Suat Derviş ⁸⁴	Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında	Manifesto	18- 19	
2440	23.09.1943	Salih Zeki Aktay	Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında	Manifesto	19	
2440	23.09.1943	Sabahattin Eyüboğlu	Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında	Manifesto	19	
2440	23.09.1943	Cemil Süleyman [ALYANAKOĞLU]	Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında	Manifesto	19	
2440	23.09.1943	Prof. Hilmi Ziya Ülken	Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında	Manifesto	20	
2440	23.09.1943	Nizamettin Nazif [TEPEDENLİOĞLU]	Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında	Manifesto	20	
2440	23.09.1943	İmzasız	İki Münkir: Yusuf Ziya Ortaç, Orhan Seyfi Orhon	Açık Mektup	20	
2440	23.09.1943	Suavi Koçer	Manifest ve Genç Nesil	Manifesto	21	
2440	23.09.1943	Esat Sadun [SÜMER]	Manifest ve Genç Nesil	Manifesto	21	
2440	23.09.1943	Burhan Arpat	Manifest ve Genç Nesil	Manifesto	21, 24	
2440	23.09.1943	Cavit Yamaç	Vapur	Hikâyeden bir parça	22	
2440	23.09.1943	Bedri Rahmi Eyüboğlu	Bahar ve Biz	Şiir	22	
2440	23.09.1943	Cahit Sıtkı Tarancı	Bu Sabaha Hava Berrak	Şiir	22	
2440	23.09.1943	Faik Baysal	Sarduvan	Romandan bir parça	23	
2440	23.09.1943	Oktay Akbal	Meydan	Hikâyeden bir parça	23	
2440	23.09.1943	Fahir Onger	Manifest ve Genç Nesil	Manifesto	24	
2440	23.09.1943	Günay Başar	Manifest ve Genç Nesil	Manifesto	24	
2441	07.10.1943	Sadri Ertem	Üstat Sadri Ertem Diyor ki...	Manifesto	25- 26	

⁸⁴ Hatice Saadet Baraner'in müstear adıdır. bk. Tahsin Yıldırım, **Edebiyatımızda Müstear İsimler**, Selis Kitaplar, İstanbul 2006, s. 93.

2441	07.10.1943	Cavit Yamaç	Sanat Anketimiz Değerli Hikâyecisi Cavit Yamaç Cevap Veriyor	Anket	26	
2441	07.10.1943	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Nasıl Hoşunuza Giderse adlı piyesin duyurusu]	İlan	26	
2441	07.10.1943	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Nasıl Hoşunuza Giderse adlı piyesin duyurusu]	İlan	26	
2441	07.10.1943	İki Kişi	Mecmualar Resmigeçidi: Büyük Doğu, Demet	Edebî Eleştiri	27	
2441	07.10.1943	Mümtaz Zeki [TAŞKIN]	Bir Şehirden Firar	Şiir	27	
2441	07.10.1943	Oktay Akbal	Fragman	Hikâye	28- 29	
2441	07.10.1943	Faik Baysal	Aleladedler	Şiir	29	Bu şiir, Necati Bayraktaroğlu'na ithaf edilmektedir.
2441	07.10.1943	Charles Peguy	Uyuyan Çocuk Şiirinden	Şiir	30	
2441	07.10.1943	Alâettin Güneysu	Charles Peguy	Biyografi	30- 36	
2441	07.10.1943	Walt Whitman	Bir Yabancıya I- II	Şiir	31	
2441	07.10.1943	N. İlhan Berk	Ressamlarımız: Fikret Mualla	Edebî Eleştiri	32	
2441	07.10.1943	Faik Baysal	Tango Kadın V	Hikâye	33- 34, 36	
2441	07.10.1943	Kenan Harun	I- II	Şiir	34	Bu şiir, Hikmet Erez'e ithaf edilmektedir.
2441	07.10.1943	Özdemir Asaf	Bilirim	Şiir	34	
2441	07.10.1943	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Düşkün Kadınlar VII	Hikâye	35- 36	
2442	21.10.1943	Mümtaz Zeki [TAŞKIN]	Gülhane Parkı	Şiir	37	
2442	21.10.1943	Kısaltan: S. N.[ahit] Bilge	Tiyatro: Shakespeare'in Vasiyeti ⁸⁵	Resmî Vasiyetname	38, 48	
2442	21.10.1943	A. Güneysu	İngiliz Edebiyatı: Christopher Marlowe	Biyografi	39	
2442	21.10.1943	Yazan: [François Marie Arouet de] Voltaire Çeviren: İhsan Akay	Fransız Edebiyatından: Zadig'in Burnu	Masal	39, 48	
2442	21.10.1943	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Nasıl Hoşunuza Giderse adlı piyesin duyurusu]	İlan	39	
2442	21.10.1943	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Boks Şampiyonu adlı piyesin duyurusu]	İlan	39	
2442	21.10.1943	İhsan Boran	Edebiyat Konuşmaları: Dünya Edebiyatının Son Elli Yılı	Araştırma-İnceleme	40, 48	
2442	21.10.1943	Yazan: Maxy Çeviren: A.[dnan] Yassitepe	Küçük Şiirler: Manzara	Şiir	40	
2442	21.10.1943	Ziya Yamaç	Sanat Konuşmaları: Epigram Hakkında Notlar	Araştırma-İnceleme	41	
2442	21.10.1943	Enver Göksoy	Bir Gece	Şiir	41	
2442	21.10.1943	Cavit Yamaç	Eylül ⁸⁶	Romandan bir parça	42	
2442	21.10.1943	İmzasız	[Vahdet Gültekin'in tercüme ettiği F. E. Sillanpää'nın Mukaddes Sefalet adlı eserinin duyurusu]	İlan	42	
2442	21.10.1943	İmzasız	[İzzet Güner'in tercüme ettiği Andre Pide'nin Cokydön adlı eserinin duyurusu]	İlan	42	
2442	21.10.1943	Paul Valery	—	Vecizeler	43	
2442	21.10.1943	Sami Gürlev	Sevgiliye Mektup	Şiir	43	
2442	21.10.1943	Sami Gürlev	Eskiden	Şiir	43	

⁸⁵ “Canterbery başpiskoposluğunun kayıtlarından hülâsa edilmiştir.” (SFU)

⁸⁶ “Cavit Yamaç'ın Maymun Sokağına Güneş Vurdu adlı kitabından bir parça.” (SFU)

2442	21.10.1943	Antoine Albalat	Yazmak Sanatı	Edebî Eleştiri	44, 47-48	
2442	21.10.1943	Hüseyin Ulaş	Takdim I ⁸⁷	Şiir	45	Bu şiir, Nuri İyem'e ithaf edilmektedir.
2442	21.10.1943	İmzasız	—	Vecizeler	45	
2442	21.10.1943	Faik Baysal	Tango Kadın VI	Hikâye	46	
2442	21.10.1943	Sami Gürlev	Turnalar	Şiir	46	
2442	21.10.1943	Sabahattin Batur	Sevda Bulutları	Şiir	47	
2442	21.10.1943	Rüşti Onur	Mukadderat	Şiir	47	
2443	04.11.1943	Cavit Yamaç	En Büyük Bayram	Fıkra	49	
2443	04.11.1943	F.[alih] Rıfki Atay ⁸⁸	Cumhuriyetin Kurucusu Atatürk	Fıkra	50	
2443	04.11.1943	İsmet İnönü	Millî Şefimizin Nutukları ⁸⁹	Nutuk	51, 60	
2443	04.11.1943	Suavi Koçer	20'nci Cumhuriyet Bayramı	Fıkra	52, 60	
2443	04.11.1943	İmzasız	Vecizeler	Vecizeler	52	
2443	04.11.1943	Kemal Atatürk	Ebedî Türk'ün Türk Gençliğine Hitabesi	Nutuk	53	
2443	04.11.1943	Özdemir Asaf	29 Teşrinvevvel 1943	Fıkra	53	
2443	04.11.1943	Abidin Daver	Barışın Kalesi Türkiyemiz	Fıkra	54, 56	
2443	04.11.1943	İsmet İnönü	Millî Şefimizin Nutku ⁹⁰	Nutuk	55	
2443	04.11.1943	İmzasız	20 Yıl ⁹¹	Not	56	
2443	04.11.1943	Yazan: Georges Duhamel Çeviren: Dr. D. Bahar	Fransız Edebiyatından: Döküntü	Hikâye	57- 58	
2443	04.11.1943	Christopher Marlowe	İngiliz Edebiyatından: Ateşli Çobandan Sevgilisine	Edebî Mektup	59	
2443	04.11.1943	Nusret K.[emal] Otyam	Açıl Susam!	Şiir	59	
2443	04.11.1943	Sabahattin Tahsin [TEOMAN]	Resim	Şiir	59	
2443	04.11.1943	İmzasız	[Şehir Tiyatrosunda temsil edilen Ocak Çekirgesi adlı piyesin duyurusu]	İlan	59	
2443	04.11.1943	İmzasız	[Şehir Tiyatrosunda temsil edilen İki Efendinin Uşağı adlı piyesinde duyurusu]	İlan	59	
2444	11.11.1943	Reisicumhur İsmet İnönü	Millî Şefimizin Beyannamesi	Beyanname	61	
2444	11.11.1943	İmzasız	Büyük Türk'ün Vecizeleri	Vecizeler	62	
2444	11.11.1943	Ziya Şakir [SOKU]	Atatürk	Biyografi	63, 66, 72	
2444	11.11.1943	İmzasız	Büyük Asker Atatürk	Fıkra	64- 65, 67, 72	
2444	11.11.1943	İmzasız	Atatürk'ün Son Sözü: Saat Kaç?	Hatıra	66	
2444	11.11.1943	Atatürk	—	Vecize	66	
2444	11.11.1943	İmzasız	—	Vecize	66	
2444	11.11.1943	Alâettin Güneysu	Dünya Edebiyatı: İngiliz Esseyleri	Araştırma-İnceleme	68	
2444	11.11.1943	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Ocak Çekirgesi adlı piyesin duyurusu]	İlan	68	
2444	11.11.1943	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında temsil edilen İki Efendinin Uşağı adlı piyesin duyurusu]	İlan	68	
2444	11.11.1943	Fuat Girgin	Ege'de İki Fecir	Hikâye	69	
2444	11.11.1943	K. Atatürk	—	Vecize	69	

⁸⁷ “Şairin yakında çıkacak İçimdeki Dünya adlı kitabından.” (SFU)

⁸⁸ Mustafa Rıfki Atay'ın müstear adıdır. bk. Tahsin Yıldırım, **Edebiyatımızda Müstear İsimler**, Selis Kitaplar, İstanbul 2006, s. 82.

⁸⁹ “Reisicumhur Millî Şef İsmet İnönü'nün Büyük Millet Meclisinin yedinci intihap devresinin birinci yılını açtıkları tarihi nutuktan parçalar.” (SFU)

⁹⁰ “Reisicumhur Millî Şef İsmet İnönü, hipodromda yapılan geçit resmi esnasında Türk milletine radyo ile aşağıdaki hitabeyi irat buyurmuşlardır.” (SFU)

⁹¹ Kültür ve sanat hayatına dair haber verici mahiyette kısa bir not yer almaktadır.

2444	11.11.1943	Yazan: Georges Duhamel Çevire: Dr. D. Bahar	Fransız Edebiyatından: Döküntü	Hikâye	70- 71	
2445	18.11.1943	İmzasız	Sadri Ertem Öldü: Kaybettiğimiz Büyük Yazarın Hayatı	Biyografi	73	
2445	18.11.1943	Reşit Halit Göncü	Rahmetli Sadri Ertem	Fıkra	73	
2445	18.11.1943	Murat Uraz	Sadri'nin Şahsiyeti Eserleri	Edebî Eleştiri	74	
2445	18.11.1943	Fikret Adil	Sadri'nin Arkasından...: Onun Arkasından	Hatıra	75	
2445	18.11.1943	Hakkı Tarık Uş	Sadri'nin Arkasından...: Sadricik	Hatıra	75, 82	
2445	18.11.1943	İmzasız	Ölmeyen Sadri Ertem: Sadri Ertem Beynelmîlel Bir Şöhreti ⁹²	Fıkra	76	
2445	18.11.1943	M.[ahmut] Çamay	Sanat: Yeni Bir Tiyatro	Fıkra	77, 82	
2445	18.11.1943	Enver Konanç	Arada bir: Sanat Bahislerinde Bir Gevezelik	Edebî Eleştiri	77	
2445	18.11.1943	Sabahattin Kudret [Aksal]	Sanat Anketimiz: Şair Sabahattin Kudret'in Cevabı	Anket	78, 82	
2445	18.11.1943	Fahir Onger	Realizme Dair	Araştırma- İnceleme	79, 82	
2445	18.11.1943	Yazan: Georges Duhamel Çevire: Dr. D. Bahar	Fransız Edebiyatından: Döküntü III	Hikâye	80- 81	
2445	18.11.1943	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Marianne'nin Kalbi adlı piyesin duyurusu]	İlan	81	
2445	18.11.1943	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında temsil edilen İki Efendinin Uşağı adlı piyesin duyurusu]	İlan	81	
2445	18.11.1943	C. Y.	Liviu Rebreanu	Biyografi	83- 84	
2445	18.11.1943	Yazan: Liviu Rebreanu Çeviren: Cavit Yamaç	Kor [1]	Roman tefrikası	84	
2446	25.11.1943	Hasan Tanrıkut	Genç Neslin Karakteri: Mistisizm Sürrealizm	Edebî Eleştiri	86, 92	
2446	25.11.1943	Ecvec Güresin	Sanat: Bir Sanat Münekkidine Dair	Edebî Eleştiri	87- 88	
2446	25.11.1943	Afif Yesari	Bulutlar	Şiir	87	Bu şiir, Hayrün-nisa'ya ithaf edilmektedir.
2446	25.11.1943	Emin Ülgener	Düşündükçe	Şiir	87	
2446	25.11.1943	Hüseyin Cahit [YALÇIN]	53 Yıl Evvel Bugün	Not ⁹³	88	
2446	25.11.1943	Descartes, Blas, V. Hugo, Chilon	—	Vecizeler	88	
2446	25.11.1943	F.[eridun] Fazıl Tülbentçi	Geçmişte Bugün: İstanbul'un Fethi ve Fatih Sultan Mehmet	Fıkra	89	
2446	25.11.1943	Hasan Tanrıkut	Sadri Ertem'in Arkasından...	Hatıra	90	
2446	25.11.1943	Özdemir Asaf	Sadri Ertem'in Arkasından...	Hatıra	90	
2446	25.11.1943	Suavi Koçer	Sadri'nin Arkasından	Hatıra	90- 91	
2446	25.11.1943	İmzasız	Acı Bir Kayıp: Dr. Server Kamil Tokgöz Öldü	Haber Yazısı	91- 92	
2446	25.11.1943	İrfan Emin Kösemihaloğlu	Sadri'nin Arkasından	Fıkra	92	
2446	25.11.1943	Murat Uraz	Sadri'nin Eserleri	Edebî Eleştiri	92	
2446	25.11.1943	İmzasız	Ölmeyen Sadri Ertem	Fıkra	93	
2446	25.11.1943	İmzasız	[Dertli Pınar adlı filmin duyurusu]	İlan	93	
2446	25.11.1943	Mümtaz Zeki [TAŞKIN]	Davet	Şiir	93	
2446	25.11.1943	İzzettin Mete	Bir Teşebbüs Adamı	Fıkra	94	

⁹² Sadri Ertem'in uluslararası bir şöhret olduğuna vurgu yapan bu yazı; Le Temps gazetesi, Belgrad'da neşredilen Politika gazetesi, Sofya'da neşredilen Bulgarca Dnes gazetesi ve Moskova'da neşredilen edebiyat gazetesinden derlenerek oluşturulmaktadır.

⁹³ Kültür ve sanat hayatına dair haber verici mahiyette kısa bir not yer almaktadır.

2446	25.11.1943	Sami Gürlev	Mektup	Şiir	94	Bu şiir, Cavit Yamaç'a ithaf edilmektedir.
2446	25.11.1943	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Marianne'ın Kalbi adlı piyesin duyurusu]	İlan	94	
2446	25.11.1943	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında temsil edilen İki Efendinin Uşağı adlı piyesin duyurusu]	İlan	94	
2446	25.11.1943	Yazan: Liviu Rebreanu Çeviren: Cavit Yamaç	Kor [2]	Roman tefrikası	95- 96	
2447	02.12.1943	İmzasız	Kitaplar Çıkarken: Chatterton, Kızılçullu Yolu, Türkiye'de Resim	Tanıtım Yazısı	98	
2447	02.12.1943	Afif Yesari	Noktüm	Şiir	98	
2447	02.12.1943	İhsan Boran	Genç Neslin Profilleri:Edebiyatta Aşâğılık Duygusu ve Sürrealizm	Edebî Eleştiri	99	
2447	02.12.1943	Alâettin Güneysu	Dünya Edebiyatından: İngiliz Esseyleri II	Araştırma-İnceleme	100	
2447	02.12.1943	Suavi Koçer	Sadri'nin Arkasından [2]	Hatıra	101	
2447	02.12.1943	Fahir Onger	Paravanın Arkası İşin Şakası: El Tayfûl Necip Fazıl	Hikâye	102	
2447	02.12.1943	İmzasız	[Hasan Âli Ediz'in tercüme ettiği V. Ardov'un Haydut adlı hikâyesinin duyurusu]	İlan	102	
2447	02.12.1943	ÜÇ	Paravanın Arkası: Notlar	Not ⁹⁴	103, 105	
2447	02.12.1943	İmzasız	53 Yıl Evvel Bugün: Yeni Kitaplar	Not ⁹⁵	103	5/12/1891 tarihli ve 40 sayılı Servetifünun' dan
2447	02.12.1943	Ecvet Güresin	Bir Garip Adam	Hikâye	104	
2447	02.12.1943	Özdemir Asaf	Döndü	Şiir	105	
2447	02.12.1943	Sami Gürlev	Kaside	Şiir	105	
2447	02.12.1943	İmzasız	Ses Tiyatrosu'nda temsil edilen Hava-Cıva adlı operetin duyurusu	İlan	105	
2447	02.12.1943	Kronos	Ses Tiyatrosu'nda: Hava-Cıva	Edebî Eleştiri	106	
2447	02.12.1943	Coleridge, Jouffroy, Saint Vincent de Paul, Ciceron, Pascal, Ali Rıza Mümtaz Paşa	—	Vecize	106	Şark darbimeseli de mevcuttur.
2447	02.12.1943	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Kadınlar Mektebi adlı piyesin duyurusu]	İlan	106	
2447	02.12.1943	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Boks Şampiyonu adlı piyesin duyurusu]	İlan	106	
2447	02.12.1943	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Marianne'ın Kalbi adlı piyesin duyurusu]	İlan	106	
2447	02.12.1943	Yazan: Liviu Rebreanu Çeviren: Cavit Yamaç	Kor [3]	Roman Tefrikası	107- 108	
2448	16.12.1943	Sami Gürlev	Gün Bitti	Şiir	109	
2448	16.12.1943	İmzasız	Kitaplar Çıkarken ⁹⁶	Bibliyografi	110	
2448	16.12.1943	Fahir Onger	Türkiye'de Resim/ Yazan: Nurullah Berk	Edebî Eleştiri	110,113, 118	
2448	16.12.1943	Enver Konanç	Yanlış Görüşler	Edebî Eleştiri	111	
2448	16.12.1943	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Yaprak Dökümü adlı piyesin duyurusu]	İlan	111	

⁹⁴ Kültür ve sanat hayatına dair haber verici mahiyette kısa notlar yer almaktadır.

⁹⁵ Kültür ve sanat hayatına dair haber verici mahiyette kısa bir not yer almaktadır.

⁹⁶ “Bize gönderilen kitaplardan ilk önce bibliyografya sahifesinde bahsedilir. Bundan sonra eser objektif bir tenkit süzgecinden geçirilmektedir.” (SFU)

2448	16.12.1943	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Kara Sevda adlı piyesin duyurusu]	İlan	111	
2448	16.12.1943	İmzasız	Krokiler: Anthony Eden Kimdir?	Biyografi	112, 118	
2448	16.12.1943	Nusret K.[emal] Otyam	Yumak I- II	Şiir	113	
2448	16.12.1943	Suavi Koçer	Sanat: Büyük Bir Sanat Hadisesi Fantasia	Araştırma-İnceleme	114, 117	
2448	16.12.1943	İmzasız	Vesikalar: General Clark'ın Sergüzeşti	Fıkra	115- 116	
2448	16.12.1943	Lacordaire, Bacon, Chilon, A. de Tocqueville, Juvenal, Taine, Ch. Secretan, V. Hugo, Tolstoi, Gray	—	Vecizeler	116	
2448	16.12.1943	İmzasız	53 Yıl Evvel Bugün: Hayat ve Memat	Not ⁹⁷	117	41 sayılı ve 10/12/1891 tarihli Servetifünun' dan
2448	16.12.1943	Semih Kartal	5'inci Resim ve Heykel Sergisi	Edebî Eleştiri	118	
2448	16.12.1943	Yazan: Liviu Rebreanu Çeviren: Cavit Yamaç	Kor [4]	Roman Tefrikası	119- 120	
2449	23.12.1943	Çan-Kay-Şek	Mareşal Çan-Kay-Şek'in Bir Makalesi: Çin Ne İstiyor?	Makale	122, 130	
2449	23.12.1943	S. Moray ⁹⁸	Sanat: Max Reinhardt'ın Ölümü	Fıkra	123	
2449	23.12.1943	Sami Gürlev	Gurbetteki Adam	Şiir	123	Bu şiir, Rasim Göknel'e ithaf edilmektedir.
2449	23.12.1943	Max Reinhardt	Tiyatro: Aktöre Dair	Araştırma-İnceleme	124, 130	
2449	23.12.1943	İmzasız	Balkanlar ve Harp: Yugoslav Çeteleri ⁹⁹	Fıkra	125, 130	
2449	23.12.1943	Şinasi Özden	Mahkûmlar I- II	Şiir	126	
2449	23.12.1943	Şinasi Özden	Aşka Veda	Şiir	126	
2449	23.12.1943	Şinasi Özden	Güzelsin	Şiir	126	
2449	23.12.1943	Şinasi Özden	Hasret I- II	Şiir	127	
2449	23.12.1943	Şinasi Özden	Anama Mektuplar I- II	Şiir	127	
2449	23.12.1943	Şinasi Özden	Sürme Arabacı I- II- III	Şiir	127	
2449	23.12.1943	Şinasi Özden	Sükün Hasreti	Şiir	127	
2449	23.12.1943	İmzasız	Kulis Arasında: Tiyatro, Tiyatro Hayatına, Dekor Vesaireye Dair	Edebî Eleştiri	128, 130	
2449	23.12.1943	Suavi Koçer	Büyük Bir Sanat Hadisesi: Fantasia II	Araştırma-İnceleme	129	
2449	23.12.1943	Yazan: Liviu Rebreanu Çeviren: Cavit Yamaç	Kor [5]	Roman Tefrikası	131- 132	
2450	13.01.1944	[Ahmet İhsan TOKGÖZ]	Ahmet İhsan Tokgöz ¹⁰⁰	Otobiyografi	133	
2450	13.01.1944	İhsan Boran	Yunan Tragediası	Araştırma-İnceleme	134	
2450	13.01.1944	Fahir Onger	Sanat Davalarımız: Bazı Hayranlıklarımız ¹⁰¹	Araştırma-İnceleme	135, 140	
2450	13.01.1944	Enver Göksoy	Halk Kaynaklarını Bozmayalım	Edebî Eleştiri	136, 144	

⁹⁷ Kültür ve sanat hayatına dair haber verici mahiyette kısa bir not yer almaktadır.

⁹⁸ Muhsin Ertuğrul'un müstear adıdır. bk. Tahsin Yıldırım, **Edebiyatımızda Müstear İsimler**, Selis Kitaplar, İstanbul 2006, s. 156.

⁹⁹ Bu yazı, Jurnal de Geneve adlı gazeteden alınmaktadır.

¹⁰⁰ 31.12.1942 tarihli Servetifünun nüshasından anlaşıldığı üzere bu otobiyografi Ahmet İhsan'ın yazdığı bir broşürden alınmaktadır.

¹⁰¹ "Fahir Onger'in şahsi görüşlerinin mahsulü olan bu makalenin enteresan tarafları olduğundan neşrini muvafık bulduk. Görüşleri bizim görüşlerimizi de ifade etmemektedir." (SFU)

2450	13.01.1944	Servetifünün	Ölümünün İlk Yıl dönümünde Ahmet İhsan	Fıkra	136	
2450	13.01.1944	Ecvet Güresin	Basit Notlar	Günlük	137, 140	
2450	13.01.1944	Ahmet İhsan Tokgöz	Servetifünün Gazetesi Nasıl Çıkarıldı? ¹⁰²	Hatıra	138- 139, 142, 144	
2450	13.01.1944	Kronos	Tiyatro: Yaprak Dökümü	Edebî Eleştiri	141- 142	
2450	13.01.1944	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Yaprak Dökümü adlı piyesin duyurusu]	İlan	142	
2450	13.01.1944	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Mum Söndü adlı piyesin duyurusu]	İlan	142	
2450	13.01.1944	Yazan: Liviu Rebreanu Çeviren: Cavit Yamaç	Kor [6]	Roman Tefrikası	143- 144	
2451	24.02.1944	Charlie Chapli[n]	Sinema ve Sanat Dünyas[ı]: Sansür Sinemayı Mahvediy[o][r]	Sinema Eleştirisi	2	
2451	24.02.1944	Hüseyin Cahit Yalçın	Edebiyat Konuşmaları: Servetifünün Ailesi	Hatıra	3	
2451	24.02.1944	İmzasız	—	Haber Yazısı	3	
2451	24.02.1944	İmzasız	Basit Sualler ¹⁰³	Anket	4	
2451	24.02.1944	Zarla D. Vukiçeviç	Avrupa Vesaire: İki Kasırga Arasında Yugoslav Edebiyatı ¹⁰⁴	Makale	5, 8- 9, 15	
2451	24.02.1944	Hüseyin Hulki [ONARAN]	Hakikatler: Şöhret	Deneme	6- 15	
2451	24.02.1944	Y. [akup] Ak[sel]	Siyaset Oyunu: Ciano'nun Ölümüne Ağlayanlar ve Sevinenler	Haber Yazısı	6	
2451	24.02.1944	Ecvet Güresin	Dertler: Lüks Meselesi	Fıkra	7	
2451	24.02.1944	Tevfik Fikret	Antoloji: ¹⁰⁵ Riyah-ı İlham	Şiir	8	25 Eylül 1313 tarihli ve 546 No. lu Servetifünün' dan
2451	24.02.1944	Sabahattin Kudret Aksal	Her Günkü Yenilik	Şiir	8	
2451	24.02.1944	Halit Ziya [UŞAKLIGİL]	Antoloji: Tramvayda Gelirken	Hikâye	9	1 Kânunusani 1313 tarih ve 357 No lu Servetifünün' dan
2451	24.02.1944	Fahir Onger	Yeni Kitap: Sebîl ve Güvercinler, Teselli	Edebî Eleştiri	10	
2451	24.02.1944	İmzasız	[Sabahattin Kudret'in Şarkılı Kahve isimli şiir kitabının duyurusu]	İlan	10	
2451	24.02.1944	Cavit Yamaç	Şehirler: Son Şehir	Kitaptan bir parça	11, 15	
2451	24.02.1944	İmzasız	Dedikodu	Fıkra	12, 15	
2451	24.02.1944	Burhan Arpad	Cinayeti Yazıyor	Hikâye	13- 14	
2451	24.02.1944	Özdemir Asaf	Sensiz	Şiir	14	
2451	24.02.1944	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Yaprak Dökümü adlı piyesin duyurusu]	İlan	15	
2451	24.02.1944	İmzasız	[Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Cimri adlı piyesin duyurusu]	İlan	15	
2452	02.03.1944	İmzasız	Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası	İlan	2	
2452	02.03.1944	A. Öztokat	Gençlik Hevesi	Şiir	2	
2452	02.03.1944	Velittin Kabadayı	Anladım	Şiir	2	

¹⁰² bk. Ahmet İhsan Tokgöz, **Matbuat Hatıralarım**, (Haz. Necati Tonga), Çolpan Yayınları, Ankara 2020, s. 79-86.

¹⁰³ Bu anketteki soruları Hamit Macit Selekler, Ahmet Kandilli, Orhon M.[urat] Arıburnu, Fahir Onger, Osman Artangil, Suavi Koçer, Cavit Yamaç ve Mehmet Dizman cevaplamaktadır.

¹⁰⁴ “Genç Yugoslav edibi bugün neşrettiğimiz makaleyi Türkçe yazmış ve mecmuamıza göndermiştir.” (SFU)

¹⁰⁵ “Serveti Fünun yeniden çıkarken Türk edebiyatında bir devir açmış olan mühim mümessillerin şiir ve mensur eserlerinden bazı parçaları okuyucularımıza arz etmeyi münasip bulduk.” (SFU)

2452	02.03.1944	M. Prevost, Arthur Sing, Amiral Astum, Marie Andreolis, R.Morning, Fr. De Miomandre, Ninon de Lenclos, P. Gerald, J Rostand, Oscar Wilde	Kadın ve Aşk Antolojisi	Vecizeler	2	
2452	02.03.1944	Eski Moskova Büyükelçisi Galip Kemali Söylemezoglu	Ufuklar: Siyasette Muvaffakiyetin Sırrı	Fıkra	3, 12	
2452	02.03.1944	İmzasız	Basit Sualler ¹⁰⁶	Anket	4	
2452	02.03.1944	A. L.	Avrupa Vesaire: Amerika'nın Edebî Kıymetleri	Edebî Eleştiri	5	
2452	02.03.1944	Kenan Harun	Sütunlar	Şiir	5	
2452	02.03.1944	Enver Konanç	Nesirde Yeni Denemeler	Edebî Eleştiri	6	
2452	02.03.1944	Orhon [Murat] Arburnu	İnsan	Deneme	6	
2452	02.03.1944	Sir David Ross (Oxford Üniversitesi Rektörü)	Yirminci Asır: Atlantik Beyannamesinin Tahakkuk İmkânları	Fıkra	7	
2452	02.03.1944	İmzasız	Boşanmalar Şehri Reno	Fıkra	8	
2452	02.03.1944	Cenap Şehabettin	Antoloji: Nekahat-ı Kalbiye	Şiir	8	29 Kânunisani 1313 tarih ve 361 sayılı Servetifünun' dan
2452	02.03.1944	Mehmet Rauf	Antoloji: Bahrimuhitte	Mensur Şiir	8	1 Kânunisani 1313 tarih ve 357 sayılı Servetifünun' dan
2452	02.03.1944	Özdemir Asaf	Ölüm	Şiir	8	
2452	02.03.1944	İmzasız	Siyaset Dünyasından Akisler	Haber Yazısı	9	
2452	02.03.1944	Ak.	Siyaset Oyunu: Balkanlarda Kaynaşma	Haber Yazısı	9	
2452	02.03.1944	Hadaska	Tarih İçin Notlar: Büyük Bir Edip Öldü!	Haber Yazısı	10	
2452	02.03.1944	İmzasız	Dedikodu	Fıkra	10	
2452	02.03.1944	Oktay Akbal	Yağmur Altında İnsanlar	Hikâye	11- 12	
2452	02.03.1944	Alâettin Güneysu	İmza Meselesi	Edebî Eleştiri	13	
2452	02.03.1944	İmzasız	Kulis Arasında: İkrâmiye	Edebî Eleştiri	13	
2452	02.03.1944	Fethi Giray	Okyanustan Mektuplar I	Şiir	13	
2452	02.03.1944	Fahir Onger	Yeni Kitap: Türkiye'de Matbuat İdareleri ve Politikaları	Edebî Eleştiri	14	
2452	02.03.1944	İmzasız	Bilmece	Bilmece	14	
2452	02.03.1944	Ok. Salih	Sinema ve Sanat Dünyası: Steinbeck Modası	Edebî Eleştiri	15	
2452	02.03.1944	İmzasız	Röportajlarımız	İlan	15	
2453	10.03.1944	İmzasız	Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası	İlan	2	
2453	10.03.1944	Nahit Ataman	İstedğim Hayat I- II- III	Şiir	2	Bu şiir, Dündar Akünal'a ithaf edilmektedir.
2453	10.03.1944	Şükran Kurdakul	İstasyonda	Şiir	2	
2453	10.03.1944	Enver Göksoy	Şehir	Şiir	2	
2453	10.03.1944	Anatole France, [François Marie Arouet de] Voltaire, H [onore] de Balzac, [Jean de] La Bruyere, [Pierre] Corneille, Lan, Oscar Wilde	Hakikatler	Vecizeler	2	
2453	10.03.1944	Ecvet Güresin	En Büyük Davamız: Ahlak	Fıkra	3, 12	

¹⁰⁶ Bu anketteki soruları Ecvet Güresin, Mehpâre Alkan, Sadullah Akyürek, Sabahattin Kudret [Aksal], Necmiye Erol, Oktay Akbal ve Özdemir Asaf cevaplamaktadır.

2453	10.03.1944	İmzasız	Basit Sualler ¹⁰⁷	Anket	4	
2453	10.03.1944	İmzasız	Cephelerden ve Dünyadan: Rommel'in Büyük Şöhreti	Haber Yazısı	5, 15	Bu yazı, Fransızca Images mecmuasında n alınmaktadır.
2453	10.03.1944	O. Akbal	Tarih İçin Notlar: Gounod'nun Yıl dönümü	Biyografi	6	
2453	10.03.1944	Hüseyin Ulaş	Veda	Şiir	6	
2453	10.03.1944	Antony Eden, Stafford Cripps, Herbert Morisson, Oliver Littelton, Ernest Bevin, William Beveridge, Henry Wallece, Sumner Wels	Yirminci Asır Yarının Dünyası: İngiliz ve Amerika Büyüklerinin Fikirleri ¹⁰⁸	Fıkra	7	
2453	10.03.1944	Celal Sahir [EROZAN]	Antoloji: Delinin Defterinden Dünyanın Hâli ¹⁰⁹	Şiir	8	Bu şiir, genç Türk iştirakçilerine ithaf edilmektedir.
2453	10.03.1944	Afif Yesari	Yavrumun Son Saadeti	Şiir	8	
2453	10.03.1944	İmzasız	Dedikodu	Fıkra	8- 9	
2453	10.03.1944	Yakup Aksel	Siyaset Oyunu: Mussolini'nin İsrarı	Haber Yazısı	9	
2453	10.03.1944	İmzasız	Hayattan Parçalar: En Büyük Davamız: Ahlâk ¹¹⁰	Fıkra	10	
2453	10.03.1944	Cahit Saffet [IRGAT]	Hasret	Şiir	10	
2453	10.03.1944	Cavit Yamaç	Papağan Doğuşu ¹¹¹	Romandan bir parça	11- 12	
2453	10.03.1944	İmzasız	Katalog	İlan	12	
2453	10.03.1944	Özdemir Asaf	Ufak-Tefek: Hollywood'da Bir Türk Artisti (!)	Sinema Eleştirisi	13	
2453	10.03.1944	Mefisto	Kulis Arasında: Ses Tiyatrosu Faciaları	Edebî Eleştiri	13	
2453	10.03.1944	İhsan Boran	Damlalar	Şiir	13	
2453	10.03.1944	Fahir Onger	Yeni Kitap: Şarkılı Kahve	Edebî Eleştiri	14	
2453	10.03.1944	İmzasız	Bilmece	Bilmece	14	
2453	10.03.1944	İmzasız	Sinema ve Sanat Dünyası: Hollywood'daki Fransız Rejisörleri	Araştırma-İnceleme	15	
2454	[17.03.1944] ¹¹²	İmzasız	Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası	İlan	2	
2454	[17.03.1944]	Nimet Uzcan	Musiki	Şiir	2	
2454	[17.03.1944]	A. Öztokat	Özleyiş	Şiir	2	
2454	[17.03.1944]	Şaziye Kutlu	İmkân	Şiir	2	
2454	[17.03.1944]	Nihal Emre	Hayatım	Şiir	2	
2454	[17.03.1944]	Napoleon, Shakespeare, Calderon, Delaville, Le Tasse, Lamartine, Emerson, Octave Mirbeau, Alphonse Seche, Musset	Hakikatlercamlı	Vecizeler	2	
2454	[17.03.1944]	Ecvet Güresin	Matbuatın Yapıcılığı	Edebî Eleştiri	3	
2454	[17.03.1944]	İmzasız	Basit Sualler	İlan	3	

¹⁰⁷ Bu anketteki soruları Cüneyt Burak, Sulhi Ürem, Perihan Dağlı, Edmon Kavaklı, Bediye Özsoy, Kemal Lûtfi, Azize Teoman, Macit Sönmezocak cevaplamaktadır.

¹⁰⁸ "Tanınmış İngiliz ve Amerikan siyaset adamlarının bu mevzu üzerinde söyledikleri sözleri bulacağız." (SFU),

¹⁰⁹ "27 Teşrinisani 1919 tarih ve 1437 sayılı Servetifünun'dan"

¹¹⁰ "Aşağıdaki yazılar gündelik gazetelerin son bir hafta içinde çıkan sayılarından alınmış başlıklardır. Aşağıda neşredilen başlıklar son bir hafta içinde cereyan eden hadiselerin hülâsasıdır." (SFU)

¹¹¹ Cavit Yamaç'ın Maymun Sokağına Güneş Vurdu adlı romanından bir parçadır.

¹¹² Bu çalışmada incelenen 2454. sayının iç ve dış kapağında tarih yer almamaktadır. Haftalık yayımlanan Servetifünun Uyanış'ın önceki sayıları göz önüne alındığında bu sayının 17 Mart 1944 tarihinde yayımlandığı anlaşılmaktadır.

2454	[17.03.1944]	İmzasız	Basit Sualler ¹¹³	Anket	4	
2454	[17.03.1944]	İmzasız	Avrupa Vesaire: Çin Harp Edebiyatı	Araştırma-İnceleme	5	Bu yazı, The Reader Digest'ten alınmaktadır.
2454	[17.03.1944]	Alâettin Güneysu	Tabiat Şairi: Wordsworth	Biyografi	5	
2454	[17.03.1944]	Ziya Yamaç	Büyük Bir Türk Romancısı: Hüseyin Rahmi İçin	Haber Yazısı	6	
2454	[17.03.1944]	Cahit Saffet [IRGAT]	Tiyatro: Çehov'un Kahramanları	Araştırma-İnceleme	6	
2454	[17.03.1944]	Yazan: Kallimachos Çeviren: O. Kazanlı	Defne Dalı	Araştırma-İnceleme	7	
2454	[17.03.1944]	Abdülhak Hâmid [TARHAN]	Antoloji: Bir Neşide	Şiir	8	21 Temmuz 1919 tarih ve 1420 sayılı Servetifünun
2454	[17.03.1944]	Kenan Harun	Mektup	Şiir		
2454	[17.03.1944]	İmzasız	Dedikodu	Fıkra	8-9	
2454	[17.03.1944]	Yakup Aksel	Siyaset Oyunu: Fransa'da Hazırlık	Haber Yazısı	9	
2454	[17.03.1944]	İmzasız	[İhsan Ünesen'in tercüme ettiği Pitigri'lli'nin Mavi Gözlü Prens adlı eserinin duyurusu]	İlan	9	
2454	[17.03.1944]	Avni İnsel	Tarih İçin Notlar: Hüseyin Rahmi'ye Dair	Hatıra	10, 16	
2454	[17.03.1944]	Özdemir Asaf	Ziyaret	Deneme	11	
2454	[17.03.1944]	İmzasız	İngiliz Ressamları Sergisi	Haber Yazısı	12	
2454	[17.03.1944]	İmzasız	Katalog	İlan	12	
2454	[17.03.1944]	İmzasız	Hüseyin Rahmi'nin Eserleri	Biyografi	12	
2454	[17.03.1944]	Hadaska	Ufak-Tefek: İstanbul'a Şiirler	Edebî Eleştiri	13	
2454	[17.03.1944]	Mefisto	Kulis Arasında: Ayarsızlar	Edebî Eleştiri	13	
2454	[17.03.1944]	Özdemir Asaf	Tanrım Dinle Dualarını	Şiir	13	
2454	[17.03.1944]	İzzettin Mete	Yeni Kitap: Selçuki Devletleri Tarihi	Edebî Eleştiri	14	
2454	[17.03.1944]	İmzasız	Bilmece	Bilmece	14	
2454	[17.03.1944]	Ok. Salih	Sinema ve Sanat Dünyası: Hollywood'daki Fransız Artistleri	Araştırma-İnceleme	15	
2454	[17.03.1944]	İmzasız	Tarihin Garibeleri: Şahsiyet Kurbanları	Fıkra	[16]	
2455	[24.03.1944] ¹¹⁴	Şerafettin Olcay	Mektup	Şiir	2	
2455	[24.03.1944]	Nimet Uzcan	Vuslat	Şiir	2	
2455	[24.03.1944]	Emin Sarınta	Hatırladığım Şehir	Şiir	2	Bu şiiri, yüzünü görmediği kardeşine ithaf etmektedir.
2455	[24.03.1944]	Mesut Nazif Es	Gece Buluşması	Şiir	2	
2455	[24.03.1944]	A. Öztokat	Küçük Kız	Şiir	2	
2455	[24.03.1944]	Wellington, H. Ibsen, Chateaubriand, Yanoe, Bacon, Ernest Legouve, Richard Wagner, La Bruyere	Hakikatler	Vecizeler	2	
2455	[24.03.1944]	Cavit Yamaç	Çocuğun Sualleri	Deneme	3	
2455	[24.03.1944]	İmzasız	Basit Sualler	İlan	3	
2455	[24.03.1944]	İmzasız	Basit Sualler ¹¹⁵	Anket	4	
2455	[24.03.1944]	Yazan: Andre Billy Çeviren: Kenan Harun	Avrupa Vesaire: Modernizmin Babası	Araştırma-İnceleme	5, [16]	
2455	[24.03.1944]	Cavit Yamaç	Yol Arkadaşım Don Kişot	Edebî Eleştiri	6- 7	
2455	[24.03.1944]	Fethi Giray	Okyanustan İkinci Mektup	Şiir	7	

¹¹³ Bu anketteki soruları İhsan Boran, Hüseyin Ulaş, Enver Esenkova, Hasan Tanrıkut, Mehmet Salih, Nimet Erniç cevaplamaktadır.

¹¹⁴ Bu çalışmada incelenen 2455. sayının iç ve dış kapağında tarih yer almamaktadır. Haftalık yayımlanan Servetifünun Uyanış'ın önceki sayıları göz önüne alındığında bu sayının 24 Mart 1944 tarihinde yayımlandığı anlaşılmaktadır.

¹¹⁵ Bu anketteki soruları M. Naci Baysal, Hazmi Aykar, Fahir Onger, Doğan Ruşenay, Kemal Edige, Sadiye Erim cevaplamaktadır.

2455	[24.03.1944]	Selâmi İzzet [SEDES]	Antoloji: Tesadüf	Şiir		16 Mayıs 1336 tarih 1455 No lu Servetifünun' dan
2455	[24.03.1944]	Orhon Murat Arıburnu	Sen	Şiir	8	
2455	[24.03.1944]	İmzasız	Dedikodu	Fıkra	8- 9	
2455	[24.03.1944]	Yakup Aksel	Siyaset Oyunu: Cezayir'de Verilen Kararlar	Haber Yazısı	9	
2455	[24.03.1944]	Ecvet Güresin	Tarih İçin Notlar: Beethoven'e Dair	Biyografi	10, [16]	
2455	[24.03.1944]	Fahir Onger	—	Fıkra	10	
2455	[24.03.1944]	Yazan: Emile Faguet Çeviren: O. Akbal	Beethoven (Büyük Kompozitörün Mektupları)	Edebî Eleştiri	11	
2455	[24.03.1944]	İmzasız	Resim Sergisi	Haber Yazısı	10 [12]	
2455	[24.03.1944]	İmzasız	Saim N. Bilga	İlan	10 [12]	
2455	[24.03.1944]	İmzasız	Katalog	İlan	10 [12]	
2455	[24.03.1944]	İmzasız	Fransa'da Gizli Çıkan Gazeteler	Haber Yazısı	10 [12]	
2455	[24.03.1944]	Hadaska	Ufak-Tefek: Memleket Mecmuaları ve Şiir	Edebî Eleştiri	13- [16]	
2455	[24.03.1944]	Mefisto	Kulis Arasında: Dertli Pınar	Sinema Eleştirisi	13	
2455	[24.03.1944]	İzzettin Mete	Yeni Kitap: Selçuki Devletleri Tarihi II	Edebî Eleştiri	14	
2455	[24.03.1944]	İmzasız	Bilmece	Bilmece	14	
2455	[24.03.1944]	Ok. Salih	Sinema ve Sanat Dünyası: Cecil B. de Mille	Araştırma-İnceleme	15	
2456	04.1944 ¹¹⁶	Kazım Kamoy	Sevdiğime	Şiir	[2]	
2456	04.1944	Enver Göksoy	Mevsimler Mi Değişti.	Şiir	[2]	
2456	04.1944	Raşit Aydınoğlu	Konyalılara Selâm	Şiir	[2]	
2456	04.1944	Orhon [Murat] Arıburnu	Yeni Sanat Doğuyor	Fıkra	3	
2456	04.1944	Fahir Onger	2'nci Plastik Sanatlar Sergisi	Edebî Eleştiri	4, 12	
2456	04.1944	İhsan Boran	Cephelerden ve Dünyadan: İkinci Cephe Meselesi	Haber Yazısı	5, 16	
2456	04.1944	Cavit Yamaç	Yol Arkadaşım Don Kışot [2]	Edebî Eleştiri	6	
2456	04.1944	Oktay Akbal	Gece Yarısı Mektubu	Deneme	7	
2456	04.1944	Özdemir Asaf	Muska	Şiir	7	
2456	04.1944	Nedim Çapman	Hoş görün	Şiir	7	
2456	04.1944	İmzasız	[Ziya Yamaç'ın tercüme ettiği James Truslow Adams'ın Amerika Tarihi adlı eserinin duyurusu]	İlan	7	
2456	04.1944	Halit Fahri [OZANSOY]	Antoloji: Boş Duygular	Şiir	7 [8]	10 Haziran 1926 tarih 1586 sayılı Servetifünun' dan
2456	04.1944	Sami Gürlev	Arzu	Şiir	7 [8]	
2456	04.1944	İmzasız	Dedikodu	Fıkra	7 [8]- 8 [9]	
2456	04.1944	İmzasız	Siyaset Oyunu: Çörçil Nutuklarını Nasıl Hazırlıyor?	Haber Yazısı	8 [9]- 14	
2456	04.1944	İmzasız	Tarih İçin Notlar Ömer Seyfettin ¹¹⁷	Fıkra	10	
2456	04.1944	Ecvet Güresin	Beethoven'e Dair Notlar	Biyografi	10, 15	
2456	04.1944	Şahap Sıtkı Seren ¹¹⁸	Davet	Hikâye	11- 12	

¹¹⁶ Bu çalışmamızda incelenen Servetifünun Uyanış dergisinin 2456. sayısının dış kapağı yırtıktır. Bu sebeple dergi kapağında bir tarihe ulaşılamamaktadır. Bu sayıdan önceki sayılar göz önüne alınarak 2456 numaralı sayının 31 Mart 1944 tarihine ait olabileceği düşünülmektedir. Fakat bu sayının dördüncü sayfasına Millî Kütüphane görevlileri tarafından el yazısıyla Nisan 1944 tarihi yazılır. Bu sebeple 2456. sayının günü belirli değildir.

¹¹⁷ Ömer Seyfettin'in ölümü ile Servetifünun mecmuasında çıkarılan bir yazıya da yer verilmektedir.

¹¹⁸ Bu çalışmada Şahap Sıtkı Seren ve Şahap Sıtkı [İLTER] adlarında iki ayrı imza görülmektedir. Şahap Sıtkı Seren'in hikâyeci kimliği ve "Güller Diyarından Mektuplar", "Güneye Doğru Burdur'dan Antalya'ya" gibi eserlerinin adları Şahap Sıtkı [İLTER]'in biyografisi ve edebî kişiliği ile örtüşmektedir. Seren'in Niğde doğumlu yazar Şahap Sıtkı [İLTER] olabileceği düşünülmektedir.

2456	04.1944	Özdemir Asaf	Ufak-Tefek: Erkek Şöhret	Deneme	13, [16]	
2456	04.1944	İzzettin Mete	Yeni Kitap: Selçukî Devletleri Tarihi III	Edebî Eleştiri	14	
2456	04.1944	İmzasız	Bilmece	Bilmece	14	
2456	04.1944	Ok. Salih	Sinema ve Sanat Dünyası: Büyük Bir Sinema Yıldızı	Biyografi	15	
2456	04.1944	İmzasız	[İhsan Ünesen'in tercüme ettiği Pitigrilli'nin Mavi Gözlü Prens adlı eserinin duyurusu]	İlan	[16]	
2457	07.04.1944	Cavit Yamaç	Hayatın Manası	Deneme	[3], 8	
2457	07.04.1944	İmzasız	Basit Sualler ¹¹⁹	Anket	4	
2457	07.04.1944	İhsan Boran	Cephelerden ve Dünyadan: Harp Cephelerinden	Haber Yazısı	5, 14	
2457	07.04.1944	Alâettin Güneysu	Avrupa Vesaire: Galsworthy (Realist Dramın Üstadı)	Biyografi	6	
2457	07.04.1944	Yazan: [Charles] Baudelaire Çeviren: Sabahattin Kudret [Aksal]	Her Birinin Kendi Hülyası	Hikâye	7, 12	
2457	07.04.1944	Cavit Yamaç	Yol Arkadaşım Don Kişot [3]	Edebî Eleştiri	8	
2457	07.04.1944	Ziya Osman Saba	Ne oldu?	Şiir	8	
2457	07.04.1944	Ecvet Güresin	Yusuf Ziya	Edebî Eleştiri	9	
2457	07.04.1944	Ali Nihat	Antoloji: Niçin Sevmedim?	Şiir	[10]	1364 sayılı ve 5 Ağustos 1926 tarihli Servetifünun' dan
2457	07.04.1944	Sabahattin Ali [ALI]	Acaba?	Şiir	[10]	1278 sayılı ve 11 Teşrinisani 1926 sayılı Servetifünun' dan
2457	07.04.1944	Kenan Harun	İthaf III	Şiir	[10]	Bu şiir, Cavit Yamaç'a ithaf edilmektedir.
2457	07.04.1944	İmzasız	Dedikodu	Fıkra	[10]- [11]	
2457	07.04.1944	Orhon M.[urat] Anburnu	Cambaz	Şiir	[11]	
2457	07.04.1944	Fahir Onger	Tiyatro: Hazım	Haber Yazısı	[11]	
2457	07.04.1944	İmzasız	Katalog	İlan	12	
2457	07.04.1944	Naim H. Tirali	Mektup	Edebî Mektup	12	
2457	07.04.1944	İmzasız	Zonguldak'tan bütün Türkiye'ye seslenen Doğu mecmuasının duyurusu	İlan	12	
2457	07.04.1944	Sait Faik Abasıyanık	Yenişehir İnsanları: Matmazel Todorî	Hikâye	13, 15	
2457	07.04.1944	Hadaska	Ufak-Tefek: Sinema İlanları	Sinema Eleştirisi	15	
2457	07.04.1944	Beyhan S.	Yeni Kitap: Havr Noteri	Tanıtım Yazısı	16	
2457	07.04.1944	Faruk Kakinç	Mektup	Şiir	16	
2457	07.04.1944	Ok. Salih	Sinema ve Sanat Dünyası: Büyük Karakter Artisti: Paul Muni	Biyografi	17	
2457	07.04.1944	İmzasız	Hollywood'ta Aktör Buhranı	Haber Yazısı	17	
2457	07.04.1944	Nihal Emre	Artık	Şiir	18	
2457	07.04.1944	Revnak Anlar	Güzel Gözlüme	Şiir	18	
2457	07.04.1944	Raşit Aydınoğlu	Selçukî Harabesi	Şiir	18	
2457	07.04.1944	M. Sadık Selçuk	Madem ki	Şiir	18	
2458	13.04.1944	Ecvet Güresin	Basının Vazifeleri	Fıkra	[3]	
2458	13.04.1944	İmzasız	Basit Sualler ¹²⁰	Anket	4	
2458	13.04.1944	Ali Rıza Demirel	Cephelerden ve Dünyadan: Transilvanya Meselesi	Haber Yazısı	5- [6]	
2458	13.04.1944	Fahir Onger	Tenkit: Barbaros Abidesi	Edebî Eleştiri	7	

¹¹⁹ Bu anketteki soruları İffet Arıkan, Ok. Salih, İsrail Avayü, Bahri Cer, Zerrin, Ahmet Aşık, Mehmet Dizman, Nevzat Hatko, Don Luis Peranna, Adil Demirbağ cevaplamaktadır.

¹²⁰ Bu anketteki soruları Süheylâ Çekin, Seniye Berkman, Bekir Tuncer, Nimet Uzcan, Nejat Ataol, A. Selâmi Erkut, Meziyet Tabey, Vasfî Ertürk, Alâettin Güneysu, Füsün Güresin, Ahmet Apaydın cevaplamaktadır.

2458	13.04.1944	Nedim Çapman	Sevişme	Şiir	7	
2458	13.04.1944	Cahit Saffet [IRGAT]	Tiyatro: IV'üncü Hanrı	Araştırma-İnceleme	8, 12	
2458	13.04.1944	Süheylâ Çekin	Hayatın İçinden Komşum	Hikâye	9	
2458	13.04.1944	Öz-Öz	Dedikodu	Fıkra	10- 11- 12	
2458	13.04.1944	Ahmet İhsan	Antoloji: 54 Yıl Evvel Bugün	Fıkra	10	6 sayılı ve 18 Nisan 1891 tarihli Servetifünun'dan
2458	13.04.1944	Mehmet Serpin	Küçük İlanlar	Şiir	10	
2458	13.04.1944	Afif Yesari	Gece Yarısı Düşünceleri	Şiir	11	
2458	13.04.1944	Raşit Aydoslu	Sanat ve Cemiyet	Araştırma-İnceleme	12	
2458	13.04.1944	Naim Tiralı	Taburcu	Hikâye	13- 14	
2458	13.04.1944	Enver Konanç	Ufak- Tefek: Büyük Sanatkâr Hazım İçin	Fıkra	15	
2458	13.04.1944	Mefisto	Kulis Arasında: O Adam, Üç Kız kardeş	Edebî Eleştiri	15	
2458	13.04.1944	Faruk Kakinç	Yaşamak	Şiir	15	
2458	13.04.1944	Nejat Ataol	Yeni Kitap: Oğuz Özdeş'in Yeni Romanı Yahut Bir İntihal Şampiyonu	Edebî Eleştiri	16	
2458	13.04.1944	İmzasız	Bir Heykeltraşın Sergisi	Haber Yazısı	16	
2458	13.04.1944	İmzasız	Bilmece	Bilmece	16	
2458	13.04.1944	Ok. Salih	Sinema ve Sanat Dünyası: Türk Filimciliği ve Hazım	Sinema Eleştirisi	17	
2458	13.04.1944	İmzasız	Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası	İlan	18	
2458	13.04.1944	Seniha Akif	Dün ve Bugün	Şiir	18	
2458	13.04.1944	Osman Güzelsoy	Kalleş Sevgili	Şiir	18	Bu şiir, Orhan Veli Kanık'a ithaf edilmektedir.
2458	13.04.1944	Şükran Kurdakul	Teminat	Şiir	18	
2458	13.04.1944	Nejat Sökmen	Çocukluk	Şiir	18	
2458	13.04.1944	A. Selâmi Erkut	Gözler	Şiir	18	
2459	20.04.1944	Ecvet Güresin	Yaşamağa ve Ölmeğe Dair	Deneme	3	
2459	20.04.1944	İmzasız	Tarih İçin Notlar: Yurtta, Dışarıda	Haber Yazısı	4	
2459	20.04.1944	İhsan Boran	Cephelerden ve Dünyadan: Almanya Romanya'yı Müdafaa Edebilecek Mi?	Haber Yazısı	5	
2459	20.04.1944	Özdemir Asaf	Yazana Okuyana Dair	Deneme	6	
2459	20.04.1944	Halikarnas Balıkcısı	Motorize Keder Motorize Sevinç	Hikâye	7- 8, [18]	
2459	20.04.1944	Asaf Halet Çelebi	Misafir	Şiir	7	
2459	20.04.1944	Mehmet Dizman	Benzeyiş	Şiir	8	Bu şiiri, kızına ithaf etmektedir.
2459	20.04.1944	Ziya Yamaç	Romanımız Kıpırdıyor	Edebî Eleştiri	9	
2459	20.04.1944	Cavit Yamaç	Parantez: Atinalı Deli	Fıkra	9	
2459	20.04.1944	Öz-Öz	Dedikodu	Fıkra	10- 11	
2459	20.04.1944	Muvaffak Sami Onat	Sabah	Şiir	10	
2459	20.04.1944	Sami Gürlev	Müphem	Şiir	11	
2459	20.04.1944	Yazan: David Ewen Çeviren: Oktay Akbal	Amerika'da Musiki	Araştırma-İnceleme	12	
2459	20.04.1944	Fahir Onger	Minel Aşk	Hikâye	13, [18]	
2459	20.04.1944	Türkân Ali Yaşın	Güzellik ve Çirkinlik	Deneme	14- 15	
2459	20.04.1944	İmzasız	Sinema ve Sanat Dünyası: Hollywood Havadisleri	Haber Yazısı	15	
2459	20.04.1944	Şahap Sıtkı [İLTER]	Yeni Kitap: Şarkılı Kahve Üstüne	Edebî Eleştiri	16	
2459	20.04.1944	Nedim Çapman	Çağala Badem	Şiir	16	
2459	20.04.1944	İmzasız	Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası	İlan	17	
2459	20.04.1944	İsmet Güleç	Benim Rüyalarım	Şiir	17	
2459	20.04.1944	Ömer Faruk Ural	Kaçamak	Şiir	17	
2459	20.04.1944	Ömer Edip Cansever	Uyku ve Akşam	Şiir	17	

2459	20.04.1944	Sabahattin E. Y.	Sesler	Şiir	17	
2460	27.04.1944	Cavit Yamaç	Felsefeyi İnkâr	Deneme	3, [18]	
2460	27.04.1944	İmzasız	Tarih İçin Notlar: Yurtta ve Dışarda	Haber Yazısı	4	
2460	27.04.1944	İhsan Boran	Cephelerden ve Dünyadan: Harp Cephelerinin Panoraması	Fıkra	5	
2460	27.04.1944	İmzasız	Sinan Abidesi ve Hüseyin Anka	Fıkra	6	
2460	27.04.1944	Çeviren: Asaf Hâlet Çelebi	Avrupa Vesaire: (Puggala Şahıs)	Dini Metin	7, [18]	Budhist phali şeriatı metinlerinden bir çeviridir.
2460	27.04.1944	A. Adnan Uzunboylu	Dünyanın Dört Köşesinden Krokiler: Panama	Gezi Yazısı	8	
2460	27.04.1944	Fahir Onger	Yirminci Asır: Avrupa Hülâsası	Fıkra	9, 14	
2460	27.04.1944	İmzasız	Dedikodu	Fıkra	10- 11	
2460	27.04.1944	Özdemir Asaf	Hakikat Fazlalığı	Şiir	10	
2460	27.04.1944	Hasan Şimşek	Serenad	Şiir	11	
2460	27.04.1944	İmzasız	Portreler: Genel Montgomery'nin Bir Mülakatı	Mülakat	12	General, Daily Shetch gazetesine konuşmaktadı r.
2460	27.04.1944	Samim Kocagöz	Yolculuk Mektubu (Lausanne'dan)	Gezi Yazısı	13	
2460	27.04.1944	Ec. Gü.	Üsküdar Amerikan Kız Kolejindeki Temsil	Edebî Eleştiri	13	
2460	27.04.1944	İmzasız	Çin Medeniyeti	Fıkra	14	
2460	27.04.1944	İmzasız	Bilmece	Bulmaca	14	
2460	27.04.1944	Öz-Öz	Kitap, Mecmua, Gazete: Borjiya Ailesi	Tanıtım Yazısı	15	
2460	27.04.1944	Süheylâ Çekin	Hayatın İçinden: Yalan	Deneme	15	
2460	27.04.1944	İmzasız	Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası	İlan	16	
2460	27.04.1944	Mustafa Adnan Gökalt	Unutur Çektiklerini	Şiir	16	
2460	27.04.1944	Ertuğrul Haydar Erbil	Mezar	Şiir	16	Bu şiir, H. Oğuz'a ithaf edilmektedir.
2460	27.04.1944	Tevfik Oktar	İşkence	Şiir	16	
2460	27.04.1944	Nimet Uzcan	Sorma Bana	Şiir	16	
2460	27.04.1944	Ok. Salih	Sinema ve Sanat Dünyası: Ressam Gauguin'in Hayatı Filme Alınıyor	Haber Yazısı	17	
2461	04.05.1944	Ecvet Güresin	Realite	Fıkra	3	
2461	04.05.1944	Toplayan: T.O.V.	Cephelerden ve Dünyadan: Harbe Dair	Haber Yazısı	4	
2461	04.05.1944	Cavit Yamaç	Şehir Tiyatrosu Sahnesinde Kral Lear	Edebî Eleştiri	5, [18]	
2461	04.05.1944	Cevdet K. Bilgin	Yirminci Asır: Şark ve Garp Tefekkürüne Göre Hayat	Deneme	6	
2461	04.05.1944	Enver Göksoy	Şu İçimdeki Acı	Şiir	6	
2461	04.05.1944	Fahir Onger	Şairin Doğuşu	Edebî Eleştiri	7- 8	
2461	04.05.1944	Cahit Sıtkı Tarancı	Yanlış Bilmesinler Beni	Şiir	7	
2461	04.05.1944	Orhon M.[urat] Arburnu	Hep Bu Şehirden I	Şiir	7	
2461	04.05.1944	Fethi Giray	Okyanustan Mektuplar III	Şiir	8	
2461	04.05.1944	Cahit Saffet [IRGAT]	Tiyatro: Doktorun Muamması	Araştırma-İnceleme	9	
2461	04.05.1944	Öz-Öz	Dedikodu	Fıkra	10- 11	
2461	04.05.1944	Özdemir Asaf	Rüyada	Şiir	10	
2461	04.05.1944	Kenan Harun	Sabah Düşüncesi	Şiir	11	
2461	04.05.1944	Avni Atasoy	Pınarcık Bataklıkları	Hikâye	12, 16	
2461	04.05.1944	Servetifünün	Avni Atasoy	Haber Yazısı	12	
2461	04.05.1944	Sait Faik Abasıyanık	Yenişehir İnsanları: Eleni ile Katina	Hikâye	13	
2461	04.05.1944	Adnan Bulak	İtiraf	Şiir	13	
2461	04.05.1944	Nejat Ataol	Son Senelerin Şiirlerinde Mevsim	Araştırma-İnceleme	14, 16	

2461	04.05.1944	Yazan: Elsa Maxwell Çeviren: Ok. Salih	Sinema ve Sanat Dünyası: Hollywood'un Mesut İnsanları	Fıkra	15, [18]	
2461	04.05.1944	Faruk Kakinç	İlk Aşk	Şiir	16	
2461	04.05.1944	İmzasız	Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası	İlan	17	
2461	04.05.1944	Melih Başar	Temenni	Şiir	17	
2461	04.05.1944	Nevzat Selçuk	Ayrı Yaşamının Acısı	Şiir	17	
2461	04.05.1944	Mehmet Rıdvan	Affet	Şiir	17	
2461	04.05.1944	Halil Gülüm	Gece	Şiir	17	
2461	04.05.1944	M. Feridun Ertaş	Tekrar Dönüş	Şiir	17	
2461	04.05.1944	İmzasız	[Avni İnsel'in tercüme ettiği Joseph Kessel'in Gündüz Yosması adlı eserinin duyurusu]	İlan	[18]	
2462	11.05.1944	Cavit Yamaç	Ebediyet Susuzluğu	Fıkra	3	
2462	11.05.1944	Toplayan: T.O.V.	Cephelerden ve Dünyadan: Cepheler ve Cephe Gerileri	Haber Yazısı	5	
2462	11.05.1944	Oktay Akbal	Gece yarısı Yazılan Mektuplardan: Arz-ı Hal I	Deneme	6	
2462	11.05.1944	İmzasız	Amerikan Ressamları	Haber Yazısı	6	
2462	11.05.1944	F.[ahir] Onger	D Grubu Sergisi	Edebî Eleştiri	7	
2462	11.05.1944	A. Adnan Uzunboylu	Dünyanın Dört Köşesinden Krokiler: Girit	Gezi Yazısı	8	
2462	11.05.1944	Mehmet Metin	Sizi Anmaktayım	Şiir	8	
2462	11.05.1944	Fahir Onger	Leonardo'nun Ledası	Araştırma- İnceleme	9, 16	
2462	11.05.1944	Öz-Öz	Dedikodu	Fıkra	10- 11	
2462	11.05.1944	M.[ehmet] İğnebekçi	Kuşlar	Şiir	10	
2462	11.05.1944	Ziya Osman Saba	Bir Ölünün Dedikleri	Şiir	11	
2462	11.05.1944	James D. Reston	Vesikalar: İngilizler Nasıl Çalışıyor? İngiliz Milleti Bu Harbe Nasıl Alıştı? ¹²¹	Fıkra	12, [18]	
2462	11.05.1944	Şemsettin Kutlu	Dönüş	Hikâye	13, [18]	Bu hikâye, Ziya Yamaç'a ithaf edilmektedir.
2462	11.05.1944	Vedat Etensel	Spor: Futbol Nasıl Doğdu?	Fıkra	14	
2462	11.05.1944	İmzasız	[Kalbur Üstü adlı mecmuanın duyurusu]	İlan	14	
2462	11.05.1944	H. De Montherlant	Kaideler	Vecizeler	14	
2462	11.05.1944	İmzasız	Yanlışlık	Haber Yazısı	14	
2462	11.05.1944	İmzasız	Sinema ve Sanat Dünyası: Makyaj Sanatı	Araştırma- İnceleme	15	
2462	11.05.1944	İmzasız	[F. Yahya'nın Tarihte Cinsi Hayat ve Evlilik adlı eserinin duyurusu]	İlan	15	
2462	11.05.1944	İmzasız	[F. Pakkan'ın Cenup Aşk adlı eserinin duyurusu]	İlan	15	
2462	11.05.1944	İmzasız	Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası	İlan	16	
2462	11.05.1944	Malik Görgün	Akşam	Şiir	17	
2462	11.05.1944	A. Adnan Ardağı	Tasa	Şiir	17	
2462	11.05.1944	Yusuf Kemal Buyan	Mevsim	Şiir	17	
2462	11.05.1944	Ali Sıtkı Gökarp	Güllerde Hayat	Şiir	17	
2463	18.05.1944	Servetifünün	19 Mayıs'ın Önemi	Fıkra	3	
2463	18.05.1944	İmzasız	Küçük Notlar	Fıkra	4	
2463	18.05.1944	İmzasız	[Niyazi A. Banoğlu'nun Çerkes Kızları adlı eserinin duyurusu]	İlan	4	
2463	18.05.1944	A. J. Cummings	Vesikalar: Çorçilin Esrarengiz Dostu Kimdir? İngiliz Başvekilinin En Samimi Arkadaşı	Fıkra	5	
2463	18.05.1944	Fahir Onger	Rembrandt'a Dair	Biyografi	6- 7	
2463	18.05.1944	M.[ehmet] İğnebekçi	Aklına Mı Gelirdi	Şiir	7	
2463	18.05.1944	Zafer Hüsnü Taran	Edebiyat Konuşmaları: Bedri Rahmi İle Yarenlik	Mülakat	8, [18]	
2463	18.05.1944	Sabahattin Kudret [Aksal]	Meydan	Hikâye	9, 17	

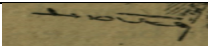
¹²¹ Bu yazı, New York'ta çıkan Look mecmuasından alınmaktadır.

2463	18.05.1944	Özdemir Asaf	Oyun	Şiir	9	
2463	18.05.1944	İmzasız	Laf Arasında Bir Köşecik	Fıkra	10- [11]	
2463	18.05.1944	Hasan Şimşek	Son Saat	Şiir	10	
2463	18.05.1944	Mufit Akat	Tiyatro ve Operet	Araştırma-İnceleme	[11], 17	
2463	18.05.1944	Orhon M.[urat] Arıburnu	Kuşlar	Şiir	10- [11]	
2463	18.05.1944	Aziz Behiç Serengil ¹²²	Kader	Şiir	[11]	
2463	18.05.1944	Cahit Saffet Irgat	Tiyatro: Shaw'un 9 Kahramanı	Araştırma-İnceleme	12, 17	
2463	18.05.1944	Yazan: Georges Duhamel Çeviren: Oktay Akbal	Günlük Ekmeğimiz	Hikâye	13, [18]	
2463	18.05.1944	Hadaska	Kitap, Mecmua, Gazete: Memleket Mecmuaları ve Şiir	Edebî Eleştiri	14	
2463	18.05.1944	Vedat Etensel	Spor: Jimnastiğin Terbiyevi Kıymetini Unutmamalıyız.	Fıkra	14, [18]	
2463	18.05.1944	İmzasız	Sinema ve Sanat Dünyası: Hollywood'dan Havadisler	Haber Yazısı	15	
2463	18.05.1944	İmzasız	Büyük Aktörümüz Hazım!	Haber Yazısı	15	
2463	18.05.1944	İmzasız	Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası	İlan	16	
2463	18.05.1944	Zekeriya Oğuz	Ölmekle Bitmedi	Şiir	16	Bu şiir, Güzin Tosuner'e ithaf edilmektedir.
2463	18.05.1944	Suat Nazif Baydur	Avare Kuşlar	Şiir	16	Bu şiir, S. B.'ye ithaf edilmektedir.
2463	18.05.1944	Mehmet Yalım	Çocukluğum	Şiir	16	
2463	18.05.1944	T. U. Gürpınar	Misafir	Şiir	16	
2464	25.05.1944	İsmet İnönü	Millî Şefin Nutku	Nutuk	3, 4- 10	
2464	25.05.1944	Oktay Akbal	Gece Yarısı Yazılan Mektuplardan: Arz-ı Hal II	Deneme	5	
2464	25.05.1944	M.[ehmet] İğnebekçi	Günlerden Pazar	Şiir	5	
2464	25.05.1944	M. Korkmazoğlu	Yabancı Dil Tedrisatı Hakkında	Araştırma-İnceleme	6	
2464	25.05.1944	Benjamin Constant	—	Vecizeler	6	
2464	25.05.1944	Servetifünün	Acı Bir Ölüm	Taziye	6	
2464	25.05.1944	İmzasız	Küçük Notlar	Fıkra	7	
2464	25.05.1944	S. Nahit Bilga	Notlar	Araştırma-İnceleme	7	
2464	25.05.1944	Sami Gürlev	Bahar Serenadı	Şiir	[8]	
2464	25.05.1944	A. Alçı	Mavi	Şiir	[9]	
2464	25.05.1944	Özdemir Asaf	Sabah	Şiir	[9]	
2464	25.05.1944	Hadaska	Kitap, Gazete, Mecmua: Yeni Bir Roman Modası	Edebî Eleştiri	10	
2464	25.05.1944	Mehmet Metin	Balıkçı Çocukları Şehri	Hikâye	11- 12	
2464	25.05.1944	Mehmet Metin	Bu Hepsinden İyi	Şiir	12	
2464	25.05.1944	Adnan Bulak	Böyle	Şiir	12	
2464	25.05.1944	İmzasız	Sinema ve Sanat Dünyası: Yeni ve Güzel Bir Yıldız: Joan Leslie	Biyografi	13	
2464	25.05.1944	İmzasız	Bugünkü Resim	Fıkra	13	
2464	25.05.1944	İmzasız	Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası	İlan	[14]	
2464	25.05.1944	Suat Nazif Baydur	Böyle Bitti	Şiir	[14]	
2464	25.05.1944	Mehmet Ali Atakol	Kördüğüm	Şiir	[14]	
2464	25.05.1944	Yusuf Kemal Buyan	Gezinti	Şiir	[14]	
2464	25.05.1944	Şükran Kurdakul	Kahve	Şiir	[14]	
2464	25.05.1944	Revnak Anlar	Sevmek	Şiir	[14]	

¹²² Aziz Behiç Çağlar'ın müstear adıdır. bk. Tahsin Yıldırım, **Edebiyatımızda Müstear İsimler**, Selis Kitaplar, İstanbul 2006, s. 117.

3. SERVETİFÜNUN UYANIŞ DERGİSİ (1 OCAK 1942 – 25 MAYIS 1944)
GÖRSEL TABLOSU (FOTOĞRAF, İLLÜSTRASYON, KARİKATÜR, RESİM)

Derginin Sayısı	Derginin Tarihi	Çizer/ Fotoğrafçı/ Ressam	Görsel Adı	Görsel Türü	Sayfa	Açıklama
2367	01.01.1942	E. N.	Aka Gündüz	İllüstrasyon	82	Muhterem Katil Piyesinin Müellifi
2368	08.01.1942	İmzasız	Resimle Hadiseler	Fotoğraflar	91	
2369	15.01.1942		Georges Duhamel	Karikatür	100	
2369	15.01.1942	İmzasız	Resimle Hadiseler	Fotoğraflar	103	
2369	15.01.1942	İmzasız	Karel Çapek	Fotoğraf	105	
2370	22.01.1942	İmzasız	Grek Sanatı	Fotoğraf	114	
2370	22.01.1942	İmzasız	Resimle Hadiseler	Fotoğraf	115	
2371	29.01.1942	İmzasız	Matarak Oyununda Karşılama Tarzı	Resim	126	
2371	29.01.1942	İmzasız	Resimle Hadiseler	Fotoğraflar	127	
2372	05.02.1942		Avni Dilligil	Fotoğraf	134	
2372	05.02.1942	İmzasız	M. Emin [Çınar]-Tarihçe-i Fenn-i Musiki Kitabının Kapağı	Fotoğraf	139	Bizde operadan bahseden ilk eser.
2373	12.02.1942	İmzasız	Mimar Sinan	İllüstrasyon	151	
2373	12.02.1942	İmzasız	Rauf Orbay Hamidiye Süvarisi İken (1916)	İllüstrasyon	153	Servetifünün Koleksiyonu
2373	12.02.1942	İmzasız	Rauf Orbay'ın Süvarisi Bulunduğu Yıllarda Hamidiye Kruvazörü	Fotoğraf	153	Servetifünün Koleksiyonu
2374	19.02.1942	İmzasız	Resimle Hadiseler	Fotoğraflar	[163]	
2375	26.02.1942	İmzasız	Mösyö Chapuisat	Fotoğraf	170	
2375	26.02.1942	İmzasız	Ruzvelt Çalışma Masasında	Fotoğraf	174	
2375	26.02.1942	İmzasız	Seyyid Server Emin Üstünbaş	Resim	175	
2375	26.02.1942	İmzasız	Von Papen	Fotoğraf	178	
2376	05.03.1942	İmzasız	Ahmet Mithat'ın Ölümünden Sonra Çıkan Jön Türk Romanının Kapağı	Fotoğraf	183	
2377	12.03.1942	İmzasız	Jules Verne	İllüstrasyon	194	
2377	12.03.1942	İmzasız	Resimle Hadiseler	Fotoğraflar	199	
2379	26.03.1942	İmzasız	Leskovikli Hayrettin Nedim [Göçen]	Fotoğraf	218	
2379	26.03.1942	İmzasız	Dr. Hüseyin Sua	Resim	219	
2379	26.03.1942	İmzasız	Büyük Hint Lideri Ghandi	Fotoğraf	223	
2380	02.04.1942	İmzasız	Resimle Hadiseler	Fotoğraflar	235	
2380	02.04.1942	İmzasız	Hasan Efendi Bir Komedi	Karikatür	236	
2381	09.04.1942	İmzasız	Resimle Hadiseler	Fotoğraflar	245	
2382	16.04.1942	İmzasız	Büyük Hâmid'in Gazetemiz Sahibine Gönderdiği Mektup	Resim	254	
2382	16.04.1942	İmzasız	Resimle Hadiseler	Fotoğraflar	259	
2383	23.04.1942	İmzasız	Resimle Hadiseler	Fotoğraflar	271	
2384	30.04.1942	İmzasız	Mareşal Von Der Goltz	Fotoğraf	278	
2385	07.05.1942	İmzasız	Resimle Hadiseler	Fotoğraflar	290	
2385	07.05.1942	İmzasız	Hollywood ve Harp	Fotoğraflar	295	
2386	14.05.1942	İmzasız	Rahmetli Mazhar Kaskan	Fotoğraf	301	
2386	14.05.1942	İmzasız	Resimle Hadiseler	Fotoğraflar	302	
2386	14.05.1942	İmzasız	Mahmut Sadık Merhum	Fotoğraf	304	
2386	14.05.1942	Servetifünün	Ölümünün On Birinci Yılında Andığımız Mahmut Sadık Merhumun Servetifünün İdarehanesinde Çizilmiş Bir Karikatürü (1913)	Karikatür	304	
2386	14.05.1942	İmzasız	Paul Mounet (Yago) Rolünde	İllüstrasyon	306	
2386	14.05.1942	İmzasız	Edmund Kean Macbeth'te [Oynuyor]	İllüstrasyon	306	
2386	14.05.1942	İmzasız	Resimle Hadiseler	Fotoğraflar	307	

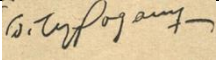
2387	21.05.1942	İmzasız	Üstad Halit Ziya'nın Başmuharririmize Gönderdiği Kart (1891)	Resim	2	
2387	21.05.1942	İmzasız	M. Turanlıoğlu	Fotoğraf	5	
2387	21.05.1942	İmzasız	George Frederick Yago Rolünde	İllüstrasyon	6	
2387	21.05.1942	İmzasız	Edmund Kean III'üncü Richard'ta [Oynuyor]	İllüstrasyon	6	
2387	21.05.1942	İmzasız	William Smith III'üncü Richard'ta [Oynuyor]	İllüstrasyon	6	
2387	21.05.1942	İmzasız	Resimle Hadiseler	Fotoğraflar	7	
2388	28.05.1942	İmzasız	Miss Younge Kleopatra Rolünde	İllüstrasyon	18	
2388	28.05.1942	İmzasız	Barry, Atinalı Timon Rolünde	İllüstrasyon	18	
2388	28.05.1942	İmzasız	Resimle Hadiseler	Fotoğraflar/ Resimler	19	
2389	04.06.1942	İmzasız	Shakespeare Zamanında İngiliz Tiyatrosu	Resim (Kara Kalem)	27	
2389	04.06.1942	İmzasız	Resimle Hadiseler	Fotoğraflar	[31]	
2390	11.06.1942	İmzasız	Mrs. Siddons Lady Macbeth'de [Oynuyor]	İllüstrasyon	42	
2390	11.06.1942	İmzasız	G. W. Brooke III'üncü Richard'ta [Oynuyor]	İllüstrasyon	42	
2390	11.06.1942	İmzasız	Resimle Hadiseler	Fotoğraflar	43	
2391	18.06.1942	İmzasız	Haftanın Resimleri	Fotoğraflar	49	
2391	18.06.1942	İmzasız	Merhum Selâhattin Enis	Fotoğraf	50	
2391	18.06.1942	İmzasız	Selâhattin Enis'in Son Posta İdarehanesinde Boş Bıraktığı Çalışma Masası	Fotoğraf	50	
2391	18.06.1942	İmzasız	Selâhattin Enis, En Yakın Dostu Son Posta Yazı İşleri Müdürü Cevat Fehmi ile Birlikte	Fotoğraf	51	
2391	18.06.1942	İmzasız	Selâhattin'in Dostu Münif Fehim Tarafından Yapılan Bir Krokisi	İllüstrasyon	52	
2391	18.06.1942	İmzasız	Selâhattin Enis'in Cenaze Merasiminden Bir İntiba	Fotoğraf	57	
2392	25.06.1942	İmzasız	Milli Şefimiz Bir Nutuk İrat Ederlerken	Fotoğraf	63	
2392	25.06.1942	İmzasız	Resimle Hadiseler	Fotoğraf	67	
2393	02.07.1942	İmzasız	Haftanın Resimleri	Fotoğraflar	73	
2393	02.07.1942	İmzasız	Edmund Kean Yago Rolünde	İllüstrasyon	78	
2393	02.07.1942	İmzasız	Miss Barry Rosalind Rolünde	İllüstrasyon	78	
2393	02.07.1942	İmzasız	Resimle Hadiseler	Fotoğraf	79	
2394	09.07.1942	İmzasız	Dünyanın Tufan ve Ateşinden Ürküp Korkan ¹²³	Resim	85	
2394	09.07.1942	İmzasız	Dünyanın Tufan ve Ateşinden Usanıp Uykulayan ¹²⁴	Resim	85	
2394	09.07.1942	İmzasız	Resimle Hadiseler	Fotoğraflar	91	
2395	16.07.1942	İmzasız	Merhum Refik Saydam	Fotoğraf	98	
2395	16.07.1942	İmzasız	Dr. Refik Saydam'ın Cenaze Merasiminden İki Hazin İntiba: Cenaze Haydarpaşa'da Trene Konuşurken	Fotoğraf	99	
2395	16.07.1942	İmzasız	Dr. Refik Saydam'ın Cenaze Merasiminden İki Hazin İntiba: Ankara'da Ulus Meydanı Önünden Geçerken	Fotoğraf	99	
2395	16.07.1942	İmzasız	Resimle Hadiseler	Fotoğraflar	103	
2396	23.07.1942	İmzasız	Montreux'den: Dents du Midi Sırtı	Fotoğraf	[109]	
2396	23.07.1942		—	İllüstrasyon	112	
2396	23.07.1942	İmzasız	Resimle Hadiseler	Fotoğraflar	114	
2397	30.07.1942	İmzasız	Gavsi Ozansoy	Fotoğraf	124	
2397	30.07.1942	İmzasız	J. M. Fernandez Ramos'un Eserleri- Köşede Kendisi	Fotoğraf	125	
2397	30.07.1942	İmzasız	G. F. Cooke III'üncü Richard'ta [Oynuyor]	İllüstrasyon	126	

¹²³ “Bu resim Zürih’te açılan bir sergide teşhir olunan aslından alınmıştır.” (SFU)

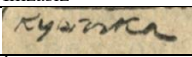
¹²⁴ “Bu resim Zürih’te açılan bir sergide teşhir olunan aslından alınmıştır.” (SFU)

2398	06.08.1942	İmzasız	Başvekilimiz Şükrü Saraçoğlu	Fotoğraf	134	
2398	06.08.1942	İmzasız	Yeni Berlin Büyükelçimiz: B. Saffet Arıkan	Fotoğraf	134	
2398	06.08.1942	İmzasız	Eski Moskova Büyükelçimiz: Merhum Haydar Aktay	Fotoğraf	134	
2399	13.08.1942	İmzasız	Liviu Rebreanu	İllüstrasyon	147	
2399	13.08.1942	İmzasız	Albert Bouquillon-Fransız Büyük Heykel Mükâfatı: Mağlup Atlet	Fotoğraf	151	
2400	20.08.1942	İmzasız	Dahiliye Vekilimiz Recep Peker	Fotoğraf	157	
2400	20.08.1942	İmzasız	Hariciye Vekilimiz Numan Menemencioğlu	Fotoğraf	157	
2400	20.08.1942	İmzasız	Churchill	İllüstrasyon	158	
2400	20.08.1942	İmzasız	Resimle Hadiseler	Fotoğraflar	158	
2400	20.08.1942	İmzasız	Liviu Rebreanu	İllüstrasyon	161	
2400	20.08.1942	İmzasız	Hollywood	Fotoğraflar	163	
2401	27.08.1942	İmzasız	Genç Editör: Muharrir Avni İnel	Fotoğraf	172	
2401	27.08.1942	İmzasız	[Resimle Hadiseler]	Fotoğraflar	175	
2402	03.09.1942	İmzasız	W. Georges Wagniere	Fotoğraf	[181]	
2402	03.09.1942	İmzasız	Louis Jouvot	Fotoğraf	183	
2402	03.09.1942	İmzasız	Muammer Karaca	Fotoğraf	186	
2402	03.09.1942	İmzasız	Alabanda'dan Bir Sahne	Fotoğraf	186	
2402	03.09.1942	İmzasız	Safiye, Muammer Tevhid ve Arkadaşları Alabanda'nın Finalinde	Fotoğraf	187	
2403	10.09.1942	İmzasız	Wandel Wilki: Ankara Tayyare Meydanı'nda Kendini Karşılayanlar Arasında	Fotoğraf	193	
2403	10.09.1942	İmzasız	Victor Hugo	İllüstrasyon	196	
2403	10.09.1942	İmzasız	Resimle Harp Haberleri	Fotoğraflar	199	
2404	17.09.1942	İmzasız	Genç Yaşta Vefat Eden Halide Özsoy	Fotoğraf	206	
2404	17.09.1942	Sabri Fettah	Sabri Fettah (Kendisi)	Resim (Gravür)	206	
2404	17.09.1942	Nahit Bilga	—	Karikatür	207	
2404	17.09.1942	—	Resimle Harp Haberleri	Fotoğraflar	211	
2405	24.09.1942	Nahit Bilga	Nahit Bilga Karikatür Yapıyor!	Karikatür	218	
2405	24.09.1942	İmzasız	Sabahattin Kudret	Fotoğraf	221	
2406	01.10.1942	Nahit Bilga	—	Karikatür	231	
2406	01.10.1942	İmzasız	Cahit Saffet	Fotoğraf	235	
2407	08.10.1942	A.[gop] Arad	N. İlhan Berk	Resim (Kara Kalem)	242	
2407	08.10.1942	A.[gop] Arad	Cavit Yamaç	Resim (Kara Kalem)	243	
2408	15.10.1942	Osman Asaf	Kurbağalı Dereye Sultan Murad Köşkü	Resim	253	
2408	15.10.1942	Avni Arbaş	Desen	Resim	254	
2408	15.10.1942	Fuat İzer	Georges Duhamel	Resim (Kara Kalem)	258	
2408	15.10.1942	Arad	Rıfat Ilgaz	Resim (Kara Kalem)	259	
2409	22.10.1942	İmzasız	Profesör Goegg	Fotoğraf	265	
2409	22.10.1942	Jules Breton	Etüt	Resim	266	
2409	22.10.1942	Arad	A. Kadir	Resim (Kara Kalem)	271	
2409	22.10.1942	Nahit Bilga	—	Karikatür	267	
2410	29.10.1942		29 Ekim'e Özel Görseller	Fotoğraf/illüstrasyon	282	
2410	29.10.1942	İmzasız	29 Ekim'e Özel Görseller	Fotoğraflar	283	
2411	05.11.1942	Gabriel Rosenti	Vita-nuova	Resim	289	
2411	05.11.1942	Avni Arbaş	Çizgi	Resim (Kara Kalem)	291	
2411	05.11.1942	A.[Ifred] Boucher	Sonbahar	Resim (Kara Kalem)	295	

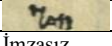
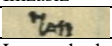
2412	12.11.1942	Ratip	[Mustafa] K.[emal] Atatürk	Resim (Kara Kalem)	302	
2413	19.11.1942	İmzasız	Resimle Harp Haberleri	Resim	1	
2413	19.11.1942	Ressam Bellini	Fatih Sultan Mehmet	Resim	4	
2413	19.11.1942	İmzasız	Oktay Akbal	Fotoğraf	5	
2413	19.11.1942	Avni Arbaş	Çizgi	Resim (Kara Kalem)	7	
2414	26.11.1942	İmzasız	Resimle Harp Haberleri	Resim	13	
2415	03.12.1942	İmzasız	Resimle Harp Haberleri	Resim	25	
2417	17.12.1942	İmzasız	Fotoğrafla Harp Haberleri	Fotoğraflar	49	
2418	24.12.1942	İmzasız	Resimle Harp Haberleri	Fotoğraflar	61	
2419	31.12.1942	İmzasız	Ahmet İhsan Servetifünun'u Tesis Ettiği 1891 Yılında	Fotoğraf	73	
2419	31.12.1942	İmzasız	Ahmet İhsan Tokgöz	Fotoğraf	73	
2419	31.12.1942	İmzasız	Ahmet İhsan Tokgöz	Fotoğraf	74	
2419	31.12.1942	İmzasız	Ahmet İhsan Tokgöz'ün Kabri	Fotoğraf	75	
2419	31.12.1942	İmzasız	Ahmet İhsan Tokgöz'ün Pederi Halit Bey	Fotoğraf	76	
2419	31.12.1942	İmzasız	Ahmet İhsan'ın Tipik Bir Resmi	Fotoğraf	77	
2419	31.12.1942	İmzasız	Ahmet İhsan'ın Gençlik Resimlerinden	Fotoğraf	78	
2419	31.12.1942	İmzasız	Ahmet İhsan Tokgöz	Fotoğraf	80	
2419	31.12.1942	İmzasız	Ahmet İhsan Tokgöz'ün Son Avrupa Seyahatinde Alınmış Resimlerinden	Fotoğraf	82	
2419	31.12.1942	İmzasız	Servetifünun'un İlk Sayısının Kapak Resmi	Fotoğraf	83	
2419	31.12.1942	İmzasız	Ahmet İhsan Tokgöz	Fotoğraf	84	
2419	31.12.1942	İmzasız	Ahmet İhsan Tokgöz'ün 25 Yıl Evvelki Resmi	Fotoğraf	85	
2420	07.01.1943	İmzasız	Ahmet İhsan'ın mezarına çelenkler konuyor	Fotoğraf	89	
2420	07.01.1943	İmzasız	Ahmet İhsan Tokgöz	Fotoğraf	91	
2420	07.01.1943	İmzasız	Ahmet İhsan'a Gönderilen Çelenkler ve Teessür İçinde Ailesi	Fotoğraf	94	
2420	07.01.1943	İmzasız	Ahmet İhsan'ın Arkasından	Fotoğraf	95	
2420	07.01.1943	İmzasız	Ahmet İhsan Tokgöz (1941 Yılında Siyasal Bilgiler Okulu Yıl dönümünde Nutkunu İrat Ederken)	Fotoğraf	96	
2421	14.01.1943	İmzasız	Ahmet İhsan Tirol Dağlarında (1917)	Fotoğraf	102	
2421	14.01.1943	İmzasız	Ahmet İhsan Değirmendere'de (1924) (Aile Koleksiyonundan)	Fotoğraf	102	
2421	14.01.1943	İmzasız	Ahmet İhsan'ın Çok Sevdği Değirmendere Köşkü	Fotoğraf	103	
2421	14.01.1943	İmzasız	Ahmet İhsan'ın Yirmi Beş Yıl Evvel Kotrasından Alınmış Bir Resmi (Aile Koleksiyonundan)	Fotoğraf	104	
2421	14.01.1943	İmzasız	Servetifünun'un Eski Sayılarından Biri	Fotoğraf	105	
2421	14.01.1943	İmzasız	Lozan Hatırası: Ahmet İhsan, Milli Şef İnönü'nün Riyasetinde Bulunan Lozan Konferansındaki Türk Murahhasları Arasında	Fotoğraf	106	
2421	14.01.1943	İmzasız	Ahmet İhsan'a Yapılan Defin Merasimde Bahriyelilerimiz	Fotoğraf	107	
2421	14.01.1943	İmzasız	Ahmet İhsan Tabiatla Baş başa	Fotoğraf	108	
2421	14.01.1943	İmzasız	Ahmet İhsan Ebedi Meskenine Tevdi Ediyor	Fotoğraf	108	
2421	14.01.1943	İmzasız	Ahmet İhsan'ın Başında Son İhtiram Vazifesi	Fotoğraf	109	
2421	14.01.1943	İmzasız	Ahmet İhsan'ın Defin Merasiminden Bir Enstantane	Fotoğraf	110	

2421	14.01.1943	İmzasız	53 Yıl Evvel: 1891'de Servetifünun. Ahmet İhsan Servetifünun'u çıkardığı vakit İstanbul'daki gazeteler bunlardı. Şimdi hemen hiçbiri çıkmıyor.	Fotoğraf	111	
2422	21.01.1943	İmzasız	Ahmet İhsan Tabiat İçinde	Fotoğraf	115	
2423	18.03.1943	İmzasız	Paul Valery	Fotoğraf	129	
2424	18.03.1943	Nahit Bilga	—	Karikatür	138	
2424	25.03.1943	R. 7	—	İllüstrasyon	145	
2424	25.03.1943	İmzasız	Ahmet İhsan'ın Yazı Masası	Fotoğraf	146	
2425	01.04.1943	Manel	Park	Resim	149	
2425	01.04.1943	Haşmet Akal	—	Resim (Gravür)	157	
2426	08.04.1943	İmzasız	Carpeaux-[Heykel]	Fotoğraf	165	
2428	22.04.1943	İmzasız	Resimle Hadiseler	Fotoğraflar	185	
2428	22.04.1943	İmzasız	Ferdi Tayfur	Fotoğraf	192	
2429	29.04.1943	İmzasız	[Resimle Hadiseler]	Fotoğraflar	197	
2429	29.04.1943	İmzasız	Mümtaz Ener	Fotoğraf	205	
2429	29.04.1943	İmzasız	Mümtaz Ener Para Piyesinde	Fotoğraf	205	
2430	06.05.1943	Lorenzo Lippi	Maskeli Kadın	Resim	209	
2430	06.05.1943	İmzasız	Hollywood'un En Çok Sükse Toplayan Yıldızlarından: Ann Sheridan	Fotoğraf	215	
2430	06.05.1943	T. O.	Bahar, Deniz, Mehtap	Resim	2415	
2431	13.05.1943	İmzasız	Ahmet İhsan Tokgöz Ulu Önderimiz Milli Şef İsmet İnönü'nün Beraberlerinde	Fotoğraf	222	
2431	13.05.1943	İmzasız	Caragiale	Resim (Kara Kalem)	223	
2431	13.05.1943	[Agop] Arad	Cavit Yamaç	Resim (Kara Kalem)	228	
2431	13.05.1943	[Agop] Arad	İlhan Berk	Resim (Kara Kalem)	228	
2431	13.05.1943	İmzasız	Elektra piyesi başrolü Sara Ertuğrul	Fotoğraf	230	
2433	27.05.1943	İmzasız	Elektra'dan Bir Sahne	Fotoğraf	245	
2434	03.06.1943	İmzasız	Elektra'nın Temsilinden Bir Sahne	Fotoğraf	265	
2434	03.06.1943	S. Nahit Bilga	Desen	Resim (Kara Kalem)	267	
2435	10.06.1943	Hans Thomo	—	Resim (Natürmort)	269	
2437	02.09.1943		N. İlhan Berk	Resim (Kara Kalem)	293	
2439	16.09.1943	İmzasız	Halit Fahri Ozansoy	Fotoğraf	1	
2439	16.09.1943	A.[gop] Arad	Salâh Bırsel	Resim (Kara Kalem)	2	
2441	07.10.1943		Walt Whitman	Resim (Kara Kalem)	31	
2441	07.10.1943	Fikret Mualla	—	Resim (Kara Kalem)	32	
2442	21.10.1943	Bedri Rahmi Esenoğlu	Desen	Resim (Kara Kalem)	37	
2442	21.10.1943	Fethi Karakaş	Desen	Resim (Kara Kalem)	45	
2443	04.11.1943	İmzasız	İsmet İnönü	Fotoğraf	54	
2443	04.11.1943	İmzasız	Milli Şefimiz	Fotoğraf	55	
2443	04.11.1943	İmzasız	Cumhuriyetin Kurucusu Ebedî Şef Mücadele Yıllarında	Fotoğraf	56	
2444	11.11.1943	İmzasız	Atamız	İllüstrasyon	62	

2444	11.11.1943	İmzasız	Mustafa Kemal Atatürk	Fotoğraf	63	
2444	11.11.1943	Ratip	[Mustafa] K.[emal Atatürk	Resim (Kara Kalem)	64	
2444	11.11.1943	İmzasız	Ebedî Şefimiz Halka Yeni Harfleri Öğretirken	Fotoğraf	65	
2444	11.11.1943	İmzasız	Mustafa Kemal Atatürk	Fotoğraf	66	
2444	11.11.1943	İmzasız	Mustafa Kemal Atatürk	İllüstrasyon	67	
2444	11.11.1943	Nuri İyem	—	Resim	68	
2445	18.11.1943	İmzasız	Sadri Ertem	Fotoğraf	75	
2446	25.11.1943	İmzasız	—	Resim (Natürmort)	85	
2446	25.11.1943	İmzasız	Dr. Server Kâmil	Fotoğraf	91	
2447	02.12.1943	Li Vang	Çin Resim Sanatı: Hicret	Resim	100	
2448	16.12.1943	İmzasız	Grek Heykeli: Apollon	Fotoğraf	109	
2448	16.12.1943	İmzasız	İngiltere Hariciye Nazırının Memleketimizi Ziyaretinde Alınmış Bir Resim	Fotoğraf	112	
2448	16.12.1943	İmzasız	Walt Disney	Fotoğraf	114	
2448	16.12.1943	Correggio	Klasik Resim: Pastel	Resim	116	
2448	16.12.1943	Modigliani	Mavi Yaka	Resim	117	
2448	16.12.1943	Pierre Deval	Hasta Çocuk	Resim	117	
2449	23.12.1943	İmzasız	Louis Jouvot ve Madeleine Ozeray ¹²⁵	Fotoğraf	[121]	
2449	23.12.1943	Li Vang	Gurbet	Resim	122	
2449	23.12.1943	Li Vang	Gönüllü	Resim	122	
2450	13.01.1944	İmzasız	Ahmet İhsan: Servetifünun'u Tesis Ettiği 1891 Yılında	Fotoğraf	133	
2450	13.01.1944	İmzasız	Merhum Ahmet İhsan Tokgöz	Fotoğraf	138	
2450	13.01.1944	İmzasız	Ahmet İhsan'ın Servetifünun'u Kurduğu Yıl Çekilmiş Bir Resmi	Fotoğraf	139	
2450	13.01.1944	İmzasız	Servetifünun'un İlk Sayısının Kapağı	Fotoğraf	139	
2451	24.02.1944	İmzasız	Charlie Chaplin	Resim	2	
2451	24.02.1944	İmzasız	—	Karikatür	[16]	
2452	02.03.1944	İmzasız	Sir David Ross (Oxford Üniversitesi Rektörü)	Fotoğraf	7	
2452	02.03.1944	Nuri İyem	—	Resim	7	
2452	02.03.1944	İmzasız	Jean Giraudoux	Fotoğraf	10	
2452	02.03.1944	İmzasız	Steinbeck	Fotoğraf	15	
2452	02.03.1944	İmzasız	Cephelerden Harp Haberleri	Fotoğraflar	[16]	
2453	10.03.1944	İmzasız	Gounod	Resim (Kara Kalem)	6	
2453	10.03.1944	Nahit Bilga	—	Karikatür	8	
2453	10.03.1944	Nahit Bilga	—	Karikatür	9	
2453	10.03.1944	İmzasız	Dübu'nun Son Şaheseri	Karikatür	[16]	
2454	[17.03.1944]	Nahit Bilga	—	Karikatür	9	
2454	[17.03.1944]	İmzasız	Hüseyin Rahmi Gürpınar	Fotoğraf	10	
2454	[17.03.1944]		—	Karikatür	11	
2454	[17.03.1944]	İmzasız	Guillaume Apollinaire	Resim (Kara Kalem)	12	
2455	[24.03.1944]	İmzasız	Apollinaire	Fotoğraf	5	
2455	[24.03.1944]	İmzasız	Beethoven	Resim (Kara Kalem)	10	
2455	[24.03.1944]	İmzasız	Eric Heckel	Resim (Gravür)	10 [12]	
2455	[24.03.1944]	İmzasız	Zelzele Felaketzedeleri Menfaatine Bir Konser Veren Meşhur Amerikan Piyanist ve Mezosopranosu	Fotoğraf	13	
2455	[24.03.1944]	İmzasız	Cecil B. De Mille	İllüstrasyon	15	
2456	.04.1944	[İon Von] Anestin	—	Resim	7	

¹²⁵ “Geçen yıl Şehir Tiyatrosu’nda Ahmet Muhip Dranas tarafından lisanımıza çevrilerek oynanan Ondine (Su Kızı) piyesinin Paris Athenee Tiyatrosu’nda temsili esnasında alınan bir resim.” (SFU)

2456	.04.1944	İmzasız	Halit Fahri	Resim (Kara Kalem)	7 [8]	
2456	.04.1944	İmzasız	Ömer Seyfettin	Fotoğraf	10	
2456	.04.1944	[Nuri] İyem	—	Resim (Kara Kalem)	11	
2456	.04.1944	İmzasız	Kulis Arasında: Gönülden Gönüle S. Bilga'nın Operetinde Büyük Bir Alkış Tufanı Toplayan Revü Artistimiz Tevhid	Fotoğraf	13	
2456	.04.1944	İmzasız	Kulis Arasında: Gönülden Gönüle Arkadaşımız S. Nahit Bilga'nın Yazdığı Gönülden Gönüle Operetinde Büyük Bir Sükse Yapan Biricik Komedyenimiz Muammer	Fotoğraf	13	
2456	.04.1944	İmzasız	Robert Donat: Satılık Hayalet Filminde	Resim (Kara Kalem)	15	
2457	07.04.1944	İmzasız	Avni Dilligil	Fotoğraf	15	
2457	07.04.1944		Georges Duhamel	Karikatür	16	
2457	07.04.1944	İmzasız	Paul Muni	Fotoğraf	17	
2457	07.04.1944	İmzasız	Paul Muni Bir Filmde	Fotoğraf	17	
2458	13.04.1944	İmzasız	Ölümünün Yıl Dönümünde Andığımız Hâmid'in Servetifünün'a Hediye Ettiği Bir Resmi	Fotoğraf	[3]	
2458	13.04.1944	İmzasız	356'ncı Yıl dönümünde Memlekette Büyük Törenle Anılan Koca Türk Mimar Sinan	Resim	[3]	
2458	13.04.1944	Avni Arbaş	Desen	Resim (Kara Kalem)	7	
2458	13.04.1944	S. Nahit Bilga	Desen	Resim (Kara Kalem)	10- 11	
2458	13.04.1944	İmzasız	Büyük Hazım Türk Sahnesinin Diğer İki Mühim Komediye Behzat ve Vasfı ile "Oğlumuz" Komedisinde	Fotoğraf	14	
2458	13.04.1944	İmzasız	Rodin-Etüt	Fotoğraf	16	
2458	13.04.1944	İmzasız	Merhum Hazım Galib'e Beraber Aynaroz Kadısı Filminde	Fotoğraf	17	
2459	20.04.1944	İmzasız	Resimle Amerika Tarihi	Resimler	10	
2460	27.04.1944	İmzasız	Hariciye Vekili Numan Menemencioğlu	Fotoğraf	4	
2460	27.04.1944	İmzasız	Asaf Hâlet Çelebi	Fotoğraf	7	
2460	27.04.1944	İmzasız	Resimle Amerika Tarihi	Resimler	10	
2460	27.04.1944	İmzasız	Hollywood'un Yeni Bir Kadın Yıldızı Ann Saavage	Fotoğraf	17	
2461	04.05.1944	İmzasız	Ertuğrul Muhsin Kral Lir'de	İllüstrasyon	5	
2461	04.05.1944	İmzasız	Sahnemizin En Kuvvetli Aktörü Muhsin	Fotoğraf	5	
2461	04.05.1944	Nejat Melih	Etüt	Resim	7	
2461	04.05.1944	İmzasız	Resimle Amerika Tarihi	Resimler	10	
2461	04.06.1944	[Ion Von] Anestin	—	Resim	10- 11	
2461	04.05.1944	İmzasız	Bundan Bir Yıl Önce Ölen Genç Hikâyecisi Avni Atasoy	Fotoğraf	12	
2462	11.05.1944	İmzasız	—	Resim	3	
2462	11.05.1944	İmzasız	Uzak Şark Harbi	Fotoğraflar	[4]	
2462	11.05.1944		Georges Duhamel	Karikatür	7	
2462	11.05.1944	Leonardo da Vinci	Leonardo'nun Ledası	Resim	9	
2462	11.05.1944	İmzasız	Resimle Amerika Tarihi	Resimler	10	
2462	11.05.1944	İmzasız	—	Resim	10- 11	
2462	11.05.1944	İmzasız	Mühim Bir Film Çevirdiği Bildirilen Büyük Karakter Artisti: Wallac Beerry	Fotoğraf	15	

2462	11.05.1944	Agop	Nahit Bilga	Resim (Kara Kalem)	15	
2463	18.05.1944	Rembrandt	İsa Çarmıhta	Resim	6	
2463	18.05.1944	İmzasız	Resimle Amerika Tarihi	Resimler	10	
2463	18.05.1944	Sabri Fettah	—	Resim (Gravür)	13	
2463	18.05.1944	İmzasız	Büyük Aktörümüz Hazım!	Fotoğraf	15	
2464	25.05.1944	İmzasız	Millî Şefimiz İsmet İnönü	Fotoğraf	4	
2464	25.05.1944	İmzasız	—	Resim	8-9	
2464	25.05.1944	İmzasız	Bugünkü Resim ¹²⁶	Resim	13	

¹²⁶ “Burada gördüğümüz tablolar yakın bir zamanın eserleri olduğu halde müzelere intikal etmiş şaheserlerdir.” (SFU)

İKİNCİ BÖLÜM

TAHLİLÎ FİHRİST

1. YAZILAR / ŞİİRLER

1.1. Yazar Adına Göre

A. Adnan Ardağı, bk. [ÇAKMAKÇIOĞLU], Adnan

A. Alçı, Mavi, 25.05.1944, S. 2464, s. [9], Şiir

A. L., Avrupa Vesaire: Amerika'nın Edebî Kıymetleri,
02.03.1944, S. 2452, s. 5, Edebî Eleştiri

ABASIYANIK, Sait Faik, Yenişehir İnsanları: Eleni ile Katina, 04.05.1944, S. 2461, s. 13,
Hikâye

ABASIYANIK, Sait Faik, Yenişehir İnsanları: Matmazel Todorı, 07.04.1944, S. 2457, s. 13,
15, Hikâye

Abdülhak Hâmid, bk. [TARHAN], Abdülhak Hâmid

ADIVAR, Halide Edip, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s.
18, Manifesto

Ahmet Ârif, bk. [ÖNAL, Ahmet Hamdi]

Ahmet Bülent Koçu, bk. KOÇU, [Reşat Ekrem]

Ahmet İhsan Merhumun Ailesi Efradı, Teşekkür, 07.01.1943, S. 2420, s. 99, Teşekkür

Ahmet İhsan Merhumun Ailesi Efradı, Teşekkür, 14.01.1943, S. 2421, s. 109, Teşekkür

Ahmet İhsan Tokgöz Ailesi ve Servetifünun Gazetesi Tahrir Heyeti, Teşekkür, 18.03.1943,
S. 2423, s. 127, Teşekkür

Ahmet Necati, bk. [CUMALI], Ahmet Necati

Ak., Siyaset Oyunu: Balkanlarda Kaynaşma, 02.03.1944, S. 2452, s. 9, Haber Yazısı

[AKALIN], Besim Ömer, 36 Yıl Evvelki Japon Ordusunda Sıhî Teşkilat, 07.05.1942, S.
2385, s. 294, Kitaptan bir parça

AKAT, Mufit, Tiyatro ve Operet, 18.05.1944, S. 2463, s. [11], 17, Araştırma-İnceleme

AKATLI, Selmin, Gençlerin Yazıları: İdeal, 16.07.1942, S. 2395, s. 107, Deneme

AKBAL, Oktay, 1943 Mektupları: Pazarlara Dair, 18.03.1943, S. 2423, s. 132, Edebî
Mektup

AKBAL, Oktay, 52 Yıl ve Bir İnsan, 16.04.1942, S. 2382, s. 255, Tebrik Telgrafi

AKBAL, Oktay, Ahmet İhsan ve Servetifünun: Ahmet İhsan ve Genç Nesil, 31.12.1942, S.
2419, s. 78, Fıkra

- AKBAL, Oktay, Ahmet İhsan ve Servetifünun: Peyami Safa'nın Bir Makalesi Dolayısıyla, 14.01.1943, S. 2421, s. 105- 112, Edebî Eleştiri
- AKBAL, O.[ktay], Ankara'da Beethoven, 12.05.1942, S. 2377, s. 199, Fıkra
- AKBAL, Oktay, Benzeyişler: Oscar Wilde ve Oğuz Özdeş, 06.08.1942, S. 2398, s. 142, Edebî Eleştiri
- AKBAL, Oktay, Benzeyişler: Oscar Wilde ve Oğuz Özdeş, 13.08.1942, S. 2399, s. 149, 153, Edebî Eleştiri
- AKBAL, Oktay, Büyük İnsan Atatürk, 12.11.1942, S. 2412, s. 305, Fıkra
- AKBAL, Oktay, Cevap Veriyoruz: Bir Gazete, 21.01.1943, S. 2422, s. 117, Açık Mektup
- AKBAL, Oktay, Defter I, 13.05.1943, S. 2431, s. 224, Deneme
- AKBAL, Oktay, Diojen Kendini Arıyor!, 03.12.1942, S. 2415, s. 28, 35, Romandan bir parça
- AKBAL, Oktay, Diojen Kendini Arıyor, 10.12.1942, S. 2416, s. 41, 47, Romandan bir parça
- AKBAL, Oktay, Diojen Kendini Arıyor!, 21.01.1943, S. 2422, s. 116, 124, Romandan bir parça
- AKBAL, Oktay, Diojen Kendini Arıyor: Hisya, 19.11.1942, S. 2413, s. 5, 11, Romandan bir parça
- AKBAL, Oktay, Diojen Kendini Arıyor: Yağmur Ahmakları Islatıyordu!, 15.04.1943, S. 2427, s. 176- 177, Romandan bir parça
- AKBAL, Oktay, Diojen Kendini Arıyor'dan Hatıraların Aynası, 25.03.1943, S. 2424, s. 141, 148, Romandan bir parça
- AKBAL, Oktay, Doğumunun Yüzüncü Yılında Mallarme, 09.04.1942, S. 2381, s. 243, Fıkra
- AKBAL, Oktay, Film, 23.04.1942, S. 2383, s. 266, Hikâye
- AKBAL, Oktay, Fragman, 07.10.1943, S. 2441, s. 28- 29, Hikâye
- AKBAL, Oktay, Gece Yarısı Mektubu, 04.1944, S. 2456, s. 7, Deneme
- AKBAL, Oktay, Gece Yarısı Mektupları, 01.04.1943, S. 2425, s. 154, Deneme
- AKBAL, Oktay, Gece Yarısı Mektupları: 2, 06.05.1943, S. 2430, s. 214- 215, Deneme
- AKBAL, Oktay, Gece Yarısı Mektupları III, 02.09.1943, S. 2437, s. 299, Deneme
- AKBAL, Oktay, Gece yarısı Yazılan Mektuplardan: Arz-ı Hal I, 11.05.1944, S. 2462, s. 6, Deneme
- AKBAL, Oktay, Gece Yarısı Yazılan Mektuplardan: Arz-ı Hal II, 25.05.1944, S. 2464, s. 5, Deneme
- AKBAL, Oktay, Herkes Gibi Bir İnsan, 20.05.1943, S. 2432, s. 238- 239, Hikâye

- AKBAL, Oktay, Herkes Gibi Bir İnsan, 27.05.1943, S. 2433, s. 250- 251, 255, Hikâye
- AKBAL, Oktay, Kıskaç, 26.03.1942, S. 2379, s. 223, 227, Sinema Eleştirisi
- AKBAL, Oktay, Kibrit Alevinde, 09.09.1943, S. 2438, s. 308- 309, 316, Hikâye
- AKBAL, Oktay, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 17, Manifesto
- AKBAL, Oktay, Meydan, 10.06.1943, S. 2435, s. 272- 273- 280, Hikâye
- AKBAL, Oktay, Meydan, 23.09.1943, S. 2440, s. 23, Hikâyeden bir parça
- AKBAL, Oktay, Nisan Mektubu, 16.04.1942, S. 2382, s. 256, 263, Deneme
- AKBAL, Oktay, On sekiz Yılın Türk Edebiyatı, 08.01.1942, S. 2368, s. 94-95, Araştırma-İnceleme
- AKBAL, Oktay, Ölmek İsterdim, 23.04.1942, S. 2383, s. 275, Şiir
- AKBAL, Oktay, Servetifünun 53 Yaşında ve Bazı Seslere Cevap, 08.04.1943, S. 2426, s. 161- 162, Açık Mektup
- AKBAL, O.[ktay], Tarih İçin Notlar: Gounod'nun Yıl dönümü, 10.03.1944, S. 2453, s. 6, Biyografi
- AKBAL, Oktay, Victor Hugo'ya Dair, 10.09.1942, S. 2403, s. 196, 203, Biyografi
- AKBAL, Oktay, Yağmur Altında İnsanlar, 02.03.1944, S. 2452, s. 11- 12, Hikâye
- AKBAL, Oktay, Yirmi Yıllık Türk Şiirine Bir Kuş bakışı: Şiirde Genç Nesil, 22.10.1942, S. 2409, s. 269, Araştırma-İnceleme
- AKBAL, Oktay, Yirmi Yıllık Türk Şiirine Bir Kuş bakışı: Şiirde Genç Nesil II, 29.10.1942, S. 2410, s. 285, Araştırma-İnceleme
- AKBAL, Oktay, Yirmi Yıllık Türk Şiirine Bir Kuş bakışı: Şiirde Genç Nesil II [III], 05.11.1942, S. 2411, s. 297, 299, Araştırma-İnceleme
- [AKGÜN], Nahit Ulvi, Bahçe, 04.06.1942, S. 2389, s. 33, Şiir
- [AKGÜN], Nahit Ulvi, Bulutlar, 04.06.1942, S. 2389, s. 33, Şiir
- [AKGÜN], Nahit Ulvi, Hatırlamak, 04.06.1942, S. 2389, s. 33, Şiir
- [AKGÜN], Nahit Ulvi, Saadet, 04.06.1942, S. 2389, s. 33, Şiir
- [AKGÜN], Nahit Ulvi, Sevgilime, 04.06.1942, S. 2389, s. 33, Şiir
- [AKGÜN], Nahit Ulvi, Tesadüf, 04.06.1942, S. 2389, s. 33, Şiir
- AKINCIOĞLU, M.[uharrem] Niyazi, Ağaç, 25.03.1943, S. 2424, s. 144, Şiir
- AKINCIOĞLU, M.[uharrem] Niyazi, Çok Mu Görülür, 25.03.1943, S. 2424, s. 144, Şiir
- AKINCIOĞLU, M.[uharrem] Niyazi, Karahalil Destanı I-II, 25.06.1942, S. 2392, s. 62, Şiir

- [AKINCIOĞLU, Muharrem Niyazi] Eflâtun Cüneyt, Nağme: I, 08.04.1943, S. 2426, s. 165, Şiir
- [AKINCIOĞLU, Muharrem Niyazi] Eflâtun Cüneyt, Nağme II, 22.04.1943, S. 2428, s. 191, Şiir
- AKINCIOĞLU, M.[uharrem] Niyazi, “Servetifünun” 52 Yaşına Bastı!, 02.04.1942, S. 2380, s. 233, 235, Tebrik Yazısı
- AKİF, Seniha, Dün ve Bugün, 13.04.1944, S. 2458, s. 18, Şiir
- AKMAN, Bilün, Avarelik, 27.05.1943, S. 2433, s. 254, Hikâye
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Dedikodu, 27.08.1942, S. 2401, s. 174, 179, Edebî Eleştiri
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Dedikodu, 24.09.1942, S. 2405, s. 221, 226- 227, Sohbet
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Dedikodu, 26.11.1942, S. 2414, s. 16, Sohbet
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Dedikodu, 18.03.1943, S. 2423, s. 135- 136, Sohbet
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Ev Adamı, 02.09.1943, S. 2437, s. 297, Şiir
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Günlerden Biri İçin Methiye, 01.10.1942, S. 2406, s. 233, Şiir
- AKSAL, Sabahattin Kudret, Her Günkü Yenilik, 24.02.1944, S. 2451, s. 8, Şiir
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Isıkla Şarkı, 11.06.1942, S. 2390, s. 40, Şiir
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, İspati Kızı, 09.07.1942, S. 2394, s. 88- 89, 95, Hikâye
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, İspati Kızı, 16.07.1942, S. 2395, s. 104- 105, 107, Hikâye
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Mahalle, 28.05.1942, S. 2388, s. 21, Şiir
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 16, Manifesto
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Meydan, 18.05.1944, S. 2463, s. 9, 17, Hikâye
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Orhan Bey Kendinden Bahsediyor, 05.11.1942, S. 2411, s. 292, Şiir
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Ölü I, 10.06.1943, S. 2435, s. 270, Şiir
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Ölü II, 17.06.1943, S. 2436, s. 285, Şiir
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Pazar Sabahı 1- 2- 3- 4, 19.11.1942, S. 2413, s. 10, Şiir
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Sabah Çayı, 01.01.1942, S. 2367, s. 76, Şiir
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Sabahlık Hali, 24.09.1942, S. 2405, s. 222, Şiir
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Sanat Anketimiz: Şair Sabahattin Kudret’in Cevabı, 18.11.1943, S. 2445, s. 78, 82, Anket
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Şimdi Artık Hatırası da Konuşmayan Bir Kadın İçin, 09.09.1943, S. 2438, s. 311, Şiir

- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Yolculuk, 21.05.1942, S. 2387, s. 5, Şiir
- AKTAY, Salih Zeki, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s. 19, Manifesto
- ALBALAT, Antoine, Yazmak Sanatı, 21.10.1943, S. 2442, s. 44, 47- 48, Edebî Eleştiri
- [ALI], Sabahattin Ali, Acaba?, 07.04.1944, S. 2457, s. [10], Şiir
- Ali Nihat, bk. [TARLAN], Ali Nihat
- ALUS, Sermet Muhtar, Üstat Ahmet İhsan'a Dair, 14.01.1943, S. 2421, s. 104, 112, Fıkra
- [ALYANAKOĞLU], Cemil Süleyman, Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler, 14.01.1943, S. 2421, s. 107, Tebrik Yazısı
- [ALYANAKOĞLU], Cemil Süleyman, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s. 19, Manifesto
- Anatole France, [François Marie Arouet de] Voltaire, H.[onore] de Balzac, [Jean de] La Bruyere, [Pierre] Corneille, Lan, Oscar Wilde, Hakikatler, 10.03.1944, S. 2453, s. 2, Vecizeler
- ANLAR, Revnak, Güzel Gözlüme, 07.04.1944, S. 2457, s. 18, Şiir
- ANLAR, Revnak, Sevmek, 25.05.1944, S. 2464, s. [14], Şiir
- Anthony Eden, Stafford Cripps, Herbert Morisson, Oliver Littelton, Ernest Bevin, William Beveridge, Henry Wallece, Sumner Wels, Yirminci Asır Yarının Dünyası: İngiliz ve Amerika Büyüklerinin Fikirleri, 10.03.1944, S. 2453, s. 7, Fıkra
- ARIBURNU, Orhon M.[urat], Cambaz, 07.04.1944, S. 2457, s. [11], Şiir
- ARIBURNU, Orhon M.[urat], Dik Yürüyen Adam, 20.05.1943, S. 2432, s. 239, Şiir
- ARIBURNU, O.[rhon] M.[urat], Duran Dünya, 01.04.1943, S. 2425, s. 157, Şiir
- ARIBURNU, Orhon M.[urat], Geçmiş Zaman, 25.03.1943, S. 2424, s. 142, Şiir
- ARIBURNU, Orhon M.[urat], Hep Bu Şehirden I, 04.05.1944, S. 2461, s. 7, Şiir
- ARIBURNU, Orhon [Murat], İnsan, 02.03.1944, S. 2452, s. 6, Deneme
- ARIBURNU, Orhon M.[urat], Kuşlar, 18.05.1944, S. 2463, s. 10- [11], Şiir
- ARIBURNU, Orhon Murat, Sen, [24.03.1944], S. 2455, s. 8, Şiir
- ARIBURNU, Orhon [Murat], Yeni Sanat Doğuyor, 04.1944, S. 2456, s. 3, Fıkra
- ARINÇ, Orhan, Bir Gezinti, 23.07.1942, S. 2396, s. 113, Şiir
- ARISOY, M. Sunullah, Bir Dilek Dostlarım ve Ben, 24.12.1942, S. 2418, s. 67, Şiir
- ARPAD, Burhan, Cinayeti Yazıyor, 24.02.1944, S. 2451, s. 13- 14, Hikâye
- ARPAD, Burhan, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 21, 24, Manifesto

ARTAN, Hilmi, Halk Partisi, 16.09.1943, S. 2439, s. 2, Fıkra

ARTAN, Hilmi, Üç Buçuk Tel, 03.06.1943, S. 2434, s. 267, Şiir

ARTUN, Şevki, Bizim Mahalle, 03.06.1943, S. 2434, s. 267, Şiir

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, 29 Teşrinevvel 1943, 04.11.1943, S. 2443, s. 53, Fıkra

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Acabalar: Sokaklarda, 01.04.1943, S. 2425, s. 155, 160,
Hikâye

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Aynamla Hasbihal I, 03.06.1943, S. 2434, s. 267, Şiir

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Bahar, 13.05.1943, S. 2431, s. 224, Şiir

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Beyanname, 10.06.1943, S. 2435, s. 275, Şiir

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Bilirim, 07.10.1943, S. 2441, s. 34, Şiir

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Döndü, 02.12.1943, S. 2447, s. 105, Şiir

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Dünya ve İnsanlar, 09.09.1943, S. 2438, s. 311, Şiir

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Hakikat Fazlalığı, 27.04.1944, S. 2460, s. 10, Şiir

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Hayat-Edebiyat: Şair, 25.03.1943, S. 2424, s. 138, Deneme

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Hayat-Edebiyat: Şiir Kitapları ve Şiir, 15.04.1943, S. 2427,
s. 174, 184, Deneme

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Hayat-Edebiyat: Titizlik, 22.04.1943, S. 2428, s. 190,
Deneme

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Kitaplar Arasında: Dönüş, 08.04.1943, S. 2426, s. 163, Edebî
Eleştiri

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 17, Manifesto

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Muska, 04.1944, S. 2456, s. 7, Şiir

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Müminlerle Konuşuyorum, 16.09.1943, S. 2439, s. 8, Şiir

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, O, 18.03.1943, S. 2423, s. 130, Şiir

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Oyun, 18.05.1944, S. 2463, s. 9, Şiir

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Ölüm, 02.03.1944, S. 2452, s. 8, Şiir

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Rüyada, 04.05.1944, S. 2461, s. 10, Şiir

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Sabah, 25.05.1944, S. 2464, s. [9], Şiir

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Sadri Ertem'in Arkasından..., 25.11.1943, S. 2446, s. 90,
Hatıra

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Sensiz, 24.02.1944, S. 2451, s. 14, Şiir

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Son Buluşma, 06.05.1943, S. 2430, s. 214, Şiir

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Şahane Bir Gecede, 15.04.1943, S. 2427, s. 179, Şiir

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Tanrım Dinle Dualarımı, [17.03.1944], S. 2454, s. 13, Şiir

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Ufak- Tefek: Erkek Şöhret, 04.1944, S. 2456, s. 13, [16],
Deneme

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Ufak- Tefek: Hollywood'ta Bir Türk Artisti (!), 10.03.1944,
S. 2453, s. 13, Sinema Eleştirisi

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Yalnızlık, 20.05.1943, S. 2432, s. 238, Şiir

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Yanında, 18.03.1943, S. 2423, s. 130, Şiir

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Yazana Okuyana Dair, 20.04.1944, S. 2459, s. 6, Deneme

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Yolculuk, 18.03.1943, S. 2423, s. 130, Şiir

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Yürürken..., 27.05.1943, S. 2433, s. 248, Şiir

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Ziyaret, [17.03.1944], S. 2454, s. 11, Deneme

[ARUN, Halit] Özdemir Yasaman, Ahmet İhsan Tokgöz, 31.12.1942, S. 2419, s. 86, Fıkra
ATAÇ, Nurullah, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s. 18,

Manifesto

ATAKOL, Mehmet Ali, Kördüğüm, 25.05.1944, S. 2464, s. [14], Şiir

ATAMAN, Nahit, İstedğim Hayat I- II- III, 10.03.1944, S. 2453, s. 2, Şiir

ATAOL, Nejat, Son Senelerin Şiirlerinde Mevsim, 04.05.1944, S. 2461, s. 14, 16,

Araştırma-İnceleme

ATAOL, Nejat, Yeni Kitap: Oğuz Özdeş'in Yeni Romanı Yahut Bir İntihal Şampiyonu,
13.04.1944, S. 2458, s. 16, Edebî Eleştiri

ATASOY, Avni, Pınarcık Bataklıkları, 04.05.1944, S. 2461, s. 12, 16, Hikâye

ATATÜRK, [Mustafa Kemal], —, 11.11.1943, S. 2444, s. 66, Vecize

ATATÜRK, [Mustafa] K.[emal] —, 11.11.1943, S. 2444, s. 69, Vecize

ATATÜRK, [Mustafa] Kemal, Ebedî Şefin Türk Gençliğine Hitabesi, 29.10.1942, S. 2410,
s. 278, Nutuk

ATATÜRK, [Mustafa] Kemal, Ebedî Türk'ün Türk Gençliğine Hitabesi, 04.11.1943, S.
2443, s. 53, Nutuk

ATAY, [Mustafa] F.[alih] Rıfkı, Cumhuriyetin Kurucusu Atatürk, 04.11.1943, S. 2443, s.
50, Fıkra

AYDINOĞLU, Raşit, Konyalılara Selâm, 04.1944, S. 2456, s. [2], Şiir

AYDINOĞLU, Raşit, Selçukî Harabesi, 07.04.1944, S. 2457, s. 18, Şiir

- AYDOSLU, Raşit, Sanat ve Cemiyet, 13.04.1944, S. 2458, s. 12, Araştırma-İnceleme
- Aziz Behiç Serengil, bk. [ÇAĞLAR], Aziz Behiç
- B. M. M. Reisi A. H. Renda, bk. RENDA, [Abdülhalik]
- Baki Süha, bk. [EDİBOĞLU], Baki Süha
- [BARANER, Hatice Saadet] Suat Derviş, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s. 18- 19, Manifesto
- BAŞAR, Günay, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 24, Manifesto
- BAŞAR, Günay, Salavin'e Mektuplar: 1, 15.04.1943, S. 2427, s. 178, 184, Deneme
- BAŞAR, Melih, Temenni, 04.05.1944, S. 2461, s. 17, Şiir
- [BAŞKUT], Cevat Fehmi, Bir Dostun Arkasından Kırık Dökük Düşünceler, 18.06.1942, S. 2391, s. 51, Hatıra
- [BAŞKUT], Cevat Fehmi, Selâhattin Enis İle Senelerce Evvel Yapılmış Bir Mülakat, 18.06.1942, S. 2391, s. 55- 56- 57, Mülakat
- BAŞOL, Cahide, Fecr-i Ati: Fecr-i Ati Mensuplarının Tiyatro Hakkındaki Düşünceleri- Fecr-i Ati'de Hiciv ve Mizah XXI, 15.01.1942, S. 2369, s. 104, Makale
- BAŞOL, Cahide, Fecr-i Ati: Fecr-i Ati ve Tiyatro- Fecr-i Ati Mensuplarının Tiyatro Hakkındaki Düşünceleri XX, 08.01.1942, S. 2368, s. 90, Makale
- BAŞOL, Cahide, Fecr-i Ati: Fecr-i Ati'de edebî tetkik, tenkit ve edebiyat tarihleri, Fecr-i Ati'de Nazım XXII, 22.01.1942, S. 2370, s. 116, Makale
- BAŞOL, Cahide, Fecr-i Ati: Fecr-i Ati'de Nazım -Hâşim'in Şiirlerindeki Âlem- Son Söz XXIII, 05.02.1942, S. 2372, s. 138, 143, Makale
- BAŞTA, Nihat, Avize, 26.11.1942, S. 2414, s. 21, Mensur Şiir
- BAŞTA, Nihat, Ayna, 22.04.1943, S. 2428, s. 186, Mensur Şiir
- BAŞTA, Nihat, Buhran, 05.03.1942, S. 2376, s. 184, Mensur Şiir
- BAŞTA, Nihat, Buluş, 03.06.1943, S. 2434, s. 258, Mensur Şiir
- BAŞTA, Nihat, Cehennem, 05.02.1942, S. 2372, s. 142, Mensur Şiir
- BAŞTA, Nihat, Cehennem, 24.12.1942, S. 2418, s. 70- 71, Mensur Şiir
- BAŞTA, Nihat, Cennet, 24.12.1942, S. 2418, s. 70, Mensur Şiir
- BAŞTA, Nihat, Çiçeklerim, 01.01.1942, S. 2367, s. 77, Mensur Şiir
- BAŞTA, Nihat, Git, 01.01.1942, S. 2367, s. 77, Mensur Şiir
- BAŞTA, Nihat, Hiç, 10.06.1943, S. 2435, s. 280, Mensur Şiir
- BAŞTA, Nihat, Kâse, 22.04.1943, S. 2428, s. 186, Mensur Şiir

- BAŞTA, Nihat, Kül, 16.04.1942, S. 2382, s. 262, Mensur Şiir
- BAŞTA, Nihat, Mecnun, 05.03.1942, S. 2376, s. 184, Mensur Şiir
- BAŞTA, Nihat, Mecnun, 16.04.1942, S. 2382, s. 262, Mensur Şiir
- BAŞTA, Nihat, Mezar, 05.03.1942, S. 2376, s. 184, Mensur Şiir
- BAŞTA, Nihat, Son Tane, 19.02.1942, S. 2374, s. 165, 167, Mensur Şiir
- BAŞTA, Nihat, Takip, 01.01.1942, S. 2367, s. 77, Mensur Şiir
- BATUR, Sabahattin, Sevda Bulutları, 21.10.1943, S. 2442, s. 47, Şiir
- BAUDELAİRE, [Charles], Çeviren: Sabahattin Kudret [Aksal], Her Birinin Kendi Hülyası, 07.04.1944, S. 2457, s. 7, 12, Hikâye
- BAUDELAİRE, Charles, Çeviren: Sabahattin Kudret [Aksal], Gerçek Olan Hangisi, 06.08.1942, S. 2398, s. 138, Mensur Şiir
- BAUDELAİRE, Charles, Çeviren: Sabahattin Kudret [Aksal], Liman, 06.08.1942, S. 2398, s. 138, Mensur Şiir
- BAYDUR, Suat Nazif, Avare Kuşlar, 18.05.1944, S. 2463, s. 16, Şiir
- BAYDUR, Suat Nazif, Böyle Bitti, 25.05.1944, S. 2464, s. [14], Şiir
- [BAYRAMOĞLU], Faruk Menderesli, Allah, Akşam ve Başaklar, 15.04.1943, S. 2427, s. 179, Şiir
- [BAYRAMOĞLU], Faruk Menderesli, Çocuğum, 10.09.1942, S. 2403, s. 197, Şiir
- [BAYRAMOĞLU], Faruk Menderesli, Havuz, 09.07.1942, S. 2394, s. 95, Şiir
- BAYSAL, Faik, Ahmet İhsan ve Servetifünun : Büyük Kaybımız, 31.12.1942, S. 2419, s. 78- 79, Fıkra
- BAYSAL, Faik, Alelâdeler I, 15.04.1943, S. 2427, s. 178, Şiir
- BAYSAL, Faik, Alelâdeler II, 01.04.1943, S. 2425, s. 157, Şiir
- BAYSAL, Faik, Alelâdeler III, 20.05.1943, S. 2432, s. 237, Şiir
- BAYSAL, Faik, Alelâdeler, 07.10.1943, S. 2441, s. 29, Şiir
- BAYSAL, Faik, Alelâdeler, 16.09.1943, S. 2439, s. 4, Şiir
- BAYSAL, Faik, Cevap Veriyoruz: Bekliyoruz!, 21.01.1943, S. 2422, s. 117, Açık Mektup
- BAYSAL, Faik, Dua, 17.09.1942, S. 2404, s. 210, Şiir
- BAYSAL, Faik, Karıya Mektup II- III-IV, 24.12.1942, S. 2418, s. 65, Şiir
- BAYSAL, Faik, Karıya Mektup, 10.12.1942, S. 2416, s. 41, Şiir
- BAYSAL, Faik, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 16, Manifesto
- BAYSAL, Faik, Sarduvan, 23.09.1943, S. 2440, s. 23, Romandan bir parça

- BAYSAL, Faik, Sarduvan: İhtiyar Asker, 06.05.1943, S. 2430, s. 216, 220, Romandan bir parça
- BAYSAL, Faik, Sarduvan: İhtiyar Asker, 13.05.1943, S. 2431, s. 225, 232, Romandan bir parça
- BAYSAL, Faik, Sarduvan: Öküz Yüreği, 21.01.1943, S. 2422, s. 118, 122, 124, Romandan bir parça
- BAYSAL, Faik, Tahta At, 06.08.1942, S. 2398, s. 137, Şiir
- BAYSAL, Faik, Tahta At, 01.10.1942, S. 2406, s. 234, Şiir
- BAYSAL, Faik, Tango Kadın, 10.06.1943, S. 2435, s. 274- 275, Hikâye
- BAYSAL, Faik, Tango Kadın II, 17.06.1943, S. 2436, s. 287- 288, Hikâye
- BAYSAL, Faik, Tango Kadın III, 02.09.1943, S. 2437, s. 300, 304, Hikâye
- BAYSAL, Faik, Tango Kadın IV, 16.09.1943, S. 2439, s. 10, Hikâye
- BAYSAL, Faik, Tango Kadın V, 07.10.1943, S. 2441, s. 33- 34, 36, Hikâye
- BAYSAL, Faik, Tango Kadın VI, 21.10.1943, S. 2442, s. 46, Hikâye
- BAYSAL, Mediha Muzaffer, 13'üncü Tasarruf Haftası, 17.12.1942, S. 2417, s. 53- 54, 59, Fıkra
- Behçet Necati, bk. NECATİ[GİL, Mehmet] Behçet
- BELGESAY, M. Kemal, Ömrüm, 13.08.1942, S. 2399, s. 153, Şiir
- BELGİL, Vehbi, Ahmet İhsan Tokgöz, 07.01.1943, S. 2420, s. 91, Fıkra
- Besim Ömer, bk. [AKALIN], Besim Ömer
- BEŞER, Rıza, Düşünce ve Emir, 26.11.1942, S. 2414, s. 21, Şiir
- BEŞER, Rıza, İstasyon, 02.07.1942, S. 2393, s. 75, Şiir
- BEŞER, Rıza, Senet, 01.04.1943, S. 2425, s. 157, Şiir
- BEŞER, Rıza, Türküler, 27.08.1942, S. 2401, s. 173, Şiir
- Beyhan S., Yeni Kitap: Havr Noteri, 07.04.1944, S. 2457, s. 16, Tanıtım Yazısı
- BİLGA, S. Nahit, Comedia dell'Arte ve Tuluat Sanatı, 24.12.1942, S. 2418, s. 69, Araştırma-İnceleme
- BİLGA, S. Nahit, Commedia dell'Artenin Ahlaki Ciheti, 10.06.1943, S. 2435, s. 271, 280, Araştırma-İnceleme
- BİLGA, S. Nahit, Hüseyin Suat'a Dair, 26.03.1942, S. 2379, s. 219, Biyografi
- BİLGA, S. Nahit, İspanyol Tiyatrosu, 12.05.1942, S. 2377, s. 201, Araştırma-İnceleme
- BİLGA, S. Nahit, Notlar, 25.05.1944, S. 2464, s. 7, Araştırma-İnceleme

- BİLGA, S. Nahit, S. Nahit Bilga'nın Bir Etüdü: Tuluat Sahnesi, 19.03.1942, S. 2378, s. 214, Araştırma-İnceleme
- BİLGA, S. Nahit, S. Nahit Bilga'nın Bir Etüdü: Tuluat Sahnesi II, 02.04.1942, S. 2380, s. 236, Araştırma-İnceleme
- BİLGA, S. Nahit, S. Nahit Bilga'nın Bir Etüdü: Tuluat Sahnesi III, 09.04.1942, S. 2381, s. 245, Araştırma-İnceleme
- BİLGA, S. Nahit, S. Nahit Bilga'nın Bir Etüdü: Tuluat Sahnesi IV, 16.04.1942, S. 2382, s. 261, Araştırma-İnceleme
- BİLGA, S. Nahit, S. Nahit Bilga'nın Bir Etüdü: Tuluat Sahnesi V, 23.04.1942, S. 2383, s. 272, Araştırma-İnceleme
- BİLGA, S. Nahit, S. Nahit Bilga'nın Bir Etüdü: Tuluat Sahnesi VI, 30.04.1942, S. 2384, s. 282, Araştırma-İnceleme
- BİLGA, S. Nahit, Sofokles ve Tiyatro, 20.05.1943, S. 2432, s. 240, 244, Araştırma-İnceleme
- BİLGA, S. Nahit, Tiyatro: Bizde Tuluat, 09.09.1943, S. 2438, s. 315- 316, Araştırma-İnceleme
- BİLGA, S. Nahit, Tiyatro: Dekora Dair, 20.08.1942, S. 2400, s. 165, Araştırma-İnceleme
- BİLGA, S. Nahit, Tiyatro: Eski Ramazanlarda Tiyatro [1], 10.12.1942, S. 2416, s. 38, Araştırma-İnceleme
- BİLGA, S. Nahit, Tiyatro: Eski Ramazanlarda Tiyatro [2], 17.12.1942, S. 2417, s. 56, Araştırma-İnceleme
- BİLGA, S. Nahit, Tiyatro: Ramp, 01.10.1942, S. 2406, s. 230, 239, Araştırma-İnceleme
- BİLGA, S. N.[ahit], Tiyatro: Shakespeare'in Vasiyeti, 21.10.1943, S. 2442, s. 38, 48, Resmî Vasiyetname
- BİLGA, S. Nahit, Tiyatro: Tiyatroda Aksiyon, 13.08.1942, S. 2399, s. 146, 155, Araştırma-İnceleme
- BİLGA, S. Nahit, Tiyatro: Tiyatroda Dekor, 04.06.1942, S. 2389, s. 27, 35, Araştırma-İnceleme
- BİLGA, S. Nahit, Tiyatro: Tiyatroya Dair, 09.07.1942, S. 2394, s. 94, Araştırma-İnceleme
- BİLGA, S. Nahit, Türk Temaşasında Musiki ve Raks Beraberliği, 29.01.1942, S. 2371, s. 126, Makale
- BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi VIII, 01.01.1942, S. 2367, s. 82, Bibliyografi
- BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi: IX, 08.01.1942, S. 2368, s. 95, Bibliyografi

- BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi IX [X], 22.01.1942, S. 2370, s. 114, Bibliyografi
- BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi X [XI], 05.02.1942, S. 2372, s. 139, Bibliyografi
- BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi XI [XII], 19.02.1942, S. 2374, s. 166-167, Bibliyografi
- BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi XII [XIII], 05.03.1942, S. 2376, s. 189, Bibliyografi
- BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi XIII [XIV], 12.05.1942, S. 2377, s. 202, Bibliyografi
- BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi XIV [XVI], 09.04.1942, S. 2381, s. 251, Bibliyografi
- BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi XIX [XV], 19.03.1942, S. 2378, s. 215, Bibliyografi
- BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi XV [XVII], 07.05.1942, S. 2385, s. 298, Bibliyografi
- BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi XVI [XVIII], 21.05.1942, S. 2387, s. 9, Bibliyografi
- BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi XVII [XIX], 28.05.1942, S. 2388, s. 23, Bibliyografi
- BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi XVIII [XX], 04.06.1942, S. 2389, s. 34, Bibliyografi
- BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi XIX [XXI], 11.06.1942, S. 2390, s. 46, Bibliyografi
- BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi XX [XXII], 18.06.1942, S. 2391, s. 58- 59, Bibliyografi
- BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihine Bir Bakış: Tanzimat ve Tiyatro, 03.12.1942, S. 2415, s. 33, 35, Araştırma-İnceleme
- BİLGA, S. Nahit, Türkiye’de İlk Tiyatro Yazarlar: Ahmet Mithat, 05.03.1942, S. 2376, s. 183, 191, Araştırma-İnceleme
- BİLGA, S. Nahit, Yaz Temsilleri: Alabanda, 03.09.1942, S. 2402, s. 186- 187, [191], Edebî Eleştiri
- BİLGİN, Cevdet K., Yirminci Asır: Şark ve Garp Tefekkürüne Göre Hayat, 04.05.1944, S. 2461, s. 6, Deneme
- BİLLY, Andre, Çeviren: Kenan Harun, Avrupa Vesaire: Modernizmin Babası, [24.03.1944], S. 2455, s. 5, [16], Araştırma-İnceleme
- BİLSEL, Cemil, Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler, 14.01.1943, S. 2421, s. 106, Tebrik Yazısı
- BİLSEL, Rektör C.[emil], Ahmet İhsan İçin..., 31.12.1942, S. 2419, s. 75, Taziye
- BİRSE, Bir Muharrir, Ahmet İhsan Tokgöz, 07.01.1943, S. 2420, s. 91, Fıkra
- BİRSEL, Salâh, Bulut Geçti, 01.01.1942, S. 2367, s. 78, Şiir
- BİRSEL, Salâh, İflas I-II, 20.05.1943, S. 2432, s. 238, Şiir
- BİRSEL, Salâh, Mefisto’nun İmkânları, 01.10.1942, S. 2406, s. 234, Araştırma-İnceleme

- BİRSEL, Salâh, Sanat Anketimiz Şair Salâh Birsal Cevap Veriyor, 16.09.1943, S. 2439, s. 2, Anket
- BİRSEL, Salâh, “Servetifünun” 52 Yaşına Bastı!, 02.04.1942, S. 2380, s. 233, Tebrik Yazısı
- BİRSEL, Salâh, Soğukkuyu Mahallesi II, 06.08.1942, S. 2398, s. 141, Şiir
- BİRSEL, Salâh, Soğukkuyu Tramvay Caddesi, 14.05.1942, S. 2386, s. 303, Şiir
- [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, —, 13.08.1942, S. 2399, s. 148, Şiir
- [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, —, 01.10.1942, S. 2406, s. 230, Şiir
- [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, —, 05.11.1942, S. 2411, s. 293, Şiir
- [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, —, 18.03.1943, S. 2423, s. 133, Şiir
- [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, —, 09.09.1943, S. 2438, s. 306, Şiir
- [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, —, 16.09.1943, S. 2439, s. 5, Şiir
- [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, Bir Seyahat Esnasında Şehirlere ve İnsanlara Dair Tutulmuş Notlar, 02.09.1943, S. 2437, s. 295, Şiir
- [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, Bir Şiir Delisinin Defterinden, 24.09.1942, S. 2405, s. 220, Günlük
- [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, Bir Şiir Delisinin Defterinden, 19.11.1942, S. 2413, s. 7, Günlük
- [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, Bir Şiir Delisinin Defterinden, 26.11.1942, S. 2414, s. 14, Günlük
- [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, Deliorman Münasebetiyle, 11.06.1942, S. 2390, s. 39, 47, Edebî Eleştiri
- [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, Edebiyat: Manifest, 23.09.1943, S. 2440, s. 14- 15, 24, Manifesto
- [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, Hayranlığa Dair, 08.10.1942, S. 2407, s. 242, Edebî Eleştiri
- [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, I- II- III, 17.06.1943, S. 2436, s. 283, Şiir
- [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, Kendim ve Başkaları İçin Gelişigüzel Notlar: Okuyucunun Tecessüsü, 10.09.1942, S. 2403, s. 194, Deneme
- [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, Münekkit Lazım Mıdır? Hayır!, 17.09.1942, S. 2404, s. 209, 215, Tartışma
- [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, Ressamlarımız: Fikret Mualla, 07.10.1943, S. 2441, s. 32, Edebî Eleştiri

- [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, Sanat Anketimiz Şair N. İlhan Berk Cevap Veriyor, 02.09.1943, S. 2437, s. 293, Anket
- BORAN, İhsan, Asker Atatürk, 12.11.1942, S. 2412, s. 304, Fıkra
- BORAN, İhsan, Büyük Teselli, 16.07.1942, S. 2395, s. 105, Şiir
- BORAN, İhsan, Cephelerden ve Dünyadan: Almanya Romanya'yı Müdafaa Edebilecek Mi?, 20.04.1944, S. 2459, s. 5, Haber Yazısı
- BORAN, İhsan, Cephelerden ve Dünyadan: Harp Cephelerinden, 07.04.1944, S. 2457, s. 5, 14, Haber Yazısı
- BORAN, İhsan, Cephelerden ve Dünyadan: Harp Cephelerinin Panoraması, 27.04.1944, S. 2460, s. 5, Fıkra
- BORAN, İhsan, Cephelerden ve Dünyadan: İkinci Cephe Meselesi, 04.1944, S. 2456, s. 5, 16, Haber Yazısı
- BORAN, İhsan, Damlalar, 10.03.1944, S. 2453, s. 13, Şiir
- BORAN, İhsan, Dünya Edebiyatının Son Elli Yılı: Edebiyat Panoraması, 24.12.1942, S. 2418, s. 64, 71, Araştırma-İnceleme
- BORAN, İhsan, Edebiyat Konuşmaları: Dünya Edebiyatının Son Elli Yılı, 21.10.1943, S. 2442, s. 40, 48, Araştırma-İnceleme
- BORAN, İhsan, Genç Neslin Profilleri: Edebiyatta Aşağılık Duygusu ve Sürrealizm, 02.12.1943, S. 2447, s. 99, Edebî Eleştiri
- BORAN, İhsan, Gençliğim, 03.06.1943, S. 2434, s. 259, Şiir
- BORAN, İhsan, Hayat Eski Bir Şarkı..., 14.05.1942, S. 2386, s. 303, Şiir
- BORAN, İhsan, İzdirap, 02.07.1942, S. 2393, s. 75, Şiir
- BORAN, İhsan, Kitaplar Arasında: M. Turanlıoğlu'nun Şiirleri, 21.05.1942, S. 2387, s. 5, 11, Edebî Eleştiri
- BORAN, İhsan, Köyün Camları, 23.04.1942, S. 2383, s. 273, Şiir
- BORAN, İhsan, Sabır, 19.03.1942, S. 2378, s. 206, Şiir
- BORAN, İhsan, Sanat ve Edebiyat Konuşmaları: Yeni Şiire Dair Düşünceler, 26.02.1942, S. 2375, s. 172, 179, Edebî Eleştiri
- BORAN, İhsan, Sanat ve Edebiyat Tetkikleri: Dünya Edebiyatının Son Elli Yılı, 23.07.1942, S. 2396, s. 113, Araştırma-İnceleme
- BORAN, İhsan, Sanat ve Edebiyat Tetkikleri: Dünya Edebiyatının Son Elli Yılı II, 06.08.1942, S. 2398, s. 138, 143, Araştırma-İnceleme

BORAN, İhsan, Sanat ve Şair, 23.04.1942, S. 2383, s. 273, Şiir

BORAN, İhsan, Sanatta Aranan Faziletler, 01.01.1942, S. 2367, s. 75, 83, Araştırma-İnceleme

BORAN, İhsan, Sanatta Deha, 12.05.1942, S. 2377, s. 197, Şiir

BORAN, İhsan, “Servetifünun” 52 Yaşına Bastı!, 02.04.1942, S. 2380, s. 233, Tebrik Yazısı

BORAN, İhsan, Şiir Kaynağı, 23.04.1942, S. 2383, s. 273, Şiir

BORAN, İhsan, Yunan Tragediası, 13.01.1944, S. 2450, s.134, Araştırma-İnceleme

BORDEAUX, Henry, Çeviren: Fuat Oktay, Fransız Edebiyatından: Üç İngilizce Kelime, 09.04.1942, S. 2381, s. 248- 249-250, Hikâye

BOTTA, Emil, Çeviren: C.Y., Kıtalar, 08.01.1942, S. 2368, s. 87, Şiir

BOURGET, Paul, Çeviren: Oktay Akbal, Paul Bourget ve Aşk, 20.08.1942, S. 2400, s. 164, Vecizeler

BOZKURT, Abdülgani, Pencерemde, 21.05.1942, S. 2387, s. 3, Şiir

BULAK, Adnan, Böyle, 25.05.1944, S. 2464, s. 12, Şiir

BULAK, Adnan, İtiraf, 04.05.1944, S. 2461, s. 13, Şiir

BURAK, Cihat, Mimar Sinan, 12.02.1942, S. 2373, s. 151-152-153, Hikâye

BUYAN, Yusuf Kemal, Gezinti, 25.05.1944, S. 2464, s. [14], Şiir

BUYAN, Yusuf Kemal, Mevsim, 11.05.1944, S. 2462, s. 17, Şiir

Cahit Saffet, bk. [IRGAT], Cahit Saffet

CANSEVER, Ömer Edip, Uyku ve Akşam, 20.04.1944, S. 2459, s. 17, Şiir

CARAGIALE, I.[on] L.[uca], Anlaşma, 13.05.1943, S. 2431, s. 223, 232, Kısa Öykü

CARIANOPOL, Virgil, Çeviren: C.[avit] Yamaç, Kim?, 12.05.1942, S. 2377, s. 196, Şiir

CARIANOPOL, Virgil, Çeviren: Cavit Yamaç, Yazı, 23.04.1942, S. 2383, s. 275, Şiir

Ce.[malettin] Ser.[ver], Not, 30.04.1942, S. 2384, s. 279, Teşekkür

Cemâleddin Server, 52 Yıllık “Servetifünun” dan Tedailer, 30.04.1942, S. 2384, s. 279, Makale

Cemâlüddîn Server Çelebî, Servetifünun Ceride-i-Ferîdesine, 02.04.1942, S. 2380, s. 235, Tebrik Yazısı

Cenap Şehabettin, Antoloji: Nekahat-ı Kalbiye, 02.03.1944, S. 2452, s. 8, Şiir

CHAPLİ[N], Charlie, Sinema ve Sanat Dünyas[ı]: Sansür Sinemayı Mahvediy[o], 24.02.1944, S. 2451, s. 2, Sinema Eleştirisi

- Colleridge, Jouffroy, Saint Vincent de Paul, Ciceron, Pascal, Ali Rıza Mümtaz Paşa, —, 02.12.1943, S. 2447, s. 106, Vecize
- CONSTANT, Benjamin, —, 25.05.1944, S. 2464, s. 6, Vecize
- COŞKUN, Nusret Safa, İhsan Selâhattin Enis, 18.06.1942, S. 2391, s. 53, 59, Hatıra
- CR.[onos], Dikkat, 12.11.1942, S. 2412, s. 311, Not
- Cronos, Tiyatro: Büyük İhtilal, 24.12.1942, S. 2418, s. 63, 68, Edebî Eleştiri
- Cronos, Tiyatro: Komedide Asrileşen Baba, 03.12.1942, S. 2415, s. 32, Edebî Eleştiri
- Cronos, Tiyatro: Promete ve Selim Nüzhet, 12.11.1942, S. 2412, s. 306, 311, Edebî Eleştiri
- Cronos, Tiyatro: Ye, Kürküm, Ye!, 17.12.1942, S. 2417, s. 52, Edebî Eleştiri
- Cronos, Vitrin, 17.09.1942, S. 2404, s. 207, Edebî Eleştiri
- Cronos, Vitrin, 01.10.1942, S. 2406, s. 231, 239, Edebî Eleştiri
- Cronos, Vitrin, 15.10.1942, S. 2408, s. 255, 263, Edebî Eleştiri
- Cronos, Vitrin, 22.10.1942, S. 2409, s. 267, Edebî Eleştiri
- Cronos, Vitrin, 19.11.1942, S. 2413, s. 3, Edebî Eleştiri
- Cronos, Vitrin, 03.12.1942, S. 2415, s. 27, Edebî Eleştiri
- Cronos, Vitrin, 22.04.1943, S. 2428, s. 187, 196, Edebî Eleştiri
- [CUMALI], Ahmet Necati, Bir Şehirde Yalancılık, 19.02.1942, S. 2374, s. 161, Şiir
- [CUMALI], Ahmet Necati, Deniz Kenarında Şiirler, 26.03.1942, S. 2379, s. 227, Şiir
- [CUMALI], Ahmet Necati, Yeni Bir Aşktan Önce, 19.02.1942, S. 2374, s. 161, Şiir
- Cumhuriyet, “Perişan Hisler” Muharriri Stefan Zweig, 12.05.1942, S. 2377, s. 201, Haber Yazısı
- Cumhuriyet, Türk Edebiyat ve Basınının Acı Kaybı, 31.12.1942, S. 2419, s. 80- 81, Haber Yazısı
- CUMMİNGS, A. J., Vesikalar: Çörçilin Esrarengiz Dostu Kimdir? İngiliz Başvekilinin En Samimi Arkadaşı, 18.05.1944, S. 2463, s. 5, Fıkra
- ÇAĞIN, Muzaffer, Mine, 10.12.1942, S. 2416, s. 40, 44- 45, Hikâye
- [ÇAĞLAR], Aziz Behiç, Kader, 18.05.1944, S. 2463, s. [11], Şiir
- [ÇAKMAKÇIOĞLU], Adnan, Tasa, 11.05.1944, S. 2462, s. 17, Şiir
- Çan-Kay-Şek, Mareşal Çan-Kay-Şek’in Bir Makalesi: Çin Ne İstiyor?, 23.12.1943, S. 2449, s. 122, 130, Makale
- ÇAPMAN, Nedim, Çağala Badem, 20.04.1944, S. 2459, s. 16, Şiir
- ÇAPMAN, Nedim, Hoş görün, 04.1944, S. 2456, s. 7, Şiir

- ÇAPMAN, Nedim, Sevişme, 13.04.1944, S. 2458, s. 7, Şiir
- ÇEKİN, Süheylâ, Hayatın İçinden Komşum, 13.04.1944, S. 2458, s. 9, Hikâye
- ÇEKİN, Süheylâ, Hayatın İçinden: Yalan, 27.04.1944, S. 2460, s. 15, Deneme
- ÇELEBİ, Asaf Halet, Kâinat, 17.06.1943, S. 2436, s.285, Şiir
- ÇELEBİ, Asaf Halet, Misafir, 20.04.1944, S. 2459, s. 7, Şiir
- ÇİMEN, Yaşar, Harp ve Vatikan, 16.09.1943, S. 2439, s. 3, Fıkra
- D'ANNUNZİO, Gabriele, Çeviren: Vehbi Belgil, İtalyan Edebiyatından: Paskalya Çanları, 10.06.1943, S. 2435, s. 278- 279, Hikâye
- DAN, Pavel, Çeviren: Cavit Yamaç, Romen Edebiyatı: İhtiyar Urcan, 01.01.1942, S. 2367, s. 80-81, Hikâye
- DAN, Pavel, Çeviren: Cavit Yamaç, Romen Edebiyatından: İhtiyar Urcan II, 08.01.1942, S. 2368, s. 92-93, Hikâye
- DAN, Pavel, Çeviren: Cavit Yamaç, Romen Edebiyatından: İhtiyar Urcan III, 15.01.1942, S. 2369, s. 106-107, Hikâye
- DAN, Pavel, Çeviren: Cavit Yamaç, Romen Edebiyatından: İhtiyar Urcan IV, 22.01.1942, S. 2370, s. 118-119, Hikâye
- DAN, Pavel, Çeviren: Cavit Yamaç, Romen Edebiyatından: İhtiyar Urcan V, 29.01.1942, S. 2371, s. 130-131, Hikâye
- DAN, Pavel, Çeviren: Cavit Yamaç, Romen Edebiyatından: İhtiyar Urcan VI, 05.02.1942, S. 2372, s. 140-141, 143, Hikâye
- DAVER, Abidin, Ahmet İhsan Tokgöz, 31.12.1942, S. 2419, s. 84, Hatıra
- DAVER, Abidin, Barışın Kalesi Türkiyemiz, 04.11.1943, S. 2443, s. 54, 56, Fıkra
- Davut, bk. [KOÇU], Reşat Ekrem
- DECEI, Romen Matbuat Sekreteri Dr. Aurel, Telgraf, 07.01.1943, S. 2420, s. 98, Taziye
Telgrafı
- Değirmen, Ahmet İhsan Tokgöz'ün Ölümü, 25.03.1943, S. 2424, s. 146, Taziye
- DELİORMAN, Tuğrul, "Dede'nin Ziyareti, 20.08.1942, S. 2400, s. 162, 167, Hikâye
- DELİORMAN, Tuğrul, "Dede'nin Ziyareti [2], 27.08.1942, S. 2401, s. 176, 179, Hikâye
- DELİORMAN, Tuğrul, Acı Kavun, 26.03.1942, S. 2379, s. 225- 226, Hikâye
- DELİORMAN, Tuğrul, Acı Kavun II, 02.04.1942, S. 2380, s. 238- 239, Hikâye
- DELİORMAN, Tuğrul, Acı Kavun III, 09.04.1942, S. 2381, s. 246- 247, Hikâye
- DELİORMAN, Tuğrul, Tiyatrocular, 12.02.1942, S. 2373, s. 154, Hikâye

- DELİORMAN, Tuğrul, Tiyatrocular [2], 19.02.1942, S. 2374, s. 164-165, Hikâye
- DEMİREL, Ali Rıza, Cephelerden ve Dünyadan: Transilvanya Meselesi, 13.04.1944, S. 2458, s. 5- [6], Haber Yazısı
- Descartes, Blas, V. Hugo, Chilon, —, 25.11.1943, S. 2446, s. 88, Vecizeler
- DEVİRİM, İhsan, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 16, Manifesto
- [DEVİRİM], İzzet Melih, Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler, 14.01.1943, S. 2421, s. 107, Tebrik Yazısı
- DİZMAN, Mehmet, Ahmet İhsan ve Servetifünun : Ahmet İhsan Tokgöz, 31.12.1942, S. 2419, s. 79, 86, Fıkra
- DİZMAN, Mehmet, Babadan Oğula, Oğuldan Babaya, 02.04.1942, S. 2380, s. 233, Açık Mektup
- DİZMAN, Mehmet, Baharım, 06.05.1943, S. 2430, s. 213, Şiir
- DİZMAN, Mehmet, Benzeyiş, 20.04.1944, S. 2459, s. 8, Şiir
- DİZMAN, Mehmet, Çiçekler, 12.02.1942, S. 2373, s. 146, Şiir
- DİZMAN, Mehmet, Mehmet Dizman, Ziya Yamaç’a Cevap Veriyor: Hata Mürettibin Değildir!, 23.04.1942, S. 2383, s. 266, Edebî Eleştiri
- DİZMAN, Mehmet, Neye Yarar?., 05.11.1942, S. 2411, s. 299, Şiir
- DİZMAN, Mehmet, Pazarlarımız, 09.07.1942, S. 2394, s. 95, Şiir
- DİZMAN, Mehmet, Sarhoş Akşamlar, 14.05.1942, S. 2386, s. 303, Şiir
- DİZMAN, Mehmet, Tarziye, 03.09.1942, S. 2402, s. [185], Şiir
- DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, Amerika’nın Büyük Mütefekkirleri Daniel Webster, 08.01.1942, S. 2368, s. 89, Biyografi
- DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, Büyük Natüralist Amerikan Muharriri: John Burroughs, 09.04.1942, S. 2381, s. 243, Biyografi
- DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, Didakto- Lirik Şiir: “Bacalar” Hakkında, 05.03.1942, S. 2376, s. 188, Araştırma-İnceleme
- DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, Edebiyat Konuşmaları: İngiliz Edebiyatına Toplu Bir Bakış, 23.04.1942, S. 2383, s. 267, Araştırma-İnceleme
- DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, İlim Bakımından Ahlak, 04.06.1942, S. 2389, s. 27, 35, Edebî Eleştiri
- DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, Kar’a ve Kadına Dair, 06.05.1943, S. 2430, s. 217, Şiir

- DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, Kraliçe Elizabet Devrinin Dramatürgleri, 26.02.1942, S. 2375, s. 177, 179, Araştırma-İnceleme
- DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, Madenci Şarkısı, 02.09.1943, S. 2437, s. 303, Şiir
- DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, Sanat Dünyasından Portreler: Oliver Wendel Holmes, 16.04.1942, S. 2382, s. 258, Biyografi
- DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, Şehir Tiyatrosunda Para, 19.03.1942, S. 2378, s. 212, Edebî Eleştiri
- DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, Th. Mare [Thomas More], 16.04.1942, S. 2382, s. 258, Biyografi
- DOSDOĞRU, M.[ehmet], Hulûsi: Amerika'nın Büyük Edibleri Thomas Bailey Alderich, 22.01.1942, S. 2370, s. 113, 117, Biyografi
- DRANAS, Ahmet Muhip, Aydınlıklar, 05.11.1942, S. 2411, s. 292, Şiir
- DRANAS, Ahmet Muhip, Masal, 01.01.1942, S. 2367, s. 75, Şiir
- DRANAS, Ahmet Muhip, Türk Resim Tarihine Bir Bakış: Türk Ressamları, 19.11.1942, S. 2413, s. 4, 11, Araştırma-İnceleme
- DUHAMEL, Georges, Çeviren: Dr. D. Bahar, Fransız Edebiyatından: Döküntü, 04.11.1943, S. 2443, s. 57- 58, Hikâye
- DUHAMEL, Georges, Çeviren: Dr. D. Bahar, Fransız Edebiyatından: Döküntü II, 11.11.1943, S. 2444, s. 70- 71, Hikâye
- DUHAMEL, Georges, Çeviren: Dr. D. Bahar, Fransız Edebiyatından: Döküntü III, 18.11.1943, S. 2445, s. 80- 81, Hikâye
- DUHAMEL, Georges, Çeviren: Halit Fahri Ozansoy, Salavin'in Ölümü, 15.01.1942, S. 2369, s. 100-101, Kitaptan bir parça
- DUHAMEL, Georges, Çeviren: Oktay Akbal, Günlük Ekmeğimiz, 18.05.1944, S. 2463, s. 13, [18], Hikâye
- DUMAN, Mansur, Kar ve Yar, 16.04.1942, S. 2382, s. 263, Şiir
- [EDİBOĞLU], Baki Süha, Cenup, 26.02.1942, S. 2375, s. 173, Şiir
- [EDİBOĞLU], Baki Süha, Güz, 26.02.1942, S. 2375, s. 173, Şiir
- [EDİBOĞLU], Baki Süha, Haziran, 26.02.1942, S. 2375, s. 173, Şiir
- [EDİBOĞLU], Baki Süha, Hezimet, 26.02.1942, S. 2375, s. 173, Şiir
- [EDİBOĞLU], Baki Süha, İstanbul, 24.12.1942, S. 2418, s. 67, Şiir
- [EDİBOĞLU], Baki Süha, Sır, 26.02.1942, S. 2375, s. 173, Şiir

- [EDİBOĞLU], Baki Süha, Vehim, 26.02.1942, S. 2375, s. 173, Şiir
- [EDİBOĞLU], Baki Süha, Yolculuk, 26.02.1942, S. 2375, s. 173, Şiir
- EDİGE, Kemal, Sanatkâr Naşid, 06.05.1943, S. 2430, s. 219, Fıkra
- EDİGE, Kemal, Sanatta Genç Nesil: -I- Aktör Ferdi Tayfur Anlatıyor, 22.04.1943, S. 2428, s. 192, 195-196, Röportaj
- Eflâtun Cüneyt, bk. [AKINCIOĞLU Muharrem Niyazi]
- EMİNESCU, M.[ihai], Çeviren: Cavit Yamaç, Yüzlerce Yelkenliden..., 05.03.1942, S. 2376, s. 185, Şiir
- EMRE, Nihal, Artık, 07.04.1944, S. 2457, s. 18, Şiir
- EMRE, Nihal, Hayatım, [17.03.1944], S. 2454, s. 2, Şiir
- ERBİL, Ertuğrul Haydar, Mezar, 27.04.1944, S. 2460, s. 16, Şiir
- ERKUT, A. Selâmi, Gözler, 13.04.1944, S. 2458, s. 18, Şiir
- ERKÜN, Safa, Düşünce, 14.05.1942, S. 2386, s. 303, Şiir
- ERMAN, Nüzhet, ..Her Sabah Bir Çocuk Dünyasında.., 29.04.1943, S. 2429, s. 203, Şiir
- ERMAN, Nüzhet, Serap, 27.05.1943, S. 2433, s. 255, Şiir
- [EROZAN], Celal Sahir, Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler, 14.01.1943, S. 2421, s. 107, Tebrik Yazısı
- [EROZAN], Celal Sahir, Antoloji: Delinin Defterinden Dünyanın Hâli, 10.03.1944, S. 2453, s. 8, Şiir
- ERTAŞ, M. Feridun, Tekrar Dönüş, 04.05.1944, S. 2461, s. 17, Şiir
- ERTEM, Sadri, İki Koz Ortasında Edebiyat 1, 05.11.1942, S. 2411, s. 290, Fikir Yazısı
- ERTEM, Sadri, İki Koz Ortasında Edebiyat 2, 19.11.1942, S. 2413, s. 2, 11, Fikir Yazısı
- ERTEM, Sadri, Sanat Anketimiz Üstat Sadri Ertem Cevap Veriyor, 09.09.1943, S. 2438, s. 305, Anket
- ERTEM, Sadri, Üstat Sadri Ertem Diyor ki..., 07.10.1943, S. 2441, s. 25- 26, Manifesto
- [ERTUĞRUL, Muhsin] S. Moray, Sanat: Max Reinhardt'ın Ölümü, 23.12.1943, S. 2449, s. 123, Fıkra
- ES, Hikmet Feridun, Ahmet İhsansız Servetifünun, 25.03.1943, S. 2424, s. 139, 146, Hatıra
- ES, Mesut Nazif, Gece Buluşması, [24.03.1944], S. 2455, s. 2, Şiir
- ETENSEL, Vedat, Spor: Futbol Nasıl Doğdu?, 11.05.1944, S. 2462, s. 14, Fıkra
- ETENSEL, Vedat, Spor: Jimnastiğin Terbiyevi Kıymetini Unutmamalıyız., 18.05.1944, S. 2463, s. 14, [18], Fıkra

- EWEN, David, Çeviren: Oktay Akbal, Amerika'da Musiki, 20.04.1944, S. 2459, s. 12, Araştırma-İnceleme
- EYÜBOĞLU, Bedri Rahmi, Bahar ve Biz, 23.09.1943, S. 2440, s. 22, Şiir
- EYÜBOĞLU, Sabahattin, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s. 19, Manifesto
- F.[alih] Rıfkı Atay, bk. ATAY, [Mustafa] F.[alih] Rıfkı
- FAGUET, Emile, Çeviren: O.[ktay] Akbal, Beethoven (Büyük Kompozitörün Mektupları), [24.03.1944], S. 2455, s. 11, Edebî Eleştiri
- [FEDAİ, Halit] Mehmet Deligönül, Arzu, 20.05.1943, S. 2432, s. 243, Şiir
- [FEDAİ, Halit] Mehmet Deligönül, Serenad, 20.05.1943, S. 2432, s. 243, Şiir
- [FEDAİ, Halit] Mehmet Deligönül, Tedai, 20.05.1943, S. 2432, s. 243, Şiir
- FIRAT, H.[alil] Bedii, Verilen İki Cevap: Bir Gence Açık Mektup, 12.05.1942, S. 2377, s. 197, 203, Açık Mektup
- Fikret Adil, bk. [KAMERTAN], Fikret Adil
- FORT, Paul, Çeviren: Ö.[zdemir] A.[saf], Güneş ve Aşk, 20.05.1943, S. 2432, s. 235, Mensur Şiir
- FORT, Paul, Çeviren: Ö.[zdemir] Asaf, Aşkından Ölen Kız II, 01.04.1943, S. 2425, s. 152, Mensur Şiir
- FORT, Paul, Çeviren: Ö.[zdemir] Asaf, Çember III, 01.04.1943, S. 2425, s. 152, Mensur Şiir
- FORT, Paul, Çeviren: Ö.[zdemir] Asaf, Kar Topları I, 01.04.1943, S. 2425, s. 152, Mensur Şiir
- FUSTER, Charles, Çeviren: Oktay Akbal, Bahsetme, 17.09.1942, S. 2404, s. 215, Şiir
- G. Boldea, Çeviren: Cavit Yamaç, Gidiş, 19.03.1942, S. 2378, s. 209, Şiir
- G.[eorge] Bacovia, Çeviren: Cavit Yamaç, İlkbahar Notları, 12.02.1942, S. 2373, s. 148, Şiir
- GEDELEÇ, Kemal, Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler, 14.01.1943, S. 2421, s. 107, Tebrik Yazısı
- GİRAY, Fethi, Bahar, 10.09.1942, S. 2403, s. 197, Şiir
- GİRAY, Fethi, Okyanustan İkinci Mektup, [24.03.1944], S. 2455, s. 7, Şiir
- GİRAY, Fethi, Okyanustan Mektuplar I, 02.03.1944, S. 2452, s. 13, Şiir
- GİRAY, Fethi, Okyanustan Mektuplar III, 04.05.1944, S. 2461, s. 8, Şiir
- GİRGİN, Fuat, Bir Deniz Efsanesi: Siryus ve Ayşın, 22.10.1942, S. 2409, s. 268, Efsane
- GİRGİN, Fuat, Ege'de İki Fecir, 11.11.1943, S. 2444, s. 69, Hikâye

- [GÖÇEN], Leskovikli Hayrettin [Nedim], “Servetifünun” un 1000’inci nüshasında, Leskovikli Hayrettin’in “Tanin” den dercedilerek çıkan yazısı, 26.03.1942, S. 2379, s. 218, 220, Fıkra
- GÖKALP, Ali Sıtkı, Güllerde Hayat, 11.05.1944, S. 2462, s. 17, Şiir
- GÖKALP, Mustafa Adnan, Unutur Çektiklerini, 27.04.1944, S. 2460, s. 16, Şiir
- GÖKSOY, Enver, Bir Gece, 21.10.1943, S. 2442, s. 41, Şiir
- GÖKSOY, Enver, Halk Kaynaklarını Bozmayalım, 13.01.1944, S. 2450, s. 136, 144, Edebî Eleştiri
- GÖKSOY, Enver, Mevsimler Mi Değişti., 04.1944, S. 2456, s. [2], Şiir
- GÖKSOY, Enver, Şehir, 10.03.1944, S. 2453, s. 2, Şiir
- GÖKSOY, Enver, Şu İçimdeki Acı, 04.05.1944, S. 2461, s. 6, Şiir
- GÖKŞEN, Enver Naci, Bir Filmin Gecikmiş Bir Tenkidi: Kıskanç, 24.09.1942, S. 2405, s. 218, 225, Sinema Eleştirisi
- GÖKŞEN, Enver Naci, Realitelerimiz ve Temenniler: Halkevleri Hakkında Düşünceler, 08.10.1942, S. 2407, s. 244, 251, Fikir Yazısı
- GÖNÇ, Reşit Halit, Rahmetli Sadri Ertem, 18.11.1943, S. 2445, s. 73, Fıkra
- GÖRGÜN, Malik, Akşam, 11.05.1944, S. 2462, s. 17, Şiir
- GÜ.[RESİN], Ec.[vet], Üsküdar Amerikan Kız Kolejindeki Temsil, 27.04.1944, S. 2460, s. 13, Edebî Eleştiri
- GÜLEÇ, İsmet, Benim Rüyalarım, 20.04.1944, S. 2459, s. 17, Şiir
- GÜLMAN, Lemi, Dostlarının Gözü ile Selâhattin Enis, 18.06.1942, S. 2391, s. 55, Hatıra
- GÜLÜM, Halil, Gece, 04.05.1944, S. 2461, s. 17, Şiir
- GÜNEBAKAN, Behçet, Safiye ve Alabanda, 03.09.1942, S. 2402, s. 187- [191], Sohbet
- GÜNEYSU, Alâettin, Amerikan Edebiyatı: Demokrasinin Şairi Walt Whitman, 09.09.1943, S. 2438, s. 310, 313, Biyografi
- GÜNEYSU, Alâettin, Avrupa Vesaire: Galsworthy (Realist Dramın Üstadı), 07.04.1944, S. 2457, s. 6, Biyografi
- GÜNEYSU, Alâettin, Charles Peguy, 07.10.1943, S. 2441, s. 30- 36, Biyografi
- GÜNEYSU, Alâettin, Dünya Edebiyatı: İngiliz Esseyleri, 11.11.1943, S. 2444, s. 68, Araştırma-İnceleme
- GÜNEYSU, Alâettin, Dünya Edebiyatından: İngiliz Esseyleri II, 02.12.1943, S. 2447, s. 100, Araştırma-İnceleme

- GÜNEYSU, Alâettin, İmza Meselesi, 02.03.1944, S. 2452, s. 13, Edebî Eleştiri
- GÜNEYSU, A.[lâettin], İngiliz Edebiyatı: Christopher Marlowe, 21.10.1943, S. 2442, s. 39, Biyografi
- GÜNEYSU, Alâettin, Tabiat Şairi: Wordsworth, [17.03.1944], S. 2454, s. 5, Biyografi
- GÜRESİN, Ecvet, Basının Vazifeleri, 13.04.1944, S. 2458, s. [3], Fıkra
- GÜRESİN, Ecvet, Basit Notlar, 13.01.1944, S. 2450, s. 137, 140, Günlük
- GÜRESİN, Ecvet, Beethoven'e Dair Notlar, 04.1944, S. 2456, s. 10, 15, Biyografi
- GÜRESİN, Ecvet, Bugünkü Musikide Edebiyat, 22.01.1942, S. 2370, s. 111, Edebî Eleştiri
- GÜRESİN, Ecvet, Dertler: Lüks Meselesi, 24.02.1944, S. 2451, s. 7, Fıkra
- GÜRESİN, Ecvet, En Büyük Davamız: Ahlak, 10.03.1944, S. 2453, s. 3, 12, Fıkra
- GÜRESİN, Ecvet, Bir Garip Adam, 02.12.1943, S. 2447, s. 104, Hikâye
- GÜRESİN, Ecvet, Yusuf Ziya, 07.04.1944, S. 2457, s. 9, Edebî Eleştiri
- GÜRESİN, Ecvet, Matbuatın Yapıcılığı, [17.03.1944], S. 2454, s. 3, Edebî Eleştiri
- GÜRESİN, Ecvet, Realite, 04.05.1944, S. 2461, s. 3, Fıkra
- GÜRESİN, Ecvet, Sanat: Bir Sanat Münekkidine Dair, 25.11.1943, S. 2446, s. 87- 88, Edebî Eleştiri
- GÜRESİN, Ecvet, Tarih İçin Notlar: Beethoven'e Dair, [24.03.1944], S. 2455, s. 10, [16], Biyografi
- GÜRESİN, Ecvet, Yaşamağa ve Ölmeğe Dair, 20.04.1944, S. 2459, s. 3, Deneme
- GÜRLEV, Sami, Arzu, 04.1944, S. 2456, s. 7 [8], Şiir
- GÜRLEV, Sami, Bahar Serenadı, 25.05.1944, S. 2464, s. [8], Şiir
- GÜRLEV, Sami, Eskiden, 21.10.1943, S. 2442, s. 43, Şiir
- GÜRLEV, Sami, Gurbetteki Adam, 23.12.1943, S. 2449, s. 123, Şiir
- GÜRLEV, Sami, Gün Bitti, 16.12.1943, S. 2448, s. 109, Şiir
- GÜRLEV, Sami, Kaside, 02.12.1943, S. 2447, s. 105, Şiir
- GÜRLEV, Sami, Mektup, 25.11.1943, S. 2446, s. 94, Şiir
- GÜRLEV, Sami, Müphem, 20.04.1944, S. 2459, s. 11, Şiir
- GÜRLEV, Sami, Özlediğim Memleket, 10.06.1943, S. 2435, s. 279, Şiir
- GÜRLEV, Sami, Sevgiliye Mektup, 21.10.1943, S. 2442, s. 43, Şiir
- GÜRLEV, Sami, Turnalar, 20.05.1943, S. 2432, s. 243, Şiir
- GÜRLEV, Sami, Turnalar, 21.10.1943, S. 2442, s. 46, Şiir
- GÜVEMLİ, Zahir Sıtkı, Ahmet İhsan ve Mecmuası, 07.01.1943, S. 2420, s. 96, 100, Fıkra

- GÜVEMLİ, Zahir [Sıtkı], Buhran, 08.04.1943, S. 2426, s. 167, 172, Hikâye
- GÜVEMLİ, Zahir [Sıtkı], Nazım Tekniği, 16.09.1943, S. 2439, s. 8- 9, Makale
- GÜVEMLİ, Zahir [Sıtkı], Şair Evlenmesi [3], 25.03.1943, S. 2424, s. 148, Araştırma-İnceleme
- GÜVEMLİ, Zahir Sıtkı, Şair Evlenmesi Hakkında Notlar, 21.01.1943, S. 2422, s. 114, Araştırma-İnceleme
- GÜVEMLİ, Zahir Sıtkı, Şair Evlenmesi Hakkında Notlar [2], 18.03.1943, S. 2423, s. 128, Araştırma-İnceleme
- GÜZELSOY, Osman, Kalles Sevgili, 13.04.1944, S. 2458, s. 18, Şiir
- H. Nazım, bk. [REY, Ahmet Reşit]
- Hadaska, Kitap, Gazete, Mecmua: Yeni Bir Roman Modası, 25.05.1944, S. 2464, s. 10, Edebî Eleştiri
- Hadaska, Kitap, Mecmua, Gazete: Memleket Mecmuaları ve Şiir, 18.05.1944, S. 2463, s. 14, Edebî Eleştiri
- Hadaska, Tarih İçin Notlar: Büyük Bir Edip Öldü!, 02.03.1944, S. 2452, s. 10, Haber Yazısı
- Hadaska, Ufak- Tefek: İstanbul'a Şiirler, [17.03.1944], S. 2454, s. 13, Edebî Eleştiri
- Hadaska, Ufak- Tefek: Memleket Mecmuaları ve Şiir, [24.03.1944], S. 2455, s. 13- [16], Edebî Eleştiri
- Hadaska, Ufak-Tefek: Sinema İlanları, 07.04.1944, S. 2457, s. 15, Sinema Eleştirisi
- Halıkarnas Balıkçısı, bk. [KABAAĞAÇLI, Cevat Şakir]
- HARUN, Kenan, Bahar Mektubu, 06.05.1943, S. 2430, s. 211, 217, Edebî Mektup
- HARUN, Kenan, Bahar, 01.04.1943, S. 2425, s. 156, Şiir
- HARUN, Kenan, Bir Münakaşa ve Faruk Nafiz, 27.05.1943, S. 2433, s. 248, 256, Açık Mektup
- HARUN, Kenan, Birinci Yaprak, 15.04.1943, S. 2427, s. 179, Şiir
- HARUN, Kenan, Cenup, 16.04.1942, S. 2382, s. 262, Şiir
- HARUN, Kenan, Çiçek, 18.03.1943, S. 2423, s. 130, Şiir
- HARUN, Kenan, Dudaklarımda..., 08.04.1943, S. 2426, s. 165, Şiir
- HARUN, Kenan, Hicret, 01.04.1943, S. 2425, s. 156, Şiir
- HARUN, Kenan, I- II, 07.10.1943, S. 2441, s. 34, Şiir
- HARUN, Kenan, İthaf II, 27.05.1943, S. 2433, s. 251, Şiir
- HARUN, Kenan, İthaf III, 07.04.1944, S. 2457, s. [10], Şiir

- HARUN, Kenan, Kervan, 23.07.1942, S. 2396, s. 118- 119, Deneme
- HARUN, Kenan, Kitap Resmigeçidi: Yarenlik, 15.04.1943, S. 2427, s. 175, Edebî Eleştiri
- HARUN, Kenan, Kitaplar Arasında: 29.04.1943, S. 2429, s. 199, 208, Edebî Eleştiri
- HARUN, Kenan, Kitaplar Arasında: “İnsanlar” a Dair, 08.04.1943, S. 2426, s. 163, Edebî Eleştiri
- HARUN, Kenan, Manila, 20.05.1943, S. 2432, s. 241, Şiir
- HARUN, Kenan, Mektup, [17.03.1944], S. 2454, s. Şiir
- HARUN, Kenan, Mektup, 28.05.1942, S. 2388, s. 15, Edebî Mektup
- HARUN, Kenan, Prolog A, 09.09.1943, S. 2438, s. 309, Şiir
- HARUN, Kenan, Sabah Düşüncesi, 04.05.1944, S. 2461, s. 11, Şiir
- HARUN, Kenan, Sütunlar, 02.03.1944, S. 2452, s. 5, Şiir
- HARUN, Kenan, Yaşamak, 01.04.1943, S. 2425, s. 156, Şiir
- HOYİ, İbrahim, Dostlarının Gözü ile Selâhattin Enis, 18.06.1942, S. 2391, s. 54, Hatıra
- Hüseyin Cahit, bk. [YALÇIN], Hüseyin Cahit
- ILGAZ, [Mehmet] Rıfat, Kitaplar, 05.11.1942, S. 2411, s. 293, Şiir
- [IRGAT], Cahit Saffet, Ağaç I, 22.04.1943, S. 2428, s. 191, Şiir
- [IRGAT], Cahit Saffet, Ağaç II., 24.09.1942, S. 2405, s. 219, Şiir
- [IRGAT], Cahit Saffet, Ağaçlara- Kuşlara, 06.05.1943, S. 2430, s. 210, Şiir
- [IRGAT], Cahit Saffet, Ağustos Akşamları, 27.05.1943, S. 2433, s. 250, Şiir
- [IRGAT], Cahit Saffet, Bilet Farkı, 22.04.1943, S. 2428, s. 191, Şiir
- [IRGAT], Cahit Saffet, Çarkçı, 17.06.1943, S. 2436, s. 286, Şiir
- [IRGAT], Cahit Saffet, Elhamdülillâh, 27.05.1943, S. 2433, s. 250, Şiir
- [IRGAT], Cahit Saffet, Ellerin, 22.04.1943, S. 2428, s. 191, Şiir
- [IRGAT], Cahit Saffet, Erikler Çiçek Açtı, 06.05.1943, S. 2430, s. 210, Şiir
- [IRGAT], Cahit Saffet, Fit, 27.05.1943, S. 2433, s. 250, Şiir
- [IRGAT], Cahit Saffet, Hasret, 10.03.1944, S. 2453, s. 10, Şiir
- [IRGAT], Cahit Saffet, İlâhî, 06.05.1943, S. 2430, s. 210, Şiir
- [IRGAT], Cahit Saffet, Kapılar Koyuvermedi, 27.05.1943, S. 2433, s. 250, Şiir
- [IRGAT], Cahit Saffet, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 16, Manifesto
- [IRGAT], Cahit Saffet, Nasıl Olsa, 06.05.1943, S. 2430, s. 210, Şiir
- [IRGAT], Cahit Saffet, Ne Dersin?, 27.05.1943, S. 2433, s. 250, Şiir
- [IRGAT], Cahit Saffet, Peşinden Söylenen Şarkılardan, 20.05.1943, S. 2432, s. 239, Şiir

- [IRGAT], Cahit Saffet, Randevu, 22.04.1943, S. 2428, s. 191, Şiir
- [IRGAT], Cahit Saffet, Teslimiyet, 27.05.1943, S. 2433, s. 250, Şiir
- [IRGAT], Cahit Saffet, Tiyatro: Çehov'un Kahramanları, [17.03.1944], S. 2454, s. 6, Araştırma-İnceleme
- [IRGAT], Cahit Saffet, Tiyatro: Doktorun Muamması, 04.05.1944, S. 2461, s. 9, Araştırma-İnceleme
- [IRGAT], Cahit Saffet, Tiyatro: IV'üncü Hanri, 13.04.1944, S. 2458, s. 8, 12, Araştırma-İnceleme
- IRGAT, Cahit Saffet, Tiyatro: Shaw'un 9 Kahramanı, 18.05.1944, S. 2463, s. 12, 17, Araştırma-İnceleme
- [IRGAT], Cahit Saffet, Yalnızlıklar I- II, 01.04.1943, S. 2425, s. 154, Şiir
- [IRGAT], Cahit Saffet, Yalnızlıklar III, 29.04.1943, S. 2429, s. 199, Şiir
- [IRGAT], Cahit Saffet, Yolun Açık Olsun., 06.05.1943, S. 2430, s. 210, Şiir
- ISTRATİ, Panait, Çeviren: Salâh Birsell, Balık Avı, 05.02.1942, S. 2372, s. 136, Hikâye
- İbni Sîna, Kısaca, 28.05.1942, S. 2388, s. 14, Vecizeler
- İdris Ahmet, bk. [PURA], İdris Ahmet
- İĞNEBEKÇİ, M.[ehmet], Aklına Mı Gelirdi, 18.05.1944, S. 2463, s. 7, Şiir
- İĞNEBEKÇİ, M.[ehmet], Günlerden Pazar, 25.05.1944, S. 2464, s. 5, Şiir
- İĞNEBEKÇİ, M.[ehmet], Kuşlar, 11.05.1944, S. 2462, s. 10, Şiir
- İkdam, Ahmet İhsan Vefat Etti, 31.12.1942, S. 2419, s. 86, Haber Yazısı
- İki Kişi, Kitap Resmigeçidi: Akdeniz, Çarın Çizmeleri, 15.10.1942, S. 2408, s. 254, Tanıtım Yazısı
- İki Kişi, Kitap Resmigeçidi: Akdeniz, Demlerin Tezadı, Zakkum Çiçekleri, 26.11.1942, S. 2414, s. 15, Tanıtım Yazısı
- İki Kişi, Kitap Resmigeçidi: Ariel-Shelley'in Hayatı, Asılmışlar Ormanı, 22.10.1942, S. 2409, s. 266, Tanıtım Yazısı
- İki Kişi, Kitap Resmigeçidi: Buğu, İnkılap Türküleri, Denizin Çağırışı, 20.05.1943, S. 2432, s. 241, 244, Tanıtım Yazısı
- İki Kişi, Kitap Resmigeçidi: Gençlik Hülyaları, Yeni Nimetler, Baragan'ın Devedikenleri, 18.03.1943, S. 2423, s. 126, Tanıtım Yazısı
- İki Kişi, Kitaplar Arasında: Eyüp, Tebliğ, 10.06.1943, S. 2435, s. 270, Tanıtım Yazısı
- İki Kişi, Mecmualar Resmigeçidi: 02.09.1943, S. 2437, s. 294, Edebî Eleştiri

- İki Kişi, Mecmualar Resmigeçidi: Büyük Doğu, Demet, 07.10.1943, S. 2441, s. 27, Edebî Eleştiri
- İlhan Berk, bk. [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk
- [İLTER], Şahap Sıtkı, Cahit Sıtkı Tarancı Hakkında, 05.02.1942, S. 2372, s. 135, Edebî Eleştiri
- [İLTER], Şahap Sıtkı, Cahit Sıtkı Tarancı Hakkında [2], 19.02.1942, S. 2374, s. 159-160-161, Edebî Eleştiri
- [İLTER], Şahap Sıtkı, Davet, 04.1944, S. 2456, s. 11- 12, Hikâye
- [İLTER], Şahap Sıtkı, Son On Yılın Türk Şairi: Ahmet Muhip Dranas, 19.03.1942, S. 2378, s. 208- 209, Edebî Eleştiri
- [İLTER], Şahap Sıtkı, Son On Yılın Türk Şairi: Ahmet Muhip Dranas [2], 26.03.1942, S. 2379, s. 221, Edebî Eleştiri
- [İLTER], Şahap Sıtkı, Telli Kavak, 29.01.1942, S. 2371, s. 123, 127, Edebî Eleştiri
- [İLTER], Şahap Sıtkı, Yeni Kitap: Şarkılı Kahve Üstüne, 20.04.1944, S. 2459, s. 16, Edebî Eleştiri
- İmzasız, —, 11.11.1943, S. 2444, s. 66, Vecize
- İmzasız, —, 21.10.1943, S. 2442, s. 45, Vecizeler
- İmzasız, —, 24.02.1944, S. 2451, s. 3, Haber Yazısı
- İmzasız, 1942 Biterken, 10.12.1942, S. 2417, s. 49, Fıkra
- İmzasız, 20 Yıl, 04.11.1943, S. 2443, s. 56, Not
- İmzasız, 53 Yıl Evvel Bugün: Hayat ve Memat, 16.12.1943, S. 2448, s. 117, Not
- İmzasız, 53 Yıl Evvel Bugün: Yeni Kitaplar, 02.12.1943, S. 2447, s. 103, Not
- İmzasız, 80'inci Jübilesi Münasebetiyle Gerhard Hauptmann, 03.12.1942, S. 2415, s. 31, 35, Biyografi
- İmzasız, Acı Bir Kayıp: Dr. Server Kamil Tokgöz Öldü, 25.11.1943, S. 2446, s. 91- 92, Haber Yazısı
- İmzasız, Acı Bir Kayıp: Meşhur Avukat Haydar Rıfat'ı Kaybettik, 17.12.1942, S. 2417, s. 52, Haber Yazısı
- İmzasız, Ahmet İhsan Merasimle Gömüldü, 31.12.1942, S. 2419, s. 75, 86, Haber Yazısı
- İmzasız, Ahmet İhsan Servetifünun'u Nasıl Kurdu Nasıl Yaşattı, 07.01.1943, S. 2420, s. 94-95, 100, Araştırma-İnceleme

- İmzasız, Ahmet İhsan Servetifünun'u Nasıl Kurdu Nasıl Yaşattı..., 31.12.1942, S. 2419, s. 82- 83, 87, Araştırma-İnceleme
- İmzasız, Ahmet İhsan Servetifünun'u Nasıl Kurdu, Nasıl Yaşattı, 14.01.1943, S. 2421, s. 111- 112, Araştırma-İnceleme
- İmzasız, [Ahmet Muhip Dranas'ın Üç Kahraman adlı piyesinin duyurusu], 03.12.1942, S. 2415, s. 32, İlan
- İmzasız, Akisler: İki Güzel Müsamere, 13.05.1943, S. 2431, s. 230, Haber Yazısı
- İmzasız, Aktüalite: Vilhelm Kempe'in Konseri, 15.04.1943, S. 2427, s. 183, Haber Yazısı
- İmzasız, Amerikan Ressamları, 11.05.1944, S. 2462, s. 6, Haber Yazısı
- İmzasız, Ankara'da Von der Golç İhtifali, 30.04.1942, S. 2384, s. 278, Haber Yazısı
- İmzasız, Arjantinli Bir Sanatkâr: J. M. Fernandez Ramos, 30.07.1942, S. 2397, s. 125, Tanıtım Yazısı
- İmzasız, Arkadaşımız Cemalettin Server'in Elim Bir Kaybı, 26.02.1942, S. 2375, s. 175, 179, Haber Yazısı
- İmzasız, [Asaf Hâlet Çelebi'nin He adlı şiir kitabının duyurusu], 08.01.1942, S. 2368, s. 95, İlan
- İmzasız, Atatürk'ün Son Sözü: Saat Kaç?, 11.11.1943, S. 2444, s. 66, Hatıra
- İmzasız, Avni Atasoy Hakkında, 16.09.1943, S. 2439, s. 12, Fıkra
- İmzasız, [Avni İnsel ve Hamdi Varoğlu'nun tercüme ettiği Emily Bronte'nin Ölmeyen Aşk adlı romanının duyurusu], 04.06.1942, S. 2389, s. 35, İlan
- İmzasız, [Avni İnsel'in muharriiri olduğu İnsel Kitabevi'nin duyurusu], 07.05.1942, S. 2385, s. 295, İlan
- İmzasız, [Avni İnsel'in tercüme ettiği D. H. Lawrence'ın Lady Chatterly'ın Âşığı adlı eserinin duyurusu], 17.12.1942, S. 2417, s. 57, İlan
- İmzasız, [Avni İnsel'in tercüme ettiği D. H. Lawrence'ın Lady Chatterly'ın Âşığı adlı eserinin duyurusu], 21.01.1943, S. 2422, s. 117, İlan
- İmzasız, [Avni İnsel'in tercüme ettiği G. D'annunzio'nun Şehvet Çocuğu adlı eserinin duyurusu], 21.05.1942, S. 2387, s. 11, İlan
- İmzasız, [Avni İnsel'in tercüme ettiği G. D'annunzio'nun Şehvet Çocuğu adlı eserinin duyurusu], 18.06.1942, S. 2391, s. 59, İlan
- İmzasız, [Avni İnsel'in tercüme ettiği Joseph Kessel'in Gündüz Yosması adlı eserinin duyurusu], 04.05.1944, S. 2461, s. [18], İlan

İmzasız, Avrupa Vesaire: Çin Harp Edebiyatı, [17.03.1944], S. 2454, s. 5, Araştırma-İnceleme

İmzasız, Balkanlar ve Harp: Yugoslav Çeteleri, 23.12.1943, S. 2449, s. 125, 130, Fıkra

İmzasız, Basit Sualler, 24.02.1944, S. 2451, s. 4, Anket

İmzasız, Basit Sualler, 02.03.1944, S. 2452, s. 4, Anket

İmzasız, Basit Sualler, 10.03.1944, S. 2453, s. 4, Anket

İmzasız, Basit Sualler, [17.03.1944], S. 2454, s. 4, Anket

İmzasız, Basit Sualler, [24.03.1944], S. 2455, s. 4, Anket

İmzasız, Basit Sualler, 07.04.1944, S. 2457, s. 4, Anket

İmzasız, Basit Sualler, 13.04.1944, S. 2458, s. 4, Anket

İmzasız, Basit Sualler, [17.03.1944], S. 2454, s. 3, İlan

İmzasız, Basit Sualler, [24.03.1944], S. 2455, s. 3, İlan

İmzasız, Bilmece, 02.03.1944, S. 2452, s. 14, Bilmece

İmzasız, Bilmece, 10.03.1944, S. 2453, s. 14, Bilmece

İmzasız, Bilmece, [17.03.1944], S. 2454, s. 14, Bilmece

İmzasız, Bilmece, [24.03.1944], S. 2455, s. 14, Bilmece

İmzasız, Bilmece, 04.1944, S. 2456, s. 14, Bilmece

İmzasız, Bilmece, 13.04.1944, S. 2458, s. 16, Bilmece

İmzasız, Bilmece, 27.04.1944, S. 2460, s. 14, Bulmaca

İmzasız, Bir Heykeltraşın Sergisi, 13.04.1944, S. 2458, s. 16, Haber Yazısı

İmzasız, Boşanmalar Şehri Reno, 02.03.1944, S. 2452, s. 8, Fıkra

İmzasız, Bu sayısıyla “Servetifünun” 52’nci yaşına basıyor!, 26.03.1942, S. 2379, s. 222, İlan

İmzasız, Bugünkü Resim, 25.05.1944, S. 2464, s. 13, Fıkra

İmzasız, Büyük Aktörümüz Hazım!, 18.05.1944, S. 2463, s. 15, Haber Yazısı

İmzasız, Büyük Asker Atatürk, 11.11.1943, S. 2444, s. 64- 65, 67, 72, Fıkra

İmzasız, Büyük Atatürk’ün Hayatı, 12.11.1942, S. 2412, s. 307- 308- 309, Biyografi

İmzasız, Büyük Edip Hüseyin Suat Yalçın Vefat Etti, 26.03.1942, S. 2379, s. 220, 227, Biyografi

İmzasız, Büyük Türk’ün Vecizeleri, 11.11.1943, S. 2444, s. 62, Vecizeler

İmzasız, Büyük Türk’ün Vecizeleri, 12.11.1942, S. 2412, s. 302, Vecizeler

- İmzasız, [Cavit Yamaç'ın Deliorman adlı hikâye serisinin duyurusu], 28.05.1942, S. 2388, s. 17, İlan
- İmzasız, [Cavit Yamaç'ın Deliorman adlı hikâye serisinin duyurusu], 04.06.1942, S. 2389, s. 32, İlan
- İmzasız, [Cavit Yamaç'ın Maymun Sokağına Güneş Vurdu adlı eserinin duyurusu], 19.03.1942, S. 2378, s. 211, İlan
- İmzasız, [Celal Karasapan'ın Filistin ve Şark-ül-Ürdün adlı eserinin duyurusu], 24.09.1942, S. 2405, s. 225, İlan
- İmzasız, Cephelerden ve Dünyadan: Rommel'in Büyük Şöhreti, 10.03.1944, S. 2453, s. 5, 15, Haber Yazısı
- İmzasız, Çeviren: Ahmet İhsan Tokgöz, Dünya kurulalı beri devam eden başlangıçlar!, 02.04.1942, S. 2380, s. 229, Fıkra
- İmzasız, Çeviren: Asaf Hâlet Çelebi: Avrupa Vesaire: (Puggala Şahıs), 27.04.1944, S. 2460, s. 7, [18], Dini Metin
- İmzasız, Çeviren: Mahmut Çamay, Aileleriniz Bekliyor, 27.05.1943, S. 2433, s. 253, Şiir
- İmzasız, Çeviren: Mahmut Çamay, Ayrılış, 27.05.1943, S. 2433, s. 253, Şiir
- İmzasız, Çeviren: Mahmut Çamay, Hiçbir Zaman, 27.05.1943, S. 2433, s. 253, Şiir
- İmzasız, Çeviren: Mahmut Çamay, İlk Kar, 27.05.1943, S. 2433, s. 253, Şiir
- İmzasız, Çeviren: Mahmut Çamay, İtiraf, 27.05.1943, S. 2433, s. 253, Şiir
- İmzasız, Çeviren: Mahmut Çamay, Sihir, 27.05.1943, S. 2433, s. 253, Şiir
- İmzasız, Çeviren: Mahmut Çamay, Son Dost, 27.05.1943, S. 2433, s. 253, Şiir
- İmzasız, Çeviren: Mahmut Çamay, Zaman, 27.05.1943, S. 2433, s. 253, Şiir
- İmzasız, Çeviren: Niran T. Yetmen, Ölümünün 151'inci Yılı Münasebetiyle Mozart, 17.12.1942, S. 2417, s. 57- 58, Biyografi
- İmzasız, Çeviren: Niran T. Yetmen, Ölümünün 151'inci Yılı Münasebetiyle Mozart, 24.12.1942, S. 2418, s. 66, 71, Biyografi
- İmzasız, Çeviren: Oktay Akbal, Tolstoy'un Romanı, 29.01.1942, S. 2371, s. 125, Kitaptan bir parça
- İmzasız, Çeviren: Oktay Akbal, Victor Hugo'nun Hatıratından: Brüksel Macerası, 12.05.1942, S. 2377, s. 200, Hatıra
- İmzasız, Çeviren: Sema Göksun, Zenci Darbimeselleri, 08.04.1943, S. 2426, s. 169, Atasözü
- İmzasız, Çin Medeniyeti, 27.04.1944, S. 2460, s.14, Fıkra

- İmzasız, Çok Acı Bir Kayıp: Arkadaşımız Romancı Selâhattin Enis'i Kaybettik, 11.06.1942, S. 2390, s. 38, Haber Yazısı
- İmzasız, Dava, 23.09.1943, S. 2440, s. 13, Manifesto
- İmzasız, Dedikodu, 24.02.1944, S. 2451, s. 12, 15, Fıkra
- İmzasız, Dedikodu, 02.03.1944, S. 2452, s. 10, Fıkra
- İmzasız, Dedikodu, 10.03.1944, S. 2453, s. 8- 9, Fıkra
- İmzasız, Dedikodu, [17.03.1944], S. 2454, s. 8-9, Fıkra
- İmzasız, Dedikodu, [24.03.1944], S. 2455, s. 8- 9, Fıkra
- İmzasız, Dedikodu, 04.1944, S. 2456, s. 7 [8]- 8 [9], Fıkra
- İmzasız, Dedikodu, 07.04.1944, S. 2457, s. [10]- [11], Fıkra
- İmzasız, Dedikodu, 27.04.1944, S. 2460, s. 10- 11, Fıkra
- İmzasız, [Dertli Pınar adlı filmin duyurusu], 25.11.1943, S. 2446, s. 93, İlan
- İmzasız, Dil Kurumu Sekreterliğinden Millî Şefe, 01.10.1942, S. 2406, s. 229, 239, Tebrik Telgraf
- İmzasız, [Emin Ülgener'in Taş romanının duyurusu], 19.02.1942, S. 2374, s. 161, İlan
- İmzasız, [F. Pakkan'ın Cenup Aşk adlı eserinin duyurusu], 11.05.1944, S. 2462, s. 15, İlan
- İmzasız, [F. Yahya'nın Tarihte Cinsi Hayat ve Evlilik adlı eserinin duyurusu], 11.05.1944, S. 2462, s. 15, İlan
- İmzasız, [Fikret Adil'in tercüme ettiği P. Bellu'nun Söz Müdafaa'nın adlı eserinin duyurusu], 21.01.1943, S. 2422, s. 117, İlan
- İmzasız, Fikri Tüzer, 20.08.1942, S. 2400, s. 157- 158, Haber Yazısı
- İmzasız, Fransa'da Gizli Çıkan Gazeteler, [24.03.1944], S. 2455, s. 10 [12], Haber Yazısı
- İmzasız, Gençlik, Edebiyat ve Sanat Gazetesi: Dikmen'in duyurusu, 16.07.1942, S. 2395, s. 107, İlan
- İmzasız, [Gençlik ve sanat gazetesi Yenilik'in duyurusu], 23.07.1942, S. 2396, s. 114, İlan
- İmzasız, Halide Özsoy'un Ölümü Dolayısıyla, 17.09.1942, S. 2404, s. 206, Haber Yazısı
- İmzasız, [Hasan Âli Ediz'in tercüme ettiği V. Ardov'un Haydut adlı hikâyesinin duyurusu], 02.12.1943, S. 2447, s. 102, İlan
- İmzasız, Hayattan Parçalar: En Büyük Davamız: Ahlak, 10.03.1944, S. 2453, s. 10, Fıkra
- İmzasız, Hollywood'ta Aktör Buhranı, 07.04.1944, S. 2457, s. 17, Haber Yazısı
- İmzasız, Hüseyin Rahmi'nin Eserleri, [17.03.1944], S. 2454, s. 12, Biyografi

- İmzasız, [İhsan Boran'ın Köyün Camları adlı şiir kitabının duyurusu], 16.04.1942, S. 2382, s. 259, İlan
- İmzasız, [İhsan Boran'ın Köyün Camları adlı şiir kitabının duyurusu], 07.05.1942, S. 2385, s. 293, İlan
- İmzasız, [İhsan Boran'ın Köyün Camları adlı şiir kitabının duyurusu], 02.07.1942, S. 2393, s. 83, İlan
- İmzasız, [İhsan Ünesen'in tercüme ettiği Pitigrilli'nin Mavi Gözlü Prens adlı eserinin duyurusu], [17.03.1944], S. 2454, s. 9, İlan
- İmzasız, [İhsan Ünesen'in tercüme ettiği Pitigrilli'nin Mavi Gözlü Prens adlı eserinin duyurusu], 04.1944, S. 2456, s. [16], İlan
- İmzasız, İki Münkir: Yusuf Ziya Ortaç, Orhan Seyfi Orhon, 23.09.1943, S. 2440, s. 20, Açık Mektup
- İmzasız, İngiliz Ressamları Sergisi, [17.03.1944], S. 2454, s. 12, Haber Yazısı
- İmzasız, [İnsel Kitabevi, A. Seni Yurtman'ın Mâari adlı eserini okuyucularına tavsiye eder], 02.07.1942, S. 2393, s. 83, İlan
- İmzasız, [İnsel Kitabevi'nin cihan edebiyatı serisinin duyurusu], 25.06.1942, S. 2392, s. 67, İlan
- İmzasız, [İsmail Hakkı Baltacıoğlu'nun Türke Doğru adlı eserinin duyurusu], 03.12.1942, S. 2415, s. 32, İlan
- İmzasız, İşaretler: Yârenlik, 25.03.1943, S. 2424, s. 138, Tanıtım Yazısı
- İmzasız, [İzzet Güner'in tercüme ettiği Andre Pide'nin Cokydon adlı eserinin duyurusu], 21.10.1943, S. 2442, s. 42, İlan
- İmzasız, [Kalbur Üstü adlı mecmuanın duyurusu], 11.05.1944, S. 2462, s. 14, İlan
- İmzasız, Yaşadığımız Devir, 15.01.1942, S. 2369, s. 105, Haber Yazısı
- İmzasız, Katalog, 10.03.1944, S. 2453, s. 12, İlan
- İmzasız, Katalog, [17.03.1944], S. 2454, s. 12, İlan
- İmzasız, Katalog, [24.03.1944], S. 2455, s. 10 [12], İlan
- İmzasız, Katalog, 07.04.1944, S. 2457, s. 12, İlan
- İmzasız, Kaybettiğimiz Büyük İnsan: Dr. Refik Saydam'ın Türk Milletine Hizmetlerle Geçen Hayatı, 16.07.1942, S. 2395, s. 98- 99, Biyografi
- İmzasız, Kitaplar Arasında: Parlak Bir İstikbal Nasıl Kazanılır?, Meşhur Adamların Meşhur Sözleri, 24.12.1942, S. 2418, s. 62, Tanıtım Yazısı

- İmzasız, Kitaplar Çıkarken, 16.12.1943, S. 2448, s. 110, Bibliyografi
- İmzasız, Kitaplar Çıkarken: Chatterton, Kızılçullu Yolu, Türkiye’de Resim, 02.12.1943, S. 2447, s. 98, Tanıtım Yazısı
- İmzasız, Kitaplar: Yemen Türküsü, 17.06.1943, S. 2436, s. 282, Tanıtım Yazısı
- İmzasız, Krokiler: Anthony Eden Kimdir?, 16.12.1943, S. 2448, s. 112, 118, Biyografi
- İmzasız, Kulis Arasında: İkrâmiye, 02.03.1944, S. 2452, s. 13, Edebî Eleştiri
- İmzasız, Kulis Arasında: Tiyatro, Tiyatro Hayatına, Dekor Vesaireye Dair, 23.12.1943, S. 2449, s. 128, 130, Edebî Eleştiri
- İmzasız, Küçük Notlar, 18.05.1944, S. 2463, s. 4, Fıkra
- İmzasız, Küçük Notlar, 25.05.1944, S. 2464, s. 7, Fıkra
- İmzasız, Laf Arasında Bir Köşecik, 18.05.1944, S. 2463, s. 10- [11], Fıkra
- İmzasız, Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası, 02.03.1944, S. 2452, s. 2, İlan
- İmzasız, Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası, 10.03.1944, S. 2453, s. 2, İlan
- İmzasız, Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası, [17.03.1944], S. 2454, s. 2, İlan
- İmzasız, Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası, 13.04.1944, S. 2458, s. 18, İlan
- İmzasız, Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası, 20.04.1944, S. 2459, s. 17, İlan
- İmzasız, Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası, 27.04.1944, S. 2460, s. 16, İlan
- İmzasız, Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası, 04.05.1944, S. 2461, s. 17, İlan
- İmzasız, Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası, 11.05.1944, S. 2462, s. 16, İlan
- İmzasız, Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası, 18.05.1944, S. 2463, s. 16, İlan
- İmzasız, Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası, 25.05.1944, S. 2464, s. [14], İlan
- İmzasız, [Mehmet Dizman’ın Bacalar adlı şiir kitabının duyurusu], 08.01.1942, S. 2368, s. 95, İlan
- İmzasız, Menemencioğlu İstanbul Mebusu, 13.08.1942, S. 2399, s. 146, Haber Yazısı
- İmzasız, Merhaba Bahar, 13.05.1943, S. 2431, s. 226- 227, Deneme
- İmzasız, Millî Oyunlar Festivali Başlıyor, 13.08.1942, S. 2399, s. 146, Haber Yazısı
- İmzasız, Millî Şef Vatandaşlarının Dil Bayramını Kutladı, 01.10.1942, S. 2406, s. 229, Haber Yazısı
- İmzasız, [Milliyetin Felsefesi ve Türklerde Ulusal İnanç adlı eserin duyurusu], 20.08.1942, S. 2400, s. 167, İlan
- İmzasız, [Milliyetin Felsefi ve Türklerde Ulusal İnanç adlı eserin duyurusu], 17.09.1942, S. 2404, s. 214, İlan

- İmzasız, [Mümtaz Zeki'nin Varyete adlı şiir kitabının duyurusu], 25.06.1942, S. 2392, s. 71, İlan
- İmzasız, Ne Mutlu Türküm Diyene!, 29.10.1942, S. 2410, s. 281, Vecizeler
- İmzasız, [Niyazi A. Banoğlu'nun Çerkes Kızları adlı eserinin duyurusu], 18.05.1944, S. 2463, s. 4, İlan
- İmzasız, Notlar, 25.03.1943, S. 2424, s. 138, Not
- İmzasız, Notlar, 01.04.1943, S. 2425, s. 156, Not
- İmzasız, Notlar, 15.04.1943, S. 2427, s. 174, Not
- İmzasız, Notlar, 29.04.1943, S. 2429, s. 198, Not
- İmzasız, Numan Menemencioğlu, 20.08.1942, S. 2400, s. 157- 158, Haber Yazısı
- İmzasız, Osman Asaf, 15.10.1942, S. 2408, s. 253, Haber Yazısı
- İmzasız, Öğleüstü Konuşmaları, 09.09.1943, S. 2438, s. 311, Mülakat
- İmzasız, Ölmeyen Sadri Ertem, 25.11.1943, S. 2446, s. 93, Fıkra
- İmzasız, Ölmeyen Sadri Ertem: Sadri Ertem Beynelmilel Bir Şöhretti, 18.11.1943, S. 2445, s. 76, Fıkra
- İmzasız, Ölüm, 01.04.1943, S. 2425, s. 160, Taziye
- İmzasız, Ölümü İle Basın Ailesini Yeis İçinde Bırakan Selâhaddin Enis'in Hayatı ve Eserleri, 18.06.1942, S. 2391, s. 50- 51, Biyografi
- İmzasız, Portreler: Genel Montgomery'nin Bir Mülakatı, 27.04.1944, S. 2460, s. 12, Mülakat
- İmzasız, Recep Peker, 20.08.1942, S. 2400, s. 157- 158, Haber Yazısı
- İmzasız, Refik Saydam'ı Kaybettik: Dr. Refik Saydam'ın Hayatı ve Hizmetleri, 09.07.1942, S. 2394, s. 86, 95, Biyografi
- İmzasız, Resim Sergisi, [24.03.1944], S. 2455, s. 10 [12], Haber Yazısı
- İmzasız, [Reşat Nuri Darago'nun tercüme ettiği Andre Gide'in Kalpazanlar adlı romanının duyurusu], 30.07.1942, S. 2397, s. 129, İlan
- İmzasız, [Reşat Nuri Darago'nun tercüme ettiği Andre Gide'in Kalpazanlar adlı romanının duyurusu], 06.08.1942, S. 2398, s. 135, İlan
- İmzasız, [Reşat Nuri Darago'nun tercüme ettiği Andre Gide'in Kalpazanlar adlı romanının duyurusu], 29.10.1942, S. 2410, s. 286, İlan
- İmzasız, [Reşat Nuri Darago'nun tercüme ettiği Andre Gide'in Kalpazanlar adlı romanının duyurusu], 21.01.1943, S. 2422, s. 117, İlan

- İmzasız, Röportajlarımız, 02.03.1944, S. 2452, s. 15, İlan
- İmzasız, Ruzvelt'in Şahsi Mümessili: Wandel Wilki Ankara'da!, 10.09.1942, S. 2403, s. 193, Haber Yazısı
- İmzasız, Rüştü Onur (1920- 1942), 21.01.1943, S. 2422, s. 123, Biyografi
- İmzasız, [Sabahattin Kudret'in Şarkılı Kahve isimli şiir kitabının duyurusu], 24.02.1944, S. 2451, s. 10, İlan
- İmzasız, Sadri Ertem Öldü: Kaybettiğimiz Büyük Yazarın Hayatı, 18.11.1943, S. 2445, s. 73, Biyografi
- İmzasız, [Sadri Ertem'in Propaganda adlı eserinin duyurusu], 10.12.1942, S. 2416, s. 40, İlan
- İmzasız, Saim N. Bilga, [24.03.1944], S. 2455, s. 10 [12], İlan
- İmzasız, Sanat Anketimiz, 17.06.1943, S. 2436, s. 282, İlan
- İmzasız, Saraçoğlu Kabinesi Programında Neler Var?, 06.08.1942, S. 2398, s. 134, Haber Yazısı
- İmzasız, Sen Gündüzdesin, 25.03.1943, S. 2424, s. 143, Şiir
- İmzasız, Ses Tiyatrosu'nda temsil edilen Hava-Cıva adlı operetin duyurusu, 02.12.1943, S. 2447, s. 105, İlan
- İmzasız, Sinan Abidesi ve Hüseyin Anka, 27.04.1944, S. 2460, s. 6, Fıkra
- İmzasız, Sinema ve Sanat Dünyası: Hollywood Havadisleri, 20.04.1944, S. 2459, s. 15, Haber Yazısı
- İmzasız, Sinema ve Sanat Dünyası: Hollywood'daki Fransız Rejisörleri, 10.03.1944, S. 2453, s. 15, Araştırma-İnceleme
- İmzasız, Sinema ve Sanat Dünyası: Hollywood'dan Havadisler, 18.05.1944, S. 2463, s. 15, Haber Yazısı
- İmzasız, Sinema ve Sanat Dünyası: Makyaj Sanatı, 11.05.1944, S. 2462, s. 15, Araştırma-İnceleme
- İmzasız, Sinema ve Sanat Dünyası: Yeni ve Güzel Bir Yıldız: Joan Leslie, 25.05.1944, S. 2464, s. 13, Biyografi
- İmzasız, Siyaset Dünyasından Akisler, 02.03.1944, S. 2452, s. 9, Haber Yazısı
- İmzasız, Siyaset Oyunu: Çörçil Nutuklarını Nasıl Hazırlıyor?, 04.1944, S. 2456, s. 8 [9]- 14, Haber Yazısı
- İmzasız, [Suat Taşer'in Bir adlı şiir kitabının duyurusu], 19.03.1942, S. 2378, s. 212, İlan

İmzasız, Suphi Arslan Vefat Etti: Merhumun Tercümei Hali, 01.04.1943, S. 2425, s. 160, Haber Yazısı

İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Asrileşen Baba isimli piyesin duyurusu], 19.11.1942, S. 2413, s. 2, İlan

İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Asrileşen Baba isimli piyesin duyurusu], 26.11.1942, S. 2414, s. 20, İlan

İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Asrileşen Baba isimli piyesin duyurusu], 03.12.1942, S. 2415, s. 32, İlan

İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Boks Şampiyonu adlı piyesin duyurusu], 21.10.1943, S. 2442, s. 39, İlan

İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Boks Şampiyonu adlı piyesin duyurusu], 02.12.1943, S. 2447, s. 106, İlan

İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Büyük İhtilal adlı piyesin duyurusu], 24.12.1942, S. 2418, s. 63, İlan

İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Büyük İhtilal aslı piyesin duyurusu], 17.12.1942, S. 2417, s. 52, İlan

İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Büyük Şehir adlı piyesin duyurusu], 18.03.1943, S. 2423, s. 131, İlan

İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Büyük Şehir adlı piyesin duyurusu], 25.03.1943, S. 2424, s. 148, İlan

İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Cimri adlı piyesin duyurusu], 24.02.1944, S. 2451, s. 15, İlan

İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Don Carlos adlı piyesin duyurusu], 15.04.1943, S. 2427, s. 180, İlan

İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Don Carlos adlı piyesin duyurusu], 22.04.1943, S. 2428, s. 189, İlan

İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Don Carlos adlı piyesin duyurusu], 29.04.1943, S. 2429, s. 202, İlan

İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Dünya Dönüyor adlı piyesin duyurusu], 15.04.1943, S. 2427, s. 180, İlan

İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Dünya Dönüyor adlı piyesin duyurusu], 22.04.1943, S. 2428, s. 189, İlan

- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Dünya Dönüyor adlı piyesin duyurusu], 29.04.1943, S. 2429, s. 202, İlan
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen İflas adlı piyesin duyurusu], 14.01.1943, S. 2421, s. 112, İlan
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen İki Efendinin Uşağı adlı piyesin duyurusu], 11.11.1943, S. 2444, s. 68, İlan
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen İki Efendinin Uşağı adlı piyesin duyurusu], 18.11.1943, S. 2445, s. 81, İlan
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen İki Efendinin Uşağı adlı piyesin duyurusu], 25.11.1943, S. 2446, s. 94, İlan
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Kadınlar Mektebi adlı piyesin duyurusu], 02.12.1943, S. 2447, s. 106, İlan
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Kara Sevda adlı piyesin duyurusu], 16.12.1943, S. 2448, s. 111, İlan
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Kızlar Eğleniyor adlı piyesin duyurusu], 14.01.1943, S. 2421, s. 112, İlan
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Kollege Krampton isimli piyesin duyurusu], 19.11.1942, S. 2413, s. 2, İlan
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Kollege Krampton isimli piyesin duyurusu], 26.11.1942, S. 2414, s. 20, İlan
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Kollege Krampton isimli piyesin duyurusu], 03.12.1942, S. 2415, s. 32, İlan
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Marianne'ın Kalbi adlı piyesin duyurusu], 18.11.1943, S. 2445, s. 81, İlan
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Marianne'ın Kalbi adlı piyesin duyurusu], 25.11.1943, S. 2446, s. 94, İlan
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Marianne'ın Kalbi adlı piyesin duyurusu], 02.12.1943, S. 2447, s. 106, İlan
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Mum Söndü adlı piyesin duyurusu], 13.01.1944, S. 2450, s. 142, İlan
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Nasıl Hoşunuza Giderse adlı piyesin duyurusu], 07.10.1943, S. 2441, s. 26, İlan

- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Nasıl Hoşunuza Giderse adlı piyesin duyurusu],
21.10.1943, S. 2442, s. 39, İlan
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Ocak Çekirgesi adlı piyesin duyurusu],
11.11.1943, S. 2444, s. 68, İlan
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Vişne Bahçesi adlı piyesin duyurusu],
18.03.1943, S. 2423, s. 131, İlan
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Vişne Bahçesi adlı piyesin duyurusu],
25.03.1943, S. 2424, s. 148, İlan
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Yaprak Dökümü adlı piyesin duyurusu],
16.12.1943, S. 2448, s. 111, İlan
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Yaprak Dökümü adlı piyesin duyurusu],
13.01.1944, S. 2450, s. 142, İlan
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Yaprak Dökümü adlı piyesin duyurusu],
24.02.1944, S. 2451, s. 15, İlan
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Ye Kürküm, Ye! adlı piyesin duyurusu],
10.12.1942, S. 2416, s. 46, İlan
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Ye Kürküm, Ye! adlı piyesin duyurusu],
17.12.1942, S. 2417, s. 52, İlan
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Ye Kürküm, Ye! Adlı piyesin duyurusu],
24.12.1942, S. 2418, s. 63, İlan
- İmzasız, [Şehir Tiyatrosunda temsil edilen İki Efendinin Uşağı adlı piyesinde duyurusu],
04.11.1943, S. 2443, s. 59, İlan
- İmzasız, [Şehir Tiyatrosunda temsil edilen Ocak Çekirgesi adlı piyesin duyurusu],
04.11.1943, S. 2443, s. 59, İlan
- İmzasız, [Şemsi Talib'in tercüme ettiği L. Pirandello'nun Güneş ve Gölge adlı romanının
duyurusu], 22.01.1942, S. 2370, s. 119, İlan
- İmzasız, Şekip Tunç'un Resim Sergisi, 15.04.1943, S. 2427, s. 183, Edebî Eleştiri
- İmzasız, Tarih İçin Notlar: Ömer Seyfettin, 04.1944, S. 2456, s. 10, Fıkra
- İmzasız, Tarih İçin Notlar: Yurtta ve Dışarda, 27.04.1944, S. 2460, s. 4, Haber Yazısı
- İmzasız, Tarih İçin Notlar: Yurtta, Dışarıda, 20.04.1944, S. 2459, s. 4, Haber Yazısı
- İmzasız, Tarihın Garibeleri: Şahsiyet Kurbanları, [17.03.1944], S. 2454, s. [16], Fıkra
- İmzasız, Taş, 01.01.1942, S. 2367, s. 83, İlan

- İmzasız, Taş, 22.01.1942, S. 2370, s. 119, İlan
- İmzasız, Taş, 29.01.1942, S. 2371, s. 129, İlan
- İmzasız, [Vahdet Gültekin'in tercüme ettiği F. E. Sillanpaa'nın Mukaddes Sefalet adlı eserinin duyurusu], 21.10.1943, S. 2442, s. 42, İlan
- İmzasız, Valery Valery, 09.09.1943, S. 2438, s. 311, Vecizeler
- İmzasız, Vecizeler, 04.11.1943, S. 2443, s. 52, Vecizeler
- İmzasız, Vesikalar: General Clark'ın Sergüzeşti, 16.12.1943, S. 2448, s. 115-116, Fıkra
- İmzasız, Yanlışlık, 11.05.1944, S. 2462, s. 14, Haber Yazısı
- İmzasız, Yeni Londra Büyük Elçimize Ait Bir Hatıra, 12.02.1942, S. 2373, s. 153, Biyografi
- İmzasız, Yeni Neşriyat: Radiestezi (Radiesthesie), 26.03.1942, S. 2379, s. 220, İlan
- İmzasız, Yeni Neşriyat: Radiestezi (Radiesthesie), 02.04.1942, S. 2380, s. 238, İlan
- İmzasız, Yeni Neşriyat: Radiestezi (Radiesthesie), 09.04.1942, S. 2381, s. 246, İlan
- İmzasız, Yeni Neşriyat: Radiestezi (Radiesthesie), 16.04.1942, S. 2382, s. 263, İlan
- İmzasız, Yeni Neşriyat: Radiestezi (Radiesthesie), 25.06.1942, S. 2392, s. 71, İlan
- İmzasız, [Ziya Yamaç'ın tercüme ettiği James Truslow Adams'ın Amerika Tarihi adlı eserinin duyurusu], 04.1944, S. 2456, s. 7, İlan
- İmzasız, [Ziya Yamaç'ın tercüme ettiği Liviu Rebreanu'nun Asılmışlar Ormanı adlı eserinin duyurusu], 08.10.1942, S. 2407, s. 246, İlan
- İmzasız, [Ziya Yamaç'ın tercüme ettiği Liviu Rebreanu'nun Asılmışlar Ormanı adlı eserinin duyurusu], 15.10.1942, S. 2408, s. 254, İlan
- İmzasız, [Ziya Yamaç'ın tercüme ettiği Liviu Rebreanu'nun Asılmışlar Ormanı adlı eserinin duyurusu.], 29.10.1942, S. 2410, s. 286, İlan
- İmzasız, [Ziya Yamaç'ın tercüme ettiği Liviu Rebreanu'nun Asılmışlar Ormanı adlı eserinin duyurusu], 21.01.1943, S. 2422, s. 117, İlan
- İmzasız, Zonguldak'tan bütün Türkiye'ye seslenen Doğu mecmuasının duyurusu, 07.04.1944, S. 2457, s. 12, İlan
- İNÖNÜ, İsmet, Ahmet İhsan İçin..., 31.12.1942, S. 2419, s. 75, Taziye
- İNÖNÜ, İsmet, İnönü'nün Millete Beyannamesi, 16.07.1942, S. 2395, s. 98, Beyanname
- İNÖNÜ, İsmet, Millî Şefimizin Nutku, 04.11.1943, S. 2443, s. 55, Nutuk
- İNÖNÜ, İsmet, Millî Şefimizin Nutukları, 04.11.1943, S. 2443, s. 51, 60, Nutuk
- İNÖNÜ, İsmet, Millî Şefin Nutku, 25.05.1944, S. 2464, s. 3, 4- 10, Nutuk

- İNÖNÜ, Reisicumhur İsmet, Millî Şefimizin Beyannamesi, 11.11.1943, S. 2444, s. 61, Beyanname
- İNÖNÜ, Reisicumhur İsmet, Millî Şefimizin Milllete Beyannamesi, 12.11.1942, S. 2412, s. 301, Beyanname
- İNÖNÜ, Reisicumhur İsmet, Refik Saydamı Kaybettik: Riyaseticumhurun Tebliği, 09.07.1942, S. 2394, s. 86, Taziye
- İNSEL, Avni, Tarih İçin Notlar: Hüseyin Rahmi'ye Dair, [17.03.1944], S. 2454, s. 10, 16, Hatıra
- İstiklal Gazetesi, İstiklal Gazetesinden, 07.05.1942, S. 2385, s. 290, Fıkra
- İstiklal, Bugün Üstat Ahmet İhsan'ın Matemini Tutuyoruz, 07.01.1943, S. 2420, s. 98, Haber Yazısı
- İzzet Melih, bk. [DEVİRİM], İzzet Melih
- Jamanak, Ahmet İhsan Tokgöz'ün Vefatı, 07.01.1943, S. 2420, s. 98, Taziye
- K. C., Akisler: Bu Seslerin Gölgesi Şairi Yeni Bir Eser Hazırlıyor, 13.05.1943, S. 2431, s. 230, Haber Yazısı
- [KABAAĞAÇLI, Cevat Şakir] Halikarnas Balıkcısı, Biz Çocuğuz, 17.06.1943, S. 2436, s. 284- 285, 288, Hikâye
- [KABAAĞAÇLI, Cevat Şakir] Halikarnas Balıkcısı, Motorize Keder Motorize Sevinç, 20.04.1944, S. 2459, s. 7- 8, [18], Hikâye
- KABADAYI, Velîttin, Anladım, 02.03.1944, S. 2452, s. 2, Şiir
- KAKINÇ, Faruk, İlk Aşk, 04.05.1944, S. 2461, s. 16, Şiir
- KAKINÇ, Faruk, Mektup, 07.04.1944, S. 2457, s. 16, Şiir
- KAKINÇ, Faruk, Yaşamak, 13.04.1944, S. 2458, s. 15, Şiir
- Kallimachos, Çeviren: O. Kazanlı, Defne Dalı, [17.03.1944], S. 2454, s. 7, Araştırma-İnceleme
- [KAMERTAN], Fikret Adil, Sadri'nin Arkasından..: Onun Arkasından, 18.11.1943, S. 2445, s. 75, Hatıra
- KAMOY, Kazım, Sevdiğime, 04.1944, S. 2456, s. [2], Şiir
- KARASU, Albert, Ahmet İhsan, 07.01.1943, S. 2420, s. 93, Fıkra
- KARAY, Refik Halit, Ahmet İhsan İçin...: Birkaç Ahmet İhsan İsteriz, 07.01.1943, S. 2420, s. 93, Fıkra

[KARAY], Refik Halit, Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler, 14.01.1943, S. 2421, s. 107, Tebrik Yazısı

KARAY, Refik Halit, Bu Romanlar Böyle Giderse, 12.05.1942, S. 2377, s. 194, Edebî Eleştiri

KARAY, Refik Halit, Her Yaştakinin Okuduğu Muharrir, 02.04.1942, S. 2380, s. 230, Fıkra

KARTAL, Semih, 5'inci Resim ve Heykel Sergisi, 16.12.1943, S. 2448, s. 118, Edebî Eleştiri

Kenan Hulûsi, bk. [KORAY], Kenan Hulûsi

KOCAGÖZ, Samim, Bugünkü Şiirimiz, 24.09.1942, S. 2405, s. 222, 227, Araştırma-İnceleme

KOCAGÖZ, Samim, Bugünkü Şiirimiz II, 01.10.1942, S. 2406, s. 235, 239, Araştırma-İnceleme

KOCAGÖZ, Samim, Bugünkü Şiirimiz III, 08.10.1942, S. 2407, s. 247, Araştırma-İnceleme

KOCAGÖZ, Samim, Bugünkü Şiirimiz IV, 15.10.1942, S. 2408, s. 259, 263, Araştırma-İnceleme

KOCAGÖZ, Samim, Bugünkü Şiirimiz V, 22.10.1942, S. 2409, s. 271, 275, Araştırma-İnceleme

KOCAGÖZ, Samim, Dedikodu Yapmıyorum, 03.09.1942, S. 2402, s. [182]- 190, Açık Mektup

KOCAGÖZ, Samim, Evrakı Perişan, 02.04.1942, S. 2380, s. 234- 235, Hikâye

KOCAGÖZ, Samim, Hamam, 02.09.1943, S. 2437, s. 302- 303, Hikâye

KOCAGÖZ, Samim, Yolculuk Mektubu (Lausanne'dan), 27.04.1944, S. 2460, s. 13, Gezi Yazısı

KOÇ, Mardiros, Dostlarının Gözü ile Selâhattin Enis, 18.06.1942, S. 2391, s. 55, Hatıra

KOÇER, Suavi, 20'nci Cumhuriyet Bayramı, 04.11.1943, S. 2443, s. 52, 60, Fıkra

KOÇER, Suavi, Ahmet İhsan ve Servetifünun : Ahmet İhsan ve Gençlik, 31.12.1942, S. 2419, s. 79, Fıkra

KOÇER, Suavi, Amerikan Koleji'nde Elektra'nın Temsili Hakkında, 27.05.1943, S. 2433, s. 245- 246, 256, Edebî Eleştiri

KOÇER, Suavi, Amerikan Koleji'nde Elektra'nın Temsili Hakkında II, 03.06.1943, S. 2434, s. 265, 268, Edebî Eleştiri

- KOÇER, Suavi, Amerikan Koleji'nde Elektra'nın Temsili Hakkında III, 10.06.1943, S. 2435, s. 276, Edebî Eleştiri
- KOÇER, Suavi, Amerikan Koleji'nde Elektra'nın Temsili Hakkında IV, 17.06.1943, S. 2436, s. 289- 290- 291- 292, Edebî Eleştiri
- KOÇER, Suavi, Ayrılık, 28.05.1942, S. 2388, s. 14, Şiir
- KOÇER, Suavi, Babamızı Kaybettik, 07.01.1943, S. 2420, s. 90, 100, Fıkra
- KOÇER, Suavi, Bahar Şarkıları I- II- III- IV- V- VI- VII, 03.06.1943, S. 2434, s. 262, Şiir
- KOÇER, Suavi, Bahar Şarkıları VIII- IX- X- XI- XII- XIII, 10.06.1943, S. 2435, s. 274, Şiir
- KOÇER, Suavi, Bahar Şarkıları XIV- XV- XVI- XVII, 02.09.1943, S. 2437, s. 300, Şiir
- KOÇER, Suavi, Bahar Şarkıları XIX- XX- XXI- XXII- XXIII- XIV- XV-XVI- XVII- XXVIII- XXIX- XXX- XXXI- XXXII, 16.09.1943, S. 2439, s. 7, Şiir
- KOÇER, Suavi, Sanat: Büyük Bir Sanat Hadisesi Fantasia, 16.12.1943, S. 2448, s. 114, 117, Araştırma-İnceleme
- KOÇER, Suavi, Büyük Bir Sanat Hadisesi: Fantasia II, 23.12.1943, S. 2449, s. 129, Araştırma-İnceleme
- KOÇER, Suavi, Deniz, 03.12.1942, S. 2415, s. 31, Şiir
- KOÇER, Suavi, Eminönü Halkevindeki Konser, 10.12.1942, S. 2416, s. 43, Edebî Eleştiri
- KOÇER, Suavi, Eminönü Halkevindeki Konser [2], 17.12.1942, S. 2417, s. 50, 59, Edebî Eleştiri
- KOÇER, Suavi, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 21, Manifesto
- KOÇER, Suavi, Sadri'nin Arkasından, 25.11.1943, S. 2446, s. 90- 91, Hatıra
- KOÇER, Suavi, Sadri'nin Arkasından [2], 02.12.1943, S. 2447, s. 101, Hatıra
- KOÇER, Suavi, Sanat Ayı, 09.07.1942, S. 2394, s. 90- 91, 95, Edebî Eleştiri
- KOÇER, Suavi, Solweg, 03.09.1942, S. 2402, s. [185], Şiir
- KOÇER, Suavi, Spleen, 19.11.1942, S. 2413, s. 8, Şiir
- KOÇER, Suavi, Tiyatro: Yeni Mabut, 01.04.1943, S. 2425, s. 150, 159, Edebî Eleştiri
- KOÇER, Suavi, Vişne Bahçesi, 08.04.1943, S. 2426, s. 168, Edebî Eleştiri
- KOÇER, Suavi, Yenilerin Sergisi, 11.06.1942, S. 2390, s. 41, 47, Edebî Eleştiri
- KOÇER, Suavi, Yenilerin Sergisi II, 25.06.1942, S. 2392, s. 64, 71, Edebî Eleştiri
- KOÇER, Suavi, Yenilerin Sergisi III, 02.07.1942, S. 2393, s. 74, 82- 83, Edebî Eleştiri
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 26.02.1942, S. 2375, s. 174-175, 178, Ahmet Rasim Sözlüğü

- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 05.03.1942, S. 2376, s. 187-188, 190, Ahmet Rasim Sözlüğü
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 12.05.1942, S. 2377, s. 198, Ahmet Rasim Sözlüğü
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 19.03.1942, S. 2378, s. 210- 211, Ahmet Rasim Sözlüğü
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 26.03.1942, S. 2379, s. 222, Ahmet Rasim Sözlüğü
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 30.04.1942, S. 2384, s. 281, Ahmet Rasim Sözlüğü
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 07.05.1942, S. 2385, s. 292, 297, Ahmet Rasim Sözlüğü
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 14.05.1942, S. 2386, s. 305, Ahmet Rasim Sözlüğü
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 21.05.1942, S. 2387, s. 4, 11, Ahmet Rasim Sözlüğü
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 28.05.1942, S. 2388, s. 22, Ahmet Rasim Sözlüğü
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 04.06.1942, S. 2389, s. 28, Ahmet Rasim Sözlüğü
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 11.06.1942, S. 2390, s. 44, Ahmet Rasim Sözlüğü
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 25.06.1942, S. 2392, s. 69, Ahmet Rasim Sözlüğü
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 09.07.1942, S. 2394, s. 92, Ahmet Rasim Sözlüğü
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 16.07.1942, S. 2395, s. 106, Ahmet Rasim Sözlüğü
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 23.07.1942, S. 2396, s. 115, Ahmet Rasim Sözlüğü
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 30.07.1942, S. 2397, s. 128, Ahmet Rasim Sözlüğü

- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 13.08.1942, S. 2399, s. 154- 155, Ahmet Rasim Sözlüğü
- KOÇU, Reşat Ekrem, Deniz Müzesini Gezerken, 03.09.1942, S. 2402, s. 184, 190- [191], Gezi Yazısı
- KOÇU, Reşat Ekrem, Hanımefendi: Ilıca, 12.02.1942, S. 2373, s. 147-148, 155, Romandan bir parça
- KOÇU, Reşat Ekrem, Hanımefendi: Kapıcıbaşı Konağı, 23.07.1942, S. 2396, s. 111, 119, Romandan bir parça
- KOÇU, Reşat Ekrem, Hanımefendi: Kapıcıbaşı Mehmed Ağa, 30.07.1942, S. 2397, s. 127, 131, Romandan bir parça
- [KOÇU], [Reşat Ekrem], Hüseyin Çocuğa Mersiye, 03.06.1943, S. 2434, s. 266, Şiir
- KONANÇ, Enver, 7 Günde 1: Garplılık- Şarklılık, Yeni Dava, Bir İllet, 24.12.1942, S. 2418, s. 62, Edebî Eleştiri
- KONANÇ, Enver, Arada bir: Sanat Bahislerinde Bir Gevezelik, 18.11.1943, S. 2445, s. 77, Edebî Eleştiri
- KONANÇ, Enver, Bir Kerre Daha- Dinlesinler- Kıskançlık, 15.04.1943, S. 2427, s. 181, Açık Mektup
- KONANÇ, Enver, Edebiyat Konuşmaları: Şiirde Formalite Meselesi, 06.05.1943, S. 2430, s. 212, 219, Edebî Eleştiri
- KONANÇ, Enver, Genç Nesilden Portreler: I Cavit Yamaç, 03.06.1943, S. 2434, s. 259, Edebî Eleştiri
- KONANÇ, Enver, Hecenin On Şairi, 29.04.1943, S. 2429, s. 198, Edebî Eleştiri
- KONANÇ, Enver, Nesirde Yeni Denemeler, 02.03.1944, S. 2452, s. 6, Edebî Eleştiri
- KONANÇ, Enver, Sait Faik'in Bir Cevabı Münasebetiyle, 19.11.1942, S. 2413, s. 8, 10, Edebî Eleştiri
- KONANÇ, Enver, Ufak- Tefek: Büyük Sanatkâr Hazım İçin, 13.04.1944, S. 2458, s. 15, Fıkra
- KONANÇ, Enver, Yanlış Görüşler, 16.12.1943, S. 2448, s. 111, Edebî Eleştiri
- KONANÇ, Enver, Yeni Cereyan ve Muarızları, 20.05.1943, S. 2432, s. 235, Edebî Eleştiri
- [KORAY], Kenan Hulûsi, Bahar Hikâyeleri'nden: Bir Yudum Su, 03.06.1943, S. 2434, s. 260- 261, 268, Hikâye
- KORAY, Selma, Toplantı, 25.03.1943, S. 2424, s. 142, Şiir

- KOSZTOLANYI, Dezso, Çeviren: Fuat Oktay, Macar Edebiyatından: Roman Müsveddesi, 14.05.1942, S. 2386, s. 309- 310- 311
- KÖPRÜLÜ, [Mehmet] Fuat, Ahmet İhsan ve Servetifünun Neler Dediler, 14.01.1943, S. 2421, s. 110, Tebrik Yazısı
- KÖSEMİHALOĞLU, İrfan Emin, Sadri'nin Arkasından, 25.11.1943, S. 2446, s. 92, Fıkra
- Kronos, Ses Tiyatrosu'nda: Hava-Cıva, 02.12.1943, S. 2447, s. 106, Edebî Eleştiri
- Kronos, Tiyatro: Yaprak Dökümü, 13.01.1944, S. 2450, s. 141- 142, Edebî Eleştiri
- KURDAKUL, Şükran, İstasyonda, 10.03.1944, S. 2453, s. 2, Şiir
- KURDAKUL, Şükran, Kahve, 25.05.1944, S. 2464, s. [14], Şiir
- KURDAKUL, Şükran, Teminat, 13.04.1944, S. 2458, s. 18, Şiir
- KUTLU, Şaziye, İmkân, [17.03.1944], S. 2454, s. 2, Şiir
- KUTLU, Şemsettin, Dönüş, 11.05.1944, S. 2462, s. 13, [18], Hikâye
- KUTLU, Şemsettin, Edebiyat Konuşmaları: Bir Münakaşaya Dair, 29.10.1942, S. 2410, s. 284, Fıkra
- KÜLEBİ, Cahit, Sabah, 24.09.1942, S. 2405, s. 221, Şiir
- KÜLEBİ, Cahit, Sevdâ, 29.01.1942, S. 2371, s. 125, Şiir
- KÜLEBİ, Cahit, Türkü, 01.01.1942, S. 2367, s. 77, Şiir
- La Republique, Türk Basınının Matemi: Merhum Ahmet İhsan'ın Hayatı ve Eserleri, 07.01.1943, S. 2420, s. 98, Haber Yazısı
- Lacordaire, Bacon, Chilon, A. De Toc Queville, Juvenal, Taine, Ch. Secretan, V. Hugo, Tolstoi, Gray, —, 16.12.1943, S. 2448, s. 116, Vecizeler
- Le Journal d'Orient, Ahmet İhsan Öldü, 31.12.1942, S. 2419, s. 85- 86, Haber Yazısı
- Leskovikli Hayrettin, bk. [GÖÇEN], Leskovikli Hayrettin [Nedim]
- LOUYS, Pierre, Çeviren: Fıtrat Atasel, Bilitis, 01.04.1943, S. 2425, s. 152, Mensur Şiir
- LOUYS, Pierre, Çeviren: Fıtrat Atasel, Türkü, 01.04.1943, S. 2425, s. 152, Mensur Şiir
- M.[ahmut] Ç.[amay], [Dipnot], 27.05.1943, S. 2433, s. 253, Not
- M.[ahmut] Çamay, Bir Filozof Geliyor, 22.04.1943, S. 2428, s. 186, Fıkra
- M.[ahmut] Çamay, Sanat: Yeni Bir Tiyatro, 18.11.1943, S. 2445, s. 77, 82, Fıkra
- M. Korkmazoğlu, Güzel Sanatlar Akademisi, 27.08.1942, S. 2401, s. 172, 179, Fıkra
- M. Korkmazoğlu, Plastik Sanata Dair, 06.08.1942, S. 2398, s. 142, Fıkra
- M. Korkmazoğlu, Resim ve Mimarimize Hedef!, 07.05.1942, S. 2385, s. 293, Edebî Eleştiri

- M. Korkmazoğlu, Yabancı Dil Tedrisatı Hakkında, 25.05.1944, S. 2464, s. 6, Araştırma-İnceleme
- M. Prevost, Arthur Sing, Amiral Astum, Marie Andreolis, R. Morning, Fr. De Miomandre, Ninon de Lenclos, P. Geraldı, J Rostand, Oscar Wilde, Kadın ve Aşk Antolojisi, 02.03.1944, S. 2452, s. 2, Vecizeler
- MARLOWE, Christopher, İngiliz Edebiyatından: Ateşli Çobandan Sevgilisine, 04.11.1943, S. 2443, s. 59, Edebî Mektup
- MAUROIS, Andre, Çeviren: Zahir [Sıtkı] Güvemli, Tavsiyeler, 01.04.1943, S. 2425, s. 152, Kitaptan bir parça
- MAXWELL, Elsa, Çeviren: Ok. Salih, Sinema ve Sanat Dünyası: Hollywood'un Mesut İnsanları, 04.05.1944, S. 2461, s. 15, [18], Fıkra
- Maxy, Çeviren, A.[dnan] Yassitepe, Kübik Şiirler: Manzara, 21.10.1943, S. 2442, s. 40, Şiir
- Mefisto, Kulis Arasında: Ayarsızlar, [17.03.1944], S. 2454, s. 13, Edebî Eleştirisi
- Mefisto, Kulis Arasında: Dertli Pınar, [24.03.1944], S. 2455, s. 13, Sinema Eleştirisi
- Mefisto, Kulis Arasında: O Adam, Üç Kız kardeş, 13.04.1944, S. 2458, s. 15, Edebî Eleştirisi
- Mefisto, Kulis Arasında: Ses Tiyatrosu Faciaları, 10.03.1944, S. 2453, s. 13, Edebî Eleştirisi
- Mehmet Deligönül, bk. [FEDAİ, Halit]
- Mehmet Rauf, Antoloji: Bahrimuhitte, 02.03.1944, S. 2452, s. 8, Mensur Şiir
- METE, İzzettin, Ahmet İhsan ve Servetifünun..., 31.12.1942, S. 2419, s. 79, Fıkra
- METE, İzzettin, Bir Teşebbüs Adamı, 25.11.1943, S. 2446, s. 94, Fıkra
- METE, İzzettin, İnsanlık Tarihinin Mukadder Bir Hükmü, 02.07.1942, S. 2393, s. 75, 83, Fikir Yazısı
- METE, İzzettin, Yeni Kitap: Selçuki Devletleri Tarihi, [17.03.1944], S. 2454, s. 14, Edebî Eleştirisi
- METE, İzzettin, Yeni Kitap: Selçuki Devletleri Tarihi II, [24.03.1944], S. 2455, s. 14, Edebî Eleştirisi
- METE, İzzettin, Yeni Kitap: Selçuki Devletleri Tarihi III, 04.1944, S. 2456, s. 14, Edebî Eleştirisi
- METİN, Mehmet, Balıkçı Çocukları Şehri, 25.05.1944, S. 2464, s. 11- 12, Hikâye
- METİN, Mehmet, Bu Hepsinden İyi, 25.05.1944, S. 2464, s. 12, Şiir
- METİN, Mehmet, Sizi Anmaktayım, 11.05.1944, S. 2462, s. 8, Şiir

- MILLE, Pierre, Çeviren: Oktay Akbal, Fransız Romanı Hakkında Etütler, Harp Romanları, 15.10.1942, S. 2408, s. 258, 263, Araştırma-İnceleme
- MİRBEAU, Octave, Çeviren: O. Salih, Fransız Edebiyatından: Clotilde ve Ben, 25.03.1943, S. 2424, s. 147, Hikâye
- MİRBEAU, Octave, Çeviren: O. Salih, Fransız Edebiyatından: Clotilde ve Ben II, 01.04.1943, S. 2425, s. 158- 159, Hikâye
- MİRBEAU, Octave, Çeviren: O. Salih, Fransız Edebiyatından: Clotilde ve Ben III, 08.04.1943, S. 2426, s. 170- 171- 172, Hikâye
- MOLTKE, [Helmuth] von, Çeviren: Vehbi Belgil, Fon Moltke'nin İstanbul Mektupları, 22.10.1942, S. 2409, s. 270, Gezi Yazısı
- MOLTKE, [Helmuth] von, Çeviren: Vehbi Belgil, Fon Moltke'nin İstanbul Mektupları II, 05.11.1942, S. 2411, s. 298, Gezi Yazısı
- MOLTKE, [Helmuth] von, Çeviren: Vehbi Belgil, Fon Moltke'nin İstanbul Mektupları III, 03.12.1942, S. 2415, s. 34, Gezi Yazısı
- MOLTKE, [Helmuth] von, Çeviren: Vehbi Belgil, Fon Moltke'nin İstanbul Mektupları IV, 10.12.1942, S. 2416, s. 46- 47, Gezi Yazısı
- MONTHERLANT, H.[enry] De, Kaideler, 11.05.1944, S. 2462, s. 14, Vecizeler
- Mustafa Niyazi, Mustafa Niyazi'nin yeni romanından bir parça: Cömert Zadelere 24 Saati Orta Halli İnsanlar Dünyasından, 23.04.1942, S. 2383, s. 270, Roman
- N. İlhan Berk, bk. [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk
- Nahit Ulvi, bk. [AKGÜN], Nahit Ulvi
- Napoleon, Shakespeare, Calderon, Delaville, Le Tasse, Lamartine, Emerson, Octave Mirbeau, Alphonse Seche, Musset, Hakikatlercamlı, [17.03.1944], S. 2454, s. 2, Vecizeler
- NECATİ[GİL, Mehmet] Behçet, Rüştü Ölünce, 21.01.1943, S. 2422, s. 123, Fıkra
- Necmi Nurettin, Fırtınadan Sonra: Buluşacağımız Yer, 16.04.1942, S. 2382, s. 256, Kitaptan bir parça
- NEGRİ, Ada, Çeviren: Yaşar Çimen, Dünya Edebiyatından: İhtiyarların Yeri, 03.09.1942, S. 2402, s. 188- 189, 191, Hikâye
- NEGRİ, Ada, Çeviren: Yaşar Çimen, Dünya Edebiyatından: İhtiyarların Yeri II, 17.09.1942, S. 2404, s. 212- 213, Hikâye
- Neriman Hikmet, bk. [ÖZTEKİN], Neriman Hikmet

- NİON, François de, Çeviren: [BİLGA] S. Nahit, Nini, 29.04.1943, S. 2429, s. 202, Hikâye
Nizamettin Nazif, bk. [TEPEDENLİOĞLU], Nizamettin Nazif
- NURETTİN, Necmi, Vait, 09.04.1942, S. 2381, s. 242, Deneme
- O. Salih, Denizin Çağırışı ve Kemal Bilbaşar, 03.06.1943, S. 2434, s. 263, 266, Edebî Eleştiri
- O. Salih, İşaretler: Fatih Halkevine Dair..., 17.06.1943, S. 2436, s. 282, Edebî Eleştiri
- O. Salih, Yürüyüş, 03.06.1943, S. 2434, s. 267, Şiir
- OĞUZ, Zekeriyya, Ölmekle Bitmedi, 18.05.1944, S. 2463, s. 16, Şiir
- Ok. Salih, Sinema ve Sanat Dünyası: Büyük Bir Sinema Yıldızı, 04.1944, S. 2456, s. 15,
Biyografi
- Ok. Salih, Sinema ve Sanat Dünyası: Büyük Karakter Artisti: Paul Muni, 07.04.1944, S.
2457, s. 17, Biyografi
- Ok. Salih, Sinema ve Sanat Dünyası: Cecil B. de Mille, [24.03.1944], S. 2455, s. 15,
Araştırma-İnceleme
- Ok. Salih, Sinema ve Sanat Dünyası: Hollywood'daki Fransız Artistleri, [17.03.1944], S.
2454, s. 15, Araştırma-İnceleme
- Ok. Salih, Sinema ve Sanat Dünyası: Ressam Gauguin'in Hayatı Filme Alınıyor,
27.04.1944, S. 2460, s. 17, Haber Yazısı
- Ok. Salih, Sinema ve Sanat Dünyası: Steinbeck Modası, 02.03.1944, S. 2452, s. 15, Edebî
Eleştiri
- Ok. Salih, Sinema ve Sanat Dünyası: Türk Filimciliği ve Hazım, 13.04.1944, S. 2458, s. 17,
Sinema Eleştirisi
- OKTAR, Tevfik, İşkence, 27.04.1944, S. 2460, s. 16, Şiir
- OLCAY, Şerafettin, Mektup, [24.03.1944], S. 2455, s. 2, Şiir
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Ahmet İhsan'ın Değeri, 07.01.1943, S. 2420, s. 97, Fıkra
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Aktör, 21.01.1943, S. 2422, s. 119, 121, Hikâye
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Aktör [2], 18.03.1943, S. 2423, s. 134, 136, Hikâye
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Avcı I, 08.04.1943, S. 2426, s. 166- 167, Hikâye
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Avcı II, 15.04.1943, S. 2427, s. 182, Hikâye
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Avcı III, 22.04.1943, S. 2428, s. 193, Hikâye
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Avcı IV, 29.04.1943, S. 2429, s. 204, 208, Hikâye
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Avcı V, 06.05.1943, S. 2430, s. 218, Hikâye
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Avcı VI, 20.05.1943, S. 2432, s. 242, Hikâye

- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Bahar, 06.05.1943, S. 2430, s. 213, 220, Deneme
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Düşkün Kadınlar I, 27.05.1943, S. 2433, s. 252, Hikâye
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Düşkün Kadınlar II, 03.06.1943, S. 2434, s. 264, Hikâye
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Düşkün Kadınlar III, 10.06.1943, S. 2435, s. 277, Hikâye
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Düşkün Kadınlar IV, 02.09.1943, S. 2437, s. 301, 303- 304, Hikâye
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Düşkün Kadınlar V, 09.09.1943, S. 2438, s. 314, Hikâye
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Düşkün Kadınlar VI, 16.09.1943, S. 2439, s. 11- 12, Hikâye
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Düşkün Kadınlar VII, 07.10.1943, S. 2441, s. 35- 36, Hikâye
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Hakikatler: Şöhret, 24.02.1944, S. 2451, s. 6- 15, Deneme
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Hayal ve İdeal Merakı, 29.04.1943, S. 2429, s. 200, 208, Deneme
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Kitaplar ve İnsanlar, 17.06.1943, S. 2436, s. 286, 292, Deneme
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 17, 21, Manifesto
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Mehpare, 02.07.1942, S. 2393, s. 76- 77, 83, Hikâye
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Musiki ve Kitaplar, 12.11.1942, S. 2412, s. 311, Sohbet
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Musiki ve Kitaplar, 26.11.1942, S. 2414, s. 17, 23, Sohbet
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Orientalisme, 01.04.1943, S. 2425, s. 151, 160, Araştırma-İnceleme
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Ormanın Şarkısı, 30.04.1942, S. 2384, s. 284- 285, 287, Hikâye
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Peri, 24.09.1942, S. 2405, s. 223, 225, Hikâye
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Peri II, 01.10.1942, S. 2406, s. 236, Hikâye
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Peri III, 08.10.1942, S. 2407, s. 248, Hikâye
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Peri IV, 15.10.1942, S. 2408, s. 260, 263, Hikâye
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Peri V, 22.10.1942, S. 2409, s. 272- 273, 275, Hikâye
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Saadet, 06.08.1942, S. 2398, s. 140- 141, Hikâye
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Saadet, 13.08.1942, S. 2399, s. 150, 153, 155, Hikâye
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Tabanca, 28.05.1942, S. 2388, s. 16- 17, 21, Hikâye
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Yunan Tiyatrosu ve Ortaoyunu, 20.05.1943, S. 2432, s. 237, Araştırma-İnceleme

- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Yunan Tiyatrosu ve Ortaoyunu, 27.05.1943, S. 2433, s. 249, 256, Araştırma-İnceleme
- ONAT, Muvaffak Sami, Sabah, 20.04.1944, S. 2459, s. 10, Şiir
- ONGER, F.[ahir], D Grubu Sergisi, 11.05.1944, S. 2462, s. 7, Edebî Eleştiri
- ONGER, Fahir, —, [24.03.1944], S. 2455, s. 10, Fıkra
- ONGER, Fahir, 2'nci Plastik Sanatlar Sergisi, 04.1944, S. 2456, s. 4, 12, Edebî Eleştiri
- ONGER, Fahir, 3 Adam ve 1 Kız, 15.10.1942, S. 2408, s. 257, 263, Hikâye
- ONGER, Fahir, Cezanne, 08.04.1943, S. 2426, s. 164, 172, Edebî Eleştiri
- ONGER, Fahir, Geçim Dünyası, 26.11.1942, S. 2414, s. 19, 20, Hikâye
- ONGER, Fahir, Leonardo'nun Ledası, 11.05.1944, S. 2462, s. 9, 16, Araştırma-İnceleme
- ONGER, Fahir, Madelet, Gene, Madelet!, 10.09.1942, S. 2403, s. 200- 201, 203, Hikâye
- ONGER, Fahir, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 24, Manifesto
- ONGER, Fahir, Minel Aşk, 20.04.1944, S. 2459, s. 13, [18], Hikâye
- ONGER, Fahir, Paravanın Arkası İçin Şakası: El Tayfûl Necip Fazıl, 02.12.1943, S. 2447, s. 102, Hikâye
- ONGER, Fahir, Realizme Dair, 18.11.1943, S. 2445, s. 79, 82, Araştırma-İnceleme
- ONGER, Fahir, Rembrandt'a Dair, 18.05.1944, S. 2463, s. 6- 7, Biyografi
- ONGER, Fahir, Sanat Davalarımız: Bazı Hayranlıklarımız, 13.01.1944, S. 2450, s. 135, 140, Araştırma-İnceleme
- ONGER, Fahir, Sanat Hakkında Düşünceler ve Hükümler: Sanat ve Tabiat, 08.10.1942, S. 2407, s. 245, 251, Araştırma-İnceleme
- ONGER, Fahir, Şairin Doğuşu, 04.05.1944, S. 2461, s. 7- 8, Edebî Eleştiri
- ONGER, Fahir, Tenkit: Barbaros Abidesi, 13.04.1944, S. 2458, s. 7, Edebî Eleştiri
- ONGER, Fahir, Tiyatro: Hazım, 07.04.1944, S. 2457, s. [11], Haber Yazısı
- ONGER, Fahir, Türkiye'de Resim/ Yazan: Nurullah Berk, 16.12.1943, S. 2448, s. 110, 113, 118, Edebî Eleştiri
- ONGER, Fahir, Yeni Kitap: Sebil ve Güvercinler, Teselli, 24.02.1944, S. 2451, s. 10, Edebî Eleştiri
- ONGER, Fahir, Yeni Kitap: Şarkılı Kahve, 10.03.1944, S. 2453, s. 14, Edebî Eleştiri
- ONGER, Fahir, Yeni Kitap: Türkiye'de Matbuat İdareleri ve Politikaları, 02.03.1944, S. 2452, s. 14, Edebî Eleştiri
- ONGER, Fahir, Yirminci Asır: Avrupa Hülasası, 27.04.1944, S. 2460, s. 9, 14, Fıkra

- ONUR, Rüştü, Bahar I- II- III, 25.03.1943, S. 2424, s. 142, Şiir
- ONUR, Rüştü, Gitti I-II-III, 21.01.1943, S. 2422, s. 123, Şiir
- ONUR, Rüştü, Mukadderat, 21.10.1943, S. 2442, s. 47, Şiir
- OTARAN, Salih, Çifte Direkli, 04.06.1942, S. 2389, s. 29- 30, 35, Hikâye
- OTYAM, Nusret K.[emal], Açıl Susam!, 04.11.1943, S. 2443, s. 59, Şiir
- OTYAM, Nusret K.[emal], Yumak I- II, 16.12.1943, S. 2448, s. 113, Şiir
- OZANSOY, Gavsî, Ahmet İhsan’a Dair Hatıralar, 13.05.1943, S. 2431, s. 222, 232, Hatıra
- OZANSOY, Gavsî, Ahmet İhsan’a Dair Hatıralar [2], 20.05.1943, S. 2432, s. 234, 244, Hatıra
- OZANSOY, Gavsî, “Aradığımı Bulamadım!” Muharriri Necmi Nureddin Yeni Bir Eser Hazırlıyor, “Fırtınadan Sonra!”, 09.04.1942, S. 2381, s. 242, İlan
- OZANSOY, Gavsî, Babamızı Kaybettik, 07.01.1943, S. 2420, s. 90, Fıkra
- OZANSOY, Gavsî, Bahar, 23.04.1942, S. 2383, s. 269, Şiir
- OZANSOY, Gavsî, Beklediği Sabah, 30.07.1942, S. 2397, s. 124- 125, Romandan bir parça
- O.[ZANSOY], G.[avsi], Bir Nota Not, 02.04.1942, S. 2380, s. 232, Not
- OZANSOY, Gavsî, Eylül, 29.01.1942, S. 2371, s. 124, Şiir
- OZANSOY, Gavsî, Gurbet, 13.05.1943, S. 2431, s. 227, Şiir
- OZANSOY, Gavsî, “Gülhane Parkı”, 30.04.1942, S. 2384, s. 280, Şiir
- OZANSOY, Gavsî, Güm Güm, 28.05.1942, S. 2388, s. 15, Şiir
- OZANSOY, Gavsî, Hatıra, 05.02.1942, S. 2372, s. 135, Şiir
- OZANSOY, Gavsî, Hatıra II, 12.02.1942, S. 2373, s. 147, Şiir
- OZANSOY, Gavsî, Kaza, 22.01.1942, S. 2370, s. 111, Şiir
- OZANSOY, Gavsî, “Para” Piyesinden Doğan Mesele, 19.03.1942, S. 2378, s. 207, Edebî Eleştiri
- OZANSOY, Gavsî, Selâhattin Enis’in Arkasından, 18.06.1942, S. 2391, s. 53, Hatıra
- OZANSOY, Gavsî, Servetifünun 52 Yaşına Girerken, 02.04.1942, S. 2380, s. 232, Fıkra
- OZANSOY, Gavsî, Uzaktan: Üç Şiir Üstünde Düşünceler, 03.12.1942, S. 2415, s. 29, Edebî Eleştiri
- OZANSOY, Gavsî, Yolculuk, 03.09.1942, S. 2402, s. [185], Şiir
- OZANSOY, Halit Fahri, Ahmet İhsan Tokgöz, 14.01.1943, S. 2421, s. 103, Fıkra
- [OZANSOY], Halit Fahri, Antoloji: Boş Duygular, 04.1944, S. 2456, s. 7 [8], Şiir
- OZANSOY, Halit Fahri, Bir Taşın Üstünde, 04.06.1942, S. 2389, s. 26, Şiir

- OZANSOY, Halit Fahri, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s. 18, Manifesto
- OZANSOY, Halit Fahri, Camlı Kapı Açılacak..., 31.12.1942, S. 2419, s. 74, Hatıra
- OZANSOY, Halit Fahri, Doğuş, 05.03.1942, S. 2376, s. 182, Şiir
- OZANSOY, Halit Fahri, Ebedî Ses, 12.11.1942, S. 2412, s. 305, Şiir
- OZANSOY, Halit Fahri, Emin Bülent'e Dair, 17.12.1942, S. 2417, s. 51, 59, Hatıra
- OZANSOY, Halit Fahri, Gece Antakya Yolunda., 21.05.1942, S. 2387, s. 3, Şiir
- OZANSOY, Halit Fahri, Gidiyor, 03.12.1942, S. 2415, s. 28, Şiir
- OZANSOY, Halit Fahri, Görüyor Musunuz?, 05.03.1942, S. 2376, s. 182, Şiir
- OZANSOY, Halit Fahri, Hulya, 16.07.1942, S. 2395, s. 101, Şiir
- OZANSOY, Halit Fahri, — Hüseyin Suat'ı Düşünürken — Üstünde Bir Yıkık Yuvanın..., 02.04.1942, S. 2380, s. 231- 232, Hatıra
- OZANSOY, Halit Fahri, İnönü ve Barış, 19.02.1942, S. 2374, s. 158, Şiir
- OZANSOY, Halit Fahri, İstanbul'dan Hatay'a, 07.05.1942, S. 2385, s. 291, 299, Gezi Yazısı
- OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim?, 30.07.1942, S. 2397, s. 122, 125, 130, Konferans Metni
- OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 2, 06.08.1942, S. 2398, s. 139, 143, Konferans Metni
- OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 3, 13.08.1942, S. 2399, s. 152, Konferans Metni
- OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 4, 20.08.1942, S. 2400, s. 166, Konferans Metni
- OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 5, 27.08.1942, S. 2401, s. 177, Konferans Metni
- OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 5 [6], 10.09.1942, S. 2403, s. 198, Konferans Metni
- OZANSOY, Halit Fahri, Şiirde Ne Yapmak İstedim? 6 [7], 24.09.1942, S. 2405, s. 224, Konferans Metni
- OZANSOY, Halit Fahri, Şiirde Ne Yapmak İstedim? 7 [8], 01.10.1942, S. 2406, s. 237, Konferans Metni
- OZANSOY, Halit Fahri, Şiirde Ne Yapmak İstedim? 8 [9], 08.10.1942, S. 2407, s. 249, Konferans Metni

- OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 10, 15.10.1942, S. 2408, s. 261, Konferans Metni
- OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 11, 29.10.1942, S. 2410, s. 287, Konferans Metni
- OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 12, 12.11.1942, S. 2412, s. 310, Konferans Metni
- OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 13, 26.11.1942, S. 2414, s. 22, 23, Konferans Metni
- OZANSOY, H.[alit] Fahri, Ölümünün Yıl dönümü Münasebetiyle: Ömer Seyfeddin, 12.05.1942, S. 2377, s. 195, Hatıra
- OZANSOY, Halit Fahri, Sanat Anketimiz Üstat Halit Fahri Cevap Veriyor, 16.09.1943, S. 2439, s. 1, Anket
- OZANSOY, Halit Fahri, Selâhattin Enis İçin, 18.06.1942, S. 2391, s. 52, 59, Hatıra
- OZANSOY, Halit Fahri, Sensizliğim, 02.04.1942, S. 2380, s. 231, Şiir
- OZANSOY, Halit Fahri, Sesler, 29.01.1942, S. 2371, s. 122, Şiir
- OZANSOY, Halit Fahri, Son Neşriyat Birkaç Düşünce, 12.02.1942, S. 2373, s. 149, Edebî Eleştiri
- OZANSOY, Halit Fahri, Türk Dili Bayramı, 01.10.1942, S. 2406, s. 229, Fıkra
- Ömer Faruk Ural, Kaçamak, 20.04.1944, S. 2459, s. 17, Şiir
- [ÖNAL, Ahmet Hamdi] Ahmet Ârif, Kara Sevda, 27.05.1943, S. 2433, s. 255, Şiir
- ÖNER, Ferdi, Dostlarının Gözü ile Selâhattin Enis, 18.06.1942, S. 2391, s. 54- 55, Hatıra
- ÖNGAY, M.[ehmet], Necati Konuşma, 09.04.1942, S. 2381, s. 250, Şiir
- ÖNGAY, Mehmet Necati, İstek, 19.02.1942, S. 2374, s. 160, Şiir
- Öz-Öz, Dedikodu, 13.04.1944, S. 2458, s. 10- 11- 12, Fıkra
- Öz-Öz, Dedikodu, 20.04.1944, S. 2459, s. 10- 11, Fıkra
- Öz-Öz, Dedikodu, 04.05.1944, S. 2461, s. 10- 11, Fıkra
- Öz-Öz, Dedikodu, 11.05.1944, S. 2462, s. 10- 11, Fıkra
- Öz-Öz, Kitap, Mecmua, Gazete: Borjiya Ailesi, 27.04.1944, S. 2460, s. 15, Tanıtım Yazısı
- Özdemir Asaf, bk. [ARUN, Halit] Özdemir Asaf
- Özdemir Yasaman, bk. [ARUN, Halit] Özdemir Yasaman
- ÖZDEN, Şinasi, Anama Mektuplar I- II, 23.12.1943, S. 2449, s. 127, Şiir
- ÖZDEN, Şinasi, Aşka Veda, 23.12.1943, S. 2449, s. 126, Şiir

- ÖZDEN, Şinasi, Atatürk I-II, 12.11.1942, S. 2412, s. 303, Şiir
- ÖZDEN, Şinasi, Ayrılık Sonatı I, 01.04.1943, S. 2425, s. 155, Şiir
- ÖZDEN, Şinasi, Beş İthaf: A. Vefâsız Sevgiliye, 06.05.1943, S. 2430, s. 210, Şiir
- ÖZDEN, Şinasi, Beş İthaf: B. Tanrı'ya, 06.05.1943, S. 2430, s. 210, Şiir
- ÖZDEN, Şinasi, Beş İthaf: C. Zamana, 06.05.1943, S. 2430, s. 210, Şiir
- ÖZDEN, Şinasi, Beş İthaf: Ç. İstiraba, 06.05.1943, S. 2430, s. 210, Şiir
- ÖZDEN, Şinasi, Beş İthaf: D. İnsanoğluna, 06.05.1943, S. 2430, s. 210, Şiir
- ÖZDEN, Şinasi, Biten Mevsimin Ardından, 24.09.1942, S. 2405, s. 219, Şiir
- ÖZDEN, Şinasi, Deli Bir Kız Vardı, 10.12.1942, S. 2416, s. 45, Şiir
- ÖZDEN, Şinasi, Elim Koynumda Kaldı, 12.02.1942, S. 2373, s. 149, Şiir
- ÖZDEN, Şinasi, Gece Şarkısı, 10.06.1943, S. 2435, s. 273, Şiir
- ÖZDEN, Şinasi, Güzelsin, 10.09.1942, S. 2403, s. 197, Şiir
- ÖZDEN, Şinasi, Güzelsin, 23.12.1943, S. 2449, s. 126, Şiir
- ÖZDEN, Şinasi, Hasret I- II, 23.12.1943, S. 2449, s. 127, Şiir
- ÖZDEN, Şinasi, İki Garip Âşık, 17.09.1942, S. 2404, s. 208, 210, 214, Hikâye
- ÖZDEN, Şinasi, İnönü Aramızda!, 25.06.1942, S. 2392, s. 63, 71, Hatıra
- ÖZDEN, Şinasi, Mahkûmlar I- II, 23.12.1943, S. 2449, s. 126, Şiir
- ÖZDEN, Şinasi, Mutlu Bir Yıl dönümü: Siyasal Bilgiler Okulunun 86'ncı Dönüm Yılı, 17.12.1942, S. 2417, s. 55, 58, Haber Yazısı
- ÖZDEN, Şinasi, Noktürn, 16.04.1942, S. 2382, s. 263, Şiir
- ÖZDEN, Şinasi, Park, 26.11.1942, S. 2414, s. 14, Şiir
- ÖZDEN, Şinasi, Sabahın Eşiğinde..., 22.04.1943, S. 2428, s. 191, Şiir
- ÖZDEN, Şinasi, Siyasal Bilgiler Okulunda Ahmet İhsan İhtifali, 18.03.1943, S. 2423, s. 127, 136, Hatıra
- ÖZDEN, Şinasi, Sonbahar, Ey Munis Çehre, 08.01.1942, S. 2368, s. 89, Şiir
- ÖZDEN, Şinasi, Sükûn Hasreti, 23.12.1943, S. 2449, s. 127, Şiir
- ÖZDEN, Şinasi, Sürme Arabacı I-II-III, 19.03.1942, S. 2378, s. 206, Şiir
- ÖZDEN, Şinasi, Sürme Arabacı I- II- III, 23.12.1943, S. 2449, s. 127, Şiir
- ÖZDEN, Şinasi, Tren, 25.03.1943, S. 2424, s. 142, Şiir
- ÖZDEN, Şinasi, Vatan İsterse, 29.10.1942, S. 2410, s. 279, Şiir
- ÖZDEN, Şinasi, Veda, 27.08.1942, S. 2401, s. 173, Şiir
- ÖZDEN, Şinasi, Veda II, 19.11.1942, S. 2413, s. 10, Şiir

- ÖZKER, Tarık, Davet, 12.05.1942, S. 2377, s. 200, Şiir
- ÖZKER, Tarık, Hovardalık, 04.06.1942, S. 2389, s. 29, Şiir
- ÖZKER, Tarık, İthaf, 13.05.1943, S. 2431, s. 221, Şiir
- ÖZKER, Tarık, Mavnalar, 02.07.1942, S. 2393, s. 77, Şiir
- ÖZKER, Tarık, Portre, 11.06.1942, S. 2390, s. 40, Şiir
- ÖZKER, Tarık, Yağmurdan Sonra I-II, 26.02.1942, S. 2375, s. 172, Şiir
- [ÖZTEKİN], Neriman Hikmet, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 17, Manifesto
- ÖZTOKAT, A., Gençlik Hevesi, 02.03.1944, S. 2452, s. 2, Şiir
- ÖZTOKAT, A., Küçük Kız, [24.03.1944], S. 2455, s. 2, Şiir
- ÖZTOKAT, A., Özleyiş, [17.03.1944], S. 2454, s. 2, Şiir
- PAMİRLİ, O.[sman] Turgut, Bugünkü Nesli Kimler Temsil Ediyor?, 13.05.1943, S. 2431, s. 228- 229, Araştırma-İnceleme
- PAMİRLİ, O.[sman] Turgut, Bugünkü Nesli Kimler Temsil Ediyor? II, 20.05.1943, S. 2432, s. 236, Araştırma-İnceleme
- PAMİRLİ, Osman Turgut, Bugünkü Şiirin Unsurları: Şiirde Realizm 1, 02.09.1943, S. 2437, s. 296- 297, Araştırma-İnceleme
- PAMİRLİ, Osman Turgut, Bugünkü Şiirin Unsurları: Şiirde Realizm 2, 09.09.1943, S. 2438, s. 312- 313, Araştırma-İnceleme
- PAMİRLİ, Osman Turgut, Bugünkü Şiirin Unsurları: Şiirde Realizm 3, 16.09.1943, S. 2439, s. 6, 12, Araştırma-İnceleme
- PAMİRLİ, Osman Turgut, Edebî Sanatkâr, 19.11.1942, S. 2413, s. 9- 10, Edebî Eleştiri
- PAMİRLİ, Osman Turgut, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 17, Manifesto
- PEGUY, Charles, Uyuyan Çocuk Şiirinden, 07.10.1943, S. 2441, s. 30, Şiir
- Peker, Ahmet İhsan İçin..., 31.12.1942, S. 2419, s. 75, Taziye
- Peyami Safa, bk. Safa Peyami
- Pitigrilli, Çeviren, Özdemir Asaf, İtalyan Edebiyatından: Yeşil Adam, 22.04.1943, S. 2428, s. 194- 195, Hikâye
- Pitigrilli, Çeviren, Özdemir Asaf, İtalyan Edebiyatından: Yeşil Adam II, 29.04.1943, S. 2429, s. 206- 207, Hikâye
- Platon, Çeviren, Vehbi Belgil, Hakiki Belagat, 24.12.1942, S. 2418, s. 68, Araştırma-İnceleme

- PROTOPOPESCU, Dragoş, Çeviren: Cavit Yamaç, Bir Mucize: Shakespeare, 14.05.1942, S. 2386, s. 306, 311, Araştırma-İnceleme
- PROTOPOPESCU, Dragoş, Çeviren: Cavit Yamaç, Bir Mucize: Shakespeare II, 21.05.1942, S. 2387, s. 6, 10- 11, Araştırma-İnceleme
- PROTOPOPESCU, D.[ragoş], Çeviren: Cavit Yamaç, Bir Mucize: Shakespeare III, 28.05.1942, S. 2388, s. 18, 21, Araştırma-İnceleme
- PROTOPOPESCU, D.[ragoş], Çeviren: Cavit Yamaç, Bir Mucize: Shakespeare IV, 11.06.1942, S. 2390, s. 42, Araştırma-İnceleme
- PROTOPOPESCU, D.[ragoş], Çeviren: Cavit Yamaç, Bir Mucize: Shakespeare V, 02.07.1942, S. 2393, s. 78, 81, Araştırma-İnceleme
- PROTOPOPESCU, D.[ragoş], Çeviren: Cavit Yamaç, Bir Mucize: Shakespeare VI, 30.07.1942, S. 2397, s. 126, 130, Araştırma-İnceleme
- [PURA], İdris Ahmet, Rüzgârın Yaptıkları, 03.09.1942, S. 2402, s. [185], Şiir
- Ragıp Şevki, bk. [Yeşim], Ragıp Şevki
- REBREANU, Liviu, Çeviren: Cavit Yamaç, Kor [1], 18.11.1943, S. 2445, s. 84, Roman Tefrikası
- REBREANU, Liviu, Çeviren: Cavit Yamaç, Kor [2], 25.11.1943, S. 2446, s. 95-96, Roman Tefrikası
- REBREANU, Liviu, Çeviren: Cavit Yamaç, Kor [3], 02.12.1943, S. 2447, s. 107- 108, Roman Tefrikası
- REBREANU, Liviu, Çeviren: Cavit Yamaç, Kor [4], 16.12.1943, S. 2448, s. 119- 120, Roman Tefrikası
- REBREANU, Liviu, Çeviren: Cavit Yamaç, Kor [5], 23.12.1943, S. 2449, s. 131- 132, Roman Tefrikası
- REBREANU, Liviu, Çeviren: Cavit Yamaç, Kor [6], 13.01.1944, S. 2450, s. 143- 144, Roman Tefrikası
- Recaizade [Mahmut] Ekrem, Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler, 14.01.1943, S. 2421, s. 106, Tebrik Yazısı
- Refik Halit, bk. [KARAY], Refik Halit
- REGÜ, Şükrü Enis, Belki de, 20.05.1943, S. 2432, s. 243, Şiir
- REGÜ, Şükrü Enis, Memnuniyet, 27.05.1943, S. 2433, s. 255, Şiir
- REGÜ, Şükrü Enis, Serenad, 13.05.1943, S. 2431, s. 222, Şiir

- REGÜ, Şükrü Enis, Sizin ve Bizim I-II, 29.04.1943, S. 2429, s. 203, Şiir
- REGÜ, Şükrü Enis, Yağmur Yağsın, 06.05.1943, S. 2430, s. 212, Şiir
- REINHARDT, Max, Tiyatro: Aktöre Dair, 23.12.1943, S. 2449, s. 124, 130, Araştırma-İnceleme
- REMZİ, Haluk, Tiyatro: Aktör Mümtaz Ener, 29.04.1943, S. 2429, s. 205, 207, Edebî Eleştiri
- RENDİ, [Abdülhalik], Ahmet İhsan İçin..., 31.12.1942, S. 2419, s. 75, Taziye
- RESTON, James D., Vesikalar: İngilizler Nasıl Çalışıyor? İngiliz Milleti Bu Harbe Nasıl Alıştı?, 11.05.1944, S. 2462, s. 12, [18], Fıkra
- Reşat Feyzi, bk. [YÜZÜNCÜ], Reşat Feyzi
- [REY, Ahmet Reşit] H. Nazım, Ahmet İhsan ve Servetifünun: Neler Dediler, 14.01.1943, S. 2421, s. 110, Tebrik Yazısı
- RİDVAN, Mehmet, Affet, 04.05.1944, S. 2461, s. 17, Şiir
- RİMBAUD, A.[rthur], Çeviren: Şinasi Özden, Gezgin, 10.12.1942, S. 2416, s. 45, Şiir
- S. Moray, bk. [ERTUĞRUL, Muhsin] S. Moray
- SABA, Ziya Osman, Bir Ölünün Dedikleri, 11.05.1944, S. 2462, s. 11, Şiir
- SABA, Ziya Osman, Ne oldu?, 07.04.1944, S. 2457, s. 8, Şiir
- SABA, Ziya Osman, Yaşadım, Artık Bitti..., 05.11.1942, S. 2411, s. 292, Şiir
- Sabahattin Ali, bk. [ALİ], Sabahattin Ali
- Sabahattin E. Y., Sesler, 20.04.1944, S. 2459, s. 17, Şiir
- Sabahattin Kudret, bk. [AKSAL], Sabahattin Kudret
- Sabahattin Tahsin, bk. [TEOMAN], Sabahattin Tahsin
- Safa Peyami, Ahmet İhsan Öldü!: Ahmet İhsan ve Servetifünun, 31.12.1942, S. 2419, s. 76, Fıkra
- SAĞNAK, Refik Fikret, Ahmet- Mehmet, 13.08.1942, S. 2399, s. 151, Şiir
- SAĞNAK, Refik Fikret, Bahar, 13.08.1942, S. 2399, s. 151, Şiir
- SAĞNAK, Refik Fikret, Bana Bunları Getir, 13.08.1942, S. 2399, s. 151, Şiir
- SAĞNAK, Refik Fikret, Bana Öyle Geliyor, 24.12.1942, S. 2418, s. 67, Şiir
- SAĞNAK, Refik Fikret, Çocukluk, 13.08.1942, S. 2399, s. 151, Şiir
- SAĞNAK, Refik Fikret, Gece, 27.08.1942, S. 2401, s. 173, Şiir
- SAĞNAK, Refik Fikret, Gece, 26.11.1942, S. 2414, s. 14, Şiir
- SAĞNAK, Refik Fikret, İçleniş, 10.12.1942, S. 2416, s. 44, Şiir

- SAĞNAK, Refik Fikret, Şehirler- Dağlar, 13.08.1942, S. 2399, s. 151, Şiir
- SAĞNAK, Refik Fikret, Uykusuzluk, 24.09.1942, S. 2405, s. 223, Şiir
- SAĞNAK, Refik Fikret, Yüksekler, 03.09.1942, S. 2402, s. [185], Şiir
- Salâhattin Korkmazoğlu, Sanat Köşesi: Değer, 24.09.1942, S. 2405, s. 226, Fıkra
- SARACOĞLU, Cemalettin, Ahmet İhsan Artık Yaşamıyor, 31.12.1942, S. 2419, s. 80, Fıkra
- SARINTA, Emin, Hatırladığım Şehir, [24.03.1944], S. 2455, s. 2, Şiir
- SARPER, Selim [Rauf], Servetifünun, 31.12.1942, S. 2419, s. 78, Taziye Telgrafı
- SARPER, Selim [Rauf], “Servetifünun” Gazetesi Müdürlüğüne, 16.04.1942, S. 2382, s. 255, Tebrik Telgrafı
- SAYDAM, Refik, Radyo Sözleri, 05.02.1942, S. 2372, s. 133-134, Radyo Konuşmaları
- SCARLAT, Teodor, Çeviren: C.[avit] Yamaç, Sıtma, 19.02.1942, S. 2374, s. 160, Şiir
- SCOTT, Walter, Çeviren: M.[ehmet] Hulûsi Dosdoğru, İngiltere Tarihinden Bir Yaprak: Norman İstilas, 05.02.1942, S. 2372, s. 137, 143, Romandan bir parça
- [SEDES], Selâmi İzzet, Antoloji: Tesadüf, [24.03.1944], S. 2455, s. Şiir
- Selâmi İzzet, bk. [SEDES], Selâmi İzzet
- SELÇUK, M. Sadık, Madem ki, 07.04.1944, S. 2457, s. 18, Şiir
- SELÇUK, Nevzat, Ayrı Yaşamının Acısı, 04.05.1944, S. 2461, s. 17, Şiir
- Selim Sırrı, Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler, 14.01.1943, S. 2421, s. 107, Tebrik Yazısı
- SERPİN, Mehmet, Küçük İlanlar, 13.04.1944, S. 2458, s. 10, Şiir
- Servetifünun, 19 Mayıs’ın Önemi, 18.05.1944, S. 2463, s. 3, Fıkra
- Servetifünun, Acı Bir Ölüm, 25.05.1944, S. 2464, s. 6, Taziye
- Servetifünun, Avni Atasoy Öldü, 09.09.1943, S. 2438, s. 313, Haber Yazısı
- Servetifünun, Avni Atasoy, 04.05.1944, S. 2461, s. 12, Haber Yazısı
- Servetifünun, Benzeyişler: Oscar Wilde ve Oğuz Özdeş, Devam Ediyoruz!, 13.08.1942, S. 2399, s. 149, Edebî Eleştiri
- Servetifünun, Büyük Bayram Kutlu Olsun! XIX, 29.10.1942, S. 2410, s. 277, Tebrik Yazısı
- Servetifünun, Değerli Hikâyeci Kenan Hulûsi’yi ve Muharrir İskender Fahrettin Sertelli’yi Kaybettik, 03.06.1943, S. 2434, s. 257, Haber Yazısı
- Servetifünun, İki Büyük Kayıp: Fethi Okyar ve Faik Sabri Duran Öldü, 20.05.1943, S. 2432, s. 233, Haber Yazısı
- Servetifünun, Kısaca, 02.09.1943, S. 2437, s. 294, Haber Yazısı

- Servetifünun, Naşit Özcan Öldü, 29.04.1943, S. 2429, s. 207, Haber Yazısı
- Servetifünun, Okuyucularımıza, 02.04.1942, S. 2380, s. 234, Not
- Servetifünun, Ölümünün İlk Yıl dönümünde Ahmet İhsan, 13.01.1944, S. 2450, s. 136, Fıkra
- Servetifünun, Refik Saydam'ı Kaybettik: Merhum Refik Saydam'ın Âlicenablığı, 09.07.1942, S. 2394, s. 86, Hatıra
- Servetifünun, Takdim, 17.06.1943, S. 2436, s. 281, Tanıtım Yazısı
- Servetifünun, Teşekkür, 18.03.1943, S. 2423, s. 128, Teşekkür
- Servetifünun Yazı Ailesi, Gazetemiz Tekrar Çıkarken: Servetifünun ve Gençlik, 18.03.1943, S. 2423, s. 125, Fıkra
- Servetifünun, Yeni Bir Kronik, 17.09.1942, S. 2404, s. 209, Haber Yazısı
- Sir David Ross (Oxford Üniversitesi Rektörü), Yirminci Asır: Atlantik Beyannamesinin Tahakkuk İmkânları, 02.03.1944, S. 2452, s. 7, Fıkra
- [SOKU], Ziya Şakir, Atatürk, 11.11.1943, S. 2444, s. 63, 66, 72, Biyografi
- Son Telgraf, Servetifünun Sahibi Ahmet İhsan Vefat Etti, 07.01.1943, S. 2420, s. 98, Haber Yazısı
- SÖKMEN, Nejat, Çocukluk, 13.04.1944, S. 2458, s. 18, Şiir
- SÖYLEMEZOĞLU, Eski Moskova Büyükelçisi Galip Kemali, Ufuklar: Siyasette Muvaffakiyetin Sırrı, 02.03.1944, S. 2452, s. 3, 12, Fıkra
- STENDHAL, [Henri Beyle], Çeviren: Fıtrat Atasel, Arap Sevgisi, 03.06.1943, S. 2434, s. 262, 266, Deneme
- Suat Derviş, bk. [BARANER, Hatice Saadet] Suat Derviş
- SUNA, İnci, Sıkıntı, 22.04.1943, S. 2428, s. 191, Şiir
- [SÜMER], Esat Sadun, Bahar ve Bu Şehir, 22.04.1943, S. 2428, s. 189, Deneme
- [SÜMER], Esat Sadun, Beşik Gıcırdıyor, 08.04.1943, S. 2426, s. 162, Açık Mektup
- [SÜMER], Esat Sadun, Bugünkü Nesrimiz I, 25.03.1943, S. 2424, s. 144, Edebî Eleştiri
- [SÜMER], Esat Sadun, Firar, 18.03.1943, S. 2423, s. 130, Şiir
- [SÜMER], Esat Sadun, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 21, Manifesto
- [SÜMER], Esat Sadun, Veda, 20.05.1943, S. 2432, s. 243, Şiir
- Şahap Sıtkı Seren, bk. [İLTER], Şahap Sıtkı
- Şahap Sıtkı, bk. [İLTER], Şahap Sıtkı
- Şehabettin Süleyman, Ahmet İhsan ve Servetifünun Neler Dediler, 14.01.1943, S. 2421, s. 110, Tebrik Yazısı

- ŞİMŞEK, Hasan, Basübadelmeyt, 03.06.1943, S. 2434, s. 263, Şiir
- ŞİMŞEK, Hasan, Mevsim, 26.11.1942, S. 2414, s. 14, Şiir
- ŞİMŞEK, Hasan, Serenad, 27.04.1944, S. 2460, s. 11, Şiir
- ŞİMŞEK, Hasan, Son Saat, 18.05.1944, S. 2463, s. 10, Şiir
- ŞİMŞEK, Hasan, Tabiata Minnettarım, 27.08.1942, S. 2401, s. 173, Şiir
- ŞİMŞEK, Hasan, Toprak Çiçekle Konuşuyor, 25.03.1943, S. 2424, s. 143, Şiir
- ŞİMŞEK, Hasan, Ümit, 08.04.1943, S. 2426, s. 165, Şiir
- T. U. Gürpınar, Misafir, 18.05.1944, S. 2463, s. 16, Şiir
- TAGORE, Rabindranath, Çeviren: Ümit N. Deniz, Çampa Çiçeği, 26.11.1942, S. 2414, s. 21, Mensur Şiir
- Tan, Ahmet İhsan Tokgöz Öldü, 31.12.1942, S. 2419, s. 81, Haber Yazısı
- TANEY, Raif, Fennî Musahabeler: Fennin Ruhiyata Tesiri, 10.12.1942, S. 2416, s. 42, Sohbet
- TANPINAR, Ahmet Hamdi, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s. 18, Manifesto
- TANRIKUT, Hasan, Fikir Musahabeleri: Dört Yıl Sonra, 05.11.1942, S. 2411, s. 294, 299, Sohbet
- TANRIKUT, Hasan, Genç Neslin Karakteri: Mistisizm Sürrealizm, 25.11.1943, S. 2446, s. 86, 92, Edebî Eleştiri
- TANRIKUT, Hasan, Sadri Ertem'in Arkasından..., 25.11.1943, S. 2446, s. 90, Hatıra
- TANYOL, Cahit, Ahmet İhsan'ın Değeri, 07.01.1943, S. 2420, s. 97, Fıkra
- TARAN, Zafer Hüsnü, Edebiyat Konuşmaları: Bedri Rahmi İle Yârenlik, 18.05.1944, S. 2463, s. 8, [18], Mülakat
- TARANCI, Cahit Sıtkı, Bu Sabaha Hava Berrak, 23.09.1943, S. 2440, s. 22, Şiir
- TARANCI, Cahit Sıtkı, Yanlış Bilmesinler Beni, 04.05.1944, S. 2461, s. 7, Şiir
- [TARHAN], Abdülhak Hâmid, Antoloji: Bir Neşide, [17.03.1944], S. 2454, s. 8, Şiir
- [TARHAN], Abdülhak Hâmid, Birinci Mektup (1920), 16.04.1942, S. 2382, s. 254- 255, Edebî Mektup
- [TARHAN], Abdülhak Hâmid, İkinci Mektup (1930), 16.04.1942, S. 2382, s. 255, Edebî Mektup
- [TARLAN], Ali Nihat, Antoloji: Niçin Sevmedim?, 07.04.1944, S. 2457, s. [10], Şiir
- Tasviri Efkâr, Büyük Bir Kayıp, 31.12.1942, S. 2419, s. 81, 85, Haber Yazısı

- TAŞER, Suat, Artık Boşuna Beklerim, 04.06.1942, S. 2389, s. 26, Şiir
- TAŞER, Suat, Serenad, 08.01.1942, S. 2368, s. 87, Şiir
- TAŞER, Suat, Tercüme-i-hal, 10.09.1942, S. 2403, s. 197, Şiir
- TAŞER, Suat, Yaşamıyan Biri, 08.01.1942, S. 2368, s. 87, Şiir
- TAŞKIN, Mümtaz Zeki, Bir Cevap Münasebetiyle, 27.05.1943, S. 2433, s. 247, 256, Açık Mektup
- TAŞKIN, Mümtaz Zeki, Bir Namı Müstear'a İlk ve Son Cevap, 06.08.1942, S. 2398, s. 135, Açık Mektup
- TAŞKIN, Mümtaz Zeki, Biri Daha!.. Çınaraltı'nın Değerli Münekkidi Bay Besim Akımsar'a Açık Mektup, 05.11.1942, S. 2411, s. 296, Açık Mektup
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Bir Şehirde Yabancılığımız, 10.06.1943, S. 2435, s. 275, Şiir
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Bir Şehirden Firar, 07.10.1943, S. 2441, s. 27, Şiir
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Bir Şehri Tahattur, 10.12.1942, S. 2416, s. 39, Şiir
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Bizim Mahallenin Sabahı, 10.12.1942, S. 2416, s. 39, Şiir
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Bozcaada, 24.12.1942, S. 2418, s. 67, Şiir
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Davet, 25.11.1943, S. 2446, s. 93, Şiir
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Elma Ağacı, 27.05.1943, S. 2433, s. 251, Şiir
- TAŞKIN, Mümtaz Zeki, "Gençlik" Gazetesine: Paydos Değil İşbaşı!, 12.05.1942, S. 2377, s. 196, 203, Edebî Eleştiri
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Güler Misin Ağlar Mısın?, 25.06.1942, S. 2392, s. 66, Edebî Eleştiri
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Gülhane Parkı, 21.10.1943, S. 2442, s. 37, Şiir
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Hepimizin Baharı, 03.06.1943, S. 2434, s. 263, Şiir
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, İtiyat, 10.12.1942, S. 2416, s. 39, Şiir
- TAŞKIN, Mümtaz Zeki, Limanımız, 09.07.1942, S. 2394, s. 89, Şiir
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 17, Manifesto
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Masallarımız, 25.03.1943, S. 2424, s. 145, Şiir
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Meyhane, 26.11.1942, S. 2414, s. 16, Şiir
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Namı Müstear, 16.07.1942, S. 2395, s. 102, Edebî Eleştiri
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Nostalji, 25.03.1943, S. 2424, s. 145, Şiir
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Saadet, 10.12.1942, S. 2416, s. 39, Şiir
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Selâhiyet Meselesi, 09.07.1942, S. 2394, s. 87, Edebî Eleştiri

[TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Şairin Büyük Aşkı, 20.08.1942, S. 2400, s. 160, 164, Araştırma-İnceleme

[TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Tezat..., 25.03.1943, S. 2424, s. 145, Şiir

[TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Unutulmak Azabı, 23.07.1942, S. 2396, s. 110, Fıkra

[TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Varyete, 03.12.1942, S. 2415, s. 31, Şiir

TAŞKIN, Mümtaz Zeki, Yaşamak Saadeti, 02.07.1942, S. 2393, s. 75, Şiir

[TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Yere, Göke Dair..., 25.03.1943, S. 2424, s. 145, Şiir

[TEOMAN], Sabahattin Tahsin, Bahçe, 22.04.1943, S. 2428, s. 186, Şiir

[TEOMAN], Sabahattin Tahsin, Resim, 04.11.1943, S. 2443, s. 59, Şiir

[TEPEDENLİÖĞLU], Nizamettin Nazif, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s. 20, Manifesto

Tevfik Fikret, Antoloji: Riyah-ı İlham, 24.02.1944, S. 2451, s. 8, Şiir

TİRALİ, Naim H., Mektup, 07.04.1944, S. 2457, s. 12, Edebî Mektup

TİRALİ, Naim, Taburcu, 13.04.1944, S. 2458, s. 13- 14, Hikâye

[TOKGÖZ, Ahmet İhsan], Ahmet İhsan Tokgöz (1868-1942), 31.12.1942, S. 2419, s. 73, Otobiyografi

[TOKGÖZ, Ahmet İhsan], Ahmet İhsan Tokgöz, 13.01.1944, S. 2450, s. 133, Otobiyografi
TOKGÖZ, Ahmet İhsan, [Ahmet İhsan Tokgöz'ün Matbuat Hatıraları adlı eserinin duyurusu], 19.03.1942, S. 2378, s. 215, İlan

[TOKGÖZ], Ahmet İhsan, Antoloji: 54 Yıl Evvel Bugün, 13.04.1944, S. 2458, s. 10, Fıkra
TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s. 18, Manifesto

TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 01.01.1942, S. 2367, s. 73-74, Sohbet

TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 08.01.1942, S. 2368, s. 85-86, Sohbet

TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 15.01.1942, S. 2369, s. 97-98, Sohbet

TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 22.01.1942, S. 2370, s. 109-110, Sohbet

TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 29.01.1942, S. 2371, s. 121-122, 129, Sohbet

TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 05.02.1942, S. 2372, s. 133, Sohbet

TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 12.02.1942, S. 2373, s. 145-146, Sohbet

TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 19.02.1942, S. 2374, s. 157-158, Sohbet

TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 26.02.1942, S. 2375, s. 169-170, 178, Sohbet

TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 05.03.1942, S. 2376, s. 181-182, Sohbet

- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 12.05.1942, S. 2377, s. 193- 194, Sohbet
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 19.03.1942, S. 2378, s. 205- 206, Sohbet
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 26.03.1942, S. 2379, s. 217- 218, Sohbet
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 02.04.1942, S. 2380, s. 229- 230, Sohbet
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 09.04.1942, S. 2381, s. 241- 242, Sohbet
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 23.04.1942, S. 2383, s. [265], Sohbet
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 30.04.1942, S. 2384, s. 277- 278, Sohbet
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 07.05.1942, S. 2385, s. 289- 290, Sohbet
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 14.05.1942, S. 2386, s. 301- 302, Sohbet
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 21.05.1942, S. 2387, s. 1- 2- 3, Sohbet
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 28.05.1942, S. 2388, s. 13- 14, Sohbet
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 04.06.1942, S. 2389, s. 25- 26, Sohbet
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 11.06.1942, S. 2390, s. 37- 38, Sohbet
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 25.06.1942, S. 2392, s. 61-62, Sohbet
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 09.07.1942, S. 2394, s. 85, Sohbet
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 16.07.1942, S. 2395, s. 97, Sohbet
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 30.07.1942, S. 2397, s. 121- 122, Sohbet
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 06.08.1942, S. 2398, s. 133- 134, Sohbet
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 13.08.1942, S. 2399, s. 145- 146, Sohbet
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 27.08.1942, S. 2401, s. 169- 170, Sohbet
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 03.09.1942, S. 2402, s. [181- 182], Sohbet
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 17.09.1942, S. 2404, s. 205-206, Sohbet
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 08.10.1942, S. 2407, s. 241, 246, Sohbet
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali: Abdülhak Hâmid'in Beşinci Ölüm Yılı dönümü, 16.04.1942, S. 2382, s. 253- 254, Sohbet
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali: Profesör Goegg, 22.10.1942, S. 2409, s. 265, 275, Sohbet
- TOKGÖZ, A.[hmet] İ.[hsan], Hüseyin Cahit'in <Servetifünun> u Ziyareti, 01.01.1942, S. 2367, s. 79, Hatıra
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Matbuat Hatıraları, 25.03.1943, S. 2424, s. 137, Hatıra
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Matbuat Hatıraları, 15.04.1943, S. 2427, s. 173, 180- 181, Hatıra
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Matbuat Hatıralarım, 07.01.1943, S. 2420, s. 89, 100, Hatıra

- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Matbuat Hatıralarım, 14.01.1943, S. 2421, s. 101- 102, 112, Hatıra
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Matbuat Hatıralarım, 21.01.1943, S. 2422, s. 113, 124, Hatıra
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Matbuat U. Müdürlüğüne, 16.04.1942, S. 2382, s. 255, Tebrik
Telgrafi
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Servetifünun Gazetesi Nasıl Çıkarıldı?, 13.01.1944, S. 2450, s.
138- 139, 142, 144, Hatıra
- TOKGÖZ, A.[hmet] İ.[hsan], Servetifünun Tarihinden Hatıralar, 01.01.1942, S. 2367, s. 83,
Hatıra
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Servetifünun ve Ölümünün 12'nci Yılında Mahmut Sadık,
14.05.1942, S. 2386, s. 304, Hatıra
- TOKGÖZ, A.[hmet] İ.[hsan], Singapur, 22.01.1942, S. 2370, s. 110, 117, Fıkra
- T.O.V., Cephelerden ve Dünyadan: Cepheler ve Cephe Gerileri, 11.05.1944, S. 2462, s. 5,
Haber Yazısı
- T.O.V., Cephelerden ve Dünyadan: Harbe Dair, 04.05.1944, S. 2461, s. 4, Haber Yazısı
- TUNCAY, Necdet, Sessizlik, 16.04.1942, S. 2382, s. 263, Şiir
- TUNÇ, Ord. Prof. Mustafa Şekip, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943,
S. 2440, s. 18, Manifesto
- TÜLBENTÇİ, F.[eridun] Fazıl, Geçmişte Bugün: İstanbul'un Fethi ve Fatih Sultan Mehmet,
25.11.1943, S. 2446, s. 89, Fıkra
- TÜRKER, Berç, Türk Kadını, 26.02.1942, S. 2375, s. 170, Şiir
- ULAŞ, Hüseyin, Allah'a Doğru, 05.11.1942, S. 2411, s. 292, Şiir
- ULAŞ, Hüseyin, Beklenen Yolcu, 01.01.1942, S. 2367, s. 82, Şiir
- ULAŞ, Hüseyin, Fecrin Şu Saatleri, 29.04.1943, S. 2429, s. 203, Şiir
- ULAŞ, Hüseyin, Kitaplar Arasında: Edirne Şiirleri, 03.06.1943, S. 2434, s. 258, Edebî
Eleştiri
- ULAŞ, Hüseyin, Köyün Camları, 11.06.1942, S. 2390, s. 38, 47, Edebî Eleştiri
- ULAŞ, Hüseyin, M. Uluğ Turanlıoğlu: Köy Şiirleri, 07.05.1942, S. 2385, s. 293, 299, Edebî
Eleştiri
- ULAŞ, Hüseyin, Red, 02.09.1943, S. 2437, s. 301, Şiir
- ULAŞ, Hüseyin, Romans I- II- III, 25.03.1943, S. 2424, s. 143, Şiir
- ULAŞ, Hüseyin, Şarkı, 10.09.1942, S. 2403, s. 201, Şiir
- ULAŞ, Hüseyin, Takdim I, 21.10.1943, S. 2442, s. 45, Şiir

- ULAŞ, Hüseyin, Veda, 10.03.1944, S. 2453, s. 6, Şiir
- ULAŞ, Hüseyin, Yalnızlık, 01.04.1943, S. 2425, s. 157, Şiir
- ULUGERGERLİ, Mehmet, Şair Kardeş'e Mektup, 24.12.1942, S. 2418, s. 70, Edebî Mektup
- ULUNAY, [Mahmut Refi Cevad], Onlara Borcumuz, 26.03.1942, S. 2379, s. 223, 227, Fıkra
- ULUSOY, Nâzım, Dostlarının Gözü ile Selâhattin Enis, 18.06.1942, S. 2391, s. 54, Hatıra
- UNAR, Salih Saim, Nezih Bir Ruhla Konuşma, 14.01.1943, S. 2421, s. 108- 109, Hatıra
- URAL, Orhan, Dostlarının Gözü ile Selâhaddin Enis, 18.06.1942, S. 2391, s. 55, Hatıra
- URAZ, Murat, Sadri'nin Eserleri, 25.11.1943, S. 2446, s. 92, Edebî Eleştiri
- URAZ, Murat, Sadri'nin Şahsiyeti Eserleri, 18.11.1943, S. 2445, s. 74, Edebî Eleştiri
- US, Hakkı Tarık, Ahmet İhsan İçin..., 31.12.1942, S. 2419, s. 75, Taziye
- US, Hakkı Tarık, Sadri'nin Arkasından...: Sadricik, 18.11.1943, S. 2445, s. 75, 82, Hatıra
- UŞAKLIGİL, Halit Ziya, Ahmet İhsan İçin..., 31.12.1942, S. 2419, s. 75, Taziye
- UŞAKLIGİL, Halit Ziya, Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler, 14.01.1943, S. 2421, s. 106, Tebrik Yazısı
- [UŞAKLIGİL], Halit Ziya, Antoloji: Tramvayda Gelirken, 24.02.1944, S. 2451, s. 9, Hikâye
- UZCAN, Nimet, Musiki, [17.03.1944], S. 2454, s. 2, Şiir
- UZCAN, Nimet, Sorma Bana, 27.04.1944, S. 2460, s. 16, Şiir
- UZCAN, Nimet, Vuslat, [24.03.1944], S. 2455, s. 2, Şiir
- UZUNBOYLU, A. Adnan, Dünyanın Dört Köşesinden Krokiler: Girit, 11.05.1944, S. 2462, s. 8, Gezi Yazısı
- UZUNBOYLU, A. Adnan, Dünyanın Dört Köşesinden Krokiler: Panama, 27.04.1944, S. 2460, s. 8, Gezi Yazısı
- ÜÇ, Paravanın Arkası: Notlar, 02.12.1943, S. 2447, s. 103, 105, Not
- ÜLGNER, EMİN, Çocuk ve Ağaç, 12.02.1942, S. 2373, s. 149, Şiir
- ÜLGNER, EMİN, Düşündükçe, 25.11.1943, S. 2446, s. 87, Şiir
- ÜLGNER, EMİN, Günün Sonu, 08.01.1942, S. 2368, s. 87, Şiir
- ÜLGNER, EMİN, Yoklama, 26.03.1942, S. 2379, s. 227, Şiir
- ÜLGNER, EMİN, Yolculuk, 17.09.1942, S. 2404, s. 215, Şiir
- ÜLGNER, EMİN, Zaman, 09.04.1942, S. 2381, s. 249, Şiir
- ÜLKEN, Prof. Hilmi Ziya, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s. 20, Manifesto

- Ümran Nazif, bk. [YİĞİTER], Ümran Nazif
 Vakit, Türk Basını Kuvvetli Bir Uzwunu Kaybetti, 31.12.1942, S. 2419, s. 85, Haber Yazısı
 VALERY, Paul, —, 21.10.1943, S. 2442, s. 43, Vecizeler
 VALERY, Paul, Çeviren: Haydar Aytekin, Bir Şiirin Hatıralarından Parçalar, 15.04.1943, S. 2427, s. 175, Deneme
 VALERY, Paul, Çeviren: Haydar Aytekin, Bir Şiirin Hatıralarından Parçalar II, 29.04.1943, S. 2429, s. 205, Deneme
 VALERY, Paul, Çeviren: Vehbi Belgil, Zekânın Bilançosu, 18.03.1943, S. 2423, s. 129, Konferans Metni
 VALERY, Paul, Çeviren: Vehbi Belgil, Zekânın Bilançosu II, 25.03.1943, S. 2424, s. 140, Konferans Metni
 VALERY, Paul, Çeviren: Vehbi Belgil, Zekânın Bilançosu III, 01.04.1943, S. 2425, s. 153, 160, Konferans Metni
 VALERY, Paul, Çeviren: Vehbi Belgil, Zekânın Bilançosu IV, 08.04.1943, S. 2426, s. 169, Konferans Metni
 VALERY, Paul, Çeviren: Vehbi Belgil, Zekânın Bilançosu V, 22.04.1943, S. 2428, s. 188, 196, Konferans Metni
 VALERY, Paul, Çeviren: Vehbi Belgil, Zekânın Bilançosu VI, 29.04.1943, S. 2429, s. 201, 208, Konferans Metni
 VALERY, Paul, Çeviren: Vehbi Belgil, Zekânın Bilançosu VII, 09.09.1943, S. 2438, s. 307, 316, Konferans Metni
 VERLAINE, Paul, Çeviren: Şinasi Özden, Neşeli Şarkı VII, 15.04.1943, S. 2427, s. 179, Şiir
 VOLTAIRE, [François Marie Arouet de], Çeviren: İhsan Akay, Fransız Edebiyatından: Zadig'in Burnu, 21.10.1943, S. 2442, s. 39, 48, Masal
 VUKİÇEVIĆ, Zarla D., Avrupa Vesaire: İki Kasırga Arasında Yugoslav Edebiyatı, 24.02.1944, S. 2451, s. 5, 8-9, 15, Makale
 Wellington, H. Ibsen, Chateaubriand, Yanoe, Bacon, Ernest Legouve, Richard Wagner, La Bruyere, Hakikatler, [24.03.1944], S. 2455, s. 2, Vecizeler
 WHITMAN, Walt, Amerika'nın Şarkılarını İşitiyorum, 09.09.1943, S. 2438, s. 310, Şiir
 WHITMAN, Walt, Bakışlarımı Gezinmeye Bırakıyorum, 09.09.1943, S. 2438, s. 310, Şiir
 WHITMAN, Walt, Bir Yabancıya I- II, 07.10.1943, S. 2441, s. 31, Şiir

- Yahya Gürpınar, Ayak İzleri, 01.01.1942, S. 2367, s. 76, 83, Hikâye
- Y.[akup] Ak[sel], Siyaset Oyunu: Ciano'nun Ölümüne Ağlayanlar ve Sevinenler, 24.02.1944, S. 2451, s. 6, Haber Yazısı
- Yakup Aksel, Siyaset Oyunu: Cezayir'de Verilen Kararlar, [24.03.1944], S. 2455, s. 9, Haber Yazısı
- Yakup Aksel, Siyaset Oyunu: Fransa'da Hazırlık, [17.03.1944], S. 2454, s. 9, Haber Yazısı
- Yakup Aksel, Siyaset Oyunu: Mussolini'nin Israrı, 10.03.1944, S. 2453, s. 9, Haber Yazısı
- YALÇIN, Hüseyin Cahit, Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler, 14.01.1943, S. 2421, s. 106, Tebrik Yazısı
- YALÇIN, Hüseyin Cahit, Ahmet İhsan'ın Vefatı, 07.01.1943, S. 2420, s. 92, Fıkra
- YALÇIN, Hüseyin Cahit, Edebiyat Konuşmaları: Servetifünun Ailesi, 24.02.1944, S. 2451, s. 3, Hatıra
- YALÇIN, Hüseyin Cahit, Servetifünun'u Ziyaret, 01.01.1942, S. 2367, s. 79, 83, Hatıra
- [YALÇIN], Hüseyin Cahit, 53 Yıl Evvel Bugün, 25.11.1943, S. 2446, s. 88, Not
- [YALÇIN], Hüseyin Suat, Servetifünun, 26.03.1942, S. 2379, s. 220, Tebrik Yazısı
- YALIM, Mehmet, Çocukluğum, 18.05.1944, S. 2463, s. 16, Şiir
- YAMAÇ, Cavit, 1942 Bir Yılın Kısa Bilançosu, 10.12.1942, S. 2416, s. 37, Fıkra
- YAMAÇ, Cavit, Ahmet İhsan ve Servetifünun : Ahmet İhsan'ın Arkasından, 31.12.1942, S. 2419, s. 77, 86, Fıkra
- YAMAÇ, Cavit, Asılmışlar Ormanı Münasebetiyle: Liviu Rebreanu II, 20.08.1942, S. 2400, s. 161, Edebî Eleştiri
- YAMAÇ, Cavit, Asılmışlar Ormanı Münasebetiyle: Liviu Rebreanu, 13.08.1942, S. 2399, s. 147, Biyografi
- YAMAÇ, Cavit, Avni Dilligil, 05.02.1942, S. 2372, s. 134, Fıkra
- YAMAÇ, Cavit, Bulmaca: Edebiyat, 03.12.1942, S. 2415, s. [26], Bulmaca
- YAMAÇ, Cavit, Çocuğun Sualleri, [24.03.1944], S. 2455, s. 3, Deneme
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Haydutlar, 11.06.1942, S. 2390, s. 39- 40- 41, Hikâye
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Haydutlar II, 25.06.1942, S. 2392, s. 65, 70, Hikâye
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Haydutlar III, 16.07.1942, S. 2395, s. 100- 101, Hikâye
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Haydutlar IV, 23.07.1942, S. 2396, s. 112, Hikâye
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Haydutlar V, 06.08.1942, S. 2398, s. 136- 137, 143, Hikâye
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Kilikadı, 01.10.1942, S. 2406, s. 232- 233, 239, Hikâye

- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Kilikadı II, 08.10.1942, S. 2407, s. 243, Hikâye
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Kilikadı III, 15.10.1942, S. 2408, s. 256, Hikâye
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Kilikadı IV, 05.11.1942, S. 2411, s. 291, Hikâye
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Kilikadı V, 19.11.1942, S. 2413, s. 6, Hikâye
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Kilikadı VI, 26.11.1942, S. 2414, s. 18, Hikâye
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Kilikadı VII, 03.12.1942, S. 2415, s. 30, 35, Hikâye
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Kilikadı IX, 21.01.1943, S. 2422, s. 120, Hikâye
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Vatan Yahut Silistre, 18.03.1943, S. 2423, s. 131, Hikâye
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Vatan Yahut Silistre II, 22.04.1943, S. 2428, s. 190, Hikâye
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Vatan Yahut Silistre III, 02.09.1943, S. 2437, s. 298- 299, Hikâye
- YAMAÇ, Cavit, Ebediyet Susuzluğu, 11.05.1944, S. 2462, s. 3, Fıkra
- YAMAÇ, Cavit, En Büyük Bayram, 04.11.1943, S. 2443, s. 49, Fıkra
- YAMAÇ, Cavit, Eylül, 21.10.1943, S. 2442, s. 42, Romandan bir parça
- YAMAÇ, Cavit, Felsefeyi İnkâr, 27.04.1944, S. 2460, s. 3, [18], Deneme
- YAMAÇ, Cavit, Fırtınalı Bir Gece, 13.05.1943, S. 2431, s. 223, 231, Araştırma-İnceleme
- YAMAÇ, Cavit, Gönderilmemiş Mektuplar: Sonbahar, 24.09.1942, S. 2405, s. 219, 226, Edebî Mektup
- YAMAÇ, Cavit, Gönderilmemiş Mektuplar: Sonbahar, 05.11.1942, S. 2411, s. 295, 299, Edebî Mektup
- YAMAÇ, Cavit, Hayatın Manası, 07.04.1944, S. 2457, s. [3], 8, Deneme
- Y.[AMAÇ], C.[avit], Liviu Rebreanu, 18.11.1943, S. 2445, s. 83- 84, Biyografi
- YAMAÇ, Cavit, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 16, Manifesto
- YAMAÇ, Cavit, Manzara, 15.04.1943, S. 2427, s. 177, Şiir
- YAMAÇ, Cavit, Münekkit Lazım Mıdır? Evet!, 17.09.1942, S. 2404, s. 209, 215, Tartışma
- YAMAÇ, Cavit, Orient Express, 23.04.1942, S. 2383, s. 268- 269, 274, Hikâye
- YAMAÇ, Cavit, Papağan Döğüşü, 10.03.1944, S. 2453, s. 11- 12, Romandan bir parça
- YAMAÇ, Cavit, Parantez: Atinalı Deli, 20.04.1944, S. 2459, s. 9, Fıkra
- YAMAÇ, Cavit, Sanat Anketimiz Değerli Hikâyeci Cavit Yamaç Cevap Veriyor, 07.10.1943, S. 2441, s. 26, Anket
- YAMAÇ, Cavit, Servetifünun Kurucusuna Açık Mektup, 02.04.1942, S. 2380, s. 233, Açık Mektup

YAMAÇ, Cavit, Şehir Tiyatrosu Sahnesinde Kral Lear, 04.05.1944, S. 2461, s. 5, [18],
Edebî Eleştiri

YAMAÇ, Cavit, Şehirler: Son Şehir, 24.02.1944, S. 2451, s. 11, 15, Kitaptan bir parça

YAMAÇ, Cavit, Takvim, 29.01.1942, S. 2371, s. 124, Günlük

YAMAÇ, Cavit, Takvim, 30.04.1942, S. 2384, s. 280- 287, Günlük

YAMAÇ, Cavit, Takvim, 13.08.1942, S. 2399, s. 148- 149, Günlük

YAMAÇ, Cavit, Vapur, 26.02.1942, S. 2375, s. 176-177, 179, Hikâye

YAMAÇ, Cavit, Vapur, 23.09.1943, S. 2440, s. 22, Hikâyeden bir parça

YAMAÇ, Cavit, Vitrin, 20.08.1942, S. 2400, s. 159, Edebî Eleştiri

YAMAÇ, Cavit, Vitrin, 27.08.1942, S. 2401, s. 171, Edebî Eleştiri

YAMAÇ, Cavit, Vitrin, 03.09.1942, S. 2402, s. 183, 190, Sinema Eleştirisi

YAMAÇ, Cavit, Vitrin, 10.09.1942, S. 2403, s. 195, Edebî Eleştiri

YAMAÇ, Cavit, Yol Arkadaşım Don Kişot, [24.03.1944], S. 2455, s. 6- 7, Edebî Eleştiri

YAMAÇ, Cavit, Yol Arkadaşım Don Kişot, [2] ...04.1944, S. 2456, s. 6, Edebî Eleştiri

YAMAÇ, Cavit, Yol Arkadaşım Don Kişot [3], 07.04.1944, S. 2457, s. 8, Edebî Eleştiri

YAMAÇ, Ziya, Ahmet İhsan Tokgöz, 21.01.1943, S. 2422, s. 115, Sohbet

YAMAÇ, Ziya, Büyük Bir Türk Romancısı: Hüseyin Rahmi İçin, [17.03.1944], S. 2454, s.
6, Haber Yazısı

YAMAÇ, Ziya, Epigram Denemeleri, 22.01.1942, S. 2370, s. 113, Şiir

YAMAÇ, Ziya, Epigram Denemeleri, 22.10.1942, S. 2370, s. 113, Şiir

YAMAÇ, Ziya, Epigram Denemeleri, 22.10.1942, S. 2370, s. 113, Şiir

YAMAÇ, Ziya, Kırk Yılda Bir Hesaplaşma, 16.04.1942, S. 2382, s. 257, 263, Açık Mektup

YAMAÇ, Ziya, Romanımız Kıpırdıyor, 20.04.1944, S. 2459, s. 9, Edebî Eleştiri

YAMAÇ, Ziya, Samim Kocagöz'ün Hikâyeleri: Telli Kavak, 05.03.1942, S. 2376, s. 185,
191, Edebî Eleştiri

YAMAÇ, Ziya, Sanat Konuşmaları: Epigram Hakkında Notlar, 21.10.1943, S. 2442, s. 41,
Araştırma-İnceleme

YASSITEPE, Adnan, Avni İnsel'e Açık Mektup, 27.08.1942, S. 2401, s. 172, 179, Açık
Mektup

YASSITEPE, Adnan, Nihayet, 28.05.1942, S. 2388, s. 15, Fıkra

YASSITEPE, Adnan, Notlar, 15.01.1942, S. 2369, s. [99], Not

YASSITEPE, Adnan, Notlar, 26.02.1942, S. 2375, s. [171], Not

- YASSITEPE, Adnan, Notlar, 30.07.1942, S. 2397, s. 123, Not
- YAŞIN, Türkân Ali, Güzellik ve Çirkinlik, 20.04.1944, S. 2459, s. 14- 15, Deneme
- YAZGAN, Ziya, Ayrılık, 23.04.1942, S. 2383, s. 275, Şiir
- YAZGAN, Ziya, Hak, 13.05.1943, S. 2431, s. 228, Şiir
- YAZGAN, Ziya, Hasret, 19.02.1942, S. 2374, s. 159, Şiir
- YAZGAN, Ziya, Son Karar, 29.01.1942, S. 2371, s. 123, Şiir
- YAZGAN, Ziya, Surlar, 08.01.1942, S. 2368, s. 87, Şiir
- YESARİ, Afif, Bulutlar, 25.11.1943, S. 2446, s. 87, Şiir
- YESARİ, Afif, Gece Yarısı Düşünceleri, 13.04.1944, S. 2458, s. 11, Şiir
- YESARİ, Afif, Noktürn, 02.12.1943, S. 2447, s. 98, Şiir
- YESARİ, Afif, Yavrumun Son Saadeti, 10.03.1944, S. 2453, s. 8, Şiir
- [YEŞİM], Ragıp Şevki, Dostlarının Gözü ile Selâhattin Enis, 18.06.1942, S. 2391, s. 54, Hatıra
- [YİĞİTER], Ümran Nazif, Şiir ve Romana Hücum, 08.10.1942, S. 2407, s. 246, 251, Edebî Eleştiri
- YÖNTEM, Ali Canip, Ahmet İhsan ve Servetifünun Neler Dediler, 14.01.1943, S. 2421, s. 110, Tebrik Yazısı
- [YÜZÜNCÜ], Reşat Feyzi, Servetifünun, 16.04.1942, S. 2382, s. 255, Tebrik Telgrafi
- Ziya Şakir, bk. [SOKU], Ziya Şakir
- ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler, 01.01.1942, S. 2367, s. 78, Roman tefrikası
- ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 2, 08.01.1942, S. 2368, s. 88, Roman tefrikası
- ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 3, 15.01.1942, S. 2369, s. 102, 105, Roman tefrikası
- ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 4, 22.01.1942, S. 2370, s. 112, Roman tefrikası
- ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 5, 29.01.1942, S. 2371, s. 128, Roman tefrikası
- ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 6, 12.02.1942, S. 2373, s. 150, Roman tefrikası

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 7, 19.02.1942, S. 2374, s. 162, Roman tefrikası

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 7 [8], 05.03.1942, S. 2376, s. 186, Roman tefrikası

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 9, 19.03.1942, S. 2378, s. 213, Roman tefrikası

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 10, 26.03.1942, S. 2379, s. 224, Roman tefrikası

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 11, 02.04.1942, S. 2380, s. 237, Roman tefrikası

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 12, 09.04.1942, S. 2381, s. 244, Roman tefrikası

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 13, 16.04.1942, S. 2382, s. 260, Roman tefrikası

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 14, 30.04.1942, S. 2384, s. 286, Roman tefrikası

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 15, 07.05.1942, S. 2385, s. 296, Roman tefrikası

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 16, 14.05.1942, S. 2386, s. 308, Roman tefrikası

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 17, 21.05.1942, S. 2387, s. 8, Roman tefrikası

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 18, 28.05.1942, S. 2388, s. 20, Roman tefrikası

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 19, 04.06.1942, S. 2389, s. 32, Roman tefrikası

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 20, 11.06.1942, S. 2390, s. 45, Roman tefrikası

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 21, 25.06.1942, S. 2392, s. 68, Roman Tefrikası

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 22, 02.07.1942, S. 2393, s. 80, Roman Tefrikası

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 23, 09.07.1942, S. 2394, s. 93, Roman Tefrikası

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 24, 23.07.1942, S. 2396, s. 116- 117, Roman Tefrikası

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 25, 30.07.1942, S. 2397, s. 129, Roman Tefrikası

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 26, 27.08.1942, S. 2401, s. 178, Roman Tefrikası

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 27, 10.09.1942, S. 2403, s. 202, Roman Tefrikası

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 28, 01.10.1942, S. 2406, s. 238, Roman Tefrikası

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 29, 08.10.1942, S. 2407, s. 250, Roman Tefrikası

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 30, 15.10.1942, S. 2408, s. 262, Roman Tefrikası

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 31, 22.10.1942, S. 2409, s. 274, Roman Tefrikası

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 32, 29.10.1942, S. 2410, s. 286, Roman Tefrikası

1.2. Türlerine Göre

1.2.1. Yazılı Anlatım Türleri

1.2.1.1. Öğretici Metinler

1. 2.1.1.1. Eleştiri

1.2.1.1.1.1. Edebî Eleştiri

A. L., Avrupa Vesaire: Amerika'nın Edebî Kıymetleri, 02.03.1944, S. 2452, s. 5

AKBAL, Oktay, Ahmet İhsan ve Servetifünun: Peyami Safa'nın Bir Makalesi Dolayısıyla, 14.01.1943, S. 2421, s. 105- 112

AKBAL, Oktay, Benzeyişler: Oscar Wilde ve Oğuz Özdeş, 06.08.1942, S. 2398, s. 142

AKBAL, Oktay, Benzeyişler: Oscar Wilde ve Oğuz Özdeş, 13.08.1942, S. 2399, s. 149, 153
[AKSAL], Sabahattin Kudret, Dedikodu, 27.08.1942, S. 2401, s. 174, 179

ALBALAT, Antoine, Yazmak Sanatı, 21.10.1943, S. 2442, s. 44, 47- 48

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Kitaplar Arasında: Dönüş, 08.04.1943, S. 2426, s. 163

ATAOL, Nejat, Yeni Kitap: Oğuz Özdeş'in Yeni Romanı Yahut Bir İntihal Şampiyonu, 13.04.1944, S. 2458, s. 16

BİLGA, S. Nahit, Yaz Temsilleri: Alabanda, 03.09.1942, S. 2402, s. 186- 187, [191]

[BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, Deliorman Münasebetiyle, 11.06.1942, S. 2390, s. 39, 47

[BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, Hayranlığa Dair, 08.10.1942, S. 2407, s. 242

[BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, Ressamlarımız: Fikret Mualla, 07.10.1943, S. 2441, s. 32

BORAN, İhsan, Genç Neslin Profilleri: Edebiyatta Aşağılık Duygusu ve Sürrealizm, 02.12.1943, S. 2447, s. 99

BORAN, İhsan, Kitaplar Arasında: M. Turanlıoğlu'nun Şiirleri, 21.05.1942, S. 2387, s. 5, 11

BORAN, İhsan, Sanat ve Edebiyat Konuşmaları: Yeni Şiire Dair Düşünceler, 26.02.1942, S. 2375, s. 172, 179

Cronos, Tiyatro: Büyük İhtilal, 24.12.1942, S. 2418, s. 63, 68

Cronos, Tiyatro: Komedide Asrileşen Baba, 03.12.1942, S. 2415, s. 32

Cronos, Tiyatro: Promete ve Selim Nüzhet, 12.11.1942, S. 2412, s. 306, 311

Cronos, Tiyatro: Ye, Kürküm, Ye!, 17.12.1942, S. 2417, s. 52

Cronos, Vitrin, 17.09.1942, S. 2404, s. 207

Cronos, Vitrin, 01.10.1942, S. 2406, s. 231, 239

Cronos, Vitrin, 15.10.1942, S. 2408, s. 255, 263

- Cronos, Vitrin, 22.10.1942, S. 2409, s. 267
- Cronos, Vitrin, 19.11.1942, S. 2413, s. 3
- Cronos, Vitrin, 03.12.1942, S. 2415, s. 27
- Cronos, Vitrin, 22.04.1943, S. 2428, s. 187, 196
- DİZMAN, Mehmet, Mehmet Dizman, Ziya Yamaç'a Cevap Veriyor: Hata Mürettibin Değildir!, 23.04.1942, S. 2383, s. 266
- DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, İlim Bakımından Ahlak, 04.06.1942, S. 2389, s. 27, 35
- DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, Şehir Tiyatrosunda Para, 19.03.1942, S. 2378, s. 212
- FAGUET, Emile, Çeviren: O.[ktay] Akbal, Beethoven (Büyük Kompozitörün Mektupları), [24.03.1944], S. 2455, s. 11,
- GÖKSOY, Enver, Halk Kaynaklarını Bozmayalım, 13.01.1944, S. 2450, s. 136, 144
- GÜ.[RESİN], Ec.[vet], Üsküdar Amerikan Kız Kolejindeki Temsil, 27.04.1944, S. 2460, s. 13
- GÜNEYSU, Alâettin, İmza Meselesi, 02.03.1944, S. 2452, s. 13
- GÜRESİN, Ecvet, Bugünkü Musikide Edebiyat, 22.01.1942, S. 2370, s. 111
- GÜRESİN, Ecvet, Yusuf Ziya, 07.04.1944, S. 2457, s. 9
- GÜRESİN, Ecvet, Matbuatın Yapıcılığı, [17.03.1944], S. 2454, s. 3
- GÜRESİN, Ecvet, Sanat: Bir Sanat Münekkidine Dair, 25.11.1943, S. 2446, s. 87- 88
- Hadaska, Kitap, Gazete, Mecmua: Yeni Bir Roman Modası, 25.05.1944, S. 2464, s. 10
- Hadaska, Kitap, Mecmua, Gazete: Memleket Mecmuaları ve Şiir, 18.05.1944, S. 2463, s. 14
- Hadaska, Ufak- Tefek: İstanbul'a Şiirler, [17.03.1944], S. 2454, s. 13
- Hadaska, Ufak- Tefek: Memleket Mecmuaları ve Şiir, [24.03.1944], S. 2455, s. 13- [16]
- HARUN, Kenan, Kitap Resmigeçidi: Yarenlik, 15.04.1943, S. 2427, s. 175
- HARUN, Kenan, Kitaplar Arasında, 29.04.1943, S. 2429, s. 199, 208
- HARUN, Kenan, Kitaplar Arasında: "İnsanlar"a Dair, 08.04.1943, S. 2426, s. 163
- İki Kişi, Mecmualar Resmigeçidi, 02.09.1943, S. 2437, s. 294
- İki Kişi, Mecmualar Resmigeçidi: Büyük Doğu, Demet, 07.10.1943, S. 2441, s. 27
- [İLTER], Şahap Sıtkı, Cahit Sıtkı Tarancı Hakkında, 05.02.1942, S. 2372, s. 135
- [İLTER], Şahap Sıtkı, Cahit Sıtkı Tarancı Hakkında [2], 19.02.1942, S. 2374, s. 159-160-161
- [İLTER], Şahap Sıtkı, Son On Yılın Türk Şairi: Ahmet Muhip Dranas, 19.03.1942, S. 2378, s. 208- 209

- [İLTER], Şahap Sıtkı, Son On Yılın Türk Şairi: Ahmet Muhip Dranas [2], 26.03.1942, S. 2379, s. 221
- [İLTER], Şahap Sıtkı, Telli Kavak, 29.01.1942, S. 2371, s. 123, 127
- [İLTER], Şahap Sıtkı, Yeni Kitap: Şarkılı Kahve Üstüne, 20.04.1944, S. 2459, s. 16
- İmzasız, Kulis Arasında: İkramiye, 02.03.1944, S. 2452, s. 13
- İmzasız, Kulis Arasında: Tiyatro, Tiyatro Hayatına, Dekor Vesaireye Dair, 23.12.1943, S. 2449, s. 128, 130
- İmzasız, Şekip Tunç'un Resim Sergisi, 15.04.1943, S. 2427, s. 183
- KARAY, Refik Halit, Bu Romanlar Böyle Giderse, 12.05.1942, S. 2377, s. 194
- KARTAL, Semih, 5'inci Resim ve Heykel Sergisi, 16.12.1943, S. 2448, s. 118
- KOÇER, Suavi, Amerikan Koleji'nde Elektra'nın Temsili Hakkında, 27.05.1943, S. 2433, s. 245- 246, 256
- KOÇER, Suavi, Amerikan Koleji'nde Elektra'nın Temsili Hakkında II, 03.06.1943, S. 2434, s. 265, 268
- KOÇER, Suavi, Amerikan Koleji'nde Elektra'nın Temsili Hakkında III, 10.06.1943, S. 2435, s. 276
- KOÇER, Suavi, Amerikan Koleji'nde Elektra'nın Temsili Hakkında IV, 17.06.1943, S. 2436, s. 289- 290- 291- 292
- KOÇER, Suavi, Eminönü Halkevindeki Konser, 10.12.1942, S. 2416, s. 43
- KOÇER, Suavi, Eminönü Halkevindeki Konser [2], 17.12.1942, S. 2417, s. 50, 59
- KOÇER, Suavi, Sanat Ayı, 09.07.1942, S. 2394, s. 90- 91, 95
- KOÇER, Suavi, Tiyatro: Yeni Mabut, 01.04.1943, S. 2425, s. 150, 159
- KOÇER, Suavi, Vişne Bahçesi, 08.04.1943, S. 2426, s. 168
- KOÇER, Suavi, Yenilerin Sergisi, 11.06.1942, S. 2390, s. 41, 47
- KOÇER, Suavi, Yenilerin Sergisi II, 25.06.1942, S. 2392, s. 64, 71
- KOÇER, Suavi, Yenilerin Sergisi III, 02.07.1942, S. 2393, s. 74, 82- 83
- KONANÇ, Enver, 7 Günde 1: Garplılık- Şarkılık, Yeni Dava, Bir İllet, 24.12.1942, S. 2418, s. 62
- KONANÇ, Enver, Arada bir: Sanat Bahislerinde Bir Gevezelik, 18.11.1943, S. 2445, s. 77
- KONANÇ, Enver, Edebiyat Konuşmaları: Şiirde Formalite Meselesi, 06.05.1943, S. 2430, s. 212, 219
- KONANÇ, Enver, Genç Nesilden Portreler: I Cavit Yamaç, 03.06.1943, S. 2434, s. 259

- KONANÇ, Enver, Hecenin On Şairi, 29.04.1943, S. 2429, s. 198
- KONANÇ, Enver, Nesirde Yeni Denemeler, 02.03.1944, S. 2452, s. 6
- KONANÇ, Enver, Sait Faik'in Bir Cevabı Münasebetiyle, 19.11.1942, S. 2413, s. 8, 10
- KONANÇ, Enver, Yanlış Görüşler, 16.12.1943, S. 2448, s. 111
- KONANÇ, Enver, Yeni Cereyan ve Muarızları, 20.05.1943, S. 2432, s. 235
- Kronos, Ses Tiyatrosu'nda: Hava-Cıva, 02.12.1943, S. 2447, s. 106
- Kronos, Tiyatro: Yaprak Dökümü, 13.01.1944, S. 2450, s. 141- 142
- M. Korkmazoğlu, Resim ve Mimarimize Hedef!, 07.05.1942, S. 2385, s. 293
- Mefisto, Kulis Arasında: Ayarsızlar, [17.03.1944], S. 2454, s. 13
- Mefisto, Kulis Arasında: O Adam, Üç Kız kardeş, 13.04.1944, S. 2458, s. 15
- Mefisto, Kulis Arasında: Ses Tiyatrosu Faciaları, 10.03.1944, S. 2453, s. 13
- METE, İzzettin, Yeni Kitap: Selçuki Devletleri Tarihi, [17.03.1944], S. 2454, s. 14
- METE, İzzettin, Yeni Kitap: Selçuki Devletleri Tarihi II, [24.03.1944], S. 2455, s. 14
- METE, İzzettin, Yeni Kitap: Selçuki Devletleri Tarihi III, 04.1944, S. 2456, s. 14
- O. Salih, Denizin Çağırışı ve Kemal Bilbaşar, 03.06.1943, S. 2434, s. 263, 266
- O. Salih, İşaretler: Fatih Halkevine Dair..., 17.06.1943, S. 2436, s. 282
- Ok. Salih, Sinema ve Sanat Dünyası: Steinbeck Modası, 02.03.1944, S. 2452, s. 15
- ONGER, Fahir, 2'nci Plastik Sanatlar Sergisi, 04.1944, S. 2456, s. 4, 12
- ONGER, Fahir, Cezanne, 08.04.1943, S. 2426, s. 164, 172
- ONGER, F.[ahir], D Grubu Sergisi, 11.05.1944, S. 2462, s. 7
- ONGER, Fahir, Şairin Doğuşu, 04.05.1944, S. 2461, s. 7- 8
- ONGER, Fahir, Tenkit: Barbaros Abidesi, 13.04.1944, S. 2458, s. 7
- ONGER, Fahir, Türkiye'de Resim/ Yazan: Nurullah Berk, 16.12.1943, S. 2448, s. 110, 113, 118
- ONGER, Fahir, Yeni Kitap: Sebil ve Güvercinler, Teselli, 24.02.1944, S. 2451, s. 10
- ONGER, Fahir, Yeni Kitap: Şarkılı Kahve, 10.03.1944, S. 2453, s. 14
- ONGER, Fahir, Yeni Kitap: Türkiye'de Matbuat İdareleri ve Politikaları, 02.03.1944, S. 2452, s. 14
- OZANSOY, Gavsî, "Para" Piyesinden Doğan Mesele, 19.03.1942, S. 2378, s. 207
- OZANSOY, Gavsî, Uzaktan: Üç Şiir Üstünde Düşünceler, 03.12.1942, S. 2415, s. 29
- OZANSOY, Halit Fahri, Son Neşriyat Birkaç Düşünce, 12.02.1942, S. 2373, s. 149
- PAMİRLİ, Osman Turgut, Edebî Sanatkâr, 19.11.1942, S. 2413, s. 9- 10

- REMZİ, Haluk, Tiyatro: Aktör Mümtaz Ener, 29.04.1943, S. 2429, s. 205, 207
- Servetifünun, Benzeyişler: Oscar Wilde ve Oğuz Özdeş, Devam Ediyoruz!, 13.08.1942, S. 2399, s. 149
- [SÜMER], Esat Sadun, Bugünkü Nesrimiz I, 25.03.1943, S. 2424, s. 144
- TANRIKUT, Hasan, Genç Neslin Karakteri: Mistisizm Sürrealizm, 25.11.1943, S. 2446, s. 86, 92
- TAŞKIN, Mümtaz Zeki, “Gençlik” Gazetesine: Paydos Değil İşbaşı!, 12.05.1942, S. 2377, s. 196, 203
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Güler Misin Ağlar Mısın?, 25.06.1942, S. 2392, s. 66
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Namı Müstear, 16.07.1942, S. 2395, s. 102
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Selâhiyet Meselesi, 09.07.1942, S. 2394, s. 87
- ULAŞ, Hüseyin, Kitaplar Arasında: Edirne Şiirleri, 03.06.1943, S. 2434, s. 258
- ULAŞ, Hüseyin, Köyün Camları, 11.06.1942, S. 2390, s. 38, 47
- ULAŞ, Hüseyin, M. Uluğ Turanlıoğlu: Köy Şiirleri, 07.05.1942, S. 2385, s. 293, 299
- URAZ, Murat, Sadri’nin Eserleri, 25.11.1943, S. 2446, s. 92
- URAZ, Murat, Sadri’nin Şahsiyeti Eserleri, 18.11.1943, S. 2445, s. 74
- YAMAÇ, Cavit, Asılmışlar Ormanı Münasebetiyle: Liviu Rebreanu II, 20.08.1942, S. 2400, s. 161
- YAMAÇ, Cavit, Şehir Tiyatrosu Sahnesinde Kral Lear, 04.05.1944, S. 2461, s. 5, [18]
- YAMAÇ, Cavit, Vitrin, 20.08.1942, S. 2400, s. 159
- YAMAÇ, Cavit, Vitrin, 27.08.1942, S. 2401, s. 171
- YAMAÇ, Cavit, Vitrin, 10.09.1942, S. 2403, s. 195
- YAMAÇ, Cavit, Yol Arkadaşım Don Kişot, [24.03.1944], S. 2455, s. 6- 7
- YAMAÇ, Cavit, Yol Arkadaşım Don Kişot [2], ...04.1944, S. 2456, s. 6
- YAMAÇ, Cavit, Yol Arkadaşım Don Kişot [3], 07.04.1944, S. 2457, s. 8
- YAMAÇ, Ziya, Romanımız Kıpırdıyor, 20.04.1944, S. 2459, s. 9
- YAMAÇ, Ziya, Samim Kocagöz’ün Hikâyeleri: Telli Kavak, 05.03.1942, S. 2376, s. 185, 191
- [YİĞİTER], Ümran Nazif, Şiir ve Romana Hücum, 08.10.1942, S. 2407, s. 246, 251

1.2.1.1.1.2. Sinema Eleştirisi

AKBAL, Oktay, Kıskanç, 26.03.1942, S. 2379, s. 223, 227

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Ufak- Tefek: Hollywood'ta Bir Türk Artisti (!), 10.03.1944, S. 2453, s. 13

CHAPLİ[N], Charlie, Sinema ve Sanat Dünyas[ı]: Sansür Sinemayı Mahvediy[o], 24.02.1944, S. 2451, s. 2

GÖKŞEN, Enver Naci, Bir Filmin Gecikmiş Bir Tenkidi: Kıskanç, 24.09.1942, S. 2405, s. 218, 225

Hadaska, Ufak- Tefek: Sinema İlanları, 07.04.1944, S. 2457, s. 15

Mefisto, Kulis Arasında: Dertli Pınar, [24.03.1944], S. 2455, s. 13

Ok. Salih, Sinema ve Sanat Dünyası: Türk Filimciliği ve Hazım, 13.04.1944, S. 2458, s. 17

YAMAÇ, Cavit, Vitrin, 03.09.1942, S. 2402, s. 183, 190

1.2.1.1.2. Fıkra

AKBAL, O.[ktay], Ankara'da Beethoven, 12.05.1942, S. 2377, s. 199

AKBAL, Oktay, Ahmet İhsan ve Servetifünun : Ahmet İhsan ve Genç Nesil, 31.12.1942, S. 2419, s. 78

AKBAL, Oktay, Büyük İnsan Atatürk, 12.11.1942, S. 2412, s. 305

AKBAL, Oktay, Doğumunun Yüzüncü Yılında Mallarme, 09.04.1942, S. 2381, s. 243

ALUS, Sermet Muhtar, Üstad Ahmet İhsan'a Dair, 14.01.1943, S. 2421, s. 104, 112

Anthony Eden, Stafford Cripps, Herbert Morisson, Oliver Littelton, Ernest Bevin, William Beveridge, Henry Wallece, Sumner Wels, Yirminci Asır Yarının Dünyası: İngiliz ve Amerika Büyüklerinin Fikirleri, 10.03.1944, S. 2453, s. 7

ARIBURNU, Orhon [Murat], Yeni Sanat Doğuyor, 04.1944, S. 2456, s. 3

ARTAN, Hilmi, Halk Partisi, 16.09.1943, S. 2439, s. 2

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, 29 Teşrinvevvel 1943, 04.11.1943, S. 2443, s. 53

[ARUN, Halit] Özdemir Yasaman, Ahmet İhsan Tokgöz, 31.12.1942, S. 2419, s. 86

ATAY, [Mustafa] Falih Rıfkı, Cumhuriyetin Kurucusu Atatürk, 04.11.1943, S. 2443, s. 50

BAYSAL, Faik, Ahmet İhsan ve Servetifünun : Büyük Kaybımız, 31.12.1942, S. 2419, s. 78- 79

BAYSAL, Mediha Muzaffer, 13'üncü Tasarruf Haftası, 17.12.1942, S. 2417, s. 53- 54, 59

- BELGİL, Vehbi, Ahmet İhsan Tokgöz, 07.01.1943, S. 2420, s. 91
- Bir Muharrir, Ahmet İhsan Tokgöz, 07.01.1943, S. 2420, s. 91
- BORAN, İhsan, Asker Atatürk, 12.11.1942, S. 2412, s. 304
- CUMMINGS, A. J., Vesikalar: Çörçilin Esrarengiz Dostu Kimdir? İngiliz Başvekilinin En Samimi Arkadaşı, 18.05.1944, S. 2463, s. 5
- ÇİMEN, Yaşar, Harp ve Vatikan, 16.09.1943, S. 2439, s. 3
- DAVER, Abidin, Barışın Kalesi Türkiyemiz, 04.11.1943, S. 2443, s. 54, 56
- DİZMAN, Mehmet, Ahmet İhsan ve Servetifünun : Ahmet İhsan Tokgöz, 31.12.1942, S. 2419, s. 79, 86
- EDİGE, Kemal, Sanatkâr Naşid, 06.05.1943, S. 2430, s. 219
- [ERTUĞRUL, Muhsin] S. Moray, Sanat: Max Reinhardt'ın Ölümü, 23.12.1943, S. 2449, s. 123
- ETENSEL, Vedat, Spor: Futbol Nasıl Doğdu?, 11.05.1944, S. 2462, s. 14
- ETENSEL, Vedat, Spor: Jimnastiğin Terbiyevi Kıymetini Unutmamalıyız., 18.05.1944, S. 2463, s. 14, [18]
- [GÖÇEN], Leskovikli Hayrettin [Nedim], "Servetifünun" un 1000'inci nüshasında, Leskovikli Hayrettin'in "Tanin" den dercedilerek çıkan yazısı, 26.03.1942, S. 2379, s. 218, 220
- GÖNÇ, Reşit Halit, Rahmetli Sadri Ertem, 18.11.1943, S. 2445, s. 73
- GÜRESİN, Ecvet, Basının Vazifeleri, 13.04.1944, S. 2458, s. [3]
- GÜRESİN, Ecvet, Dertler: Lüks Meselesi, 24.02.1944, S. 2451, s. 7
- GÜRESİN, Ecvet, En Büyük Davamız: Ahlak, 10.03.1944, S. 2453, s. 3, 12
- GÜRESİN, Ecvet, Realite, 04.05.1944, S. 2461, s. 3
- GÜVEMLİ, Zahir Sıtkı, Ahmet İhsan ve Mecmuası, 07.01.1943, S. 2420, s. 96, 100
- İmzasız, 1942 Biterken, 10.12.1942, S. 2417, s. 49
- İmzasız, Avni Atasoy Hakkında, 16.09.1943, S. 2439, s. 12
- İmzasız, Balkanlar ve Harp: Yugoslav Çeteleri, 23.12.1943, S. 2449, s. 125, 130,
- İmzasız, Boşanmalar Şehri Reno, 02.03.1944, S. 2452, s. 8
- İmzasız, Bugünkü Resim, 25.05.1944, S. 2464, s. 13
- İmzasız, Büyük Asker Atatürk, 11.11.1943, S. 2444, s. 64- 65, 67, 72
- İmzasız, Çeviren: Ahmet İhsan Tokgöz: Dünya kurulalı beri devam eden başlangıçlar!, 02.04.1942, S. 2380, s. 229

- İmzasız, Çin Medeniyeti, 27.04.1944, S. 2460, s.14
- İmzasız, Dedikodu, 24.02.1944, S. 2451, s. 12, 15
- İmzasız, Dedikodu, 02.03.1944, S. 2452, s. 10
- İmzasız, Dedikodu, 10.03.1944, S. 2453, s. 8- 9
- İmzasız, Dedikodu, [17.03.1944], S. 2454, s. 8-9
- İmzasız, Dedikodu, [24.03.1944], S. 2455, s. 8- 9
- İmzasız, Dedikodu, 04.1944, S. 2456, s. 7 [8]- 8 [9]
- İmzasız, Dedikodu, 07.04.1944, S. 2457, s. [10]- [11]
- İmzasız, Dedikodu, 27.04.1944, S. 2460, s. 10- 11
- İmzasız, Hayattan Parçalar: En Büyük Davamız: Ahlak, 10.03.1944, S. 2453, s. 10
- İmzasız, Küçük Notlar, 18.05.1944, S. 2463, s. 4
- İmzasız, Küçük Notlar, 25.05.1944, S. 2464, s. 7
- İmzasız, Laf Arasında Bir Köşecik, 18.05.1944, S. 2463, s. 10- [11]
- İmzasız, Ölmeyen Sadri Ertem, 25.11.1943, S. 2446, s. 93
- İmzasız, Ölmeyen Sadri Ertem: Sadri Ertem Beynelmilel Bir Şöhretti, 18.11.1943, S. 2445, s. 76
- İmzasız, Sinan Abidesi ve Hüseyin Anka, 27.04.1944, S. 2460, s. 6
- İmzasız, Tarih İçin Notlar Ömer Seyfettin, 04.1944, S. 2456, s. 10
- İmzasız, Tarihin Garibeleri: Şahsiyet Kurbanları, [17.03.1944], S. 2454, s. [16]
- İmzasız, Vesikalar: General Clark'ın Sergüzeşti, 16.12.1943, S. 2448, s. 115-116
- İstiklal Gazetesi, İstiklal Gazetesinden, 07.05.1942, S. 2385, s. 290
- KARASU, Albert, Ahmet İhsan, 07.01.1943, S. 2420, s. 93
- KARAY, Refik Halit, Ahmet İhsan İçin...: Birkaç Ahmet İhsan İsteriz, 07.01.1943, S. 2420, s. 93
- KARAY, Refik Halit, Her Yaştakinin Okuduğu Muharrir, 02.04.1942, S. 2380, s. 230
- KOÇER, Suavi, 20'nci Cumhuriyet Bayramı, 04.11.1943, S. 2443, s. 52, 60
- KOÇER, Suavi, Ahmet İhsan ve Servetifünun : Ahmet İhsan ve Gençlik, 31.12.1942, S. 2419, s. 79
- KOÇER, Suavi, Babamızı Kaybettik, 07.01.1943, S. 2420, s. 90, 100
- KONANÇ, Enver, Ufak- Tefek: Büyük Sanatkâr Hazım İçin, 13.04.1944, S. 2458, s. 15
- KÖSEMİHALOĞLU, İrfan Emin, Sadri'nin Arkasından, 25.11.1943, S. 2446, s. 92

- KUTLU, Şemsettin, Edebiyat Konuşmaları: Bir Münakaşaya Dair, 29.10.1942, S. 2410, s. 284
- M.[ahmut] Çamay, Bir Filozof Geliyor, 22.04.1943, S. 2428, s. 186
- M.[ahmut] Çamay, Sanat: Yeni Bir Tiyatro, 18.11.1943, S. 2445, s. 77, 82
- M. Korkmazoğlu, Güzel Sanatlar Akademisi, 27.08.1942, S. 2401, s. 172, 179
- M. Korkmazoğlu, Plastik Sanata Dair, 06.08.1942, S. 2398, s. 142
- MAXWELL, Elsa, Çeviren: Ok. Salih, Sinema ve Sanat Dünyası: Hollywood'un Mesut İnsanları, 04.05.1944, S. 2461, s. 15, [18]
- METE, İzzettin, Ahmet İhsan ve Servetifünun..., 31.12.1942, S. 2419, s. 79
- METE, İzzettin, Bir Teşebbüs Adamı, 25.11.1943, S. 2446, s. 94
- NECATİ[GİL, Mehmet] Behçet, Rüştü Ölünce, 21.01.1943, S. 2422, s. 123
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Ahmet İhsan'ın Değeri, 07.01.1943, S. 2420, s. 97
- ONGER, Fahir, —, [24.03.1944], S. 2455, s. 10
- ONGER, Fahir, Yirminci Asır: Avrupa Hülasası, 27.04.1944, S. 2460, s. 9, 14
- OZANSOY, Gavsî, Babamızı Kaybettik, 07.01.1943, S. 2420, s. 90
- OZANSOY, Gavsî, Servetifünun 52 Yaşına Girerken, 02.04.1942, S. 2380, s. 232
- OZANSOY, Halit Fahri, Ahmet İhsan Tokgöz, 14.01.1943, S. 2421, s. 103
- OZANSOY, Halit Fahri, Türk Dili Bayramı, 01.10.1942, S. 2406, s. 229
- Öz-Öz, Dedikodu, 13.04.1944, S. 2458, s. 10- 11- 12
- Öz-Öz, Dedikodu, 20.04.1944, S. 2459, s. 10- 11
- Öz-Öz, Dedikodu, 04.05.1944, S. 2461, s. 10- 11
- Öz-Öz, Dedikodu, 11.05.1944, S. 2462, s. 10- 11
- RESTON, James D., Vesikalar: İngilizler Nasıl Çalışıyor? İngiliz Milleti Bu Harbe Nasıl Alıştı?, 11.05.1944, S. 2462, s. 12, [18]
- Safa Peyami, Ahmet İhsan Öldü!: Ahmet İhsan ve Servetifünun, 31.12.1942, S. 2419, s. 76
- Salâhattin Korkmazoğlu, Sanat Köşesi: Değer, 24.09.1942, S. 2405, s. 226
- SARACOĞLU, Cemalettin, Ahmet İhsan Artık Yaşamıyor, 31.12.1942, S. 2419, s. 80
- Servetifünun, 19 Mayıs'ın Önemi, 18.05.1944, S. 2463, s. 3
- Servetifünun, Ölümünün İlk Yıl dönümünde Ahmet İhsan, 13.01.1944, S. 2450, s. 136
- Servetifünun Yazı Ailesi, Gazetemiz Tekrar Çıkarken: Servetifünun ve Gençlik, 18.03.1943, S. 2423, s. 125

- Sir David Ross (Oxford Üniversitesi Rektörü), Yirminci Asır: Atlantik Beyannamesinin Tahakkuk İmkânları, 02.03.1944, S. 2452, s. 7
- SÖYLEMEZOĞLU, Eski Moskova Büyükelçisi Galip Kemali, Ufuklar: Siyasette Muvaffakiyetin Sırrı, 02.03.1944, S. 2452, s. 3, 12
- TANYOL, Cahit, Ahmet İhsan'ın Değeri, 07.01.1943, S. 2420, s. 97
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Unutulmak Azabı, 23.07.1942, S. 2396, s. 110
- [TOKGÖZ], Ahmet İhsan, Antoloji: 54 Yıl Evvel Bugün, 13.04.1944, S. 2458, s. 10
- TOKGÖZ, A.[hmet] İ.[hsan], Singapur, 22.01.1942, S. 2370, s. 110, 117
- TÜLBENTÇİ, F.[eridun] Fazıl, Geçmişte Bugün: İstanbul'un Fethi ve Fatih Sultan Mehmet, 25.11.1943, S. 2446, s. 89
- ULUNAY, [Mahmut Refi Cevad], Onlara Borcumuz, 26.03.1942, S. 2379, s. 223, 227
- YALÇIN, Hüseyin Cahit, Ahmet İhsan'ın Vefatı, 07.01.1943, S. 2420, s. 92
- YAMAÇ, Cavit, 1942 Bir Yılın Kısa Bilançosu, 10.12.1942, S. 2416, s. 37
- YAMAÇ, Cavit, Ahmet İhsan ve Servetifünun : Ahmet İhsan'ın Arkasından, 31.12.1942, S. 2419, s. 77, 86
- YAMAÇ, Cavit, Avni Dilligil, 05.02.1942, S. 2372, s. 134
- YAMAÇ, Cavit, Ebediyet Susuzluğu, 11.05.1944, S. 2462, s. 3
- YAMAÇ, Cavit, En Büyük Bayram, 04.11.1943, S. 2443, s. 49
- YAMAÇ, Cavit, Parantez: Atinalı Deli, 20.04.1944, S. 2459, s. 9
- YASSITEPE, Adnan, Nihayet, 28.05.1942, S. 2388, s. 15

1.2.1.1.3. Araştırma-İnceleme

- AKAT, Mufit, Tiyatro ve Operet, 18.05.1944, S. 2463, s. [11], 17
- AKBAL, Oktay, On sekiz Yılın Türk Edebiyatı, 08.01.1942, S. 2368, s. 94-95
- AKBAL, Oktay, Yirmi Yıllık Türk Şiirine Bir Kuş bakışı: Şiirde Genç Nesil, 22.10.1942, S. 2409, s. 269
- AKBAL, Oktay, Yirmi Yıllık Türk Şiirine Bir Kuş bakışı: Şiirde Genç Nesil II, 29.10.1942, S. 2410, s. 285
- AKBAL, Oktay, Yirmi Yıllık Türk Şiirine Bir Kuş bakışı: Şiirde Genç Nesil II [III], 05.11.1942, S. 2411, s. 297, 299
- ATAOL, Nejat, Son Senelerin Şiirlerinde Mevsim, 04.05.1944, S. 2461, s. 14, 16

- AYDOSLU, Raşit, Sanat ve Cemiyet, 13.04.1944, S. 2458, s. 12
- BİLGA, S. Nahit, Comedia dell'Arte ve Tuluat Sanatı, 24.12.1942, S. 2418, s. 69
- BİLGA, S. Nahit, Commedia dell'Artenin Ahlaki Ciheti, 10.06.1943, S. 2435, s. 271, 280
- BİLGA, S. Nahit, İspanyol Tiyatrosu, 12.05.1942, S. 2377, s. 201
- BİLGA, S. Nahit, Notlar, 25.05.1944, S. 2464, s. 7
- BİLGA, S. Nahit, S. Nahit Bilga'nın Bir Etüdü: Tuluat Sahnesi, 19.03.1942, S. 2378, s. 214
- BİLGA, S. Nahit, S. Nahit Bilga'nın Bir Etüdü: Tuluat Sahnesi II, 02.04.1942, S. 2380, s. 236
- BİLGA, S. Nahit, S. Nahit Bilga'nın Bir Etüdü: Tuluat Sahnesi III, 09.04.1942, S. 2381, s. 245
- BİLGA, S. Nahit, S. Nahit Bilga'nın Bir Etüdü: Tuluat Sahnesi IV, 16.04.1942, S. 2382, s. 261
- BİLGA, S. Nahit, S. Nahit Bilga'nın Bir Etüdü: Tuluat Sahnesi V, 23.04.1942, S. 2383, s. 272
- BİLGA, S. Nahit, S. Nahit Bilga'nın Bir Etüdü: Tuluat Sahnesi VI, 30.04.1942, S. 2384, s. 282
- BİLGA, S. Nahit, Sofokles ve Tiyatro, 20.05.1943, S. 2432, s. 240, 244
- BİLGA, S. Nahit, Tiyatro: Bizde Tuluat, 09.09.1943, S. 2438, s. 315- 316
- BİLGA, S. Nahit, Tiyatro: Dekora Dair, 20.08.1942, S. 2400, s. 165
- BİLGA, S. Nahit, Tiyatro: Eski Ramazanlarda Tiyatro [1], 10.12.1942, S. 2416, s. 38
- BİLGA, S. Nahit, Tiyatro: Eski Ramazanlarda Tiyatro [2], 17.12.1942, S. 2417, s. 56
- BİLGA, S. Nahit, Tiyatro: Ramp, 01.10.1942, S. 2406, s. 230, 239
- BİLGA, S. Nahit, Tiyatro: Tiyatroda Aksiyon, 13.08.1942, S. 2399, s. 146, 155
- BİLGA, S. Nahit, Tiyatro: Tiyatroda Dekor, 04.06.1942, S. 2389, s. 27, 35
- BİLGA, S. Nahit, Tiyatro: Tiyatroya Dair, 09.07.1942, S. 2394, s. 94
- BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihine Bir Bakış: Tanzimat ve Tiyatro, 03.12.1942, S. 2415, s. 33, 35
- BİLGA, S. Nahit, Türkiye'de İlk Tiyatro Yazarlar: Ahmet Mithat, 05.03.1942, S. 2376, s. 183, 191
- BİLLY, Andre, Çeviren: Kenan Harun, Avrupa Vesaire: Modernizmin Babası, [24.03.1944], S. 2455, s. 5, [16]
- BİRSEL, Salâh, Mefisto'nun İmkânları, 01.10.1942, S. 2406, s. 234

- BORAN, İhsan, Dünya Edebiyatının Son Elli Yılı: Edebiyat Panoraması, 24.12.1942, S. 2418, s. 64, 71
- BORAN, İhsan, Edebiyat Konuşmaları: Dünya Edebiyatının Son Elli Yılı, 21.10.1943, S. 2442, s. 40, 48
- BORAN, İhsan, Sanat ve Edebiyat Tetkikleri: Dünya Edebiyatının Son Elli Yılı, 23.07.1942, S. 2396, s. 113
- BORAN, İhsan, Sanat ve Edebiyat Tetkikleri: Dünya Edebiyatının Son Elli Yılı II, 06.08.1942, S. 2398, s. 138, 143
- BORAN, İhsan, Sanatta Aranan Faziletler, 01.01.1942, S. 2367, s. 75, 83
- BORAN, İhsan, Yunan Tragediası, 13.01.1944, S. 2450, s.134
- DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, Didakto- Lirik Şiir: “Bacalar” Hakkında, 05.03.1942, S. 2376, s. 188
- DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, Edebiyat Konuşmaları: İngiliz Edebiyatına Toplu Bir Bakış, 23.04.1942, S. 2383, s. 267
- DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, Kraliçe Elizabet Devrinin Dramatürgleri, 26.02.1942, S. 2375, s. 177, 179
- DRANAS, Ahmet Muhip, Türk Resim Tarihine Bir Bakış: Türk Ressamları, 19.11.1942, S. 2413, s. 4, 11
- EWEN, David, Çeviren: Oktay Akbal, Amerika’da Musiki, 20.04.1944, S. 2459, s. 12
- GÜNEYSU, Alâettin, Dünya Edebiyatı: İngiliz Esseyleri, 11.11.1943, S. 2444, s. 68
- GÜNEYSU, Alâettin, Dünya Edebiyatından: İngiliz Esseyleri II, 02.12.1943, S. 2447, s. 100
- GÜVEMLİ, Zahir [Sıtkı], Şair Evlenmesi [3], 25.03.1943, S. 2424, s. 148
- GÜVEMLİ, Zahir Sıtkı, Şair Evlenmesi Hakkında Notlar, 21.01.1943, S. 2422, s. 114
- GÜVEMLİ, Zahir Sıtkı, Şair Evlenmesi Hakkında Notlar [2], 18.03.1943, S. 2423, s. 128
- [IRGAT], Cahit Saffet, Tiyatro: Çehov’un Kahramanları, [17.03.1944], S. 2454, s. 6
- [IRGAT], Cahit Saffet, Tiyatro: Doktorun Muamması, 04.05.1944, S. 2461, s. 9
- [IRGAT], Cahit Saffet, Tiyatro: IV’üncü Hanri, 13.04.1944, S. 2458, s. 8, 12
- IRGAT, Cahit Saffet, Tiyatro: Shaw’un 9 Kahramanı, 18.05.1944, S. 2463, s. 12, 17
- İmzasız, Ahmet İhsan Servetifünun’u Nasıl Kurdu Nasıl Yaşattı, 07.01.1943, S. 2420, s. 94-95, 100
- İmzasız, Ahmet İhsan Servetifünun’u Nasıl Kurdu Nasıl Yaşattı..., 31.12.1942, S. 2419, s. 82- 83, 87

- İmzasız, Ahmet İhsan Servetifünun'u Nasıl Kurdu, Nasıl Yaşattı, 14.01.1943, S. 2421, s. 111- 112
- İmzasız, Avrupa Vesaire: Çin Harp Edebiyatı, [17.03.1944], S. 2454, s. 5
- İmzasız, Sinema ve Sanat Dünyası: Hollywood'daki Fransız Rejisörleri, 10.03.1944, S. 2453, s. 15
- İmzasız, Sinema ve Sanat Dünyası: Makyaj Sanatı, 11.05.1944, S. 2462, s. 15
- Kallimachos, Çeviren: O. Kazanlı, Defne Dalı, [17.03.1944], S. 2454, s. 7
- KOCAGÖZ, Samim, Bugünkü Şiirimiz, 24.09.1942, S. 2405, s. 222, 227
- KOCAGÖZ, Samim, Bugünkü Şiirimiz II, 01.10.1942, S. 2406, s. 235, 239
- KOCAGÖZ, Samim, Bugünkü Şiirimiz III, 08.10.1942, S. 2407, s. 247
- KOCAGÖZ, Samim, Bugünkü Şiirimiz IV, 15.10.1942, S. 2408, s. 259, 263
- KOCAGÖZ, Samim, Bugünkü Şiirimiz V, 22.10.1942, S. 2409, s. 271, 275
- KOÇER, Suavi, Sanat: Büyük Bir Sanat Hadisesi Fantasia, 16.12.1943, S. 2448, s. 114, 117
- KOÇER, Suavi, Büyük Bir Sanat Hadisesi: Fantasia II, 23.12.1943, S. 2449, s. 129
- M. Korkmazoğlu, Yabancı Dil Tedrisatı Hakkında, 25.05.1944, S. 2464, s. 6
- MILLE, Pierre, Çeviren: Oktay Akbal, Fransız Romanı Hakkında Etütler: Harp Romanları, 15.10.1942, S. 2408, s. 258, 263
- Ok. Salih, Sinema ve Sanat Dünyası: Cecil B. de Mille, [24.03.1944], S. 2455, s. 15
- Ok. Salih, Sinema ve Sanat Dünyası: Hollywood'daki Fransız Artistleri, [17.03.1944], S. 2454, s. 15
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Orientalisme, 01.04.1943, S. 2425, s. 151, 160
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Yunan Tiyatrosu ve Ortaoyunu, 20.05.1943, S. 2432, s. 237
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Yunan Tiyatrosu ve Ortaoyunu, 27.05.1943, S. 2433, s. 249, 256
- ONGER, Fahir, Leonardo'nun Ledası, 11.05.1944, S. 2462, s. 9, 16
- ONGER, Fahir, Realizme Dair, 18.11.1943, S. 2445, s. 79, 82
- ONGER, Fahir, Sanat Davalarımız: Bazı Hayranlıklarımız, 13.01.1944, S. 2450, s. 135, 140
- ONGER, Fahir, Sanat Hakkında Düşünceler ve Hükümler: Sanat ve Tabiat, 08.10.1942, S. 2407, s. 245, 251
- PAMİRLİ, O.[sman] Turgut, Bugünkü Nesli Kimler Temsil Ediyor?, 13.05.1943, S. 2431, s. 228- 229

- PAMİRLİ, O.[sman] Turgut, Bugünkü Nesli Kimler Temsil Ediyor? II, 20.05.1943, S. 2432, s. 236
- PAMİRLİ, Osman Turgut, Bugünkü Şiirin Unsurları: Şiirde Realizm 1, 02.09.1943, S. 2437, s. 296- 297
- PAMİRLİ, Osman Turgut, Bugünkü Şiirin Unsurları: Şiirde Realizm 2, 09.09.1943, S. 2438, s. 312- 313
- PAMİRLİ, Osman Turgut, Bugünkü Şiirin Unsurları: Şiirde Realizm 3, 16.09.1943, S. 2439, s. 6, 12
- Platon, Çeviren, Vehbi Belgil, Hakiki Belagat, 24.12.1942, S. 2418, s. 68
- PROTOPOPESCU, Dragoş, Çeviren: Cavit Yamaç, Bir Mucize: Shakespeare, 14.05.1942, S. 2386, s. 306, 311
- PROTOPOPESCU, Dragoş, Çeviren: Cavit Yamaç, Bir Mucize: Shakespeare II, 21.05.1942, S. 2387, s. 6, 10- 11
- PROTOPOPESCU, D.[ragoş], Çeviren: Cavit Yamaç, Bir Mucize: Shakespeare III, 28.05.1942, S. 2388, s. 18, 21
- PROTOPOPESCU, D.[ragoş], Çeviren: Cavit Yamaç, Bir Mucize: Shakespeare IV, 11.06.1942, S. 2390, s. 42
- PROTOPOPESCU, D.[ragoş], Çeviren: Cavit Yamaç, Bir Mucize: Shakespeare V, 02.07.1942, S. 2393, s. 78, 81
- PROTOPOPESCU, D.[ragoş], Çeviren: Cavit Yamaç, Bir Mucize: Shakespeare VI, 30.07.1942, S. 2397, s. 126, 130
- REINHARDT, Max, Tiyatro: Aktöre Dair, 23.12.1943, S. 2449, s. 124, 130
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Şairin Büyük Aşkı, 20.08.1942, S. 2400, s. 160, 164
- YAMAÇ, Cavit, Fırtınalı Bir Gece, 13.05.1943, S. 2431, s. 223, 231
- YAMAÇ, Ziya, Sanat Konuşmaları: Epigram Hakkında Notlar, 21.10.1943, S. 2442, s. 41

1.2.1.1.4. Haber Yazısı

- Ak., Siyaset Oyunu: Balkanlarda Kaynaşma, 02.03.1944, S. 2452, s. 9
- BORAN, İhsan, Cephelerden ve Dünyadan: Almanya Romanya'yı Müdafaa Edebilecek Mi?, 20.04.1944, S. 2459, s. 5

- BORAN, İhsan, Cephelerden ve Dünyadan: Harp Cephelerinden, 07.04.1944, S. 2457, s. 5, 14
- BORAN, İhsan, Cephelerden ve Dünyadan: Harp Cephelerinin Panoraması, 27.04.1944, S. 2460, s. 5
- BORAN, İhsan, Cephelerden ve Dünyadan: İkinci Cephe Meselesi, 04.1944, S. 2456, s. 5, 16
- Cumhuriyet, “Perişan Hisler” Muharriri Stefan Zweig, 12.05.1942, S. 2377, s. 201
- Cumhuriyet, Türk Edebiyat ve Basınının Acı Kaybı, 31.12.1942, S. 2419, s. 80- 81
- DEMİREL, Ali Rıza, Cephelerden ve Dünyadan: Transilvanya Meselesi, 13.04.1944, S. 2458, s. 5- [6]
- Hadaska, Tarih İçin Notlar: Büyük Bir Edip Öldü!, 02.03.1944, S. 2452, s. 10
- İkdam, Ahmet İhsan Vefat Etti, 31.12.1942, S. 2419, s. 86
- İmzasız, —, 24.02.1944, S. 2451, s. 3
- İmzasız, Acı Bir Kayıp: Dr. Server Kamil Tokgöz Öldü, 25.11.1943, S. 2446, s. 91- 92
- İmzasız, Acı Bir Kayıp: Meşhur Avukat Haydar Rıfat’ı Kaybettik, 17.12.1942, S. 2417, s. 52
- İmzasız, Ahmet İhsan Merasimle Gömüldü, 31.12.1942, S. 2419, s. 75, 86
- İmzasız, Akisler: İki Güzel Müsamere, 13.05.1943, S. 2431, s. 230
- İmzasız, Aktüalite: Vilhelm Kempe’in Konseri, 15.04.1943, S. 2427, s. 183
- İmzasız, Amerikan Ressamları, 11.05.1944, S. 2462, s. 6
- İmzasız, Ankara’da Von der Golç İhtifali, 30.04.1942, S. 2384, s. 278
- İmzasız, Arkadaşımız Cemalettin Server’in Elim Bir Kaybı, 26.02.1942, S. 2375, s. 175, 179
- İmzasız, Bir Heykeltraşın Sergisi, 13.04.1944, S. 2458, s. 16
- İmzasız, Büyük Aktörümüz Hazım!, 18.05.1944, S. 2463, s. 15
- İmzasız, Cephelerden ve Dünyadan: Rommel’in Büyük Şöhreti, 10.03.1944, S. 2453, s. 5, 15
- İmzasız, Çok Acı Bir Kayıp: Arkadaşımız Romancı Selâhattin Enis’i Kaybettik, 11.06.1942, S. 2390, s. 38
- İmzasız, Fikri Tüzer, 20.08.1942, S. 2400, s. 157- 158
- İmzasız, Fransa’da Gizli Çıkan Gazeteler, [24.03.1944], S. 2455, s. 10 [12]
- İmzasız, Halide Özsoy’un Ölümü Dolayısıyla, 17.09.1942, S. 2404, s. 206
- İmzasız, Hollywood’ta Aktör Buhranı, 07.04.1944, S. 2457, s. 17

- İmzasız, İngiliz Ressamları Sergisi, [17.03.1944], S. 2454, s. 12
- İmzasız, Yaşadığımız Devir, 15.01.1942, S. 2369, s. 105
- İmzasız, Menemencioğlu İstanbul Mebusu, 13.08.1942, S. 2399, s. 146
- İmzasız, Millî Oyunlar Festivali Başlıyor, 13.08.1942, S. 2399, s. 146
- İmzasız, Millî Şef Vatandaşlarının Dil Bayramını Kutladı, 01.10.1942, S. 2406, s. 229
- İmzasız, Numan Menemencioğlu, 20.08.1942, S. 2400, s. 157- 158
- İmzasız, Osman Asaf, 15.10.1942, S. 2408, s. 253
- İmzasız, Recep Peker, 20.08.1942, S. 2400, s. 157- 158
- İmzasız, Resim Sergisi, [24.03.1944], S. 2455, s. 10 [12]
- İmzasız, Ruzvelt'in Şahsi Mümessili: Wandel Wilki Ankara'da!, 10.09.1942, S. 2403, s. 193
- İmzasız, Saraçoğlu Kabinesi Programında Neler Var?, 06.08.1942, S. 2398, s. 134
- İmzasız, Sinema ve Sanat Dünyası: Hollywood Havadisleri, 20.04.1944, S. 2459, s. 15
- İmzasız, Sinema ve Sanat Dünyası: Hollywood'dan Havadisler, 18.05.1944, S. 2463, s. 15
- İmzasız, Siyaset Dünyasından Akisler, 02.03.1944, S. 2452, s. 9
- İmzasız, Siyaset Oyunu: Çörçil Nutuklarını Nasıl Hazırlıyor?, 04.1944, S. 2456, s. 8 [9]- 14
- İmzasız, Suphi Arslan Vefat Etti: Merhumun Tercümei Hali, 01.04.1943, S. 2425, s. 160
- İmzasız, Tarih İçin Notlar: Yurtta ve Dışarda, 27.04.1944, S. 2460, s. 4
- İmzasız, Tarih İçin Notlar: Yurtta, Dışarıda, 20.04.1944, S. 2459, s. 4
- İmzasız, Yanlışlık, 11.05.1944, S. 2462, s. 14
- İstiklal, Bugün Üstat Ahmet İhsan'ın Matemini Tutuyoruz, 07.01.1943, S. 2420, s. 98
- K. C., Akisler, Bu Seslerin Gölgesi Şairi Yeni Bir Eser Hazırlıyor, 13.05.1943, S. 2431, s. 230
- La Republique, Türk Basınının Matemini: Merhum Ahmet İhsan'ın Hayatı ve Eserleri, 07.01.1943, S. 2420, s. 98
- Le Journal d'Orient, Ahmet İhsan Öldü, 31.12.1942, S. 2419, s. 85- 86
- Ok. Salih, Sinema ve Sanat Dünyası: Ressam Gauguin'in Hayatı Filme Alınıyor, 27.04.1944, S. 2460, s. 17
- ONGER, Fahir, Tiyatro: Hazım, 07.04.1944, S. 2457, s. [11]
- ÖZDEN, Şinasi, Mutlu Bir Yıl dönümü: Siyasal Bilgiler Okulunun 86'ncı Dönüm Yılı, 17.12.1942, S. 2417, s. 55, 58
- Servetifünun, Avni Atasoy Öldü, 09.09.1943, S. 2438, s. 313
- Servetifünun, Avni Atasoy, 04.05.1944, S. 2461, s. 12

- Servetifünun, Değerli Hikâyeci Kenan Hulûsi'yi ve Muharrir İskender Fahrettin Sertelli'yi Kaybettik, 03.06.1943, S. 2434, s. 257
- Servetifünun, İki Büyük Kayıp: Fethi Okyar ve Faik Sabri Duran Öldü, 20.05.1943, S. 2432, s. 233
- Servetifünun, Kısaca, 02.09.1943, S. 2437, s. 294
- Servetifünun, Naşit Özcan Öldü, 29.04.1943, S. 2429, s. 207
- Servetifünun, Yeni Bir Kronik, 17.09.1942, S. 2404, s. 209
- Son Telgraf, Servetifünun Sahibi Ahmet İhsan Vefat Etti, 07.01.1943, S. 2420, s. 98
- Tan, Ahmet İhsan Tokgöz Öldü, 31.12.1942, S. 2419, s. 81
- Tasviri Efkâr, Büyük Bir Kayıp, 31.12.1942, S. 2419, s. 81, 85
- T.O.V., Cephelerden ve Dünyadan: Cepheler ve Cephe Gerileri, 11.05.1944, S. 2462, s. 5
- T.O.V., Cephelerden ve Dünyadan: Harbe Dair, 04.05.1944, S. 2461, s. 4
- Vakit, Türk Basını Kuvvetli Bir Uzvunu Kaybetti, 31.12.1942, S. 2419, s. 85
- Y.[akup] Ak[sel], Siyaset Oyunu: Ciano'nun Ölümüne Ağlayanlar ve Sevinenler, 24.02.1944, S. 2451, s. 6
- Yakup Aksel, Siyaset Oyunu: Cezayir'de Verilen Kararlar, [24.03.1944], S. 2455, s. 9
- Yakup Aksel, Siyaset Oyunu: Fransa'da Hazırlık, [17.03.1944], S. 2454, s. 9
- Yakup Aksel, Siyaset Oyunu: Mussolini'nin Israrı, 10.03.1944, S. 2453, s. 9
- YAMAÇ, Ziya, Büyük Bir Türk Romancısı: Hüseyin Rahmi İçin, [17.03.1944], S. 2454, s. 6

1.2.1.1.5. Deneme

- AKATLI, Selmin, Gençlerin Yazıları: İdeal, 16.07.1942, S. 2395, s. 107
- AKBAL, Oktay, Defter I, 13.05.1943, S. 2431, s. 224
- AKBAL, Oktay, Gece Yarısı Mektubu, 04.1944, S. 2456, s. 7
- AKBAL, Oktay, Gece Yarısı Mektupları, 01.04.1943, S. 2425, s. 154
- AKBAL, Oktay, Gece Yarısı Mektupları, 2, 06.05.1943, S. 2430, s. 214- 215
- AKBAL, Oktay, Gece Yarısı Mektupları III, 02.09.1943, S. 2437, s. 299
- AKBAL, Oktay, Gece yarısı Yazılan Mektuplardan: Arz-ı Hal I, 11.05.1944, S. 2462, s. 6
- AKBAL, Oktay, Gece Yarısı Yazılan Mektuplardan: Arz-ı Hal II, 25.05.1944, S. 2464, s. 5
- AKBAL, Oktay, Nisan Mektubu, 16.04.1942, S. 2382, s. 256, 263

- ARIBURNU, Orhon [Murat], İnsan, 02.03.1944, S. 2452, s. 6
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Hayat-Edebiyat: Şair, 25.03.1943, S. 2424, s. 138
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Hayat-Edebiyat: Şiir Kitapları ve Şiir, 15.04.1943, S. 2427, s. 174, 184
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Hayat-Edebiyat: Titizlik, 22.04.1943, S. 2428, s. 190
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Ufak- Tefek: Erkek Şöhret, 04.1944, S. 2456, s. 13, [16]
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Yazana Okuyana Dair, 20.04.1944, S. 2459, s. 6
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Ziyaret, [17.03.1944], S. 2454, s. 11
- BAŞAR, Günay, Salavin'e Mektuplar: 1, 15.04.1943, S. 2427, s. 178, 184
- BİLGİN, Cevdet K., Yirminci Asır: Şark ve Garp Tefekkürüne Göre Hayat, 04.05.1944, S. 2461, s. 6
- [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, Kendim ve Başkaları İçin Gelişigüzel Notlar: Okuyucunun Tecessüsü, 10.09.1942, S. 2403, s. 194
- ÇEKİN, Süheylâ, Hayatın İçinden: Yalan, 27.04.1944, S. 2460, s. 15
- GÜRESİN, Ecvet, Yaşamağa ve Ölmeğe Dair, 20.04.1944, S. 2459, s. 3
- HARUN, Kenan, Kervan, 23.07.1942, S. 2396, s. 118- 119
- İmzasız, Merhaba Bahar, 13.05.1943, S. 2431, s. 226- 227
- NURETTİN, Necmi, Vait, 09.04.1942, S. 2381, s. 242
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Bahar, 06.05.1943, S. 2430, s. 213, 220
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Hakikatler: Şöhret, 24.02.1944, S. 2451, s. 6- 15
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Hayal ve İdeal Merakı, 29.04.1943, S. 2429, s. 200, 208
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Kitaplar ve İnsanlar, 17.06.1943, S. 2436, s. 286, 292
- STENDHAL, [Henri Beyle], Çeviren: Fıtrat Atasel, Arap Sevgisi, 03.06.1943, S. 2434, s. 262, 266
- [SÜMER], Esat Sadun, Bahar ve Bu Şehir, 22.04.1943, S. 2428, s. 189
- VALERY, Paul, Çeviren: Haydar Aytekin, Bir Şiirin Hatıralarından Parçalar, 15.04.1943, S. 2427, s. 175
- VALERY, Paul, Çeviren: Haydar Aytekin, Bir Şiirin Hatıralarından Parçalar II, 29.04.1943, S. 2429, s. 205
- YAMAÇ, Cavit, Çocuğun Sualleri, [24.03.1944], S. 2455, s. 3
- YAMAÇ, Cavit, Felsefeyi İnkâr, 27.04.1944, S. 2460, s. 3, [18]
- YAMAÇ, Cavit, Hayatın Manası, 07.04.1944, S. 2457, s. [3], 8

YAŞIN, Türkân Ali, Güzellik ve Çirkinlik, 20.04.1944, S. 2459, s. 14- 15

1.2.1.1.6. Hatıra

1.2.1.1.6.1. Edebiyatçı Hatıraları

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Sadri Ertem'in Arkasından..., 25.11.1943, S. 2446, s. 90

[BAŞKUT], Cevat Fehmi, Bir Dostun Arkasından Kırık Dökük Düşünceler, 18.06.1942, S. 2391, s. 51

COŞKUN, Nusret Safa, İhsan Selâhattin Enis, 18.06.1942, S. 2391, s. 53, 59

DAVER, Abidin, Ahmet İhsan Tokgöz, 31.12.1942, S. 2419, s. 84

GÜLMAN, Lemi, Dostlarının Gözü ile Selâhattin Enis, 18.06.1942, S. 2391, s. 55

HOYİ, İbrahim, Dostlarının Gözü ile Selâhattin Enis, 18.06.1942, S. 2391, s. 54

İmzasız, Çeviren: Oktay Akbal, Victor Hugo'nun Hatıratından: Brüksel Macerası, 12.05.1942, S. 2377, s. 200

İNSEL, Avni, Tarih İçin Notlar: Hüseyin Rahmi'ye Dair, [17.03.1944], S. 2454, s. 10, 16

[KAMERTAN], Fikret Adil, Sadri'nin Arkasından...: Onun Arkasından, 18.11.1943, S. 2445, s. 75

KOÇ, Mardiros, Dostlarının Gözü ile Selâhattin Enis, 18.06.1942, S. 2391, s. 55

KOÇER, Suavi, Sadri'nin Arkasından, 25.11.1943, S. 2446, s. 90- 91

KOÇER, Suavi, Sadri'nin Arkasından [2], 02.12.1943, S. 2447, s. 101

OZANSOY, Gavsi, Ahmet İhsan'a Dair Hatıralar, 13.05.1943, S. 2431, s. 222, 232

OZANSOY, Gavsi, Ahmet İhsan'a Dair Hatıralar [2], 20.05.1943, S. 2432, s. 234, 244

OZANSOY, Gavsi, Selâhattin Enis'in Arkasından, 18.06.1942, S. 2391, s. 53

OZANSOY, Halit Fahri, Camlı Kapı Açılacak..., 31.12.1942, S. 2419, s. 74

OZANSOY, Halit Fahri, Emin Bülent'e Dair, 17.12.1942, S. 2417, s. 51, 59

OZANSOY, Halit Fahri, — Hüseyin Suat'ı Düşünürken — Üstünde Bir Yıkık Yuvanın..., 02.04.1942, S. 2380, s. 231- 232

OZANSOY, H.[alit] Fahri, Ölümünün Yıl dönümü Münasebetiyle: Ömer Seyfettin, 12.05.1942, S. 2377, s. 195

OZANSOY, Halit Fahri, Selâhattin Enis İçin, 18.06.1942, S. 2391, s. 52, 59

ÖNER, Ferdi, Dostlarının Gözü ile Selâhattin Enis, 18.06.1942, S. 2391, s. 54- 55

TANRIKUT, Hasan, Sadri Ertem'in Arkasından..., 25.11.1943, S. 2446, s. 90

- ULUSOY, Nâzım, Dostlarının Gözü ile Selâhattin Enis, 18.06.1942, S. 2391, s. 54
- UNAR, Salih Saim, Nezih Bir Ruhla Konuşma, 14.01.1943, S. 2421, s. 108- 109
- URAL, Orhan, Dostlarının Gözü ile Selâhattin Enis, 18.06.1942, S. 2391, s. 55
- US, Hakkı Tarık, Sadri'nin Arkasından...: Sadricik, 18.11.1943, S. 2445, s. 75, 82
- [YEŞİM], Ragıp Şevki, Dostlarının Gözü ile Selâhattin Enis, 18.06.1942, S. 2391, s. 54

1.2.1.1.6.2. Matbuat Hatıraları

- ES, Hikmet Feridun, Ahmet İhsansız Servetifünun, 25.03.1943, S. 2424, s. 139, 146
- TOKGÖZ, A.[hmet] İ.[hsan], Hüseyin Cahit'in <Servetifünun> u Ziyareti, 01.01.1942, S. 2367, s. 79
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Matbuat Hatıraları, 25.03.1943, S. 2424, s. 137
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Matbuat Hatıraları, 15.04.1943, S. 2427, s. 173, 180- 181
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Matbuat Hatıralarım, 07.01.1943, S. 2420, s. 89, 100
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Matbuat Hatıralarım, 14.01.1943, S. 2421, s. 101- 102, 112
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Matbuat Hatıralarım, 21.01.1943, S. 2422, s. 113, 124
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Servetifünun Gazetesi Nasıl Çıkarıldı?, 13.01.1944, S. 2450, s. 138- 139, 142, 144
- TOKGÖZ, A.[hmet] İ.[hsan], Servetifünun Tarihinden Hatıralar, 01.01.1942, S. 2367, s. 83
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Servetifünun ve Ölümünün 12'nci Yılında Mahmut Sadık, 14.05.1942, S. 2386, s. 304
- YALÇIN, Hüseyin Cahit, Edebiyat Konuşmaları: Servetifünun Ailesi, 24.02.1944, S. 2451, s. 3
- YALÇIN, Hüseyin Cahit, Servetifünun'u Ziyaret, 01.01.1942, S. 2367, s. 79, 83

1.2.1.1.6.3. Siyasetçi Hatıraları

- İmzasız, Atatürk'ün Son Sözü: Saat Kaç?, 11.11.1943, S. 2444, s. 66
- ÖZDEN, Şinasi, İnönü Aramızda!, 25.06.1942, S. 2392, s. 63, 71
- ÖZDEN, Şinasi, Siyasal Bilgiler Okulunda Ahmet İhsan İhtifali, 18.03.1943, S. 2423, s. 127,

Servetifünun, Refik Saydam'ı Kaybettik: Merhum Refik Saydam'ın Âlîcenablığı,
09.07.1942, S. 2394, s. 86

1.2.1.1.7. Sohbet

- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Dedikodu, 24.09.1942, S. 2405, s. 221, 226- 227
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Dedikodu, 26.11.1942, S. 2414, s. 16
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Dedikodu, 18.03.1943, S. 2423, s. 135- 136
- GÜNEBAKAN, Behçet, Safiye ve Alabanda, 03.09.1942, S. 2402, s. 187- [191]
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Musiki ve Kitaplar, 12.11.1942, S. 2412, s. 311
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Musiki ve Kitaplar, 26.11.1942, S. 2414, s. 17, 23
- TANEY, Raif, Fennî Musahabeler: Fennin Ruhiyata Tesiri, 10.12.1942, S. 2416, s. 42
- TANRIKUT, Hasan, Fikir Musahabeleri: Dört Yıl Sonra, 05.11.1942, S. 2411, s. 294, 299
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 01.01.1942, S. 2367, s. 73-74
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 08.01.1942, S. 2368, s. 85-86
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 15.01.1942, S. 2369, s. 97-98
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 22.01.1942, S. 2370, s. 109-110
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 29.01.1942, S. 2371, s. 121-122, 129
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 05.02.1942, S. 2372, s. 133
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 12.02.1942, S. 2373, s. 145-146
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 19.02.1942, S. 2374, s. 157-158
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 26.02.1942, S. 2375, s. 169-170, 178
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 05.03.1942, S. 2376, s. 181-182
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 12.05.1942, S. 2377, s. 193- 194
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 19.03.1942, S. 2378, s. 205- 206
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 26.03.1942, S. 2379, s. 217- 218
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 02.04.1942, S. 2380, s. 229- 230
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 09.04.1942, S. 2381, s. 241- 242
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 23.04.1942, S. 2383, s. [265]
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 30.04.1942, S. 2384, s. 277- 278
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 07.05.1942, S. 2385, s. 289- 290
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 14.05.1942, S. 2386, s. 301- 302

- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 21.05.1942, S. 2387, s. 1- 2- 3
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 28.05.1942, S. 2388, s. 13- 14
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 04.06.1942, S. 2389, s. 25- 26
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 11.06.1942, S. 2390, s. 37- 38
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 25.06.1942, S. 2392, s. 61-62
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 09.07.1942, S. 2394, s. 85
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 16.07.1942, S. 2395, s. 97
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 30.07.1942, S. 2397, s. 121- 122
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 06.08.1942, S. 2398, s. 133- 134
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 13.08.1942, S. 2399, s. 145- 146
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 27.08.1942, S. 2401, s. 169- 170
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 03.09.1942, S. 2402, s. [181- 182]
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 17.09.1942, S. 2404, s. 205-206
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 08.10.1942, S. 2407, s. 241, 246
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali: Abdülhak Hâmid'in Beşinci Ölüm Yılı dönümü, 16.04.1942, S. 2382, s. 253- 254
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali: Profesör Goegg, 22.10.1942, S. 2409, s. 265, 275
- YAMAÇ, Ziya, Ahmet İhsan Tokgöz, 21.01.1943, S. 2422, s. 115

1.2.1.1.8. Biyografi

- AKBAL, O.[ktay], Tarih İçin Notlar: Gounod'nun Yılı dönümü, 10.03.1944, S. 2453, s. 6
- AKBAL, Oktay, Victor Hugo'ya Dair, 10.09.1942, S. 2403, s. 196, 203
- BİLGA, S. Nahit, Hüseyin Suat'a Dair, 26.03.1942, S. 2379, s. 219
- DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, Amerika'nın Büyük Mütefekkirleri Daniel Webster, 08.01.1942, S. 2368, s. 89
- DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, Büyük Natüralist Amerikan Muharriri: John Burroughs, 09.04.1942, S. 2381, s. 243
- DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, Sanat Dünyasından Portreler: Oliver Wendel Holmes, 16.04.1942, S. 2382, s. 258
- DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, Th. Mare [Thomas More], 16.04.1942, S. 2382, s. 258

- DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, Amerika'nın Büyük Edibleri Thomas Bailey Alderich, 22.01.1942, S. 2370, s. 113, 117
- GÜNEYSU, Alâettin, Amerikan Edebiyatı: Demokrasinin Şairi Walt Whitman, 09.09.1943, S. 2438, s. 310, 313
- GÜNEYSU, Alâettin, Avrupa Vesaire: Galsworthy (Realist Dramın Üstadı), 07.04.1944, S. 2457, s. 6
- GÜNEYSU, Alâettin, Charles Peguy, 07.10.1943, S. 2441, s. 30- 36
- GÜNEYSU, A.[lâettin], İngiliz Edebiyatı: Christopher Marlowe, 21.10.1943, S. 2442, s. 39
- GÜNEYSU, Alâettin, Tabiat Şairi: Wordsworth, [17.03.1944], S. 2454, s. 5
- GÜRESİN, Ecvet, Beethoven'e Dair Notlar, 04.1944, S. 2456, s. 10, 15
- GÜRESİN, Ecvet, Tarih İçin Notlar: Beethoven'e Dair, [24.03.1944], S. 2455, s. 10, [16]
- İmzasız, 80'inci Jübileleri Münasebetiyle Gerhard Hauptmann, 03.12.1942, S. 2415, s. 31, 35
- İmzasız, Büyük Atatürk'ün Hayatı, 12.11.1942, S. 2412, s. 307- 308- 309
- İmzasız, Büyük Edip Hüseyin Suat Yalçın Vefat Etti, 26.03.1942, S. 2379, s. 220, 227
- İmzasız, Çeviren: Niran T. Yetmen: Ölümünün 151'inci Yılı Münasebetiyle Mozart, 17.12.1942, S. 2417, s. 57- 58
- İmzasız, Çeviren: Niran T. Yetmen: Ölümünün 151'inci Yılı Münasebetiyle Mozart, 24.12.1942, S. 2418, s. 66, 71
- İmzasız, Hüseyin Rahmi'nin Eserleri, [17.03.1944], S. 2454, s. 12
- İmzasız, Kaybettiğimiz Büyük İnsan: Dr. Refik Saydam'ın Türk Milletine Hizmetlerle Geçen Hayatı, 16.07.1942, S. 2395, s. 98- 99
- İmzasız, Krokiler: Anthony Eden Kimdir?, 16.12.1943, S. 2448, s. 112, 118
- İmzasız, Ölümü İle Basın Ailesini Yeis İçinde Bırakan Selâhaddin Enis'in Hayatı ve Eserleri, 18.06.1942, S. 2391, s. 50- 51
- İmzasız, Refik Saydam'ı Kaybettik: Dr. Refik Saydam'ın Hayatı ve Hizmetleri, 09.07.1942, S. 2394, s. 86, 95
- İmzasız, Rüştü Onur (1920- 1942), 21.01.1943, S. 2422, s. 123
- İmzasız, Sadri Ertem Öldü: Kaybettiğimiz Büyük Yazarın Hayatı, 18.11.1943, S. 2445, s. 73
- İmzasız, Sinema ve Sanat Dünyası: Yeni ve Güzel Bir Yıldız: Joan Leslie, 25.05.1944, S. 2464, s. 13
- İmzasız, Yeni Londra Büyük Elçimize Ait Bir Hatıra, 12.02.1942, S. 2373, s. 153

- Ok. Salih, Sinema ve Sanat Dünyası: Büyük Bir Sinema Yıldızı, 04.1944, S. 2456, s. 15
- Ok. Salih, Sinema ve Sanat Dünyası: Büyük Karakter Artisti: Paul Muni, 07.04.1944, S. 2457, s. 17
- ONGER, Fahir, Rembrandt'a Dair, 18.05.1944, S. 2463, s. 6- 7
- [SOKU], Ziya Şakir, Atatürk, 11.11.1943, S. 2444, s. 63, 66, 72
- YAMAÇ, Cavit, Asılmışlar Ormanı Münasebetiyle: Liviu Rebreanu, 13.08.1942, S. 2399, s. 147
- Y.[AMAÇ], C.[avit], Liviu Rebreanu, 18.11.1943, S. 2445, s. 83- 84

1.2.1.1.9. Mektup

1.2.1.1.9.1. Açık Mektup

- AKBAL, Oktay, Cevap Veriyoruz: Bir Gazete, 21.01.1943, S. 2422, s. 117
- AKBAL, Oktay, Servetifünun 53 Yaşında ve Bazı Seslere Cevap, 08.04.1943, S. 2426, s. 161- 162
- BAYSAL, Faik, Cevap Veriyoruz: Bekliyoruz!, 21.01.1943, S. 2422, s. 117
- DİZMAN, Mehmet, Babadan Oğula, Oğuldan Babaya, 02.04.1942, S. 2380, s. 233
- FIRAT, H.[alil] Bedii, Verilen İki Cevap: Bir Gence Açık Mektup, 12.05.1942, S. 2377, s. 197, 203
- HARUN, Kenan, Bir Münakaşa ve Faruk Nafiz, 27.05.1943, S. 2433, s. 248, 256
- İmzasız, İki Münkir: Yusuf Ziya Ortaç, Orhan Seyfi Orhon, 23.09.1943, S. 2440, s. 20
- KOCAGÖZ, Samim, Dedikodu Yapmıyorum, 03.09.1942, S. 2402, s. [182]- 190
- KONANÇ, Enver, Bir Kerre Daha- Dinlesinler- Kıskançlık, 15.04.1943, S. 2427, s. 181, [SÜMER], Esat Sadun, Beşik Gıcırıyor, 08.04.1943, S. 2426, s. 162
- TAŞKIN, Mümtaz Zeki, Bir Cevap Münasebetiyle, 27.05.1943, S. 2433, s. 247, 256
- TAŞKIN, Mümtaz Zeki, Bir Namı Müstear'a İlk ve Son Cevap, 06.08.1942, S. 2398, s. 135
- TAŞKIN, Mümtaz Zeki, Biri Daha!.. Çınaraltı'nın Değerli Münekkidi Bay Besim Akımsar'a Açık Mektup, 05.11.1942, S. 2411, s. 296
- YAMAÇ, Ziya, Kırk Yılda Bir Hesaplaşma, 16.04.1942, S. 2382, s. 257, 263
- YAMAÇ, Cavit, Servetifünun Kurucusuna Açık Mektup, 02.04.1942, S. 2380, s. 233
- YASSITEPE, Adnan, Avni İnsel'e Açık Mektup, 27.08.1942, S. 2401, s. 172, 179

1.2.1.1.9.2. Edebî Mektup

AKBAL, Oktay, 1943 Mektupları: Pazarlara Dair, 18.03.1943, S. 2423, s. 132

HARUN, Kenan, Bahar Mektubu, 06.05.1943, S. 2430, s. 211, 217

HARUN, Kenan, Mektup, 28.05.1942, S. 2388, s. 15

MARLOWE, Christopher, İngiliz Edebiyatından: Ateşli Çobandan Sevgilisine, 04.11.1943, S. 2443, s. 59

[TARHAN], Abdülhak Hâmid, Birinci Mektup (1920), 16.04.1942, S. 2382, s. 254- 255

[TARHAN], Abdülhak Hâmid, İkinci Mektup (1930), 16.04.1942, S. 2382, s. 255

TİRALİ, Naim H., Mektup, 07.04.1944, S. 2457, s. 12

ULUGERGERLİ, Mehmet, Şair Kardeş'e Mektup, 24.12.1942, S. 2418, s. 70

YAMAÇ, Cavit, Gönderilmemiş Mektuplar: Sonbahar, 24.09.1942, S. 2405, s. 219, 226

YAMAÇ, Cavit, Gönderilmemiş Mektuplar: Sonbahar, 05.11.1942, S. 2411, s. 295, 299

1.2.1.1.10. Gezi Yazısı

KOCAGÖZ, Samim, Yolculuk Mektubu (Lausanne'dan), 27.04.1944, S. 2460, s. 13

KOÇU, Reşat Ekrem, Deniz Müzesini Gezerken, 03.09.1942, S. 2402, s. 184, 190- [191]

MOLTKE, [Helmuth] von, Çeviren: Vehbi Belgil, Fon Moltke'nin İstanbul Mektupları, 22.10.1942, S. 2409, s. 270

MOLTKE, [Helmuth] von, Çeviren: Vehbi Belgil, Fon Moltke'nin İstanbul Mektupları II, 05.11.1942, S. 2411, s. 298

MOLTKE, [Helmuth] von, Çeviren: Vehbi Belgil, Fon Moltke'nin İstanbul Mektupları III, 03.12.1942, S. 2415, s. 34

MOLTKE, [Helmuth] von, Çeviren: Vehbi Belgil, Fon Moltke'nin İstanbul Mektupları IV, 10.12.1942, S. 2416, s. 46- 47

OZANSOY, Halit Fahri, İstanbul'dan Hatay'a, 07.05.1942, S. 2385, s. 291, 299

UZUNBOYLU, A. Adnan, Dünyanın Dört Köşesinden Krokiler: Girit, 11.05.1944, S. 2462, s. 8

UZUNBOYLU, A. Adnan, Dünyanın Dört Köşesinden Krokiler: Panama, 27.04.1944, S. 2460, s. 8

1.2.1.1.11. Makale

- BAŞOL, Cahide, Fecr-i Âti: Fecr-i Âti Mensuplarının Tiyatro Hakkındaki Düşünceleri- Fecr-i Âti'de Hiciv ve Mizah XXI, 15.01.1942, S. 2369, s. 104
- BAŞOL, Cahide, Fecr-i Âti: Fecr-i Âti ve Tiyatro- Fecr-i Âti Mensuplarının Tiyatro Hakkındaki Düşünceleri XX, 08.01.1942, S. 2368, s. 90
- BAŞOL, Cahide, Fecr-i Âti: Fecr-i Âti'de edebî tetkik, tenkit ve edebiyat tarihleri, Fecr-i Âti'de Nazım XXII, 22.01.1942, S. 2370, s. 116
- BAŞOL, Cahide, Fecr-i Âti: Fecr-i Âti'de Nazım -Hâşim'in Şiirlerindeki Âlem- Son Söz XXIII, 05.02.1942, S. 2372, s. 138, 143
- BİLGA, S. Nahit, Türk Temaşasında Musiki ve Raks Beraberliği, 29.01.1942, S. 2371, s. 126
- Cemâleddin Server, 52 Yıllık "Servetifünun" dan Tedailer, 30.04.1942, S. 2384, s. 279
- Çan-Kay-Şek, Mareşal Çan-Kay-Şek'in Bir Makalesi: Çin Ne İstiyor?, 23.12.1943, S. 2449, s. 122, 130
- GÜVEMLİ, Zahir [Sıtkı], Nazım Tekniği, 16.09.1943, S. 2439, s. 8- 9
- VUKİÇEVİÇ, Zarla D., Avrupa Vesaire: İki Kasırga Arasında Yugoslav Edebiyatı, 24.02.1944, S. 2451, s. 5, 8- 9, 15

1.2.1.1.12. Günlük

- [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, Bir Şiir Delisinin Defterinden, 24.09.1942, S. 2405, s. 220
- [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, Bir Şiir Delisinin Defterinden, 19.11.1942, S. 2413, s. 7
- [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, Bir Şiir Delisinin Defterinden, 26.11.1942, S. 2414, s. 14
- GÜRESİN, Ecvet, Basit Notlar, 13.01.1944, S. 2450, s. 137, 140
- YAMAÇ, Cavit, Takvim, 29.01.1942, S. 2371, s. 124
- YAMAÇ, Cavit, Takvim, 30.04.1942, S. 2384, s. 280- 287
- YAMAÇ, Cavit, Takvim, 13.08.1942, S. 2399, s. 148- 149

1.2.1.1.13. Fikir Yazısı

- ERTEM, Sadri, İki Koz Ortasında Edebiyat 1, 05.11.1942, S. 2411, s. 290
- ERTEM, Sadri, İki Koz Ortasında Edebiyat 2, 19.11.1942, S. 2413, s. 2, 11

GÖKŞEN, Enver Naci, Realitelerimiz ve Temenniler: Halkevleri Hakkında Düşünceler, 08.10.1942, S. 2407, s. 244, 251, Fikir Yazısı

METE, İzzettin, İnsanlık Tarihinin Mukadder Bir Hükmü, 02.07.1942, S. 2393, s. 75, 83

1.2.1.1.14. Otobiyografi

[TOKGÖZ, Ahmet İhsan], Ahmet İhsan Tokgöz (1868-1942), 31.12.1942, S. 2419, s. 73

[TOKGÖZ, Ahmet İhsan], Ahmet İhsan Tokgöz, 13.01.1944, S. 2450, s. 133

1.2.1.1.15. Röportaj

EDİGE, Kemal, Sanatta Genç Nesil: -I- Aktör Ferdi Tayfur Anlatıyor, 22.04.1943, S. 2428, s. 192, 195-196

1.2.1.2. Edebî (Sanatsal) Metinler

1.2.1.2.1. Kurmaca- Anlatma Esasına Bağlı Metinler

1.2.1.2.1.1. Hikâye

1.2.1.2.1.1.1. Telif Hikâyeler

ABASIYANIK, Sait Faik, Yenişehir İnsanları: Eleni ile Katina, 04.05.1944, S. 2461, s. 13

ABASIYANIK, Sait Faik, Yenişehir İnsanları: Matmazel Todori, 07.04.1944, S. 2457, s. 13, 15

AKBAL, Oktay, Film, 23.04.1942, S. 2383, s. 266

AKBAL, Oktay, Fragman, 07.10.1943, S. 2441, s. 28- 29

AKBAL, Oktay, Herkes Gibi Bir İnsan, 20.05.1943, S. 2432, s. 238- 239

AKBAL, Oktay, Herkes Gibi Bir İnsan, 27.05.1943, S. 2433, s. 250- 251, 255

AKBAL, Oktay, Kibrit Alevinde, 09.09.1943, S. 2438, s. 308- 309, 316

AKBAL, Oktay, Meydan, 10.06.1943, S. 2435, s. 272- 273- 280

AKBAL, Oktay, Meydan, 23.09.1943, S. 2440, s. 23

AKBAL, Oktay, Yağmur Altında İnsanlar, 02.03.1944, S. 2452, s. 11- 12

AKMAN, Bilün, Avarelik, 27.05.1943, S. 2433, s. 254

[AKSAL], Sabahattin Kudret, İspati Kızı, 09.07.1942, S. 2394, s. 88- 89, 95

- [AKSAL], Sabahattin Kudret, İspati Kızı, 16.07.1942, S. 2395, s. 104- 105, 107
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Meydan, 18.05.1944, S. 2463, s. 9, 17
- ARPAD, Burhan, Cinayeti Yazıyor, 24.02.1944, S. 2451, s. 13- 14
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Acabalar: Sokaklarda, 01.04.1943, S. 2425, s. 155, 160
- ATASOY, Avni, Pınarcık Bataklıkları, 04.05.1944, S. 2461, s. 12, 16
- BAYSAL, Faik, Tango Kadın, 10.06.1943, S. 2435, s. 274- 275
- BAYSAL, Faik, Tango Kadın II, 17.06.1943, S. 2436, s. 287- 288
- BAYSAL, Faik, Tango Kadın III, 02.09.1943, S. 2437, s. 300, 304
- BAYSAL, Faik, Tango Kadın IV, 16.09.1943, S. 2439, s. 10
- BAYSAL, Faik, Tango Kadın V, 07.10.1943, S. 2441, s. 33- 34, 36
- BAYSAL, Faik, Tango Kadın VI, 21.10.1943, S. 2442, s. 46
- BURAK, Cihat, Mimar Sinan, 12.02.1942, S. 2373, s. 151-152-153
- ÇAĞIN, Muzaffer, Mîne, 10.12.1942, S. 2416, s. 40, 44- 45
- ÇEKİN, Süheylâ, Hayatın İçinden Komşum, 13.04.1944, S. 2458, s. 9
- DELİORMAN, Tuğrul, “Dede”nin Ziyareti, 20.08.1942, S. 2400, s. 162, 167
- DELİORMAN, Tuğrul, “Dede”nin Ziyareti [2], 27.08.1942, S. 2401, s. 176, 179
- DELİORMAN, Tuğrul, Acı Kavun, 26.03.1942, S. 2379, s. 225- 226
- DELİORMAN, Tuğrul, Acı Kavun II, 02.04.1942, S. 2380, s. 238- 239
- DELİORMAN, Tuğrul, Acı Kavun III, 09.04.1942, S. 2381, s. 246- 247
- DELİORMAN, Tuğrul, Tiyatrocular, 12.02.1942, S. 2373, s. 154
- DELİORMAN, Tuğrul, Tiyatrocular [2], 19.02.1942, S. 2374, s. 164-165
- GİRGİN, Fuat, Ege’de İki Fecir, 11.11.1943, S. 2444, s. 69
- GÜRESİN, Ecvet, Bir Garip Adam, 02.12.1943, S. 2447, s. 104
- GÜVEMLİ, Zahir [Sıtkı], Buhran, 08.04.1943, S. 2426, s. 167, 172
- [İLTER], Şahap Sıtkı, Davet, 04.1944, S. 2456, s. 11- 12
- [KABAAĞAÇLI, Cevat Şakir] Halikarnas Balıkcısı, Biz Çocuğuz, 17.06.1943, S. 2436, s. 284- 285, 288
- [KABAAĞAÇLI, Cevat Şakir] Halikarnas Balıkcısı, Motorize Keder Motorize Sevinç, 20.04.1944, S. 2459, s. 7- 8, [18]
- KOCAGÖZ, Samim, Evrakı Perişan, 02.04.1942, S. 2380, s. 234- 235
- KOCAGÖZ, Samim, Hamam, 02.09.1943, S. 2437, s. 302- 303

[KORAY], Kenan Hulûsi, Bahar Hikâyeleri'nden: Bir Yudum Su, 03.06.1943, S. 2434, s. 260- 261, 268

KUTLU, Şemsettin, Dönüş, 11.05.1944, S. 2462, s. 13, [18]

METİN, Mehmet, Balıkçı Çocukları Şehri, 25.05.1944, S. 2464, s. 11- 12

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Aktör, 21.01.1943, S. 2422, s. 119, 121

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Aktör [2], 18.03.1943, S. 2423, s. 134, 136

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Avcı I, 08.04.1943, S. 2426, s. 166- 167

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Avcı II, 15.04.1943, S. 2427, s. 182

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Avcı III, 22.04.1943, S. 2428, s. 193

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Avcı IV, 29.04.1943, S. 2429, s. 204, 208

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Avcı V, 06.05.1943, S. 2430, s. 218

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Avcı VI, 20.05.1943, S. 2432, s. 242

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Düşkün Kadınlar I, 27.05.1943, S. 2433, s. 252

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Düşkün Kadınlar II, 03.06.1943, S. 2434, s. 264

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Düşkün Kadınlar III, 10.06.1943, S. 2435, s. 277

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Düşkün Kadınlar IV, 02.09.1943, S. 2437, s. 301, 303- 304

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Düşkün Kadınlar V, 09.09.1943, S. 2438, s. 314

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Düşkün Kadınlar VI, 16.09.1943, S. 2439, s. 11- 12

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Düşkün Kadınlar VII, 07.10.1943, S. 2441, s. 35- 36

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Mehpare, 02.07.1942, S. 2393, s. 76- 77, 83

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Ormanın Şarkısı, 30.04.1942, S. 2384, s. 284- 285, 287

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Peri, 24.09.1942, S. 2405, s. 223, 225

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Peri II, 01.10.1942, S. 2406, s. 236

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Peri III, 08.10.1942, S. 2407, s. 248

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Peri IV, 15.10.1942, S. 2408, s. 260, 263

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Peri V, 22.10.1942, S. 2409, s. 272- 273, 275

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Saadet, 06.08.1942, S. 2398, s. 140- 141

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Saadet, 13.08.1942, S. 2399, s. 150, 153, 155

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Tabanca, 28.05.1942, S. 2388, s. 16- 17, 21

ONGER, Fahir, 3 Adam ve 1 Kız, 15.10.1942, S. 2408, s. 257, 263

ONGER, Fahir, Geçim Dünyası, 26.11.1942, S. 2414, s. 19, 20

ONGER, Fahir, Madelet, Gene, Madelet!, 10.09.1942, S. 2403, s. 200- 201, 203

- ONGER, Fahir, Minel Aşk, 20.04.1944, S. 2459, s. 13, [18]
- ONGER, Fahir, Paravanın Arkası İçin Şakası: El Tayfûl Necip Fazıl, 02.12.1943, S. 2447, s. 102
- OTARAN, Salih, Çifte Direkli, 04.06.1942, S. 2389, s. 29- 30, 35
- ÖZDEN, Şinasi, İki Garip Âşık, 17.09.1942, S. 2404, s. 208, 210, 214
- TİRALİ, Naim, Taburcu, 13.04.1944, S. 2458, s. 13- 14
- [UŞAKLIGİL], Halit Ziya, Antoloji: Tramvayda Gelirken, 24.02.1944, S. 2451, s. 9
- Yahya Gürpınar, Ayak İzleri, 01.01.1942, S. 2367, s. 76, 83
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Haydutlar, 11.06.1942, S. 2390, s. 39- 40- 41
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Haydutlar II, 25.06.1942, S. 2392, s. 65, 70
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Haydutlar III, 16.07.1942, S. 2395, s. 100- 101
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Haydutlar IV, 23.07.1942, S. 2396, s. 112
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Haydutlar V, 06.08.1942, S. 2398, s. 136- 137, 143
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Kilikadı, 01.10.1942, S. 2406, s. 232- 233, 239
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Kilikadı II, 08.10.1942, S. 2407, s. 243
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Kilikadı III, 15.10.1942, S. 2408, s. 256
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Kilikadı IV, 05.11.1942, S. 2411, s. 291
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Kilikadı V, 19.11.1942, S. 2413, s. 6
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Kilikadı VI, 26.11.1942, S. 2414, s. 18
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Kilikadı VII, 03.12.1942, S. 2415, s. 30, 35
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Kilikadı IX, 21.01.1943, S. 2422, s. 120
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Vatan Yahut Silistre, 18.03.1943, S. 2423, s. 131
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Vatan Yahut Silistre II, 22.04.1943, S. 2428, s. 190
- YAMAÇ, Cavit, Deliorman: Vatan Yahut Silistre III, 02.09.1943, S. 2437, s. 298- 299
- YAMAÇ, Cavit, Orient Express, 23.04.1942, S. 2383, s. 268- 269, 274
- YAMAÇ, Cavit, Vapur, 26.02.1942, S. 2375, s. 176-177, 179
- YAMAÇ, Cavit, Vapur, 23.09.1943, S. 2440, s. 22

1.2.1.2.1.2. Tercüme Hikâyeler

- BAUDELAIRE, [Charles], Çeviren: Sabahattin Kudret [Aksal], Her Birinin Kendi Hülyası, 07.04.1944, S. 2457, s. 7, 12

- BORDEAUX, Henry, Çeviren: Fuat Oktay, Fransız Edebiyatından: Üç İngilizce Kelime, 09.04.1942, S. 2381, s. 248- 249-250
- CARAGIALE, I.[on] L.[uca], Anlaşma, 13.05.1943, S. 2431, s. 223, 232
- d'ANNUNZIO, Gabriele, Çeviren: Vehbi Belgil, İtalyan Edebiyatından: Paskalya Çanları, 10.06.1943, S. 2435, s. 278- 279
- DAN, Pavel, Çeviren: Cavit Yamaç, Romen Edebiyatı: İhtiyar Urcan, 01.01.1942, S. 2367, s. 80-81
- DAN, Pavel, Çeviren: Cavit Yamaç, Romen Edebiyatından: İhtiyar Urcan II, 08.01.1942, S. 2368, s. 92-93
- DAN, Pavel, Çeviren: Cavit Yamaç, Romen Edebiyatından: İhtiyar Urcan III, 15.01.1942, S. 2369, s. 106-107
- DAN, Pavel, Çeviren: Cavit Yamaç, Romen Edebiyatından: İhtiyar Urcan IV, 22.01.1942, S. 2370, s. 118-119
- DAN, Pavel, Çeviren: Cavit Yamaç, Romen Edebiyatından: İhtiyar Urcan V, 29.01.1942, S. 2371, s. 130-131
- DAN, Pavel, Çeviren: Cavit Yamaç, Romen Edebiyatından: İhtiyar Urcan VI, 05.02.1942, S. 2372, s. 140-141, 143
- DUHAMEL, Georges, Çeviren: Dr. D. Bahar, Fransız Edebiyatından: Döküntü, 04.11.1943, S. 2443, s. 57- 58
- DUHAMEL, Georges, Çeviren: Dr. D. Bahar, Fransız Edebiyatından: Döküntü II, 11.11.1943, S. 2444, s. 70- 71
- DUHAMEL, Georges, Çeviren: Dr. D. Bahar, Fransız Edebiyatından: Döküntü III, 18.11.1943, S. 2445, s. 80- 81
- DUHAMEL, Georges, Çeviren: Oktay Akbal, Günlük Ekmeğimiz, 18.05.1944, S. 2463, s. 13, [18]
- ISTRATI, Panait, Çeviren: Salâh Birsell, Balık Avı, 05.02.1942, S. 2372, s. 136
- KOSZTOLANYI, Dezso, Çeviren: Fuat Oktay, Macar Edebiyatından: Roman Müsveddesi, 14.05.1942, S. 2386, s. 309- 310- 311d
- MIRBEAU, Octave, Çeviren: O. Salih, Fransız Edebiyatından: Clotilde ve Ben, 25.03.1943, S. 2424, s. 147
- MIRBEAU, Octave, Çeviren: O. Salih, Fransız Edebiyatından: Clotilde ve Ben II, 01.04.1943, S. 2425, s. 158- 159

- MIRBEAU, Octave, Çeviren: O. Salih, Fransız Edebiyatından: Clotilde ve Ben III, 08.04.1943, S. 2426, s. 170- 171- 172
- NEGRI, Ada, Çeviren: Yaşar Çimen, Dünya Edebiyatından: İhtiyarların Yeri, 03.09.1942, S. 2402, s. 188- 189, 191
- NEGRI, Ada, Çeviren: Yaşar Çimen, Dünya Edebiyatından: İhtiyarların Yeri II, 17.09.1942, S. 2404, s. 212- 213
- NION, François de, Çeviren: [BİLGİ] S. Nahit, Nini, 29.04.1943, S. 2429, s. 202
- Pitigrilli, Çeviren: Özdemir Asaf, İtalyan Edebiyatından: Yeşil Adam, 22.04.1943, S. 2428, s. 194- 195
- Pitigrilli, Çeviren: Özdemir Asaf, İtalyan Edebiyatından: Yeşil Adam II, 29.04.1943, S. 2429, s. 206- 207

1.2.1.2.1.2. Roman

1.2.1.2.1.2.1. Telif Romanlar

- AKBAL, Oktay, Diojen Kendini Arıyor!, 03.12.1942, S. 2415, s. 28, 35
- AKBAL, Oktay, Diojen Kendini Arıyor, 10.12.1942, S. 2416, s. 41, 47
- AKBAL, Oktay, Diojen Kendini Arıyor!, 21.01.1943, S. 2422, s. 116, 124
- AKBAL, Oktay, Diojen Kendini Arıyor: Hisya, 19.11.1942, S. 2413, s. 5, 11
- AKBAL, Oktay, Diojen Kendini Arıyor: Yağmur Ahmakları Islatıyordu!, 15.04.1943, S. 2427, s. 176- 177
- AKBAL, Oktay, Diojen Kendini Arıyor'dan Hatıraların Aynası, 25.03.1943, S. 2424, s. 141, 148
- BAYSAL, Faik, Sarduvan, 23.09.1943, S. 2440, s. 23
- BAYSAL, Faik, Sarduvan: İhtiyar Asker, 06.05.1943, S. 2430, s. 216, 220
- BAYSAL, Faik, Sarduvan: İhtiyar Asker, 13.05.1943, S. 2431, s. 225, 232
- BAYSAL, Faik, Sarduvan: Öküz Yüreği, 21.01.1943, S. 2422, s. 118, 122, 124
- KOÇU, Reşat Ekrem, Hanımefendi: Ilıca, 12.02.1942, S. 2373, s. 147-148, 155
- KOÇU, Reşat Ekrem, Hanımefendi: Kapıcıbaşı Konağı, 23.07.1942, S. 2396, s. 111, 119
- KOÇU, Reşat Ekrem, Hanımefendi: Kapıcıbaşı Mehmed Ağa, 30.07.1942, S. 2397, s. 127, 131

Mustafa Niyazi, Mustafa Niyazi'nin yeni romanından bir parça: Cömert Zadelere 24 Saati

Orta Halli İnsanlar Dünyasından, 23.04.1942, S. 2383, s. 270, Roman

OZANSOY, Gavsi, Beklediği Sabah, 30.07.1942, S. 2397, s. 124- 125

YAMAÇ, Cavit, Eylül, 21.10.1943, S. 2442, s. 42

YAMAÇ, Cavit, Papağan Doğuşu, 10.03.1944, S. 2453, s. 11- 12

1.2.1.2.1.2.2. Tercüme Romanlar

REBREANU, Liviu, Çeviren: Cavit Yamaç, Kor [1], 18.11.1943, S. 2445, s. 84

REBREANU, Liviu, Çeviren: Cavit Yamaç, Kor [2], 25.11.1943, S. 2446, s. 95-96

REBREANU, Liviu, Çeviren: Cavit Yamaç, Kor [3], 02.12.1943, S. 2447, s. 107- 108

REBREANU, Liviu, Çeviren: Cavit Yamaç, Kor [4], 16.12.1943, S. 2448, s. 119- 120

REBREANU, Liviu, Çeviren: Cavit Yamaç, Kor [5], 23.12.1943, S. 2449, s. 131- 132

REBREANU, Liviu, Çeviren: Cavit Yamaç, Kor [6], 13.01.1944, S. 2450, s. 143- 144

SCOTT, Walter, Çeviren: M.[ehmet] Hulûsi Dosdoğru, İngiltere Tarihinden Bir Yaprak:

Norman İstilas, 05.02.1942, S. 2372, s. 137, 143

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler, 01.01.1942, S. 2367, s. 78

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 2, 08.01.1942, S. 2368, s. 88

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 3, 15.01.1942, S. 2369, s. 102, 105

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 4, 22.01.1942, S. 2370, s. 112

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 5, 29.01.1942, S. 2371, s. 128

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 6, 12.02.1942, S. 2373, s. 150

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 7, 19.02.1942, S. 2374, s. 162

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 7 [8], 05.03.1942, S. 2376, s. 186

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 9, 19.03.1942, S. 2378, s. 213

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 10, 26.03.1942, S. 2379, s. 224

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 11, 02.04.1942, S. 2380, s. 237

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 12, 09.04.1942, S. 2381, s. 244

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 13, 16.04.1942, S. 2382, s. 260

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 14, 30.04.1942, S. 2384, s. 286

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 15, 07.05.1942, S. 2385, s. 296

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 16, 14.05.1942, S. 2386, s. 308

ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 17, 21.05.1942, S. 2387, s. 8
 ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 18, 28.05.1942, S. 2388, s. 20
 ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 19, 04.06.1942, S. 2389, s. 32
 ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 20, 11.06.1942, S. 2390, s. 45
 ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 21, 25.06.1942, S. 2392, s. 68
 ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 22, 02.07.1942, S. 2393, s. 80
 ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 23, 09.07.1942, S. 2394, s. 93
 ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 24, 23.07.1942, S. 2396, s. 116- 117
 ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 25, 30.07.1942, S. 2397, s. 129
 ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 26, 27.08.1942, S. 2401, s. 178
 ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 27, 10.09.1942, S. 2403, s. 202
 ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 28, 01.10.1942, S. 2406, s. 238
 ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 29, 08.10.1942, S. 2407, s. 250
 ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 30, 15.10.1942, S. 2408, s. 262
 ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 31, 22.10.1942, S. 2409, s. 274
 ZWEIG, Stefan, Çeviren: Ziya Yamaç, Perişan Hisler 32, 29.10.1942, S. 2410, s. 286

1.2.1.2.1.3. Efsane

GİRĞİN, Fuat, Bir Deniz Efsanesi: Sıryus ve Aysin, 22.10.1942, S. 2409, s. 268, Efsane

1.2.1.2.1.4. Masal

VOLTAİRE, [François Marie Arouet de], Çeviren: İhsan Akay, Fransız Edebiyatından:
 Zadig'in Burnu, 21.10.1943, S. 2442, s. 39, 48

1.2.1.2.2. Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler

1.2.1.2.2.1. Şiir

A. Alçı, Mavi, 25.05.1944, S. 2464, s. [9]

AKBAL, Oktay, Ölmek İsterdim, 23.04.1942, S. 2383, s. 275

[AKGÜN], Nahit Ulvi, Bahçe, 04.06.1942, S. 2389, s. 33

- [AKGÜN], Nahit Ulvi, Bulutlar, 04.06.1942, S. 2389, s. 33
- [AKGÜN], Nahit Ulvi, Hatırlamak, 04.06.1942, S. 2389, s. 33
- [AKGÜN], Nahit Ulvi, Saadet, 04.06.1942, S. 2389, s. 33
- [AKGÜN], Nahit Ulvi, Sevgilime, 04.06.1942, S. 2389, s. 33
- [AKGÜN], Nahit Ulvi, Tesadüf, 04.06.1942, S. 2389, s. 33
- AKINCIOĞLU, M.[uharrem] Niyazi, Ağaç, 25.03.1943, S. 2424, s. 144
- AKINCIOĞLU, M.[uharrem] Niyazi, Çok Mu Görülür, 25.03.1943, S. 2424, s. 144
- AKINCIOĞLU, M.[uharrem] Niyazi, Karahalil Destanı I-II, 25.06.1942, S. 2392, s. 62
- [AKINCIOĞLU, Muharrem Niyazi] Eflâtun Cüneyt, Nağme: I, 08.04.1943, S. 2426, s. 165
- [AKINCIOĞLU, Muharrem Niyazi] Eflâtun Cüneyt, Nağme II, 22.04.1943, S. 2428, s. 191
- AKİF, Seniha, Dün ve Bugün, 13.04.1944, S. 2458, s. 18
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Ev Adamı, 02.09.1943, S. 2437, s. 297
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Günlerden Biri İçin Methiye, 01.10.1942, S. 2406, s. 233
- AKSAL, Sabahattin Kudret, Her Günkü Yenilik, 24.02.1944, S. 2451, s. 8
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Isıkla Şarkı, 11.06.1942, S. 2390, s. 40
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Mahalle, 28.05.1942, S. 2388, s. 21
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Orhan Bey Kendinden Bahsediyor, 05.11.1942, S. 2411, s. 292
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Ölü I, 10.06.1943, S. 2435, s. 270
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Ölü II, 17.06.1943, S. 2436, s. 285
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Pazar Sabahı 1- 2- 3- 4, 19.11.1942, S. 2413, s. 10
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Sabah Çayı, 01.01.1942, S. 2367, s. 76
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Sabahlık Hali, 24.09.1942, S. 2405, s. 222
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Şimdi Artık Hatırası da Konuşmayan Bir Kadın İçin, 09.09.1943, S. 2438, s. 311
- [AKSAL], Sabahattin Kudret, Yolculuk, 21.05.1942, S. 2387, s. 5
- [ALI], Sabahattin Ali, Acaba?, 07.04.1944, S. 2457, s. [10]
- ANLAR, Revnak, Güzel Gözlüme, 07.04.1944, S. 2457, s. 18
- ANLAR, Revnak, Sevmek, 25.05.1944, S. 2464, s. [14]
- ARIBURNU, Orhon M.[urat], Cambaz, 07.04.1944, S. 2457, s. [11]
- ARIBURNU, Orhon M.[urat], Dik Yürüyen Adam, 20.05.1943, S. 2432, s. 239
- ARIBURNU, O.[rhon] M.[urat], Duran Dünya, 01.04.1943, S. 2425, s. 157

- ARIBURNU, Orhon M.[urat], Geçmiş Zaman, 25.03.1943, S. 2424, s. 142
- ARIBURNU, Orhon M.[urat], Hep Bu Şehirden I, 04.05.1944, S. 2461, s. 7
- ARIBURNU, Orhon M.[urat], Kuşlar, 18.05.1944, S. 2463, s. 10- [11]
- ARIBURNU, Orhon Murat, Sen, [24.03.1944], S. 2455, s. 8
- ARINÇ, Orhan, Bir Gezinti, 23.07.1942, S. 2396, s. 113
- ARISOY, M. Sunullah, Bir Dilek Dostlarım ve Ben, 24.12.1942, S. 2418, s. 67
- ARTAN, Hilmi, Üç Buçuk Tel, 03.06.1943, S. 2434, s. 267
- ARTUN, Şevki, Bizim Mahalle, 03.06.1943, S. 2434, s. 267
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Aynamla Hasbihal I, 03.06.1943, S. 2434, s. 267
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Bahar, 13.05.1943, S. 2431, s. 224
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Beyanname, 10.06.1943, S. 2435, s. 275
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Bilirim, 07.10.1943, S. 2441, s. 34
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Döndü, 02.12.1943, S. 2447, s. 105
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Dünya ve İnsanlar, 09.09.1943, S. 2438, s. 311
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Hakikat Fazlalığı, 27.04.1944, S. 2460, s. 10
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Muska, 04.1944, S. 2456, s. 7
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Müminlerle Konuşuyorum, 16.09.1943, S. 2439, s. 8
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, O, 18.03.1943, S. 2423, s. 130
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Oyun, 18.05.1944, S. 2463, s. 9
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Ölüm, 02.03.1944, S. 2452, s. 8
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Rüyada, 04.05.1944, S. 2461, s. 10
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Sabah, 25.05.1944, S. 2464, s. [9]
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Sensiz, 24.02.1944, S. 2451, s. 14
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Son Buluşma, 06.05.1943, S. 2430, s. 214
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Şahane Bir Gecede, 15.04.1943, S. 2427, s. 179
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Tanrım Dinle Dualarımı, [17.03.1944], S. 2454, s. 13
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Yalnızlık, 20.05.1943, S. 2432, s. 238
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Yanında, 18.03.1943, S. 2423, s. 130
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Yolculuk, 18.03.1943, S. 2423, s. 130
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Yürürken..., 27.05.1943, S. 2433, s. 248
- ATAKOL, Mehmet Ali, Kördüğüm, 25.05.1944, S. 2464, s. [14]
- ATAMAN, Nahit, İstedğim Hayat I- II- III, 10.03.1944, S. 2453, s. 2

- AYDINOĞLU, Raşit, Konyalılara Selâm, 04.1944, S. 2456, s. [2]
 AYDINOĞLU, Raşit, Selçukî Harabesi, 07.04.1944, S. 2457, s. 18
 BAŞAR, Melih, Temenni, 04.05.1944, S. 2461, s. 17
 BATUR, Sabahattin, Sevda Bulutları, 21.10.1943, S. 2442, s. 47
 BAYDUR, Suat Nazif, Avare Kuşlar, 18.05.1944, S. 2463, s. 16
 BAYDUR, Suat Nazif, Böyle Bitti, 25.05.1944, S. 2464, s. [14]
 [BAYRAMOĞLU], Faruk Menderesli, Allah, Akşam ve Başaklar, 15.04.1943, S. 2427, s.

179

- [BAYRAMOĞLU], Faruk Menderesli, Çocuğum, 10.09.1942, S. 2403, s. 197
 [BAYRAMOĞLU], Faruk Menderesli, Havuz, 09.07.1942, S. 2394, s. 95
 BAYSAL, Faik, Alelâdeler I, 15.04.1943, S. 2427, s. 178
 BAYSAL, Faik, Alelâdeler II, 01.04.1943, S. 2425, s. 157
 BAYSAL, Faik, Alelâdeler III, 20.05.1943, S. 2432, s. 237
 BAYSAL, Faik, Alelâdeler, 07.10.1943, S. 2441, s. 29
 BAYSAL, Faik, Alelâdeler, 16.09.1943, S. 2439, s. 4
 BAYSAL, Faik, Dua, 17.09.1942, S. 2404, s. 210
 BAYSAL, Faik, Kariya Mektup II- III-IV, 24.12.1942, S. 2418, s. 65
 BAYSAL, Faik, Kariya Mektup, 10.12.1942, S. 2416, s. 41
 BAYSAL, Faik, Tahta At, 06.08.1942, S. 2398, s. 137
 BAYSAL, Faik, Tahta At, 01.10.1942, S. 2406, s. 234
 BELGESAY, M. Kemal, Ömrüm, 13.08.1942, S. 2399, s. 153
 BEŞER, Rıza, Düşünce ve Emir, 26.11.1942, S. 2414, s. 21
 BEŞER, Rıza, İstasyon, 02.07.1942, S. 2393, s. 75
 BEŞER, Rıza, Senet, 01.04.1943, S. 2425, s. 157
 BEŞER, Rıza, Türküler, 27.08.1942, S. 2401, s. 173
 BİRSEL, Salâh, Bulut Geçti, 01.01.1942, S. 2367, s. 78
 BİRSEL, Salâh, İflas I-II, 20.05.1943, S. 2432, s. 238
 BİRSEL, Salâh, Soğukkuyu Mahallesi II, 06.08.1942, S. 2398, s. 141
 BİRSEL, Salâh, Soğukkuyu Tramvay Caddesi, 14.05.1942, S. 2386, s. 303
 [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, —, 13.08.1942, S. 2399, s. 148
 [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, —, 01.10.1942, S. 2406, s. 230
 [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, —, 05.11.1942, S. 2411, s. 293

- [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, —, 18.03.1943, S. 2423, s. 133
- [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, —, 09.09.1943, S. 2438, s. 306
- [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, —, 16.09.1943, S. 2439, s. 5
- [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, Bir Seyahat Esnasında Şehirlere ve İnsanlara Dair Tutulmuş Notlar, 02.09.1943, S. 2437, s. 295
- [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, I- II- III, 17.06.1943, S. 2436, s. 283
- BORAN, İhsan, Büyük Teselli, 16.07.1942, S. 2395, s. 105
- BORAN, İhsan, Damlalar, 10.03.1944, S. 2453, s. 13
- BORAN, İhsan, Gençliğim, 03.06.1943, S. 2434, s. 259
- BORAN, İhsan, Hayat Eski Bir Şarkı..., 14.05.1942, S. 2386, s. 303
- BORAN, İhsan, İzdirap, 02.07.1942, S. 2393, s. 75
- BORAN, İhsan, Köyün Camları, 23.04.1942, S. 2383, s. 273
- BORAN, İhsan, Sabır, 19.03.1942, S. 2378, s. 206
- BORAN, İhsan, Sanat ve Şair, 23.04.1942, S. 2383, s. 273
- BORAN, İhsan, Sanatta Deha, 12.05.1942, S. 2377, s. 197
- BORAN, İhsan, Şiir Kaynağı, 23.04.1942, S. 2383, s. 273
- BOTTA, Emil, Çeviren: C.Y., Kıtalar, 08.01.1942, S. 2368, s. 87
- BOZKURT, Abdülgani, Pencereimde, 21.05.1942, S. 2387, s. 3
- BULAK, Adnan, Böyle, 25.05.1944, S. 2464, s. 12
- BULAK, Adnan, İtiraf, 04.05.1944, S. 2461, s. 13
- BUYAN, Yusuf Kemal, Gezinti, 25.05.1944, S. 2464, s. [14]
- BUYAN, Yusuf Kemal, Mevsim, 11.05.1944, S. 2462, s. 17
- CANSEVER, Ömer Edip, Uyku ve Akşam, 20.04.1944, S. 2459, s. 17
- CARİANOPOL, Virgil, Çeviren: C.[avit] Yamaç, Kim?, 12.05.1942, S. 2377, s. 196
- CARİANOPOL, Virgil, Çeviren: Cavit Yamaç, Yazı, 23.04.1942, S. 2383, s. 275
- Cenap Şehabettin, Antoloji: Nekahat-ı Kalbiye, 02.03.1944, S. 2452, s. 8
- [CUMALI], Ahmet Necati, Bir Şehirde Yalancılık, 19.02.1942, S. 2374, s. 161
- [CUMALI], Ahmet Necati, Deniz Kenarında Şiirler, 26.03.1942, S. 2379, s. 227
- [CUMALI], Ahmet Necati, Yeni Bir Aşktan Önce, 19.02.1942, S. 2374, s. 161
- [ÇAĞLAR], Aziz Behiç, Kader, 18.05.1944, S. 2463, s. [11]
- [ÇAKMAKÇIOĞLU], Adnan, Tasa, 11.05.1944, S. 2462, s. 17
- ÇAPMAN, Nedim, Çağala Badem, 20.04.1944, S. 2459, s. 16

- ÇAPMAN, Nedim, Hoş görün, 04.1944, S. 2456, s. 7
- ÇAPMAN, Nedim, Sevişme, 13.04.1944, S. 2458, s. 7
- ÇELEBİ, Asaf Halet, Kâinat, 17.06.1943, S. 2436, s.285
- ÇELEBİ, Asaf Halet, Misafir, 20.04.1944, S. 2459, s. 7
- DİZMAN, Mehmet, Baharım, 06.05.1943, S. 2430, s. 213
- DİZMAN, Mehmet, Benzeyiş, 20.04.1944, S. 2459, s. 8
- DİZMAN, Mehmet, Çiçekler, 12.02.1942, S. 2373, s. 146
- DİZMAN, Mehmet, Neye Yarar?., 05.11.1942, S. 2411, s. 299
- DİZMAN, Mehmet, Pazarlarımız, 09.07.1942, S. 2394, s. 95
- DİZMAN, Mehmet, Sarhoş Akşamlar, 14.05.1942, S. 2386, s. 303
- DİZMAN, Mehmet, Tarziye, 03.09.1942, S. 2402, s. [185]
- DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, Kar'a ve Kadına Dair, 06.05.1943, S. 2430, s. 217
- DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, Madenci Şarkısı, 02.09.1943, S. 2437, s. 303
- DRANAS, Ahmet Muhip, Aydınlıklar, 05.11.1942, S. 2411, s. 292
- DRANAS, Ahmet Muhip, Masal, 01.01.1942, S. 2367, s. 75
- DUMAN, Mansur, Kar ve Yar, 16.04.1942, S. 2382, s. 263
- [EDİBOĞLU], Baki Süha, Cenup, 26.02.1942, S. 2375, s. 173
- [EDİBOĞLU], Baki Süha, Güz, 26.02.1942, S. 2375, s. 173
- [EDİBOĞLU], Baki Süha, Haziran, 26.02.1942, S. 2375, s. 173
- [EDİBOĞLU], Baki Süha, Hezimet, 26.02.1942, S. 2375, s. 173
- [EDİBOĞLU], Baki Süha, İstanbul, 24.12.1942, S. 2418, s. 67
- [EDİBOĞLU], Baki Süha, Sır, 26.02.1942, S. 2375, s. 173
- [EDİBOĞLU], Baki Süha, Vehim, 26.02.1942, S. 2375, s. 173
- [EDİBOĞLU], Baki Süha, Yolculuk, 26.02.1942, S. 2375, s. 173
- EMINESCU, M.[ihai], Çeviren: Cavit Yamaç, Yüzlerce Yelkenliden..., 05.03.1942, S. 2376, s. 185
- EMRE, Nihal, Artık, 07.04.1944, S. 2457, s. 18
- EMRE, Nihal, Hayatım, [17.03.1944], S. 2454, s. 2
- ERBİL, Ertuğrul Haydar, Mezar, 27.04.1944, S. 2460, s. 16
- ERKUT, A. Selâmi, Gözler, 13.04.1944, S. 2458, s. 18
- ERKÜN, Safa, Düşünce, 14.05.1942, S. 2386, s. 303
- ERMAN, Nüzhet, ..Her Sabah Bir Çocuk Dünyasında.., 29.04.1943, S. 2429, s. 203

- ERMAN, Nüzhet, Serap, 27.05.1943, S. 2433, s. 255
- [EROZAN], Celal Sahir, Antoloji: Delinin Defterinden Dünyanın Hâli, 10.03.1944, S. 2453, s. 8
- ERTAŞ, M. Feridun, Tekrar Dönüş, 04.05.1944, S. 2461, s. 17
- ES, Mesut Nazif, Gece Buluşması, [24.03.1944], S. 2455, s. 2
- EYÜBOĞLU, Bedri Rahmi, Bahar ve Biz, 23.09.1943, S. 2440, s. 22
- [FEDAİ, Halit] Mehmet Deligönül, Arzu, 20.05.1943, S. 2432, s. 243
- [FEDAİ, Halit] Mehmet Deligönül, Serenad, 20.05.1943, S. 2432, s. 243
- [FEDAİ, Halit] Mehmet Deligönül, Tedai, 20.05.1943, S. 2432, s. 243
- FUSTER, Charles, Çeviren: Oktay Akbal, Bahsetme, 17.09.1942, S. 2404, s. 215
- G. Boldea, Çeviren: Cavit Yamaç, Gidiş, 19.03.1942, S. 2378, s. 209
- G.[eorge] Bacovia, Çeviren: Cavit Yamaç, İlkbahar Notları, 12.02.1942, S. 2373, s. 148
- GİRAY, Fethi, Bahar, 10.09.1942, S. 2403, s. 197
- GİRAY, Fethi, Okyanustan İkinci Mektup, [24.03.1944], S. 2455, s. 7
- GİRAY, Fethi, Okyanustan Mektuplar I, 02.03.1944, S. 2452, s. 13
- GİRAY, Fethi, Okyanustan Mektuplar III, 04.05.1944, S. 2461, s. 8
- GÖKALP, Ali Sıtkı, Güllerde Hayat, 11.05.1944, S. 2462, s. 17
- GÖKALP, Mustafa Adnan, Unutur Çektiklerini, 27.04.1944, S. 2460, s. 16
- GÖKSOY, Enver, Bir Gece, 21.10.1943, S. 2442, s. 41
- GÖKSOY, Enver, Mevsimler Mi Değişti., 04.1944, S. 2456, s. [2]
- GÖKSOY, Enver, Şehir, 10.03.1944, S. 2453, s. 2
- GÖKSOY, Enver, Şu İçimdeki Acı, 04.05.1944, S. 2461, s. 6
- GÖRGÜN, Malik, Akşam, 11.05.1944, S. 2462, s. 17
- GÜLEÇ, İsmet, Benim Rüyalarım, 20.04.1944, S. 2459, s. 17
- GÜLÜM, Halil, Gece, 04.05.1944, S. 2461, s. 17
- GÜRLEV, Sami, Arzu, 04.1944, S. 2456, s. 7 [8]
- GÜRLEV, Sami, Bahar Serenadı, 25.05.1944, S. 2464, s. [8]
- GÜRLEV, Sami, Eskiden, 21.10.1943, S. 2442, s. 43
- GÜRLEV, Sami, Gurbetteki Adam, 23.12.1943, S. 2449, s. 123
- GÜRLEV, Sami, Gün Bitti, 16.12.1943, S. 2448, s. 109
- GÜRLEV, Sami, Kaside, 02.12.1943, S. 2447, s. 105
- GÜRLEV, Sami, Mektup, 25.11.1943, S. 2446, s. 94

- GÜRLEV, Sami, Müphem, 20.04.1944, S. 2459, s. 11
- GÜRLEV, Sami, Özlediğim Memleket, 10.06.1943, S. 2435, s. 279
- GÜRLEV, Sami, Sevgiliye Mektup, 21.10.1943, S. 2442, s. 43
- GÜRLEV, Sami, Turnalar, 20.05.1943, S. 2432, s. 243
- GÜRLEV, Sami, Turnalar, 21.10.1943, S. 2442, s. 46
- GÜZELSOY, Osman, Kalles Sevgili, 13.04.1944, S. 2458, s. 18
- HARUN, Kenan, Bahar, 01.04.1943, S. 2425, s. 156
- HARUN, Kenan, Birinci Yaprak, 15.04.1943, S. 2427, s. 179
- HARUN, Kenan, Cenup, 16.04.1942, S. 2382, s. 262
- HARUN, Kenan, Çiçek, 18.03.1943, S. 2423, s. 130
- HARUN, Kenan, Dudaklarımda..., 08.04.1943, S. 2426, s. 165
- HARUN, Kenan, Hicret, 01.04.1943, S. 2425, s. 156
- HARUN, Kenan, I- II, 07.10.1943, S. 2441, s. 34
- HARUN, Kenan, İthaf II, 27.05.1943, S. 2433, s. 251
- HARUN, Kenan, İthaf III, 07.04.1944, S. 2457, s. [10]
- HARUN, Kenan, Manila, 20.05.1943, S. 2432, s. 241
- HARUN, Kenan, Mektup, [17.03.1944], S. 2454, s. Şiir
- HARUN, Kenan, Prolog A, 09.09.1943, S. 2438, s. 309
- HARUN, Kenan, Sabah Düşüncesi, 04.05.1944, S. 2461, s. 11
- HARUN, Kenan, Sütunlar, 02.03.1944, S. 2452, s. 5
- HARUN, Kenan, Yaşamak, 01.04.1943, S. 2425, s. 156
- ILGAZ, [Mehmet] Rıfat, Kitaplar, 05.11.1942, S. 2411, s. 293
- [IRGAT], Cahit Saffet, Ağaç I, 22.04.1943, S. 2428, s. 191
- [IRGAT], Cahit Saffet, Ağaç II., 24.09.1942, S. 2405, s. 219
- [IRGAT], Cahit Saffet, Ağaçlara- Kuşlara, 06.05.1943, S. 2430, s. 210
- [IRGAT], Cahit Saffet, Ağustos Akşamları, 27.05.1943, S. 2433, s. 250
- [IRGAT], Cahit Saffet, Bilet Farkı, 22.04.1943, S. 2428, s. 191
- [IRGAT], Cahit Saffet, Çarkçı, 17.06.1943, S. 2436, s. 286
- [IRGAT], Cahit Saffet, Elhamdülillâh, 27.05.1943, S. 2433, s. 250
- [IRGAT], Cahit Saffet, Ellerin, 22.04.1943, S. 2428, s. 191
- [IRGAT], Cahit Saffet, Erikler Çiçek Açtı, 06.05.1943, S. 2430, s. 210
- [IRGAT], Cahit Saffet, Fit, 27.05.1943, S. 2433, s. 250

- [İRGAT], Cahit Saffet, Hasret, 10.03.1944, S. 2453, s. 10
- [İRGAT], Cahit Saffet, İlâhî, 06.05.1943, S. 2430, s. 210
- [İRGAT], Cahit Saffet, Kapılar Koyuvermedi, 27.05.1943, S. 2433, s. 250
- [İRGAT], Cahit Saffet, Nasıl Olsa, 06.05.1943, S. 2430, s. 210
- [İRGAT], Cahit Saffet, Ne Dersin?, 27.05.1943, S. 2433, s. 250
- [İRGAT], Cahit Saffet, Peşinden Söylenen Şarkılardan, 20.05.1943, S. 2432, s. 239
- [İRGAT], Cahit Saffet, Randevu, 22.04.1943, S. 2428, s. 191
- [İRGAT], Cahit Saffet, Teslimiyet, 27.05.1943, S. 2433, s. 250
- [İRGAT], Cahit Saffet, Yalnızlıklar I- II, 01.04.1943, S. 2425, s. 154
- [İRGAT], Cahit Saffet, Yalnızlıklar III, 29.04.1943, S. 2429, s. 199
- [İRGAT], Cahit Saffet, Yolun Açık Olsun., 06.05.1943, S. 2430, s. 210
- İĞNEBEKÇİ, M.[ehmet], Aklına Mı Gelirdi, 18.05.1944, S. 2463, s. 7
- İĞNEBEKÇİ, M.[ehmet], Günlerden Pazar, 25.05.1944, S. 2464, s. 5
- İĞNEBEKÇİ, M.[ehmet], Kuşlar, 11.05.1944, S. 2462, s. 10
- İmzasız, Çeviren: Mahmut Çamay: Aileleriniz Bekliyor, 27.05.1943, S. 2433, s. 253
- İmzasız, Çeviren: Mahmut Çamay: Ayrılış, 27.05.1943, S. 2433, s. 253
- İmzasız, Çeviren: Mahmut Çamay: Hiçbir Zaman, 27.05.1943, S. 2433, s. 253
- İmzasız, Çeviren: Mahmut Çamay: İlk Kar, 27.05.1943, S. 2433, s. 253
- İmzasız, Çeviren: Mahmut Çamay: İtiraf, 27.05.1943, S. 2433, s. 253
- İmzasız, Çeviren: Mahmut Çamay: Sihir, 27.05.1943, S. 2433, s. 253
- İmzasız, Çeviren: Mahmut Çamay: Son Dost, 27.05.1943, S. 2433, s. 253
- İmzasız, Çeviren: Mahmut Çamay: Zaman, 27.05.1943, S. 2433, s. 253
- İmzasız, Sen Gündüzdesin, 25.03.1943, S. 2424, s. 143
- KABADAYI, Velîttin, Anladım, 02.03.1944, S. 2452, s. 2
- KAKINÇ, Faruk, İlk Aşk, 04.05.1944, S. 2461, s. 16
- KAKINÇ, Faruk, Mektup, 07.04.1944, S. 2457, s. 16
- KAKINÇ, Faruk, Yaşamak, 13.04.1944, S. 2458, s. 15
- KAMOY, Kazım, Sevdiğime, 04.1944, S. 2456, s. [2]
- KOÇER, Suavi, Ayrılık, 28.05.1942, S. 2388, s. 14
- KOÇER, Suavi, Bahar Şarkıları I- II- III- IV- V- VI- VII, 03.06.1943, S. 2434, s. 262
- KOÇER, Suavi, Bahar Şarkıları VIII- IX- X- XI- XII- XIII, 10.06.1943, S. 2435, s. 274
- KOÇER, Suavi, Bahar Şarkıları XIV- XV- XVI- XVII, 02.09.1943, S. 2437, s. 300

- KOÇER, Suavi, Bahar Şarkıları XIX- XX- XXI- XXII- XXIII- XIV- XV-XVI- XVII- XXVIII- XXIX- XXX- XXXI- XXXII, 16.09.1943, S. 2439, s. 7
- KOÇER, Suavi, Deniz, 03.12.1942, S. 2415, s. 31
- KOÇER, Suavi, Solweg, 03.09.1942, S. 2402, s. [185]
- KOÇER, Suavi, Spleen, 19.11.1942, S. 2413, s. 8
- [KOÇU], [Reşat Ekrem], Hüseyin Çocuğa Mersiye, 03.06.1943, S. 2434, s. 266
- KORAY, Selma, Toplantı, 25.03.1943, S. 2424, s. 142
- KURDAKUL, Şükran, İstasyonda, 10.03.1944, S. 2453, s. 2
- KURDAKUL, Şükran, Kahve, 25.05.1944, S. 2464, s. [14]
- KURDAKUL, Şükran, Teminat, 13.04.1944, S. 2458, s. 18
- KUTLU, Şaziye, İmkân, [17.03.1944], S. 2454, s. 2
- KÜLEBİ, Cahit, Sabah, 24.09.1942, S. 2405, s. 221
- KÜLEBİ, Cahit, Sevdâ, 29.01.1942, S. 2371, s. 125
- KÜLEBİ, Cahit, Türkü, 01.01.1942, S. 2367, s. 77
- Maxy, Çeviren, A.[dnan] Yassitepe, Kübik Şiirler: Manzara, 21.10.1943, S. 2442, s. 40
- METİN, Mehmet, Bu Hepsinden İyi, 25.05.1944, S. 2464, s. 12
- METİN, Mehmet, Sizi Anmaktayım, 11.05.1944, S. 2462, s. 8
- O. Salih, Yürüyüş, 03.06.1943, S. 2434, s. 267
- OĞUZ, Zekeriyya, Ölmekle Bitmedi, 18.05.1944, S. 2463, s. 16
- OKTAR, Tefik, İşkence, 27.04.1944, S. 2460, s. 16
- OLCAY, Şerafettin, Mektup, [24.03.1944], S. 2455, s. 2
- ONAT, Muvaffak Sami, Sabah, 20.04.1944, S. 2459, s. 10
- ONUR, Rüştü, Bahar I- II- III, 25.03.1943, S. 2424, s. 142
- ONUR, Rüştü, Gitti I-II-III, 21.01.1943, S. 2422, s. 123
- ONUR, Rüştü, Mukadderat, 21.10.1943, S. 2442, s. 47
- OTYAM, Nusret K.[emal], Açıl Susam!, 04.11.1943, S. 2443, s. 59
- OTYAM, Nusret K.[emal], Yumak I- II, 16.12.1943, S. 2448, s. 113
- OZANSOY, Gavsî, Bahar, 23.04.1942, S. 2383, s. 269
- OZANSOY, Gavsî, Eylül, 29.01.1942, S. 2371, s. 124
- OZANSOY, Gavsî, Gurbet, 13.05.1943, S. 2431, s. 227
- OZANSOY, Gavsî, “Gülhane Parkı”, 30.04.1942, S. 2384, s. 280
- OZANSOY, Gavsî, Güm Güm, 28.05.1942, S. 2388, s. 15

- OZANSOY, Gavsi, Hatıra, 05.02.1942, S. 2372, s. 135
- OZANSOY, Gavsi, Hatıra II, 12.02.1942, S. 2373, s. 147
- OZANSOY, Gavsi, Kaza, 22.01.1942, S. 2370, s. 111
- OZANSOY, Gavsi, Yolculuk, 03.09.1942, S. 2402, s. [185]
- [OZANSOY], Halit Fahri, Antoloji: Boş Duygular, 04.1944, S. 2456, s. 7 [8]
- OZANSOY, Halit Fahri, Bir Taşın Üstünde, 04.06.1942, S. 2389, s. 26
- OZANSOY, Halit Fahri, Doğuş, 05.03.1942, S. 2376, s. 182
- OZANSOY, Halit Fahri, Ebedî Ses, 12.11.1942, S. 2412, s. 305
- OZANSOY, Halit Fahri, Gece Antakya Yolunda., 21.05.1942, S. 2387, s. 3
- OZANSOY, Halit Fahri, Gidiyor, 03.12.1942, S. 2415, s. 28
- OZANSOY, Halit Fahri, Görüyor Musunuz?, 05.03.1942, S. 2376, s. 182
- OZANSOY, Halit Fahri, Hulya, 16.07.1942, S. 2395, s. 101
- OZANSOY, Halit Fahri, İnönü ve Barış, 19.02.1942, S. 2374, s. 158
- OZANSOY, Halit Fahri, Sensizliğim, 02.04.1942, S. 2380, s. 231
- OZANSOY, Halit Fahri, Sesler, 29.01.1942, S. 2371, s. 122
- Ömer Faruk Ural, Kaçamak, 20.04.1944, S. 2459, s. 17
- [ÖNAL, Ahmet Hamdi] Ahmet Ârif, Kara Sevda, 27.05.1943, S. 2433, s. 255
- ÖNGAY, M.[ehmet], Necati Konuşma, 09.04.1942, S. 2381, s. 250
- ÖNGAY, Mehmet Necati, İstek, 19.02.1942, S. 2374, s. 160
- ÖZDEN, Şinasi, Anama Mektuplar I- II, 23.12.1943, S. 2449, s. 127
- ÖZDEN, Şinasi, Aşka Veda, 23.12.1943, S. 2449, s. 126
- ÖZDEN, Şinasi, Atatürk I-II, 12.11.1942, S. 2412, s. 303
- ÖZDEN, Şinasi, Ayrılık Sonatı I, 01.04.1943, S. 2425, s. 155
- ÖZDEN, Şinasi, Beş İthaf: A. Vefâsız Sevgiliye, 06.05.1943, S. 2430, s. 210
- ÖZDEN, Şinasi, Beş İthaf: B. Tanrı'ya, 06.05.1943, S. 2430, s. 210
- ÖZDEN, Şinasi, Beş İthaf: C. Zamana, 06.05.1943, S. 2430, s. 210
- ÖZDEN, Şinasi, Beş İthaf: Ç. İstiraba, 06.05.1943, S. 2430, s. 210
- ÖZDEN, Şinasi, Beş İthaf: D. İnsanoğluna, 06.05.1943, S. 2430, s. 210
- ÖZDEN, Şinasi, Biten Mevsimin Ardından, 24.09.1942, S. 2405, s. 219
- ÖZDEN, Şinasi, Deli Bir Kız Vardı, 10.12.1942, S. 2416, s. 45
- ÖZDEN, Şinasi, Elim Koynumda Kaldı, 12.02.1942, S. 2373, s. 149
- ÖZDEN, Şinasi, Gece Şarkısı, 10.06.1943, S. 2435, s. 273

- ÖZDEN, Şinasi, Güzelsin, 10.09.1942, S. 2403, s. 197
- ÖZDEN, Şinasi, Güzelsin, 23.12.1943, S. 2449, s. 126
- ÖZDEN, Şinasi, Hasret I- II, 23.12.1943, S. 2449, s. 127
- ÖZDEN, Şinasi, Mahkûmlar I- II, 23.12.1943, S. 2449, s. 126
- ÖZDEN, Şinasi, Noktürn, 16.04.1942, S. 2382, s. 263
- ÖZDEN, Şinasi, Park, 26.11.1942, S. 2414, s. 14
- ÖZDEN, Şinasi, Sabahın Eşiğinde..., 22.04.1943, S. 2428, s. 191
- ÖZDEN, Şinasi, Sonbahar, Ey Munis Çehre, 08.01.1942, S. 2368, s. 89
- ÖZDEN, Şinasi, Sükûn Hasreti, 23.12.1943, S. 2449, s. 127
- ÖZDEN, Şinasi, Sürme Arabacı I-II-III, 19.03.1942, S. 2378, s. 206
- ÖZDEN, Şinasi, Sürme Arabacı I- II- III, 23.12.1943, S. 2449, s. 127
- ÖZDEN, Şinasi, Tren, 25.03.1943, S. 2424, s. 142
- ÖZDEN, Şinasi, Vatan İsterse, 29.10.1942, S. 2410, s. 279
- ÖZDEN, Şinasi, Veda, 27.08.1942, S. 2401, s. 173
- ÖZDEN, Şinasi, Veda II, 19.11.1942, S. 2413, s. 10
- ÖZKER, Tarık, Davet, 12.05.1942, S. 2377, s. 200
- ÖZKER, Tarık, Hovardalık, 04.06.1942, S. 2389, s. 29
- ÖZKER, Tarık, İthaf, 13.05.1943, S. 2431, s. 221
- ÖZKER, Tarık, Mavnalar, 02.07.1942, S. 2393, s. 77
- ÖZKER, Tarık, Portre, 11.06.1942, S. 2390, s. 40
- ÖZKER, Tarık, Yağmurdan Sonra I-II, 26.02.1942, S. 2375, s. 172
- ÖZTOKAT, A., Gençlik Hevesi, 02.03.1944, S. 2452, s. 2
- ÖZTOKAT, A., Küçük Kız, [24.03.1944], S. 2455, s. 2
- ÖZTOKAT, A., Özleyiş, [17.03.1944], S. 2454, s. 2
- PEGUY, Charles, Uyuyan Çocuk Şiirinden, 07.10.1943, S. 2441, s. 30
- [PURA], İdris Ahmet, Rüzgârın Yaptıkları, 03.09.1942, S. 2402, s. [185]
- REGÜ, Şükrü Enis, Belki de, 20.05.1943, S. 2432, s. 243
- REGÜ, Şükrü Enis, Memnuniyet, 27.05.1943, S. 2433, s. 255
- REGÜ, Şükrü Enis, Serenad, 13.05.1943, S. 2431, s. 222
- REGÜ, Şükrü Enis, Sizin ve Bizim I-II, 29.04.1943, S. 2429, s. 203
- REGÜ, Şükrü Enis, Yağmur Yağsın, 06.05.1943, S. 2430, s. 212
- RIDVAN, Mehmet, Affet, 04.05.1944, S. 2461, s. 17

- RIMBAUD, A.[rthur], Çeviren: Şinasi Özden, Gezgin, 10.12.1942, S. 2416, s. 45
- SABA, Ziya Osman, Bir Ölünün Dedikleri, 11.05.1944, S. 2462, s. 11
- SABA, Ziya Osman, Ne oldu?, 07.04.1944, S. 2457, s. 8
- SABA, Ziya Osman, Yaşadım, Artık Bitti..., 05.11.1942, S. 2411, s. 292
- Sabahattin E. Y., Sesler, 20.04.1944, S. 2459, s. 17
- SAĞNAK, Refik Fikret, Ahmet- Mehmet, 13.08.1942, S. 2399, s. 151
- SAĞNAK, Refik Fikret, Bahar, 13.08.1942, S. 2399, s. 151
- SAĞNAK, Refik Fikret, Bana Bunları Getir, 13.08.1942, S. 2399, s. 151
- SAĞNAK, Refik Fikret, Bana Öyle Geliyor, 24.12.1942, S. 2418, s. 67
- SAĞNAK, Refik Fikret, Çocukluk, 13.08.1942, S. 2399, s. 151
- SAĞNAK, Refik Fikret, Gece, 27.08.1942, S. 2401, s. 173
- SAĞNAK, Refik Fikret, Gece, 26.11.1942, S. 2414, s. 14
- SAĞNAK, Refik Fikret, İçleniş, 10.12.1942, S. 2416, s. 44
- SAĞNAK, Refik Fikret, Şehirler- Dağlar, 13.08.1942, S. 2399, s. 151
- SAĞNAK, Refik Fikret, Uykusuzluk, 24.09.1942, S. 2405, s. 223
- SAĞNAK, Refik Fikret, Yüksekler, 03.09.1942, S. 2402, s. [185]
- SARINTA, Emin, Hatırladığım Şehir, [24.03.1944], S. 2455, s. 2
- SCARLAT, Teodor, Çeviren: C.[avit] Yamaç, Sıtma, 19.02.1942, S. 2374, s. 160
- [SEDES], Selâmi İzzet, Antoloji: Tesadüf, [24.03.1944], S. 2455, s. Şiir
- SELÇUK, M. Sadık, Madem ki, 07.04.1944, S. 2457, s. 18
- SELÇUK, Nevzat, Ayrı Yaşamının Acısı, 04.05.1944, S. 2461, s. 17
- SERPİN, Mehmet, Küçük İlanlar, 13.04.1944, S. 2458, s. 10
- SÖKMEN, Nejat, Çocukluk, 13.04.1944, S. 2458, s. 18
- SUNA, İnci, Sıkıntı, 22.04.1943, S. 2428, s. 191
- [SÜMER], Esat Sadun, Firar, 18.03.1943, S. 2423, s. 130
- [SÜMER], Esat Sadun, Veda, 20.05.1943, S. 2432, s. 243
- ŞİMŞEK, Hasan, Basübadelmeyt, 03.06.1943, S. 2434, s. 263
- ŞİMŞEK, Hasan, Mevsim, 26.11.1942, S. 2414, s. 14
- ŞİMŞEK, Hasan, Serenad, 27.04.1944, S. 2460, s. 11
- ŞİMŞEK, Hasan, Son Saat, 18.05.1944, S. 2463, s. 10
- ŞİMŞEK, Hasan, Tabiata Minnettarım, 27.08.1942, S. 2401, s. 173
- ŞİMŞEK, Hasan, Toprak Çiçekle Konuşuyor, 25.03.1943, S. 2424, s. 143

- ŞİMŞEK, Hasan, Ümit, 08.04.1943, S. 2426, s. 165
- T. U. Gürpınar, Misafir, 18.05.1944, S. 2463, s. 16
- TARANCI, Cahit Sıtkı, Bu Sabaha Hava Berrak, 23.09.1943, S. 2440, s. 22
- TARANCI, Cahit Sıtkı, Yanlış Bilmesinler Beni, 04.05.1944, S. 2461, s. 7
- [TARHAN], Abdülhak Hâmid: Antoloji: Bir Neşide, [17.03.1944], S. 2454, s. 8
- [TARLAN], Ali Nihat, Antoloji: Niçin Sevmedim?, 07.04.1944, S. 2457, s. [10]
- TAŞER, Suat, Artık Boşuna Beklerim, 04.06.1942, S. 2389, s. 26
- TAŞER, Suat, Serenad, 08.01.1942, S. 2368, s. 87
- TAŞER, Suat, Tercüme-i-hal, 10.09.1942, S. 2403, s. 197
- TAŞER, Suat, Yaşamıyan Biri, 08.01.1942, S. 2368, s. 87
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Bir Şehirde Yabancılığımız, 10.06.1943, S. 2435, s. 275
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Bir Şehirden Firar, 07.10.1943, S. 2441, s. 27
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Bir Şehri Tahattur, 10.12.1942, S. 2416, s. 39
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Bizim Mahallenin Sabahı, 10.12.1942, S. 2416, s. 39
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Bozcaada, 24.12.1942, S. 2418, s. 67
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Davet, 25.11.1943, S. 2446, s. 93
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Elma Ağacı, 27.05.1943, S. 2433, s. 251
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Gülhane Parkı, 21.10.1943, S. 2442, s. 37
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Hepimizin Baharı, 03.06.1943, S. 2434, s. 263
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, İtiyat, 10.12.1942, S. 2416, s. 39
- TAŞKIN, Mümtaz Zeki, Limanımız, 09.07.1942, S. 2394, s. 89
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Masallarımız, 25.03.1943, S. 2424, s. 145
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Meyhane, 26.11.1942, S. 2414, s. 16
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Nostalji, 25.03.1943, S. 2424, s. 145
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Saadet, 10.12.1942, S. 2416, s. 39
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Tezat..., 25.03.1943, S. 2424, s. 145
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Varyete, 03.12.1942, S. 2415, s. 31
- TAŞKIN, Mümtaz Zeki, Yaşamak Saadeti, 02.07.1942, S. 2393, s. 75
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Yere, Göke Dair..., 25.03.1943, S. 2424, s. 145
- [TEOMAN], Sabahattin Tahsin, Bahçe, 22.04.1943, S. 2428, s. 186
- [TEOMAN], Sabahattin Tahsin, Resim, 04.11.1943, S. 2443, s. 59
- Tevfik Fikret, Antoloji: Riyah-ı İlham, 24.02.1944, S. 2451, s. 8

- TUNCAY, Necdet, Sessizlik, 16.04.1942, S. 2382, s. 263
- TÜRKER, Berç, Türk Kadını, 26.02.1942, S. 2375, s. 170
- ULAŞ, Hüseyin, Allah'a Doğru, 05.11.1942, S. 2411, s. 292
- ULAŞ, Hüseyin, Beklenen Yolcu, 01.01.1942, S. 2367, s. 82
- ULAŞ, Hüseyin, Fecrin Şu Saatleri, 29.04.1943, S. 2429, s. 203
- ULAŞ, Hüseyin, Red, 02.09.1943, S. 2437, s. 301
- ULAŞ, Hüseyin, Romans I- II- III, 25.03.1943, S. 2424, s. 143
- ULAŞ, Hüseyin, Şarkı, 10.09.1942, S. 2403, s. 201
- ULAŞ, Hüseyin, Takdim I, 21.10.1943, S. 2442, s. 45
- ULAŞ, Hüseyin, Veda, 10.03.1944, S. 2453, s. 6
- ULAŞ, Hüseyin, Yalnızlık, 01.04.1943, S. 2425, s. 157
- UZCAN, Nimet, Musiki, [17.03.1944], S. 2454, s. 2
- UZCAN, Nimet, Sorma Bana, 27.04.1944, S. 2460, s. 16
- UZCAN, Nimet, Vuslat, [24.03.1944], S. 2455, s. 2
- ÜLGENER, Emin, Çocuk ve Ağaç, 12.02.1942, S. 2373, s. 149
- ÜLGENER, Emin, Düşündükçe, 25.11.1943, S. 2446, s. 87
- ÜLGENER, Emin, Günün Sonu, 08.01.1942, S. 2368, s. 87
- ÜLGENER, Emin, Yoklama, 26.03.1942, S. 2379, s. 227
- ÜLGENER, Emin, Yolculuk, 17.09.1942, S. 2404, s. 215
- ÜLGENER, Emin, Zaman, 09.04.1942, S. 2381, s. 249
- VERLAINE, Paul, Çeviren: Şinasi Özden, Neşeli Şarkı VII, 15.04.1943, S. 2427, s. 179
- WHITMAN, Walt, Amerika'nın Şarkılarını İşitiyorum, 09.09.1943, S. 2438, s. 310
- WHITMAN, Walt, Bakışlarımı Gezinmeye Bırakıyorum, 09.09.1943, S. 2438, s. 310
- WHITMAN, Walt, Bir Yabancıya I- II, 07.10.1943, S. 2441, s. 31
- YALIM, Mehmet, Çocukluğum, 18.05.1944, S. 2463, s. 16
- YAMAÇ, Cavit, Manzara, 15.04.1943, S. 2427, s. 177
- YAMAÇ, Ziya, Epigram Denemeleri, 22.01.1942, S. 2370, s. 113
- YAMAÇ, Ziya, Epigram Denemeleri, 22.10.1942, S. 2370, s. 113
- YAMAÇ, Ziya, Epigram Denemeleri, 22.10.1942, S. 2370, s. 113
- YAZGAN, Ziya, Ayrılık, 23.04.1942, S. 2383, s. 275
- YAZGAN, Ziya, Hak, 13.05.1943, S. 2431, s. 228
- YAZGAN, Ziya, Hasret, 19.02.1942, S. 2374, s. 159

- YAZGAN, Ziya, Son Karar, 29.01.1942, S. 2371, s. 123
- YAZGAN, Ziya, Surlar, 08.01.1942, S. 2368, s. 87
- YESARİ, Afif, Bulutlar, 25.11.1943, S. 2446, s. 87
- YESARİ, Afif, Gece Yarısı Düşünceleri, 13.04.1944, S. 2458, s. 11
- YESARİ, Afif, Noktürn, 02.12.1943, S. 2447, s. 98
- YESARİ, Afif, Yavrumun Son Saadeti, 10.03.1944, S. 2453, s. 8

1.2.1.2.2.2. Mensur Şiir

- BAŞTA, Nihat, Avize, 26.11.1942, S. 2414, s. 21
- BAŞTA, Nihat, Ayna, 22.04.1943, S. 2428, s. 186
- BAŞTA, Nihat, Buhran, 05.03.1942, S. 2376, s. 184
- BAŞTA, Nihat, Buluş, 03.06.1943, S. 2434, s. 258
- BAŞTA, Nihat, Cehennem, 05.02.1942, S. 2372, s. 142
- BAŞTA, Nihat, Cehennem, 24.12.1942, S. 2418, s. 70- 71
- BAŞTA, Nihat, Cennet, 24.12.1942, S. 2418, s. 70
- BAŞTA, Nihat, Çiçeklerim, 01.01.1942, S. 2367, s. 77
- BAŞTA, Nihat, Git, 01.01.1942, S. 2367, s. 77
- BAŞTA, Nihat, Hiç, 10.06.1943, S. 2435, s. 280
- BAŞTA, Nihat, Kâse, 22.04.1943, S. 2428, s. 186
- BAŞTA, Nihat, Kül, 16.04.1942, S. 2382, s. 262
- BAŞTA, Nihat, Mecnun, 05.03.1942, S. 2376, s. 184
- BAŞTA, Nihat, Mecnun, 16.04.1942, S. 2382, s. 262
- BAŞTA, Nihat, Mezar, 05.03.1942, S. 2376, s. 184
- BAŞTA, Nihat, Son Tane, 19.02.1942, S. 2374, s. 165, 167
- BAŞTA, Nihat, Takip, 01.01.1942, S. 2367, s. 77
- BAUDELAİRE, Charles, Çeviren: Sabahattin Kudret [Aksal], Gerçek Olan Hangisi, 06.08.1942, S. 2398, s. 138
- BAUDELAİRE, Charles, Çeviren: Sabahattin Kudret [Aksal], Liman, 06.08.1942, S. 2398, s. 138
- FORT, Paul, Çeviren: Ö.[zdemir] Asaf, Aşkından Ölen Kız II, 01.04.1943, S. 2425, s. 152
- FORT, Paul, Çeviren: Ö.[zdemir] Asaf, Çember III, 01.04.1943, S. 2425, s. 152

FORT, Paul, Çeviren: Ö.[zdemir] A.[saf], Güneş ve Aşk, 20.05.1943, S. 2432, s. 235

FORT, Paul, Çeviren: Ö.[zdemir] Asaf, Kar Topları I, 01.04.1943, S. 2425, s. 152

LOUYS, Pierre, Çeviren: Fıtrat Atasel, Bilitis, 01.04.1943, S. 2425, s. 152

LOUYS, Pierre, Çeviren: Fıtrat Atasel, Türkü, 01.04.1943, S. 2425, s. 152

Mehmet Rauf, Antoloji: Bahrimuhitte, 02.03.1944, S. 2452, s. 8

TAGORE, Rabindranath, Çeviren: Ümit N. Deniz, Çampa Çiçeği, 26.11.1942, S. 2414, s.

21

1.2.2 Sözlü Anlatım Türleri

1.2.2.1. Konferans

OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim?, 30.07.1942, S. 2397, s. 122, 125, 130

OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 2, 06.08.1942, S. 2398, s. 139, 143

OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 3, 13.08.1942, S. 2399, s. 152

OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 4, 20.08.1942, S. 2400, s. 166

OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 5, 27.08.1942, S. 2401, s. 177

OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 5 [6], 10.09.1942, S. 2403, s. 198

OZANSOY, Halit Fahri, Şiirde Ne Yapmak İstedim? 6 [7], 24.09.1942, S. 2405, s. 224

OZANSOY, Halit Fahri, Şiirde Ne Yapmak İstedim? 7 [8], 01.10.1942, S. 2406, s. 237

OZANSOY, Halit Fahri, Şiirde Ne Yapmak İstedim? 8 [9], 08.10.1942, S. 2407, s. 249

OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 10, 15.10.1942, S. 2408, s. 261

OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 11, 29.10.1942, S. 2410, s. 287

OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 12, 12.11.1942, S. 2412, s. 310

OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 13, 26.11.1942, S. 2414, s. 22, 23

VALERY, Paul, Çeviren: Vehbi Belgil, Zekânın Bilançosu, 18.03.1943, S. 2423, s. 129

VALERY, Paul, Çeviren: Vehbi Belgil, Zekânın Bilançosu II, 25.03.1943, S. 2424, s. 140

VALERY, Paul, Çeviren: Vehbi Belgil, Zekânın Bilançosu III, 01.04.1943, S. 2425, s. 153, 160

VALERY, Paul, Çeviren: Vehbi Belgil, Zekânın Bilançosu IV, 08.04.1943, S. 2426, s. 169

VALERY, Paul, Çeviren: Vehbi Belgil, Zekânın Bilançosu V, 22.04.1943, S. 2428, s. 188, 196

VALERY, Paul, Çeviren: Vehbi Belgil, Zekânın Bilançosu VI, 29.04.1943, S. 2429, s. 201, 208

VALERY, Paul, Çeviren: Vehbi Belgil, Zekânın Bilançosu VII, 09.09.1943, S. 2438, s. 307, 316

1.2.2.2. Nutuk

ATATÜRK, [Mustafa] Kemal, Ebedî Şefin Türk Gençliğine Hitabesi, 29.10.1942, S. 2410, s. 278

ATATÜRK, [Mustafa] Kemal, Ebedî Türk'ün Türk Gençliğine Hitabesi, 04.11.1943, S. 2443, s. 53

İNÖNÜ, İsmet, Millî Şefimizin Nutku, 04.11.1943, S. 2443, s. 55

İNÖNÜ, İsmet, Millî Şefimizin Nutukları, 04.11.1943, S. 2443, s. 51, 60

İNÖNÜ, İsmet, Millî Şefin Nutku, 25.05.1944, S. 2464, s. 3, 4- 10

1.2.2.3. Mülakat

[BAŞKUT], Cevat Fehmi, Selâhattin Enis İle Senelerce Evvel Yapılmış Bir Mülakat, 18.06.1942, S. 2391, s. 55- 56- 57

İmzasız, Öğleüstü Konuşmaları, 09.09.1943, S. 2438, s. 311

İmzasız, Portreler: Genel Montgomery'nin Bir Mülakatı, 27.04.1944, S. 2460, s. 12

TARAN, Zafer Hüsnü, Edebiyat Konuşmaları: Bedri Rahmi İle Yârenlik, 18.05.1944, S. 2463, s. 8, [18]

1.2.2.4. Tartışma

[BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, Münekkit Lazım Mıdır? Hayır!, 17.09.1942, S. 2404, s. 209, 215

YAMAÇ, Cavit, Münekkit Lazım Mıdır? Evet!, 17.09.1942, S. 2404, s. 209, 215

1.2.3. Diğer Türler

1.2.3.1. İlan

İmzasız, [Ahmet Muhip Dranas'ın Üç Kahraman adlı piyesinin duyurusu], 03.12.1942, S. 2415, s. 32

İmzasız, [Asaf Hâlet Çelebi'nin He adlı şiir kitabının duyurusu], 08.01.1942, S. 2368, s. 95

İmzasız, [Avni İnsel ve Hamdi Varoğlu'nun tercüme ettiği Emily Bronte'nin Ölmeyen Aşk adlı romanının duyurusu], 04.06.1942, S. 2389, s. 35

İmzasız, [Avni İnsel'in muharriiri olduğu İnsel Kitabevi'nin duyurusu], 07.05.1942, S. 2385, s. 295

İmzasız, [Avni İnsel'in tercüme ettiği D. H. Lawrence'ın Lady Chatterly'ın Âşığı adlı eserinin duyurusu], 17.12.1942, S. 2417, s. 57

İmzasız, [Avni İnsel'in tercüme ettiği D. H. Lawrence'ın Lady Chatterly'ın Âşığı adlı eserinin duyurusu], 21.01.1943, S. 2422, s. 117

İmzasız, [Avni İnsel'in tercüme ettiği G. D'annunzio'nun Şehvet Çocuğu adlı eserinin duyurusu], 21.05.1942, S. 2387, s. 11

İmzasız, [Avni İnsel'in tercüme ettiği G. D'annunzio'nun Şehvet Çocuğu adlı eserinin duyurusu], 18.06.1942, S. 2391, s. 59

İmzasız, [Avni İnsel'in tercüme ettiği Joseph Kessel'in Gündüz Yosması adlı eserinin duyurusu], 04.05.1944, S. 2461, s. [18]

İmzasız, Basit Sualler, [17.03.1944], S. 2454, s. 3

İmzasız, Basit Sualler, [24.03.1944], S. 2455, s. 3

İmzasız, Bu sayısıyla "Servetifünun" 52'nci yaşına basıyor!, 26.03.1942, S. 2379, s. 222

İmzasız, [Cavit Yamaç'ın Deliorman adlı hikâye serisinin duyurusu], 28.05.1942, S. 2388, s. 17

İmzasız, [Cavit Yamaç'ın Deliorman adlı hikâye serisinin duyurusu], 04.06.1942, S. 2389, s. 32

- İmzasız, [Cavit Yamaç'ın Maymun Sokağına Güneş Vurdu adlı eserinin duyurusu], 19.03.1942, S. 2378, s. 211
- İmzasız, [Celal Karasapan'ın Filistin ve Şark-ül-Ürdün adlı eserinin duyurusu], 24.09.1942, S. 2405, s. 225
- İmzasız, [Dertli Pınar adlı filmin duyurusu], 25.11.1943, S. 2446, s. 93
- İmzasız, [Emin Ülgener'in Taş romanının duyurusu], 19.02.1942, S. 2374, s. 161
- İmzasız, [F. Pakkan'ın Cenup Aşkı adlı eserinin duyurusu], 11.05.1944, S. 2462, s. 15
- İmzasız, [F. Yahya'nın Tarihte Cinsi Hayat ve Evlilik adlı eserinin duyurusu], 11.05.1944, S. 2462, s. 15
- İmzasız, [Fikret Adil'in tercüme ettiği P. Bellu'nun Söz Müdafaa'nın adlı eserinin duyurusu], 21.01.1943, S. 2422, s. 117
- İmzasız, Gençlik, Edebiyat ve Sanat Gazetesi: Dikmen'in duyurusu., 16.07.1942, S. 2395, s. 107
- İmzasız, [Gençlik ve sanat gazetesi Yenilik'in duyurusu], 23.07.1942, S. 2396, s. 114
- İmzasız, [Hasan Âli Ediz'in tercüme ettiği V. Ardov'un Haydut adlı hikâyesinin duyurusu], 02.12.1943, S. 2447, s. 102
- İmzasız, [İhsan Boran'ın Köyün Camları adlı şiir kitabının duyurusu], 16.04.1942, S. 2382, s. 259
- İmzasız, [İhsan Boran'ın Köyün Camları adlı şiir kitabının duyurusu], 07.05.1942, S. 2385, s. 293
- İmzasız, [İhsan Boran'ın Köyün Camları adlı şiir kitabının duyurusu], 02.07.1942, S. 2393, s. 83
- İmzasız, [İhsan Ünesen'in tercüme ettiği Pitigrilli'nin Mavi Gözlü Prens adlı eserinin duyurusu], [17.03.1944], S. 2454, s. 9
- İmzasız, [İhsan Ünesen'in tercüme ettiği Pitigrilli'nin Mavi Gözlü Prens adlı eserinin duyurusu], 04.1944, S. 2456, s. [16]
- İmzasız, [İnsel Kitabevi, A. Seni Yurtman'ın Mâari adlı eserini okuyucularına tavsiye eder], 02.07.1942, S. 2393, s. 83
- İmzasız, [İnsel Kitabevi'nin cihan edebiyatı serisinin duyurusu], 25.06.1942, S. 2392, s. 67
- İmzasız, [İsmail Hakkı Baltacıoğlu'nun Türke Doğru adlı eserinin duyurusu], 03.12.1942, S. 2415, s. 32

- İmzasız, [İzzet Güner'in tercüme ettiği Andre Pide'nin Cokydon adlı eserinin duyurusu], 21.10.1943, S. 2442, s. 42
- İmzasız, [Kalbur Üstü adlı mecmuanın duyurusu], 11.05.1944, S. 2462, s. 14
- İmzasız, Katalog, 10.03.1944, S. 2453, s. 12
- İmzasız, Katalog, [17.03.1944], S. 2454, s. 12
- İmzasız, Katalog, [24.03.1944], S. 2455, s. 10 [12]
- İmzasız, Katalog, 07.04.1944, S. 2457, s. 12
- İmzasız, Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası, 02.03.1944, S. 2452, s. 2
- İmzasız, Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası, 10.03.1944, S. 2453, s. 2
- İmzasız, Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası, [17.03.1944], S. 2454, s. 2
- İmzasız, Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası, 13.04.1944, S. 2458, s. 18
- İmzasız, Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası, 20.04.1944, S. 2459, s. 17
- İmzasız, Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası, 27.04.1944, S. 2460, s. 16
- İmzasız, Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası, 04.05.1944, S. 2461, s. 17
- İmzasız, Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası, 11.05.1944, S. 2462, s. 16
- İmzasız, Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası, 18.05.1944, S. 2463, s. 16
- İmzasız, Mecmuamızın Büyük Şiir Müsabakası, 25.05.1944, S. 2464, s. [14]
- İmzasız, [Mehmet Dizman'ın Bacalar adlı şiir kitabının duyurusu], 08.01.1942, S. 2368, s. 95
- İmzasız, [Milliyetin Felsefesi ve Türklerde Ulusal İnanç adlı eserin duyurusu], 20.08.1942, S. 2400, s. 167
- İmzasız, [Milliyetin Felsefi ve Türklerde Ulusal İnanç adlı eserin duyurusu], 17.09.1942, S. 2404, s. 214
- İmzasız, [Mümtaz Zeki'nin Varyete adlı şiir kitabının duyurusu], 25.06.1942, S. 2392, s. 71
- İmzasız, [Niyazi A. Banoğlu'nun Çerkes Kızları adlı eserinin duyurusu], 18.05.1944, S. 2463, s. 4
- İmzasız, [Reşat Nuri Darago'nun tercüme ettiği Andre Gide'in Kalpazanlar adlı romanının duyurusu], 30.07.1942, S. 2397, s. 129
- İmzasız, [Reşat Nuri Darago'nun tercüme ettiği Andre Gide'in Kalpazanlar adlı romanının duyurusu], 06.08.1942, S. 2398, s. 135
- İmzasız, [Reşat Nuri Darago'nun tercüme ettiği Andre Gide'in Kalpazanlar adlı romanının duyurusu], 29.10.1942, S. 2410, s. 286

- İmzasız, [Reşat Nuri Darago'nun tercüme ettiği Andre Gide'in Kalpazanlar adlı romanının duyurusu], 21.01.1943, S. 2422, s. 117
- İmzasız, Röportajlarımız, 02.03.1944, S. 2452, s. 15
- İmzasız, [Sabahattin Kudret'in Şarkılı Kahve isimli şiir kitabının duyurusu], 24.02.1944, S. 2451, s. 10
- İmzasız, [Sadri Ertem'in Propaganda adlı eserinin duyurusu], 10.12.1942, S. 2416, s. 40
- İmzasız, Saim N. Bilga, [24.03.1944], S. 2455, s. 10 [12]
- İmzasız, Sanat Anketimiz, 17.06.1943, S. 2436, s. 282
- İmzasız, Ses Tiyatrosu'nda temsil edilen Hava-Cıva adlı operetin duyurusu, 02.12.1943, S. 2447, s. 105
- İmzasız, [Suat Taşer'in Bir adlı şiir kitabının duyurusu], 19.03.1942, S. 2378, s. 212
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Asrileşen Baba isimli piyesin duyurusu], 19.11.1942, S. 2413, s. 2
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Asrileşen Baba isimli piyesin duyurusu], 26.11.1942, S. 2414, s. 20
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Asrileşen Baba isimli piyesin duyurusu], 03.12.1942, S. 2415, s. 32
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Boks Şampiyonu adlı piyesin duyurusu], 21.10.1943, S. 2442, s. 39
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Boks Şampiyonu adlı piyesin duyurusu], 02.12.1943, S. 2447, s. 106
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Büyük İhtilal adlı piyesin duyurusu], 24.12.1942, S. 2418, s. 63
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Büyük İhtilal aslı piyesin duyurusu], 17.12.1942, S. 2417, s. 52
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Büyük Şehir adlı piyesin duyurusu], 18.03.1943, S. 2423, s. 131
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Büyük Şehir adlı piyesin duyurusu], 25.03.1943, S. 2424, s. 148
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Cimri adlı piyesin duyurusu], 24.02.1944, S. 2451, s. 15

- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Don Carlos adlı piyesin duyurusu], 15.04.1943, S. 2427, s. 180
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Don Carlos adlı piyesin duyurusu], 22.04.1943, S. 2428, s. 189
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Don Carlos adlı piyesin duyurusu], 29.04.1943, S. 2429, s. 202
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Dünya Dönüyor adlı piyesin duyurusu], 15.04.1943, S. 2427, s. 180
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Dünya Dönüyor adlı piyesin duyurusu], 22.04.1943, S. 2428, s. 189
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Dünya Dönüyor adlı piyesin duyurusu], 29.04.1943, S. 2429, s. 202
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen İflas adlı piyesin duyurusu], 14.01.1943, S. 2421, s. 112
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen İki Efendinin Uşağı adlı piyesin duyurusu], 11.11.1943, S. 2444, s. 68
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen İki Efendinin Uşağı adlı piyesin duyurusu], 18.11.1943, S. 2445, s. 81
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen İki Efendinin Uşağı adlı piyesin duyurusu], 25.11.1943, S. 2446, s. 94
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Kadınlar Mektebi adlı piyesin duyurusu], 02.12.1943, S. 2447, s. 106
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Kara Sevda adlı piyesin duyurusu], 16.12.1943, S. 2448, s. 111
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Kızlar Eğleniyor adlı piyesin duyurusu], 14.01.1943, S. 2421, s. 112
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Kollege Krampton isimli piyesin duyurusu], 19.11.1942, S. 2413, s. 2
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Kollege Krampton isimli piyesin duyurusu], 26.11.1942, S. 2414, s. 20
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Kollege Krampton isimli piyesin duyurusu], 03.12.1942, S. 2415, s. 32

- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Marianne'ın Kalbi adlı piyesin duyurusu],
18.11.1943, S. 2445, s. 81
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Marianne'ın Kalbi adlı piyesin duyurusu],
25.11.1943, S. 2446, s. 94
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Marianne'ın Kalbi adlı piyesin duyurusu],
02.12.1943, S. 2447, s. 106
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Mum Söndü adlı piyesin duyurusu], 13.01.1944,
S. 2450, s. 142
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Nasıl Hoşunuza Giderse adlı piyesin duyurusu],
07.10.1943, S. 2441, s. 26
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Nasıl Hoşunuza Giderse adlı piyesin duyurusu],
21.10.1943, S. 2442, s. 39
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Ocak Çekirgesi adlı piyesin duyurusu],
11.11.1943, S. 2444, s. 68
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Vişne Bahçesi adlı piyesin duyurusu],
18.03.1943, S. 2423, s. 131
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Vişne Bahçesi adlı piyesin duyurusu],
25.03.1943, S. 2424, s. 148
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Yaprak Dökümü adlı piyesin duyurusu],
16.12.1943, S. 2448, s. 111
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Yaprak Dökümü adlı piyesin duyurusu],
13.01.1944, S. 2450, s. 142
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Yaprak Dökümü adlı piyesin duyurusu],
24.02.1944, S. 2451, s. 15
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Ye Kürküm, Ye! adlı piyesin duyurusu],
10.12.1942, S. 2416, s. 46
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Ye Kürküm, Ye! adlı piyesin duyurusu],
17.12.1942, S. 2417, s. 52
- İmzasız, [Şehir Tiyatrolarında temsil edilen Ye Kürküm, Ye! Adlı piyesin duyurusu],
24.12.1942, S. 2418, s. 63
- İmzasız, [Şehir Tiyatrosunda temsil edilen İki Efendinin Uşağı adlı piyesinde duyurusu],
04.11.1943, S. 2443, s. 59

- İmzasız, [Şehir Tiyatrosunda temsil edilen Ocak Çekirgesi adlı piyesin duyurusu], 04.11.1943, S. 2443, s. 59
- İmzasız, [Şemsi Talib'in tercüme ettiği L. Pirandello'nun Güneş ve Gölge adlı romanının duyurusu], 22.01.1942, S. 2370, s. 119
- İmzasız, Taş, 01.01.1942, S. 2367, s. 83
- İmzasız, Taş, 22.01.1942, S. 2370, s. 119
- İmzasız, Taş, 29.01.1942, S. 2371, s. 129
- İmzasız, [Vahdet Gültekin'in tercüme ettiği F. E. Sillanpaa'nın Mukaddes Sefalet adlı eserinin duyurusu], 21.10.1943, S. 2442, s. 42
- İmzasız, Yeni Neşriyat: Radiestezi (Radiesthesie), 26.03.1942, S. 2379, s. 220
- İmzasız, Yeni Neşriyat: Radiestezi (Radiesthesie), 02.04.1942, S. 2380, s. 238
- İmzasız, Yeni Neşriyat: Radiestezi (Radiesthesie), 09.04.1942, S. 2381, s. 246
- İmzasız, Yeni Neşriyat: Radiestezi (Radiesthesie), 16.04.1942, S. 2382, s. 263
- İmzasız, Yeni Neşriyat: Radiestezi (Radiesthesie), 25.06.1942, S. 2392, s. 71
- İmzasız, [Ziya Yamaç'ın tercüme ettiği James Truslow Adams'ın Amerika Tarihi adlı eserinin duyurusu], 04.1944, S. 2456, s. 7
- İmzasız, [Ziya Yamaç'ın tercüme ettiği Liviu Rebreanu'nun Asılmışlar Ormanı adlı eserinin duyurusu], 08.10.1942, S. 2407, s. 246
- İmzasız, [Ziya Yamaç'ın tercüme ettiği Liviu Rebreanu'nun Asılmışlar Ormanı adlı eserinin duyurusu], 15.10.1942, S. 2408, s. 254
- İmzasız, [Ziya Yamaç'ın tercüme ettiği Liviu Rebreanu'nun Asılmışlar Ormanı adlı eserinin duyurusu.], 29.10.1942, S. 2410, s. 286
- İmzasız, [Ziya Yamaç'ın tercüme ettiği Liviu Rebreanu'nun Asılmışlar Ormanı adlı eserinin duyurusu], 21.01.1943, S. 2422, s. 117
- İmzasız, Zonguldak'tan bütün Türkiye'ye seslenen Doğu mecmuasının duyurusu, 07.04.1944, S. 2457, s. 12
- OZANSOY, Gavsî, "Aradığımı Bulamadım!" Muharriri Necmi Nureddin Yeni Bir Eser Hazırlıyor: "Fırtınadan Sonra!", 09.04.1942, S. 2381, s. 242
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, [Ahmet İhsan Tokgöz'ün Matbuat Hatıraları adlı eserinin duyurusu], 19.03.1942, S. 2378, s. 215

1.2.3.2. Taziyeler, Tebrikler, Teşekkürler

Ahmet İhsan Merhumun Ailesi Efradı, Teşekkür, 07.01.1943, S. 2420, s. 99

Ahmet İhsan Merhumun Ailesi Efradı, Teşekkür, 14.01.1943, S. 2421, s. 109

Ahmet İhsan Tokgöz Ailesi ve Servetifünun Gazetesi Tahrir Heyeti, Teşekkür, 18.03.1943, S. 2423, s. 127

AKBAL, Oktay, 52 Yıl ve Bir İnsan, 16.04.1942, S. 2382, s. 255

AKINCIOĞLU, M.[uharrem] Niyazi, “Servetifünun” 52 Yaşına Bastı!, 02.04.1942, S. 2380, s. 233, 235

[ALYANAKOĞLU], Cemil Süleyman, Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler, 14.01.1943, S. 2421, s. 107

BİLSEL, Cemil, Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler, 14.01.1943, S. 2421, s. 106

BİLSEL, Rektör C.[emil], Ahmet İhsan İçin..., 31.12.1942, S. 2419, s. 75

BİRSEL, Salâh, “Servetifünun” 52 Yaşına Bastı!, 02.04.1942, S. 2380, s. 233

BORAN, İhsan, “Servetifünun” 52 Yaşına Bastı!, 02.04.1942, S. 2380, s. 233

Ce.[malettin] Ser.[ver], Not, 30.04.1942, S. 2384, s. 279

Cemâlüddîn Server Çelebî, Servetifünun Ceride-i-Ferîdesine, 02.04.1942, S. 2380, s. 235

DECEI, Romen Matbuat Sekreteri Dr. Aurel, Telgraf, 07.01.1943, S. 2420, s. 98

Değirmen, Ahmet İhsan Tokgöz’ün Ölümü, 25.03.1943, S. 2424, s. 146

[DEVİRİM], İzzet Melih, Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler, 14.01.1943, S. 2421, s. 107

[EROZAN], Celal Sahir, Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler, 14.01.1943, S. 2421, s. 107

GEDELEÇ, Kemal, Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler, 14.01.1943, S. 2421, s. 107

İmzasız, Dil Kurumu Sekreterliğinden Millî Şefe, 01.10.1942, S. 2406, s. 229, 239

İmzasız, Ölüm, 01.04.1943, S. 2425, s. 160

İNÖNÜ, İsmet, Ahmet İhsan İçin..., 31.12.1942, S. 2419, s. 75

İNÖNÜ, Reisicumhur İsmet, Refik Saydamı Kaybettik: Riyaseticumhurun Tebliği, 09.07.1942, S. 2394, s. 86

Jamanak, Ahmet İhsan Tokgöz’ün Vefatı, 07.01.1943, S. 2420, s. 98

- [KARAY], Refik Halit, Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler, 14.01.1943, S. 2421, s. 107
- KÖPRÜLÜ, [Mehmet] Fuat, Ahmet İhsan ve Servetifünun Neler Dediler, 14.01.1943, S. 2421, s. 110
- Peker, Ahmet İhsan İçin..., 31.12.1942, S. 2419, s. 75
- Recaizade [Mahmut] Ekrem, Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler, 14.01.1943, S. 2421, s. 106
- RENDİ, [Abdülhalik], Ahmet İhsan İçin..., 31.12.1942, S. 2419, s. 75
- [REY, Ahmet Reşit] H. Nazım, Ahmet İhsan ve Servetifünun: Neler Dediler, 14.01.1943, S. 2421, s. 110
- SARPER, Selim [Rauf], "Servetifünun" Gazetesi Müdürlüğüne, 16.04.1942, S. 2382, s. 255
- SARPER, Selim [Rauf], Servetifünun, 31.12.1942, S. 2419, s. 78
- Selim Sırrı, Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler, 14.01.1943, S. 2421, s. 107
- Servetifünun, Acı Bir Ölüm, 25.05.1944, S. 2464, s. 6
- Servetifünun, Büyük Bayram Kutlu Olsun! XIX, 29.10.1942, S. 2410, s. 277
- Servetifünun, Teşekkür, 18.03.1943, S. 2423, s. 128
- Şehabettin Süleyman, Ahmet İhsan ve Servetifünun Neler Dediler, 14.01.1943, S. 2421, s. 110
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Matbuat U. Müdürlüğüne, 16.04.1942, S. 2382, s. 255
- US, Hakkı Tarık, Ahmet İhsan İçin..., 31.12.1942, S. 2419, s. 75
- UŞAKLIGİL, Halit Ziya, Ahmet İhsan İçin..., 31.12.1942, S. 2419, s. 75
- UŞAKLIGİL, Halit Ziya, Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler, 14.01.1943, S. 2421, s. 106
- YALÇIN, Hüseyin Cahit, Ahmet İhsan ve Servetifünun İçin Neler Dediler, 14.01.1943, S. 2421, s. 106
- [YALÇIN], Hüseyin Suat, Servetifünun, 26.03.1942, S. 2379, s. 220
- YÖNTEM, Ali Canip, Ahmet İhsan ve Servetifünun Neler Dediler, 14.01.1943, S. 2421, s. 110
- [YÜZÜNCÜ], Reşat Feyzi, Servetifünun, 16.04.1942, S. 2382, s. 255

1.2.3.3. Manifesto

ADIVAR, Halide Edip, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s.

18

AKBAL, Oktay, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 17

[AKSAL], Sabahattin Kudret, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 16

AKTAY, Salih Zeki, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s.

19

[ALYANAKOĞLU], Cemil Süleyman, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında,

23.09.1943, S. 2440, s. 19

ARPAD, Burhan, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 21, 24

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 17

ATAÇ, Nurullah, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s. 18

[BARANER, Hatice Saadet] Suat Derviş, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında,

23.09.1943, S. 2440, s. 18- 19

BAŞAR, Günay, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 24

BAYSAL, Faik, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 16

[BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, Edebiyat: Manifest, 23.09.1943, S. 2440, s. 14- 15, 24

DEVİRİM, İhsan, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 16

ERTEM, Sadri, Üstat Sadri Ertem Diyor ki..., 07.10.1943, S. 2441, s. 25- 26

EYÜBOĞLU, Sabahattin, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440,

s. 19

[İRGAT], Cahit Saffet, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 16

İmzasız, Dava, 23.09.1943, S. 2440, s. 13

KOÇER, Suavi, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 21

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 17, 21

ONGER, Fahir, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 24

OZANSOY, Halit Fahri, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440,

s. 18

[ÖZTEKİN], Neriman Hikmet, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 17

PAMİRLİ, Osman Turgut, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 17

[SÜMER], Esat Sadun, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 21

- TANPINAR, Ahmet Hamdi, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s. 18
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 17
- [TEPEDENLİOĞLU], Nizamettin Nazif, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s. 20
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s. 18
- TUNÇ, Ord. Prof. Mustafa Şekip, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s. 18
- ÜLKEN, Prof. Hilmi Ziya, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s. 20
- YAMAÇ, Cavit, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 16

1.2.3.4. Vecizeler

- Anatole France, [François Marie Arouet de] Voltaire, H.[onore] de Balzac, [Jean de] La Bruyere, [Pierre] Corneille, Lan, Oscar Wilde, Hakikatler, 10.03.1944, S. 2453, s. 2
- ATATÜRK, [Mustafa Kemal], —, 11.11.1943, S. 2444, s. 66
- ATATÜRK, [Mustafa] K.[emal], —, 11.11.1943, S. 2444, s. 69
- BOURGET, Paul, Çeviren: Oktay Akbal, Paul Bourget ve Aşk, 20.08.1942, S. 2400, s. 164
- Colleridge, Jouffroy, Saint Vincent de Paul, Cicero, Pascal, Ali Rıza Mümtaz Paşa, —, 02.12.1943, S. 2447, s. 106,
- CONSTANT, Benjamin, —, 25.05.1944, S. 2464, s. 6
- Descartes, Blas, V. Hugo, Chilon, —, 25.11.1943, S. 2446, s. 88
- İbni Sîna, Kısaca, 28.05.1942, S. 2388, s. 14
- İmzasız, —, 11.11.1943, S. 2444, s. 66
- İmzasız, —, 21.10.1943, S. 2442, s. 45
- İmzasız, Büyük Türk'ün Vecizeleri, 11.11.1943, S. 2444, s. 62
- İmzasız, Büyük Türk'ün Vecizeleri, 12.11.1942, S. 2412, s. 302
- İmzasız, Ne Mutlu Türküm Diyene!, 29.10.1942, S. 2410, s. 281
- İmzasız, Valery Valery, 09.09.1943, S. 2438, s. 311
- İmzasız, Vecizeler, 04.11.1943, S. 2443, s. 52

- Lacordaire, Bacon, Chilon, A. De Toc Queville, Juvenal, Taine, Ch. Secretan, V. Hugo, Tolstoi, Gray, —, 16.12.1943, S. 2448, s. 116
- M. Prevost, Arthur Sing, Amiral Astum, Marie Andreolis, R. Morning, Fr. De Miomandre, Ninon de Lenclos, P. Gerald, J Rostand, Oscar Wilde, Kadın ve Aşk Antolojisi, 02.03.1944, S. 2452, s. 2
- MONTHERLANT, H.[enry] De, Kaideler, 11.05.1944, S. 2462, s. 14
- Napoleon, Shakespeare, Calderon, Delaville, Le Tasse, Lamartine, Emerson, Octave Mirbeau, Alphonse Seche, Musset, Hakikatlercamlı, [17.03.1944], S. 2454, s. 2
- VALERY, Paul, —, 21.10.1943, S. 2442, s. 43
- Wellington, H. Ibsen, Chateaubriand, Yanoe, Bacon, Ernest Legouve, Richard Wagner, La Bruyere, Hakikatler, [24.03.1944], S. 2455, s. 2

1.2.3.5. Ahmet Rasim Sözlüğü

- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 26.02.1942, S. 2375, s. 174-175, 178
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 05.03.1942, S. 2376, s. 187-188, 190
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 12.05.1942, S. 2377, s. 198
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 19.03.1942, S. 2378, s. 210- 211
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 26.03.1942, S. 2379, s. 222
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 30.04.1942, S. 2384, s. 281
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 07.05.1942, S. 2385, s. 292, 297
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 14.05.1942, S. 2386, s. 305
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 21.05.1942, S. 2387, s. 4, 11

- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 28.05.1942, S. 2388, s. 22
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 04.06.1942, S. 2389, s. 28
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 11.06.1942, S. 2390, s. 44
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 25.06.1942, S. 2392, s. 69
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 09.07.1942, S. 2394, s. 92
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 16.07.1942, S. 2395, s. 106
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 23.07.1942, S. 2396, s. 115
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 30.07.1942, S. 2397, s. 128
- KOÇU, [Reşat Ekrem], Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı, 13.08.1942, S. 2399, s. 154- 155

1.2.3.6. Bibliyografi

- BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi VIII, 01.01.1942, S. 2367, s. 82
- BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi: IX, 08.01.1942, S. 2368, s. 95
- BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi IX [X], 22.01.1942, S. 2370, s. 114
- BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi X [XI], 05.02.1942, S. 2372, s. 139
- BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi XI [XII], 19.02.1942, S. 2374, s. 166-167
- BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi XII [XIII], 05.03.1942, S. 2376, s. 189
- BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi XIII [XIV], 12.05.1942, S. 2377, s. 202
- BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi XIV [XVI], 09.04.1942, S. 2381, s. 251
- BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi XIX [XV], 19.03.1942, S. 2378, s. 215
- BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi XV [XVII], 07.05.1942, S. 2385, s. 298
- BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi XVI [XVIII], 21.05.1942, S. 2387, s. 9

BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi XVII [XIX], 28.05.1942, S. 2388, s. 23
 BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi XVIII [XX], 04.06.1942, S. 2389, s. 34
 BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi XIX [XXI], 11.06.1942, S. 2390, s. 46
 BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihi XX [XXII], 18.06.1942, S. 2391, s. 58- 59
 İmzasız, Kitaplar Çıkarken, 16.12.1943, S. 2448, s. 110

1.2.3.7. Notlar

CR.[onos], Dikkat, 12.11.1942, S. 2412, s. 311
 İmzasız, 20 Yıl, 04.11.1943, S. 2443, s. 56
 İmzasız, 53 Yıl Evvel Bugün: Hayat ve Memat, 16.12.1943, S. 2448, s. 117
 İmzasız, 53 Yıl Evvel Bugün: Yeni Kitaplar, 02.12.1943, S. 2447, s. 103
 İmzasız, Notlar, 25.03.1943, S. 2424, s. 138
 İmzasız, Notlar, 01.04.1943, S. 2425, s. 156
 İmzasız, Notlar, 15.04.1943, S. 2427, s. 174
 İmzasız, Notlar, 29.04.1943, S. 2429, s. 198
 M.[ahmut] Ç.[amay], [Dipnot], 27.05.1943, S. 2433, s. 253
 O.[ZANSOY], G.[avsi], Bir Nota Not, 02.04.1942, S. 2380, s. 232
 Servetifünun, Okuyucularımıza, 02.04.1942, S. 2380, s. 234
 ÜÇ, Paravanın Arkası: Notlar, 02.12.1943, S. 2447, s. 103, 105
 [YALÇIN], Hüseyin Cahit, 53 Yıl Evvel Bugün, 25.11.1943, S. 2446, s. 88
 YASSITEPE, Adnan, Notlar, 15.01.1942, S. 2369, s. [99]
 YASSITEPE, Adnan, Notlar, 26.02.1942, S. 2375, s. [171]
 YASSITEPE, Adnan, Notlar, 30.07.1942, S. 2397, s. 123

1.2.3.8. Anket

[AKSAL], Sabahattin Kudret, Sanat Anketimiz: Şair Sabahattin Kudret'in Cevabı,
 18.11.1943, S. 2445, s. 78, 82
 BİRSEL, Salâh, Sanat Anketimiz Şair Salâh Birsell Cevap Veriyor, 16.09.1943, S. 2439, s.

[BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, Sanat Anketimiz Şair N. İlhan Berk Cevap Veriyor, 02.09.1943, S. 2437, s. 293

ERTEM, Sadri, Sanat Anketimiz Üstad Sadri Ertem Cevap Veriyor, 09.09.1943, S. 2438, s. 305

İmzasız, Basit Sualler, 24.02.1944, S. 2451, s. 4

İmzasız, Basit Sualler, 02.03.1944, S. 2452, s. 4

İmzasız, Basit Sualler, 10.03.1944, S. 2453, s. 4

İmzasız, Basit Sualler, [17.03.1944], S. 2454, s. 4

İmzasız, Basit Sualler, [24.03.1944], S. 2455, s. 4

İmzasız, Basit Sualler, 07.04.1944, S. 2457, s. 4

İmzasız, Basit Sualler, 13.04.1944, S. 2458, s. 4

OZANSOY, Halit Fahri, Sanat Anketimiz Üstat Halit Fahri Cevap Veriyor, 16.09.1943, S. 2439, s. 1

YAMAÇ, Cavit, Sanat Anketimiz Değerli Hikâyeci Cavit Yamaç Cevap Veriyor, 07.10.1943, S. 2441, s. 26

1.2.3.9. Tanıtım Yazısı

Beyhan S., Yeni Kitap: Havr Noteri, 07.04.1944, S. 2457, s. 16

İki Kişi, Kitap Resmigeçidi: Akdeniz, Çarın Çizmeleri, 15.10.1942, S. 2408, s. 254

İki Kişi, Kitap Resmigeçidi: Ariel-Shelly'in Hayatı, Asılmışlar Ormanı, 22.10.1942, S. 2409, s. 266

İki Kişi, Kitap Resmigeçidi: Akdeniz, Demlerin Tezadı, Zakkum Çiçekleri, 26.11.1942, S. 2414, s. 15

İki Kişi, Kitap Resmigeçidi: Gençlik Hülyaları, Yeni Nimetleri Baragan'ın Devedikenleri, 18.03.1943, S. 2423, s. 126

İki Kişi, Kitap Resmigeçidi: Buğu, İnkılap Türküleri, Denizin Çağırışı, 20.05.1943, S. 2432, s. 241, 244

İki Kişi, Kitaplar Arasında: Eyüp, Tebliğ, 10.06.1943, S. 2435, s. 270

İmzasız, Arjantinli Bir Sanatkâr: J. M. Fernandez Ramos, 30.07.1942, S. 2397, s. 125

İmzasız, İşaretler: Yârenlik, 25.03.1943, S. 2424, s. 138

İmzasız, Kitaplar Arasında: Parlak Bir İstikbal Nasıl Kazanılır?, Meşhur Adamların Meşhur Sözleri, 24.12.1942, S. 2418, s. 62

İmzasız, Kitaplar: Yemen Türküsü, 17.06.1943, S. 2436, s. 282

İmzasız, Kitaplar Çıkarken: Chatterton, Kızılçullu Yolu, Türkiye’de Resim, 02.12.1943, S. 2447, s. 98

Öz-Öz, Kitap, Mecmua, Gazete: Borjiya Ailesi, 27.04.1944, S. 2460, s. 15

Servetifünün, Takdim, 17.06.1943, S. 2436, s. 281

1.2.3.10. Bilmece

İmzasız, Bilmece, 02.03.1944, S. 2452, s. 14

İmzasız, Bilmece, 10.03.1944, S. 2453, s. 14

İmzasız, Bilmece, [17.03.1944], S. 2454, s. 14

İmzasız, Bilmece, [24.03.1944], S. 2455, s. 14

İmzasız, Bilmece, 04.1944, S. 2456, s. 14

İmzasız, Bilmece, 13.04.1944, S. 2458, s. 16

1.2.3.11. Kitaptan bir parça

[AKALIN], Besim Ömer, 36 Yıl Evvelki Japon Ordusunda Sıhî Teşkilat, 07.05.1942, S. 2385, s. 294

DUHAMEL, Georges, Çeviren: Halit Fahri Ozansoy, Salavin’in Ölümü, 15.01.1942, S. 2369, s. 100-101

İmzasız, Çeviren: Oktay Akbal: Tolstoy’un Romanı, 29.01.1942, S. 2371, s. 125

MAUROIS, Andre, Çeviren: Zahir [Sıtkı] Güvemli, Tavsiyeler, 01.04.1943, S. 2425, s. 152

Necmi Nurettin, Fırtınadan Sonra: Buluşacağımız Yer, 16.04.1942, S. 2382, s. 256

YAMAÇ, Cavit, Şehirler: Son Şehir, 24.02.1944, S. 2451, s. 11, 15

1.2.3.12. Beyanname

İNÖNÜ, İsmet, İnönü’nün Millete Beyannamesi, 16.07.1942, S. 2395, s. 98

İNÖNÜ, Reisicumhur İsmet, Millî Şefimizin Beyannamesi, 11.11.1943, S. 2444, s. 61

İNÖNÜ, Reisicumhur İsmet, Millî Şefimizin Milllete Beyannamesi, 12.11.1942, S. 2412, s. 301

1.2.3.13. Bulmaca

İmzasız, Bilmece, 27.04.1944, S. 2460, s. 14

YAMAÇ, Cavit, Bulmaca: Edebiyat, 03.12.1942, S. 2415, s. [26]

1.2.3.14. Atasözü

İmzasız, Çeviren: Sema Göksun: Zenci Darbimeselleri, 08.04.1943, S. 2426, s. 169

1.2.3.15. Dini Metin

İmzasız, Çeviren: Asaf Hâlet Çelebi, Avrupa Vesaire: (Puggala Şahıs), 27.04.1944, S. 2460, s. 7, [18]

1.2.3.16. Radyo Konuşmaları

SAYDAM, Refik, Radyo Sözleri, 05.02.1942, S. 2372, s. 133-134

1.2.3.17. Resmî Vasiyetname

BİLGA, S. N.[ahit], Tiyatro: Shakespeare'in Vasiyeti, 21.10.1943, S. 2442, s. 38, 48

1.3. Konusuna Göre

1.3.1. Yazılı Anlatım Türleri

1.3.1.1. Konusuna Göre Öğretici Metinler

1.3.1.1.1. Edebî Eleştiri

- Ahlak

DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, İlim Bakımından Ahlak, 04.06.1942, S. 2389, s. 27, 35

- Basın - Yayın

DİZMAN, Mehmet, Mehmet Dizman, Ziya Yamaç'a Cevap Veriyor: Hata Mürettibin Değildir!, 23.04.1942, S. 2383, s. 266

GÜNEYSU, Alâettin, İmza Meselesi, 02.03.1944, S. 2452, s. 13

GÜRESİN, Ecvet, Matbuatın Yapıcılığı, [17.03.1944], S. 2454, s. 3

Hadaska, Kitap, Mecmua, Gazete: Memleket Mecmuaları ve Şiir, 18.05.1944, S. 2463, s. 14

Hadaska, Ufak- Tefek: Memleket Mecmuaları ve Şiir, [24.03.1944], S. 2455, s. 13- [16]

İki Kişi, Mecmualar Resmigeçidi, 02.09.1943, S. 2437, s. 294

İki Kişi, Mecmualar Resmigeçidi: Büyük Doğu, Demet, 07.10.1943, S. 2441, s. 27

ONGER, Fahir, Yeni Kitap: Türkiye'de Matbuat İdareleri ve Politikaları, 02.03.1944, S. 2452, s. 14

OZANSOY, Halit Fahri, Son Neşriyat Birkaç Düşünce, 12.02.1942, S. 2373, s. 149

YAMAÇ, Cavit, Vitrin, 20.08.1942, S. 2400, s. 159

YAMAÇ, Cavit, Vitrin, 10.09.1942, S. 2403, s. 195

- Edebî Eserler

Hikâye

[BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, Deliorman Münasebetiyle, 11.06.1942, S. 2390, s. 39, 47

[İLTER], Şahap Sıtkı, Telli Kavak, 29.01.1942, S. 2371, s. 123, 127

YAMAÇ, Ziya, Samim Kocagöz'ün Hikâyeleri: Telli Kavak, 05.03.1942, S. 2376, s. 185, 191

Roman

ATAOL, Nejat, Yeni Kitap: Oğuz Özdeş'in Yeni Romanı Yahut Bir İntihal Şampiyonu, 13.04.1944, S. 2458, s. 16

O. Salih, Denizin Çağırışı ve Kemal Bilbaşar, 03.06.1943, S. 2434, s. 263, 266

YAMAÇ, Cavit, Yol Arkadaşım Don Kişot, [24.03.1944], S. 2455, s. 6- 7

YAMAÇ, Cavit, Yol Arkadaşım Don Kişot [2], ...04.1944, S. 2456, s. 6

YAMAÇ, Cavit, Yol Arkadaşım Don Kişot [3], 07.04.1944, S. 2457, s. 8

Şiir ve Şiir Kitapları

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Kitaplar Arasında: Dönüş, 08.04.1943, S. 2426, s. 163

BORAN, İhsan, Kitaplar Arasında: M. Turanlıoğlu'nun Şiirleri, 21.05.1942, S. 2387, s. 5,
11

Hadaska, Ufak- Tefek: İstanbul'a Şiirler, [17.03.1944], S. 2454, s. 13

HARUN, Kenan, Kitap Resmigeçidi: Yarenlik, 15.04.1943, S. 2427, s. 175

HARUN, Kenan, Kitaplar Arasında, 29.04.1943, S. 2429, s. 199, 208

HARUN, Kenan, Kitaplar Arasında: "İnsanlar"a Dair, 08.04.1943, S. 2426, s. 163

[İLTER], Şahap Sıtkı, Yeni Kitap: Şarkılı Kahve Üstüne, 20.04.1944, S. 2459, s. 16

ONGER, Fahir, Yeni Kitap: Sebil ve Güvercinler, Teselli, 24.02.1944, S. 2451, s. 10

ONGER, Fahir, Yeni Kitap: Şarkılı Kahve, 10.03.1944, S. 2453, s. 14

OZANSOY, Gavsi, Uzaktan: Üç Şiir Üstünde Düşünceler, 03.12.1942, S. 2415, s. 29

ULAŞ, Hüseyin, Kitaplar Arasında: Edirne Şiirleri, 03.06.1943, S. 2434, s. 258

ULAŞ, Hüseyin, Köyün Camları, 11.06.1942, S. 2390, s. 38, 47

ULAŞ, Hüseyin, M. Uluğ Turanlıoğlu: Köy Şiirleri, 07.05.1942, S. 2385, s. 293, 299

- Edebî Şahsiyetler

A. L., Avrupa Vesaire: Amerika'nın Edebî Kıymetleri, 02.03.1944, S. 2452, s. 5

AKBAL, Oktay, Ahmet İhsan ve Servetifünun: Peyami Safa'nın Bir Makalesi Dolayısıyla,
14.01.1943, S. 2421, s. 105- 112

AKBAL, Oktay, Benzeyişler: Oscar Wilde ve Oğuz Özdeş, 06.08.1942, S. 2398, s. 142

AKBAL, Oktay, Benzeyişler: Oscar Wilde ve Oğuz Özdeş, 13.08.1942, S. 2399, s. 149, 153

[AKSAL], Sabahattin Kudret, Dedikodu, 27.08.1942, S. 2401, s. 174, 179

[BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, Hayranlığa Dair, 08.10.1942, S. 2407, s. 242

BORAN, İhsan, Genç Neslin Profilleri: Edebiyatta Aşağılık Duygusu ve Sürrealizm,
02.12.1943, S. 2447, s. 99

Cronos, Vitrin, 03.12.1942, S. 2415, s. 27

Cronos, Vitrin, 22.04.1943, S. 2428, s. 187, 196

GÜRESİN, Ecvet, Yusuf Ziya, 07.04.1944, S. 2457, s. 9

[İLTER], Şahap Sıtkı, Cahit Sıtkı Tarancı Hakkında, 05.02.1942, S. 2372, s. 135

- [İLTER], Şahap Sıtkı, Cahit Sıtkı Tarancı Hakkında [2], 19.02.1942, S. 2374, s. 159-160-161
- [İLTER], Şahap Sıtkı, Son On Yılın Türk Şairi: Ahmet Muhip Dranas, 19.03.1942, S. 2378, s. 208- 209
- [İLTER], Şahap Sıtkı, Son On Yılın Türk Şairi: Ahmet Muhip Dranas [2], 26.03.1942, S. 2379, s. 221
- KONANÇ, Enver, Genç Nesilden Portreler: I Cavit Yamaç, 03.06.1943, S. 2434, s. 259
- KONANÇ, Enver, Yeni Cereyan ve Muarızları, 20.05.1943, S. 2432, s. 235
- KONANÇ, Enver, Hecenin On Şairi, 29.04.1943, S. 2429, s. 198
- KONANÇ, Enver, Sait Faik'in Bir Cevabı Münasebetiyle, 19.11.1942, S. 2413, s. 8, 10
- Ok. Salih, Sinema ve Sanat Dünyası: Steinbeck Modası, 02.03.1944, S. 2452, s. 15
- ONGER, Fahir, Şairin Doğuşu, 04.05.1944, S. 2461, s. 7- 8
- PAMİRLİ, Osman Turgut, Edebî Sanatkâr, 19.11.1942, S. 2413, s. 9- 10
- Servetifünun, Benzeyişler: Oscar Wilde ve Oğuz Özdeş, Devam Ediyoruz!, 13.08.1942, S. 2399, s. 149
- TAŞKIN, Mümtaz Zeki, "Gençlik" Gazetesine: Paydos Değil İşbaşı!, 12.05.1942, S. 2377, s. 196, 203
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Güler Misin Ağlar Mısın?, 25.06.1942, S. 2392, s. 66
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Namı Müstear, 16.07.1942, S. 2395, s. 102
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Selâhiyet Meselesi, 09.07.1942, S. 2394, s. 87
- URAZ, Murat, Sadri'nin Eserleri, 25.11.1943, S. 2446, s. 92
- URAZ, Murat, Sadri'nin Şahsiyeti Eserleri, 18.11.1943, S. 2445, s. 74
- YAMAÇ, Cavit, Asılmışlar Ormanı Münasebetiyle: Liviu Rebreanu II, 20.08.1942, S. 2400, s. 161

- Edebiyat Teorisi

Edebî Akımlar

- TANRIKUT, Hasan, Genç Neslin Karakteri: Mistisizm Sürrealizm, 25.11.1943, S. 2446, s. 86, 92

Nesir

KONANÇ, Enver, Nesirde Yeni Denemeler, 02.03.1944, S. 2452, s. 6

[SÜMER], Esat Sadun, Bugünkü Nesrimiz I, 25.03.1943, S. 2424, s. 144

Roman

Hadaska, Kitap, Gazete, Mecmua: Yeni Bir Roman Modası, 25.05.1944, S. 2464, s. 10

KARAY, Refik Halit, Bu Romanlar Böyle Giderse, 12.05.1942, S. 2377, s. 194

YAMAÇ, Ziya, Romanımız Kıpırdıyor, 20.04.1944, S. 2459, s. 9

[YİĞİTER], Ümran Nazif, Şiir ve Romana Hücum, 08.10.1942, S. 2407, s. 246, 251

Sanat

ALBALAT, Antoine, Yazmak Sanatı, 21.10.1943, S. 2442, s. 44, 47- 48

Cronos, Vitrin, 19.11.1942, S. 2413, s. 3

KONANÇ, Enver, 7 Günde 1: Garplılık- Şarklılık, Yeni Dava, Bir İllet, 24.12.1942, S. 2418, s. 62

KONANÇ, Enver, Arada bir: Sanat Bahislerinde Bir Gevezelik, 18.11.1943, S. 2445, s. 77

Şiir

BORAN, İhsan, Sanat ve Edebiyat Konuşmaları: Yeni Şiire Dair Düşünceler, 26.02.1942, S. 2375, s. 172, 179

Cronos, Vitrin, 01.10.1942, S. 2406, s. 231, 239

KONANÇ, Enver, Edebiyat Konuşmaları: Şiirde Formalite Meselesi, 06.05.1943, S. 2430, s. 212, 219

KONANÇ, Enver, Yanlış Görüşler, 16.12.1943, S. 2448, s. 111

YAMAÇ, Cavit, Vitrin, 27.08.1942, S. 2401, s. 171

[YİĞİTER], Ümran Nazif, Şiir ve Romana Hücum, 08.10.1942, S. 2407, s. 246, 251

- Eleştirmen

GÜRESİN, Ecvet, Sanat: Bir Sanat Münekkidine Dair, 25.11.1943, S. 2446, s. 87- 88

- Folklor

GÖKSOY, Enver, Halk Kaynaklarını Bozmayalım, 13.01.1944, S. 2450, s. 136, 144

- Güzel Sanatlar

Mimari

ONGER, Fahir, Tenkit: Barbaros Abidesi, 13.04.1944, S. 2458, s. 7

Müzik

FAGUET, Emile, Çeviren: O.[ktay] Akbal, Beethoven (Büyük Kompozitörün Mektupları), [24.03.1944], S. 2455, s. 11,

GÜRESİN, Ecvet, Bugünkü Musikide Edebiyat, 22.01.1942, S. 2370, s. 111

KOÇER, Suavi, Eminönü Halkevindeki Konser, 10.12.1942, S. 2416, s. 43

KOÇER, Suavi, Eminönü Halkevindeki Konser [2], 17.12.1942, S. 2417, s. 50, 59

Resim, Ressamlar

[BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, Ressamlarımız: Fikret Mualla, 07.10.1943, S. 2441, s. 32

İmzasız, Şekip Tunç'un Resim Sergisi, 15.04.1943, S. 2427, s. 183

KARTAL, Semih, 5'inci Resim ve Heykel Sergisi, 16.12.1943, S. 2448, s. 118

KOÇER, Suavi, Sanat Ayı, 09.07.1942, S. 2394, s. 90- 91, 95

KOÇER, Suavi, Yenilerin Sergisi, 11.06.1942, S. 2390, s. 41, 47

KOÇER, Suavi, Yenilerin Sergisi II, 25.06.1942, S. 2392, s. 64, 71

KOÇER, Suavi, Yenilerin Sergisi III, 02.07.1942, S. 2393, s. 74, 82- 83

M. Korkmazoğlu, Resim ve Mimarimize Hedef!, 07.05.1942, S. 2385, s. 293

ONGER, Fahir, 2'nci Plastik Sanatlar Sergisi, 04.1944, S. 2456, s. 4, 12

ONGER, Fahir, Cezanne, 08.04.1943, S. 2426, s. 164, 172

ONGER, F.[ahir], D Grubu Sergisi, 11.05.1944, S. 2462, s. 7

ONGER, Fahir, Türkiye’de Resim/ Yazan: Nurullah Berk, 16.12.1943, S. 2448, s. 110, 113,

118

Tiyatro

BİLGA, S. Nahit, Yaz Temsilleri: Alabanda, 03.09.1942, S. 2402, s. 186- 187, [191]

Cronos, Tiyatro: Büyük İhtilal, 24.12.1942, S. 2418, s. 63, 68

Cronos, Tiyatro: Komedide Asrileşen Baba, 03.12.1942, S. 2415, s. 32

Cronos, Tiyatro: Promete ve Selim Nüzhet, 12.11.1942, S. 2412, s. 306, 311

Cronos, Tiyatro: Ye, Kürküm, Ye!, 17.12.1942, S. 2417, s. 52

Cronos, Vitrin, 17.09.1942, S. 2404, s. 207

Cronos, Vitrin, 15.10.1942, S. 2408, s. 255, 263

Cronos, Vitrin, 22.10.1942, S. 2409, s. 267

DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, Şehir Tiyatrosunda Para, 19.03.1942, S. 2378, s. 212

GÜ.[RESİN], Ec.[vet], Üsküdar Amerikan Kız Kolejindeki Temsil, 27.04.1944, S. 2460, s.

13

İmzasız, Kulis Arasında: Tiyatro, Tiyatro Hayatına, Dekor Vesaireye Dair, 23.12.1943, S.

2449, s. 128, 130

KOÇER, Suavi, Amerikan Koleji’nde Elektra’nın Temsili Hakkında, 27.05.1943, S. 2433,

s. 245- 246, 256

KOÇER, Suavi, Amerikan Koleji’nde Elektra’nın Temsili Hakkında II, 03.06.1943, S. 2434,

s. 265, 268

KOÇER, Suavi, Amerikan Koleji’nde Elektra’nın Temsili Hakkında III, 10.06.1943, S. 2435,

s. 276

KOÇER, Suavi, Amerikan Koleji’nde Elektra’nın Temsili Hakkında IV, 17.06.1943, S.

2436, s. 289- 290- 291- 292

KOÇER, Suavi, Tiyatro: Yeni Mabut, 01.04.1943, S. 2425, s. 150, 159

KOÇER, Suavi, Vişne Bahçesi, 08.04.1943, S. 2426, s. 168

Kronos, Ses Tiyatrosu’nda: Hava-Cıva, 02.12.1943, S. 2447, s. 106

Kronos, Tiyatro: Yaprak Dökümü, 13.01.1944, S. 2450, s. 141- 142

Mefisto, Kulis Arasında: Ayarsızlar, [17.03.1944], S. 2454, s. 13

- İmzasız, Kulis Arasında: İkramiye, 02.03.1944, S. 2452, s. 13
- Mefisto, Kulis Arasında: O Adam, Üç Kız kardeş, 13.04.1944, S. 2458, s. 15
- Mefisto, Kulis Arasında: Ses Tiyatrosu Faciaları, 10.03.1944, S. 2453, s. 13
- REMZİ, Haluk, Tiyatro: Aktör Mümtaz Ener, 29.04.1943, S. 2429, s. 205, 207
- OZANSOY, Gavsi, “Para” Piyasından Doğan Mesele, 19.03.1942, S. 2378, s. 207
- YAMAÇ, Cavit, Şehir Tiyatrosu Sahnesinde Kral Lear, 04.05.1944, S. 2461, s. 5, [18]

- Tarih

- METE, İzzettin, Yeni Kitap: Selçuki Devletleri Tarihi, [17.03.1944], S. 2454, s. 14
- METE, İzzettin, Yeni Kitap: Selçuki Devletleri Tarihi II, [24.03.1944], S. 2455, s. 14
- METE, İzzettin, Yeni Kitap: Selçuki Devletleri Tarihi III, 04.1944, S. 2456, s. 14

- Toplumsal

- O. Salih, İşaretler: Fatih Halkevine Dair..., 17.06.1943, S. 2436, s. 282

1.3.1.1.2. Sinema Eleştirisi

- AKBAL, Oktay, Kıskaç, 26.03.1942, S. 2379, s. 223, 227
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Ufak- Tefek: Hollywood’ta Bir Türk Artisti (!), 10.03.1944, S. 2453, s. 13
- CHAPLİ[N], Charlie, Sinema ve Sanat Dünyası[1]: Sansür Sinemayı Mahvediy[o], 24.02.1944, S. 2451, s. 2
- GÖKŞEN, Enver Naci, Bir Filmin Gecikmiş Bir Tenkidi: Kıskaç, 24.09.1942, S. 2405, s. 218, 225
- Hadaska, Ufak-Tefek: Sinema İlanları, 07.04.1944, S. 2457, s. 15
- Mefisto, Kulis Arasında: Dertli Pınar, [24.03.1944], S. 2455, s. 13
- Ok. Salih, Sinema ve Sanat Dünyası: Türk Filimciliği ve Hazım, 13.04.1944, S. 2458, s. 17
- YAMAÇ, Cavit, Vitrin, 03.09.1942, S. 2402, s. 183, 190

1.3.1.1.3. Fıkra

- Ahlak

GÜRESİN, Ecvet, En Büyük Davamız: Ahlak, 10.03.1944, S. 2453, s. 3, 12

İmzasız, Hayattan Parçalar: En Büyük Davamız: Ahlak, 10.03.1944, S. 2453, s. 10

- Basın-Yayın

AKBAL, Oktay, Ahmet İhsan ve Servetifünun : Ahmet İhsan ve Genç Nesil, 31.12.1942, S. 2419, s. 78

ALUS, Sermet Muhtar, Üstad Ahmet İhsan'a Dair, 14.01.1943, S. 2421, s. 104, 112

[ARUN, Halit] Özdemir Yasaman, Ahmet İhsan Tokgöz, 31.12.1942, S. 2419, s. 86

BAYSAL, Faik, Ahmet İhsan ve Servetifünun : Büyük Kaybımız, 31.12.1942, S. 2419, s. 78- 79

BELGİL, Vehbi, Ahmet İhsan Tokgöz, 07.01.1943, S. 2420, s. 91

Bir Muharrir, Ahmet İhsan Tokgöz, 07.01.1943, S. 2420, s. 91

DİZMAN, Mehmet, Ahmet İhsan ve Servetifünun : Ahmet İhsan Tokgöz, 31.12.1942, S. 2419, s. 79, 86

[GÖÇEN], Leskovikli Hayrettin [Nedim], "Servetifünun" un 1000'inci nüshasında, Leskovikli Hayrettin'in "Tanin" den dercedilerek çıkan yazısı, 26.03.1942, S. 2379, s. 218, 220

GÜRESİN, Ecvet, Basının Vazifeleri, 13.04.1944, S. 2458, s. [3]

GÜVEMLİ, Zahir Sıtkı, Ahmet İhsan ve Mecmuası, 07.01.1943, S. 2420, s. 96, 100

İstiklal Gazetesi, İstiklal Gazetesinden, 07.05.1942, S. 2385, s. 290

KARASU, Albert, Ahmet İhsan, 07.01.1943, S. 2420, s. 93

KARAY, Refik Halit, Ahmet İhsan İçin...: Birkaç Ahmet İhsan İsteriz, 07.01.1943, S. 2420, s. 93

KOÇER, Suavi, Ahmet İhsan ve Servetifünun : Ahmet İhsan ve Gençlik, 31.12.1942, S. 2419, s. 79

KOÇER, Suavi, Babamızı Kaybettik, 07.01.1943, S. 2420, s. 90, 100

METE, İzzettin, Ahmet İhsan ve Servetifünun..., 31.12.1942, S. 2419, s. 79

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Ahmet İhsan'ın Değeri, 07.01.1943, S. 2420, s. 97

OZANSOY, Gavsi, Babamızı Kaybettik, 07.01.1943, S. 2420, s. 90

OZANSOY, Gavsi, Servetifünun 52 Yaşına Girerken, 02.04.1942, S. 2380, s. 232

OZANSOY, Halit Fahri, Ahmet İhsan Tokgöz, 14.01.1943, S. 2421, s. 103

Safa Peyami, Ahmet İhsan Öldü!: Ahmet İhsan ve Servetifünun, 31.12.1942, S. 2419, s. 76

Servetifünun, Ölümünün İlk Yıl dönümünde Ahmet İhsan, 13.01.1944, S. 2450, s. 136

Servetifünun Yazı Ailesi, Gazetemiz Tekrar Çıkarken: Servetifünun ve Gençlik, 18.03.1943, S. 2423, s. 125

SARACOĞLU, Cemalettin, Ahmet İhsan Artık Yaşamıyor, 31.12.1942, S. 2419, s. 80

TANYOL, Cahit, Ahmet İhsan'ın Değeri, 07.01.1943, S. 2420, s. 97

YALÇIN, Hüseyin Cahit, Ahmet İhsan'ın Vefatı, 07.01.1943, S. 2420, s. 92

YAMAÇ, Cavit, Ahmet İhsan ve Servetifünun : Ahmet İhsan'ın Arkasından, 31.12.1942, S. 2419, s. 77, 86

- Batı Edebiyatı

AKBAL, Oktay, Doğumunun Yüzüncü Yılında Mallarme, 09.04.1942, S. 2381, s. 243

- Cumhuriyet, bk. Siyaset

- Dil

OZANSOY, Halit Fahri, Türk Dili Bayramı, 01.10.1942, S. 2406, s. 229

- Edebî Şahsiyetler

GÖNÇ, Reşit Halit, Rahmetli Sadri Ertem, 18.11.1943, S. 2445, s. 73

İmzasız, Avni Atasoy Hakkında, 16.09.1943, S. 2439, s. 12

İmzasız, Ölmeyen Sadri Ertem, 25.11.1943, S. 2446, s. 93

İmzasız, Ölmeyen Sadri Ertem: Sadri Ertem Beynelmilel Bir Şöhretti, 18.11.1943, S. 2445, s. 76

İmzasız, Tarih İçin Notlar Ömer Seyfettin, 04.1944, S. 2456, s. 10

KARAY, Refik Halit, Her Yaştakinin Okuduğu Muharrir, 02.04.1942, S. 2380, s. 230

KÖSEMİHALOĞLU, İrfan Emin, Sadri'nin Arkasından, 25.11.1943, S. 2446, s. 92

KUTLU, Şemsettin, Edebiyat Konuşmaları: Bir Münakaşaya Dair, 29.10.1942, S. 2410, s.

284

NECATİ[GİL, Mehmet] Behçet, Rüştü Ölünce, 21.01.1943, S. 2422, s. 123

ULUNAY, [Mahmut Refi Cevad], Onlara Borcumuz, 26.03.1942, S. 2379, s. 223, 227

- Felsefe

M.[ahmut] Çamay, Bir Filozof Geliyor, 22.04.1943, S. 2428, s. 186

- Kültür, Sanat ve Edebiyat

İmzasız, Dedikodu, 24.02.1944, S. 2451, s. 12, 15

İmzasız, Dedikodu, 02.03.1944, S. 2452, s. 10

İmzasız, Dedikodu, 10.03.1944, S. 2453, s. 8- 9

İmzasız, Dedikodu, [17.03.1944], S. 2454, s. 8-9

İmzasız, Dedikodu, [24.03.1944], S. 2455, s. 8- 9

İmzasız, Dedikodu, 04.1944, S. 2456, s. 7 [8]- 8 [9]

İmzasız, Dedikodu, 07.04.1944, S. 2457, s. [10]- [11]

İmzasız, Dedikodu, 27.04.1944, S. 2460, s. 10- 11

İmzasız, Laf Arasında Bir Köşecik, 18.05.1944, S. 2463, s. 10- [11]

Öz-Öz, Dedikodu, 13.04.1944, S. 2458, s. 10- 11- 12

Öz-Öz, Dedikodu, 20.04.1944, S. 2459, s. 10- 11

Öz-Öz, Dedikodu, 04.05.1944, S. 2461, s. 10- 11

Öz-Öz, Dedikodu, 11.05.1944, S. 2462, s. 10- 11

- Güzel Sanatlar

Heykel ve Heykeltraş

İmzasız, Sinan Abidesi ve Hüseyin Anka, 27.04.1944, S. 2460, s. 6

Müzik

AKBAL, O.[ktay], Ankara'da Beethoven, 12.05.1942, S. 2377, s. 199

ONGER, Fahir, —, [24.03.1944], S. 2455, s. 10

Resim

İmzasız, Bugünkü Resim, 25.05.1944, S. 2464, s. 13

Sanat

ARIBURNU, Orhon [Murat], Yeni Sanat Doğuyor, 04.1944, S. 2456, s. 3

M. Korkmazoğlu, Güzel Sanatlar Akademisi, 27.08.1942, S. 2401, s. 172, 179

M. Korkmazoğlu, Plastik Sanata Dair, 06.08.1942, S. 2398, s. 142

MAXWELL, Elsa, Çeviren: Ok. Salih, Sinema ve Sanat Dünyası: Hollywood'un Mesut İnsanları, 04.05.1944, S. 2461, s. 15, [18]

Salâhattin Korkmazoğlu, Sanat Köşesi: Değer, 24.09.1942, S. 2405, s. 226

Tiyatro ve Tiyatrocular

M.[ahmut] Çamay, Sanat: Yeni Bir Tiyatro, 18.11.1943, S. 2445, s. 77, 82

EDİGE, Kemal, Sanatkâr Naşid, 06.05.1943, S. 2430, s. 219

[ERTUĞRUL, Muhsin] S. Moray, Sanat: Max Reinhardt'ın Ölümü, 23.12.1943, S. 2449, s. 123

KONANÇ, Enver, Ufak- Tefek: Büyük Sanatkâr Hazım İçin, 13.04.1944, S. 2458, s. 15

YAMAÇ, Cavit, Avni Dilligil, 05.02.1942, S. 2372, s. 134

- Sosyal, Siyasi ve Tarihî

Siyaset

AKBAL, Oktay, Büyük İnsan Atatürk, 12.11.1942, S. 2412, s. 305

- Anthony Eden, Stafford Cripps, Herbert Morisson, Oliver Littelton, Ernest Bevin, William Beveridge, Henry Wallece, Sumner Wels, Yirminci Asır Yarının Dünyası: İngiliz ve Amerika Büyüklerinin Fikirleri, 10.03.1944, S. 2453, s. 7
- ARTAN, Hilmi, Halk Partisi, 16.09.1943, S. 2439, s. 2
- [ARUN, Halit] Özdemir Asaf, 29 Teşrinevvel 1943, 04.11.1943, S. 2443, s. 53
- ATAY, [Mustafa] Falih Rıfkı, Cumhuriyetin Kurucusu Atatürk, 04.11.1943, S. 2443, s. 50
- BORAN, İhsan, Asker Atatürk, 12.11.1942, S. 2412, s. 304
- CUMMINGS, A. J., Vesikalar: Çörçilin Esrarengiz Dostu Kimdir? İngiliz Başvekilinin En Samimi Arkadaşı, 18.05.1944, S. 2463, s. 5
- ÇİMEN, Yaşar, Harp ve Vatikan, 16.09.1943, S. 2439, s. 3
- DAVER, Abidin, Barışın Kalesi Türkiyemiz, 04.11.1943, S. 2443, s. 54, 56
- İmzasız, Balkanlar ve Harp: Yugoslav Çeteleri, 23.12.1943, S. 2449, s. 125, 130,
- İmzasız, Büyük Asker Atatürk, 11.11.1943, S. 2444, s. 64- 65, 67, 72
- İmzasız, Vesikalar: General Clark'ın Sergüzeşti, 16.12.1943, S. 2448, s. 115-116
- KOÇER, Suavi, 20'nci Cumhuriyet Bayramı, 04.11.1943, S. 2443, s. 52, 60
- Sir David Ross (Oxford Üniversitesi Rektörü), Yirminci Asır: Atlantik Beyannamesinin Tahakkuk İmkânları, 02.03.1944, S. 2452, s. 7
- SÖYLEMEZOĞLU, Eski Moskova Büyükelçisi Galip Kemali, Ufuklar: Siyasette Muvaffakiyetin Sırrı, 02.03.1944, S. 2452, s. 3, 12
- RESTON, James D., Vesikalar: İngilizler Nasıl Çalışıyor? İngiliz Milleti Bu Harbe Nasıl Alıştı?, 11.05.1944, S. 2462, s. 12, [18]
- YAMAÇ, Cavit, En Büyük Bayram, 04.11.1943, S. 2443, s. 49
- İmzasız, Küçük Notlar, 18.05.1944, S. 2463, s. 4
- İmzasız, Küçük Notlar, 25.05.1944, S. 2464, s. 7

Sosyal

- BAYSAL, Mediha Muzaffer, 13'üncü Tasarruf Haftası, 17.12.1942, S. 2417, s. 53- 54, 59
- GÜRESİN, Ecvet, Dertler: Lüks Meselesi, 24.02.1944, S. 2451, s. 7
- GÜRESİN, Ecvet, Realite, 04.05.1944, S. 2461, s. 3
- İmzasız, Boşanmalar Şehri Reno, 02.03.1944, S. 2452, s. 8
- İmzasız, Küçük Notlar, 25.05.1944, S. 2464, s. 7

- İmzasız, Tarihin Garibeleri: Şahsiyet Kurbanları, [17.03.1944], S. 2454, s. [16]
- METE, İzzettin, Bir Teşebbüs Adamı, 25.11.1943, S. 2446, s. 94
- ONGER, Fahir, Yirminci Asır: Avrupa Hülasası, 27.04.1944, S. 2460, s. 9, 14
- Servetifünun, 19 Mayıs'ın Önemi, 18.05.1944, S. 2463, s. 3
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Unutulmak Azabı, 23.07.1942, S. 2396, s. 110
- [TOKGÖZ], Ahmet İhsan, Antoloji: 54 Yıl Evvel Bugün, 13.04.1944, S. 2458, s. 10
- TOKGÖZ, A.[hmet] İ.[hsan], Singapur, 22.01.1942, S. 2370, s. 110, 117 (tarihi yazılara girebilir)
- YAMAÇ, Cavit, 1942 Bir Yılın Kısa Bilançosu, 10.12.1942, S. 2416, s. 37
- YAMAÇ, Cavit, Parantez: Atinalı Deli, 20.04.1944, S. 2459, s. 9
- YAMAÇ, Cavit, Ebediyet Susuzluğu, 11.05.1944, S. 2462, s. 3
- YASSITEPE, Adnan, Nihayet, 28.05.1942, S. 2388, s. 15

Tarih

- İmzasız, 1942 Biterken, 10.12.1942, S. 2417, s. 49
- İmzasız, Çeviren: Ahmet İhsan Tokgöz: Dünya kurulalı beri devam eden başlangıçlar!, 02.04.1942, S. 2380, s. 229
- İmzasız, Çin Medeniyeti, 27.04.1944, S. 2460, s.14
- TÜLBENTÇİ, F.[eridun] Fazıl, Geçmişte Bugün: İstanbul'un Fethi ve Fatih Sultan Mehmet, 25.11.1943, S. 2446, s. 89

- Spor

- ETENSEL, Vedat, Spor: Futbol Nasıl Doğdu?, 11.05.1944, S. 2462, s. 14
- ETENSEL, Vedat, Spor: Jimnastiğin Terbiyevi Kıymetini Unutmamalıyız., 18.05.1944, S. 2463, s. 14, [18]

1.3.1.1.4. Araştırma-İnceleme

- Basın-Yayın

İmzasız, Ahmet İhsan Servetifünun'u Nasıl Kurdu Nasıl Yaşattı, 07.01.1943, S. 2420, s. 94-95, 100

İmzasız, Ahmet İhsan Servetifünun'u Nasıl Kurdu Nasıl Yaşattı..., 31.12.1942, S. 2419, s. 82- 83, 87

İmzasız, Ahmet İhsan Servetifünun'u Nasıl Kurdu, Nasıl Yaşattı, 14.01.1943, S. 2421, s. 111- 112

- Batı Edebiyatı

BİLLY, Andre, Çeviren: Kenan Harun, Avrupa Vesaire: Modernizmin Babası, [24.03.1944], S. 2455, s. 5, [16]

BİRSEL, Salâh, Mefisto'nun İmkânları, 01.10.1942, S. 2406, s. 234

BORAN, İhsan, Dünya Edebiyatının Son Elli Yılı: Edebiyat Panoraması, 24.12.1942, S. 2418, s. 64, 71

BORAN, İhsan, Sanat ve Edebiyat Tetkikleri: Dünya Edebiyatının Son Elli Yılı, 23.07.1942, S. 2396, s. 113

BORAN, İhsan, Sanat ve Edebiyat Tetkikleri: Dünya Edebiyatının Son Elli Yılı II, 06.08.1942, S. 2398, s. 138, 143

DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, Edebiyat Konuşmaları: İngiliz Edebiyatına Toplu Bir Bakış, 23.04.1942, S. 2383, s. 267

GÜNEYSU, Alâettin, Dünya Edebiyatı: İngiliz Esseyleri, 11.11.1943, S. 2444, s. 68

GÜNEYSU, Alâettin, Dünya Edebiyatından: İngiliz Esseyleri II, 02.12.1943, S. 2447, s. 100

Kallimachos, Çeviren: O. Kazanlı, Defne Dalı, [17.03.1944], S. 2454, s. 7

MILLE, Pierre, Çeviren: Oktay Akbal, Fransız Romanı Hakkında Etütler: Harp Romanları, 15.10.1942, S. 2408, s. 258, 263

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Orientalisme, 01.04.1943, S. 2425, s. 151, 160

ONGER, Fahir, Sanat Davalarımız: Bazı Hayranlıklarımız, 13.01.1944, S. 2450, s. 135, 140

ONGER, Fahir, Realizme Dair, 18.11.1943, S. 2445, s. 79, 82

Platon, Çeviren: Vehbi Belgil, Hakiki Belagat, 24.12.1942, S. 2418, s. 68

PROTOPOPESCU, Dragoş, Çeviren: Cavit Yamaç, Bir Mucize: Shakespeare, 14.05.1942, S. 2386, s. 306, 311

PROTOPOPESCU, Dragoş, Çeviren: Cavit Yamaç, Bir Mucize: Shakespeare II, 21.05.1942, S. 2387, s. 6, 10- 11

PROTOPOPESCU, D.[ragoş], Çeviren: Cavit Yamaç, Bir Mucize: Shakespeare III, 28.05.1942, S. 2388, s. 18, 21

PROTOPOPESCU, D.[ragoş], Çeviren: Cavit Yamaç, Bir Mucize: Shakespeare IV, 11.06.1942, S. 2390, s. 42

PROTOPOPESCU, D.[ragoş], Çeviren: Cavit Yamaç, Bir Mucize: Shakespeare V, 02.07.1942, S. 2393, s. 78, 81

PROTOPOPESCU, D.[ragoş], Çeviren: Cavit Yamaç, Bir Mucize: Shakespeare VI, 30.07.1942, S. 2397, s. 126, 130

[TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Şairin Büyük Aşkı, 20.08.1942, S. 2400, s. 160, 164

YAMAÇ, Ziya, Sanat Konuşmaları: Epigram Hakkında Notlar, 21.10.1943, S. 2442, s. 41

- Çin Edebiyatı

İmzasız, Avrupa Vesaire: Çin Harp Edebiyatı, [17.03.1944], S. 2454, s. 5

- Dil

M. Korkmazoğlu, Yabancı Dil Tedrisatı Hakkında, 25.05.1944, S. 2464, s. 6

- Edebiyat Teorisi

Nesir

AKBAL, Oktay, On sekiz Yılın Türk Edebiyatı, 08.01.1942, S. 2368, s. 94-95

PAMİRLİ, O.[sman] Turgut, Bugünkü Nesli Kimler Temsil Ediyor?, 13.05.1943, S. 2431, s. 228- 229

Şiir

- AKBAL, Oktay, Yirmi Yıllık Türk Şiirine Bir Kuş bakışı: Şiirde Genç Nesil, 22.10.1942, S. 2409, s. 269
- AKBAL, Oktay, Yirmi Yıllık Türk Şiirine Bir Kuş bakışı: Şiirde Genç Nesil II, 29.10.1942, S. 2410, s. 285
- AKBAL, Oktay, Yirmi Yıllık Türk Şiirine Bir Kuş bakışı: Şiirde Genç Nesil II [III], 05.11.1942, S. 2411, s. 297, 299
- ATAOL, Nejat, Son Senelerin Şiirlerinde Mevsim, 04.05.1944, S. 2461, s. 14, 16
- DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, Didakto- Lirik Şiir: “Bacalar” Hakkında, 05.03.1942, S. 2376, s. 188
- KOCAGÖZ, Samim, Bugünkü Şiirimiz, 24.09.1942, S. 2405, s. 222, 227
- KOCAGÖZ, Samim, Bugünkü Şiirimiz II, 01.10.1942, S. 2406, s. 235, 239
- KOCAGÖZ, Samim, Bugünkü Şiirimiz III, 08.10.1942, S. 2407, s. 247
- KOCAGÖZ, Samim, Bugünkü Şiirimiz IV, 15.10.1942, S. 2408, s. 259, 263
- KOCAGÖZ, Samim, Bugünkü Şiirimiz V, 22.10.1942, S. 2409, s. 271, 275
- PAMİRLİ, O.[sman] Turgut, Bugünkü Nesli Kimler Temsil Ediyor? II, 20.05.1943, S. 2432, s. 236
- PAMİRLİ, Osman Turgut, Bugünkü Şiirin Unsurları: Şiirde Realizm 1, 02.09.1943, S. 2437, s. 296- 297
- PAMİRLİ, Osman Turgut, Bugünkü Şiirin Unsurları: Şiirde Realizm 2, 09.09.1943, S. 2438, s. 312- 313
- PAMİRLİ, Osman Turgut, Bugünkü Şiirin Unsurları: Şiirde Realizm 3, 16.09.1943, S. 2439, s. 6, 12

- Güzel Sanatlar

Müzik

- EWEN, David, Çeviren: Oktay Akbal, Amerika’da Musiki, 20.04.1944, S. 2459, s. 12

Resim, Ressamlar

- DRANAS, Ahmet Muhip, Türk Resim Tarihine Bir Bakış: Türk Ressamları, 19.11.1942, S. 2413, s. 4, 11
- ONGER, Fahir, Leonardo'nun Ledası, 11.05.1944, S. 2462, s. 9, 16

Sanat

- AYDOSLU, Raşit, Sanat ve Cemiyet, 13.04.1944, S. 2458, s. 12
- BORAN, İhsan, Sanatta Aranan Faziletler, 01.01.1942, S. 2367, s. 75, 83
- ONGER, Fahir, Sanat Hakkında Düşünceler ve Hükümler: Sanat ve Tabiat, 08.10.1942, S. 2407, s. 245, 251

Sinema

- İmzasız, Sinema ve Sanat Dünyası: Hollywood'daki Fransız Rejisörleri, 10.03.1944, S. 2453, s. 15
- İmzasız, Sinema ve Sanat Dünyası: Makyaj Sanatı, 11.05.1944, S. 2462, s. 15
- KOÇER, Suavi, Sanat: Büyük Bir Sanat Hadisesi Fantasia, 16.12.1943, S. 2448, s. 114, 117
- KOÇER, Suavi, Büyük Bir Sanat Hadisesi: Fantasia II, 23.12.1943, S. 2449, s. 129
- Ok. Salih, Sinema ve Sanat Dünyası: Cecil B. de Mille, [24.03.1944], S. 2455, s. 15
- Ok. Salih, Sinema ve Sanat Dünyası: Hollywood'daki Fransız Artistleri, [17.03.1944], S. 2454, s. 15

Tiyatro

- AKAT, Mufit, Tiyatro ve Operet, 18.05.1944, S. 2463, s. [11], 17
- BİLGA, S. Nahit, Comedia dell'Arte ve Tuluat Sanatı, 24.12.1942, S. 2418, s. 69
- BİLGA, S. Nahit, Commedia dell'Artenin Ahlaki Ciheti, 10.06.1943, S. 2435, s. 271, 280
- BİLGA, S. Nahit, İspanyol Tiyatrosu, 12.05.1942, S. 2377, s. 201
- BİLGA, S. Nahit, Notlar, 25.05.1944, S. 2464, s. 7
- BİLGA, S. Nahit, S. Nahit Bilga'nın Bir Etüdü: Tuluat Sahnesi, 19.03.1942, S. 2378, s. 214

- BİLGA, S. Nahit, S. Nahit Bilga'nın Bir Etüdü: Tuluat Sahnesi II, 02.04.1942, S. 2380, s. 236
- BİLGA, S. Nahit, S. Nahit Bilga'nın Bir Etüdü: Tuluat Sahnesi III, 09.04.1942, S. 2381, s. 245
- BİLGA, S. Nahit, S. Nahit Bilga'nın Bir Etüdü: Tuluat Sahnesi IV, 16.04.1942, S. 2382, s. 261
- BİLGA, S. Nahit, S. Nahit Bilga'nın Bir Etüdü: Tuluat Sahnesi V, 23.04.1942, S. 2383, s. 272
- BİLGA, S. Nahit, S. Nahit Bilga'nın Bir Etüdü: Tuluat Sahnesi VI, 30.04.1942, S. 2384, s. 282
- BİLGA, S. Nahit, Sofokles ve Tiyatro, 20.05.1943, S. 2432, s. 240, 244
- BİLGA, S. Nahit, Tiyatro: Bizde Tuluat, 09.09.1943, S. 2438, s. 315- 316
- BİLGA, S. Nahit, Tiyatro: Dekora Dair, 20.08.1942, S. 2400, s. 165
- BİLGA, S. Nahit, Tiyatro: Eski Ramazanlarda Tiyatro [1], 10.12.1942, S. 2416, s. 38
- BİLGA, S. Nahit, Tiyatro: Eski Ramazanlarda Tiyatro [2], 17.12.1942, S. 2417, s. 56
- BİLGA, S. Nahit, Tiyatro: Ramp, 01.10.1942, S. 2406, s. 230, 239
- BİLGA, S. Nahit, Tiyatro: Tiyatroda Aksiyon, 13.08.1942, S. 2399, s. 146, 155
- BİLGA, S. Nahit, Tiyatro: Tiyatroda Dekor, 04.06.1942, S. 2389, s. 27, 35
- BİLGA, S. Nahit, Tiyatro: Tiyatroya Dair, 09.07.1942, S. 2394, s. 94
- BİLGA, S. Nahit, Türk Tiyatro Tarihine Bir Bakış: Tanzimat ve Tiyatro, 03.12.1942, S. 2415, s. 33, 35
- BİLGA, S. Nahit, Türkiye'de İlk Tiyatro Yazarlar: Ahmet Mithat, 05.03.1942, S. 2376, s. 183, 191
- BORAN, İhsan, Edebiyat Konuşmaları: Dünya Edebiyatının Son Elli Yılı, 21.10.1943, S. 2442, s. 40, 48
- BORAN, İhsan, Yunan Tragediası, 13.01.1944, S. 2450, s.134
- DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, Kraliçe Elizabet Devrinin Dramatürqleri, 26.02.1942, S. 2375, s. 177, 179
- GÜVEMLİ, Zahir [Sıtkı], Şair Evlenmesi [3], 25.03.1943, S. 2424, s. 148
- GÜVEMLİ, Zahir Sıtkı, Şair Evlenmesi Hakkında Notlar, 21.01.1943, S. 2422, s. 114
- GÜVEMLİ, Zahir Sıtkı, Şair Evlenmesi Hakkında Notlar [2], 18.03.1943, S. 2423, s. 128
- [İRGAT], Cahit Saffet, Tiyatro: Çehov'un Kahramanları, [17.03.1944], S. 2454, s. 6

- [IRGAT], Cahit Saffet, Tiyatro: Doktorun Muamması, 04.05.1944, S. 2461, s. 9
- [IRGAT], Cahit Saffet, Tiyatro: IV'üncü Hanri, 13.04.1944, S. 2458, s. 8, 12
- IRGAT, Cahit Saffet, Tiyatro: Shaw'un 9 Kahramanı, 18.05.1944, S. 2463, s. 12, 17
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Yunan Tiyatrosu ve Ortaoyunu, 20.05.1943, S. 2432, s. 237
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Yunan Tiyatrosu ve Ortaoyunu, 27.05.1943, S. 2433, s. 249, 256
- REINHARDT, Max, Tiyatro: Aktöre Dair, 23.12.1943, S. 2449, s. 124, 130
- YAMAÇ, Cavit, Fırtınalı Bir Gece, 13.05.1943, S. 2431, s. 223, 231

1.3.1.1.5. Haber Yazısı

- Edebiyat

- Cumhuriyet, "Perişan Hisler" Muharriri Stefan Zweig, 12.05.1942, S. 2377, s. 201
- Cumhuriyet, Türk Edebiyat ve Basınının Acı Kaybı, 31.12.1942, S. 2419, s. 80- 81
- Hadaska, Tarih İçin Notlar: Büyük Bir Edip Öldü!, 02.03.1944, S. 2452, s. 10
- İkdam, Ahmet İhsan Vefat Etti, 31.12.1942, S. 2419, s. 86
- İmzasız, —, 24.02.1944, S. 2451, s. 3
- İmzasız, Ahmet İhsan Merasimle Gömüldü, 31.12.1942, S. 2419, s. 75, 86
- İmzasız, Arkadaşımız Cemalettin Server'in Elim Bir Kaybı, 26.02.1942, S. 2375, s. 175, 179
- İmzasız, Çok Acı Bir Kayıp: Arkadaşımız Romancı Selâhattin Enis'i Kaybettik, 11.06.1942, S. 2390, s. 38
- İmzasız, Millî Şef Vatandaşlarının Dil Bayramını Kutladı, 01.10.1942, S. 2406, s. 229
- İstiklal, Bugün Üstat Ahmet İhsan'ın Matemini Tutuyoruz, 07.01.1943, S. 2420, s. 98
- K. C., Akisler, Bu Seslerin Gölgesi Şairi Yeni Bir Eser Hazırlıyor, 13.05.1943, S. 2431, s. 230
- La Republique, Türk Basınının Matemini: Merhum Ahmet İhsan'ın Hayatı ve Eserleri, 07.01.1943, S. 2420, s. 98
- Le Journal d'Orient, Ahmet İhsan Öldü, 31.12.1942, S. 2419, s. 85- 86
- Servetifünun, Avni Atasoy Öldü, 09.09.1943, S. 2438, s. 313
- Servetifünun, Avni Atasoy, 04.05.1944, S. 2461, s. 12
- Servetifünun, Değerli Hikâyecisi Kenan Hulûsi'yi ve Muharrir İskender Fahrettin Sertelli'yi Kaybettik, 03.06.1943, S. 2434, s. 257

Servetifünün, İki Büyük Kayıp: Fethi Okyar ve Faik Sabri Duran Öldü, 20.05.1943, S. 2432, s. 233

Servetifünün, Kısaca, 02.09.1943, S. 2437, s. 294

Servetifünün, Yeni Bir Kronik, 17.09.1942, S. 2404, s. 209

Son Telgraf, Servetifünün Sahibi Ahmet İhsan Vefat Etti, 07.01.1943, S. 2420, s. 98

Tan, Ahmet İhsan Tokgöz Öldü, 31.12.1942, S. 2419, s. 81

Tasviri Efkâr, Büyük Bir Kayıp, 31.12.1942, S. 2419, s. 81, 85

Vakit, Türk Basını Kuvvetli Bir Uzvunu Kaybetti, 31.12.1942, S. 2419, s. 85

YAMAÇ, Ziya, Büyük Bir Türk Romancısı: Hüseyin Rahmi İçin, [17.03.1944], S. 2454, s.

6

- Müzik

İmzasız, Aktüalite: Vilhelm Kempe'in Konseri, 15.04.1943, S. 2427, s. 183

- Resim, Ressamlar

İmzasız, Amerikan Ressamları, 11.05.1944, S. 2462, s. 6

İmzasız, Bir Heykeltraşın Sergisi, 13.04.1944, S. 2458, s. 16

İmzasız, İngiliz Ressamları Sergisi, [17.03.1944], S. 2454, s. 12

İmzasız, Resim Sergisi, [24.03.1944], S. 2455, s. 10 [12]

İmzasız, Osman Asaf, 15.10.1942, S. 2408, s. 253

- Sinema

İmzasız, Büyük Aktörümüz Hazım!, 18.05.1944, S. 2463, s. 15

İmzasız, Hollywood'ta Aktör Buhranı, 07.04.1944, S. 2457, s. 17

İmzasız, Sinema ve Sanat Dünyası: Hollywood Havadisleri, 20.04.1944, S. 2459, s. 15

İmzasız, Sinema ve Sanat Dünyası: Hollywood'dan Havadisler, 18.05.1944, S. 2463, s. 15

Ok. Salih, Sinema ve Sanat Dünyası: Ressam Gauguin'in Hayatı Filme Alınıyor, 27.04.1944, S. 2460, s. 17

- Tiyatro

İmzasız, Akisler: İki Güzel Müsamere, 13.05.1943, S. 2431, s. 230

İmzasız, Yanlışlık, 11.05.1944, S. 2462, s. 14

İmzasız, Yaşadığımız Devir, 15.01.1942, S. 2369, s. 105

ONGER, Fahir, Tiyatro: Hazım, 07.04.1944, S. 2457, s. [11]

Servetifünün, Naşit Özcan Öldü, 29.04.1943, S. 2429, s. 207

- Yurt dışı

Ak., Siyaset Oyunu: Balkanlarda Kaynaşma, 02.03.1944, S. 2452, s. 9

BORAN, İhsan, Cephelerden ve Dünyadan: Almanya Romanya'yı Müdafaa Edebilecek Mi?, 20.04.1944, S. 2459, s. 5

BORAN, İhsan, Cephelerden ve Dünyadan: Harp Cephelerinden, 07.04.1944, S. 2457, s. 5, 14

BORAN, İhsan, Cephelerden ve Dünyadan: Harp Cephelerinin Panoraması, 27.04.1944, S. 2460, s. 5

BORAN, İhsan, Cephelerden ve Dünyadan: İkinci Cephe Meselesi, 04.1944, S. 2456, s. 5, 16

DEMİREL, Ali Rıza, Cephelerden ve Dünyadan: Transilvanya Meselesi, 13.04.1944, S. 2458, s. 5- [6]

İmzasız, Cephelerden ve Dünyadan: Rommel'in Büyük Şöhreti, 10.03.1944, S. 2453, s. 5, 15

İmzasız, Fransa'da Gizli Çıkan Gazeteler, [24.03.1944], S. 2455, s. 10 [12]

İmzasız, Siyaset Dünyasından Akisler, 02.03.1944, S. 2452, s. 9

İmzasız, Siyaset Oyunu: Çörçil Nutuklarını Nasıl Hazırlıyor?, 04.1944, S. 2456, s. 8 [9]- 14

İmzasız, Tarih İçin Notlar: Yurtta ve Dışarda, 27.04.1944, S. 2460, s. 4

İmzasız, Tarih İçin Notlar: Yurtta, Dışarıda, 20.04.1944, S. 2459, s. 4

T.O.V., Cephelerden ve Dünyadan: Cepheler ve Cephe Gerileri, 11.05.1944, S. 2462, s. 5

T.O.V., Cephelerden ve Dünyadan: Harbe Dair, 04.05.1944, S. 2461, s. 4

Y.[akup] Ak[sel], Siyaset Oyunu: Ciano'nun Ölümüne Ağlayanlar ve Sevinenler, 24.02.1944, S. 2451, s. 6

Yakup Aksel, Siyaset Oyunu: Cezayir'de Verilen Kararlar, [24.03.1944], S. 2455, s. 9

Yakup Aksel, Siyaset Oyunu: Fransa'da Hazırlık, [17.03.1944], S. 2454, s. 9

Yakup Aksel, Siyaset Oyunu: Mussolini'nin Israrı, 10.03.1944, S. 2453, s. 9

- Yurt içi

İmzasız, Acı Bir Kayıp: Dr. Server Kamil Tokgöz Öldü, 25.11.1943, S. 2446, s. 91- 92

İmzasız, Acı Bir Kayıp: Meşhur Avukat Haydar Rıfat'ı Kaybettik, 17.12.1942, S. 2417, s.

52

İmzasız, Ankara'da Von der Golç İhtifali, 30.04.1942, S. 2384, s. 278

İmzasız, Fikri Tüzer, 20.08.1942, S. 2400, s. 157- 158

İmzasız, Halide Özsoy'un Ölümü Dolayısıyla, 17.09.1942, S. 2404, s. 206

İmzasız, Menemencioğlu İstanbul Mebusu, 13.08.1942, S. 2399, s. 146

İmzasız, Millî Oyunlar Festivali Başlıyor, 13.08.1942, S. 2399, s. 146

İmzasız, Numan Menemencioğlu, 20.08.1942, S. 2400, s. 157- 158

İmzasız, Recep Peker, 20.08.1942, S. 2400, s. 157- 158

İmzasız, Ruzvelt'in Şahsi Mümessili: Wandel Wilki Ankara'da!, 10.09.1942, S. 2403, s. 193

İmzasız, Saraçoğlu Kabinesi Programında Neler Var?, 06.08.1942, S. 2398, s. 134

İmzasız, Suphi Arslan Vefat Etti: Merhumun Tercümeihâli, 01.04.1943, S. 2425, s. 160

ÖZDEN, Şinasi, Mutlu Bir Yıl dönümü: Siyasal Bilgiler Okulunun 86'ncı Dönüm Yılı, 17.12.1942, S. 2417, s. 55, 58

İmzasız, Tarih İçin Notlar: Yurtta ve Dışarda, 27.04.1944, S. 2460, s. 4

İmzasız, Tarih İçin Notlar: Yurtta, Dışarıda, 20.04.1944, S. 2459, s. 4

1.3.1.1.6. Sohbet

- Siyasi ve Sosyal

TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 01.01.1942, S. 2367, s. 73-74

TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 08.01.1942, S. 2368, s. 85-86

TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 15.01.1942, S. 2369, s. 97-98

TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 22.01.1942, S. 2370, s. 109-110

TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 29.01.1942, S. 2371, s. 121-122, 129

TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 05.02.1942, S. 2372, s. 133

- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 12.02.1942, S. 2373, s. 145-146
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 19.02.1942, S. 2374, s. 157-158
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 26.02.1942, S. 2375, s. 169-170, 178
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 05.03.1942, S. 2376, s. 181-182
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 12.05.1942, S. 2377, s. 193- 194
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 19.03.1942, S. 2378, s. 205- 206
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 26.03.1942, S. 2379, s. 217- 218
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 02.04.1942, S. 2380, s. 229- 230
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 09.04.1942, S. 2381, s. 241- 242
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 23.04.1942, S. 2383, s. [265]
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 30.04.1942, S. 2384, s. 277- 278
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 07.05.1942, S. 2385, s. 289- 290
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 14.05.1942, S. 2386, s. 301- 302
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 21.05.1942, S. 2387, s. 1- 2- 3
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 28.05.1942, S. 2388, s. 13- 14
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 04.06.1942, S. 2389, s. 25- 26
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 11.06.1942, S. 2390, s. 37- 38
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 25.06.1942, S. 2392, s. 61-62
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 09.07.1942, S. 2394, s. 85
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 16.07.1942, S. 2395, s. 97
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 30.07.1942, S. 2397, s. 121- 122
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 06.08.1942, S. 2398, s. 133- 134
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 13.08.1942, S. 2399, s. 145- 146
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 27.08.1942, S. 2401, s. 169- 170
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 03.09.1942, S. 2402, s. [181- 182]
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 17.09.1942, S. 2404, s. 205-206
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali, 08.10.1942, S. 2407, s. 241, 246
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali: Abdülhak Hâmid'in Beşinci Ölüm Yılı dönümü, 16.04.1942, S. 2382, s. 253- 254
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Hafta Hasbihali: Profesör Goegg, 22.10.1942, S. 2409, s. 265, 275

- Basın-Yayın

YAMAÇ, Ziya, Ahmet İhsan Tokgöz, 21.01.1943, S. 2422, s. 115

- Diğer

[AKSAL], Sabahattin Kudret, Dedikodu, 24.09.1942, S. 2405, s. 221, 226- 227

[AKSAL], Sabahattin Kudret, Dedikodu, 26.11.1942, S. 2414, s. 16

[AKSAL], Sabahattin Kudret, Dedikodu, 18.03.1943, S. 2423, s. 135- 136

- Felsefe

TANRIKUT, Hasan, Fikir Musahabeleri: Dört Yıl Sonra, 05.11.1942, S. 2411, s. 294, 299

- Fen

TANEY, Raif, Fennî Musahabeler: Fennin Ruhiyata Tesiri, 10.12.1942, S. 2416, s. 42

- Güzel sanatlar

Müzik

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Musiki ve Kitaplar, 12.11.1942, S. 2412, s. 311

[ONARAN], Hüseyin Hulki, Musiki ve Kitaplar, 26.11.1942, S. 2414, s. 17, 23

Tiyatro

GÜNEBAKAN, Behçet, Safiye ve Alabanda, 03.09.1942, S. 2402, s. 187- [191]

1.3.1.1.7. Biyografi

- Türkiye

Tıp, Sağlık

- Dr. Refik Saydam

İmzasız, Kaybettiğimiz Büyük İnsan: Dr. Refik Saydam'ın Türk Milletine Hizmetlerle Geçen Hayatı, 16.07.1942, S. 2395, s. 98- 99

İmzasız, Refik Saydam'ı Kaybettik: Dr. Refik Saydam'ın Hayatı ve Hizmetleri, 09.07.1942, S. 2394, s. 86, 95

Edebî Şahsiyetler

- Hüseyin Suat Yalçın

BİLGA, S. Nahit, Hüseyin Suat'a Dair, 26.03.1942, S. 2379, s. 219

İmzasız, Büyük Edip Hüseyin Suat Yalçın Vefat Etti, 26.03.1942, S. 2379, s. 220, 227

- Hüseyin Rahmi

İmzasız, Hüseyin Rahmi'nin Eserleri, [17.03.1944], S. 2454, s. 12

- Selahattin Enis

İmzasız, Ölümü İle Basın Ailesini Yeis İçinde Bırakan Selâhaddin Enis'in Hayatı ve Eserleri, 18.06.1942, S. 2391, s. 50- 51

- Rüştü Onur

İmzasız, Rüştü Onur (1920- 1942), 21.01.1943, S. 2422, s. 123

- Sadri Ertem

İmzasız, Sadri Ertem Öldü: Kaybettiğimiz Büyük Yazarın Hayatı, 18.11.1943, S. 2445, s.

Siyasetçi

- Mustafa Kemal Atatürk

İmzasız, Büyük Atatürk'ün Hayatı, 12.11.1942, S. 2412, s. 307- 308- 309

[SOKU], Ziya Şakir, Atatürk, 11.11.1943, S. 2444, s. 63, 66, 72

- Rauf Orbay

İmzasız, Yeni Londra Büyük Elçimize Ait Bir Hatıra, 12.02.1942, S. 2373, s. 153

- Avrupa

Edebî Şahsiyetler

- Victor Hugo

AKBAL, Oktay, Victor Hugo'ya Dair, 10.09.1942, S. 2403, s. 196, 203

- Christopher Marlowe

GÜNEYSU, A.[lâettin], İngiliz Edebiyatı: Christopher Marlowe, 21.10.1943, S. 2442, s. 39

- Thomas More

DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, Th. Mare [Thomas More], 16.04.1942, S. 2382, s. 258

- Galsworthy

GÜNEYSU, Alâettin, Avrupa Vesaire: Galsworthy (Realist Dramın Üstadı), 07.04.1944, S. 2457, s. 6

- Charles Peguy

GÜNEYSU, Alâettin, Charles Peguy, 07.10.1943, S. 2441, s. 30- 36

- Wordsworth

GÜNEYSU, Alâettin, Tabiat Şairi: Wordsworth, [17.03.1944], S. 2454, s. 5

- Gerhard Hauptmann

İmzasız, 80'inci Jübilesi Münasebetiyle Gerhard Hauptmann, 03.12.1942, S. 2415, s. 31, 35

- Liviu Rebreanu

YAMAÇ, Cavit, Asılmışlar Ormanı Münasebetiyle: Liviu Rebreanu, 13.08.1942, S. 2399, s. 147

Y.[YAMAÇ], C.[Cavit], Liviu Rebreanu, 18.11.1943, S. 2445, s. 83- 84

Müzişyen

- Charles Gounod

AKBAL, O.[ktay], Tarih İçin Notlar: Gounod'nun Yıl dönümü, 10.03.1944, S. 2453, s. 6

- Ludwig van Beethoven

GÜRESİN, Ecvet, Beethoven'e Dair Notlar, 04.1944, S. 2456, s. 10, 15

GÜRESİN, Ecvet, Tarih İçin Notlar: Beethoven'e Dair, [24.03.1944], S. 2455, s. 10, [16]

- Wolfgang Amadeus Mozart

İmzasız, Çeviren: Niran T. Yetmen: Ölümünün 151'inci Yılı Münasebetiyle Mozart, 17.12.1942, S. 2417, s. 57- 58

İmzasız, Çeviren: Niran T. Yetmen: Ölümünün 151'inci Yılı Münasebetiyle Mozart,
24.12.1942, S. 2418, s. 66, 71

Oyuncu

- Robert Donat

Ok. Salih, Sinema ve Sanat Dünyası: Büyük Bir Sinema Yıldızı, 04.1944, S. 2456, s. 15

Ressam

- Rembrandt

ONGER, Fahir, Rembrandt'a Dair, 18.05.1944, S. 2463, s. 6- 7

Siyasetçi

- Anthony Eden

İmzasız, Krokiler: Anthony Eden Kimdir?, 16.12.1943, S. 2448, s. 112, 118

- Amerika

Düşünür

-Daniel Webster

DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, Amerika'nın Büyük Mütefekkirleri Daniel Webster,
08.01.1942, S. 2368, s. 89

Edebî Şahsiyetler

- John Burroughs

DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, Büyük Natüralist Amerikan Muharriri: John Burroughs,
09.04.1942, S. 2381, s. 243

- Thomas Bailey Alderich

DOSDOĞRU, M.[ehmet], Hulûsi, Amerika'nın Büyük Edibleri Thomas Bailey Alderich, 22.01.1942, S. 2370, s. 113, 117

- Walt Whitman

GÜNEYSU, Alâettin, Amerikan Edebiyatı: Demokrasinin Şairi Walt Whitman, 09.09.1943, S. 2438, s. 310, 313

- Oliver Wendel Holmes

DOSDOĞRU, M.[ehmet] Hulûsi, Sanat Dünyasından Portreler: Oliver Wendel Holmes, 16.04.1942, S. 2382, s. 258

Oyuncular

- Joan Leslie

İmzasız, Sinema ve Sanat Dünyası: Yeni ve Güzel Bir Yıldız: Joan Leslie, 25.05.1944, S. 2464, s. 13

- Paul Muni

Ok. Salih, Sinema ve Sanat Dünyası: Büyük Karakter Artisti: Paul Muni, 07.04.1944, S. 2457, s. 17

1.3.1.1.8. Mektup

1.1.1.8.1. Açık Mektup

- Polemik

AKBAL, Oktay, Cevap Veriyoruz: Bir Gazete, 21.01.1943, S. 2422, s. 117

- AKBAL, Oktay, Servetifünun 53 Yaşında ve Bazı Seslere Cevap, 08.04.1943, S. 2426, s. 161- 162
- BAYSAL, Faik, Cevap Veriyoruz: Bekliyoruz!, 21.01.1943, S. 2422, s. 117
- DİZMAN, Mehmet, Babadan Oğula, Oğuldan Babaya, 02.04.1942, S. 2380, s. 233
- FIRAT, H.[alil] Bedii, Verilen İki Cevap: Bir Gence Açık Mektup, 12.05.1942, S. 2377, s. 197, 203
- HARUN, Kenan, Bir Münakaşa ve Faruk Nafiz, 27.05.1943, S. 2433, s. 248, 256
- İmzasız, İki Münkir: Yusuf Ziya Ortaç, Orhan Seyfi Orhon, 23.09.1943, S. 2440, s. 20
- KOCAGÖZ, Samim, Dedikodu Yapmıyorum, 03.09.1942, S. 2402, s. [182]- 190
- KONANÇ, Enver, Bir Kerre Daha- Dinlesinler- Kıskançlık, 15.04.1943, S. 2427, s. 181, [SÜMER], Esat Sadun, Beşik Gıcırdıyor, 08.04.1943, S. 2426, s. 162
- TAŞKIN, Mümtaz Zeki, Bir Cevap Münasebetiyle, 27.05.1943, S. 2433, s. 247, 256
- TAŞKIN, Mümtaz Zeki, Bir Namı Müstear'a İlk ve Son Cevap, 06.08.1942, S. 2398, s. 135
- TAŞKIN, Mümtaz Zeki, Biri Daha!.. Çınaraltı'nın Değerli Münekkidi Bay Besim Akımsar'a Açık Mektup, 05.11.1942, S. 2411, s. 296
- YAMAÇ, Cavit, Servetifünun Kurucusuna Açık Mektup, 02.04.1942, S. 2380, s. 233
- YAMAÇ, Ziya, Kırk Yılda Bir Hesaplaşma, 16.04.1942, S. 2382, s. 257, 263
- YASSITEPE, Adnan, Avni İnsel'e Açık Mektup, 27.08.1942, S. 2401, s. 172, 179

1.3.1.1.8.2. Edebî Mektup

- Edebiyatçı Mektupları

- AKBAL, Oktay, 1943 Mektupları: Pazarlara Dair, 18.03.1943, S. 2423, s. 132
- HARUN, Kenan, Bahar Mektubu, 06.05.1943, S. 2430, s. 211, 217
- HARUN, Kenan, Mektup, 28.05.1942, S. 2388, s. 15
- MARLOWE, Christopher, İngiliz Edebiyatından: Ateşli Çobandan Sevgilisine, 04.11.1943, S. 2443, s. 59
- [TARHAN], Abdülhak Hâmid, Birinci Mektup (1920), 16.04.1942, S. 2382, s. 254- 255
- [TARHAN], Abdülhak Hâmid, İkinci Mektup (1930), 16.04.1942, S. 2382, s. 255
- TİRALİ, Naim H., Mektup, 07.04.1944, S. 2457, s. 12
- ULUGERGERLİ, Mehmet, Şair Kardeş'e Mektup, 24.12.1942, S. 2418, s. 70
- YAMAÇ, Cavit, Gönderilmemiş Mektuplar: Sonbahar, 24.09.1942, S. 2405, s. 219, 226

YAMAÇ, Cavit, Gönderilmemiş Mektuplar: Sonbahar, 05.11.1942, S. 2411, s. 295, 299

1.3.1.1.9. Gezi Yazısı

- Türkiye Şehirleri

Hatay

OZANSOY, Halit Fahri, İstanbul'dan Hatay'a, 07.05.1942, S. 2385, s. 291, 299

İstanbul

KOÇU, Reşat Ekrem, Deniz Müzesini Gezerken, 03.09.1942, S. 2402, s. 184, 190- [191]

MOLTKE, [Helmuth] von, Çeviren: Vehbi Belgil, Fon Moltke'nin İstanbul Mektupları, 22.10.1942, S. 2409, s. 270

MOLTKE, [Helmuth] von, Çeviren: Vehbi Belgil, Fon Moltke'nin İstanbul Mektupları II, 05.11.1942, S. 2411, s. 298

MOLTKE, [Helmuth] von, Çeviren: Vehbi Belgil, Fon Moltke'nin İstanbul Mektupları III, 03.12.1942, S. 2415, s. 34

MOLTKE, [Helmuth] von, Çeviren: Vehbi Belgil, Fon Moltke'nin İstanbul Mektupları IV, 10.12.1942, S. 2416, s. 46- 47

- Avrupa Ülkeleri ve Şehirleri

İsviçre (Lozan)

KOCAGÖZ, Samim, Yolculuk Mektubu (Lausanne'dan), 27.04.1944, S. 2460, s. 13

Yunanistan

UZUNBOYLU, A. Adnan, Dünyanın Dört Köşesinden Krokiler: Girit, 11.05.1944, S. 2462, s. 8

- Amerika Ülkeleri ve Şehirleri

Panama

UZUNBOYLU, A. Adnan, Dünyanın Dört Köşesinden Krokiler: Panama, 27.04.1944, S. 2460, s. 8

1.3.1.10. Makale

- Edebiyat Tarihi

BAŞOL, Cahide, Fecr-i Âti: Fecr-i Âti’de edebî tetkik, tenkit ve edebiyat tarihleri, Fecr-i Âti’de Nazım XXII, 22.01.1942, S. 2370, s. 116

Cemâleddin Server, 52 Yıllık “Servetifünun” dan Tedailer, 30.04.1942, S. 2384, s. 279

VUKİÇEVİÇ, Zarla D., Avrupa Vesaire: İki Kasırğa Arasında Yugoslav Edebiyatı, 24.02.1944, S. 2451, s. 5, 8- 9, 15

- Siyasi, Tarihi ve Sosyal

Çan-Kay-Şek, Mareşal Çan-Kay-Şek’in Bir Makalesi: Çin Ne İstiyor?, 23.12.1943, S. 2449, s. 122, 130

- Şiir

BAŞOL, Cahide, Fecr-i Âti: Fecr-i Âti’de Nazım -Hâşim’in Şiirlerindeki Âlem- Son Söz XXIII, 05.02.1942, S. 2372, s. 138, 143

GÜVEMLİ, Zahir [Sıtkı], Nazım Tekniği, 16.09.1943, S. 2439, s. 8- 9

- Tiyatro

BAŞOL, Cahide, Fecr-i Âti: Fecr-i Âti Mensuplarının Tiyatro Hakkındaki Düşünceleri- Fecr-i Âti’de Hiciv ve Mizah XXI, 15.01.1942, S. 2369, s. 104

BAŞOL, Cahide, Fecr-i Âti: Fecr-i Âti ve Tiyatro- Fecr-i Âti Mensuplarının Tiyatro Hakkındaki Düşünceleri XX, 08.01.1942, S. 2368, s. 90

BİLGA, S. Nahit, Türk Temaşasında Musiki ve Raks Beraberliği, 29.01.1942, S. 2371, s. 126

1.3.1.1.11. Fikir Yazısı

- Felsefe

METE, İzzettin, İnsanlık Tarihinin Mukadder Bir Hükmü, 02.07.1942, S. 2393, s. 75, 83

- Sanat ve Edebiyat

ERTEM, Sadri, İki Koz Ortasında Edebiyat 1, 05.11.1942, S. 2411, s. 290

ERTEM, Sadri, İki Koz Ortasında Edebiyat 2, 19.11.1942, S. 2413, s. 2, 11

- Toplumsal

GÖKŞEN, Enver Naci, Realitelerimiz ve Temenniler: Halkevleri Hakkında Düşünceler, 08.10.1942, S. 2407, s. 244, 251, Fikir Yazısı

1.3.1.1.12. Otobiyografi

- Ahmet İhsan Tokgöz

[TOKGÖZ, Ahmet İhsan], Ahmet İhsan Tokgöz (1868-1942), 31.12.1942, S. 2419, s. 73

[TOKGÖZ, Ahmet İhsan], Ahmet İhsan Tokgöz, 13.01.1944, S. 2450, s. 133

1.3.1.1.13. Röportaj

- Sanat ve Edebiyat

EDİGE, Kemal, Sanatta Genç Nesil: -I- Aktör Ferfi Tayfur Anlatıyor, 22.04.1943, S. 2428, s. 192, 195-196

1.3.2. Sözlü Anlatım Türleri

1.3.2.1. Konferans

- Psikoloji

VALERY, Paul, Çeviren: Vehbi Belgil, Zekânın Bilançosu, 18.03.1943, S. 2423, s. 129

VALERY, Paul, Çeviren: Vehbi Belgil, Zekânın Bilançosu II, 25.03.1943, S. 2424, s. 140

VALERY, Paul, Çeviren: Vehbi Belgil, Zekânın Bilançosu III, 01.04.1943, S. 2425, s. 153, 160

VALERY, Paul, Çeviren: Vehbi Belgil, Zekânın Bilançosu IV, 08.04.1943, S. 2426, s. 169

VALERY, Paul, Çeviren: Vehbi Belgil, Zekânın Bilançosu V, 22.04.1943, S. 2428, s. 188, 196

VALERY, Paul, Çeviren: Vehbi Belgil, Zekânın Bilançosu VI, 29.04.1943, S. 2429, s. 201, 208

VALERY, Paul, Çeviren: Vehbi Belgil, Zekânın Bilançosu VII, 09.09.1943, S. 2438, s. 307, 316

- Şiir

OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim?, 30.07.1942, S. 2397, s. 122, 125, 130

OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 2, 06.08.1942, S. 2398, s. 139, 143

OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 3, 13.08.1942, S. 2399, s. 152

OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 4, 20.08.1942, S. 2400, s. 166

OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 5, 27.08.1942, S. 2401, s. 177

OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 5 [6], 10.09.1942, S. 2403, s. 198

OZANSOY, Halit Fahri, Şiirde Ne Yapmak İstedim? 6 [7], 24.09.1942, S. 2405, s. 224

OZANSOY, Halit Fahri, Şiirde Ne Yapmak İstedim? 7 [8], 01.10.1942, S. 2406, s. 237

OZANSOY, Halit Fahri, Şiirde Ne Yapmak İstedim? 8 [9], 08.10.1942, S. 2407, s. 249

OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 10, 15.10.1942, S. 2408, s. 261

OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 11, 29.10.1942, S. 2410, s. 287

OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 12, 12.11.1942, S. 2412, s. 310

OZANSOY, Halit Fahri, Konuşmalar: Şiirde Ne Yapmak İstedim? 13, 26.11.1942, S. 2414, s. 22, 23

1.3.2.2. Tartışma

- Eleştiri ve Eleştirmen

[BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, Münekkit Lazım Mıdır? Hayır!, 17.09.1942, S. 2404, s. 209, 215

YAMAÇ, Cavit, Münekkit Lazım Mıdır? Evet!, 17.09.1942, S. 2404, s. 209, 215

1.3.3. Diğer Türler

1.3.3.1. Manifesto

- Edebiyat

ADIVAR, Halide Edip, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s. 18

AKBAL, Oktay, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 17

[AKSAL], Sabahattin Kudret, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 16

AKTAY, Salih Zeki, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s. 19

[ALYANAKOĞLU], Cemil Süleyman, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s. 19

ARPAD, Burhan, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 21, 24

[ARUN, Halit] Özdemir Asaf, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 17

ATAÇ, Nurullah, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s. 18

- [BARANER, Hatice Saadet] Suat Derviş, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s. 18- 19
- BAŞAR, Günay, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 24
- BAYSAL, Faik, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 16
- [BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, Edebiyat: Manifest, 23.09.1943, S. 2440, s. 14- 15, 24
- DEVİRİM, İhsan, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 16
- ERTEM, Sadri, Üstat Sadri Ertem Diyor ki..., 07.10.1943, S. 2441, s. 25- 26
- EYÜBOĞLU, Sabahattin, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s. 19
- [İRGAT], Cahit Saffet, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 16
- İmzasız, Dava, 23.09.1943, S. 2440, s. 13
- KOÇER, Suavi, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 21
- [ONARAN], Hüseyin Hulki, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 17, 21
- ONGER, Fahir, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 24
- OZANSOY, Halit Fahri, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s. 18
- [ÖZTEKİN], Neriman Hikmet, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 17
- PAMİRLİ, Osman Turgut, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 17
- [SÜMER], Esat Sadun, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 21
- TANPINAR, Ahmet Hamdi, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s. 18
- [TAŞKIN], Mümtaz Zeki, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 17
- [TEPEDENLİOĞLU], Nizamettin Nazif, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s. 20
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s. 18
- TUNÇ, Ord. Prof. Mustafa Şekip, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s. 18
- ÜLKEN, Prof. Hilmi Ziya, Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında, 23.09.1943, S. 2440, s. 20
- YAMAÇ, Cavit, Manifest ve Genç Nesil, 23.09.1943, S. 2440, s. 16

1.3.3.2. Notlar

- Kültür, Sanat ve Edebiyat

CR.[onos], Dikkat, 12.11.1942, S. 2412, s. 311

İmzasız, 20 Yıl, 04.11.1943, S. 2443, s. 56

İmzasız, 53 Yıl Evvel Bugün: Hayat ve Memat, 16.12.1943, S. 2448, s. 117

İmzasız, 53 Yıl Evvel Bugün: Yeni Kitaplar, 02.12.1943, S. 2447, s. 103

İmzasız, Notlar, 25.03.1943, S. 2424, s. 138

İmzasız, Notlar, 01.04.1943, S. 2425, s. 156

İmzasız, Notlar, 15.04.1943, S. 2427, s. 174

İmzasız, Notlar, 29.04.1943, S. 2429, s. 198

M.[ahmut] Ç.[amay], [Dipnot], 27.05.1943, S. 2433, s. 253

O.[ZANSOY], G.[avsi], Bir Nota Not, 02.04.1942, S. 2380, s. 232

Servetifünun, Okuyucularımıza, 02.04.1942, S. 2380, s. 234

ÜÇ, Paravanın Arkası: Notlar, 02.12.1943, S. 2447, s. 103, 105

[YALÇIN], Hüseyin Cahit, 53 Yıl Evvel Bugün, 25.11.1943, S. 2446, s. 88

YASSITEPE, Adnan, Notlar, 15.01.1942, S. 2369, s. [99]

YASSITEPE, Adnan, Notlar, 26.02.1942, S. 2375, s. [171]

YASSITEPE, Adnan, Notlar, 30.07.1942, S. 2397, s. 123

1.3.3.3. Anket

- Sanat ve Edebiyat

[AKSAL], Sabahattin Kudret, Sanat Anketimiz: Şair Sabahattin Kudret'in Cevabı, 18.11.1943, S. 2445, s. 78, 82

BİRSEL, Salâh, Sanat Anketimiz Şair Salâh Birsell Cevap Veriyor, 16.09.1943, S. 2439, s. 2

[BİRSEN, Emrullah] İlhan Berk, Sanat Anketimiz Şair N. İlhan Berk Cevap Veriyor, 02.09.1943, S. 2437, s. 293

ERTEM, Sadri, Sanat Anketimiz Üstad Sadri Ertem Cevap Veriyor, 09.09.1943, S. 2438, s. 305

İmzasız, Basit Sualler, 24.02.1944, S. 2451, s. 4

İmzasız, Basit Sualler, 02.03.1944, S. 2452, s. 4

İmzasız, Basit Sualler, 10.03.1944, S. 2453, s. 4

İmzasız, Basit Sualler, [17.03.1944], S. 2454, s. 4

İmzasız, Basit Sualler, [24.03.1944], S. 2455, s. 4

İmzasız, Basit Sualler, 07.04.1944, S. 2457, s. 4

İmzasız, Basit Sualler, 13.04.1944, S. 2458, s. 4

OZANSOY, Halit Fahri, Sanat Anketimiz Üstat Halit Fahri Cevap Veriyor, 16.09.1943, S. 2439, s. 1

YAMAÇ, Cavit, Sanat Anketimiz Değerli Hikâyeci Cavit Yamaç Cevap Veriyor, 07.10.1943, S. 2441, s. 26

2. GÖRSEL MALZEME TAHLİLİ FİHRİSTİ (FOTOĞRAF, RESİM, İLLÜSTRASYON, KARİKATÜR)

2.1. Fotoğraf

29 Ekim'e Özel Görseller ( ), S. 2410, 29.10.1942, s. 282

29 Ekim'e Özel Görseller (İmzasız), 29.10.1942, S. 2410, s. 283

53 Yıl Evvel: 1891'de Servetifünun. Ahmet İhsan Servetifünun'u çıkardığı vakit İstanbul'daki gazeteler bunlardı. Şimdi hemen hiçbirini çıkırmıyor (İmzasız), 14.01.1943, S. 2421, s. 111

Ahmet İhsan Değirmendere'de (1924) (Aile Koleksiyonundan) (İmzasız), 14.01.1943, S. 2421, s. 102

Ahmet İhsan Ebedî Meskenine Tevdi Ediyor (İmzasız), 14.01.1943, S. 2421, s. 108

Ahmet İhsan Servetifünun'u Tesis Ettiği 1891 Yılında (İmzasız), 31.12.1942, S. 2419, s. 73

Ahmet İhsan Tabiat İçinde (İmzasız), 21.01.1943, S. 2422, s. 115

Ahmet İhsan Tabiatla Baş başa (İmzasız), 14.01.1943, S. 2421, s. 108

Ahmet İhsan Tirol Dağlarında (1917) (İmzasız), 14.01.1943, S. 2421, s. 102

Ahmet İhsan Tokgöz (1941 yılında Siyasal Bilgiler Okulu yıl dönümünde nutkunu irat ederken) (İmzasız), 07.01.1943, S. 2420, s. 96

Ahmet İhsan Tokgöz (İmzasız), 31.12.1942, S. 2419, s. 73

Ahmet İhsan Tokgöz (İmzasız), 31.12.1942, S. 2419, s. 74

Ahmet İhsan Tokgöz (İmzasız), 31.12.1942, S. 2419, s. 80

- Ahmet İhsan Tokgöz (İmzasız), 31.12.1942, S. 2419, s. 84
- Ahmet İhsan Tokgöz (İmzasız), 07.01.1943, S. 2420, s. 91
- Ahmet İhsan Tokgöz Ulu Önderimiz Millî Şef İsmet İnönü'nün Beraberlerinde (İmzasız), 13.05.1943, S. 2431, s. 222
- Ahmet İhsan Tokgöz'ün 25 Yıl Evvelki Resmi (İmzasız), 31.12.1942, S. 2419, s. 85
- Ahmet İhsan Tokgöz'ün Kabri (İmzasız), 31.12.1942, S. 2419, s. 75
- Ahmet İhsan Tokgöz'ün Pederi Halit Bey (İmzasız), 31.12.1942, S. 2419, s. 76
- Ahmet İhsan Tokgöz'ün Son Avrupa Seyahatinde Alınmış Resimlerinden (İmzasız), 31.12.1942, S. 2419, s. 82
- Ahmet İhsan: Servetifünun'u Tesis Ettiği 1891 Yılında (İmzasız), 13.01.1944, S. 2450, s. 133
- Ahmet İhsan'a Gönderilen Çelenkler ve Teessür İçinde Ailesi (İmzasız), 07.01.1943, S. 2420, 94
- Ahmet İhsan'a Yapılan Defin Merasimde Bahriyelilerimiz (İmzasız), 14.01.1943, S. 2421, s. 107
- Ahmet İhsan'ın Arkasından (İmzasız), 07.01.1943, S. 2420, s. 95
- Ahmet İhsan'ın Başında Son İhtiram Vazifesi (İmzasız), 14.01.1943, S. 2421, s. 109
- Ahmet İhsan'ın Çok Sevdiği Değirmendere Köşkü (İmzasız), 14.01.1943, S. 2421, s. 103
- Ahmet İhsan'ın Defin Merasiminden Bir Enstantane (İmzasız), 14.01.1943, S. 2421, s. 110
- Ahmet İhsan'ın Gençlik Resimlerinden (İmzasız), 31.12.1942, S. 2419, s. 78
- Ahmet İhsan'ın Mezarına Çelenkler Konuyor (İmzasız), 07.01.1943, S. 2420, s. 89
- Ahmet İhsan'ın Servetifünun'u Kurduğu Yıl Çekilmiş Bir Resmi (İmzasız), 13.01.1944, S. 2450, s. 139
- Ahmet İhsan'ın Tipik Bir Resmi (İmzasız), 31.12.1942, S. 2419, s. 77
- Ahmet İhsan'ın Yazı Masası (İmzasız), 25.03.1943, S. 2424, s. 146
- Ahmet İhsan'ın Yirmi Beş Yıl Evvel Kotrasından Alınmış Bir Resmi (Aile Koleksiyonundan) (İmzasız), 14.01.1943, S. 2421, s. 104
- Ahmet Mithat'ın Ölümünden Sonra Çıkan Jön Türk Romanının Kapağı (İmzasız), 05.03.1942, S. 2376, s. 183
- Alabanda'dan Bir Sahne (İmzasız), 03.09.1942, S. 2402, s. 186
- Apollinaire (İmzasız), [24.03.1944], S. 2455, s. 5
- Asaf Hâlet Çelebi (İmzasız), 27.04.1944, S. 2460, s. 7

Avni Dilligil ( ) 05.02.1942, S. 2372, s. 134

Avni Dilligil (İmzasız), 07.04.1944, S. 2457, s. 15

Başvekilimiz Şükrü Saraçoğlu (İmzasız), 06.08.1942, S. 2398, s. 134

Bundan Bir Yıl Önce Ölen Genç Hikâyeci Avni Atasoy (İmzasız), 04.05.1944, S. 2461, s. 12

Büyük Aktörümüz Hazım! (İmzasız), 18.05.1944, S. 2463, s. 15

Büyük Hazım Türk Sahnesinin Diğer İki Mühim Komedyeni Behzat ve Vasfi ile “Oğlumuz” Komedisinde (İmzasız), 13.04.1944, S. 2458, s. 14

Büyük Hint Lideri Ghandi (İmzasız), 26.03.1942, S. 2379, s. 223

Cahit Saffet (İmzasız), 01.10.1942, S. 2406, s. 235

Cephelerden Harp Haberleri (İmzasız), 02.03.1944, S. 2452, s. [16]

Cumhuriyetin Kurucusu Ebedî Şef Mücadele Yıllarında (İmzasız), 04.11.1943, S. 2443, s. 56

Dahiliye Vekilimiz Recep Peker (İmzasız), 20.08.1942, S. 2400, s. 157

Dr. Refik Saydam’ın Cenaze Merasiminden İki Hazin İntiba, Ankara’da Ulus Meydanı Önünden Geçerken (İmzasız), 16.07.1942, S. 2395, s. 99

Dr. Refik Saydam’ın Cenaze Merasiminden İki Hazin İntiba, Cenaze Haydarpaşa’da Trene Konuşurken (İmzasız), 16.07.1942, S. 2395, s. 99

Dr. Server Kâmil (İmzasız), 25.11.1943, S. 2446, s. 91

Ebedî Şefimiz Halka Yeni Harfleri Öğretirken (İmzasız), 11.11.1943, S. 2444, s. 65

Elektra Piyesi Başrolü Sara Ertuğrul (İmzasız), 13.05.1943, S. 2431, s. 230

Elektra’dan Bir Sahne (İmzasız), 27.05.1943, S. 2433, s. 245

Elektra’nın Temsilinden Bir Sahne (İmzasız), 03.06.1943, S. 2434, s. 265

Eski Moskova Büyükelçimiz: Merhum Haydar Aktay (İmzasız), 06.08.1942, S. 2398, s. 134

Rodin-Etüt (İmzasız), 13.04.1944, S. 2458, s. 16

Ferdi Tayfur (İmzasız), 22.04.1943, S. 2428, s. 192

Fotoğrafla Harp Haberleri (İmzasız), 17.12.1942, S. 2417, s. 49

Albert Bouquillon-Fransız Büyük Heykel Mükâfatı: Mağlup Atlet (İmzasız), 13.08.1942, S. 2399, s. 151

Gavsi Ozansoy (İmzasız), 30.07.1942, S. 2397, s. 124

Genç Editör: Muharrir Avni İnsel (İmzasız), 27.08.1942, S. 2401, s. 172

Genç Yaşta Vefat Eden Halide Özsoy (İmzasız), 17.09.1942, S. 2404, s. 206

- Grek Heykeli: Apollon (İmzasız), 16.12.1943, S. 2448, s. 109
- Grek Sanatı (İmzasız), 22.01.1942, S. 2370, s. 114
- Haftanın Resimleri (İmzasız), 18.06.1942, S. 2391, s. 49
- Haftanın Resimleri (İmzasız), 02.07.1942, S. 2393, s. 73
- Halit Fahri Ozansoy (İmzasız), 16.09.1943, S. 2439, s. 1
- Hariciye Vekili Numan Menemencioğlu (İmzasız), 27.04.1944, S. 2460, s. 4
- Hariciye Vekilimiz Numan Menemencioğlu (İmzasız), 20.08.1942, S. 2400, s. 157
- Carpeaux-[Heykel] (İmzasız), 08.04.1943, S. 2426, s. 165
- Hollywood (İmzasız), 20.08.1942, S. 2400, s. 163
- Hollywood ve Harp (İmzasız), 07.05.1942, S. 2385, s. 295
- Hollywood'un En Çok Sükse Toplayan Yıldızlarından: Ann Sheridan (İmzasız), 06.05.1943, S. 2430, s. 215
- Hollywood'un Yeni Bir Kadın Yıldızı Ann Saavage (İmzasız), 27.04.1944, S. 2460, s. 17
- Hüseyin Rahmi Gürpınar (İmzasız), [17.03.1944], S. 2454, s. 10
- İngiltere Hariciye Nazırının Memleketimizi Ziyaretinde Alınmış Bir Resim (İmzasız), 16.12.1943, S. 2448, s. 112
- İsmet İnönü (İmzasız), 04.11.1943, S. 2443, s. 54
- J. M. Fernandez Ramos'un Eserleri- Köşede Kendisi (İmzasız), 30.07.1942, S. 2397, s. 125
- Jean Giraudoux (İmzasız), 02.03.1944, S. 2452, s. 10
- Karel Çapek (İmzasız), 15.01.1942, S. 2369, s. 105
- Kulis Arasında: Gönülden Gönüle Arkadaşımız S. Nahit Bilga'nın Yazdığı Gönülden Gönüle Operetinde Büyük Bir Sükse Yapan Biricik Komedyenimiz Muammer (İmzasız), 04.1944, S. 2456, s. 13
- Kulis Arasında: Gönülden Gönüle S. Bilga'nın Operetinde Büyük Bir Alkış Tufanı Toplayan Revü Artistimiz Tevhid (İmzasız), 04.1944, S. 2456, s. 13
- Leskovikli Hayrettin [Nedim Göçen] (İmzasız), 26.03.1942, S. 2379, s. 218
- Louis Jouvet (İmzasız), 03.09.1942, S. 2402, s. 183
- Louis Jouvet ve Madeleine Ozeray (İmzasız), 23.12.1943, S. 2449, s. [121]
- Lozan Hatırası: Ahmet İhsan, Millî Şef İnönü'nün Riyasetinde Bulunan Lozan Konferansındaki Türk Murahhasları Arasında (İmzasız), 14.01.1943, S. 2421, s. 106
- M. Turanlıoğlu (İmzasız), 21.05.1942, S. 2387, s. 5
- Mahmut Sadık Merhum (İmzasız), 14.05.1942, S. 2386, s. 304

- Mareşal Von Der Goltz (İmzasız), 30.04.1942, S. 2384, s. 278
- Merhum Ahmet İhsan Tokgöz (İmzasız), 13.01.1944, S. 2450, s. 138
- Merhum Hazım Galible Beraber Aynaroz Kadısı Filminde (İmzasız), 13.04.1944, S. 2458, s. 17
- Merhum Refik Saydam (İmzasız), 16.07.1942, S. 2395, s. 98
- Merhum Selâhattin Enis (İmzasız), 18.06.1942, S. 2391, s. 50
- Millî Şefimiz (İmzasız), 04.11.1943, S. 2443, s. 55
- Millî Şefimiz Bir Nutuk İrat Ederlerken (İmzasız), 25.06.1942, S. 2392, s. 63
- Millî Şefimiz İsmet İnönü (İmzasız), 25.05.1944, S. 2464, s. 4
- Montreux'den: Dents du Midi Sırtı (İmzasız), 23.07.1942, S. 2396, s. [109]
- Mösyö Chapuisat (İmzasız), 26.02.1942, S. 2375, s. 170
- Muammer Karaca (İmzasız), 03.09.1942, S. 2402, s. 186
- Mustafa Kemal Atatürk (İmzasız), 11.11.1943, S. 2444, s. 63
- Mustafa Kemal Atatürk (İmzasız), 11.11.1943, S. 2444, s. 66
- Mühim Bir Film Çevirdiği Bildirilen Büyük Karakter Artisti: Wallac Beerry (İmzasız), 11.05.1944, S. 2462, s. 15
- Mümtaz Ener (İmzasız), 29.04.1943, S. 2429, s. 205
- Mümtaz Ener Para Piyesinde (İmzasız), 29.04.1943, S. 2429, s. 205
- Oktay Akbal (İmzasız), 19.11.1942, S. 2413, s. 5
- Ölümünün Yıl dönümünde Andığımız Hâmid'in Servetifünun'a Hediye Ettiği Bir Resmi (İmzasız), 13.04.1944, S. 2458, s. [3]
- Ömer Seyfettin (İmzasız), 04.1944, S. 2456, s. 10
- Paul Muni (İmzasız), 07.04.1944, S. 2457, s. 17
- Paul Muni Bir Filmde (İmzasız), 07.04.1944, S. 2457, s. 17
- Paul Valery (İmzasız), 18.03.1943, S. 2423, s. 129
- Profesör Goegg (İmzasız), 22.10.1942, S. 2409, s. 265
- Rahmetli Mazhar Kaskan (İmzasız), 14.05.1942, S. 2386, s. 301
- Rauf Orbay'ın Süvarisi Bulunduğu Yıllarda Hamidiye Kruvazörü (İmzasız), 12.02.1942, S. 2373, s. 153, ("Servetifünun Koleksiyonu")
- Resimle Hadiseler (İmzasız), 08.01.1942, S. 2368, s. 91
- Resimle Hadiseler (İmzasız), 15.01.1942, S. 2369, s. 103
- Resimle Hadiseler (İmzasız), 22.01.1942, S. 2370, s. 115

- Resimle Hadiseler (İmzasız), 29.01.1942, S. 2371, s. 127
- Resimle Hadiseler (İmzasız), 19.02.1942, S. 2374, s. [163]
- Resimle Hadiseler (İmzasız), 12.03.1942, S. 2377, s. 199
- Resimle Hadiseler (İmzasız), 02.04.1942, S. 2380, s. 235
- Resimle Hadiseler (İmzasız), 09.04.1942, S. 2381, s. 245
- Resimle Hadiseler (İmzasız), 16.04.1942, S. 2382, s. 259
- Resimle Hadiseler (İmzasız), 23.04.1942, S. 2383, s. 271
- Resimle Hadiseler (İmzasız), 07.05.1942, S. 2385, s. 290
- Resimle Hadiseler (İmzasız), 14.05.1942, S. 2386, s. 302
- Resimle Hadiseler (İmzasız), 14.05.1942, S. 2386, s. 307
- Resimle Hadiseler (İmzasız), 21.05.1942, S. 2387, s.7
- Resimle Hadiseler (İmzasız), 28.05.1942, S. 2388, 19
- Resimle Hadiseler (İmzasız), 04.06.1942, S. 2389, s. [31]
- Resimle Hadiseler (İmzasız), 11.06.1942, S. 2390, s. 43
- Resimle Hadiseler (İmzasız), 25.06.1942, S. 2392, s. 67
- Resimle Hadiseler (İmzasız), 02.07.1942, S. 2393, s. 79
- Resimle Hadiseler (İmzasız), 09.07.1942, S. 2394, s. 91
- Resimle Hadiseler (İmzasız), 16.07.1942, S. 2395, s. 103
- Resimle Hadiseler (İmzasız), 23.07.1942, S. 2396, s. 114
- Resimle Hadiseler (İmzasız), 20.08.1942, S. 2400, s. 158
- [Resimle Hadiseler] (İmzasız), 27.08.1942, S. 2401, s. 175
- Resimle Hadiseler (İmzasız), 22.04.1943, S. 2428, s. 185
- [Resimle Hadiseler] (İmzasız), 29.04.1943, S. 2429, s. 197
- Resimle Harp Haberleri (İmzasız), 10.09.1942, S. 2403, s. 199
- Resimle Harp Haberleri (İmzasız), 17.09.1942, S. 2404, s. 211
- Resimle Harp Haberleri (İmzasız), 24.12.1942, S. 2418, s. 61
- Ruzvelt Çalışma Masasında (İmzasız), 26.02.1942, S. 2375, s. 174
- Sabahattin Kudret (İmzasız), 24.09.1942, S. 2405, s. 221
- Sadri Ertem (İmzasız), 18.11.1943, S. 2445, s. 75
- Safiye, Muammer Tevhid ve Arkadaşları Alabanda'nın Finalinde (İmzasız), 03.09.1942, S. 2402, s. 187
- Sahnemizin En Kuvvetli Aktörü Muhsin (İmzasız), 04.05.1944, S. 2461, s. 5

- Selâhattin Enis, En Yakın Dostu Son Posta Yazı İşleri Müdürü Cevat Fehmi ile Birlikte (İmzasız), 18.06.1942, S. 2391, s. 51
- Selâhattin Enis'in Son Posta İdarehanesinde Boş Bıraktığı Çalışma Masası (İmzasız), 18.06.1942, S. 2391, s. 50
- Selâhattin Enis'in Cenaze Merasiminden Bir İntiba (İmzasız), 18.06.1942, S. 2391, s. 57
- Servetifünün'un Eski Sayılarından Biri (İmzasız), 14.01.1943, S. 2421, s. 105
- Servetifünün'un İlk Sayısının Kapağı (İmzasız), 13.01.1944, S. 2450, s. 139
- Servetifünün'un İlk Sayısının Kapak Resmi (İmzasız), 31.12.1942, S. 2419, s. 83
- Sir David Ross (Oxford Üniversitesi Rektörü) (İmzasız), 02.03.1944, S. 2452, s. 7
- Steinbeck (İmzasız), 02.03.1944, S. 2452, s. 15
- M. Emin [Çınar]-Tarihçe-i Fenn-i Musiki Kitabının Kapağı (İmzasız), 05.02.1942, S. 2372, s. 139, ("Bizde operadan bahseden ilk eser.")
- Uzak Şark Harbi (İmzasız), 11.05.1944, S. 2462, s. [4]
- Von Papen (İmzasız), 26.02.1942, S. 2375, s. 178
- W. Georges Wagniere (İmzasız), 03.09.1942, S. 2402, s. [181]
- Walt Disney (İmzasız), 16.12.1943, S. 2448, s. 114
- Wandel Wilki: Ankara Tayyare Meydanı'nda Kendini Karşılayanlar Arasında (İmzasız), 10.09.1942, S. 2403, s. 193
- Yeni Berlin Büyükelçimiz: B. Saffet Arıkan (İmzasız), 06.08.1942, S. 2398, s. 134
- Zelzele Felaketzedeleri Menfaatine Bir Konser Veren Meşhur Amerikan Piyanist ve Mezosopranosu (İmzasız), [24.03.1944], S. 2455, s. 13

2.2. Resim (Gravür, Kara Kalem, Natürmort)

2.2.1. Gravür

- (Haşmet Akal), 01.04.1943, S. 2425, s. 157
- (Sabri Fettah), 18.05.1944, S. 2463, s. 13
- Eric Heckel (İmzasız), [24.03.1944], S. 2455, s. 10 [12]
- Sabri Fettah (Kendisi) (Sabri Fettah), 17.09.1942, S. 2404, s. 206

2.2.2. Kara Kalem

— ([Ion Von] Anestin), 04.1944, S. 2456, s. 7

— ([Nuri] İyem), 04.1944, S. 2456, s. 11

— (Fikret Mualla), 07.10.1943, S. 2441, s. 32

— (İmzasız), 11.05.1944, S. 2462, s. 10- 11

— (İmzasız), 11.05.1944, S. 2462, s. 3

— (İmzasız), 25.05.1944, S. 2464, s. 8-9

— (Nuri İyem), 11.11.1943, S. 2444, s. 68

— (Nuri İyem), 02.03.1944, S. 2452, s. 7

— ([Ion Von] Anestin), 04.06.1944, S. 2461, s. 10-11

356'ncı Yıl dönümünde Memlekette Büyük Törenle Anılan Koca Türk Mimar Sinan

(İmzasız), 13.04.1944, S. 2458, s. [3]

A. Kadir (Arad), 22.10.1942, S. 2409, s. 271

Bahar, Deniz, Mehtap (T. O.), 06.05.1943, S. 2430, s. 2415

Beethoven (İmzasız), [24.03.1944], S. 2455, s. 10

Bugünkü Resim (İmzasız), 25.05.1944, S. 2464, s. 13

Büyük Hâmîd'in Gazetemiz Sahibine Gönderdiği Mektup (İmzasız), 16.04.1942, S. 2382, s. 254

Caragiale (İmzasız), 13.05.1943, S. 2431, s. 223

Cavit Yamaç (A.[gop] Arad), 08.10.1942, S. 2407, s. 243

Cavit Yamaç ([Agop] Arad), 13.05.1943, S. 2431, s. 228

Charlie Chaplin (İmzasız), 24.02.1944, S. 2451, s. 2

Çin Resim Sanatı: Hicret (Li Vang), 02.12.1943, S. 2447, s. 100

Çizgi (Avni Arbaş), 05.11.1942, S. 2411, s. 291

Çizgi (Avni Arbaş), 19.11.1942, S. 2413, s. 7

Desen (Avni Arbaş), 15.10.1942, S. 2408, s. 254

Desen (Avni Arbaş), 13.04.1944, S. 2458, s. 7

Desen (Bedri Rahmi Esenoğlu), 21.10.1943, S. 2442, s. 37

Desen (Fethi Karakaş), 21.10.1943, S. 2442, s. 45

Desen (S. Nahit Bilga), 03.06.1943, S. 2434, s. 267

Desen (S. Nahit Bilga), 13.04.1944, S. 2458, s. 10- 11

Dr. Hüseyin Suat (İmzasız), 26.03.1942, S. 2379, s. 219

- Dünyanın Tufan ve Ateşinden Usanıp Uyuklayan (İmzasız), 09.07.1942, S. 2394, s. 85
- Dünyanın Tufan ve Ateşinden Ürküp Korkan (İmzasız), 09.07.1942, S. 2394, s. 85
- Etüt (Jules Breton), 22.10.1942, S. 2409, s. 266
- Etüt (Nejat Melih), 04.05.1944, S. 2461, s. 7
- Fatih Sultan Mehmet (Ressam Bellini), 19.11.1942, S. 2413, s. 4
- Georges Duhamel (Fuat İzer), 15.10.1942, S. 2408, s. 258
- Gounod (İmzasız), 10.03.1944, S. 2453, s. 6
- Gönüllü (Li Vang), 23.12.1943, S. 2449, s. 122
- Guillaume Apollinaire (İmzasız), [17.03.1944], S. 2454, s. 12
- Gurbet (Li Vang), 23.12.1943, S. 2449, s. 122
- Halit Fahri (İmzasız), 04.1944, S. 2456, s. 7 [8]
- Hasta Çocuk (Pierre Deval), 16.12.1943, S. 2448, s. 117
- İlhan Berk ([Agop] Arad), 13.05.1943, S. 2431, s. 228
- İsa Çarmıhta (Rembrandt), 18.05.1944, S. 2463, s. 6
- Klasik Resim: Pastel (Correggio), 16.12.1943, S. 2448, s. 116
- Kurbağalı Derede Sultan Murad Köşkü (Osman Asaf), 15.10.1942, S. 2408, s. 253
- Leonardo'nun Ledası (Leonardo da Vinci), 11.05.1944, S. 2462, s. 9
- Maskeli Kadın (Lorenzo Lippi), 06.05.1943, S. 2430, s. 209
- Matarak Oyununda Karşılama Tarzı (İmzasız), 29.01.1942, S. 2371, s. 126
- Mavi Yaka (Modigliani), 16.12.1943, S. 2448, s. 117
- [Mustafa] K.[emal] Atatürk (Ratip), 12.11.1942, S. 2412, s. 302
- [Mustafa] K.[emal] Atatürk (Ratip), 11.11.1943, S. 2444, s. 64
- N. İlhan Berk (A.[gop] Arad), 08.10.1942, S. 2407, s. 242
- N. İlhan Berk ( ), 02.09.1943, S. 2437, s. 293
- Nahit Bilga (Agop), 11.05.1944, S. 2462, s. 15
- Park (Manel), 01.04.1943, S. 2425, s. 149
- Resimle Amerika Tarihi (İmzasız), 20.04.1944, S. 2459, s. 10
- Resimle Amerika Tarihi (İmzasız), 27.04.1944, S. 2460, s. 10
- Resimle Amerika Tarihi (İmzasız), 04.05.1944, S. 2461, s. 10
- Resimle Amerika Tarihi (İmzasız), 11.05.1944, S. 2462, s. 10
- Resimle Amerika Tarihi (İmzasız), 18.05.1944, S. 2463, s. 10
- Resimle Harp Haberleri (İmzasız), 19.11.1942, S. 2413, s. 1

- Resimle Harp Haberleri (İmzasız), 26.11.1942, S. 2414, s. 13
- Resimle Harp Haberleri (İmzasız), 03.12.1942, S. 2415, s. 25
- Rıfat Ilgaz (Arad), 15.10.1942, S. 2408, s. 259
- Robert Donat: Satılık Hayalet Filminde (İmzasız), 04.1944, S. 2456, s. 15
- Salâh Bırsel (A.[gop] Arad), 16.09.1943, S. 2439, s. 2
- Seyyid Server Emin Üstünbaş (İmzasız), 26.02.1942, S. 2375, s. 175
- Shakespeare Zamanında İngiliz Tiyatrosu (İmzasız), 04.06.1942, S. 2389, s. 27
- Sonbahar (A.[Ifred] Boucher), 05.11.1942, S. 2411, s. 295
- Üstat Halit Ziya'nın Başmuharririmize Gönderdiği Kart (1891) (İmzasız), 21.05.1942, S. 2387, s. 2
- Vita-nuova (Gabriel Rosenti), 05.11.1942, S. 2411, s. 289
- Walt Whitman () , 07.10.1943, S. 2441, s. 31

2.2.3. Natürmort

- (Hans Thomo), 10.06.1943, S. 2435, s. 269
- (İmzasız), 25.11.1943, S. 2446, s. 85

2.3. İllüstrasyon

- () , 23.07.1942, S. 2396, s. 112
- (R. 7), 25.03.1943, S. 2424, s. 145
- 29 Ekim'e Özel Görseller () , 29.10.1942, S. 2410, s. 282
- Aka Gündüz (E. N.), 01.01.1942, S.2367, s.82, ("Muhterem Katil Piyesinin Müellifi")
- Atamız (İmzasız), 11.11.1943, S. 2444, s. 62
- Barry, Atinalı Timon Rolünde (İmzasız), 28.05.1942, S. 2388, s. 18
- Cecil B. De Mille (İmzasız), [24.03.1944], S. 2455, s. 15
- Churchill (İmzasız), 20.08.1942, S. 2400, s. 158
- Edmund Kean III'üncü Richard'ta [Oynuyor] (İmzasız), 21.05.1942, S. 2387, s. 6
- Edmund Kean Macbeth'de [Oynuyor] (İmzasız), 14.05.1942, S. 2386, s. 306
- Edmund Kean Yago Rolünde (İmzasız), 02.07.1942, S. 2393, s. 78
- Ertuğrul Muhsin Kral Lir'de (İmzasız), 04.05.1944, S. 2461, s. 5

- G. F. Cooke III'ncü Richard'ta [Oynuyor] (İmzasız), 30.07.1942, S. 2397, s. 126
- G. W. Brooke III'üncü Richard'ta [Oynuyor] (İmzasız), 11.06.1942, S. 2390, s. 42
- George Frederick Yago Rolünde (İmzasız), 21.05.1942, S. 2387, s. 6
- Jules Verne (İmzasız), 12.03.1942, S. 2377, s. 194
- Liviu Rebreanu (İmzasız), 13.08.1942, S. 2399, s. 147
- Liviu Rebreanu (İmzasız), 20.08.1942, S. 2400, s. 161
- Mimar Sinan (İmzasız), 12.02.1942, S. 2373, s. 151
- Miss Barry Rosalind Rolünde (İmzasız), 02.07.1942, S. 2393, s. 78
- Miss Younge Kleopatra Rolünde (İmzasız), 28.05.1942, S. 2388, s.18
- Mrs. Siddons Lady Macbeth'de [Oynuyor] (İmzasız), 11.06.1942, S. 2390, s. 42
- Mustafa Kemal Atatürk (İmzasız), 11.11.1943, S. 2444, s. 67
- Paul Mounet (Yago) Rolünde (İmzasız), 14.05.1942, S. 2386, s. 306
- Rauf Orbay Hamidiye Süvarisi İken (1916) (İmzasız), 12.02.1942, S. 2373, s.153,
(“Servetifünun Koleksiyonu”)
- Selâhattin'in Dostu Münif Fehim Tarafından Yapılan Bir Krokisi (İmzasız), 18.06.1942, S. 2391, s. 52
- Victor Hugo (İmzasız), 10.09.1942, S. 2403, s. 196
- William Smith III'üncü Richard'ta [Oynuyor] (İmzasız), 21.05.1942, S. 2387, s. 6

2.4. Karikatür

- (Kyurka), [17.03.1944], S. 2454, s. 11
- (İmzasız), 24.02.1944, S. 2451, s. [16]
- (Nahit Bilga), 17.09.1942, S. 2404, s. 207
- (Nahit Bilga), 01.10.1942, S. 2406, s. 231
- (Nahit Bilga), 22.10.1942, S. 2409, s. 267
- (Nahit Bilga), 18.03.1943, S. 2424, s. 138
- (Nahit Bilga), 10.03.1944, S. 2453, s. 8
- (Nahit Bilga), 10.03.1944, S. 2453, s. 9
- (Nahit Bilga), [17.03.1944], S. 2454, s. 9
- Dübu'nun Son Şaheseri (İmzasız), 10.03.1944, S. 2453, s. [16]
- Georges Duhamel (Kyurka), 15.01.1942, S. 2369, s. 100

Georges Duhamel ( ), 07.04.1944, S. 2457, s. 16

Georges Duhamel ( ), 11.05.1944, S. 2462, s. 7

Hasan Efendi Bir Komediye (İmzasız), 02.04.1942, S. 2380, s. 236

Nahit Bilga Karikatür Yapıyor! (Nahit Bilga), 24.09.1942, S. 2405, s. 218

Ölümünün On Birinci Yılında Andığımız Mahmut Sadık Merhumun Servetifünun
İdarehanesinde Çizilmiş Bir Karikatürü (1913) (Servetifünun), 14.05.1942, S. 2386,
s. 304

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SEÇİLMİŞ METİNLER

1. NESİRLER

1.1. Edebî Eleştiriler

1.1.1. Cahit Sıtkı Tarancı Hakkında

Şahap Sıtkı [İLTER]

“Ne doğan güne hükmüm geçer,
Ne halden anlayan bulunur,
Ah aklımdan ölümüm geçer...”

Henri de Regnier Baudelaire’in eseri “Les Fleurs de Mal” in bir tabına yazdığı mukaddimede: “...Şüphesiz ki sana hayret veren bu kitabın teknik tahliline girişmeyeceğim. Filhakika bu nevi etütler zahiri katiyetlerine rağmen beyhudedir. Bir şairin procedelerini tahlil etmek, terkip yollarını anlatmak niye yarar. Bu araştırma ne kadar ileri götürülürse götürülsün, daima anlatılamaz, dehanın sırrına erişilemez. En iyisi sadece kitabı açmak ve şiir kaynaklarının en güzel en üstadane ve en derin bir şekilde ifade edilen, canlı mısraların ruhunu dinlemektir...”

Ne tahlil ve ne tertip yolu ile bir sanat eserinin anlatılamayacağına, sanatkârla kari arasına girmenin beyhude bir gayret olacağına kaç defa işaret edilmiştir. Hususu ile tül den ve köpükten örgüsü, kelimelerin ahenk ve imtizacıyla yazılan şiirin tahlili ne dereceye kadar mümkün olur?

Fakat en sadık kari: şiiri karidir. Unutuldu zannettiğimiz mısralar, bir gün belki bir tedai ile hatırıma gelir de kalbimizin korkunç bir sızıyla yırtılıp kanadığını ve oradan şaire tükenmez sevgi membainin aktığını duyarız.

Ben Cahit Sıtkı hakkında ne yazabilirim?

Henüz çocuk denecek yaşta şiire giren, yine çocuk denecek yaşta şiir ilahlarını bir bir tanıyan, onlardan emsalsiz şiir lezzetini tadan Cahit Sıtkı hakkında ne yazabilirim.

Cahit Sıtkı şiir için neler feda etmedi? Bir adam ki hayatın sevinçlerini o kadar yorgunluk ve zahmetler pahasına satın alır ve yaptığı pazarlıktan memnun olacak derecede kendinde hayat zevki kuvvetlidir. Nasıl bu adamın en büyük mükâfatı edindiği bu zevk Cahit’in de en büyük mükâfatı feda ettiği şeyler namına, yazdıklarıdır.

Benim söyleyeceklerim bilhassa çok sevdiğim Cahit, yaşadığımız devrin şiirine ne getirdi. Yarının şiirine ne ilave edecek. Bunun tahlilini yapmaktır.

Cahit Diyarbakır'da kalsaydı belki yine şair olurdu.

Cahit Diyarbakır'da kalsaydı belki de yeknesak günlerin sıkıntısı içinde iplik bükmeyle meşgul kadınları teselli eder yahut sarı çizgili al donlu oğlanlarla Diyarbakır surlarında dolaşırdı. Daima insan ve hayatı hareketle dolu Cahit İstanbul'a canlı ve taze intibalarla geldi. Sonra edebiyata samimi ve fakat zayıf şiirlerini topladığı "Ömrümde Sükût" ile girdi.

"Ömrümde Sükût" da: hiçbir zevk ve inceliği ihtiva etmeyen parmak hesabıyla yazılmış, düzgün ve kafiyeli şiirler vardır.

Bu şiirlerin çoğu vezin ve kafiyelerin beyhude yükünü taşır. O vezin ve kafiye ki, sanat ve şiire vasıta olamayınca, sadece mania halinde kalırlar.

Nitekim:

Söylemek istiyoruz çıkmıyor ki sesimiz

Benim mi, onların mı, atan kimin

kalbidir

Birbirine karışıp gidiyor nefsimiz...

Gibi doldurma, vezin ve kafiyesinden başka hiçbir tarafı olmayan mısraları, gençlik saffetiyle muhtevadan ziyade dışa ehemmiyet verildiğini gösterir.

Sonra:

Kar yağıyor, yine kar, mahşer gibi

kar...

Mısraında, kelimeler ölü bir hâlde uzanıp yatmaktadır.

Cahit henüz şiirin lafız sanatı, kelime sanatı olduğuna tamamen inanmamıştır.

Memleket Garp anlayışında şiire ne kadar hasretti. Ne kadar yeni ruhta şiir istiyorduk, Cahit'in "Gece bir sebep değil belki bir neticedir." mısra ile biten şiiri çıktığı zaman, Yahya Kemal'in, Nurullah Ataç'ın bütün "Ömrümde Sükût" tan da iki uzun makale Peyami Safa'nın bahsettiğine şahit olduk.

Halbuki, "Ömrümde Sükût" ta Cahit: Gençlik tahassüslerini yazıyordu. Basit romantikti. Henüz taklit ediyordu. Asıl şairi şair yapan mısra güzelliği, ne de kül güzelliği mevcuttu. Sanat fikri dağınık, mizacı geniş romantizme münhemikti. Şiirlerinin kuruluşu, yapılışı itibariyle de zayıftı. Lisan buruk, hatta bazı yerlerde Türkçenin zaafına şahit

oluyorduk. En ince ve zarif hayaller kötü anlatılıyordu. Buna mukabil muhayyile bütün enerjisi ile çalışmakta idi. Bu sıralarda: “Maziyi ya da daldığım zaman” başlıklı ve:

Renkler renklere renkleri ekler

Olurken içim renklere mahşer.

Gibi basit şiirler vardır.

“Uzak bir iklimde” ve “zaman bir kuşak gibi” şiirleri Ömrümde Sükût’un oldukça kuvvetli, iyi söylenmiş şiirleridir.

Hakiki şair, artık şiir endişesini duymağa başlayan ihtiraslı ve ateşli şair, yalnız kemale kendini verir. Nasıl aşk insanın kuvvetinden ziyadesini isterse, şiir de böyledir. Mihnet çekmek mi lazım çekmeli. Sevmek mi lazım, niçin olmasın. Artık Cahit Sıtkı da insan zaafını keşfetmiştir, şiirlerinde fikir zenginliği, mısralarında saltanat başlamıştır.

1.1.2. Cahit Sıtkı Tarancı Hakkında [2]

Şahap Sıtkı [İLTER]

*Yaşaran gözlerime bak
Ben yalak söylemek bilmem
Nem varsa güneşte çıplak
Nedamet bende cehennem.*

*Bilirim, ne yapsam hata
Yanlış, attığım her adım
Ellerim elma dalında
Adem'le Havva ecdadım.*

Cahit'in bu ikinci devrinde Türkçe'nin en iyi söylenmiş iki şiirini buraya alıyorum.

Ölümünden Sonra

*Öldük, ölümden bir şeyler umarak
Bir büyük boşlukta bozuldu büyü
Nasıl hatırlamazsın o türküyü
Gök parçası, dal demeti, kuş tüyü
Aldığımız bir şeydi, yaşamak.*

*Sade hatırlıyor ve ağlıyoruz,
Rüzgâr sarsmaz oldu penceremizi
Günler gecelere devretti bizi
Hangi suya iğilsek nâmevcuduz.*

Gençlik Böyledir İşte

*İçimi titreten bir sestir her gün
Saat her çalışında tekrar eder,
Bir düşün yarıyı geçti ömrün
Ne yaptın tarlanı nerede hasadın
Ellerin boş mu gireceksin geceye?*

Gençlik böyledir işte, gelir gider
En sonra kırık kalır kolun kanadın
Koşarsın pencereden pencereye.
Ah kadrini bilmediğim o günler,
Koklamadan attığım gül demeti,
Suyunu sebil ettiğim o çeşme
Eserken yelken açmadığım rüzgâr.
Gel gör ki sular batıya meyleder
Aynada yüzünün aksi değişti.
Gölgeler yerleşiyor pencereme,
Çağımız başlıyor ey hatıralar.

Cahit'in bu çok güzel manzumelerden sonra uzun bir zaman aradığını ve bazen da eski yazdıklarını taklit eder, ruh benzerliği içinde kıvrandığını görürüz. Fakat bu devir pek uzun değildir. Hayatını bu kadar şiire vakfeden adam, bir gün yine zengin şiir hazinelerini açacaktır. Nitekim şairlerimiz arasında yazdıklarından çok daha kuvvetli şiir anlayışı olan Cahit'in Paris'ten gönderdiği "Robenson" "Çilingir Sofrası" gibi şiirlerinde taptaze bir ruh ve yeni bir şekil içinde ahenge ve mısralara kuvvetle tasarruf ettiğini görürüz. Eski yazdıklarını beğenmeyen, mütemadiyen yeni şeyler düşünen, şiir ufku gün geçtikçe genişleyen ve daima hayran Cahit Sıtkı, her gün yeni, yeni, yeni aramaktadır.

Robenson'um

Robenson, akıllı Robenson'um
Ne imreniyorum sana bilsen,
Göstersen adana giden yolu
Başımı dinlemek istiyorum.
Ben gemi olurum, sen kaptan ol,
Yelken açarız bir şafak vakti,
Güneşte gölgemiz olur deniz,
Yolculuk ... derken adamızdayız.
İsterdim tercümanım olasın,
Tanıtasın beni balıklara,

*Vahşî kuşlara ve çiçeklere,
 Bizdendir diyesin, benim için.
 Ağaca çıkmasını bilirim,
 Tanırım meyvenin olmuşunu,
 Taş kırmak da gelir elimizden
 Ateş yakmak da aş pişirmek de.
 Robenson, hâlden bilir Robenson,
 Adan hâlâ batmadıysa eğer
 Alıp götürürsen beni oraya
 Deniz yolu kapanmadan evvel.*

Ne güzel gayret ve ne güzel netice.

Cahit nasıl ilk yazdığı şiirlerde Haşim'in, daha sonra Necip Fazıl ve Ahmet Hamdi'nin tesirinde kalmışsa son yazdığı şiirlerde de Orhan Veli ve arkadaşlarının tesirinde kalmıştır. Filhakika daima his ve hayal tarafı gelip Cahit Sıtkı'da Oktay Rifat'ın bilhassa tesiri görülür.

Ben de Bir İnsanım

*Şaşacak ne var bunda bilmem
 Pijamayla başka insansam, elbiseyle başka birisi
 Tıraş da beni değiştirir
 Ayakkabı boyası bile.
 Ya havaya günün saati
 Ya kahvesini içtiğim dost
 Hepsinin hakkı yok mu bende
 Geçen kadını gülüşünden
 Elimdeki mektuba kadar
 İcap etmez mi hoş görünmek
 Üsküdar'daki akrabaya
 Ancak yılda bir uğradığım?
 Ben de bir insanım nihayet.*

Cahit, son günlerde bazen mısralarına hâkim güzel şiirler verirken diğer taraftan “insan” gibi eski şiirlerinden bozma manzumelerle karşımıza çıkıyor.

*Ölmek varsa günün birinde gayri,
Göz nuru, el emeği, alın teri,
Yaşadığım iyi kötü günleri
Değişmem hiçbir cennet masalına.*

Bir müddet susan şairin unutuldu şüphesi:

*Yar olsun, dost olsun ne arıyorsun
Adresi belli mi vefasızlığın?*

gibi kötü ve acemice söylenmiş mısralar:

*Fakat nedendir yarab bu susuzluğumuz
Suyu gürül gürül akan çeşme başında?*

gibi: Charles d’Orlean’ın

Je meurs de soif en couste de lafontaine

Dediği ve: Villon’ın da bir ballede’ına aldığı:

Je meurs de soif opres de lafontaine

mısrasını hatırlatan şiirler yazdırıyor.

“Neden Sonra” başlıklı şiirinde:

*Aşk, dostluk, hep dökülür yapraklarmış
Çıplak ağaç durgun suda aksin
Meğer yalnızlık hayatta başlarmış*

Kabir boyunca devam etmek için.

“Çıplak ağaç durgun suda aksin”, biraz Haşım biraz da Ahmet Hamdi koka bu mısraının diğerleri ile irtibatı ve tedaisi ne münasebetlerdir anlaşılamıyor. Mısra şairi Cahit’ten o mısraları çekip çıkarınız geriye pek bir şey kalmaz.

Buraya kadar Cahit’in kuvvetli ve zayıf taraflarını işaret etmeye çalıştık. Yukarda da arz olunduğu üzere, bir şiir zayıftır, bana göre. Bir şiir hakiki ve olgundur, tane bana göre.

Cahit Sıtkı ilk şiirlerinde şairanedir. Onlarda his ve hayal tarafı kuvvetlidir. Realite, intiba ve psikoloji bulunamaz. Hemen hepsi Ahmet Haşım, Yahya Kemal ve Necip Fazıl’ın tesirinde yazılmıştır. Hatta bazı şiirlerinde Baudelaire’in kötü kopyası hâlinedir. Hece şairlerinin Cahit’e tesir ettiklerine kani değilim. Cahit’i ustalığa yaklaştıran, geniş mikyasta *insanı* vermeye, mısralarına titiz bir itina ile eğilmeye ve gelişigüzelikten kurtularak kemale doğru gitmeye yarayan ilk tohumlar “Ölüm” ve “Allah’ı Ararken” şiirleriyle atılmıştır. *Elbette tohum çürümeyince filiz vermeyecektir.*

Cahit vezin ve kafiye’nin dar çerçevesinden kurtulduğu zaman esasen dünya şiirinde böyle bir aksülamel mevcuttu. Vezni sosyal bir unsur olmaktan çıkaran Nazım, bu tarzın en güzel numunelerini vermişti. Cahit bütün bu şekil ve ruh değişikliklerini günü gününe takip ediyordu. Böyle olmasına rağmen niçin Paris’ten gönderdiği şiirlerde ruh bambaşka olsa bile Orhan Veli ve arkadaşlarına yakındı. Acaba Cahit ile Orhan aynı ihtiyacı aynı zamanda mı duydular? Böyle olmak lazım. Orhan Veli ve arkadaşları bu yeni tarzı Türk şiirine getirirken ilk fedaiydiler. Cahit bu davaya gönülden hizmet ettiği hâlde daha az cesurdu. Esasen Cahit’e Orhan’ın kül hâlinde tesir edişi buradan geliyor.

Cahit Türk şiirine ne getirdi?

Türk şiirini uzun bir devir ölümlere mahsus hareketsizlikten, mütemadiyen dışta dolaşmaktan, kurtarmak son on senenin şairine nasip oldu. Cahit’in bu dışa ait değişikliklerde rolü yassıdır, bir zevke saplanıp kalmak, her yeninin ihtiva ettiği güzellikten istifade etmektir.

Türk şiirinin lisanının zenginleşmesinde gerek yeni kelime ilave etmek gerek getirilmiş kelimeleri işlemekte de Cahit’in rolü yoktur. Cahit esasen şiir lisanının kifayetsizliği içindedir. Kullandığı kelimeler şiire mahsustur. Munistir, mahduttur.

Fakat son on senelik şiir ufkunun genişlemesinde, sıraların hayal hendeseden, şiirin ölçüden kurtulmasında Cahit’in emeği ve değeri asla unutulmayacaktır.

Türk şiirine *subtilditeyi* Cahit getirdi.

Muayyen bir neslin, benim neslimin şiirle ülfeti olan hangi çocuğuna rastlasanız, dudaklarında şu mısraları bulacaksınız:

Getti gelmez bahar yeli

Şarkılar yarıda kaldı.

Bütün bahçeler kilitli

Anahtar Tanrıda kaldı.

Görülüyor ki Cahit Türk edebiyatında belli başlı bir şairin tesirinde kalmamıştır. Belki parça parça ve zaman zaman gerek kendi neslinin şairlerinden gerek geçmişlerden onda izler görülür. Esasen biz burada tesiri en dar manasında alıyoruz. Cahit'te sanat sanat içindedir. Sanat ancak kendisine hizmet eder. Onun bütün gayreti saf şiiri tam şiiri vermeye çalışmaktır. Onun için de ne belli başlı bir mektebin başlangıcı ne de devamıdır. Cahit'in bütün ömrü bir şiirden fazla bir şey olan Robenson gibi şiir zirvelerine yükselmeye çalışmakla geçecektir.

1.1.3. Ebedî Sanatkâr

Osman Turgut Pamirli

Sanatkârın içtimai bünye dışında bir varlık olmadığı düşünülünce, onun eserlerine en tabii malzemeyi muhakkak surette yaşamış olduğu reel muhit meydana koyar. Bu itibarla sanatkâr önce sosyal bir insandır. Sosyal insan; his ve duygularıyla bağlı bulunduğu muhitin malıdır. Demek oluyor ki maşerî ruh, kolektif şuur sanatkâr dediğimiz bu varlığın vücut bulmasında başlıca amildir. En iptidai düşünce ve duygularını kendine veren cemiyet bu bakımdan sanatkârın yaratıcısı sayılır. Cemiyetin kendisine aşlamış olduğu en iptidai his ve düşünceleri, kendi yaratıcı galibiyetinde inkişaf ettirmek suretiyle devrinin sosyal hadiseleri üzerinde mümkünlerin otopsisini yapar, reel görüşlerin halis mahsulleriyle eserler yaratır. Hayat ve dünya görüşleri kendini yetiştiren topluluğun zaruretlerini saklar. Eserindeki istekler belki bu topluluğun şuurunda müstekbele ait nadide meyveler olarak zahmet ve meşakkatle devşirilerek bir araya toplanmış olabilir...

İşte bu husus o sanatkârın iç alemiyle üstün insan olduğunun ispatına yarayan yegâne tarafıdır. Ancak sanatkâr hadiseleri içtimai aksiyonların şuuri gayretleriyle sezmiş bulunsun...

Terkip ve tahlilinde realitelerin otoritesi hakimiyetinde olsun. Sanatına malzeme teşkil eden unsurlar kendi zan ve tahminlerinin egoizması değil umumi bir görüşün olarak maddeleşsin.

Sanat tarihindeki meşhur olmuşların hayatı ve eserleri tetkik edilince bu hakikatler açık olarak tezahür eder. Sanatkâr yaşadığı insan topluluğu içinde yetişme çağından eser verme anına gelinceye kadar kazandığı yüksek değeri, önce içtimai ve millî oluşları kurar. Beynelmilel oluşu, bu mertebeleri muvaffakiyetle aşabilmesiyle mümkün olabilir.

Türk doğan, Türkiye’de; Türk cemiyetinin içinde yetişen bir sanatkârdan Fransız olarak şöhrat kurmasını beklemek garip olduğu kadar da gülünçtür...

Binaenaleyh; muhit ve cemiyet malı olan sanatkârı bu iki unsurun yücelteceği bilinmelidir. İçtimai ve millî kıymet beynelmilel şöhratin en emin kapısıdır.

Shakespeare sanatıyla beşerî unsurlar taşıdığı için her millet kendisinden sayabilir. Çünkü “Hamlet” Avrupa’nın herhangi bir köşesinde rastlanan zamanın asılzadesidir... Fakat bütün dünya bilir ki Shakespeare İngiliz’dir.

Maksim Gorki devrinin otopsisini asırların üstünde duran bir kuvvet ve kudretle yapmış, yaman bir kalem ustasıdır. İnsan; onun eserine insan olarak, yani milliyet kisvesi taşımadan girdiği hâlde Gorki'ye biri çıkıp da – Rus değil değildir.- diyemiyorlar. O sadece şöhretinin zirvesinde değil fakat her satırıyla katıksız Rus'tur.

Göte'nin Almanlığı en beşerî eserlerinde bile vazıhtır. Leon Tolstoi, Dostoyevski sanatlarıyla beşerî, fakat Rus oluşları nüfus tezkereleriyle değil; gene aynı sanatlarıyladır.

Panait Istrati'nin Rumenliğini hangi eseri inkâra yeltenebilir...

Bütün bu hakikatlerden ortaya çıkan şu:

Beşerî olmak, sanatkâr hüviyetiyle âlemşümul değere yükselebilmek için millî olmanın zarureti vardır. Fakat şunu da itiraf edelim ki bu milliyet, dar manada değil karakteristik olarak en geniş manası ile anlaşılmalıdır.

Şimdi bütün bu düşüncelerden sonra dünya ölçüsünde kıymet bulacak bir sanat varlığımızın doğması ve bunun inkişafı yolunda muhtaç olduklarımıza geçelim: İçtimai ve millî olaylarımızın sanat davasındaki mevkiî sadece idrak değil, fakat onu eserleştiren bir harekete muhakkak ki muhtacız. Yeni ve modern edebiyat meseleleri bu işi halletmeden yani içtimai ve millî şuurun müştereken anlayacağı, seveceği ve yücelteceği bir eser serisi vermeden bu bahisteki iddialarımız kökünden çürük kalacaktır.

İçtimai ve millî hayat olaylarımız enteresanlığından bizden gayri dünya muharrirleri sanatlarına kıymet yapmak için faydalanırlarken biz hâlâ sanat davamızda mektepçiliği elden bırakarak yetiştirici mevkiine ulaşamadık. Hâlâ kemale gelmiş, devrini yaşamış, mahsullerini vermiş hatta demode olmaya yüz tutmuş birtakım sanat “ecol” lerinin aslını, neslini taraftarlarını bir alim ciddiyet ve vukarı ile aramakla meşgulüz...

İstiklal savaşını yapalı çeyrek asra varıyor... O zamandan bu zamana gelinceye kadar içtimai hayatımızı medeni bir seviyeye çıkarmak için her cepheden didik didikeledik... Hani, bunların gelecek nesillere armağan kalacak “epope” ci hani o günlerin rengiyle, ışıyla bütün insanlığı sarhoş edecek tabloları...

Hani çoluk çocuk, kadın, erkek, genç, ihtiyar milyonlarca Türk ağzıyla her zaman her yerde söylenecek savaş türkülerimiz...

İstiklal savaşı henüz bakir bir mevzudur. Ondan sonrakiler ise yalnız tarihin koynunda ilme emanet edilmişlerdir.

Gelecek nesle bu günleri anlatacak tarihten başka hiçbir vasıtaya sahip değiliz.

Münevverlerimiz Fransız hezimetine, Fransız edebiyatının, Fransız sanatının mesuliyetini bir hâkim ciddiyetiyle ararlarken acaba bizim sanat kısırlığımızdaki mesulün kimler olduğunu neden soruşturmuyorlar...

Çanakkale’de kan kusan, Dumlupınar’da canını veren, Kafkaslarda gömülen kahraman Mehmetçiklerin evlatları 25 yaşına girdi. Bu gençlik sanatkârlarına top gibi dargındır. Onlar bu derin sükûtu bozmadıkça dargın kalacaktır. Kendimize dönmek, her türlü üstünlüğümüzü terennüm etmek zamanını daha ne kadar zaman bekleyeceğiz? Millî hayatımızın dinamik veçhesi halis sanatkârlarımızın galibiyetlerine ardına kadar açıktır. Bunları eserleştirmek, bir otopsisini yapmak işi dururken meydana koydukları eserlerde Garp diyarında dolaşan kahramanlar sürüsü yaratmak veyahut bu kahramanlar şayet bizden ise İstanbul’un münasip bir semtine yerleştirerek mazimizle alaya yarasın diye efendiler tipi meydana koyarak bunlarla sanat adına ortaya atılmaya elbette sanat denmez... Şiirde alfabe okuyan yavrucaklar gibi meydana getirdiği mısralardan takdir beklemek, alkış ummak hastalığı ciddî dertlerimizdendir.

Her şeyimiz tamam, bütün imkânlar yanı başımızda hazırdır. Yalnız onları ebedîleştirmek için öz ve gerçek sanatkâr istiyoruz. Meydana getirilmesini istediğimiz eserler, yüzyılların hatırasıyla birlik olmalı... Bugünün köylüsü, dünün Mehmetçiği, yarının Türk gençliği bütün vuzuh ve hakikatiyle ebedîleşmeli “popüler” bir hamle...

Biz sanatımızla cemiyete, millete nihayet bütün bir insanlığa hizmet edebilecek bir milletiz... Sanat ve edebiyat dedikoduları gaiplarımızı çoğaltmaktan başka bir işe yaramıyor. İlme karşı gösterdiğimiz gayret ve sadakat alkışa layıktır fakat sanatımız bize küskün... Ebedî sanatkâr seni bekliyoruz.

1.1.4. Sait Faik'in Bir Cevabı Münasebetiyle

Enver KONANÇ

10 Birinci Teşrin 942 tarihli “Gençlik” ile 18 Birinci Teşrin tarihli “Vakit” gazetelerinde Sait Faik imzalı birer yazı okudum. İlk bakışta, bu imzayı yabancı görmedim. Evet, Sait Faik... Hikâyelerini okuduğum, az çok da kendisine alaka gösterdiğim ve ilerisinden ümitlendiğim bir şahsiyet...

Ama Sait Faik, bu yazılarıyla doğrusunu söylemek lazımsa beni biraz da sukutu hayale uğratmadı diyemeyeceğim. Çünkü adeta çocukların birbirlerine yaptıkları münakaşalı, basit tahliller sırasına girecek kadar sathî olmakla kelime oyununa kapılıyor.

İlhan Berk’e hücum ediyor; Cavit Yamaç’ı hırpalıyor! Servetifünun’a küfrediyor! gibi... Sait Faik’in kaleminin böyle çürük taraflarını hiç de ümit etmiyordum. Bunu da gördük. Demek varmış!

O kadar nahoş bir cümlesini okudum ki bir türlü kin, garaz bilmeyen içimde adeta bir başkalık hissettim. Gençlik’te ilk cümle: “Servetifünun mecmuasını satın alıyorum. Servetifünun ismi korkunç surette çirkin. Servetifünun mensuplarından hiçbirini de sevmedim. Bir aralık oraya ben de yazı vermişim. Şahsını pek sevmediğim “Gavsi” nin hatırı için. “O zamandan beri okumuyorum.” la başlıyor. Ben de burasına, bir türlü aklımı yetiremedim. Sanatta, Gavsi meselesi mevzubahis olamayacağı gibi Sait Faik’in kaleminin bu kadar yüksekliğine muğrurlanması ne kadar gülünç... Böyle bir propagandayı, avucuna milyonlar sıkıştırılan adama dahi yaptırmak pek de kolay olmaz kanaatindeyim. İşte bunu, cesaretle söylerim. Sait Faik, burada kendisini tamamıyla tanıtıyor. Yani bizim bildiğimiz Sait Faik, kendisini ızdırapla teşrih masasına sırtüstü atarak ağzında Tetonosların yuva yapmış olduğu paslı bir bıçakla yine kendi göğsünü açıyor! Hastalığını bize bizzat gösteren hikâyecinin, çürük uzuvları karşımızda! O da acı duyuyor, bunun farkındayız. Bu otopsi önünde teşhis güç değil. Doktor ölmeye ne lüzum var efendim?..

Servetifünun bu kadar küçülten ve ondan ikrah ederek eline almak istemeyen hatta okumayan biri, onun mensuplarının neşriyatını nasıl takip edebiliyor ve nihayet iki sütunluk bir yazıyla koca bir edebiyatı fethetmeye kalkıyor?..

“Varını yoğunu sandıklara çivilemiş sayvan altına dizmişti.” Sait Faik bunun bir yanlışı diye telakki ediyorsa, Anadolu’ya Anadolu’ya açılmasını ve biraz halkın diline hürmet etmesini de rica ederiz. Cavit Yamaç’ın eserini parça parça tahlil ettiğini ve fenalığını ortaya koyduğunu zanneden münekkittir, aslında gramer dersi vermek hevesinde gibi. Fakat

nedense ben de esnemeye başladım. Artık okuyamıyorum. Yazının başlığına göre, dava, çok mühim fakat, avukat da o kadar acemi... Mesnet, çürük: Tahlil büsbütün acayip!..

Daha sekiz gün evvelki yazısında İlhan Berk de müthiş bir arama cehdini sezen yazıcı, sekiz gün sonra, dediklerini inkâr ederek “Kesilen yağmurun arkasından başını kaldırdı.” Cümlesinin yanlışlığına verdiği hükmün tasdikli suretini leffederek İlhan Berk’in şiirleri içerisine doğru fırlatıyor; İlhan Berk de onu maalmemnuniye kabul ediyor... Öyle mi acaba? Böyledir farz etsek; kendisinde müthiş bir arama cehdi olan bir adam, çok fenayı sezemez mi? İlhan Berk’in bu kadar kısır olduğunu tahmin edemiyorum bir türlü!.. Sekiz gün evvel merhaba dediklerimize, sekiz sonra arkamızı çevirmek!.. Şahsi kinin galebe çaldığını teslim edelim!..

Korkuyorum; ağzımı açtıkça bazı lügatler kaçıyor. Bana da çatacaklar diye düşünüyorum. Ama, ben tarafsızım...

İlhan Berk, yeni şiirin realite yönünden görüşünü uğrunda emek harcayan ve bu davasında tamamiyle haklı bulunan bir şahsiyettir. Hayatı bir kül hâlinde telakki ederek Şarkla Garp düşünüşü ayrılığını birleştirip aynı çekicinin tazyikiyle aynı örste aynı demiri dövmeye uğraşan bir şair. Gayesi, bütün hareketleri hayatı uydurup realiteye mal etmektir. Hakikati vezin ve kafiye gibi şeyler yüzünden kapı dışarı etmekle, söylenmek istenilenin şeklini; manasını heba etmenin, manasızlığına haykırıyor! Bu bir davadır; mahkeme henüz bitmediğinden neticeye intizar hayırlı olur.

İlhan Berk’in Servetifünun mecmuasında “Hayranlığa Dair” yazısını da okumuştum. Aynı mecmuada başkalarını da okuyorum. İyileri inkâr etmek günahtır. Ben, İlhan Berk’i iyi buluyorum. Sait Faik fena dese de ne çıkar. Bir zamanlar Orhan Veli için de aynı şeyleri tekrarlardı. Ona da hücum etmek isteyenler oldu. Fakat Orhan Veli, davasının samimi bir müdafî olarak kaldı. Cavit Yamaç’ı takip ediyorum. Sırası geldikçe ondan da bahsedebilirim. Sait Faik’i şahsen görmedimse de genç neslin iyi bir hikâyecisi olarak tanımaklığıma İlhan Berk de mâni olmuş değildi. İyi bir hikâyeci olmakla kusursuz sayılması şart mı?

Sait Faik, başkalarında tenkit ettiği cihetleri, kendisinde de -isterse- pekâlâ görebilecektir. O hâlde tekamüle kıymet vermek manasız olacak!.. Ne fena!

Yeterki sanatkâr, elindeki kalıbını harap etmesin!..

1.1.5. Uzaktan: Üç Şiir Üstünde Düşünceler

Gavsi OZANSOY

İnsan, şiirden uzaklaşınca şiiri daha çok anlıyor, başka bir ifade ile şiir de sevilen insan gibi onu daha çok sevmek anlamak için, ondan ayrılmak ona hasret kalmak lazım. Hülasa şiir, şiirsiz hayatta daha büyük daha galip hâlinde.

Gündelik hayatında tamamıyla dinamik, az hülyalı, dakikalarına hatta saniyelerine kadar hesaplanmış ve muayyen işler için ayrılmış yaşama şartları içinde kalan adamın da serbestçe tasarruf edebileceği akşamları ve geceleri vardır. İşte bu saatlerde yeniden eski saatlere, hatıralara, ümitlere, bir zamanlar düşünülmüş fakat yarım kalmış hülyalara, sevgiliye ve şiire dönmeye vakit bulabilir. Bu ise ruhun sıhhati için bir ihtiyaç, hayatı sürüklenme ve devam ettirme şartlarından biridir. Yoksa, hülyasız ve şiirsiz bir hayatı tasavvur etmek bile güç. Çünkü Anatole France’ın da söylediği gibi “İnsanların bütün hülyalarını, bütün rüyalarını imha etmek lazım gelse idi, dünya şeklini de rengini de kaybeder ve biz gamlı bir ahmaklık içinde uyuyakalırdık.”

Bana bu düşünceleri yazdıran, elime geçen bir “Varlık” mecmuasında rastladığım, üç sevgili dosta ait şiirler oldu. Bu şiirleri herhangi bir ruh haleti içinde okusaydım o kadar beğenmeyecektim belki. Fakat onları nefis bir Ankara akşamında Yenişehir’in etrafını çeviren sayısız bahçelerden birinde, yeşillik ve mavilik ortasında okudum. Tada tada okudum ve sevdim. Bunlardan, bilhassa Cahit Sıtkı Tarancı’nın “Bir Saadet”i hayatında küçük saadetler tanımış ve yaşamış bir insana ne sonsuz bir tahattur zevki veriyor ve geçmişteki ufak hazlarını yeni baştan yaşamak fevkaladeliğini kazandırıyor. Bu şiir, yapısı, boyu posu, arzuları ve saadetleri küçük insanın yalnız bir anın değil, belki bu anın bütün bir ömrü dolduran manasını çerçeveleyiyor. İşte aynen alıyorum.

BİR SAADET

Ne kelime konuştuk,
Ne işaret çektik birbirimize,
Fakat, gerçektir seviştığımız,
Vapur kalkıncaya dek
Göz göze gelmekle sade;
Bir saat gibi gibi hatırlıyorum,
Yasemin kokusu ondan,

Teneffüsü benden
 Bir yaz akşamı
 Kandilli iskelesinde!

Bu şiiri sevdim: onda, belki kendimden bir şey de buldum. Bütün bir akşam için Cahit'in "Saadet"i ile doldu; hele son mısraları ile musiki parçası hâlinde, saatlerce dudaklarımda taşıdım. Hep onları mırıldanıyordum:

"Yasemin kokusu ondan,
 Teneffüsü benden
 Bir yaz akşamı
 Kandilli iskelesinde!"

Aynı akşam "Kutlu"da Vahdet Gültekin'e rastlamıştım. Şiiri ona da okudum; hayran oldu. Cahit'in bugünkü neslin en kuvvetli şairi olduğunda ikimiz de ittifak ettik.

"Varlık"ta okuduğum öteki iki şiirden biri Ziya Osman Saba'nın "Bir Oda, Bir Saat Sesi", diğeri de Baki Süha'nın "Gün Battıktan Sonra"sı.

Ziya Osman'ın şiirinde gene kendisi hayatın sert akışı içinde bitap, eski günlerini, mahallesini, evini ve mahallesinin sükûnunu ayıran Ziya Osman var. Bu da onun bütün şiirleri gibi Ziya Osman'ın ve rahmetli haminnesinin kokusu ile dolu ama güzel. Zaten Ziya'nın en sevdiğim tarafı, hususiliği de budur; onun her şiirinden bir ev ve patiska kokusu intişar eder.

Bu şiirinde de şair gene eski günlerinin, evinin, küçük bahçesinin; bir zamanlarki saadetinin hülyasına dalmıştır:

"Dışarda sükûnu yaz akşamının,
 Bahçemiz sulanmış, ıslak her çiçek.
 — Kapu çalınacak, babam gelecek..."

"Gün battıktan sonra" da ise şiiri her şeyden evvel bir ölçüsü, ruh riyaziyesi olarak kabul eden Baki Süha'nın bu yolda verdiği yeni ve olgun bir örnekle karşılıyoruz. Baki'de birçoklarından ayrılan taraf, his ve fikirler kırık dökük değil, ruh ve mana bir bütün hâlinde, mısralar ölçülü, biçili. Bu tarzı eskiden -o vakitler şair olmak niyetindeydim- ben de tecrübe ettiğim için bilirim. Zordur; çünkü bu çeşit şiirde dilediği gibi, estiği gibi konuşmanın kolaylığı ve rahatlığı yoktur. "Gün Battıktan Sonra" dan aldığım mısralar da bu güçlüğü ifade edebilecek kudrette:

“Aydınlık yüzünden, avuçlarından,
Bir rüzgâr esiyor geceye doğru;”

“Bir göl birikiyor vehimlerinden,
Dağlar sıra sıra, denize hasret,”

“Dağlar baş ucunda uyuyan gurbet.”

Bilhassa, hafif bir nostalji hissiyle yüklü son mısrada şiir ne harikulade bir şekilde bütünleniyor.

“Varlık” da rastladığım bu üç şiiri de hazla okudum. Evet, insan şiirden uzaklaşınca, şiiri daha çok anlıyor.

SFU, C.93, No. 2415, s. 29

1.1.6. M. Uluğ Turanlıoğlu: Köy Şiirleri

Hüseyin ULAŞ

Son yıllarda bol şiir yazılmasına rağmen bunların mübalağasız yüzde doksan beşi mahallî renk ve akisten mahrumdur. Bir taraftan eserin renk, hava ve hatta manasını değiştiren acımı tercüme bolluğunun yanında telif eserlerin bu aşırı derecedeki egzotizması da artık bizi bunaltmıştır. Bu arada, bu bunaltımızı giderecek yudum su serinliğindeki eserlere de pek geç ve az rastlıyoruz.

M. Uluğ Turanlıoğlu'nun, "KÖY ŞİİRLERİ" de bunlardan biridir. "Köy Şiirleri"nde kelime kuyumculuğu, hayal genişliği yoktur. Onda sade mahallî renkler taşıyan his ve müşahede ile beraber toprak, dere, harman, çardak gibi köye ait motiflerle örülmüş bir samimiyet havası vardır. Zaten "Köy Şiirleri"nin bize kendilerini sevdiren tarafı da budur. Şehirlerin riyakâr havasında boğulan ve huzuru köylerde arayan şair, köyü kuvvetli bir müşahede ile anlatabiliyor.

"Beni alın, alın köyler" den

Şehirler mahpes bana

Beni alın, alın köyler.

Sükûtunuz ses bana,

Beni alın, alın köyler.

Aynı şiirden:

Yamaçtan iner davar,

Dile gelir her pınar,

Boyanır ala sular,

Beni alın, alın köyler,

"Öyle bir şehir ki bu" dan:

Öyle bir şehir ki bu, anlamaz dilimizden

Her şey bize yabancı ve her şey uzak

bizden,

Aradığı huzuru köylerde bulan şair, artık nikbindir. Bu nikbinlik, onda, bir iman hâlidir. Şair, köyde bulduğu ruh huzuru yanı başında köyün toprağını da sevmektedir. Bu huzuru, tattırmak ve köy güzelliğine olan hayranlığını bize de ikrar ettirmek arzusu ile bizi davet ediyor.

“Davetiye II” den

Alnımızı öper dallar,
 Gönlümüzde açar bahar,
 Nerde vardır böyle diyar,
 Gel çıkalım dağlara biz.

Şehir türediği ile köyün harsa bağlılığı arasındaki tezadı ne samimî anlatıştır.

Buz kesilir suyu taşın
 İç erisin ihtirasın,
 Köyde vardır özü harsın,
 Gel gidelim köylere biz...

Köy güzelliğine olan hayranlığına ve köye kuvvetle bağlanışına devam olarak, köyü kuvvetle bağlanışına devam olarak, köyü, ilmin nuruna ulaştırmak için bizi de köye çağırılmaktadır. Onda postu köye sermek bir idealdir.

“Terk Edemem” den

Davar sesi türkü bana,
 Köyde ölmek ülkü bana
 Güle, güle yolcu sana,
 Ben köyümü terk edemem

Şair, şimdi elde kalan illerimizin, Tuna'nın hasretini duymakta ve arzu ettiği istikbali, zamanın kucğından koparıp almak azmi ile coşup gürlemektedir.

İşte gürliyorum bugün en içten,
 Nasıl ayrılırmış Tuna, Meriç'ten,
 Anarken bu akşam seni de Sunam,
 Haykırdım Balkan'a nerdesin
 Tunam?

Kelime ve şekle hakimiyet bakımından tarz, sevimlidir. Bazı kere şekil aksaklığına rastlanabilirse de kulağı tırmalamaz, hatta munis gelmektedir.

Alınan misaller M. U. Turanlıoğlu'nun sanatını belirtmektedir. Yalnız, “Köy öğretmeni” “Ben” adlı yazılar, bizi inkisara uğrattı doğrusu.

Bunların şairin şahsiyetini aradığı çağlarda yazıldığını tahmin ediyoruz. Şair, kendisini tanıtmak ihtiyacında değildir. Zira, biz onu iyice tanıyabiliriz, samimiyetini duyurabildiğinin farkında değil midir acaba?

Neden anlaşılmayacağının üzüntü ve korkusunu çekmektedir? Bu zorlamada o samimi havadan uzaklaştığına üzüldük.

Kitap, heyeti umumisiyle memleket duygularını duyan ve duyurtan samimi bir eserdir. Müellifi tebrik ederken çıkaracağını vaat ettiği diğer kitapları için de başarılar dileriz.

1.1.7. Samim Kocagöz'ün Hikâyeleri: Telli Kavak

Ziya YAMAÇ

Telli Kavak ile Samim Kocagöz, realistlerimiz arasında kendine mühim bir mevki temin ederken, bizlere sevinç ve ümit fırsatları veriyor.

Muharririn “memleket edebiyatı” hakkında fikir ve kanaatlerini bilmiyorsak da hikâyelerini okuyunca bu davayı iyice kavradığını veya hiç olmazsa mükemmelen hissettiğini tahmin ediyoruz.

Mevzu ve bilhassa üslup bakımından bu hikâyeler muazzam halk kitlesine tereddütsüzce sunulabilir kanaatindeyiz. Fakat derhal ilave edelim ki Kocagöz bundan sonraki hikâyelerinde kendiliğinden sade olan üslubunu biraz ihtimam ederek daha fazla sadeleştirmeye teşebbüs eder ve dilimize layık öz Türkçe kelimeleri bir edebiyatçı gözü ile seçerek kalemine teslim ederse temennimiz muhakkak yerini bulur.

“Memleket Edebiyatı” tabirini kullanırken sadece mevzu meselesini veya daha kestirme, yazanı kastetmediğimizi ilave etmeyi lüzumlu görüyoruz. Bizce bu dava yazanın memleket içine ve halk arasına karışmasıyla değil aynı zamanda yazılanın oraya erişmesi benimsenmesiyle hallolunacaktır. Bu maksatla mahallî şive cazibesine kapılmadan Kocagöz'ün yaptığı gibi sade bir İstanbul dili, yani ideal sayılan Türkçe ile yazmak, bilhassa maksada uygundur.

Kocagöz'ün üslubu üzerinde fazlaca durmamızın sebebi bundan ileri gelmektedir.

Ele aldığı mevzularla muharrir memleketi hakikaten anlatabiliyor. Biz, daha evvel bu büyük isim altında, koca bir cilt neşreden Refik Halit'e heyecanla koşmuş fakat büyük bir inkisarı hayalle karşılaşmıştık. Bu kitapta, muharririnde fırsat buldukça övmekten geri kalmadığı “işlek, kıvrak üsluptan ve memleketi mecburen araba ile gezen bir şehirlinin görüşünden başka bir şey bulamamıştık.

Daha sonra bu vadide Sabahattin Âli çalıştı ve okuyucuya memleketi az çok anlatabildi. Fakat şairliği yüzünden hikâyeleri “Romanse” edilmiş vakalar hâlinde kaldı. Kusursuz üslubu ve daha fazla pervasız ifadeleriyle mektepli delikanlıları heyecanlandırmaktan geri kalmayan hikâyeleri, hemşerilerini tanımak isteyen yurttaşlara hitap edemedi. Muharrir zekâsının inceliğini ispat edecek bir harekette bulunarak hikâyeyi bırakarak romana atladı. Kuyucaklı Yusuf ile millî edebiyat sırrını çözenler arasına karıştı. Biz iddia edebiliriz ki iyi bir tevzi neticesinde bu eser, her türlü yurttaşla hitap edebilir ve çok geçmek “en çok okunan Türk romanı” diye anılabilir.

Realistler arasında Sait Faik'in en ileri bir mevki işgal ettiği şüphesizdir. Bu kanaati, hassaten medarı maişetten sonra edilmiş bulunuyoruz. Üslupta şair olan genç arkadaşımız tip ve karakterlerde bir ressam olabildiği için sanatkârları ve münevverlerimizi daima sevindiriyor. Zamanla okumasını özlediğimiz büyük kitleye de hediyelerde bulunacağı ümit etmekle belki hayale kapılmıyoruz.

Sadri Ertem ile Kenan Hulûsi'yi şimdilik atlayarak daha yeni iki hikâyecimiz olan Kemal Bilbaşar ile Mustafa Niyazi'ye geçecek olursak, realist çağıra mensup bu iki muharririn memleket mevzulu hikâyelerinde, birincisinde operet sahneleri ile tezahür eden hiddetlere, ikincisinde ise daima teveküle mütemayil tiplerle karşılaşırız. Böylece birincisi, insanı tam dertlenecek anda eğlendiriyor, ikincisi de nikbin karakterinin hilafına facialar yapmakta ısrar ederek okuyucuyu sıkıyor.

Samim Kocagöz, dertlere çare bulan insanlardan bahsederken veya çaresiz kalanların ümit duygularını anlatırken okuyucuya hayata karşı bağlılık telkin ediyor; bu suretle modern edebiyatın baş gayesini kavradığını ispat ediyor. Bundan başka hikâyelerinde her şeyi tabii gidişine bırakıp, beklenmedik neticeler icada uğraşmadığı, velhasıl sürprizlere iltifat edemediği için realizmi hakikate benimsediğini ispat ediyor.

On altı hikâye içinden bilhassa dört tanesi nazarı dikkat celbediyor. Bütün hikâyeleri bırakıp bunların üzerinde durmamız Kocagöz'ün istikbalde bu sahada yürümesini arzu etmemizden ileri gelmektedir. Bunlar Telli Kavak, İki Gölge, Akdarı ve Sırmalı Çıkmazı ismini taşıyanlardır.

Birinci hikâye, rejimin en mütevazı, fakat en tesirli mümessilleri olan öğretmenlerdeki ideali ismi, sembolik bir tarzda, şimdiye kadar görülmemiş bir kudretle anlatıyor.

İki gölgede vakaya figüran olan muharrir okuyucuya biber dolması yiyen ve iki hamalı bir baş soğandan mahrum eden adamı ayıplama fırsatı verdikten sonra, beş kuruş için işlenecek bir cinayetin önüne geçmekle büyük bir inşirah bahşediyor.

Bilhassa Yarıntı ve Dalyan'da bir röportör veyahut da müsamahakâr bir ehlivukuf gibi seyirci kalmaktan kurtulamayan hikâyeci, Akdarı'da bu kusurdan silkinerek "kulaksız"ı insan zannettirecek gibi bir kahraman yapıyor, kuşları kovan Ayşe ile komşu tarlanın delikanlısını ne kadar temiz ve köylüce bir aşk macerası ile heyecanlandırıyor.

Sırmalı Çıkmazı'nda muharrir, taşradan iyi anladığını belli ediyor. Fakat "Nazmiye'ye dair" pasajı kısa kesmekle bir teknik hatasına düşmekten kurtulamıyor.

Bu hikâyeyi en sona almamıza sebep, yazımızı Samim Kocagöz için bir tavsiye ile bitirmek arzusundan ileri geliyor: Aydın illerinde Samatya'da olduğu hayata gömölerek yaşamalıdır. Bu takdirde, Kocagöz, millî edebiyat yapıcılarının ön safında yürüyebilecektir.

SFU, C. 91, No. 2376, s. 185, 191

1.1.8. Vişne Bahçesi

Suavi KOÇER

Şehir tiyatrosunun dram kısmında Türkçeye “Vişne Bahçesi” ismiyle çevrilen Anton Çehov’un eseri üç haftadan beri oynanmış ve alaka ile seyredilmiştir. Tiyatro tekniğinin en ince noktalarına vakıf bulunan Anton Çehov’un bu orijinal eseri bütün dünyaca tanınmış büyük bir kıymet ve hususiyeti haiz bir tiyatro piyesidir.

Rusya’da yalnız Moskova sanat tiyatrosunun oynadığı bu eserin, beynelmilel bir şöhreti vardır.

Moskova sanat tiyatrosunun Avrupa’da yaptığı turneden sonra bu eser Avrupa’da büyük bir alaka uyandırmış. Her tarafta muvaffakiyetli bir surette temsil olunan bu eser çok rağbet görmüştür. Bu tiyatro piyesini Avrupa’da klasik tiyatro teknik ve ölçüsünün haricinde apayrı bir sanat tarzına vakıf bulunan Avant-Garde tiyatro trupları tarafından temsil edilmiştir. Bu mühim eserin bizde de temsil olunabilmesi tiyatro sanatında tekâmül ederek ilerleyebileceğimizi ispat etmiş bulunmaktadır. Sahneye konuş itibariyle bazı eksikliklerin ve değişikliklerin mevcut olmasına rağmen eser oldukça muvaffakiyetli bir surette temsil olunmuştur. Eserin mevzuu o kadar ehemmiyetli olmamakla beraber karakter ve tipler kuvvetli çizilmiş ve yaratılmıştır. Piyeste hareket ve (aksiyon) vakalara istinat etmemekle beraber yine bu tiyatro eseri seyirciyi asla sıkmadan renkli ve kuvvetli bir atmosfer içinde mütehavvil değişikliklerle canlı bir surette gözümüzün önünde bir devrin hayatını, tablosunu ve havasını yaşatmaktadır. Dört kısımdan ibaret olan bu eserde tablo hâlinde seyredilen reel tip ve karakterler mahallî realitenin hususiyeti içinde eski Rusya’ya ait bir hayat tarzının fragmanlarını parça parça göstermektedir. Komedi ile dramı istihza ile acıyı kederle neşeyi birleştirerek bütün bu hususiyet ve nüansları natüralist bir zaviyeden görerek objektif bir şekilde bütün tip ve karakterleri suni ve hayalî olarak yaratmadan onları tabii bir platform üstünde sahneye ustalıkla konulmasını temin eden Çehov’un bu eseri tiyatro piyesi olarak harikulade güzellik, zekâ oyunu ve esprit inceliklerini ihtiva etmektedir. Bu eserde fikirler ve düşünceler çok sade fakat aynı zamanda çok manalı ve sembolik bir tarzda ifade edilmektedir.

Tip ve karakterlerin psikolojik bünyesi ve mücerret şekilleri üzerinde fazla durmadan onları bulundukları sosyal muhit ve şartlar içinde yakalayarak ortaya çıkarmaktadır. Piyesin bazı kısımları bize M. Goaginin hikâyelerine realist tipleri de hazırlanmaktadır.

Çar idaresinin tahakkümü altında ezilmeye başlayan halk ve aynı zamanda aristokrasi yıkılmaya ve zayıflamaya başlayarak inhilal etmekte, inhitata yüz tutmaktadır. Yerini yeni yetişen burjuvaziye terk etmektedir. Enerji ve kuvvetini kaybeden asilzadeler artık hayat mücadelesinde tarihi rollerini bitirmişlerdir. Sahnede gördüğümüz A. Lubov ve kardeşi Goyev gibi tipler ve zayıf karakterde yaratılan bu insanların hayat hakkındaki düşünce ve telakkilerini görüyoruz. Hayatı sadece basit bir oyundan ibaret farz edip bilardo oyunundan başka bir fikri olmayan ve sahnede bilardo meraklısı hâlinde tezahür eden mirasyedi Goyev tipine mukabil hayatta kendine bir mevki ve yer edinmiş Lopolin tipi yeni bir sanatın karakterini göstermektedir. İkinci derecede olan diğer şahıs ve tiplerde eski Rusya'ya ait simaları belirtmektedirler. Nitekim efendilerine bütün ruhuyla bağlı olan ihtiyar sadık insan rolünde Firs'in son sahneden evde hasta ve yalnız olarak bırakılıp unutulması ve ölürlen dışarda vişne ağaçlarının balta ile kökünden kazınarak parçalanması sahnede sembolik bir mana alarak yeni bir hayat telakkisini ifade etmektedir.

Lubov Andrevua rolünde Von Statzar Bedia güzel oynamakla beraber eserin manasına göre fazla dramatik bir tarzda oynuyordu. Hâlbuki Çehov'un eserinde ifade etmek istediği karakter daha mütehavvü oynayan bir kadın tipini canlandırmaktaydı. Anya rolünde Samiye Hün saf ve tecrübesiz bir genç kız rolünü Varya rolünde de Nevin Akkaya daha düşünceli, ölçülü ve hesaplı ve pratik hayatı daha iyi anlayan bir genç kız rolünde görülmekteydiler.

Gayev rolünde Kemal Gürmen istenilen tipi oldukça muvaffakiyetli bir surette temsil etti. Lopalin rolünde Mahmut Moralı bazı kısımlarda biraz ölçüyü asmakta ve mübalağalı olmasına rağmen kuvvetli ve heyecanlı olarak rolünü muvaffakiyetle temsil etti. Üniversiteli Trofimof bir ihtilalci tipini temsil etmektedir. Fakat o da zamanki bütün Rus münevverleri gibi hareketten ziyade sözle iş görmektedir. Rolünü eserin manasına oldukça uygun bir şekilde temsil etmiştir. Pişcik rolünde Mümtaz Enver eserin asıl ve öz manasındaki tip ve karaktere tam manasıyla uygun olmamakla beraber orijinal bir karakter yaratmak bakımından çok kuvvetli oynamıştır. Uşak Firs rolünde Behzat Butak bilhassa çok güzel oynadı. Ölçülü bir surette bu piyesin tekniğini kavramış olarak eserin manasına uygun bir şekilde rolünü temsil etti.

Fakir ve zavallı bir yolcu tipini temsil Necmi Oy rolünde çok muvaffak oldu. Bu lirik ve realist sahneyi çok dokunaklı, heyecanlı ve güzel bir surette ifade etti. Şarlot rolünde Muazzez Arçay bir Alman mürebbiyesini temsil etmekteydi. Epihodof rolünde Mukayyit

Kiper ve Paşa rolünde Kani Kıpçak eserin havasına ve manasına uygun bir şekilde rollerini temsil ettiler.

SFU, C. 93, No. 2426, s. 168

1.2. Hikâyeler

1.2.1. Mimar Sinan

Cihat BURAK

Gece karanlık ve sıcaktı. Bataklıkları dolduran ağır sessizlikler içinden keskin bir feryat gibi saygısız ellerin kuyruğuna bastığı bir radyonun acı acı havlıyor, sokaktan sokağa birbirlerine cevap veren bekçi düdükları keskin keskin havayı yırtıyordu. Bir parça hava almak için dışarı çıktım. Lambaların yer yer aydınlattığı yollar koca bir vücut gibi yere uzanmışlar düşünüyorlardı. Ne kadar yürüdüm bilmiyorum. Fakat niyetim sıcak havalarda bile insana bir serinlik veren eski Türk mahallelerine dalmak, sokakların sessizliğine hürmet etmesini bilen bahçeli evlerin arasında biraz dolaşarak vakit geçirmekti. Beyazıt Meydanı’nı geçmiş Süleymaniye’ye giden yola sapmıştım. Gündüzün keskin aydınlığında görmeğe alıştığım yollar geceleyin insana okunmuş; sayfeleri bir bir çizilmiş bir kitap hissi veriyorlardı. Karanlık teferruatı silinmiş etrafa kâh beyaz bir duvar üstünden sarkan bir ağacın simsiyah dallarının silüetini kâh bir gece lambasının keskinliğini bir kat daha arttırdığı bir köşenin yahut merak bir paşa gibi sokağı dinleyeni bir cumbanın şeklini belirten bir genişlik çökmüştü. Birden gözlerim zarif sütunun arası çimento sıvalı bir duvarla örülmüş bir sebile ilişti. Önünden pek çok defalar geçtiğim bu sebinin gecenin karanlıklarında ağlar gibi hali vardı. Bir zamanlar susuz yolcuların yolunu bekleyen içerleri şefkatli karalıklarla dolu pencereleri müteallim ellerin ferini söndürdüğü gözler gibi; kirli renkli iğrenç bir çimento duvarla örülmüştü. O anda gecenin bu manzaranın karşısında donup kalışını seyrettiğimi zannettim. Gözlerim karşıdaki sebinin kurşunları sökülmüş çimento sıvayı zarlak kulübesinde dolaşır gibi birden gecenin sessizliği ortasında kaldı; korkunç derecede kalın bir ses tabanı başımda “merhaba evlat!” diye gürledi. Olduğum yerde zıplamış korkudan büyüyen gözlerimi karanlıklara dikmiştim. Etrafa bakındım ortada kimse yoktu. Soğuk soğuk terlemeye başlamıştım. Aynı kalın ses bu sefer daha yakından gürledi “korkma” diyordu! korkma ben de senin gibi bir gece yolcusuyum. Canım sıkıldı da şöyle bir dolaşmaya çıktım. Bu sefer sesin geldiği yerde sağımda yavaş yavaş şekli belli olmaya başlayan bir ışık peyda olmuştu. İlk önce beyaz uzun bir sakal sonra karanlığa gömülü iki parlak gözün üstünde göz, kaşlar, peyda oldu sonra serviler kadar zayıf bir vücut bu şekli tamamlarken beyaz uzun sakalın çevrelediği yüzü üstünde bir hale gibi kocaman bir sarık belirdi artık hiç şüphe kalmamıştı masallardaki bir hayalle karşı karşıya idim. Bir an kaçmayı

bütün kuvvetimi bacaklarıma vererek karanlıklara karışmayı düşündüm. Fakat bu sefer ses çok tatlı fakat bir emir gibi kati tekrar etti “Ne düşünüyorsun?” dedi, sonra kemikli zayıf bir elle sırtımı okşadığını hissettim. Uzun boylu şekilde ve itilen ışık sokağı doldurmuş etrafı göreceğini sesleriyle karışığa garip bir gürültü kaplamıştı.

“Hiç” diye cevap verdim! Şu karşiki sebile bakıyordum da bunu söylerken teessürümden gözlerim yaşarmış. Belki de o sebinin önünde yüzlerce sene evvel susuzluğunu gidermiş olan bu hayalin önünde o tarihten âdeta küçülmüştüm.

Açılan cübbesinden belinde bir diviti olduğunu gördüğüm hayalet “O sebinin ne işe yaradığını biliyor muydun? diye sordu bu suale âdeta kızdım. Bir an kendisine benim de mektepte okuduğumu ve malumatımın bunu bilme kifayet edeceğini böyle bir şeyi bilmeyeceğimden şüphe etmesinin doğru olmadığını söylemek istedim. Fakat hayal beyaz caminin kubbe kasnağını çeviren yer yer çatlamış çimento sıvalarında dolaşan gözlerini görünce vazgeçtim “evet” diye cevap verdim! Türklerin ezeli ve ebedi misafirperverliklerinin hayırseverliklerinin bir sembolü olan bu çeşmeleri dedelerimiz buralara yolcular buz gibi sular içirmek için yaparlarmış, bildiğime göre her işe beni yoran gümüş gibi kalaylı maşrapalarla kana kana para vermeden istediği kadar su içirmiş bunları söylerken uzun boylu hayalet zayıf ve titrek eliyle bir kere daha sırtımı okşadı “Aferin evlât!” dedi. Sonra bir an karşıdaki sebinin zavallı haline baktı ve gürler gibi peki sonra dedi insanlar; bizim torunlarımız olan sizlere su içmek için mi oldu bundan niçin utandınız? Bu sebinin pencerelerini niçin ördünüz? Bir zamanlar hepsinin altını yaldızlı kitabeleri olan çeşmelerin sularını ne için tıkadınız, traş etmek cilâ vermek için o kadar uğraştığımız mermerleri ne için söktünüz? “Ufak, dünya gibi” güçlkle zaman zaman hayaletle birkaç kelime kekeledim. Sonra ihtiyarın kulu kadar hafif belki de mermer tıraş etmekten nasırlanmış kemikli ve uzun ellerini yakaladım uzun uzun öptüm; göz yaşlarımla suladım “Bilmiyorum diye inledim; ben de bilmiyorum. Onların nasıl yapıldığını artık unuttuk, o parmaklıkların demirini dögecek ustalar o taşları yontacak kalemkârlar artık kalmadı, zaman hepsini yedi. Artık sorma; git mezarına uyu!”

Bunları söyledikten sonra üzerimden bir yük kalkar gibi hafiflemiştim. Beyaz hayalet peki diye devam etti artık sormayacağım. Sonra yavaş yavaş Süleymaniye camiine doğru yürümeye başladı. Bende arkasından yürüdüm. Biraz gittikten sonra camiin avlu duvarının önüne gelmiştik. O bir an durakladı, gözleri âdeta sevinçle parlayarak karanlıklara uzayan avlu duvarını, silmelerin kuvvetli elektrik lambasında katileşen gölgelerini, pencere

boşluklarının dolu kısımlarla yaptığı nefis ahengi seyretti sonra yüzlerce sene evvel işittiği çekiç ve kalem seslerinin derinden gelen gürültüsünü dinlemek istermiş gibi bir an gözlerini kapadı. Yüzü âdeta gençleşmiş, kırmızı yanaklarını parlamaya başlamıştı sakalı hafif hafif titriyor anlaşılmas bir şeyler mırıldanıyordu. Arkada karanlıklar içinde camiin muazzam kubbesi göğe doğru yükselen ince narin minareleri fark ediliyordu. Sonra bu ihtiyarın ne için buraya geldiğini gecenin bu vaktinde ne için dolaştığını düşündüm; onun uzun boyuna beyaz sakalına gür kaşları altında parlayan gözlerine baktım ve bir an evvel sırtımı okşayan zayıf, sinirli uzun parmaklar, kemikli ellerini hatırladım ve birden bu camii yapmış olanı düşündüm. Kafamda sanki bir pencere açılmış oradan bu ihtiyarı elinde bir müzede gördüğüm büyük tahta pergeli karşısında sırtında kaftanı ile bekleyen bina eminine emirler verir gibi görmüştüm. Evet bu Sinan'dı. Bu ruh asaletini, iman derinliğini düşününce yüksekliğini insanların kalplerini bir an daha fazlasına tahammül edilemeyen heyecanlarla çarptıran hisleri taş halinde dondurmuş, kubbeler, sütunlar revaklar minareler hâlinde şekillendirerek asırlara mal etmiş insandı.

Yanına vardım. O hâlâ gözleri kapalı, nefis bir musiki dinler gibi nereden geldiği belli olmayan garip bir gürültüyle belki de hafif hafif esen rüzgârın kubbelere, minarelere, şerefelerin altını dolaşan stalamitilere sürünerek çıkardığı gürültüyü dinliyordu. Sonra bir emir gibi sert bir sesle “gel” dedi ve yürüdü. Camiin önüne geldiğimiz zaman sanki büyük bir kalabalığın içinden geliyormuşum gibi bir şey hissettim. Sanki etrafımızda kendilerini göstermek istediği mütevazî gölgeler dolaşıyor, onun her bastığı yere kokuları havayı dolduran kucak kucak çiçekler serpiyorlardı, nereden çıktıkları belli olmayan güvercinler uyanmışlar kâh onun başının üstünde uçuyor, kâh ince zarif bir şerit gibi uzanan silmelerin üstünde dolaşıyorlardı. Kapının önüne geldiğimiz zaman ağır meşin perde görünmeyen eller tarafından kaldırıldı. Caminin içi derin bir gürültü ile doldu. Bütün kandiller yanıyor dumanlar ve sıcak bir karanlığın içinde kaybolan kubbe sanki içerde binlerce insanın mırıltısını aksettiriyordu. Şimdi artık onun yüzünü daha iyi görebiliyordum. Bembeyaz sakallarını ara sıra parmağında bir zümrüdün parladığı eli ile sıvazlıyor, ince kısık dudakları ara sıra muntazam dişlerini gösteren bir tebessümle aralanıyordu. Çok yaşlı olduğu belliydi. Fakat uzun boyu sanatkâr ellerinin diktiği minareler kadar düz, gözleri parmağındaki zümrüt kadar parlaktı. Keskin çizgilerin dolaştığı yüzünde sert fakat asır dide çınarların ruha sükûnet veren gölgeleri kadar iyi bir ifade vardı.

Yanına yaklaştım Sinan dedim, büyük Sinan, koca Sinan, temiz ve güzel sakalının telleri kadar çok olan bu camileri medreseleri sebilleri hanları Türk ismini Edirne'nin Selimiye'sinden Tuna kıyılarına, Nemçe illerinden Viyana kapılarına kadar yad ettiren eserlerini bu zayıf ellerle mi yaptın, Kanuni'nin kapısından girerken ülkeler fethetmiş gibi zevk duyduğu Süleymaniye'yi, kubbesinin kilit taşını pek az insanın bunamadan gelebildiği bir yaşta koyduğun Selimiye'yi yaparken hiç başın dönmedi gözlerin kararmadı mı, Kayseri köylerinde isimsiz bir neccarken kartalların başını döndüren yüksekliklere nasıl çıkabildin?

O yavaş yavaş ve ağır ağır “İnandım dedi, Van Gölünde omurgalarını koyduğum kadırgalar bugün yerinden kaldıramadığın ağır kılıçları tüy gibi kullanan yeniçerileri, karşıya geçirecek, azgın sular üstüne attığım köprüler yağız atlar üstünde uçan akıncılar yeni diyarlara ulaştıracaktı. Benim gibi aciz bir insanın yapması mümkün olan her şeyi yaptım, şu altında bulunduğum kubbenin tecelli ilâhîlerle atılırken benim gözümde Hint denizlerinden Habeş illerine Harança kıyılarından Garnata kalelerine kadar dolaşan sancağın hayali vardı. Gayem her şeyden evvel onu yükseltmek, milletimin büyüklüğünü sesimin bütün kuvveti ile haykırmaktı.

O zaman kandillerin donuk ziyası altında kubbelerin yükseldiğini sütunların göğe varmağa isteyen eller gibi uzandığını hissettim. Cami sanki şişiyor, onun muazzam varlığının içine çıkamadığı duvarlar sanki birbirlerinden ayrılıyorlardı.

O ağır ağır kendi kendine konuşur gibi söyleniyor, böyle bir eseri yapmak için o zaman nasıl çalışıldığını, nasıl defterler tutulup hesaplar yapıldığını kemerleri tutan ağır sütunların manda arabalarıyla günlerce uzaktaki yerlerden nasıl getirdiğini anlatıyor, sanatındaki son yeni bir şey keşfetmek olmadığını çünkü gök kubbesi altında yeni hiç bir şey olamayacağını, caminin her tarafını dolduran ahengin kemerlerin açıklığında yahut sütun başlıkların yüksekliğinde yapılan küçük değişikliklerden ve bunların birbirine bağlı olan neticelerinden ileri geldiğini söylüyordu. Herkes ne yapacağını bilirdi diyordu. Taşları yontan neccardan kemerleri kalın yapan ustaya demirleri döğen demirciden yazıları yazan hattata kadar hepsi uzun tecrübelerin meydana getirileceğini bildim ve onların benim söylediğim şeylerin kendi bilgileriyle nasıl kaynaşacağını bilmeleri bu eserleri meydana getirdi diyordu. Cami topraktan yükselirken onun her taşının konmasında Tuna boylarından Arabistan çöllerine kadar yayılan bir ruhun tesiri vardı. Bu tıpkı sağlam bir vücudun yaşaması gibi meydana geldi. O zaman bu eserlerin ne için bu kadar ölmez olduğunu anlıyor, onların güzelliğine hiçbir şey ilave edilemeyeceğini, çünkü onun umumi ahenginden

koparılıp alınacak hiçbir şeyin mevcut olmadığını görüyordum. Gotik mimarisinin ustaları şekerden kaleler gibi binlerce şekillerle süslü katedralleri, binanın nispetini bozan hizmetten fazla teferruatını yahut lüzumundan fazla büyük unsurları bir Süleymaniye'nin yahut Yeni camiin güzelliğini sırf nispetlerin ve hacımların arasındaki ahenkten alan asıl sade vakur bir duruşları karşısında sanki eriyorlardı. Sonra bir an bütün bu camilerin hanların sebillerin boğazın memleketin her tarafını dolduran binlerce eserin bir anda ortadan yok oluvermesini düşündüm. O zaman bir milletin medeniyetin ne demek olduğunu daha iyi anlıyor, büyük olmayı bilmiş bir milletin büyüklüğünü eserinde nasıl gösterebileceğini görüyordum...

SFU, C. 91, No. 2373, s. 151-152-153

1.2.2. Ormanın Şarkısı

Hüseyin Hulki [ONARAN]

Ceza mahkemesi salonunda; o gün garip bir cinayet davasına bakılıyordu. Davanın mevzuu bir hırsızlık vakasından doğmuştu. Fakat hadisenin muamma hâlini muhafaza eden tarafı genç bir adamın kendisine ait hiç de değeri olmayan eşyayı çalarken cürmün işlenmesi keyfiyetinden ileri gelmekteydi. Maktulün, şiddetli tazyik neticesi şakağına çarpan demir parçasıyla öldüğünü gösteren doktor raporları dosya meyanında bulunuyordu. Mahkeme salonu, bu esrarlı vakayı gazetelerde okuyup da gelen dinleyicilerle o kadar dolmuştu ki, polisler bir kısmını dışarı çıkarmak mecburiyetinde kalmışlardır. Bu yüzden ikide ilan edilen davaya ancak saat üçte başlandı. Heyeti hâkime yerlini işgal ettiler. Maznun hakimlerin karşısındaki parmaklığın önüne geldiği zaman bütün mütecessis gözler üzerine dikildi. Fısıltılar başladı. Maznun sık, kabarık saçlı, hasta denecek derecede solgun benizli, sırtı hafifçe kambur bir gençti. Gözleri geniş alınının altında ve koyu gölge içinde kaybolmuş; mahiyeti anlaşılamayan bir mana almıştı. Bu gözler, yakından bakınca marazi, hülyalı ve kapakları hafifçe örtülü birer siyah benek gibi gözüküyorlardı. Kahve rengi elbisesi uzun müddetten beri sırtta taşınmasından ötürü; yaka ve cep ağızları hizasından kirli lekeler hasıl etmişti. Her maznunun karşılaştığı kısa bir tercümeihâl sorgusundan sonra hâkim ciddi fakat yorgun bir tavırla:

— Vakayı anlatınız, dedi, nasıl oldu? Yalnız mevzudan hariç ve hadise ile ilişkisi olmayan ifadelerde bulunmaya lüzum yok.

Genç adam birkaç defa yutkundu. Gözlerini hâkim kürsüsünün arkasındaki duvarın kenar motiflerine dikti. Orada, bir şeyler arıyormuş gibi bir müddet dalgın ve mütehakkim baktı. Sonra yavaş ve emniyet telkin eden bir lisanla:

— Hayır, pek uzun anlatamayacağım, Reis Bey diye cevap verdi. Zaten kudretim yok... Fakat kendimden bir nebze bahsetmeden önce cereyan eden vakanın size hiçbir şey öğretmeyeceğinden korkarım. Müsaade ederseniz, hayatımı kısa hatlarla gözünüzde canlandırayım. Bu, benim için çok mühimdir. Yirmi beş sene evvel basit bir burjuva ailesinden dünyaya geldim. Babam doktordu. Teknik itibari ile geri bir adamdı. Annemin tam aksine... İlk terbiyemin yayılışını; aile ocağı ve mektebimden ziyade tabiata borçlu olduğumu itiraf etmeliyim?.. Çünkü bir tarafta mistik, diğer cihette de tamamı ile maddî ve ruhsuz iki zıt tesirin cenderesi içinde kalıyordum. O zamanlar şehirden çok uzak; bir sayfiye evinde otururduk. Uçsuz bucaksız kırlar, kümes hayvanları, dağ çiçekleri arasında uçan sarı

kanatlı kelebekler içimde sanat duygusunu besledi. Fakat, (sanat aşkı) ne demektir Reis Bey, bir insan için kâfi mi bu? Ve henüz istikrar bulmamış muhitlerde (yarım artistler) yetişmesine sebep olmuyor mu?.. Bu, tesadüfen kısır topraklara düşen birkaç tohumun cansız filizinden başka nedir? Evet bu ruh bende de mevcut. Mektepten kaçır, saatlerce orman kuşlarının ötüşlerini taklit eder, dağ tavşanlarını kovalayarak vakit geçirdim. Tarlalarda, şurada; burada gördüğüm en hakir otların isimlerini öğrenmiş, böceklerin ve ağaçları kemiren benekli beyaz kurtların çeşitlerini tanımaya çalıştım. Kırılarda dolaşırken, tümsek toprakta bir karınca yuvasına tesadüf ederim de bilmeyerek çiğnerim korkusuyla içim titrerdi. Bazı günler, hava karardığı demlerde, küçük kayalığın eteğine oturarak; koyu yeşillikler ardından ölen günü seyredirdim. Tabiata ait hiçbir şey benim için hakir değildi. Bilakis bütün mevcudat ruhumda derin bir tesir bırakıyordu. Bir solucanla bir zambak arasında fark görmezdim. Babam benim bu hâlime üzüldü ve isyan ederdi. Uzun ve inatçı takdirlerine rağmen çocukluk çağım böyle devam etti. Neyse uzatmayayım efendim, daha sonraları şehre taşındık. Mektep hayatım kötü geçiyordu. Sınıfları iki yılda, güç hâlde atlayabiliyordum. Babamın (hayat mücadelesi) ve (zaman adamı) nazarlarıyla kafam şiştiği anlarda; nefes almak için kendimi gene kırlara atardım. Civar çocuklardan dostlar peyda etmişim. O zamanlar, bir keman tedarik ederek, bu tahta aletle sevdiğim melodileri ezberlemeye gayret ediyordum. Bir aralık küçük dostlarımdan kurmaya çalıştığım, dört armonik, (obua) denilen zurna, trompet ve flütten ibaret (kır orkestra) sını bahsetmeden geçemeyeceğim. Musikiye karşı sonsuz bir aşkım vardı. Şurada, burada dinlediğimiz melodileri ufak dostlarıma, falsolarla çaldırmaya uğraştığım zamanları şimdi düşündükçe içim sürurla doluyor.

Reis burada, maznundan bu başlangıcın kâfi olduğunu ve vakaya doğrudan doğruya girmesi keyfiyetini istediği zaman, genç adam yine aynı telaşsız ve dokunaklı ifadesiyle devam etti:

— Vaka... Evet, hep vakalar... Dolambaçlı hadiseler... Ve dramatik mevzular... Beşikten mezara kadar aradığımız bu değil mi?.. Fakat, bunlar nerede çıkıyor, insanlar bu vakaları hangi saikle, nasıl ve ne gibi zorluklarla yaratıyorlar; bilebilir miyiz?.. Cürüm, haddi zatında keyif için mi yapılıyor!.. Mesel, insiyakı bir arzunun tatmini ise akıl doktorlarının meşgul olması lazım gelmez mi?.. Yalnız dekor ve dram bizi ilgilendiriyor!.. (Biraz durdu. Yüzünde mahcup bir ifade vardı, sonra...) Affınızı dilerim, Reis Efendi diye başladı. Şimdi mevzudan harice çıktım. Vakaya geçiyorum. Evet, tabiat sevgisi beni, sanatın en eskisi ve

asili olan musikiye sürükledi. Küçük dostlarımla buluşmadığım zamanlar; hiç olmazsa kırlara çıkar, kuşların sesini taklit ederek şarkılar söylerdim. Ruhumun bu serazat boşluğu babamın ölümüne, sonra arkasından çok sevdiğim annemin evliya yüzünü bir daha göremeyeceğim feci tarihe kadar devam eder. Artık yalnız kalmıştım. Kardeşlerim olmadığı için onların bana bıraktıkları küçük bir kır evi ve kırık dökük eşyalar arasında, tamam iki sene yoksuzluğun bütün acılarıyla baş başa kaldım. Geçinmek, karın doyurmak için süfli işlere girmek mecburiyeti ile karşılaştım. Bu arada, tedricen bütün eşyalarımı, yalnız çok sevdiğim keman hariç kalmak üzere sattım. Ve nihayet beş parasız kaldım. Ne yapabiliirdim?.. Orman, kuşlar, kayalık ve değerli (kır orkestra) sını teşkil eden küçük dostlarım birer gölge hâline geldiler. Kimse semtim uğramaz oldu. Bir gece, uzun düşüncelerden sonra kemanımı bir Musevi'ye; çarnaçar rehine bırakmak mecburiyetinde kaldım. Kemanım oldukça kıymetliydi. Onu titreyerek götürdüğüm sabah ızdırabımdan ağladığımı itiraf edersem gülmeyiniz. Mesele buradan başlar Reis Efendi!.. Evet, tamam bu tarihten itibaren (gene durdu. Tarihi mi hatırlamak istiyordu, belli değildi. Sonra birden) size kemanıma olan sevgimden bahsederken bir şey unuttum. Biraz geriye dönmeme müsaade ediniz... Babam ölmeden önce, bu küçük alet; kıskançlıkla üzerine titrediğim bir sevgilinin bütün hususiyetlerini taşıyordu. Maddi refah ve semirme endişeleri ile çırpınan, hayatı, yalnız (iş becerme) kabiliyeti ile ölçen babam keman çalmama o derece sinirlenirdi ki küçücük, eşyasız odamda kapıyı sımsıkı kapayarak ve tellerin arasına surdin takarak ses çıkarmamaya gayret ederdim. Dostlarımdan birinin babası musiki hocasıydı. Bana arasıra ders verirdi. Uzatmayayım efendim, kemanı rehine koyduktan sonra onu, çocuğunu kaybeden bir ana ızdırabının bütün şiddeti ile aradım. Bir gece ... bu, çok mühimdir, Reis Bey, dikkat buyurunuz... Bir gece rüyamda Paganini'yi gördüm. Yani vakadan tahminen bir ay evvel. (Hafif bir tebessümle yüzü kırışarak) Paganini kim; diyeceksiniz? Dava ile ne alakası olabilir!.. Hem onu tanımamıza imkân mı var hiç!.. Aşağı yukarı yarım asır evvel ölen bir bestekâr...

Burada dinleyiciler arasında fısıltılar ve gülüşmeler başladı. Hâkim, mahkemenin ciddi durumuna uymayan bir laubalilik yaratacağı korkusuyla dudaklarında beliren gülümsemeyi keserek maznundan, mevzu ile alakası olmayan manasız ve hayalî sözlerle mahkemeyi işgal etmemesi lüzumunu, bu duvarlar arasında ancak hakikate yer verilebileceğini ihtar ettiği zaman delikanlı, birdenbire uykudan uyandırılan bir adamın duyduğu hayret ve korku sarası ile silkinerek:

— Evet Reis Bey dedi, gerçek manasız ve aptalca gözüküyor. Fakat bütün bu kırık, dökük şeylerin benim iç tarafımla alakası ve binnetice vaka üzerinde psikolojik tesirleri vardır. Çok rica ederim müsaade ediniz, hemen hadiseye gireceğim... Evet, nerede kaldım... (Paganini)... Onun serseri ruhunu gördüm. Sisli bir sabah boş ve avare kırlarda dolaşıyormuşum... Ilık bir rüzgâr hafifliğiyle ve bir tepenin ardından bana doğru ilerleyen onun büyük ruhuydu. Uzun ve çıkık alnı gözlerini hafif bir gölge içine toplamıştı. Sis içinde, bir ahret edamının bütün vakur sessizliğiyle yaklaştı. Bana: “Haydi diyor, Ormanların Şarkısını çal” ve ben, hiçbir şey söylemeye muktedir olamadan yayı elime alıyorum... Çok sevdiğim, evvelce sık sık tekrarladığım bu parçayı nedense çalamıyorum... Yay elimde bükülüyor, keman yumuşak bir hamur parçası hâlinde kabarıyor. O, hiçbir şey söylemeden kendi kemanında bu melodiyi çalmaya başlıyor. Aynı zamanda arkasını dönerek küçük tepelere doğru yürüyor. Rüzgâr uzun pelerininin eteklerini şişirirken ses, derinden gelen ve ilahların korusundan çıktığı zannedilen ağır ve sonra neşeli, kıvrak ritmi içinde gittikçe uzaklaşıyor. Ve çok yumuşak dalgalar hâlinde (Ormanların Şarkısı) nın notaları yayılıyor... Onu artık göremiyorum... Koşuyorum... Bağırıyorum... Ormanlar sesimi geri getiriyorlar... Bu garip gecenin sabahında; uyanır uyanmaz başımda bir ağrı ve dalgınlık hissediyorum. Ve hemen kemanımı arıyorum. Neden sonra, aklıma rehine koyduğum dükkân geliyor... Mürabehacının pinti yüzü karşıma dikiliyor. O günü müthiş ruh sarsıntıları ile geçiriyor, dışarı çıkmıyorum. Fakat gece, (Ormanların Şarkısını) çalmak ihtiyacından doğan mukavemetsiz istekle içim kavruluyor. (Durdu, gözlerini hafifçe kapayarak musikinin melodisini ezberliyormuş gibi bir hâl aldı.) Reis Bey, bu basit melodi çok güzeldir. Sonlarına doğru harikulade bir (Çadence) vardır. (Paganini) nin serseri ruhunun bütün neşesini haykırır... İlkbaharda, (Ormanların Şarkısı) ... Nihayetsiz, uzanan kırlar, rüzgâr, üzerinde beyaz ışıkların titrediği ağaçlar... Bütün tabiat ve sadelik... Reis Bey, düşünün ki, ben bu dekor içinde büyüdüm. Onu asilleştiren musiki ruhumu sarıyor, hemen Yahudi’nin dükkanına koşuyorum. İçeri girdiğim zaman, yüzü yağlı denecek derecede parlak, matruş, ufak tefek bir adam olan mürabehacının kirpiksiz gözlerinde hilekâr bir neşe bulutunun geçtiğini görüyorum. Kemanımı vitrine koymuş! Neden? Acaba satmak mı istiyor? Sert bir öğle güneşi yamalı vitrin perdesi arasından kayarak boyalı tahta üzerinde oynuyor. Yayın etrafında küçük sinekler uçuşuyor. Bu hâl neşemi kaçırdı. Kafamdaki ağrı sinirlerimi gergin bir hâle getiriyor. Kendi kendime “Ne hakkı var diyorum, kemanı teknesine yerleştirerek niçin saklamamış acaba!..” Ona dedim ki: “David Efendi, bana kemanımı; yarım saat, tek

bir yarım saatçik için ver... (Ormanların Şarkısını) çalacağım. Param olsaydı faiziyle beraber ödeyerek senden kurtarırdım onu... yemin ederim ki tekrar getireceğim. Bu sersemce sözlerime karşı yüzüme itimatsızlıkla bakarak: “Çocuk musun sen diyor, nasıl olur imkânı mı var? Zaten vadesi çoktan geçmiş bir mal, bir miktar para getirerek zamanı uzatabilirdiniz. Artık şimdi bana ait.”

“Yalvarırım sana David Efendi diyorum; satma onu. Bu arayı sana nasıl olsa temin ederim. Yalnız şimdilik kısa bir zaman için istiyorum. Hemen getireceğim. (Onu) rüyamda gördüm ve dinledim. Bu melodiyi kendi emektar kemanımdan başka nerede çalabilirim?” Fakat onun hayır hayır... diyen hain ve kati dudakları beni çıldırtıyor. Reis Efendi, düşünün ki ihtiyacım olduğu hâlde bir çocuk, bir sevgili kadar üzerine titrenen (şeyi) ona verdim. Rehin olarak bıraktığım bu tahta alet kıymetinin çok fevkinde faiz topladı. Ve bu miktar, ana parayı bile geçti. En tabii hislerimle alay eden, alacağı faiz yekûnunu ve vadeyi uzatmamı bekleyen mavi göz bebekleri vahşicesine seyrettim. Bu gözler de içimi kavuran bulanık bir renk vardı. Ve üzerime dikilmişti. Kısa bir saniye... Tek bir saniye... Sonra ne olduğumu bilmiyorum. Vitrine doğru koştum. Nefti perde arkasında, tozlar içine gömülmüş ve rengi solmuş olan kemanımı almak istiyordum. Yahudi tezgâh arkasından sıyrılarak bir dağ keçisi çevikliğiyle üzerime atıldı. Küçük vücudu titriyor, sıska kollarıyla beni tutmaya çalışıyordu. Kuru parmakları ıstakozun çengelleri gibi ceketime yapışmıştı. Birdenbire silkindim. Bağırarak istedi. Sonra ağzını sıkıca kapayarak o kadar kuvvetle ittim ki şiddetle yere yuvarlandı. Buruşuk alnının etrafında kirli bir gün demeti hâline gelmiş olan başı tezgâhın kenar demirine çarparak parke üzerine düştü. Bu kuru baştan anlaşılmaz sıyrıltılar çıkıyor, iri gözleri vitrine çevrilmiş vaziyette ve bir şeyler söylemek zoru ile kırpışarak son gayretini sarf etmeye çalışıyordu. Kemanımı sıkıca kucaklayarak dışarı çıkmak için onun, artık hareket etmeyen ve kurbağaya benzeyen küçücük vücudu üzerinden atladığım zaman yakaladım... (Durdu, bir rüya dünyasında yaşayıp yaşamadığını anlamak ister gibi gözlerini yine bir noktaya dikti. Yüzü ızdırapla kırıştı.) Onu öldürdüm mü bilmiyorum? Ben sadece kemanımı istedim. Bir kerecik, evet yalnız bir kerecik (Ormanların Şarkısını) çalmak için... Çocuğumu bana vermek istemedi. Ne yapabiliyordum? En mukaddes şeyler üzerine yemin ederim ki (onu) yarım saat için almak niyetindeydim. Sonra iade edecektim. İnanmadı... (Ağlıyor, parmaklarının ucuyla gözyaşlarını silmeye çalışıyordu.) O, öldü mü Reis Efendi? Allah aşkına söyleyiniz onu ben mi öldürdüm?

SFU, C. 91, No. 2384, s. 284-285, 287

1.2.3. Deliorman: Vatan Yahut Silistre

Cavit YAMAÇ

Elime ilk kitabı veren babam,

Silistrelili Receb YAMAÇ'a

Her mevsimde Tuna türkü söyler ve her mevsimde Tuna türküleri söylenir...

Şehrin tırmanmaya üşenmediği tepelerden, geniş ve her göze göre başka bir renk arz eden nehre kadar Silistre, daima bir koro hâlinindedir.

Ağzlar görünmez, sesler duyulur. Tuna üzerindeki siyah balıkçı kayıklarının kürek gıcıcılarından küçük Mustafa sırtındaki bağların yapraklarına kadar her şey bu koroya iştirak eder.

Çocuklar türkü ile büyüyüp, sesleriyle birbirinden ayrılırlar. Yaz günü nehrin sularına gömülür kış günleri buzunun üstünde dolaşırlar, diğer iki mevsimde de Tuna boyunda oturup hasret türküleri söylerler. Sonra türküler paylaşılmaya başlar “benim türkü”, “senin türkü”, “Ali’nin türküsü”... denir.

Türküler, çocukların yaşlarıyla kalınlaşır, kendilerine mana arar ve ömürlerini tüketirler.

Bazı şehirler vardır bir yeknesaklık içinde boğuşup, can sıkırlar, Silistre’nin hayatı yeknesak görünmesine rağmen bunlarınkine benzemez. Çocukların oyunlarından, yaşlıların eğlencelerine kadar, her şey, her gün değişir ve başka bir renk alır.

...Mahmut neden ölmediğine şaşarak büyüdü.

Orta hâlli bir ailenin içinde canı sıkılmadan, uzadı. Bir gün aynada dikkatle yüzüne bakınca, gözleri aynadaki gözlerin içine kayd ve o uzun uzadıya insanoğlunun hayat sırrını düşündü. Aynadaki o çehre kendinindi ve kendi kendine göz kırptı. Sonra birden hayatı düşünmeden yaşamaya başladı. Hoşa gitmeyi, büyük sergüzeştlerin okuduğu şeylerin başından da geçmesini istiyordu.

Tuna’nın karşı yakasındaki söğüt koruluklarına, baltalara gidip Robensonvari dolaştı. Tuna’dan gümüş hoblez, giban balıklarını çekti çıkardı. Çıplak ayaklarla senelerin üstüne tırmandı. Birden, kravat takmaya, dans etmeye, saçlarını ortadan ayırmaya ve hoş görünmek istemeye başladı.

İçine çekildi ve sadece şehrin üç kız lisesi bütün talebelerini döküyordu.

Bu caddede dolaşmalarda her şeyden bahsedilirdi: Aşktan, paradan, siyasetten, edebiyattan, şiirden, kadından, sarhoşluktan her şeyden, her şeyden...

Mahmut caddede, şehrin ortasında çalan askerî bandonun temposuyla manasız gezen bu kalabalığın içine kendini attı. Karanlık parkta şen bir grupla şarkı okudu, karanlık bir parkta bir kıza budalaca laflar söyledi, karanlık bir parkta ilk sükûtu hayale uğradı ve ilk defa şiir yazdı.

Bir ilkbahar günü, Mayıs kırlara yayılmış kelebekleri kovalıyordu. -Çocuklar bir bez topun peşinden manası olmayan feryatlarla koşuşurken- Mahmut ilk defa hayata rastladı.

İlk önce, Tuna'ya korkarak baktı, sonra kırlara çıkıp yanık türküler, hüznü melodiler söyledi. Fakat bütün bunlar sökmedi. Babasının o yüksek mevkiinden ilk günlerde on parasız kalacak kadar namusuyla ayrılması Akoğlu ailesini birden o yüksek mevkiinden en fakir hayata attı. Babasının siyaset merdivenine basarak çıktığı ağaç bir adam olan Hüsrev Efendi'nin belediye reisliğinden ayrılışıyla Mahmut'un kitapsız kaldığı liseye veda etmesi aynı aya tesadüf etmişti.

Hüsrev Efendi'nin siyaset sahasında yıprattığı bir servetten elinde bir iki dükkanla, bir iki ev, bir köşk ve coşkuncasına meyve veren bir bağ kalmıştı. Hüsrev Efendi'nin babadan miras kalan iyi terbiye, çekingenliği ve yarıda kalan tahsilinden başka bir şeyi yoktu. Şimdi iki oğluna ecdattan kalma birkaç para, mücevherat ve satılmaya namzet mülk kırıntısından başka verecek bir şeyi kalmamıştı.

Hüsrev Efendi iyilik seven ve elinde hüsnüniyetten maada hiçbir şeyi bulunmayan bir adamdı. Onun orta boylu, iri siyah gözlü, siyah saç siyah kaşlı ve burun deliklerinin önünde duran küçük bıyığı ile bir siyaset adamından fazla muayyen bir gelir yiyen mirasyedi hâli vardı.

1.2.4. Deliorman: Vatan Yahut Silistre II

Cavit YAMAÇ

Hüsrev Efendi'yi dünya işleri yordu. Pek genç yaşta kazandığı siyasî şöhretini ihtiyarlamadan kaybetti. Bu hâli Mahmut'u çok üzüyordu. Ve babasının, kendisinden maada kimseye bir zararı dokunmayan babasının hakkında duyduğu kötü sözlerin hesabını sormaya gidiyordu ve böylece üstü başı perişan olarak eve döndüğü çok zaman vakiydi. Mahmut henüz on dört yaşındaydı fakat gücü kuvveti yerinde gürbüz bir çocuktur.

Mahalle arkadaşlarından birdenbire ayrılan Mahmut kitaplara gömüldü. Artık eskisi gibi yarı çıplak bir hâlde avludan atlayarak ne Tuna'ya dalmaya gidiyor ne Arap Eminle yabancı mahalle çocuklarının yolunu kesip haraç alıyor ne Deli Mehmet'in "dönek" güvercinlerinin güzel renklerine gıpta ediyor ne de küçük "Cimpiri" Mehmet'in uçurmasıyla kendininkine "Cingiz" yaptırmıyordu.

Mahmut, babasının hayretle açılan gözleri önünde büyük ve yaşına uygun gelmeyen kitaplar okuyordu.

Hüsrev Efendi, demokrat kafalı bir adamdı. Dünkü mevkiinden kendisine seyislik eden herhangi biriyle içki içiyor, Deli Mehmet'in söylediği gazellerle mest oluyor, bütün Tozkoparan külhanbeylerinin topladığı "Çarıkçı" da alemler yapıyordu.

Mahmut ve annesi bu hâle çok üzülmüyorlardı. Hüsrev Efendi biraz gecikti mi bütün gün anasının: "Bu çocuk okuya okuya sapıtacak." Naraları arasında okuyan Mahmut, gündüzle beraber başını alıp gidiyor ve babasını on meyhanelerin birinden kaldırıyor. Hüsrev Efendi'nin eve gelişiyse sabahlara kadar süren sinirli münakaşaları duymamak için başını yorgan içine sokuyor ve titreyerek uyukluyordu.

Evde mevsime göre münakaşalar yapılıyordu: ilkbahar geldi mi: bağa taşa oturmak, bağa tel, adam lazım oluyordu. Sonbaharda: evi badana ettirmek, kışlık sebze alınması, çocuklara elbise, palto vesaire almak iktiza ediyordu. Bütün bunlar kışın soğuşunda ve yzın sıcaklığında icap eden öteberi hava şeraiti dahilinde aranan elzem şeylerle Akoğlu ailesinden neşeyi ebedî olmak üzere uzaklaştırdı. Kiracılarından "iki ekmek", "bir sigara" parası istemek Mahmut'un vazifelerindendi. Düz ve güzel bir imlayla yazılan mektupları babasından bunu utanıp da kiralari istemediği kiracıdan dükkânlarında oturan adamlara taşımak Mahmut'u ilk gençlik çağında fazlasıyla yoran işlerinden biri oldu. Böylece Mahmut hayatta ekmek kazanmak ihtiyacının acı kederiyle karşı karşıya geldi. Ve Silistre kadılığında münhal bulunan kâtipliğe girdi.

Ayyaş bir Makedonyalı Romen, burada noterlik vazifesi yapıyor ve sarı mum gibi Kırımlı bir Tatar da kadılık ediyordu.

Yanında, “Pire” diye çağrılan dalavereci bir yarı kâtip hademeyle, köylülerin dişlerinin nasıl söküleceğini bilen Tevfik Efendi isminde iki kişi çalışıyordu.

SFU, C. 93, No. 2428, s. 190

1.2.5. Deliorman: Vatan Yahut Silistre III

Cavit YAMAÇ

Mahmut burada ilk defa dert ve hileyi büyük gözleriyle seyretti. Deliormanlıların dertlerinin içine girdi, gömüldü. Kendisinden önce kâtiplik sandalyesinde oturan, bir sahtekârlık yüzünden “gölgeyi” boylamıştı. Kadılığın ayyaş noteri işten fazla hademe ve kâtipleri “hipermanganat” peşinden gönderiyor ve günlerce, haftalarca içtiği meyhane garsonlarını savmak için bunlara çareler öğretiyordu. Onun içki alemleri meşhurdu ve kadılığa boşanmaya veya elden çıkmış bir arazi peşinden gelenlerden ziyade meyhaneciler, garsonlar, şoförler, arabacılar geliyordu.

Kösse, ayyaş noterin adı bu idi, her borcunu eskitmeyi, müzminleştirmeyi ve hatta unutturmayı bilirdi.

Fakat ekseriyetle birkaç yıl sonra, borcunu ödemeyi isterdi.

İçkiden ve hovardalıktan kadılığa gelmeye pek vakti kalmıyor ve gelince de bir iki hileli boşanma bir iki halledilemeyen toprak meselesini ele alıyor ve maaşı beklemenin ne olduğunu bildiği için hiç boşanmayacak namuslu bir kadını, namuslu ve fakir kocasından, ikisinin de haberi olmadan ayırıyor ve köyün ağasının iki karısının yanına bir tane de ilave ediyor ve aylığının birkaç mislini bir saat içinde vuruyordu. Bu alınan rüşvetin yüzde onu iki kâtip ve hademeye veriliyor ve toz benizli temiz kalpli Tatar kadının hiçbir şeyden haberi olmadan burnunun altında en büyük dalavereler dönüyordu. Olup bitenden bihaber olan adam bir gün kendini dul olarak buluyor, kafa tutmaya kalkışınca, kadılığın jandarmaya iki satırlık bir teskeresi onu hakaret suçu ile yaya olarak köyden köye ve nihayet hapishaneye getiriyordu.

Kösse, alıp kendini gidiyor iki kâtiplerle hademe kadılığın her yıl bir şeyler yazılması icap eden altı bin dosyanın son sayfasına muhayyel kararları karalayarak, noterin imzasını onun gibi ucunu kıvrarak taklit ediyorlar ve kadının şimşir mührünü basıyorlar ve davalara istedikleri günleri tayin ediyorlardı. Noter kâtiplerden imzasını ancak dosyalara atmayı ve kendininkine benzetmelerini rica ediyordu. Kendinden önceki kâtip Kösse’nin bu hassasiyetini anlayamamış ve taklide alıştığı bir imzayı cebri bir boşanma kararına kondurarak Köse’den yüzde onunu alacağı paranın hepsini kendi almıştı.

Neye uğradığını şaşırان namuslu koca kadılığa koşmuş ve karısından ayrılmak istemediğini gözyaşları ve on tane binlikle anlatmıştı. İki tarafı da sızdırmayı seven köse, boşanma kararını alan köy ağasını jandarma vasıtası ile kadılığa getirmiş ve hayretle bu

adamdan on para bile almadığını gördü ve ehli hibrelerin bile kendininkinden oynamayacağı imzanın kimin tarafından atıldığı kolayca tespit edildi ve kendine elbise sipariş eden kâtip suçunu itirafla hapse girdi.

Öyle ya bu Selim'in Pire ve Tevfik Efendi gibi kopya kararlarından beş on para ile yapışmayan pulların parasını alıp da Köse'nin sıhhatine dua edeceği yerde kendi hesabına çevirdiği iş affedilecek şey değildi. Sahtekârlığın en büyüğüydü. Bundan ötürü onun hareketini ilk sahtekârlıkla karşılayan kadı, Tevfik Efendi ve Pire takbih etmekteydiler.

Fakat, en çok kızan Kösse olmuştu. Her yıl ellenen altı bin dosyanın son sayfasına atılan imzasını daima Selim daha iyi olarak atmıştı. Sonra birden karara atılan imza, kendisine en ufak bile bir pey verilmeden hareket edilmek Köse'nin izzeti nefisini rencide etmişti. Fakat en çok kızdığı şey Selim'in kendisine gelip tarziye vermemesi olmuştu.

Deliormanlıların bir tarafı da budur: Suçlarını itiraf eder, af talep etmezler. Deliorman, nedametini ne olduğunu bilmez.

Mahmut basık tavanlı ortadan ince kesilmiş tahtalarla ikiye ayrılan ve bir tarafında davacı ve suçluların oturduğu diğer tarafta da şık bir büroda Kösse ve büyük bir masanın kenarında Tevfik Efendi ve Pire oturuyordu. O da onların yanındaki sandalyeye oturdu, önüne kopya edilmek üzere beş yüz sayfalık defterler verildi, alınan muhayyel pul parası ve verilen kararlardan yüzde onu alıyordu. Bir kişi, mavi, alkolik gözlü Kösse ile Pire ve Tevfik'in dalavere için fırıldayan gözleri yerinde geçirdi.

Boşanma vesair işleri olmadığı zamanlar Kösse o muhayyel pul paralarını cebine atıyor ve Mahmut'un şaşkın, Pire ve Tevfik'in kıskanç gözleri önünde kalkıp gidiyordu. Tevfik ve Pire fısıltıyla aralarında iş görmeye başladılar. Mahmut "ücretliydi". Ücret laf. Tevfik'in "Hey sen nerelisin?" diye avazı çıktığı kadar bağırdığı köylüden aldıkları kopya kararı ücretinin üçte birini alıyordu.

Bu kadar sakın iş gören bir müesseseyi nasıl terk etti? Burası sırdır. Bir sabah Kadı, Köse, Tevfik ve Pire "mahkemeye" geldiklerinde duvarda büyük, yamuk yumuk harflerle yazılmış sarı bir kâğıdın üzerinde şu kelimeleri okudular:

— Hepiniz birer haydutsunuz! O gün, Mehmet işe gelmedi. Akoğlu'yu meyhaneden eve getirmeyi ve kiracılardan onar onar kirayı toplamayı tercih ediyordu.

Bir Sonbahar günüydü. Hüzün bağlara yapraklara tırmanmıştı. Mehmet de on yedi yaşındaydı.

Hüsren Akoğlu'nun heyeti bir fahri çalışmalar silsilesidir. Sağına soluna, istida yazar on para almaz, onun bunun işleri peşinden koşar menfaat beklemez, birine anket gibi kanuni işlerde kolaylık gösterir, diğerine ticari işler için vesikalar alır, bir şey talep etmez, en büyük işleri hoş bir hasbihâl, bir şişenin yanında yanıp tutuşup dertlerini anlatmak için yaptığını söylemez. Fakat emeğinin yüzde birini bile örtmeyen içki alemlerine bayılır, herkesle çabuk can ciğer olur ve istediği hâlde kimseye kin bağlamaz, beceremezdi. Onun için herkes ondan bahsederken "Melek gibi adam." tabirini kullanır.

Ferde yapılan bu iyilikler cemiyette yerini bulmuş ve Hüsrev Efendi, fahri çalışmalarına bir mükâfat olarak kültür ve spor derneğine reis seçilmişti. Her sene yapılan intihaplarda da gene onu seçiyorlardı. Cemiyetin heyetini idare ediyor, zabitlerini tutuyor, verdiği temsillerde rejisörlük, aktörlük ediyordu.

Birkaç idealistin cemiyette sembol olarak gördükleri bu adamı, umumî hayatta rol oynamaya yeltenenler çekemiyorlardı. Hüsrev Efendi bir romantikti. Daha doğrusu Silistre'nin "Abalı"sı.

Hüsrev Akoğlu, bir iş tutabilmek için uğraştı durdu. Bir komisyoncunun yanında manasını anlayamadığı rakamlar yazdı. Adam maaşını vermedi. Evde sıcak ağustos gününde üç gün oruç tutuldu. Açlık ağustos ayında da teşrinde de olduğu kadar fecidir.

Izdırap veren bir canavar.

O gün Zehra Hanım, hayatında bilmem kaçınıcı defa dünyaya geldiğine lanetler yağdırdı. Kocasının çekingenliğini izzeti nefis ve gururuna sığdıramayarak hıçkırıklarla ağladı.

Hüsrev Efendi, çıplak evin içinde ürkeklik dolu gözlerini gezdirdikten sonra alıp kendini gitti ve eve sabaha karşı "körkütük" sarhoş geldi.

Yeniden kavga, yeniden bağrışmalar Mahmut yerinden fırladı:

--Susun artık! Bıktım sizden! diye avazı çıktığı kadar bağırdı.

Çocuklarından utanan Hüsrev Efendi, Zehra Hanım bağrışmalarını fısıltıya çevirdiler.

O gece sabaha kadar Mahmut mehtaba bakarak ağladı.

1.2.6. Tiyatrocular

Tuğrul DELİORMAN

S. Nahit BİLGA'YA

Bu harp, vurguncularla bize yaradı, beyciğim. Eskiden: “Eh, aç kalmayacak kadar çıkarıyoruz.” derdik. Şimdi, görüyorsun ya, arpacı kumrusu gibi düşünmeyi bıraktık; meyhanelerde, şen, şatır rakımızı içiyor, gürültüsüz patırtısız hesabımızı gördükten başka, bahşişimizi de veriyoruz. Hülasa, beyciğim, ahvalden memnunuz ya dünyada şu veya bu olmuş hiç umurumuzda bile değil.

Fakat “Para yapabiliyorsunuz bari?” diye hiç sorma, – Bizim çamurumuzda, ne ararsan var: İyilik, doğruluk, neşe, sebat, işimize bağlılık – bilhassa bu! –, enerji bir kütleyi iyiye, doğruya yükseltmek hasleti, biraz bataklık – isteyerek yapmayız, Allah bize, biz – muhterem alacaklılara –, har vurup harman savurmak, sarhoşluk... daha sayayım mı?

Lakin, cimrilik nekeslik, yarını düşünmek?.. Asla, beyciğim, asla.

Bugün kazanır, bugün yeriz; yarın Allah kerimdir. Kazanmazsak, eski yediklerimize tutar, aç, çıplak gezeriz.

Mesela, geçende, garip bir hâl başımıza geldi: gelibolu’da her gece kalabalık bir seyirci karşısında on beş gün kadar temsiller verdikten sonra, “B” kasabasına gitmeye karar verdik. Tam zamanı idi. Malum ya, orası zeytin memleketidir. “Şimdi halkta, avuç avuç zeytin parası vardır; orada bey gibi yaşarız.” diyorduk. Telgraf filan çekmeye lüzum görmeden vapura atladık.

Dört başı mamur bir güverte aleminden sonra “B” ye geldik. Geldik ama iskelede karşılaştığımız bir dostun kara haberi karşısında, bende surat bir karış oldu. Arkadaşlara hiçbir şey sezdirmemeye çalışıyordum. Lakin, onlar anlamıştı vaziyeti...

Meğer, kasaba halkı, kasabadan bir- iki kilometre uzaktaki zeytinlikten – onların tabiri ile – çayırdan henüz göç etmemişler. Kasaba içinde, birkaç esnaftan, bakkal çakkaldan, memurdan başka kimseler yokmuş.

Bu havadis, bizim çocukları da allak bullak etmeye kâfi gelmişti. “Hele bir hana ineyim de çaresine bakarız. Aldırmayın; her şey düzelir.” dedim. Hâlbuki, en fazla üzülen bendim. Kumpanyamda on beş kişi vardı. Canım kadar sevdiğim bu insanları, kendilerinden fazla benim düşünmekliğim gayet tabii idi.

Geldik efendim hana... üzerimizde yol yorgunluğu vardı. Çocuklar, yatakları görür görmez uzandılar. Biz, gece kuşları gibiyiz; gündüz uykusuna bayılıyoruz. Fakat, beni bir

derin uyku tutmuyordu. Yatakta mütemadiyen sigara pofurdattıyor, yastığın altına kotduğum birkaç kuruşumu sayıyor, civar kasabalardan en yakınının hangisi olabileceğini, oraya şu birkaç kuruşla gitmenin imkân dahilinde olup olmadığını düşünüyordum.

Senin anlayacağın, beyciğim, bütün tahminlerim, hakikatin iki yakasını bir araya getiremiyordu.

Bu sırada, kumpanyanın direği addettiğim aktör Münip içeri girdi. Yüzünün çizgileri daha derine batmış, kanburu daha fazla çıkmıştı. “Bir Adam Yaratmak” daki “Hüsrev Bey” rolünü oynuyormuş gibi hoşnutlu bir sesle:

– Sende, diye başladı; zerre kadar tahsil olsaydı, avucundaki babadan kalma para ile tiyatro kumpanyası değil, bir mahalde bakkal dükkânı açardın. Kendini idareden acızsın; kalkmış başına bir temiz insan toplamışsın. Söyle şimdi ne yapacağız? Yine mi açlık?..

Yüzünün bütün adaleleri ve sesi titriyordu:

–Söyle bre utanmaz; yine mi açlık?..

1.2.7. Tiyatrocular [2]

Tuğrul DELİORMAN

S. Nahit BİLGA'YA

Bu Veli çocuk, kumpanyanın en genci, en tecrübesizidir; lakin dehşetli açıkgözdür. Hani bazı adamlar vardır, sırf kuvvetli görüşleri sayesinde herhangi bir hadisenin püf tarafını keşfetmesini ve herkesten evvel en yağlı parçayı kapmasını bilirler. Bizimki de işte bunlardan...

Garsonun getirdiği birayı, bardağına boşaltırken anlatmaya başladı:

— Ağabey, üzülme artık, ben işi hallettim.

— Ulan, bu işin hallolunacak yeri mi var?.. Yoksa, bizi “K” kasabasına atacak ucuzca bir kamyon mu buldun?

“Senin de bir şeye aklın ermiyor.” der gibi güldü:

— Hayır be ağabey, burada mükemmel iş yapabileceğiz.

— Anlat bakayım.

— Hele bir şunu yuvarlayayım da...

Artık, sabırsızlanmaya başlamıştım. O, acele etmeden aheste aheste dudaklarını sildi, mezeden aldı. Hâlâ gülüyordu.

— Sabrımı tükettin, deli herif; yoksa bizi zeytin silkmeye, gündelikçiliğe mi götüreceksin? Yapmadığımız iş mi sanki...

Köppoğlu, fıkır fıkır kaynıyordu. Nihayet, baklayı ağzından çıkardı:

— Biz, burada da düdüğümüzü öttüreceğiz, ağabey. Bak, nasıl: bu sabah hepimizin suratı asıktı. Sen bile şaşırılmış kalmıştın. Bir aralık, anahtar deliğinde seni dikizledim; berbattı hâlin: püfür püfür sigara içiyor, kara kara düşünüyordun. Belki bir şey çıkarırım ümidi ile aldım çanı elime, fırladım sokağa... bir taraftan çan çan çanı çalıyor, diğer taraftan: “Hey!.. Tiyatro geldi, tiyatro!.. Bu akşam Halkevi salonunda zevk, neşe kahkaha... Çifte telli, dueto, kanto, cambaz!..” diye boyuna gırtlak paralıyordum. Fakat, sokaklarda in cin yoktu. Çarşıda ben bağırıırken arkamda peştemalli birkaç esnaf çırağı yuha çekiyor, kahveci çırakları: “Ulan, biz bile müşteri bulamıyoruz, siz nereden bulacaksınız?” diye gülüşüyorlardı. Bazısı da: “Çayıra çek arabayı, çayıra!..” diye alay ediyordu. Alay malay amma fena fikir değildi bu... Zaten, “B” yi eskiden beri iyi tanırım. Tabanları yağlayarak soluğu çayırdan aldım. Orada da çan çan! Orada da gürültülü bir şekilde tiyatronun ilanı... Fakat Halkevi salonun demiyordum. “Yarın öğle yemeğinizi, hep bir arada, zevk, neşe,

kahkaha içinde yiyeceksiniz. İki okka zeytine mukabil bir saat eğlence, kahkaha.” diye bağır bağır bağırıyordum. Zeytinler arasından çıkan halkın sevincini görseydin ağabey, sen de benim gibi hoplar zıplardın.

—...—

— Yapacağımız şey, gayet basit. Açıklık bir yerde sahnemizi kuracağız. Öğle paydosunda muhakkak ki çayırdakilerin birçoğu gelecek, buna eminim, her gün, zeytin mukabili oyunlar vereceğiz. Hasılatımızı günü gününe fabrikaya devir ve papeller cebe...

Sen içmiyorsun ya, beyciğim... yooo, darılırim sonra... Nerede kalmıştık? Ha!.. Sabah olur olmaz, takım takım varsa, cumhur cemaat haydi çayırılık denen zeytinlik mıntıkasına... Davulu, klarneti, komiği, çığırtkanı ile şatafatlı bir reklam heyeti, tekrar zeytinliği dolaşmaya çıkmıştı. Bu arada biz, etrafı zeytin ağaçları ile kapalı iki dönümlük bir yerde müthiş bir faaliyet gösteriyorduk: kısa bir zaman içinde entipüften bir sahne kurduk.

Henüz öğle olmamıştı ki müşteriler, akın etmeye başladı. Bunlar, bilhassa gündelikçi kızlarla delikanlılardı. Bir ellerinde yemek çıkınları, diğer ellerinde bizim nafaka zeytin çıkını... Ben, bermutat patronluk ediyor, yanı başımdaki çuvala zeytini boşaltarak bilet kesiyordum. Bir taraftan da sahnede ahenk başlamıştı. Bizim hatun kişiler, sürmüş sürüşürmüşler, sahnede şarkı söylüyorlardı. Bir curcuna ki görmeye, dinlemeye layık... Müşteriler, grup grup geldikleri için açık hava tiyatromuzda bir yere çöküyorlar, çıkınlarını açarak gülüş cümbüş yemeğe koyuluyorlardı. Yarım saat içinde iki çuval dolmuştu. Sevinçten ağzım kulaklarıma varıyordu.

Sahnede, umumiyetle piyasa türküleri söylendiği için bizimkilere seyirciler de iştirak ediyor, çayır, görülmemiş bir gün yaşıyordu. Zaman zaman kahkahadan bulunan kısa bir komedi oynadık, alkıştan zeytin ağaçları yıkılacak sandık. Halk dağılırken: “Akşama da isteriz akşama da isteriz!..” diye bağırmaya başlamasın mı!.. Bu, bizim için daha nefis bir sürprizdi.

Akşama?.. Sahi, bu hiç de fena olmayacaktı, derhal hazırlığa giriştik. Kasabadan löküsler, mehtap fenerleri temin ettik, telaştan, eteklerimiz zil çalıyordu. Bizim bu çabalamamızı sakın tamamen maddî bir netice için zannetme beyciğim. Biz, halktan bir alaka, kendimize, sanatımıza karşı bir hürmet onlara daha şirin görünmek, onların üzerinde daha derin, daha içten bir tesir bırakabilmek için adeta çıldırırız, kendimizden geçeriz beyciğim. Ah beyciğim, halk, bizim ruhumuzdur, birim muvaffakiyet aynamız. Onların arzuları karşısında biz nasıl maddi olabilir, nasıl duygusuz olabilir, halkın yakınlığı, halkın

candan alakası bizi, sanat denen o ilahi kaynakta yıkayacaktır ki biz onun kutsiyetine daha doğrusu kendisine de meçhulü olan idealine yükseltebilelim, bir sanatkâr, bundan başka ne isteyebilir beyciğim?

Garson, rakı getir oğlum, rakı getir...

Beni gene şairleştirdin beyciğim; beni en sevdiğim bir dünyaya ulaştırdın beyciğim. Varalım, son günümüzde Darülaceze'nin bir koğuşunda ölümü bekleyelim. Varalım, Asım Baba gibi son günlerimizi bir kutu şeker satmakla, simitçilikle, gazete müvezziliğiyle geçirelim; fakat, değil mi ki enerjimizi yaşayan, yaşatacak olan bir kitle üzerinde sarfediyoruz; değil mi ki kalbimizin en temiz, en coşkun, en katıksız cevherini avuç avuç, kucak kucak, alev alev onlara, halka veriyoruz, bize bu yeter...

İçelim beyciğim, çılgına dönelim, içelim beyciğim...

Bir sanatkâr, doktordur; halkın, cemiyetin doktoru... Hastalığın ne olduğunu teşhis edemeyen cemiyet, onun şırıngaları ile ıslaha doğru yürür.

Halkın şerefine içelim beyciğim.

Gece için hazırlığımız tamamı.

Güneş, hırpalanmış, kara, kehribar meyvelerini, insanların haris kucaklarına döken zeytin ağaçlarının ardından son kızılığını da çektikten sonra, biz, sadece insanlara has neşe meyvelerini, etrafa, tabiatın koynuna dağıtmak için açık hava tiyatromuzun dahilindeki zeytin ağaçlarını löküsler ve mehtap fenerleri ile donatmış, yılışkan yapışkan karanlığı, kendi sahamızdan kovmuştuk.

Şen şakrak kahkahalar, gecenin büyüttüğü sesler, yavaş yavaş bize doğru gelmeye başlamıştı.

Altın gibi şakıyan pullu elbiseleri ile bizim kadın arkadaşlar, ışıklı sahnede pırıl pırıl parlıyorlar, herkesi daha uzaktan coşturan sesleri ile şakıyorlardı.

Yine, bir mutat ben biletleri kesiyordum. Yanımdaki çuvallara, çıkın çıkın zeytin boşaltılıyordu. Kasa vazifesi gören bizim çuvallar gibi. İki dönümlük tiyatromuz da tıklım tıklım dolmuştu. Halk, sahne arkadaşlarımızla, birbirleriyle şakalaşıyor, delicesine eğleniyordu.

Hiçbir temsil vermeden, sadece bu kalabalığı temin etmek ve onlara bu çılgın neşeyi vermek bizim için kâfi bir muvaffakiyetti. Fakat, bu bulunmaz gecede onlara hem güldüren hem de az çok düşündüren dersler vermek bizim en büyük vazifemizdi.

Senin anlayacağın beyciğim, insana harp içinde olduğunu unutturan bu çılgın alemler on beş gece devam etti.

Binlerce zeytin ağacına sahip zenginler, bize yalvardılar, bize çayırdaki kendi damlarını verdiler, tek gitmeyelim, tek işçilerine ertesi gününün enerjisini verelim diye...

Fakat, bir yerde ummadığımız bir rağbet dahi görsek halkı daha fazla istismar etmek bizim yapacağımız iş değildir beyciğim. Bu dağların ardında başka insanlar da var. Onlar bizi bekler, onlar bize muhtaçtırlar. Biz, karın tokluğuna çalışan insanlık doktorlarıyız beyciğim.

Garson, rakı getir yavrum.

Halkın şerefine içelim beyciğim...

SFU, C. 91, No. 2374, s. 164-165

1.2.8. Pınarcık Bataklıkları

Avni ATASOY

Pınarcık köyünün şarkındaki geniş arazi, bataklıklarla dolu idi. Bu çamur birikintileri ile köy arasında kalan yerde yeşil pirinç tarlaları vardı. Köylüler, bataklıklara canlı bir mahlukmuş gibi bakarlar ve onlardan bahsederken: “Ölüm çukurları.” derlerdi.

Pınarcıklıların itikadınca, bataklıklar her sene bir kurban alırdı. Bu kurbanlar, bazen sürüden ayrılan bir davar, bazı defa da pirinç zamanı köye gelen yabancılardan olurdu. Köyün yerlisinin buralarda boğulması pek nadirdir.

Pınarcık’ın arkasında yeşil bir tepe görünüyor, buraya; Esen tepe diyorlar. Birkaç yıl önce gelen teftiş heyeti köyün eski mektebini çok harap bulmuş ve yeni bir bina yaptırmaya karar vermişlerdi. Bu mektebi de havası daha iyidir diye Esentepe’nin yamacına yaptırmışlardı. Talebeler, mektebe gitmek için bataklığın etrafından dolaşırlardı. Mektepleri üç sınıftı ve bir hocaları vardı. Bu, orta boylu, yirmi sekiz yaşında, çelimsiz bir delikanlı idi. Derslerini bitirdikten sonra yalnız başına kırlarda dolaşır, yanında taşıdığı deftere şiirler yazardı. Yazdığı şiirleri, İstanbul’daki mecmualara bastırmak için birkaç defa teşebbüs etmiş, her defasında da bu isteği sudan bir bahane ile reddedilmiştir. Köyün kahvesine pek nadir olarak çıkıyordu. Buraya geldiği zamanlarda:

Kendisinin büyük bir adam olduğunu, fakat kıymetinin takdir edilmediğini, sekiz seneden beri bu köyde çürüdüğünü, günün birinde kıymetinin bilineceğini söyler, dişlerini sıkıp, yumruklarını boşlukta sallayarak:

“—Ah ah kör talih.”

Der, sonra çıkıp giderdi. Bu vaziyetler ekseriya şiirlerini bastıramadığı zamanlar olurdu. Köylüler onun bu hâline acırlardı. Muallimlerinin kıymetli bir adam olduğuna inanırlar ve ileride mevki sahibi olacağını düşünerek ona şimdiden sonsuz bir saygı gösterirlerdi. Talebeleri hocalarının haşın tabiatından ürkerler, fakat bu hâl onu sevmelerine mâni olmazdı. Köyde Gül isminde bir kız vardı. Daha yeni mektep yapılmadan mezun olup diplomasını almıştı. Gül bu yıl on altısına girmişti. Al yanaklı, iri ela gözlü, kumral saçlı bir kızdı. Köyün bütün delikanlıları, Gül için yanıp tutuşuyorlardı. Onun dolgun kalçalarının kıvrılışlarını seyretmek için, çeşmenin yolunda dolaşırlardı; güzel gözlerinin tatlı bakışlarına hedef olmayı, biricik saadet sayarlardı. Gülü babasından birkaç defa istemişlerdi. Nihayet anası, meseleyi Gül’e açtı ve buna babasının da taraftar olduğunu söyledi. O zaman Gül şöyle cevap verdi:

—Ana babam beni başından savmak mı ister? Biraz daha beslesin de sonra düşünürüz.

Gül'ün bu sözleri karşısında akar sular durmuştu. Çünkü o, ailenin biricik kızı idi, ana ve babası onu çok severlerdi, bir dediğini iki etmezlerdi. Bu vaziyetler karşısında, karı koca baş başa vermişler uzun bir konuşmadan sonra anası:

—Daha kızın vakti gelmedi, hele biraz vakit geçsin; ganı gaynasın, o zaman nasıl ister, dedi.

Bu mesele de böylece kapandı, gitti. Gül'ün evlenmemesi kanının kaynamamasından değildi. O seviyordu hem de karşılık beklemeden seviyordu. Köyün genç muallimi Ahmet, onun kalbini çalmıştı. Gül'ün bu sevgisini Ahmet de bilmiyordu. Çok zamanlar Gül çiçek toplamak bahanesi ile kırlara çıkar, her defasında da Ahmet'e tesadüf ederdi. Bazen fundalıkların arasına gizlenip genç muallimin geçmesini bekliyordu. Ahmet geçerken Gül'e bir şeyler olur göğsünün içindeki ufacık kalbi ökseye yakalanmış ümitsiz bir kuş gibi çırpınırdı. O zamanlar Gül eli ile göğsünü bastırıp iri ela gözlerini semaya dikerek:

—Allah'ım bana acı!

Diye göklerden veya göklerin arkasındaki büyük kuvvetten merhamet dilenirdi. Sonra utanarak büyük bir suç yaparken yakalanmış gibi kızarır çiçeklerini avuçlayıp koşarak eve geliyordu.

Gül'ün derdi büyük üzülüyor, çırpınıyor, sonra elinden bir şey gelmediği için tenha bir yere çekilip sessizce ağlıyordu. Artık o, çiçek toplamaya da gitmiyordu. Esentepe'nin yamaçları, güzel çiçeğini gaybetmişti. Köyün genç muallimi, Gül'ün sevgilisi Ahmet hastalanmıştı. Doktor getirmek için kasabaya adam yollamışlardı. Oradan genç bir sıhhiye memuru gelerek hükümet tabinin mecburi hizmetini bitirip gittiğini, daha yerine başkasının tayin edildiğini söylemiş ve Ahmet'e bir iki iğne yaptıktan sonra gitmişti.

Güllerin, Habibe Ana adında bir komşuları vardı. Habibe Ana, mektebin hademeliğini yapıyordu. Ahmet hasta olduğundan beri geceleri de mektebe gidiyor, yemeğini yedirip yatırdıktan sonra dönüyordu. Habibe Ana, Gül'ün yakın ahabası ve biricik sırdaşı idi. Bir gün Gül, Ahmet'in resmini getirmesi için ona yalvarmıştı. Habibe Ana da onun bu isteğini kırmamış Ahmet'in vesikalık bir fotoğrafını getirmişti. İki üç gün sonra Gül gene Habibe anayı gördü, bu sefer:

—Ana beni onun yanına götürsene.

—Nasıl olur gızım?

— Ne olur anacığım? Sen istersen götürürsün.

— Anan komaz, nideyim?

—Hâlimi görüyoru mu ana? Canıma kıyacam.

— Sus o nasıl söz, dur bakalım bi yol düşünüyim, belkim bi şey ederiz.

O gün ortalık karardıktan sonra Habibe Ana onlara gelmiş ve Gül'ün anasına:

—Ayşe bu akşam içime bir korku var, mektebe gidecem, Gül'ü yanıma ilet, bana yoldaşlık etsin.

— Olur anacım ama bilmem ki gelir mi? Bu sıra ona bi hâl oldu.

— Söyle belki gelir.

Dedikten sonra Gül'ü alıp mektebe götürmüştü. Yavaşça Ahmet'in odasına girdiler. Kapının karşısına tesadüf eden köşelere iki kerevet konmuştu. Ahmet bunlardan birinde yatıyordu. Duvarlar sarıya yakın renkte, kirli bir kireçle badanalanmıştı. Bu kerevete yakın yerleri, tahtakurusu ezikleri ile kirlenmişti. Öbür kerevetin yanında bir masa duruyordu, masanın üzeri kitaplarla dolu idi. Kapının yanında kalan diğer köşeye, teneke kaplı bir sandık yerleştirilmişti. Onun altında eski devrin armalarından birinin karışık resmi göze çarpıyor. Bu resim, sert bir cisimle kazınmış olmasına rağmen yer yer görünüyordu. Yerin tahta döşemelerinin ortasına eskice bir keçe parçası serilmişti. Odanın tavanını çatıyı tutan yarı yontulmuş direkler teşkil ediyordu.

Ahmet dalgın yatıyordu, Anna kadcrcık hâlinde ter taneleri toplanmıştı. Habibe Ana bir tûlbentle, hafifçe bu terleri sildi, sonra yavaşça Gül'e:

—Sen burada dur, tûlbendi sirke ile ıslatayım, alnına koruz.

Deyip dışarıya çıktı. Gül sevgilisinin yanında yalnız kalmıştı, eli ile hafifçe onun saçlarını okşamaya başladı. Ahmet çok zayıflamıştı, yanakları çökmüş elmacık kemikleri çıkmıştı. Gözlerinin altındaki çürükler, göz çukurlarını daha derin gösteriyor ve uzayan sakalları bu yüze korkunç bir mana veriyordu. Rengi, acı sarı dedikleri endişe verici hâlde idi. Gül onun bu vaziyetine dayamayarak ağlamaya başladı. Gözlerinden akan yaşlardan biri, Ahmet'in yanağına damladı, bunu bir diğeri takip etti; Gül o kadar dalmıştı ki Ahmet'in gözlerini açtığıının farkında bile olmadı. Ahmet onun bu vaziyetini görerek seslendi:

— Gül ne var, niye ağlıyorsun?

— ...

— Cevap versene?

— ...

— Yaramaz seni, iyi kızlar hiç böyle şeyler yapar mı? Bu vakit burada ne arıyorsun?
Söyle bakayım?

— ...

— Niye susuyorsun?

— ...

— Hem sen benim resmimi Habibe'den niye istedin?

— ...

— Tevekkeli değil, gezerken her zaman sana rastlardım. Ayıp Gül, çok ayıp.

Gül birden yerinden kalktı, hıçkırarak dışarı fırladı.

Ahmet arkasından:

—Gül! Gül!

diye seslendi, fakat cevap alamadı. Gül kapıda, Habibe ana ile karşılaştı, ona:

— Ben eve gidiyorum ana.

Dedikten sonra gecenin karanlıklarına daldı. O gece Gül eve dönmedi:

“—Zaar Hoca ağırlaştı, Habibe Ana ile mektepte kalmıştır.”

dediler.

Sabah olunca Gül'ün kaybolduğu anlaşıldı. Onu aramaya çıkan birkaç köylü ile babası, bataklığa giden yolda yemenisini buldular.

Bugünkü bayramımız bana en büyük sevinci, en büyük gururu bu yüzden veriyor derken yalnız içimdeki heyecanlı rahatlığa sözü bırakmış oluyorum ki bu samimiyetimi içinizden duyuyorsunuzdur.

Bugünkü bayramdan çıkardığım baş ve büyük mana:

İnönü'nün Cumhuriyet gençliğine elini uzatmasındadır.

Cumhuriyetimizin yeni dinçlik senesi aydınlık, sulh ve sükûn dolu günleriyle cümlemize yeni hamle ışıkları saçsın.

SFU, C. 94, No. 2443, s. 52

1.3.2. Ankara’da Beethoven

O. AKBAL

Ankara Devlet Konservatuvarının genç sanatkârları büyük kompozitör Ludwig van Beethoven’ın “Fidelio” adlı biricik operasını temsil ettiler.

Böyle mühim bir sanat hadisesini alkışlamak her münevvere bir borçtur.

Memleketimizde sanat hareketlerinin gün geçtikçe inkişaf etmesi iftihar edilecek bir olaydır.

Devlet konservatuarı, opera şubesi geçen tıl “Tosca”, “Madame Butterfly”, “Otelci Kadın” operalarını oynadığı zaman opera sanatının bizde ilk hareketi olduğu için sevincimizi bu sütunlarda anlatmıştık.

Puccini ile başlayan genç sanatkârlarımız bugün Beethoven’e varabildiler.

Beethoven’ın bu biricik operasının opera sanatının en yüksek abidelerinden biri olduğu şüphesizdir.

Böyle bir eseri temsil etmeye karar vermek başlı başına bir cesarettir.

Ve bu cesareti, devlet konservatuarı kendinde bulduğu için takdire layıktır.

Beethoven’ın en fazla sevdiği eserleri arasında bulunan “Fidelio” büyük kompozitörü en çok uğraştıran bir eser olmuştur.

Kendisi Fidelio’nun üzerinde çok durduğunu ve kendisini çok yorduğunu söylemiştir.

Eserin ilk temsil edildiği gece, orkestrayı bizzat Beethoven idare etmek istemişse de şaşırdığından idareyi bırakmaya mecbur olmuştu.

Beethoven “Fidelio” ile muvaffakiyet kazandıktan sonra, başka operalarda yazmak istemişse de bu muvaffak olamamıştır.

Büyük senfoni üstadı ebediyete yalnız bir odera bırakarak dünyadan göçmüştür.

Beethoven’ın asıl büyük tarafı senfonilerinde bariz surette belirir.

Lakin bu biricik operası da müzik tarihinde bir yer al[mıştır.]

Devlet operasının genç sanatkârlarını radyoda dinlediğimiz zaman, onlarda kuvvetli bir istidat olduğu hükmüne vardık.

Türk gençlerinin opera sanatına karşı alakası ve sevgisi muvaffakiyetlerini gittikçe arttırmaktadır.

“Fidelio” da rol alan Bariton Orhan, Nurullah Şevket Taşkiran, Nihat Kızıltan, Süleyman Taner, Rabia Erler ve şair genç arkadaşlar tebrike layıktırlar.

SFU, C. 91, No. 2377, s. 199

1.3.3. Avni Dilligil

Cavit YAMAÇ

Dyonissos ayinlerinden Pitöefin temsillerine, katedraller önündeki “Mister”lerden Reinhardt- Creigh sistemlerine, orta oyunundan radyo temsillerine kadar tiyatro bir mektep, bir laboratuvar, bir müze olmayı hedef olarak almıştır.

Tiyatro, oynayış tarzının en mükemmel mektebi, tiyatro, mükemmel bir surette modern espriyle, klasik sanat eserlerinin kıymetini veren müze...

Tiyatro, insanları daimî bir imtihana tabi tutan laboratuvar.

Tiyatronun ve tiyatro müntesibinin ilerleme formülü:

Cesaret

İşte Avni Dilligil tiyatronun bu sırrını çözmüşe benzeyen bir aktör.

Avni Dilligil’de elverişli bir profil istenen bir mimik cüreti ve aktöre en elzem olan bir temiz ses var.

Avni Dilligil, bir aktör...

Avni Dilligil, henüz şahsiyetini gösteremedi. Fakat bu gecikmeyecek...

Bilmem hangi orta oyunu ustasının talebesi, tiyatro peşinden bir vapurun ambarında bir tiyatro şehrine seyahat eden, tuluattan modern sakoya uzanabilen ve alfabenin “t” den başladığını inatla yirmi dört saat iddia eden bir adam.

Avni Diiligil, tiyatroda bir cüretkâr...

Büyük azimlerin şahmerdanını yüklenenlerin önüne sonunda bir kapı dikilir. Üzerinde “muvaffakiyet” yazılıdır.

İşte tiyatro fikri sabitiyle yaşayan Avni Dilligil’in eninde sonunda dalıp geçeceği kapı da bu...

Avni Dilligil, bir koz...

1.3.4. Basının Vazifeleri

Ecvet GÜRESİN

20'nci asır cemiyetinde hürriyetin tarifi herhâlde insanın bütün istediklerinde serbest olması değildir. Dünyanın liberalizmi en benimsemiş milletlerinde anarşizme yaklaşan bu başıboş hürriyet daima istenmemiştir ve cemiyetin istikbali bakımından da istenmeyecektir. Hürriyet, cemiyetin kabul ettiği bazı prensipler daha doğrusu hudutlar dairesinde insanın serbestliği demektir. Bu hudutlar zaman şartlarına uyarak daralır veya genişler. Türk matbuatına memleketin harbe çok yakınlaştığı anlarda bile en liberal memleketlerin tahammül edemeyecekleri bir yazı hürriyeti verilmiş ve pek çok yazarlarımız bu hürriyetten suiistimal eder şekilde istifade etmişlerdir. Partinin ve devletin prensiplerine tamamen aykırı ideolojileri yaymaya çalışanlara 4.5-5 senelik devre içinde fazlasıyla rastladığımız gibi gene bu ideolojileri destek yaparak aksi ideolojileri benimsemiş devletlere yazıyla hatta broşür neşrederek çatanlara rastladık.

Hâlbuki birinci ve ikinci şekildeki yazı faaliyeti memleketin menfaatine tam manasıyla mugayir olan faaliyetlerdir. Türkiye ne müfrit milliyetçi ne müfrit insancı ne müfrit liberal ne müfrit devletçidir. Türkiye devletinin takip ettiği rejim Atatürk'ün şu sözü üzerine oturtulmuştur.

“Biz bize benzeriz.”

Temel budur ve bu temelin üzerine oturtulan rejime Kemalizm adını veriyoruz. Kemalizm'in esasları kurulmadan evvel mevcut “izm”li ideolojiler birer birer gözden geçirilmiş ve hepsinin tatbik şekilleri vaziyetleri üzerinde düşünülmüştür. Kemalizm senelerce yapılan tecrübelerin mahsulüdür. Bu bakımdan yayılması gereken ideoloji şu veya bu değil kendi içimizdeki ideolojidir. Partinin kaleme aldığı yeni matbuat kanunu esasları işte Kemalizm'e göre matbuat hürriyetini sınırlamaktadır.

Yeni çıkacak kanun bizce hürriyeti tam manasıyla daraltan bir kanun değil bilakis memleketin menfaatine en uygun gelen prensiplerin çizdiği hudut dahilinde matbuata geniş yazı imkânı veren bir kanun olacaktır.

Türk matbuatının hürriyetin maskesi altında aykırı ideolojilerin değil cemiyetimize en uygun gelen ideolojisini Kemalizm'in propagandacısı olması lüzumunun idrak edilmesi gerektir.

1.3.5. Spor: Jimnastiğin Terbiyevi Kıymetini Unutmamalıyız

Vedat ETENSEL

Büyük dünya harbinden evvel jimnastik, sporcu gençlik tarafından geniş mikyasta yapılıyordu. Bugün geçen 20 sene zarfında atletizm muttasıl bir şekilde inkişaf etmiştir.

Atletizm sporda, muvaffakiyeti kolaylıkla kuvveden fiile çıkarabilir. Bu inkâr olunamaz, fakat gençliğin aletli jimnastiğe terbiyevi bakımdan o kadar büyük olduğu hâlde alaka göstermesi esef edilecek bir hâldir.

Jimnastik vücudun eğilmek ve buna benzer ihtiyaçlarını disiplinli bir şekilde öğreterek iradeyi takviye eder ve aletlerin başka sporlara atılmadan evvel bedenlerini, bellerini, kollarını kuvvetlendirmek için jimnastik yapmaları lazımdır.

Böylece statlarda vaktinden evvel göğüsleri çökmüş ve kamburu çıkmış gençler göstermekten kurtuluruz. Birçokları bunu takdir etmişlerdir.

Finlandiya’da Nosikinneu, meşhur bir jimnastikçidir, kendisi Finlandiya salon ve iniş şampiyonudur. Savola inen 1931 dünya şampiyonu ve 100 metrede enternasyonal olmuştur. İsviçre’de Guhl 1936 olimpiyatları dekatloncusu kuntz 110 metre manialıda enternasyonal olmuştur.

Avrupa güreş şampiyonu Angust Willy serbest el hareketleriyle yapılan jimnastikte meşhur İsviçre jimnastikçileri ile rekabet edecek bir kimsedir.

Merkezi Avrupa’da “Sokollar” bütün atlet ve jimnasları bir araya toplarla ve jimnastik yaparlar. Bütün şampiyonlar bu jimnastikhanelerden çıkarlar ve şayet bir ihtisas elde etmişlerse hiç olmazsa oradan sağlam bir temel yani oldukça geniş bir göğüs içinde inkişaf etmiş bir kalp ve vazifelerini serbestçe ifa eden ciğerler elde ederler.

Jimnastiğin zorlukları bilhassa gençleri çabuk bıktırır. İyi bir jimnas olabilmek için aşağı yukarı 10 sene çalışmak lazımdır. Aletli jimnastik uzun bir zaman ve devamlı bir çalışma ister; bazen elde edilen netice zayıf bile olsa eğer genç atletler anlayarak ve itina ederek iyi bir kültür fizik yaparlarsa böylece yerde yapılan idmanlar tamamıyla bir hakimiyet ister, aletli çalışmalar daha kolaylaşır ve birçokları hemen birkaç senelik bir çalışmadan sonra az çok iyi bir seviyeye yükselir.

Yerde yapılan akrobatik hareketler aletli idmanların inikasıdır. Bunlar kültür fizik hareketleriyle hazırlanır. İtinâlı bir şekilde öğrenilir ve adalelerin çalışmalarını hususi bir şekilde bu idmanlar esnasında gözerir.

1.3.6. Türk Dili Bayramı

Halit Fahri OZANSOY

İlk Dil Kurultayından beri on yıl geçti. Bu yıl bu onuncu yılı kutluyoruz.

Bu bayramın manası nedir? Manası, bizim, bütün şuurumuzla dilde kendimize dönüşümüzdür.

Türk dilinin yabancı tesirlerden kurtulması için bugün canla başla çalışıldığına baktıkça bu yolda asırlarca yanlış atılmış adımlara acımamak, yanmamak da elden gelmiyor. Ta on birinci asırdan “Divan-ı Lügat-ı Türk” ü ile Kaşgarlı Mahmut’un gösterdiği aydınlık ruh ve yine on beşinci asırda “Muhakemetül Lügat-ı Türk” ile Ali Şir Nevai’nin himmeti, sonra Fuzuli’nin Şikâyetnamesi’ndeki lisan ve daha böyle birçok açık Türkçe hareketler, gittikçe koyu bir Arap ve Fars tesiriyle hemen hemen unutulup gitmişti.

Tanzimat edipleri ise gözlerini garba çevirirken lisanda tamamıyla şarklı kalmışlardı. Eğer Avrupa medeniyetinin bilhassa on dokuzuncu asırdan beri ancak milliyet cereyanına bağlanmakla ilerlediğini kuvvetle sezselelerdi dilde de bu yola girerler ve Edebiyatı Cedide’de pek sırtan yarı şarklı, yarı garplı acayip bir lehçeye kadar garabete düşmekten kurtulurlardı. Millî kıymetlerin en başında gelen millî dil gelişmesi bunun içindir ki ancak Cumhuriyetten sonra hız alabildi. 1908’den sonra Ziya Gökalp’ın Türkçülüğü bu hareketin ilk temel taşını atsa bile davanın esaslı bir surette ele alınması yine bu mesut rejimin havası içinde kabil olabilmiştir. Sağlığında Atatürk’ün ülkü edindiği bu dil gelişmesi işte bugün de millî Şefimizin sürekli irşatları ile devam ediyor. Bu sene Dördüncü Dil Kurultayında onun huzurunda bu dil davasının en parlak bir zaferine şahit oluşumuz bundandır. Hakikat yürüyor ve hakikatin ta kendisi olan Türk dili davası da beraber yürüyor. Bunun için Dil bayramımız şanlı zafer bayramlarımızın bir eşi ve devamıdır. O altın halka ancak böyle bir zaferi de içine alacaktı.

Artık mesuduz, çünkü toprağımız gibi dilimizin de tam sahibi olmak yoluna atılmışızdır.

1.4. Araştırma-İncelemeler

1.4.1. Tiyatro: Bizde Tuluat

S. Nahit BİLGA

Üçüncü Selim zamanında yarım yamalak başarılan ıslahat teşebbüsleri siyaset çerçevesinden cemiyet hayatına geçivermiş, din beraberliği ve kaç göç kaygısı olmaması gayrimüslim tabakanın garplılarla daha yakından temasına vesile olmuştur. Gülhane Hattı Hümayunu okuduktan sonra Garplılaştırma hareketi memleketimize daha esaslı bir şekilde girerken Avrupa piyasalarının simsarlığını yapan Levanten tabaka Garp sosyetesinin başlıca eğlencelerinin ve kültürünün gayrimüslim cemiyetleri içerisine yayılmasına yardım etmiş ve lüks bir eğlence şeklinde ecnebi operaları memleketimize sokulmuştur.

Tanzimatçı padişah Abdülmecit, babası ölünce 1839'da tahta geçer geçmez çocukluğundan beri Garp musikisini sevdiğini bilen Miralay Donizetti Mecidiye marşını bestelemiş padişahın iltifatına mazhar olurken Garp musikisinin daha kuvvetli bir şekilde Musika-i Hümayun'a girmesine vesile olmuş miralaylıktan livalığa kadar yükselmişti. Garp musikisine hayran olan padişah Beyoğlu'nda temsiller veren ecnebi operalarına muntazam geldikten sonra Dolmabahçe Cami'nin karşısında Saray Tiyatrosu'nu vücuda getirmişti. Garp sanat kültürü adım adım bir kağıt arabası gibi memleketimize girerken İkinci Mahmut devrinin mukallitleri, meddahları, kaşmerleri, hayalcileri bu Garplılaştırma baskısının altına girmişlerdir.

Hademe Hassai Hümayun muzikasını teşkil eden Türk sanatkarları imkânsızlıklar içerisinde ecnebi ailelerinin sanat toplantılarına iştirak etmekle beraber daima yarım kalan teşebbüsleri onların tiyatro sahasında daha serbestçe çalışmalarına imkân vermemişti. Cemiyet icabı serbest kalan gayrimüslim tabaka boş bulunan tiyatro sahasında derhal kendini göstermiştir.

Bu faaliyetin eseri olan altı teşekkül:

(Şark Tiyatrosu 1859- 62) (Güllü Tiyatrosu 1867-78) (Makyan Tiyatrosu 1872-73) (Fasulyeciyan Tiyatrosu 1880-85) (Manakyan Osmanlı Dram Tiyatrosu 1885-908) birbirlerinin devamı olan bu teşekküller zaman zaman Türk temaşasına hâkim olmuşlardır.

Garp usulü tiyatronun yavaş yavaş temaşa sahasına hâkim olduğunu gören Ortaoyunu sanatkarları sahneye çıkmaya başlamışlardır. Türkiye'de tiyatro edebiyatının doğmasına vesile olan Gedikpaşa Tiyatrosu sanatkarlarından Büyük İsmail ve Hamit sonra

halk tarafından sevilen tuluat sahnesine geçmeleri üzerine tuluat tiyatrosu kuvvet bulmuş ve diğer tiyatrolarla mücadeleye başlamıştır. Tuluat sanatını ön plana çıkaran Abdi, Rafeti Ali Rıza, Hasan, Büyük Şevki gibi sanatkârlar bu janr tiyatronun ilk kurucularıdır. Melodramın halk tabakası üzerine fazla hâkim olduğu bir devirde en debdebeli devresini yaşayan tuluat sanatı Direklerarası'nda en kuvvetli elemanlarını kaybedinceye kadar uzun seneler yaşamıştır.

XII'nci asırdan kalma meşhur orklu latin kilisesinin arsası arsası üzerine yapılan meşhur kuşlu gazinosu Abdülhamit devrinde Galata'nın en çeşhur pandomim tiyatrolarından biriydi. Ermeni sanatkârları Avrupa tarzı tiyatroya hâkim olurken Rum sanatkârlar pandomim sahasında bir hayli ilerlemişlerdir. Pandomim tiyatroları yalnız Galata'da olmayıp İstanbul semtinde Rum muhitlerinde de vardı. Pandomim tiyatroları her sınıf halkın uğradığı Galata'da rağbet görmesi semtin daha fazla civcivli olmasındandı.

Ortaköy'de Taşmerdiven'de Beşiktaş'ta Köyiçi'nde Rum kilisesinin vakfında olan Saltın meyhanelerinin üzerindeki Elektra Pandomim Tiyatroları o devrin en meşhurlarıydı.

Tuluatın tiyatro sahasına hâkim olduğunu gören pandomim paskalları, tuluat komiklerinin tesirinde kalmışlardır. Bundan sonra pandomim paskallar da tuluat komiklerine benzemeye başlamışlar, tuluat komiğinin bir sembolü olan süpürgeyi sahneye çıkarmışlar, melodram sahasında rağbet gören eserleri de repertuarına sokarak tuluat ve melodram janrı ile mücadeleye başlamışlardır. Bundan sonra yalnız pandomim oynayan Kuşlu Tiyatrosu yavaş yavaş şeklini değiştirmiş, temsilden başka, kanto, düetto ilave etmiştir. Temsilden önce Rumca şarkılarla beraber tuluat tiyatrosuna fazla rağbet gösteren halkı avlamak için Rum aktrisler Türkçe şarkı söylemeye başlamışlardır. Fena bir Türkçe ile söylenen bu kanto ve düettoları halk beğenmemiş böylelikle pandomim sanatı da tarihe karışmıştır. Az çok Türkçe bilen bu dilsiz tiyatronun sanatkârlarından bazıları tuluat sahnesine geçmeye muvaffak olmuşlardır.

Mekteplere *Hasan Mualla*, *Paris'te Bir Türk*, *Yeryüzünde Bir Melek* gibi romanların değil, *Basiret* ve *Ceridei Havadis* gazetelerinin bile girmeleri yasak olduğu bu devirde yüksek mektep talebeleri hafta tatillerinde kaçamak yaparak soluğu Hasan'ın Eğlencehanei Osmanii Tiyatrosu'nda alırlardı.

Tuluat sanatının hür vasfı yalnız halk tabakasını değil münevver kitleyi de kendine doğru çekmiştir.

Komedi Dell'Arte de olduğu gibi tuluat sahnesinde de ayrı ayrı karakterler vardır. Bu komik tipleri doğrudan doğruya bu sahada çalışan sanatkârlar meydana çıkarmışlardır. Böylelikle Türk tuluat sanatında komik tipler, janrlara ayrılmışlardır. Tuluat tiplerinde o kadar orijinal hususiyetler vardır ki bu ancak tetkik edilerek meydana çıkarılabilir. O zaman Türk cemiyetinin ayrı ayrı tipteki insanların karakterini bariz bir şekilde çizilmiş olarak görürsünüz. Muhtelif tiplerin komik şahıslar tarafından meydana geldiğini söylemiştik. Türk tuluat sahnesinde büyük birer mevki olan Abdi, Sepetçi Ali Rıza, Hasan, Rafet, Naşit gibi sanatkârlar komik tiplerin ayrı ayrı karakterler hâline gelmesine sebep olmuşlardır. Bu komiklerin yaratmış olduğu tiplerin daima muayyen bir karakteri vardır. Yalnız Naşit bunlardan ayrıdır. Abdi Efendi'nin yaratmış olduğu sadık bende uşak tipini talebesi Hasan'da da görmek kabildir. Kostüm de her ikisinin de aynıdır. Elde taşınan süpürge de bu sadık uşak tipinin bir sembolüdür ve lazım olan yerde bu aksesuarı kullanır. Buna benzer sembollere Komedi Dell'Arte'de de tesadüf etmek kabildir. Emektar uşak tipi bu süpürgeyi bir vasıta olarak kullanır. Abdi'nin talebesi olan Hasan Efendi, hocasının tesirinde kalarak aynı tipi yaratmıştır. Aynı devrin komiklerinden olan Ali Rıza Efendi bambaşka bir tuluat komiğidir. Kostümü ile ve yaşattığı karakterlerle Hasan ve Abdi'den ayrılır, aptal görünmesine rağmen zekice hareketler yapar, eserin düğümlenmesine sebep olur. Karşısındakine aptal görünür, fakat el altından onunla alay eder. Deli dolu patavatsız konuşan bir tiptir. Komik Rafet'e gelince o devirde aptal Rafet diye büyük bir şöhreti olan bu sanatkâr yukarda ismi geçen üç komikten tamamıyla ayrıdır.

1.4.2. Türk Tiyatro Tarihine Bir Bakış: Tanzimat ve Tiyatro

S. Nahit BİLGA

Tarihimizde yeni bir devrin başlangıcı olan Tanzimat Avrupalılaşmak hususunda duyulan arzunun resmini bir kaynaktan çıkan ilk ifadesidir.

Ayrı ayrı sahalarda yapılacak ıslahat Üçüncü Selim zamanından beri gelen Avrupalılaşmak temayülünü kuvvetlendirecek Garp medeniyetinin şarka geçmesine bir köprü olacaktı. Eski hataların tamiri göz önünde tutularak yapılacak ıslahat Tanzimat Fermanı'nda hülâsa edilmiştir. Böylece 150 seneden beri memleketin düşmüş olduğu fena vaziyet Tanzimat Fermanı'nda açıkça itiraf edilmiştir.

Abdülmecit'in tahta geçmesinden 14 ay sonra Reşit Paşa tarafından okunan Tanzimat Fermanı tarihimizde yeni bir devir açmıştır ki tiyatro sahasında oynadığı rolde mühimdir.

Fransız kültür ve politikası ticaret çerçevesi içerisinde memleketimize sokulurken gayrimüslim tabaka bu garipleşme hareketinde kültür sahasında daha fazla kendini göstermiştir. Kaç göç meselesi bu arada en mühim amil olmuştur.

Tanzimat'a rağmen Müslüman zümrenin gayrimüslim tabakanın sosyetelerine girmesine pek az imkân vermiştir. Tanzimat'a rağmen kadın hâlâ kendini kafes arkasından kurtaramamış onun için bünyesinde kadına mühim bir mevki veren sanat daima ikinci meşrutiyetin sonuna kadar topal bir vaziyette kalmıştır.

Tanzimat'tan evvelki Osmanlı tiyatrosunu tetkik edecek olursak Garp tiyatrosundan tamamıyla ayrı bir temaşa şekline sahip olduğunu görürüz.

1670'te On dördüncü Lui'nin Dördüncü Murat'ın nezdinde İstanbul Büyükelçisi olan Marqui de Montel'in güzel sanatları sevmesi İstanbul Fransız sefaretinde Fransız klasik eserlerinin Korney ve Moliere'in temsil edilmelerine vesile olmuştur. Aynı devre rastlayan Dördüncü Murat'ın on yedi senelik saltanatı Osmanlı temaşa devrinin en parlak bir zamanına rastlar. Genç padişahın tütünü yasak etmesi ve tebdili kıyafet ederek kol kol dolaşp İstanbul'da tütün içenleri kontrol etmesi halkı memnun etmemekle beraber avunmaları için kendilerini eğlencelere vermeleri Osmanlı temaşasının en parlak devrinin doğmasına sebep olmuştur. Bu tarihlerde büyük rağbette olan meydan oyunlarından çengi kollarının miktarı üç yüz kişiyi mütecavizdi. Devrin ricalinin konaklarında temsiller veren bu kolların sarayda da itibarı vardı. Saraydan ve zamanın vükelasından himaye gören sanatkârlar bu toplulukların çoğalmasına sebep olmuşlardır. Yüzleri geçen çengi kollarının içerisinde Mahbub, Tıflı, Asıkcı Emine, Afet isimleri İstanbul'un dört tarafına yayılmıştır. Genç

padişahın takdir ettiği meşhur mukallit Kör Hasan zade Mehmet Çelebi devrin sayılı sanatkârlarındandır. Bu kollar iki kısım olup kadınlardan müteşekkil kollara çengi kolu, erkeklerden müteşekkil kollara da köçek kolu denirdi.

Meydan oyunu diyebileceğimiz bu şekil temaşa tamamıyla orijinal bir tiyatro tarzıdır.

Sahnesiz, perdesiz oynanan bu meydan temsillerinin mevzuları doğrudan doğruya halk masallarına dayanır.

Dekor olmasına rağmen vakanın yerini canlandıran sembolik bazı eşyalar oynanacak meydanın ortasına konurdu.

Bir musiki takımının iştirakiyle oynanan bu temsille, şarkılı ve koroludur. Raksında iştirak ettiği bu tiyatro janrına bir nevi opera veya opera komik diyebiliriz. Bu kolların sonuncusu olan Tosun Paşa kızının çengi kolu son 70 seneye kadar yaşamıştır. Romantik halk masallarının mevzuları arasında yer almasına rağmen Kürt, Ermeni, Yahudi gibi karakterleri de canlandıran bazı taklitlerin bu temaşa janrında yer almış olduğunu görüyoruz. Fransız elçisinin gönderdiği rapordan anlıyoruz ki çengi kollarının temsil janrı doğrudan doğruya opera tarzıdır.

Yine aynı sefirin 9 Mayıs 1675 tarihiyle gösterdiği resmî rapordan anladığımıza göre devrin Sadrazamı Köprülü zade Fazıl Ahmet Paşa sefirden bazı tavassutlarda bulunmasını rica ediyor.

Fransız sefaretinde verilen klasik temsilleri Fazıl Ahmet Paşa çok yakından takip etmiş olacak ki meydan oyunlarının sahnede temsilini istiyor. Çünkü sefirin raporunda sadrazamın Venedik'ten opera makinecileri istediği yazılmaktadır. Bundan Fazıl Ahmet Paşa'nın meydan oyunlarının sahnede ve dekor içinde oynanmasını arzu ettiği anlaşılmaktadır.

Büyük devlet adamlarının zaman zaman tiyatro sanatına rağbet göstermelerine rağmen millî bünyeye uygun bir tiyatro kurulamamıştır.

Çok orijinal olan çengi kolları tarihe karışırken Karagöz'ün bir kopyası olan orta oyunu zamanla meydana çıkmıştır. Tanzimat sonrası Garplılaşma hareketi orta oyununu tarihe mal etmek bakımından mühim rol oynamıştır.

Avrupa pazarlarının simsarlığını yapan Ermeni, Rum, Yahudi zümreleri Tanzimatla beraber şarkta yeni ticari pazarları kurarken Garp âlemi ile serbestçe temas ederek Garp âleminin bizce meçhul sosyete eğlencelerini kendi aralarına sokmuşlardır.

1826-1839 İstanbul'da yerleşen ecnebler arasında evlerde verilen temsiller dolayısıyla gayrimüslim tabakalarında bunlarla kolayca temas etmesine sebep olmuştur.

Bu tarihten sonra zengin Ermeni aileleri arasında bu çeşit müsamereler verilmeye başlanmıştır. 1873'te Kuruçeşme'de zamanın sayılı zenginlerinden Düzyanın yalısında Avrupa görmüş gençler tarafından verilen Fransızcadan tercüme piyesler yavaş yavaş halk tarafından beğenilmeye başlanmıştır. Avrupa ticaretiyle beraber gelen Avrupa sanatı bilhassa tiyatro ve Garp musikisinde kuvvetle kendini göstermiştir.

Bu tarihten sonra İstanbul'a gelerek Beyoğlu'nda temsiller veren ecnebi trupları ecnebi dili bilen Hristiyanlar Avrupa görmüş Türkler tarafından rağbet görüyordu.

Tiyatroyu fazla seven Tanzimatçı padişah Abdülmecit, sık sık bu temsillere gelir ve hususi locasından eserleri takip ederdi.

Padişahın bu temsillere devamlı suretti gelmesi ecnebi truplarının gelmesine ön ayak olmuştur. Beyoğlu'nda eski Tıbbiye Mektebi'nin karşısında verilen bu temsiller yerli tiyatro trupları kurmak için bu sanatı seven Hristiyan zümreler arasında bir hareket uyandırmıştır.

Tanzimat sonrası oynanan Garp dilindeki operet ve piyeslerin tercüme ve hülâsa edilerek Galatasaray'da, Dörtüol ağzında, Dübos'un dükkanında satıldığına dair yazı üçüncü Türkçe gazete olan Ceridei Havadis'in 1872 yılında çıkan bir sayısında ilan edilmektedir.

Tiyatronun gazete sütunlarına aksetmesi bu tarihte başlamıştır. Ceridei Havadis'in 19 İkincikanun 1845 tarihli sayısında Beyoğlu'nda Naum Tiyatrosu'nda temsil edilecek olan Bonne Marcher Sevil Berberi isimli eseri hakkında izahat vardır.

Abdülmecit'in büyük sanatseverliği Dolmabahçe Camii'nin karşısında o devirdeki Avrupa tiyatroları ayarında bir opera binasının yapılmasına sebep olmuş ne çare ki bu tarihî bina softaların baltası altından kurtulamayarak ahıra tahvil edilmiştir. Ve zatı şahaneye ait atların muhafazası için hassa ahır olmuştur. Böylece Dördüncü Murat zamanından beri Tanzimat'a kadar geçen tiyatro hareketlerine kısaca temas ettik.

1.4.3. Türkiye’de İlk Tiyatro Yazarlar: Ahmet Mithat

Nahit BİLGA

1260’ta İstanbul’da Tophane civarında doğan Ahmet Mithat mütefekkir bir halk çocuğudur. Her sahada yazmış olduğu eserler olgun bir yekûn tutar. Ahmet Mithat eserlerinde her sınıf halka en açık bir lisanla hitap etmekle etrafında geniş bir okuyucu kitlesi toplamıştır. Halka okuma zevkini aşılayan ve halkın seviyesine inerek halkla beraber fikir merdivenlerinin basamaklarından adım adım yükselen Ahmet Mithat eserlerini muayyen bir sınıf için yazmış değildir. O her sınıf halka hitap edebilen eseri vermiştir. Mithat Efendi halka yalnız okumak zevkini vermekle kalmamış hikâye ve romanlarında sırası gelince muayyen mevzulara temas ederek bilgi de vermek istemiştir. Bu bilgilerin de muayyen bir cephesi yoktur. Tarihî, fizikî, tabii tarafları olduğu gibi ahlaki ve halka ibret dersi veren terbiyevi cihetleri de vardır. Ahmet Mithat tiyatro sahasında da aynı şeyi yapmak istemiştir. Hasan Fehmi ve Mehmet Tevfik Beylerin çıkarmış oldukları (1325) “Musavver Tiyatro” mecmuasındaki makalesinde “Tiyatroya her milletin ihtiyacı vardır. Bizim ihtiyacımız ise her milletten ziyadedir. En latif bir eğlence ise bizim için âdeta bir mektep hükmündedir.” Böylece Mithat Efendi tiyatroyu bir halk kürsüsü olarak kabul ediyor. Bunu eserlerinden anlamak kabildir. Mithat Efendi makalesinde tiyatronun tarihî, hissî ve ahlaki cephelerinden başka bir tiyatro piyesinde ilmî ve muhtelif mesleklere ait öğretici bir vasıta olmasını kabul ediyor. Böyle olmakla beraber tiyatro piyesinde eğlendirici yeni halkı eğlendirirken bir fikir cephesinin de olmasını ileri sürüyor. Bunu ileri bir tiyatro anlayışı olarak kabul etmemiz lazım gelir. Çünkü muasır tiyatro müellifleri de aynı şeyi yapmak istiyorlar. Zamanımızdaki birçok Garp müelliflerinin eserlerine bakacak olursak bunu açıkça görürüz.

Ahmet Mithat’ın tiyatro anlayışı kadar kritik ediş tarafı da kuvvetlidir. Vaktiyle Göksu Mesiresi’ndeki yazlık tiyatrodan oynanan şair Leylâ Hanım’ın “Kirive” yani “Çıkmaz Sokak” ismindeki piyesi için Zekâ mecmuasında yazmış olduğu tiyatro tenkidini okumak kâfidir. Aynı ayrı cephelerden bu eseri tenkit eden Ahmet Mithat’ın olgun bir tiyatro bilgisine malik olduğunu açıkça görürüz. Ve o zaman, şimdi gazete sütunlarında tiyatro tenkidi yazarların ne kadar zayıf ve anlayışsız olduklarını göreceksiniz.

1876’da ölen Abdülaziz’in yerine Beşinci Murat tahta geçer geçmez Kıbrıs ve Rodos menfileri de serbest bırakıldı. Esaret zincirlerinin ağırlıkları altında zaten Namık Kemal ve Ahmet Mithat’ın yazdıkları piyesler imzasız olarak gizlice İstanbul’da neşrediliyordu.

1872’de Osmanlı Tiyatrosunu ilerletmeye çalışan komitenin nezareti altında faaliyetini genişleten Gedikpaşa Tiyatrosu 1873 Kânunusanisi pazar günü akşamı müsamerei fevkalade olarak hariciye nazırı Halil Paşa’nın himayesinde Düyûn-ı Umûmiye Direktörü Ali Bey’in Moliere’in “Les Fourberies de Scapin” isimli komedisinden adapte ettiği “Âyar Hamza” ve Ebüzziya Tevfik Bey’in “Eceli Kaza” eserleri oynandı. Fiyatların iki misli olduğu bu fevkalade gecede devletin ileri gelenleri ve münevver bir halk kitlesi bulundu. Bu tarihlerde tiyatronun fazla rağbet görmesi gazete sütunlarında da tiyatroya yer verilmesine vesile oldu. “Letaif-i Rivayat” ismi ile neşretmiş olduğu küçük hikâyeleri arasında Mithat Efendi ayrıca kısa tiyatro eserleri de neşrediyordu. Bu kısa piyeslerin halk tarafından çok iyi karşılanmasından cesaretlenen Ahmet Mithat’ın yazmış olduğu “Eyvah” faciası 30 Mart 1873 akşamı Gedikpaşa Tiyatrosu’nda temsil edildi. Bu eserin kazanmış olduğu muvaffakiyet tiyatro sahasına hız verdi. Diğer tiyatro müellifleri de Gedikpaşa Tiyatrosu’na eser yetiştirmekte birbirleriyle yarış ediyorlardı. “Eyvah” faciasının temsilinden iki gün sonra oynanan Namık Kemal’in “Vatan Yahut Silistre” piyesi müellifin sonradan sürgüne gitmesine sebep oldu.

1876’da sürgünden gelen Ahmet Mithat tiyatro sahasında tekrar çalışmaya başladı. “Ahz-ı Sar” isimli dört perdelik dramı halk tabakasının arzu ve isteklerine tercüman olması bakımından dikkate değer bir eserdir. Zadeğân sınıfına karşı bir müdafaa hattı çizen Ahmet Mithat’ın mahallî hüviyetleri çizilmiş üç eseri daha vardır. Bunlar “Arnavutlar”, “Kürt Kızı” ve “Zeybekler”dir. Bunlardan başka: “Siyavuş” 1885 ve “Çavuş” isimli 5 perdelik tarihî dramı Turan ve İran arasındaki rekabeti hikâye eden siyasî cephesi olan bir piyestir. İlk operet bestekârlarımızdan olan kemani Haydar Bey’in bestelemiş olduğu “Çengi” yahut “Daniş Çelebi” isimli komedi de komedi müzikal şeklinde Gedikpaşa Tiyatrosu’nda büyük bir muvaffakiyetle tekrar tekrar oynanmıştır.

Eski itikatlarla alay eden bu komedi “Tercümanı Hakikat”de tefrika olduktan sonra 1031 de “Siyavuş” eseriyle birlikte kitap halinde çıkmıştır.

Beşinci Murat’ın üç ay süren padişahlığından sonra tahta geçen (1876) Abdülhamid zamanında tiyatro sahası daha genişleyeceği yerde büsbütün sansürün baskısı altına girdi.

Abdülhamid’in arzusu üzerine Meclis-i Mebusan kapanır kapanmaz Gedikpaşa Tiyatrosu da istibdat kerpeteninin dişleri arasına sıkışıp kaldı. Ahmet Mithat Efendi’nin “Çerkes Özdenleri” isimli piyesi saraydaki Çerkez yaverlerinin arasına nifak soktu. Bu fırsattan istifade etmek isteyen jurnalciler Çerkezlerin istiklallerini temin için yazılmış bir

eser diye Abdülhamid'e jurnal verdiler. Bunun üzerine Türk temaşa edebiyatında bir devir açan Gedikpaşa Tiyatrosu da Abdülhamid tarafından harik baltacılarına bir gece içerisinde taş taş üzerinde kalmamak şartı ile yıktırıldı. Bu arsada tekrar tiyatro binası yapılmaması için karakol yapmak bahanesiyle mülk sahibi ve Gedikpaşa Tiyatrosu'nun kurulmasında hizmeti dokunan "Abraham Yaramyan" Paşa'dan bu arsa satın alındı. 1882'de Müslüman olan Gedikpaşa Tiyatrosu'nun müdürü Güllü Agop (Yakup Efendi) ile beraber Ahmet Mithat Efendi de saray tiyatrosuna alındı. Yıldız Saray Tiyatrosu'nda oynanacak piyesleri tercüme ve provalara nezaret etmek için saraya alınan Ahmet Mithat "Zeybekler" isimli baleli bir operet vücuda getirdi. Mızıkâ-i Hümayun sanatkârlarından olan bestekâr Saffet Bey'in bestelediği bu eserin provalarını gizlice seyreden Abdülhamid bir akşam Mithat Efendi'nin ağızlarında palalarla zeybek oynayanları çalıştırdığını gördü. Ağzında bıçaklarla oynanan bu oyuna fena halde sinirlenen Abdülhamid maaşını muntazam vermek şartı ile Mithat Efendi'yi saraydan uzaklaştırdı. 1873'te Şark tiyatrosunda sahneye çıkan Matmazel Yeranuhi Karakaş Gedikpaşa Tiyatrosunun en parlak yıldızlarından biri olunca Ahmet Mithat Efendi'ye rica ederek *Ladame aux camelias*'yı tercüme ettirmiş ve bu eser Gedikpaşa Tiyatrosunda sürekli bir muvaffakiyet kazanmıştır. Tercümenin sağlamlığını anlamak Mithat Efendi'nin ayrıca tercüme ettiği romanı okumak kâfidir. Marguerite Gautier'a'yı Matmazel Yeranuhi Karakaş büyük bir muvaffakiyetle oynamıştır. Baş erkek rollerini Rüştini, Tasbatyan, Ahmet Necib, İsmail Efendiler temsil etmişlerdir.

Marguerite Gautier rolünü bizde sırası ile şu sanatkârlar temsil etmişlerdir: Haraçyan, Hekimyan, Agauani Binemeciyan Türkiye'de ilk defa Hamlet'i oynayan kadın sanatkâr Siranuş ve tiyatrodaki ilk Türk kadın sanatkârı Afife, Mina, Müzeyyen'dir.

Ahmet Mithat Efendi Türk tiyatrosuna birçok sahalarda hizmeti geçmiş bir müelliftir. Ne yazık ki tiyatro sahasındaki hüviyetini çizecek ne kitap ne de bir makale yazılmıştır.

1.4.4. Yirmi Yıllık Türk Şiirine Bir Kuş bakışı: Şiirde Genç Nesil

Oktay Akbal

Bugün bütün sakat itirazlara rağmen Türk şiirinde yeni bir neslin doğduğu ve onun bir varlık olduğu, aklı başında olan insanlar tarafından katileşmiş bir hakikat hâlinde kabul edilmektedir.

Şiirinin uzun senelerden beri görmediği kudrette birer varlığı olan genç imzalar efkârı umumiye karşısında birer şarlatan, birer şişirilmiş balon gibi gösterilmek istenilmiştir.

Lakin bu hücumlar, genç neslin sanat ateşini söndürmemiş, bilakis biraz daha alevlendirmiştir.

Efkârı umumiyenin keskin gözü ve duygusu hakikati yavaş yavaş anlamaya başlamıştır.

Muhtelif vesilelerle yazdığımız birçok yazılarda tekrar edip durduğumuz gibi bugün şiirimizi ellerinde bulunduran genç nesil Türk şiirinin çok senelerden beri mahrum olduğu kudretli eserleri vermeye başlamış, ona yeni sesler getirmiş, yeknesaklıktan kurtarmış yeni ufukları gösteren kapılar açmıştır. Şiirimizde yeni neslin yeri büyüktür. Ve hakiki birer kıymet olan imzaları Türk şiirine hediye edenin bu nesil olduğunu istikbalde edebiyat tarihleri kaybedecektir.

Orhan Veli ve arkadaşları, Bedri Rahmi, İlhan Berk, Sabahattin Kudret, Asaf Halet Çelebi, Cahit Saffet vs. gibi isimler üzerinde dikkatle durmak icap etmektedir.

18 yıllık şiirimize bir göz gezdirecek olursak neler göreceğiz? Ve bu gördüklerimiz bizi sevindirecek, iftihar ettirecek kadar değerli şeyler midir? bunu inceleyelim.

Hececiler Türk şiirine yeni bir memba açmışlardı. Lisan sadeleşmiş, lüzumsuz terkipler, eski kelimeler atılmış ve şiir biraz da olsa tabiliğe doğru bir adım atabilmişti.

Böylece Faruk Nafiz, Halit Fahri, Orhan Seyfi, Yusuf Ziya, Enis Behiç, Kemalettin Kâmi bu yolda birçok manzumeler yazdılar.

Faruk Nafiz heceyi iyi kullanmasını bildi.

Halit Fahri egzotik ve sembolik şiirleriyle diğer arkadaşlarına faikti.

Orhan Seyfi ve Yusuf Ziya temiz bir Türkçe ile manzumeler kaleme aldılar.

Enis Behiç ve Kemalettin Kami bu sahada büyük hizmetler ettiler.

Bilhassa Kemalettin Kami “Gurbet” gibi şiiriyle Hececiler devrinin en kuvvetli bir örneğini verdi.

Hececilerin en mühim hizmeti, dilde Türkçülük cereyanını takviye etmiş olmalarıdır. Lakin şiirin derinliğine inemediler.

Vezin ve kafiye şiirin en esaslı unsurları addedildi. Şekil muhtevaya hâkim oldu.

Hâlbuki daha sonra yine hece ile yazan Necip Fazıl, Ahmet Hamdi, Cevdet Kudret, Ahmet Kutsi, Hüseyin Nail ve Ömer Bedrettin hecenin mükemmel örneklerini sundular.

18 yılın Türk şiirinde mühim bir sima olan Necip Fazıl, diğerlerinden ayrı bir “iç alem” yarattı.

Ahmet Hamdi iyi sembolik şiirler yazdı.

Ömer Bedrettin birçok güzel şiirler neşretti.

İşte 18 yılda bir bakışta görebildiklerimiz.

Bütün bu nesillerden sonra ortaya çıkan “yeni nesil” şairleri, Türk şiirinde bir merhale, yeni bir devir, bir inkılap yarattı.

Şimdi onları tetkik edeceğiz.

2:

Yeni nesille ne kastedildiği daima münakaşa edilip durulmuştur.

Şiirde yeni nesil Nazım Hikmet ve Necip Fazıl’dan sonra Cahit Sıtkı, Ahmet Muhip, Fazıl Hüsnü ile başlayan Orhan Veli ve arkadaşları, İlhan Berk, Sabahattin Kudret, Cahit Saffet vs. ile varlığını ilan eden bir sanat vardır.

Bu gruba değeri sıfır olan bazı kimseler gizlice karışmış olabilir. Fakat en hassas münekkit olan okuyucu ve zaman onları diğerlerinden ayırmasını bilmiştir ve bilecektir.

Yeni nesli müjdeleyenler: Ahmet Muhip, Cahit Sıtkı, Fazıl Hüsnü; Fransız sembolistlerinin, Verlaine, Mallarme, Rimbaud’nun tesirinde kalarak sembolist ekolüne bağlı kaldılar.

Cahit Sıtkı biraz buruk lisanıyla, çok kuvvetli lirik şiirler yazdı:

“Kabirime çiçek getirenlere gülerim – Gafil kişilermiş şu insanlar vesselam – Bilmezler ki bu kabirle yoktur alakam – Ben o çiçeklerdeyim, ben bu çiçeklerim.”

Fazıl Hüsnü Dağlarca bilhassa “Çocuk ve Allah” daki şiirleriyle değerli olduğunu gösterdi.

3:

Yeni neslin şairlerinden Orhan Veli, Oktay Rifat ve Melih Cevdet triosu üzerinde durmak lazımdır.

Fransız sürrealistlerinin tesiri altında kaldıklarına şüphe olmayan bu trio birçok güzel şiirler de yazdı.

Orhan Veli “Garip” in ön sözünde kendilerinin sürrealismeden başka şeylerle uğraştıklarını söylemektedir. Bununla beraber az da olsa Breton, Superville gibi Fransız şairlerinin eserleri onlar üzerinde bazı tesirler uyandırmış olması tabiidir.

Orhan Veli şiirimize hicviyeyi soktu.

Realitelerin acılarını hiciv ile iztihza ile karşılayan ve bunu gayet samimi bir ifade ile bize sunan Orhan Veli hiç şüphesiz değerli bir şair ve bir inkılapçıdır.

Orhan Veli aynı zamanda da yazdı:

SFU, C. 92, S. 2409, s. 269

1.4.5. Yirmi Yıllık Türk Şiirine Bir Kuş bakışı: Şiirde Genç Nesil II

Oktay AKBAL

“Ağlasam sesimi duyar mısınız mısralarımda- Dokunabilir misiniz gözyaşlarıma ellerinizle”

Sonra “Davet”:

“Bekleyorum- Öyle bir havada gel ki- Vazgeçmek mümkün olmasın”

Oktay Rifat ve Melih Cevdet’te arkadaşlarına bu yolda mühim yardımda bulundular.

Onlarda birçok samimi, aşırı derecede realist ve alaycı şiirler yazdılar.

Oktay Rifat’tan:

“Ne annemin bedduası- ne yetim inkisarı- Yaktı beni kara gözlü yosmanın ahı- Tuttuğum dal kurudu- On günde battı- Tıkır tıkır işleyen dükkân- Perişan oldum.”

Melih Cevdet’ten de şu fevkalade kuvvetli kısa şiiri sunuyoruz:

“Bir misafirliğe gitsem- Bana temiz bir yatak yapsalar- Her şeyi, adım bile unutup- Uyusam.”

Netice; Orhan Veli, Melih Cevdet, Oktay Rifat triosu mükemmel konserler veren ve daha değerlilerini verecek olan, şiirimizin mühim bir kozudur.

4:

Tek başına tetkik edilmesi icap eden İlhan Berk’in üzerinde dikkatle durmak lazımdır.

Bu genç şair herkesten ayrı bir yol tutmuş ve tek başına bu yolda ilerlemektedir.

İlhan Berk bütün şiirlerinde “insan”ı mevzu olarak aldı. Daima “insan” ve “insanlar”dan bahsetti.

Humain olan şair ümitlerimizi üzerinde topladı.

Onu yabancı şairlerden Walt Whitman’a benzetebiliriz. Çünkü Whitman da mevzu olarak “insan”ı ele almıştı.

İlhan Berk genç şiirimizde müstesna bir yer işgal etmiş bulunmaktadır.

İnsan her şeyin sıklet merkezidir. Her şey insan içindir. Ve insan her şeydir.

İlhan Berk ısrarla ve daima insan üzerinde duruyor:

“Bir nefesle cama adlarını yazan- Alınlarıyla kahveden mermerin soğukluğunu çalan serseriler- Niçin konuşmazlar? Şehri camdan seyretmesini severler.”

İnsan daima her yerde ve her zaman aynı olarak kalır.

“Bilinmez belki kapı komşumuzdur onlar- Bakır cezvelerden acı kahvelerini içmişizdir- Yahut çok uzaklarda bizi düşünmektedirler- Bilinmez, kim bilir, belki de ben böyle insanlar düşündüm.”

İlhan Berk şiirleriyle “insan”ın bütün varlığını, ruhunu, benliğini her şeyini ortaya dökmektedir.

Bu genç şair, istikbalı korkmadan bekleyecek bir sanatkârdır.

5: Bedri Rahmi ve Asaf Halet Çelebi arasında bazı hususlarda birbirlerine benzeyiş olduğu gibi, ikisinin arasında çok başka farklarla bir ayrılık vardır.

Bedri Rahmi genç neslin iftiharla edebiyatımıza takdim ettiği nadir şairlerden biridir.

Bazen mistik bazen realist bazen lirik olan Bedri Rahmi bazen de bütün bunları bir araya toplayabilmektedir.

Hiç kimsenin duymadığı, bilmediği hisleri onun kalemi yazar ve okutur.

Aynı zamanda şiirlerindeki rithm ile okuyucuyu sarmasını bilir. “Oğlum Mehmed’e Şiirler” serisinde ve “Kırk Odalı Konak” ta olduğu gibi:

“Bir kapı var- Açılınca garip- Kapanınca gurbet der.”

“Sevinsin” den bir parça:

“Halbuki ne güzel başlamıştı hikâye- Şerbet gibi bir gökyüzü üstümüzde- Ve bütün lezzetiyle toprak- Gözümüzde nur dilimizde takat- On parmağımızda on hüner vardı- Biz onun sevgili kullarını- Dünyasını abat eyledik- Bir can verdi bize, bin alır- Gideriz gözümüz arkada kalır- sevin sin.”

Genç neslin lirik şiir janrına bir göz gezdirecek olursak birçok simalar görülür. Fakat bunların arasında Sabahattin Kudret ve Cahit Saffet ilk bakışta kendilerini belli ederler.

Sabahattin Kudret’in lirik şiirlerinde derin bir melankolik hava vardır. Fakat bu melankoli Hececilerde gördüğümüz feryat melankolisi değildir.

Sabahattin bazen empresyonist bazen peyzajist olduğu intibasını uyandırır.

Sabahattin’de aşırı realizm yoktur. Kuvvetli ve derin, kendisine mahsus bir lirizm havası mevcuttur.

Serenat:

“Herkes başka türlü- Serenat söyler- Bir arkadaşımın- Söylediği serenat- Uzun bir yolculuğa- Çıkmak oldu.”

Şu parçanın güzelliği:

“Bazı geceler uykunundur- Bazı geceler yıldızların- Bazı geceler sokakta dolaştığım olur- Rahatlık beni yatağında bekle.”

Cahit Saffet’in lirizmi ise daha ziyade mahalli renklerle süslenmiştir. Onun şiirlerinde bir gurbet havası, arzu edilen bir teessür bir melankoli vardır.

Daima yerli ve mahalli kokular taşıyan şiirlerinden bir örnek:

“Hani pamuk minderde hatim indiren ağa babam- Ve bir nefeste fırtınalar doğuran nargile- Bir teknecek hamurdan harikalar yaratan yastaç- Yufkalarından teni kokan Şerife ninem- Raifenin merdivenlerde gülen terlik sesleri- Dört köşeli havuzlarda soğuttuğumuz şeftaliler- Ellerimizin memelerinde şekillendiği sütlü inekler.”

SFU, C. 92, No. 2410, s. 285

1.4.6. Yirmi Yıllık Türk Şiirine Bir Kuş bakışı: Şiirde Genç Nesil II [III]

Oktay AKBAL

Sonra şu parçaların eşsiz güzelliği yıllardan beri duymadığımız bir şekilde değil midir?

“Neden misafirliğimi hatırlatır
Yazları göğdemi uzattığım
Kışları tabanımı korkarak bastığım
Bu toprak?”
Ger dönüşün verdiği ızdırap, işte:

“Hasretini duyduğum rıhtım – Eski serseri arkadaşlar- Taze iklimlere kanat açan göçebe kuşlar- Ve bir ıslığıma evini harcayan çocuk- Ayak seslerimi tanımaz olmuşlar.”

Cahit Saffet, bizden bahseden yerli şiirleriyle kendisine itimat edebileceğimiz bir genç şairdir.

7:

Genç nesil şairlerinden Cahit Külebi, Gavsî Ozansoy, Emin Ülgener, Suavi Koçer, Ziya Osman Saba, Rifat Ilgaz, Niyazi Akıncıoğlu lirik şiir janrında güzel örnekler sundular.

Cahit Külebi ve Sabahattin Kudret arasında yakın bir bağ vardır.

Cahit Külebi’nin şiirleri daha samimi ve liriktir:

“Bir hâlin var seviyorum- Küçük ellerinden daha çok- Bir hâlin var özlüyorum- Sıcak dudaklarında yok- Yıldızlı gözlerinden ayrı ufak- Bir hâlin var düşünüyorum- Bir hâlin var gülüyorum- Arsız burnundan çocuk- Bir hâlin var üzülyorum...”

Gavsî Ozansoy’un birçok şiirleri ondaki derin melankolik ruhu anlatır. Genç şair ayrılışları, bekleyişleri, gözyaşlarını şiirlerinde bir demet yapar:

“Önce avuçlarımız ısındı- Sonra toprak- Nisanı biz getirdik- Dal dal yaprak yaprak- Gün gün taşıdık mevsimi- Kışı bir şarkı gibi dudaklarda bitirdik.”

Suavi Koçer bedbaht ve hayatta yarım kalmış insanların şiirlerini yazdı. Bilhassa “Roman” bunu kuvvetle belirtti. Bedbinlik şairi bize ızdırap çağlayanından çanaklarla sundu.

Ziya Osman Saba’da maziye olan bağını henüz koparamamıştır.

Mazi, çocukluk ve ızdırap onun şiirlerinin ziynetidir. Onda fikirler yoktur yalvarış ve gözyaşları vardır.

“O çocukluk günler”inden

“Nasıl anmayım o çocukluk günlerimi- Dalda bülbülü vardı, gökte beyaz bulutu- Bir annem vardı, bir babam vardı- Geniş bir bahçeydi yaz, ılık bir odaydı kış- başkaydı güneşi, başkaydı ayı.

Rabbim, istemez oldum yaşamayı- Bir gün, bir gün ver bana- Çocukluğumdan kalmıştı.

Rıfat Ilgaz ve Niyazi Akıncıoğlu son şiirleriyle realizme dönmeye başlamışlardır.

Hâlbuki lirizmde iyi muvaffak oluyorlardı.

Rıfat Ilgaz’ın “Son”dan

“Bıraktılar yastığımın altına- Son davetiyemi- Pek vakitsiz oldu farkındayım- Henüz kopardığım yemişlerin- Pişmemiş kızılığını ağzımda ve dilimde burukluğu.”

Niyazi Akıncıoğlu “Saklambaç”dan:

“Fakat bu sefer çitin ardında değilim- Ne de fırın içinde- Çok başka yerlere saklanacağım- Gözlerini yum çocuğum- Gözlerini yum- Saklanıyorum- Oldu bitti- Kara kuşlar öttü.”

8:

Yeni nesil şairleri arasında kendilerine mahsus hususiyetlerle diğerlerinden ayrılan Celal Sılay, Cahit Tanyol, Baki Süha, Sefer Aytekin, Arif Nihat Asya bulunuyor.

Cahit Tanyol ve İlhan İleri, Ahmet Haşim’in izleri üzerinde yürümektedirler.

Baki Süha’nın samimi ve cenup rüzgârı ile karışık portakal kokularını bize getiren şiirleri ola alaka çekmektedir. Baki Süha edebiyatımızın “cenup” şairidir.

Sefer Aytekin dikkatle tetkik edilmesi lazım gelen bir simadır.

Tam realist olan Sefer Aytekin köy şiirleriyle, köylüyü olduğu gibi tanıtmak yolunu tutmuş ve bunda da muvaffak olmuştur.

Arif Nihat Asya şiirlerinde lirik bir gurbet havasının acılığı vardır:

“Kapılar kalmasın kilitli- Duvarlar kalmasın sağır – Dilinde adım güzeldi ey çocuk- Beni bir daha çağır- Yollar görüyorum- Dilimde bir tat olan adını- Başka dünyalara götürüyorum- Yollar, yollar görüyorum.

9:

Genç nesil şairleri arasında Mümtaz Zeki, Salâh Birsell, Şinasi Özden, S. Melih Tümay göze çarpmaktadır. Mümtaz Zeki çoktan beri susmuş olmasına rağmen şiirleriyle genç neslin takdire değer bir azası olduğunu göstermiştir.

Salâh Birsell tuttuğu yolda iyiye doğru ilerlemeye çalışmaktadır.

Şinasi Özden yeni nesil şairleri arasına son zamanlarda karışmış olmasına rağmen birkaç şiir ile kendini tanıtmıştır, bilhassa:

“Ve sen, neden- Terkedilmiş çocuklar gibi mahzunsun- Sılaya giden yollar mı tutuk?- Mektup mu getirmedi posta- Bir garip derde mi düştün yoksa?- Sevgilim bana sokul- Gözlerime bak- Neden benzin uçuk, kirpiğin ıslak.”

Bu parçadaki derin ve aşırı lirizm ile Şinasi Özden kısa bir zamanda yeni nesil arasında yer almıştır.

Fakat bunu takip eden şiirleriyle, sanat grafiğinin gittikçe alçaldığını teessürle görmekteyiz.

S. Melih Tümay’da bazı iyi şiirleriyle kendini belirtmiştir.

10:

Suat Taşer daha ziyade lirizmde muvaffak oluyor- Lirizm yapan Suat bilhassa “Sılacı” daki şu parçayla hepimizi baştan aşağı sarmıştı:

“Yolcu gider- Yol gider- Ve söner kara bahtlarının alevi- Hıçkırık nefesinden- Kim bilir bir akis kalır da giden yolcunun sesinden- Kerpiç duvarların sağır kulaklarında- Yürekler tesellisini onunla bulur.”

Suat Taşer’den tam olarak lirizme dönmesini bekliyoruz.

Yeni neslin şairleri arasında iyi bir istikbal vaat eden Behiç Atabek, Kenan Harun, Ceyhun Atuf olduğu gibi, kendi sahasında şiir neşreden İhsan Boran, Ziya İlhan, Nahit Ulvi gibi isimler de vardır.

Genç yaşında ölen Halit Asan henüz arama devresinde olduğu hâlde birkaç kuvvetli şiiriyle nazarları çekmişti.

Bütün bu şairlerden başka bugün şiir sahasında birçok yeni imzalar görmekteyiz. Bunlar arasında iyi bir istikbal vaat edenler olduğu gibi hiçbir şey olmayanlar da vardır. Bunlar zamanın eleğinden geçip tasfiye olmaktadır.

11:

Şiirde yeni neslin ve yaptıkları işlerin kısa bilançosu burada sona eriyor.

Bu kısa etüt genç neslin bütün yaptıklarını göz önüne kronolojik bir liste hâlinde koymaktadır.

Biz bu yazımızla yeni nesil şairlerini efkârı umumiye karşısında bir kere daha oldukları gibi tanıtmak ve yanlış zanları silmek istedik.

Genç nesil şairleri üzerinde dikkatle duracak ve onları bil kül hâlinde fakat teker teker inceleyecek olan münekkî şüphesiz ilerde bu kısa ve değersiz etüdümüzden biraz da olsa istifade edecektir.

Bu etüdü yazmaktan gayemiz genç nesil şairlerine ve eserlerine kısa bir göz atmaktır. Ön sözümüzde söylediğimiz gibi Türk şiirinde yeni bir devre açılmıştır.

SFU, C. 92, No. 2411, s. 297, 299

1.5. Denemeler

1.5.1. Defter -I-

Oktay Akbal

Sabahı, sütçünün inatçı sesi vaktinden evvel uyandırdı.

Güneş iki bulutun arasında biraz nazlandıktan sonra aralıktan burnunu gösterdi, fakat tekrar geri kaçtı.

Ve ben geceyi sabaha bağlayan köprüyü sağ selamet -gözlerimi kapamadan- geçebildiğime memnun oldum.

Bu gece de eskisi gibi tek tek değil, kabile kabile beliren düşünceleri teker teker yokladım, tarttım, ölçtüm, biçtim, hesapladım.

Düşünceler asla sona ermedi. Biri bitmeden diğeri, o sona ermeden bir başkası yerden bitercesine çıktı.

İşime gelen fikirleri kağıtlara itina ile yapıştırdım. Hoşuma gitmeyenleri pencereden dışarı fırlattım.

Bu ameliye saatlerce bitip, tükenmedi.

Her düşünce ve fikir kendinden sonra yenisini doğuruyor. Hatta bazılarının evlatları ikiz, hatta üçüz bile oluyordu.

Birtakım kuvvetli fikirler silsile teşkil ettiler, torun tosun sahibi oldular.

İşte ben bu derme çatma düşünce taburlarını tasfiye etmek, muntazam bir biçime getirmek için uğraştım.

Hepsi ayrı telden çalıyor, değişik, bambaşka, birbirinden farklı tezler ortaya atıyorlardı.

Yalnız toplandıkları tek cihet; hepsinin sana ait oluşuydu.

Gece ve gündüz arasındaki köprüde ağır adımlarla ilerledim. Her adımda ayağım taşla çarpıyor, fakat usanmıyordum.

Artık sabah bütün neşesi, tazeliği, canlılığı ile şehrin kapısından içeri girmiş, pencerelerimize bir perde gibi bütün güzelliğini sermiş bulunuyor.

Koskoca bir gecenin kolunu budunu kırmış, onu kuşa döndürmüştüm. Kâh radyo çalarak kâh şiir okuyarak kâh yazı yazarak geceyi adım adım, nefes nefes katedebildim.

Evet Hisya, sen benim gecelerimden bir tanesini daha elimden o her zamanki telaşınla çekip aldın.

SFU, C. 93, No. 2431, s. 224

1.5.2. Hayat-Edebiyat: Şair

Özdemir ASAF

Şairin diğer insanlar gibi düşündürücü olduğu; diğer insanlar gibi görüp, konuştuğunun ayrı olmamasından bellidir. Fark onun, ekseri zihinlerinden iz bırakmadan süzülüp geçen düşünceleri titizlikle aramasındadır.

Şair konuşmakla iktifa edemez. Onun tabiatındaki başkalık zaman zaman varlığını ihata eder. Kendini saran çemberi koparıp, taşmak ister. Bu ihtiyacı belki de sonraları daha iyi düşünebilmek için duyar.

Diğerlerinin bir kısmında düğümlenen mefhumları çözmek ister. Böylelikle kendisini boşaltır ve rahat eder.

Şairin içine damlayan düşünceler taşarken onun bilgisiyle haşır neşir olur ve mahiyet değil, şekil değiştirir. Yani şairin istediği kalıplara bürünür.

Şairi beğendirip beğendirmeyen işte bu kalıplama hüneridir. İyi duyan şair vardır iyi yazamaz. İyi yazan şair vardır belki de hiçbir zaman iyi duyamaz. Bu ne izah edilebilir ne de birbirini tamamlayabilir.

Hatlardan bir plan meydana getirmeye çalışan bir mimar gibi düşüncelerden şiir meydana getiren şair vardır. Bir de renkleri konuşturan ressam gibi kelimeleri konuşturan, yani kelimelerden şiir yapan şair vardır.

Düşüncelerden, duygulardan örülen şiirler yepyeni kıymetler arz ettikleri gibi kelimeler de insanların karşısına yepyeni mefhumları ayaklandırarak çıkabilirler. Beğenilmek her ikisinde de baş mevzudur ve bu iki nevi şiir arasında birbirini tenakuz ve tenakuza sürükleyen dereceler aramak, karşılaştırmalar yapmak; şiir, kelime, şair, düşünce, duygu, his velhasıl bütün bu nevi mefhumları ayırmaktan aciz ve anlamamış zihinlere vergidir. Zira ben “isim zikretmiyorum” yukardaki sınıflardan iki şair veya şiir mukayese edenlere çok rastladım.

Şiir okumaktan zevk duyanlara yukardaki tasnifi hiçbir zaman hatırlarından çıkarmamalarını tavsiye ederim.

1.5.3. Kendim ve Başkaları İçin Gelişigüzel Notlar: Okuyucunun Tecessüsü

N. İlhan Berk

Herkesin sanatkârların hayatına merak etmesi tabiidir. Şüphesiz bu hayatımda alakayı biz onalar eserlerinin büyük havasından duyuyoruz. Üç büyük sanatkârın hayatı için arzu duydum: (Bunlarda birisi Peygamber!) İsa, Cervantes, Dostoyevski.

Cervantes için alakam hiç şüphesiz Don Kişot'un dünyanın en mühim romanı olduğu içindir. Hemen üçü için duyduğum arzu elbetteki eserlerinden geliyor.

İsa'yı nasıl merak etmem? Dört senedir İncil yastık kitabım. Cebimden ayırmadığım günler oldu. Bu yüzden çok alay edildim! Dostoyevski için duyduğum ihtiras ise yalnız eserlerine inhisar etmiyor. Onu eserlerinin ötesinde, insan olarak çok merak ediyordum. Hemen her kitabının üzerine yazdığım "Allah'ım insanın bu kitapta akli duruyor!" sözlerinden sonra Dostoyevski'nin bende ne bileyim, bu kadar yaşamak isteyişi bazen içler gibi oluyordum. Bu hâlimi niçin tabii bulmuyorum? Dünyada hayran olmayan bir sanatkâr tasavvur edilebilir mi?

Halit Ziya Bey Goncourt Kardeşlere hayran!

Dostoyevski'nin elimde kızı tarafından yazılmış bir kitabı var, daha evvelce karısı da onun için bir kitap yazmıştı. Onu da elbette okudum. Bu kabil kitapların insana öğrettikleri şey malum. Her büyük sanatkârın hayatını zaten eserlerinden ayrı olarak düşünmek mümkün değildir.

Bu iki kitap bana büyük sanatkârda sevmediğim birçok tarafları da öğretti. Belki benim bu sevmediğim tarafları da başkaları sevebilir. Kızı söylüyor: tırnaklarına manikür yapmayı unutmazmış, elbisesinin herhangi bir yerindeki leke onu müthiş surette üzer, çalışmasına bile tesir edermiş. Her iki kitaptan beklemediğim taraflar şüphesiz bu kadar değil, fakat bunlar beni fena hâlde sinirlendiriyor. İyi taraflarının daha çok olduğunu söylemeye lüzum görmüyorum. Onun her saatine merak ediyorum. Bu asrın mühim simalarından biri olan A. Gide de 1000 sahifeye yakın jurnalın gariplikleri yanında Dostoyevski'nin vesikaları için bile alaka tabiidir.

Hepimizin sanatkârların hayatına merak etmemizin manasız olduğunu söyleyeceğim. Lüzumsuz olduğunu değil, manasız olduğunu diyordum. Herhangi bir kimsenin hayatına niçin alaka duymuyoruz? Bir insan olarak herkesin hayatı mühimdir. Sanatkârlarda yeryüzünde de insanlar kadar boldur. Herhangimizin hayatını da dünyanın en büyük sanatkârları kadar alakalı olmadığını kim iddia edebilir?

Bana göre bir liman serserisinin hayatı Dostoyevski'nin hayatından çok daha mühim olabilir? Niçin olmasın? Sanatkâr Allah gibi bizden ayrı bir adam mıdır ki bizi alakadar etmiş olsun!

Rimbaud'nun Afrika'daki silah ticaretini uzun zaman merak ettim. Öğrendim de ne oldu?

Biz ekseriya bir adamın hayatını öğrendiğimiz zaman ona acır veya onu severiz. Sanatkârlar içinde bundan başka ne duyuyoruz?

Benim de herkesin bilmesini istediğim taraflarım var: Kahveyi çay bardaklarıyla içtiğimi, yatakta okuyup yazdığımı, yorgan ve çarşafların daima mürekkeple dolu olduğunu söylemek isterim.

Hasılı herkesin bir hayatı vardır. Ve herkesin hayatı sanatkârlarınki kadar mühimdir.

Şu üç aydır kitaplarımı satıyorum. Son A. Malraux külliyyatını sattığım bir arkadaş içinde bazı şiirler bulmuş, biri (onları sakla) demiş.

Bir gün meşhur olursa lazım olur, o: İlhan Berk Dostoyevski değil ki ne saklayım! diye cevap vermiş.

Varlıkların içinde yalnız insana hayranım! Yalnız insanın eli ve emeği geçmiş eserlere rağbet ediyorum. İsa'yı eğer bir insan (yaşamış, ölmüş) olarak düşünmesem, asla bir arzu duymayacağımı söylemekte lüzum yok.

1.6. Hatıralar

1.6.1. Ahmet İhsan’a Dair Hatıralar

Gavsi OZANSOY

Ahmet İhsan Tokgöz’ün ölümü. Buna, bir tarih göçtü de diyebiliriz. Çünkü o, sadece yaşayan en eski Türk gazetesinin sahibi değil, yalnız matbuatın en eskisi de değil; fakat, son yarım asrı dolduran sanat ve fikir tarihimizin her safhasında ismini selamlayacağımız bir “büyük değer”, bir “üstün insan” dı, gerçi ne sanatkârdı ne de büyük manada fikir adamı. Fakat, 52 seneden beri insanüstü bir sebat ve inatla neşrine devam ettiği “Servetifünun” u bu geniş zaman zarfındaki bütün sanat ve fikir cereyanlarına istikamet veren bir “hareket üssü” olmuş ve Ahmet İhsan her yeni fikri, her yeni sanat ölçüsünün ilk meyvelerini mutlaka “Servetifünun” sayfalarında vermesinde gösterdiği ısrar ve titizlikle hiçbir zaman insiyatifi elinden kaçırmamıştı. Denilebilir ki, son yarım asrı dolduran bütün sanat hadiselerinin ruhu, Ahmet İhsan’ın nabzında atıyordu. Edebiyat-ı Cedide, Fecr-i Âti, Hececiler, Yedi Meşaleciler ve nihayet ilk eserlerini henüz vermeye başlayan bugünkü genç edebiyat nesli, hep o mecmuanın eşiğinden atlayarak edebiyat tarihimize geçtiler ve geçiyorlar.

Servetifünun kültür hayatımızı besleyen en verimli bir topraktı, rahmetli Ahmet İhsan ise bu toprağın bekçisi, bakıcısı ve onda yeni tohumların yeşermesi, boy atması için imkânlar hazırlayıcısı idi.

“Servetifünun” un Türk uyanışında oynadığı rolü Atatürk dahi takdir etmiş ve ona “Uyanış” adını ilave etmekle, mecmuanın tarihine ayrı bir şeref katmıştı.

Bu yazıda, son yıllarında yanında çalışmak fırsatını bulmuş bir insan sıfatıyla, onun şahsiyetini bütünleyen hususiyetlerini ve bazı hatıraları belirtmeye çalışacağım.

Sekiz sene evvel. Ahmet İhsan Matbaası’nın “Servetifünun” a ayrılan bölümünde birkaç arkadaş oturuyorduk. Ben, ilk defa bir gazete idarehanesinde çalışmak imkânını bulan her genç adamın tanıdığı derin bir haz içinde ömrü yarım asra yaklaşan bir mecmuanın sayfalarına eğilmiştim. Bu sırada matbaada bir gürültü koptu. İdare kısmında çalışanlar, hademeler dış kapıya doğru koşuştular; biz ne olduğunu anlamak için yerimizden kalkıyorduk ki makine dairesinden bir işçi haberi getirdi:

“— Babamız gelmiş!”

Sonra, gözlerinin içi gülerek, ilave etti:

“— Sağ olsun, geçen gelişinden daha zinde daha neşeli... Hazırlanın, nerdeyse buraya gelir.”

Bir iki dakika sonra içeriye uzun boylu, sağlam yapılı, bembeyaz saçlarına rağmen yüz hatları genç, mesut tavırla bir adam girdi:

“—Muharriri kiram ne âlemde bakalım? Parasızlık berdevam mı? Benim bildiğim muharrirler para tutmazlar. Gücenmeyin ha, sözüm yalnız size değil... bizimkiler de öyleydi.”

Bu sırada gözüne ben iliştim. Kim olduğumu sordu. Tanıttılar. O zaman bana:

“— Sen de dedi, şair misin yoksa?”

Ben:

“— Evet, diye kekeledim, çalışıyorum.”

Bu söz üzerine o, arkadaşlara dönerek, gevrek bir kahkaha attı:

“— Öyleyse, şimdi buldum, içimizde en parasızı budur; çünkü, baksanıza şair.”

Ve sözü daha ciddi bir yola dökerek, gençlerimizin yalnız şiir değil, başka konular üstünde de kafa yormaları, iktisadî, fennî bahislere de önem vermeleri gerektiğine dair uzun bir konuşmaya başladı.

İşte, matbuatın babası, gazeteci ve Servetifünuncu Ahmet İhsan'ı ilk tanışışım böyle oldu.

Bu tarihten sonra “Servetifünun” elli senelik tarihinde birçokları için olduğu gibi, benim için de ikinci bir mektep, ikinci bir yetişme devresi oldu. Oradan bir türlü ayrılamıyordum. İnsan o çatının altında zevkle, hevesle çalışır, daima amatör bir arzu taşırdı. Çünkü, hangi odaya girseniz, hangi kitabın yaprağını çevirseniz, hangi klişeye el atsanız yarınki nesillere kalacak bir vesika ile karşılaşır “tarih” le yüz yüze gelirdiniz. Ve bütün çalışmamız boyunca Ahmet İhsan'ın üstünüzden eksik etmediği şefkatli tebessümü sizi okşardı.

Matbaanın en kıymetli köşesi kütüphanesiydi. Burası hakiki bir edebiyat müzesi hâlindeydi. Yarım asırlık sanat ve fikir tarihimi dolduran en kıymetli vesikalar, fotoğraflar, şu yanda Hâmid'in el yazıları, ötede beynelmîl Şikago sergisinden Servetifünun'a verilmiş madalyalar ve bunların arasında muazzam bir abide gibi yükselen Servetifünun ciltleri... İşte, bu odanın eşyası. Hâmid'in çocukluğunu, Cenap'ın gençliğini, Fikret'in munis ve idealist çehresini duvarları süsleyen çerçevelerden gülümser bulur; geçmişteki bütün

büyükleri orada selamlardınız. Ve bütün bu şeylerin ortasında Ahmet İhsan, yaşayan, kımıldanan, hareket eden bir “tarih” hâlinde dekorun manasını tamamlardı.

Hatıralarına çok düşküdü, onun için bu odayı sever, oradan hiç ayrılmazdı. Ne vakit, bu odadan içeri girsem, onu elinde bir Servetifünün cildi yahut herhangi eski bir vesika, gözleri yaşlı, hatıralara eğilmiş bulurdum. Bunları başkalarına da göstermekten, eski günlerini anmaktan; Servetifünün’un o heyecan ve hareket dolu günlerini, Servetifünuncuların Abdülhamit idaresi ile kavgalarını anlatmaktan ayrı bir tat duyardı. Denebilir ki, ömrünün son günlerinde en büyük zevki de buydu.

SFU, C. 93, No. 2431, s. 222, 232

1.6.2. Ahmet İhsan’a Dair Hatıralar [2]

Gavsi OZANSOY

Onun bu hâlini, Haşim’in şu iki mısrası ne güzel anlatır, diye düşünürdüm:

“Bize bir zevki tahattur kaldı,

Bu sönen, gölgelenen dünyada...”

Servetifünün’a olan sonsuz bağlılığına rağmen, son zamanlarda ona daha yeni bir çehre vermek yolundaki ısrarlarımızı daima reddetmişti; bizde fikir mecmualarını dar bir satış çerçevesi içinde kalmaya mahkûm olduklarına inanırdı. Bu cihetten çok bedbindi. Derdi ki:

“— Ne yapsanız, fayda vermez. Bu gazeteyi bugüne kadar yaşatan benim sebatım ve bir de matbaadır. Matbaa kâr etmiş, çok kere gazetenin zararını kapamıştır. Servetifünün iki defa çok satış yaptı: Birincisi Yıldız’da Abdülhamit’e bomba atıldığı zaman. O vakit, halk bombaların resimlerini bastık diye gazeteyi kapışmıştı. İkincisi de büyük muharebe sırasında, yevmi ilave çıkardığımız günlerde...”

Ahmet İhsan, Lozan’da Lozan kahramanı ile beraber çekilmiş bir fotoğraflarını kütüphanenin en hâkim köşesine, çalışma masasının karşısına asmıştı. Bu fotoğraf, tarihinde ünlü bir çağın başlangıcı olan büyük günlerde Büyük İnönü’nün bir çalışma anını tespit ediyordu. Ahmet İhsan, masasında çalışırken gözlerini o değerli fotoğraftan ayırmaz, oradan ilham ve kudret alırdı.

Avrupa’nın büsbütün karıştığı, harbin Balkanları aşarak, sınırlarımıza yaklaştığı günlerdeydi. Kütüphanede Servetifünün sahibi ile beraberdik. Aman vermez bir hastalığın tesiri ile asabı esasen bozuk ve yıpranmış olan Ahmet İhsan’ın sinirlerini dünyanın geçirmekte olduğu felaket büsbütün sarsmıştı:

“— İnsanlar kudurmuş, diyordu, insanlarda akıl mantık kalmamış, Avrupa çıldırmış. Bu ne dehşet, insan iradesi buna nasıl dayanabilir?”

Sonra, gözleri gene o karşısındaki fotoğrafa daldı; birdenbire tılsımlı bir el dokunmuş gibi yüzü sakinleşti, bütün çehresini bir rahatlık, bir saadet kapladı. Bakışlarını oradan ayırmadan:

“— Fakat, diye ilave etti. O başımızda oldukça, bizler bir şeyden korkmayız oğlum. Bu felaket hudutlarımızdan içeri giremez; İnönü’nün etrafında granitleşen birliğimizi dünyada hiçbir yabancı kuvvet sarsmayacaktır.”

Servetifünün, neşir hayatının 48'inci yılına varmıştı. Meclisin faaliyette olması dolayısı ile Ahmet İhsan Tokgöz Ankara'da bulunuyordu. Ona bir sürpriz olsun diye, haber vermeden bir 48'inci yıl sayısı yapmaya karar verdik ve yaptık. Bu hareketimiz Ahmet İhsan'ı fevkalade memnun etmişti. Bize gönderdiği mektupta “Beni ihya ettiniz, koltuklarımı kabarttınız.” diyor ve hepimizin gözlerinden öpüyordu. Bir hafta sonra İstanbul'a geldi ve matbaada gazetenin 48'inci yılını kutlamak için bir çay ziyafeti tertip etti. Bu ziyafet, onun anlatışı ile Servetifünün'un eski günlerini hatırlatan heyecanlı bir toplantı oldu ve matbaa tarihî günlerinden birini daha yaşadı.

Gazetenin 50'nci yılında ikinci bir toplantı yapamadık. Çünkü, Ahmet İhsan gittikçe ilerleyen hastalığı buna engeldi. Fakat, bütün 50'nci yıl hazırlıkları sırasında o, bizden dört misli fazla çalıştı, gelen yazıların tasnifi, gazetenin tarihçesinin yazılması, vesikaların toplanması işleriyle bizzat uğraştı.

“— Artık ölsem de gam yemem diyordu, Allah bana bu mutlu günü gösterdi. Ben, Servetifünün'u 50 yaşına kadar getirdim, bundan sonra onu yaşatmak sizin elinizde.”

Artık gittikçe hayatının sonuna yaklaşmakta olduğunu kendi de fark ediyordu. 95 yaşında ölen anasını Bakırköy kabristanındaki son istirahat durağına bıraktığımız gün:

“— Anama olan son vazifemi de yaptım. Zaten, öyle sanıyorum ki artık ben de çok yaşamam, şurada kalsa kalsa birkaç yılım daha var.” Diyordu.

Geçen bahardaydı. Ahmet İhsan'ın İstanbul'da gördüğü son bahar. Matbaada çalışıyordum, bastonuna yaslanı yaslanı yanıma geldi:

“— Dışarısı sıcak mı Gavsî?”

“— Sıcak efendim.”

“— Haydi, öyleyse bana arkadaşlık et de sokağa çıkalım. Natürü seyredelim.”

Birlikte çıktık. Cağaloğlu'na kadar koluma yaslanarak yürüdü, orada otomobile bindik. Şoföre verdiği emir şu oldu:

“— Bana bak oğlum, bizi denizi gösteren bir yere götür. Anladın mı, denizi denizi...”

Şoför, Sultanahmet'ten geçerek surun arka kapısından parka girdi ve Gülhane hastahanesinin üstündeki sırtta durdu. Buradan, bütün liman, Marmara'nın en güzel köşeleri ve boğaz kıyıları görünüyor; yaza giren İstanbul bir uyku sonu sarhoşluğu içinde ve bir geniş mavilikte açılıyor, yayılıyordu. Bu manzara Ahmet İhsan'ı coşturdu, ihtiyar yüzüne bahardan bir ışıık düştü:

“— Oh! Dedi, aç şu pencereyi, içeri deniz havası girsin.”

Sonra, eliyle Fenerbahçe'nin ötelerini, Marmara'nın uzaklarını göstererek:

“— Hey gidi gençlik günleri hey, diye bağırdı. Bir vakitler şu sulara ne kotra sefaları yapmıştık. Bizim zamanımızda gençlik sizler gibi kapalı yerlere, gazinolara tıklılmaz, natüre koşardı, natüre... Natür sevgisini ¹²⁷ dünyada hiçbir şeye değişmem.”

Biraz sonra oradan ayrıldık ve Karaköy, Şişhane, Gazi köprüsü, Fatih yoluyla tekrar matbaaya döndük. Bu gezinti Ahmet İhsan'ı pek mesut etmiş, adeta çocuklaşmış, geveze olmuştu. O gün nelerden bahsetmedi ki... Yarım asırlık bir “geçmiş” ki her dakikasında canlı bir tarihin kalbi atıyor. Bunların içerisinde bir tanesi, rahmetli Ahmet Rasim'e ait bir hatırası, en enteresan olanıydı. Onu, bizzat Ahmet İhsan'ın ağzından dinleyelim:

“— Senelerce evvel daha yukarıdaki binaya taşınmamıştık. Matbaa aşağıda Ebussuud Caddesindeydi. Bir sabah, daha kapıları henüz açmıştık ki içeriye sırtında küfesiyle bir hamal girdi. Küfeyi methalde, yere bıraktıktan sonra “Benden buraya kadar getirmesi.” dedi ve gitti. Bir de küfenin içine bakınca, ne göreyim: rahmetli Ahmet Rasim değil mi? Mışıl mışıl uyuyor. Anladın mı? Eskiler, yalnız edebiyatta değil, hovardalıkda da sizden ileri idiler.”

Ahmet İhsan'ı en çok üzen bir şey, kendisinin hatırlanmaması, unutulması, bilhassa değerinin inkâr edilmesiydi. Bir tarihte, orta yaşlı nesle mensup, bugünün sayılı şöhretlerinden biri Servetifünun sahibi aleyhinde şiddetli bir hücum yazısı yazmıştı. Bu hadise Ahmet İhsan'ı çok üzmüştü, onu hiçbir zaman unutamazdı. Derdi ki:

“— Bu yazıyı yazan da kim, biliyor musunuz? Otuz sene evvel amcasının elinde matbaaya geldiği zaman bacak kadar şeydi. Nah, şu merdivenin tırabzanına biner, oradan aşağı kayardı. Kaç defa yakaladım da kulaklarından çektim.”

Onun hakkında daha çok şeyler yazılabilir. Fakat bana düşmez. Bunları da büyüklere, onu daha yakından tanıyanlar bırakmalı.

Evet, mübalağasız söyleyebiliriz: Ahmet İhsan'ın ölümü ile sadece bir “koca insan” kaybolmadı, bir “tarih” göçtü.

SFU, C. 93, No. 2432, s. 234, 244

¹²⁷ “O, tabiata natür derdi, bu tabiri çok severdi. Çünkü Ahmet İhsan'da da bütün o çağda yetişenler gibi Tanzimat'tan kalma bir şey vardı.” (SFU)

1.6.3. Sadri Ertem'in Arkasından...

Özdemir ASAF

Kırk beş yaşına rağmen arkadaşımızdı.

Hepimizin alnında kendi yazısı değil, hepimizin yazısı var.

Onun genç yaşta öleceği bizim genç yaşta ondan ayrılacağımız alınlarımızda kara kara yazılıymış meğer.

Sadri Ertem arkadaşımızdı. Bize dair yazılarına kendi yaşdaşları tarafından bile cevaplar verilirken bazıları gibi iki maskeyle dolaşmadı ve bizi beğenmekte de geri durmadı.

Menfaatsiz metih yapılmayan mıntıka ve zamanlarda mecmuamızın yazı ailesinde bulunmakta tereddüt etmedi.

Bir gün hatırlamıyoruz ki, fikrini sormak, bir cevap almak için kendisini gördüğümüzde konuşmaktan imtina etmiş olsun. Bir gün hatırlamıyoruz ki, vereceği bir yazı için tayin ettiği müddeti geçirmiş olsun.

Bunlar, ancak yakın sevgili bir alâka ile olabilirdi.

Ve hep öyle oldu...

On beş yirmi günü aşmayan manasıyla daha dün Beyazıt'ta aynı havayı teneffüs ediyorduk.

Aynı masada daha dün onun anketimize verdiği cevaplar hakkında Küllük'te konuşuyorduk.

Sadri Ertem'den sonra sadece değişiklik olarak: Bir iki yerde makalelerin altında ismi bulunmayacak. O kadar...

Gelecek sayılarımızda sayfalarımızda imzasını görünce siz okuyucularımız anlayacaksınız ki: Ankara-İstanbul trenlerinde vücudu, posta yollarında mektupları bulunmayacak o an Sadri Ertem Servetifünun sayfeleri arasındakiler ise yazıcılarının hatırında, okuyucularının karşısındadır.

Evet! ÇIKRIKLAR DURUNCA. Hâlâ Çıkrıklar vardır ki başlarında bir can bulunur. Samimi idi...

Bugün manası girift olmuş olan ağabey yerine onun içindir ki arkadaş dedim...

İğneler, tığlar yerine yirmi dokuz harfiyle çalışan bir tezgâh ki yarına eskimeyecek, yırtılıp atılmayacak kumaşlar dokuyor...

Arkadaş! ÇIKRIKLAR DURUNCA... Sualiyile neyi öğrenmek istiyordun acaba?

Son sözüm:

Ben; öldükten sonra Sadri Ertem kadar hatırlanacağımı bilebilsem diyorum...

SFU, C. 94, No. 2446, s. 90

1.6.4. Ölümünün Yıl dönümü Münasebetiyle Ömer Seyfettin

H.[alit] Fahri OZANSOY

Bu hafta gene ölümünün bir yıl dönümü geldi ve hayali karşıma dikildi.

Sanki hiç ölmemiş, ölümle şaka ediyor. Çiçek bozuğu yüzünde, uzun bir adem yolculuğunun sükûn ve esrarını arıyorum. Fakat hayır... O gene gülümsüyor ve gözlerini, varlık gibi yoklukla da istihza eden bir muziplikle süzüyor. Sonra, bir flüt sesi gibi çınlayarak ötüyor:

— Cancağızım, nasılsın?

Arkasından uzun bir kahkaha:

— Sana bir şey söyleyeyim mi? Ölümler dirilerden daha az gülünç değil. Şimdi onların hikâyesini yazıyorum. Sığamıyorlar cancağızım, mezarlara sığamıyorlar. Hele 1939’dan beri dünyanın dört bucağından akın akın o kadar kabileler geldi ki kemiklerimiz birbirine geçti, sığılacak yer bulamıyoruz!

Hayali bile insana ölüm hissini vermeyen bu sanatkâr kimdir? Nedir? Onda nasıl bir mucize var ki, her hatırlayıшта aynı canlılıkla karşımızda beliriyor. Ve muhakkak ki, her zaman anlatacak bir fıkrası, genişletecek bir hikâyesi yahut hiç değilse güne, saate ve tesadüflere göre ortaya atacak bir esprisi var. Bir pire ne ufak şeydir, ne manasız hayvandır değil mi? Fakat bir de Ömer’e sorun: O size, bundan, derhal, uzun bir hikâye çıkarmanın yolunu bulur. O, o dostlardandır ki bir salona, bir toplantıya gelmesini dört gözle bekleriz ve gecikirse üzülrüz. Çünkü, sesinde sıcak bir teselli ve dudaklarında tebessüm buluruz. Sonra en mühimi, faciadan bile bahsederken eğlenceli tarafını bulur. En basit hadiseden, mesela bir meydana yeni inşa edilmiş bir belediye belasından hiç sıkılmadan, tiksinden okuyabileceğiniz, nükte dolu bir mevzu yaratabilir. Bu arada meydandan geçen ihtiyar bir kadın, unutamayacağınız bir tip hâlinde hatırıza yerleşmiştir. Ömer’in hikâyelerindeki karakterler belki hiç derin değildirler, belki çok dıştan görünürler, fakat bunlarda o basit hadiselerini Ömer’den dinledikten sonra kafada garip bir tedai ile derinleşen taraflar vardır. Onun için unutulamazlar. Onun için Cabi Efendi tipi bir derin canlı bir portresidir. Sonra gene mesela, külhanbeyi oğlunun gece sokaktan “Uç baba Torik!” diye bağırması ile kendisini gaipten ses geliyor diye sokağa fırlatan ve evlialık türbesine kaldırımlarda parçalanmakla kavuşan Hacı Efendi’nin hikâyesinde olduğu gibi birçok hikâyelerinde ebedî insan saflığının ve gülünçlüğünün hiç eskimeyen hakikatini buluruz. İşte bunun içindir ki Ömer Seyfettin, bize daima yakın ve daima sevimlidir. Fakat acaba bütün bu anlattığı ve hiç

yorulmadan sanki bir lahza bulduğu hikâyelerin içi de dışı kadar neşe dolu mudur? Bunlarda hiç gizli bir ızdırap, hayatın sefaletlerini bir tebessüm ve bir kahkaha içinde boğmak isteyen bir taraf yok mudur? Fakat ne olursa olsun, biz, bu ciheti bile pek düşünmeden, bir kere kendimizi Ömer'in neşesine kaptırmışızdır. Ve hayatı eğlenceci bir panorama gibi onun adesesini içinden seyretnmekteyiz. Ne ince sanat!

Biliyorum, belki bu satırları okuyanlar içinde dudak bükenler de olacaktır. Ömer'in üslubunu yavan, görüşlerini sathi, hikâyelerini çocukça bulanlar da olacaktır. Fakat o üslubun en açık ve temiz Türkçe, o görüşlerin hiç suniliğe kaçmadan hayatı bir objektif kudreti ile gören bir ayna ve o hikâyelerin canlı birer hayat sayfası olduğuna inananlar da az değildir. İşte ben de bilhassa Ömer Seyfettin'in bu cephesine hayranımdır ve bu noktada pek çoğunuzla birleşmiş ve Ömer'e bağlanmışımdır. Sonra benim gibi onun dostluğunu kazanmış, sesini yıllarca işitmiş, o meşhur "cancağızım" hitapla kalbini doldurmuş olanlar için, Ömer'in bir de arkadaş tarafı vardır ki işte bunu unutamam.

Bilmem orta okulların okuma kitaplarını karıştırdınız mı? İçlerinde "Diyet" gibi, "Forsa" gibi, "Falaka" ve "Kaşağı" gibi hikâyeler ve hatıralara rastlarsınız ki altlarında Ömer Seyfettin imzası vardır. Genç dimağların bunları ne zevkle okuduklarını muallimlere sorun. Demek ki son devir edebiyatımızda çocuklarımıza berrak ve açık Türkçenin en güzel örneklerini onun eserleri ile gösteriyoruz. Çünkü o, daha nicelerinden daha büyük ve derinlerinden evvel lisanın gitmesi lazım geldiği yolu anlamıştı. İşte bugün onun Türkçesi bir hakikat oldu ve eli kalem tutan, yürünecek başka bir yol olamayacağını anladı. İşte Ömer'in büyüklüğü buradadır. Zaten daha "Genç Kalemler"deki hikâyeleri ile başlamış olduğu bu katıksız bu saf Türkçe ifadesi ile dil inkılabında ilk bayrağı sallayanlardandı. Ömer'in sadece bu cephesi, Türk edebiyatındaki büyük mevkiini göstermeye yeter. Onun hatıramızda çınlayan hitabı bile ne kadar Türk'ün yürekten sesidir: Cancağızım. Öyle değil mi?

1.7. Sohbetler

1.7.1. Hafta Hasbihali: Korkunç dünya – Almanya’dan gelen gazeteci arkadaşların yazdıkları- Yirmi yıl evvelkinden ne büyük fark! Kafkas hâli- Dünya nereye gidiyor?

Ahmet İhsan TOKGÖZ

Değirmendere -12 Ağustos- 1942

Dünyayı kara dumanlara saran medenî devletler muharebesi gittikçe insanları korkutuyor. Ben bile gazeteleri okumayım diyorum; nafile ihtiyar oldum, rahatsızlığım devam ediyor, Değirmendere’de köyümde yaşamak bana yetiştir diyorum, nafile!

Fakat insanın içi durmuyor ki... ziyaretimize gelenler de söylüyor ve derhal ihtiyar köylülere mahsus durgunluğum gaip oluyor. Öğreniyoruz: Almanya’ya ve Rusya’ya giden sevgili gazetecilerimiz tetkik seyahatinden dönüp geldiler. Necmettin Sadak arkadaşımız çok güzel makaleler yazdı. Onları dinleyince 1915-18 arasındaki son büyük muharebede Almanya’da yaşamış ve o diyarın eski muharebe hayatını yakından görmüş olduğum için “Akşam” gazetesindeki yeni makale serisi bu Alman muharebesinde çalışmanın son derece farklı ve geçenkinden intizamlı ve fedakârlıklı olduğunu açık surette gösteriyor. Almanya’nın kurmuş olduğu ve bütün milletin tereddüt etmeden birleşip tatbikine canla ve başla çalıştığı fedakârlıklar beni şaşırtıyor. Sonra harp havadisini duyuyoruz; Fransa’nın şimal denizinde en meşhur limanı olan Diep İngilizlerin hücumuna uğruyor, asker çıkarıyorlar; Almanlar gelenleri müthiş zayıata uğrattık diyorlar, şarktaki Alman ordusu Kafkasya’ya girdi. Zavallı Kafkasya’ya girdi. Zavallı Kafkasya’nın eski Türkleri neredesiniz? Sizlerin memleketi terk edip çıkmanızı Rus Çarlığı 90 yıl evvel emretmiş idi, zavallıların çoğu muhacir olmuşlardı. Bunlardan birçokları da o zaman bize gelmişlerdi. Şimdi anlaşılıyor ki yeni muharebenin oralara varması üzerine moskoflar çekilip giderken hiç muharebe görmemiş olan yerli Kafkas Türklerini beraber almıyorlar, sadece öldürüyorlarmış; Tarih öyle acıklı sahifeler yazıyor ki hele benim gibi son altmış yıllık muharebeleri gördükten sonra medeniyet rüyalarından uyananlar, dünyanın çok acıklı ve son derece yürekler yakıcı yeni tarih sahifeleri karşısında kafam şaşırıp kalıyor! Bir daha teşekkür eyliyorum. Ne mesut milletiz ki bizi idare edenlerin tuttukları fedakâr meslek sayesinde temini mümkün olan rahatın içinde bulunuyoruz, idaremizin başında olanlar son muharebelerin bize verdiği dersleri iyi biliyorlar. Hükûmetin idaresini ellerine alanlar kusur olunamayacak derecede çalışıyorlar, çabalıyorlar, can ve sıhhat fedakârlığını çok geniş

yapıyorlar. Vekillerimizden son ayda mühim arkadaşları kaybettik ve onlardan boş kalan yerlere derhal fedakâr ve tecrübeleri tanınmış kıymetli vekiller geldi. Bu meyanda Hariciye Vekâletine gelen Numan Menemencioğlu'nu sevgi ile selamlıyorum. Hele Dahiliye Vekâletini uhdesine alan Recep Peker'i derin sevgi ve hürmetle selamlıyorum. Recep Peker Cumhuriyet tarihinde son derece mühim hizmetler görmüştür. Atatürk'ün kurduğu yeni Türkiye'nin ilk hareketlerinden başlamak şartıyla harp meydanlarında çabalamış, Millî Müdafaa Vekâlet'ine gelmiş ve uzun zaman partimizin umumî kâtipliğini kurmuş ve yapmıştır. Kendisi Dahiliye Vekâlet'inde görmekle ben sevinç duyuyorum.

Yurdumuzun başında böyle fedakârlar çalışırken Avrupa'nın ve dünyanın içine düştüğü hâli daha hazin olarak düşünüyorum. Çok tuhaf bir tesadüf karşımdaki büyük dolabın üzerine çok eski zamandan kalma bir aile yadigârı olan dünya küresinin konulmasını bana gösterdi. Bu küre epey büyükçe ve her tarafa döner bir yadigârdır. Küreyi indirdim, şöyle çevirip dünyanın her tarafını gördüm bir de gazetelerle okuduklarımı hatırladım, küre üzerinde ilk olarak Pasifik Denizi'ne baktım, orada muhtelif posta vapur yolları görülüyor, Avrupa ile Amerika'nın şimal ve cenubunda hatlar işliyor. Şimdi bunlar nerede? Pasifik'te denizaltı gemileri, zırhlıları dolaşiyor, ticaret vapurları geceleri ışıksız işliyor. Fakat sık sık batıp gidiyorlar! Demek Pasifik boğulma ve batma sahasıdır. Sonra Avrupa... Diep'de muharebe, İngiltere ve Almanya'da en mamur ve büyük şehirler yıkılıyor, yanıyor, insanlar ölüyor, sürünmekte kalıyor! Daha şarkta doğru gittikçe ta Kafkas sahiline kadar dağlar ve deniz hep ateş içinde! Ölüm, yangın, hücum! Karadeniz her tarafı dumanlar içinde, Odesa'dan başlayarak Sivastopol yoluyla ta Hazar Denizi'ne kadar her taraf ateş içinde! İsviçre'de çıkan resimli gazetenin son nüshasında çok güzel renkli bir harita var, Almanya'dan başlıyor; bütün Rumeli memleketleri, Karadeniz, Akdeniz, Bingazi ve mısır sahilleri ve Mısır ve Şap Denizi görünüyor, sonra Kafkasya, Hazar Denizi, İran ve Basra Körfezi oradan işgal eden ordu hatları görülüyor ve mavi renge İngiliz ve arkadaşlarının hatları, kırmızı ile Almanya ve yanındakilerin sevkıyatı göze çarpıyor. Ben tekrar bizim eski küreye baktım. Gençliğimde coğrafya dersini okurken bu küre bana hizmet ederdi. Şimdi İsviçre gazetesi haritasıyla bunu mukayese edince başka manzaralar karşımda görünüyor: Japonya'da müthiş muharebeler! Hindistan'da muharebeler! Brezilya da muharebeye girmiş! Bu hâllerin sonu ne olacak? Hâlimize bir daha şükredelim. İsviçre'nin gazeteleri bu manzaraları gösterip anlattıktan sonra son derece çalışalım, sade yaşayalım, hilekârlara

meydan vermeyelim diyor. Ne güzel nasihatler. Bize lazım olan da budur. Avrupa’da bizimle İsviçre’den başka tam bitaraf yoktur!

SFU, C. 92, No. 2401, s. 169-170

1.7.2. Hafta Hasbihali: Gittikçe artan darlık- Aralıktan ceplerini doldurmaya uğraşanları durdurmak lazım- Açalım gözümüzü

Ahmet İhsan TOKGÖZ

Değirmendere -4 Birinciteşrin- 1942

Sonbahar çok güzelleşti; mehtap son derece tatlı, denizler her tarafta gönülleri ve ruhları şişiren ve parlatan manzaralar yapıyor. Değirmendere'nin, ağaçlığı bol olan yerlerinde etraftaki hava daha tatlı oluyor. Bu tatlı manzaraya bakarken gözüm doymuyor... Fakat dimağım başka hisleri derhal yaratıyor. Tabiat, en güzel manzaraları ortaya yaydı ama insanların bütün cihanı yakıp yıkılmaya mahkûm etmesinden dolayı kafalara tatlı düşünceler değil, bütün etrafı, karanlık felaket ile ölümlerin envayı içinde görmekten başka çare kalmadı. Zavallı dünya, biçare insanlık! İnsanların uzun asırlardan kalma tarih yadigarları ve eserleri... Sizlere ne oldu? Hepiniz duman ve kül ve ölüm içinde kaldınız ve ileride daha fenaları gelecek! Artık ne derlerse desinler, ben düşünmeden söyleyeceğim: İnsanlarda insanlık, kafalarında tatlı düşünceler ve hayatta ruhu parlatan eserler kalmadı! Evet doğrudur... Çok yıllar ve asırlar evvelsi insanlar hep böyle kavgacı imiş ama onların tatbik sahaları ile vasıtaları müceddet ve ölçülü imiş. Şimdi mesele öyle değil!

Dünyaya yadigâr bırakılan güzel eserleri insanların mutlaka yıkmaya ve onları ortadan kaldırmaya heveskârlığı cihanın çok eski bir hırsıdır. Fakat eski zamanda bu huylara kalkanlar çok mahdut muhitler içinde uğraşırlar ve şurada burada vuruşurlar idi. Ya bugün! Bütün dünya küresi ateş, ölüm ve yıkım ile meşgul! Peki! Üç yıldır ateşler, ölümler, yıkımlar her gün devam ediyor! İnsanlığın vakti ile hazırlamış olduğu servet eserleri gidiyor. İnsanlar yiyecek bulamıyor! Çocuklar yemek darlığından dolayı zayıflık içindedir! Lakin bunun sonu ne olacak? Zayıf kalan çocuklar büyürlerse mutlaka zayıf ve kuvvetsiz olacak! Onları büyütenler de merhametten ve insaftan eser olmayacak! Medeniyet bu mu? İnsanlığın gittiği hali gördükçe hüzünden ve istikbal günlerine ümitsiz kalmaktan başka ışıklı yol göremiyorum. Ama olabilir ki ben ihtiyarım... Çok şeyler gördüm... Belki dünyada gördüğüm haller altında kala kala benim görüşüm ve anlayışım parlak değil...

İşte ben bu tarafları düşünürken Değirmendere iskele başındaki çarşıya dükkânlara bizim adamı öteberi almaya yollamıştım. Odanın kapısından içeri girdi. Sordum:

— Ne aldın bakalım Hüseyin Ağa?

O, cevap vermiyordu. Sonra anlatmaya başladı. Her noktadan darlık hüküm sürüyormuş! Köyün ekmek fırını kapanmış, un gelmiyor! Bakkallarda her şeyin fiyatları

fırlamış; insanı doyuran yiyeceklerin en lazımlıları üç, dört ve hatta beş kata bile fırlamış; şeker bulunmuyor, kilosu 180 kuruşu geçti; satılan miktar dahi pek azdır, dedi.

Burada sordum;

— Sen İzmit’e gitmiştin; benim ilaçlar nerede?

— Sizin ilaçlar bulunmuyor; geçen haftaki fiyat fırladı, şaşırdım kaldım.

— Odun ve kömür aldın mı? Petrol nerede?

— O da bulunmuyor.

— Peki; bizim köylüler ne yapıyor?

— Herkes evinde neler saklamış ise onunla kanaat ediyor. Adamcağızlar ihtiyatlı davranarak mutlaka gizli malzeme saklamış ama satmak için değil!

Artık şaşkınlık arttı! Değirmendere’de ekmek almak için karneler kaldırılmış... Ekmek arıyorsanız kilosu kırk kuruştan bulunuyor! Ama gizli!

İşte bütün bu haller ortalığı durgunluğa ve suskunluğa mecbur etmiştir. Birisinden şu sözleri duydum:

— İyi kârlı olarak satarsam seviniyorum ama bu da nafiye... Çünkü elime geçen paradan kazandığım fark ile kendime lazım bir şey almağa kalkınca daha ağır farklara düşüyorum! Fiyatlar dün başka bugün başka!

Artık nafiye düşünmeğe ve üzölmeye hacet kalmadı. Avrupa’nın her tarafı bizden daha fazla pahalılığa ve darlığa düşüyorlar! Son gelen Jurnal de Geneve’e baktım; en düzgün kafalara sahip olan muharrirlerin elinden çıkan satırlarda dünyayı saran hadiselerin sebepleri ile uğraşıyorlar. Gazetede yazılan satırlar daha ziyade insanlığı çok derin hüznönlere düşürüyor. Şöyle bir fıkra gördüm: “Muharebeden felaketlere düşönlere yardım etmeli.” serlevhası var. İmzanın sahibi İsviçre Cümhur Reisi’dir. Philippe Etter imzası altındaki fıkradan şu satıları alıyorum:

Müthiş felaket ve mahrumiyet alameti bütün dünyayı sardı! Ölüm ormanlardan giriyor, denizlerin üstünde dolaşıyor. Bizim ufak memlekette yüz binlerce adam mahrumiyet içindedir! Muharebeye atılmış dünyada analar evlatlarını düşünüp ağlıyor ve her köşede analar ve babalar ve küçük kardeşler daima yüreğini eziyor. Bunun sonu ne olacak? Bu tarafı düşünmeyelim, kardeşleri ve evlatları yardıma alalım, aç ve çıplak kalmasınlar, bu taraf temin olunsun da başka dertlere çareyi sonra ararız!

İsviçre’de memleket Cümhur reisi imzası altında, bu kadar ağır sözler açık şekilde ilan olunurken biz burada ihtiyaçlarımızı biraz fazla fiyatta bulacağız diye ağlayacak değiliz.

Allah’a şükür; evet! Her şey azaldı, fiyatlar yükseldi, fakat gene bulunuyor. Tek bir çare ile meşgul olalım; hırs ve kârı memleketin üstünde tutup canlarını ve mevcudiyetlerini en mühim dert sayanlara acımamalıdır. Bol para kazanmak ne demek? Para nedir? Bu devirde bana lazım olan nokta insanların birbirlerine kardeş gibi yardıma koşmasıdır. Hırsla tutulup fazla para kazanmakla hiçbir zaman midenin sırtın ve hayatın ihtiyaçları temin olunamaz. Daha iyisi şudur. Bütün Avrupa’nın halkı kıvrılıp ölürken, Avrupa’nın hayatı her gün daha karanlığa giderken biz mutlaka eski Türklük kanaat ve merhamet usulüne dönelim. Saadetler ve servet toplamak ile dünyanın dertlerine çare bulmak kabil değildir. Bu hususta en güzel çareyi hükûmetimizce alınan son tedbirde görüyorum. Birtakım tecrübesiz adamlara idare salahiyeti vermek ve onların verecekleri emirleri kabil zannetmek en derin hata idi. Şimdi iyice anlaşıldı. Hep birden ve hep bir arada umumi mahrumiyetlere kardeşçe çare bulalım. Çünkü bütün dünyayı kazanmak ve zengin olmak hırsları ile muharebelere girdiler ama bütün cihan ateş ve ölüme daldıktan sonra eldeki paralar kayme değil, altın dahi olsa insanlara ihtiyacını temin edemez.

İsviçre Cumhuriyet reisinin yazdığı yazısının serlevhası 22 Eylül tarihlidir. Verdiği nasihat çok yüksektir. Bu nasihatın ruhu Türklük hayatında birkaç yüzyıl evvel vardı, bugün kalmadı. Biz eski düzgün düşünce ve duygularımızı kolayca alıverelim; bütün Avrupa müthiş yıkılmak ve yanmak ve ölmek içinde kıvrılırken biz gene dayanırız. Çünkü bizim en büyük bir kuvvetimizde umum halkın asıl köylülerinden darlığa ve sadeliğe alışık olmasıdır.

1.8. Biyografiler

1.8.1. Rüşti Onur (1920-1942)

İmzasız

1920’de doğdu. Mehmet Onur isminde bugün Devrek’te Hüseyin Çavuşoğlu köyünde öğretmenlik eden bir muallimin oğludur. İlk tahsilini Devrek’te yaptı. Kastamonu Lisesi’nin 10’uncu sınıfında okurken 25-9-1939’da Zonguldak’a nakletti. Burada iken hastalandı ve okumayı bırakmak zorunda kaldı. Bir daha tahsiline devam edemedi. Son olarak Eti Bank kömür işletmesinde memurluk etti. Bu sırada nişanlandığı (5 Ağustos 1942) Mediha Sessiz’in İstanbul’a, ailesi yanına gitmesi üzerine o da onların yanına gitti. Genç kızın birdenbire ölümü ile derinden sarsıldı. Bir ay dolmadan o da 6 İllkânun 1942’de İstanbul’da Beşiktaş’ta sevgilisinin evinde öldü.

Şiirlerini, Salâh Bırsel’in şiirleriyle beraber (İki Kişi İnşaat Yapıyor) isimli bir kitapta toplamak istiyordu. Yine İstanbul’da birkaç arkadaşıyla beraber Yaşamak adında bir mecmua çıkarmak üzere idi. Şiirden başka hikâye ve fıkra ile de uğraşırdı. Yeni Zonguldak gazetesinde Şiir ve Hayat başladığı altında fıkraları çıktı: 1: sayı 10, 8-9-942, 2: sayı 11, 15-4-942, 3: sayı 24, 23-9-942, yine Yeni Zonguldak gazetesinde iki hikâye neşretmişti.

Alagözlerin Fikriye, sayı 16, 20-5-942 Kenar Dilberi, sayı 33, 16-9-1942 ölümünden önce basılan şiirleri Gündüz, Yeni insanlık, Karainci, Varlık, Servetifünun, Ses mecmualarında; Ocak ve Yeni Zonguldak gazetelerinde çıkmıştı.

Hepimiz, yeni nesil şiirinin kuvveti olmaya doğru giden ve mahdud imkânlarına rağmen bir kıymet olarak gözükmüş bir mümessilinin yasını tutarız.

1.8.2. Sadri Ertem Öldü: Kaybettiğimiz Büyük Yazarın Hayatı

İmzasız

1898'de İstanbul'da doğmuştu. Ailesi mebusu bulunduğu Kütahya'nın tanınmış ailelerindendi. Babası Tabur kumandanlarından İbrahim Ertem Bey'di. Sadri, askerî idadisinde okumuş, oradan Üsküdar İdadisi'ne geçmişti. Daha ilk tahsili sıralarında edebiyata, yazıya büyük bir heves göstermişti. İdadiyi bitirip Darülfünunun Felsefe şubesinden mezun olduktan sonra yazı sevgisinin ilk eserlerini vermeğe başlamıştı. Eski Tanin'de çalışmış ihtiyat zabiti olarak geçen harpte hizmet etmiş, mezuniyetle Ankara'da Hâkimiyeti Milliye ve Yedigün gazetelerinde muharrirlik ve yazı işleri müdürlüğü yapmıştı. Zaferden sonra İstanbul'a dönen Sadri Ertem, (Eski adı ile Sadri Ertem) o zaman Son Telgraf adı ile çıkardıkları bir gazetenin baş yazıcılığını üzerine almış, sonra da bütün fikir mahsullerini Vakit gazetesinde yazılarını yazmakta devam ettiği sırada, En Son Dakika'nın da baş yazıcılığını yapmaktaydı.

Sadri çok çalışkandı. Günde en az üç yazı yazar, ayrıca kitaplarını hazırlardı.

Şimdiye kadar neşredilmiş kitaplarının adedi bir hayliyi bulmuştu.

Mebus olmazdan evvel liselerde, Polis Enstitüsünde muallimlik ve profesörlüğü vardı. Matbuat Umum Müdürlüğünde memleket sahası müşavirliği yapmıştı. Mebuslukla profesörlüklerin ayrılmasına lüzum görüldüğü tarihe kadar öğretmenlik vazifesinde devam eden Sadri, nihayet bu çok sevdiği meslekten ayrılmış ve kendisini mebusluk vazifesine hasretmişti. 1939'da Büyük Millet Meclisine Kütahya mebusu olarak seçildi. O tarihten beri hem mebusluk hizmetini görüyor hem kitaplarını hazırlamakla uğraşıyor hem Vakit'te fikir, En Son Dakika'da günün hâdiselerine dair siyasî yazılarını neşrediyordu.

Sadri'nin kıymetli çalışmalarının güzel, faydalı meyveleri, daima takdirimizin önünde kalacaktır. Okullarımızda liselerimizde okunan tarih kitapları ile beraber Avrupa İktisat Tarihi'ni, Türk İnkılabının Karakterleri, Politika Felsefesi, Ankara Bükreş, Ankara-Moskova, Bir Vagon Penceresinden eserlerinden sonra (Propaganda) adlı iki ciltlik eserleri bunlar arasındadır.

Sadri Ertem'in edebiyat kütüphanesine verdiği eserler bunlardan daha çoktur: (Çıkrıklar Durunca), (Düşkünler), (Korku), kıymetleri zamanla daha çok anlaşılabacak derin tahlilî, içtimaî mevzuda millî romanlardır. (Bacayı İndir, Bacayı Kaldır). (Silindir Şapka Giyen Köylü). (Fikir ve Sanat) belli başlı kitap halini almış olanlar, olarak

kütüphanelerimize değer vermişti. Onun gazete ve mecmua sütunlarında kalan yazıları ise bunlarla kıyas edilemeyecek kadar çoktur.

Kemalizm inkılâbı, Türk irfanı Sadri Ertem’de en değerli bir hizmet cevheri bulmuştu. İşte kaybettiğimiz ve kaybetmekle büyük acı duyduğumuz Sadri buydu ve kendisinden daha büyük hizmetler beklediğimiz biriydi.

SFU, C. 94, No. 2445, s. 73

1.9. Manifestolar

1.9.1. Manifest

N. İlhan BERK

Biz bu yazımızda, gerçekten bir edebiyatımızın olmayışının sebeplerini, sanat eserinin büyük ve ölmez mevzuu olan insana karşı olan alakasızlığında buluyoruz. Bunun içindir ki, edebiyatımızın selâmetinin ancak insana, yani daha geniş manası ile, cemiyete vereceği itibarla kazanılacağına inanıyoruz.

Bu manifesti bu büyük davanın, bir idraki olarak neşrediyoruz.

Büyük sanatçının her devirdeki endişesi, her şeyden önce yaratacağı insanlara karşı duyduğu alâka ile izah edilir. Bu yüzden olacak sanat eserinin her devirdeki mevzuu insan olmuştur. Her büyük milletin sanat eserlerinden çıkararak yaşayan insanlar vardır: Fransızların bir *Harpagon*'ı, *Goriot Baba*'sı; Almanların *Faust*'u; İngilizlerin *Othello*'su, *Hamlet*'i; Rusların *Karamazov*ları hep sanat eserlerinden fişkırان insanlardır.

Cemiyetin en esaslı unsuru olan fert, sanat eserinin en belli başlı mevzuudur. Bütün büyük çaptaki sanat eserlerinin değişmez ve ezeli mevzuu olan insan, bizim edebiyatımızın hiçbir zaman tanımadığı ve sevmediği bir varlıktır.

Gerçekten her büyük sanatkârın insandan başka bir mevzuu yoktur. Antik sanatın büyük yaratıcılarından olan *Homere*, *Virgile*, *Horace*, insanı her ne kadar bir realite olarak almamışlarsa da insan onların yine belli başlı mevzularındandır.

Iliade'nin Allahları, hiçbir zaman gökyüzünden inmiş kimseler değildir; bir zaman ve mekân çerçevesi içinde yaşarlar. İnsan hayatının tıpkı bir ömür sürerler.

Homer'in Allahları hakiki insanlardır; şehirlerde yaşarlar, vakıa hepsi asla bir insanın yapamayacağı kadar büyük işler görürler; dev gibi bir vücutları, bin kişinin bağırmasına yakın sesleri, muazzam kayaları yerlerinden oynatan kuvvetli kolları ve bacakları olmasına rağmen insandırlar. Bir vücuda sahiptirler, hissederler, yerler, içerler, uyurlar. Site hayatlarının nizamı dünyalık şehirlerin nizamından ayrı değildir. Aşkları, ihtirasları, fenalıkları insanidir.

Achille, *Agamemnon*, *Nestor*, *Ulyse*, Allah olarak yaratılmış insanlardan başka bir değildir. *Odyseia*'nin kahramanları da aynı minval üzere mütalaa edilmelidir.

Virgile'in L'encide'i Auguste devrinin *Romain* ahlâk ve Mouers'ni yine insan ölçüsü içinde çizer. *Bucoliques*, *Georgiques*lerin mevzuları tamamen kır hayatına ait, çobanların, çiftçilerin, hasılı toprak adamlarının büyük konusu içine girer.

İşte bu devrin her şeye münhasır mevzuunu Sophocles şöyle işaret ediyor: *İnsan her şeyin ölçüsüdür*. İnsanı sanat eserlerinin bir mevzuu olarak alan antik devrin büyük epopelerinden sonra XIII-XIV'üncü asır Fransız edebiyatının büyük destanı olan *Chanson de Roland*'ın bütün sahneleri harp meydanında ve kabinelerde geçer, kahramanlar her hâliyle birer insandır.

XIV'üncü asrın insanı en geniş manada ehemmiyet veren eserini *Torquato Tasso* yazdı: Kurtulmuş Kudüs. *Kurtulmuş Kudüs*, üç yüz binden fazla kadın, çocuk, ihtiyarın iştirak ettiği büyük insan dramıdır. Tarihî ve mevsuk bir realite olan mevzuu, bütün bir devrin insanların başlıca kaygısı olmuş, dinî idrakin insan kitlelerine olan münasebetini en iyi bir şekilde sanat eserinin özü yapmıştır. İnsana bu kadar geniş ölçüde yer vermiş olan *Tasso* devrinin en büyük sanatkârıdır.

İnsan mevzuu bu zamana kadar Epope, Tragedia gibi janrların belli başlı mevzuu olduktan sonra, ilk büyük hikâyeci Boccacio'nun, *Decameron*'u insanı bir realite olarak alan, kendi nevinden ilk büyük kitaptır. Bugünkü roman ve hikâyeciliğin ilk üstadı olan Boccacio insanı her türlü hadiseden ayrı mütalaa etmesini bilmiştir. Zamanın dinî atmosferini hiçe sayarak insana verdiği itibar zamanı ve ondan sonrası devri için kâfi bir ehemmiyet arz eder.

XVI- XVII'nci asırların insan idraki dünyayı manastırın dışında seyredmiştir. Bu insanın dünya ve kâinat hakkında sualler sormaya başladığı bir devirdir ki, bütün ölçüsünü daha ziyade mana ve mefhumlar içinde düşünür. Bu asrın sanat eserlerinde insan bir bütün olarak ele alınır. Gerek *Corneille* ve gerekse *Racine* yarattıkları karakterlerde insanın ihtiraslarını, aşklarını, kinlerini, arzularını temsil ediyorlar. Bu bir insanın aşkı, ihtirası, olmaktan ziyade bütün insandaki ihtiraslar veya arzuların heyeti umumiyesini teşkil ediyordu. XVII'nci asır, insanı dinden tecrit ederek, onun keşfine çıktığı ilk çağdır. Bu devrin ressamı, heykeltıraşları, her ne kadar dinî mevzulardan kurtulmamış ise de insana yavaş yavaş itibar ettikleri görülür. Çirkin bir yüz bu asrın realitesi içine girmez, bununla beraber tasavvur ve ideal olarak olsa da bir insan idraki başlamış olur. *Leonardo da Vinci*'nin *Joconda*'sı Meryem'in yüzüne ne kadar benzerse benzesin modelinden tamamen ayrı bir şey de değildir.

XVIII'inci asır tefekkürü, daha ziyade mücerret bir dünya görüşü olmaya doğru gider. Bu asır realitesini tabiata bir bakış olarak izah etmek mümkündür. Bu asırda insan bazı kanunlar kurmak gibi kendi kemalini inşa etmeye bakar. Bunun için keşif gibi yeni ihtiraslar peşindedir. Bu devirden sonra bilhassa şiir diğer nevilerden ayrılarak mahdut bir imkân içinde ve bir kanuna tabi olmak gibi endişelere bürünür ve hatta insan şiirinin mevzuu olmaktan çıkar. Bu hal Amerikalı şair Walt Whitman'ı hariç tutarsak, 19'uncu asrın da endişesidir. Almanların Schiller'i Kleiste'ı, Hölderlin'i Goethe'si İngilizlerin Milton, Bayron; Fransızların Berangere ve La Fontaine'i hariç, Victor Hugo, Lamartin, Musset de şiir, Antik devrin görüşünden uzaklaşarak, yani insan şiirin mevzuu olmaktan çıkarak, bir takım şahsî kanunlara tabi olduğunu görüyoruz.

Kanaatimce şiir sanatının antik ölçüsünün kaybolup, böylelikle teessü etmiş bir şiir konsepsiyonunun ortaya çıkması o zamandan başlar.

Bu şiir Victor Hugo'da her ne kadar büyük ölçüsünü kaybetmediyse de Hugo bu tefessüh eden devrin bir başlangıcı oluyor. Bundan sonra şiir bir nevi kanunlar içine girerek insandan uzaklaşmak için ne lazımsa yapıyor. Şiirin tarifi artık imkânsızlaşarak ilahlara mahsus bir hususiyet arz etmeğe başlar.

Bu hal XX'nci asrın başlarına kadar devam ederek en müfrit şekillere bürünür. Hatta bugün bile en güzel şiir tarif edilmeyen, hayat; realite ve insandan uzak olduğu nispette şiirdir; diyen safdillere rastlıyoruz.¹²⁸ XIX'uncu asrın sonları ile yirminci asrın başlarında tefessüh eden şiir sanatını görerek ona yeni bir hayat vermek isteyenlerin başında *Walt Whitman*, *Baudelaire*, *Rimbaud* ve nihayet bu asrın başlarında yaşayan *Lautremont* ve *Apolinaire*'i görüyoruz. Bu şairler her şeyden önce sanat eserlerinin mevzuunun insan olduğunu, sanat dünyasına bağırان büyük yaratıcılarıdır. Buna mukabil bütün bu asır içinde şiir müstesna diğer edebî janrlar, insanı en ufak teferruatına kadar inşa etmek için bir vaziyet arz ediyorlar. Bunun için bugün her büyük milletin bir romancısı vardır; fakat dünyanın büyük bir şairi yoktur. Roman insanı en geniş manada içine almış olarak karşımıza çıkıyor. Öyle zannediyorum ki, bugünün insanların romana gösterdiği alaka ancak bu yoldan hareket etmek suretiyle izah edilebilir, kanaatindeyim. Aynı şekilde şiirin itibarsızlığı da bu noktadan mütalaa olunmalıdır. Romanı bir devrin aynası mahiyetine getiren *Balzac* böylelikle en büyük ehemmiyeti vermiş oluyordu. Bugünün romancısının insanı ihya etmekten başka kaygısı yoktur. *Şolohov*'un *Uyandırılmış Toprak*'ı, *Sakin Don Üzerinde* adlı

¹²⁸ “Şiir üzerinde düşünceler: Suut Kemal” (SFU)

romanları; Andre Malraux'ın *İnsanlığın Hali, Fatihler, Ümit*; Jul Romaine'nin *İyi İradeli İnsanlar*'ı hep bu gayenin tahakkukunun emaresinden başka bir şey değildir.

XIX-XX'nci asırlarda plastik sanatlarda insana karşı tam bir itibar başlar. Delacroix'nin romantizmi ile mübalağalandırılan insan mevzuu, tabiat endişesi gibi devreleri tamamlayarak insana doğru uzanır.

Van Gogh'ın kızgın güneş altında çalışıp eve dönüşünde pabuçlarını yapması ve insanın eşyalarına itibar göstermesi kayda değer. Yine *Gauguin*'in milletine yeni insan dünyasını tanıtmak için Tahiti'ye kadar gitmesi ve oranın yerlilerinin resimlerini yapması; Degas'nın dansözlere itibar göstermesi, hep bu idrakin birer neticesi olarak düşünülmelidir.

Bize gelince, bizim şüphesiz bir edebiyatımız yoktur. Hele insani mevzu olarak almış bir tek satırımız gösterilemez. Bu hüküm edebiyatımızın başından on sene önceye kadar gelen devirler içindir.

Tanzimat'a kadar ki edebiyatımız şiirden ibarettir. Bu şiir ise insan mevzuuna karşı hiçbir zaman alaka göstermemiş daha ziyade mücerret, hayat ve realiteden elinden geldiği kadar kaçmaya çalışmış, hasılı, insansız bir şiirdir. Bizim asıl şiirimiz bu divan şiiri olmakla beraber, bu böyledir. Bu şiirde insan ancak mistik bir idrak neticesi olarak yaşar. Tamamen *abstrait* bir mana ve mefhum ile ifade edilir. Pek az olan tabiatı mevzuu da tasavvufi bir görüş içinde remizlerle ve alegorik bir hüviyetle çizilir. Bununla beraber Fransızların mahdut kitlenin en büyük şairleri olan Mallarme ve Valery'yi çileden çıkaracak kadar harikulade zengin olan bir şiirdir. Bu hal şüphesiz hiçbir şey ifade etmez. Her şeyden önce yüksek burjuvanın şiiridir. Kendisine mahsus kanunları ve pek az bir kitlenin malı olmak gibi zavallı bir nasibi vardır. Bunu takip eden Tanzimat şiiri ise sadece şiirin imkânlarını aramış ve onu o mahdut aleminden kurtarmak için yaptığı gayretlerin bir ifadesi olmaktan ileri gitmez. Şüphesiz Tanzimat'la şiirin mevzuu genişlemiş tabiat, hikmet, fikir gibi muhtevaya ait mefhumlar ve dış yapısına ait imkânlar, yani form imkânları, kazanmış ise de bizzat şiirden çok uzak kalmıştır.

Tanzimat roman ve hikâyeciliği ise edebiyatın mevzuunu vakaya münhasır kılmış, insanı ihmal etmiştir. Sanat eserini herhangi olmuş veya olmamış bir vakanın anlatılmasına inhisar ettirmiş, karakter ve tipler vermemiştir. Bunu takip eden Servetifünun Edebiyatı ise, Tanzimat'ın bir devamından başka bir şey olmamış, sanatı daha ziyade mahdutlaştırmış edebiyat ve sanat meselelerini münevverlere münhasır kılmıştır.

Vakıa ilk, Avrupai roman Edebiyatı Cedidecilerin eseridir, fakat bu da sanatın asıl büyük nasibi olan büyük kitlenin gayelerine ulaşmaktan çok uzak olup, bütün rolü romanın ne olabileceği fikrinin izahından ibaret kalmıştır. Bu husus yani, hakiki romandan ne kadar uzak olduklarını anlatmak için Servetifünun'un en büyük roman üstadının, roman bilgisinin ancak Goncourt Biraderlere kadar uzanabilmiş olduğunu söylemek kâfidir.

Yine şiir cephesini temsil eden Tevfik Fikret'in şiir anlayışı Musset ve F. Coppee'yi geçmez. Halbuki romanımızın kurtulması için, Fransızların Balzac'ı Flaubert'ini, Rusların Gogol'unu Dostoyevski'sini, İngilizlerin Dickens'ını görmeleri romanımızın kurtulmasına bir vesile olabilirdi. Şairler içinde, Victor Hugo'yu, Baudelaire'i, Walt Whitman'ı Puşkin'i sevmeleri yeterdi.

Fecr-i Âti'nin en ileri adamı Ahmet Haşim idi. Bu zamana kadar gelen şairler içinde en fazla devrin sanat dünyasına girmiş olan bu şairde kendi subjektivizminden kurtulamamıştır.

Bu devir içinde romanları ile sanatı büyük bir kütlenin bir gayesi olarak duyan ve bu vadiye çalışan ilk sanat adamı Hüseyin Rahmi'dir.

Bundan sonraki edebiyatımız, on sene evveline kadar, nesrimiz bir tarafa bırakılırsa şiirimiz bir nevi divaneliktir. Şiiri ancak kalıp değiştirmekle bir hayata kavuşturduklarını zanneden zavallıların edebiyatıdır.

Şiiri sade hece veznine götürmekle bir şey yaptıklarına inanan hececilere şair diyenlerin aklından şüphe ederim.

On sene evveline gelinceye kadarki, edebiyatımızın nesrini temsil eden Yakup Kadri, Falih Rıfkı, Halide Edip ve Mahmut Yesari bizim anladığımız manada ilk romancılarımızdır.

Asıl edebiyatımız olan, şiir, roman, hikâye, tiyatro, tenkit, plastik sanatların tarihi ise on seneyi geçmez. Bizim Avrupa ölçüsünde başlayan on senelik bir romanımız, hikâyemiz, şiirimiz, resmimiz vardır. Avrupa ölçüsünü, elbette ki başlamış ve henüz numuneler vermekte olan bir edebiyat ve dünya görüşü olarak düşünüyoruz. Bu on senenin, mümessilleri kimlerdir?

Bu ölçümüz elbette ki yazımızın başından beri getirdiğimiz insan mevzuuna bağlı olan bir edebiyattır.

Roman ve hikâyeleri ile insanı eserlerinin belli mevzuu olarak alan Sadri Ertem, Suat Derviş, Sabahattin Ali, Şevket Memduh Esendal, Sait Faik, Osman Cemal, Kemal Bilbaşar, Samet Ağaoğlu, Kenan Hulûsi, Bekir Sıtkı, F. Celalettin, Reşat Enis'dir. Tiyatroda, Vedat

Nedim, Necip Fazıl, Cevdet Kudret; tenkitte Nurullah Ataç, Sabahattin Eyüboğlu'nu görüyoruz. Henüz pek az eser vermelerine rağmen insan mevzuunu sanatın mihenk taşı olarak alan diğer sanatkârlarımızda Cavit Yamaç, İhsan Devrim, Halikarnas Balıkcısı, Samim Kocagöz, Oktay Akbal, Faik Baysal, Hüseyin Hulki, Sefer Aytekin, İlhan Tarus, Mustafa Niyazi var.

Bu on senelik şiirimizin insana doğru yaptığı hamle, edebiyatımızın hiçbir devrinde görülmüş değildir. İnsan, bu zamanın şiirinin yegâne realitesidir. Bugün Avrupa ölçüsünde bir şiirimizin olduğunu korkusuz söyleyebiliriz. Bu on senenin şairleri de:

Ahmet Muhip, Fazıl Hüsnü, H. İ. Dinamo, Mustafa Seyyit, Cahit Sıtkı, Ahmet Necati, Rıfat Ilgaz, Asaf Halet Çelebi, Orhan Veli, Oktay Rıfat, Melih Cevdet, Suat Taşer, Bedri Rahmi, İlhami Bekir, Celal Sılay, Salâh Bırsel, Cahit Saffet, Ziya Osman, Faik Baysal, Cahit Külebi, Sabahattin Kudret, Ömer Faruk Toprak, Suavi Koçer, Mümtaz Zeki, Kâmuran Bozkır, Özdemir Asaf, Fethi Giray, Kenan Harun, Şükrü Enis, Baki Süha, Ercüment Behzat, Gavsî Ozansoy, Niyazi Akıncıoğlu, Arif Nihat Asya, Ziya İlhan, Orhon Arıburnu, Safder Melih, Şinasi Özden, A. Kadir, Mehmet Serpin, Nahit Ulvi, İlhan İleri, Sabahattin Tahsin.

Plastik sanatlarımızın inkişafı da aynı devre içinde olur. Her ne kadar gerek D grubu ve gerekse müstakillerin insanı mevzu olarak almaları yeni bir hadise ise de bu manada bir resmimizin mevcudiyeti barizdir. Abidin Dino, Bedri Rahmi, Cemal Tollu, Fikret Mualla, insan mevzuunu benimsemiş sanatkârlarımızdandır.

Plastik sanatlarımızda insanın büyük itibarına inanmış olan *yeniler grubu* bilhassa üzerinde durulması icap eden bir teşekküldür.

Bu yazının haricinde kalan bir yığın isim bize tefessüh etmiş bir edebiyatı getirmekten başka bir şey yapmadılar.

Bunun içindir ki bugünkü edebiyatımızın değerini ve selametini insana verdiği büyük kıymette buluyoruz.

1.9.2. Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında

Halide Edip ADIVAR

Gençler arasında hatta bu devirde dâhi sıfatını alabilecekler vardır. Onun haricinde de bir hayli kıymetler vardır.

Ve işte böyle ölçülü ve doğru bir edebiyat ve sanata namzet gördüğüm gençler bana Türkiye'nin harsında hakiki bir rol oynayacaklarmış gibi geliyor.

Bugünkü nesli eskisinden daha geniş ve mütenevvi bir dünya harsı tesiri altında görüyorum, son senelerde tebellür eden birkaç kuvvetli unsur var ki bunları derin bir alaka ile takip ediyorum.

SFU, C. 94, No. 2440, s. 18

1.9.3. Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında

Ahmet Hamdi TANPINAR

Kendilerinden evvel mevcut his ve hayal tarzlarını aynen kullanan sanat eserleri ölü bir eserdir.

SFU, C. 94, No. 2440, s. 18

1.9.4. Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında

Nurullah ATAÇ

Eskiler ortaya attıkları cansız eserlere böbürlene böbürlene “millî” diyorlar.

Bizim bir edebiyatımız yoktur. Çünkü geçmiş yüzyıllardaki şairlerimizin eserleri ne kadar güzel olursa olsun bir insanı insan etmeye, kendi kendisi üzerine, dış âlem, iç âlem üzerine düşünür, çevresindekileri kavrar bir kişi etmeye yetmezler.

SFU, C. 94, No. 2440, s. 18

1.9.5. Bugünkü Edebiyat ve Genç Nesil Hakkında

Sabahattin EYÜBOĞLU

Türk şiiri belki hiçbir tarihte son yıllardaki gibi bereketli olmamıştır.

Yeni neslin ister istemez aykırı eserleri üzerinde ekseriya şekil münakaşaları edilir; kıymet hükümleri verilir, fakat bu eserlerde yarınki dünyamızı kuracak olan genç ruhların yeni bir hayat anlayışının oluşmaya başladığı hesaba katılmaz.

SFU, C. 94, No. 2440, s. 19

1.9.6. Manifest ve Genç Nesil

Faik BAYSAL

Eskiler Nasrettin Hoca'nın rahmetli e eđi gibi inat ededursunlar.

Şiirin en güzel örneklerini onlar söylemişlerdir. Romanı onlar yazmışlardır. Hik yeyi onlar ba layıp bitirmi lerdir. Bu    sahada dünya ölçüsünde eserler vermişlerdir.  nhisarları altında bulunan gazete ve mecmualarda Allah'ın g n  kendi ağızlarından methiyelerini okuyoruz.

O hâlde gençler niye tepiniyorlar? Mademki artık yapacak i  kalmamıştır. Fakat madalyonun bir de ters tarafı var. Yeniyi bu inkâr neden? Cevap basit.

Babalarının birer tapulu mirası gibi oturdukları edebiyat ve şöhret koltuklarını kaybetmek, darmadağın olup unutuluvermek korkusu. Engerek yılanı gibi eser diye ortaya attıkları a k safsatalarıyla zehirledikleri ve tavuklara yem serper gibi sözde sanat eserlerini serpip soydukları efkârı umumiyeeyi kaybetmek azabı. Ne denir? Elbette ki haklılar, yemeğe alı tıkları rostodan vazgeçip kuru ve katıksız bir dilim ekmeğe nasıl razı olabilirler? Lakin Fontenelle'in dediği değişmedi. Çocuklar babalarının omuzları  st ndedirler.

  in hakikat cephesine gelelim. Eski edebiyat bir araba keçi boynuzundan yahut bir döner dolaptan farksız. Asırlardır aynı sakızı  iđnemi  aynı saçmaları gevelemi . Onu sayısı yirmiye a amayan kelimeler arasına sığdırmak mümkün. (G l, bülbül, karanfil, gönül, yay, kaç,  afak, ak am, servi endam, Leylâ vs. vs.) Topyek n kafiyeler budalalığı, sanat cambazlığı.

Biz gençlere gelince:

Edebiyatı bu küçük dar anlayışlı ve burjuva zihniyetinden kurtardık. Bülbülün boynunu koparıp, g l n n kökünü kuruttuk. Hayatın ta içine eğildik. Biz insanı veriyoruz. Asırlar boyunca ihmal edilen insanı. Gerek romanda gerek şiirde gerek hikâyede bu hakikati inkâr edecek olanlar edebiyat tarihinin tokadını yiyeceklerdir.

Daha ileri varıyor ve eskiyi topyek n inkâr ediyorum. Türk edebiyatı bizimle ba lıyor.

1.10 Açık Mektuplar

1.10.1. Avni İnsel'e Açık Mektup

Adnan YASSITEPE

Babıali Caddesi'nden her gün geçerken durup vitrinleri bir gözden geçirmeden daha ötelere gidemem.

Son günlerde gözümün önüne yeni bir sevinç vesilesi konuldu: İnsel Kitabevi.

Ve bunu önüme, benim gibi bütün Türk münevverlerinin sevinç dolu gözlerinin önüne koyan genç bir Türk muharriri, Avni İnsel oldu.

İşte sevincimin hareket noktası budur.

Andre Gide'i ilkten tercüme etmek çilesini ürkmeden ele alan bir Türk muharriri Babıali Caddesi'nde bir kitap yayma yurdu kuruyor.

Benim gibi genç bir Türk muharriri için bundan daha hayırlı ne olabilir? Ve her gün Babıali Caddesi'nden inip çıkarken senin zevk ve itina ile süslediğin vitrininin önünde, adlarını binbir defa okuduğum kitapların, bir defa daha okuyarak gecikiyorum.

Bu, benim gibi genç bir Türk muharririnin bir bayrama canı gönülden iştirakinin ifadesinden başka bir şey değildir.

Dostum,

Kitap, dünyanın, altın ve bütün hazinelerinden daha kıymetli bir şeydir. O prestijini herhangi bir borsada kazanmaz bütün kudreti namütenahi ve kırılmaz kuvvetindedir.

Kitap, mağaranın duvarlarını bıçakla ilk adamın kazıdığı zaman doğmuş ve en son insan dimağının düşünmeye tahammülü olduğu müddetçe yaşayacaktır.

Bundan ötürü kitap yazanın olduğu kadar kitap basanın da rolü mühimdir.

Dostum,

Türk muharriri için Babıali'nin en lüzumlu köşesine adım attın.

Memleketimiz en canlı bir sanat anı yaşamaktadır.

Yüzlerce muharrir roman, hikâye, esse yazıyor. Yine yüzlerce muharrir büyük Avrupa edip mütefekkirlerini dilimize çevirmektedir. Bizim durmak istediğimiz nokta da budur. Tanzimat'tan beri çıkagelen tercüme, adaptasyon ve localisationlar enflasyonu malum. Yerli esere, bükülen dudak klasisizme geçti. İyi, sağlam ve az mütercimlerimiz parmakla sayılacak kadar az. Önüne gelen tercüme yapıyor, önüne gelen kitabı tercüme ediyor. (Mesela: Wicky Baum, mesela Anita Loos, mesela Pearl Buck, mesela Georges

Simenon, mesela Hans Dominik, mesela Paul Morand, mesela A. J. Cronin). Bunları “Cihan Edebiyatı Seçme Eserler” kataloğuna koymasak daha iyi olur kanaatindeyim.

İkinci derecedeki Frenk veya başka milletten silik eserler yerine memleketimizdeki yirmi otuz sanatkarın eseri basılsa kültür ve sanat hayatımız için daha iyi olacaktır kanaatindeyim.

İşin ticaret tarafı kadar ciddiyeti de var. Bugüne kadar Babıali naşirlerinin anlayamadığı bu hakikati senin anlamış bulunduğundan eminim. Eminim çünkü sen de muharrir, bir Türk edibisin ve her şeyden evvel memleketini seven bir Türk’sün... Mesela seni vitrininde bir Anita Loos yerine bir Sait Faik daha çok yaraşır, bir Marcel Prevost kadar Kemal Bilbaşar’ın bin eseri de yer alabilir. Satış yapar...

Bundan ötürü dostum, kitaphanenin “Cihan Edebiyatı Serisi” yanına bir de “İnsel Koleksiyonu” yapıp Türk mallarını vitrinine koymayı, genç Türk muharrirleri namına rica ediyorum.

Senin kitaphanenin sadece güzel gayelere bir kapı olarak açıldığını biliyor ve bunu senden bir Türk naşiri, muharriri ve edibi olduğun için istiyor ve soruyorum.

Hürmetlerle

1.10.2. Biri Daha!.. : Çınaraltı'nın Değerli Münekkidi Bay Besim Akımsar'a Açık Mektup

Mümtaz Zeki [TAŞKIN]

Bayım,

Bugünlerde kendini münekkit yerine koyup sağa sola sataşanlar çoğaldığı için sizin de bu yersiz tarizinizi beklemiyor değildik. Çünkü bu tip “yerden bitme münekkitlerin” söyleyecekleri sözleri, yapacakları iddiaları beş aşağı beş yukarı biliriz, tahmin ederiz. Bizim için Feridun Şakir, Sabahattin Osman veya Ragıp Şevki ne ise “Besim Akımsar” imzası da aynı değer ve kalitedir. Bu tip “geçici heves münekkitleri” aynı terane ile mırıldanırlar, kelimeler aynı değilse bile muhteva aynıdır. Bunun için biz bu tip münekkit geçinenlere kıyamıyoruz, sadece acıyoruz.

Nereden aklınıza gelmiş bilmem, hangi şeytan ön ayak olmuş da 1934'te çıkan şiir kitabımı kaleminize dolamışsınız. Fakat, iddialarınız kadar yazınızın serlevhası da manasız. Çünkü ya kozmopolit nedir bilmiyorsunuz yahut karihanızı fazla yormadan ihtimal kütüphanenizin -varsa- gözünden lalettayin benim kitabımı çekmiş ve önünüze açmışsınız. Lakin buna da ihtimal veremiyorum, zira güya (Havay ve Ay) adlı şiirimde dört satır almışsınız. Fakat münekkitliğin en basit şartlarından biri olan metne sadakati ilk hamlede ortadan kaldırmışsınız. “Güzelliklerin çerçevelediği bir aydır Havay” gibi uydurma bir mısra ibda buyurmuşsunuz. Anlaşılan münekkidin bir vazifesi de böyle mısra uydurmaktır.

Kozmopolitin ne olduğunu bilmiyorsunuz demiştim. Çünkü şairin en basit hakkı olan hayalhanesinde sihirli peyzajlar yaratmak fiili kozmopolitlik değildir. Siz şairin tahayyül hakkına hangi hakla tasallut ediyorsunuz? Hem zaten Anadolu'muzu şairleriniz Orhan Seyfi, Yusuf Ziya'dan daha iyi terennüm edebilecek var mıdır?

Mevzubahis şiirlerim, vaktinde, söz sahibi salahiyyetli edebî otorite tarafından layık olduğu notu almıştır. Siz hem geç kalmışsınız hem de bu vadideki salahiyyetsizliğinizi idrak edememişsiniz.

Size 1934 senesi 30 Haziran tarihli Son Posta gazetesinin “Tenkit” sütunundan Nurullah Ata imzalı yazıdan bu şiirlerime temas eden cümleleri aynen alıyorum:

“Bilhassa Mümtaz Zeki Bey'in manzumeleri kelimeleri kullanmasını bilen, onlarla yeni bir şiir örmek için titreyen bir şair haber veriyor. ‘Havay ve Ay’, ‘Hayti Adaları ve Dada’ gibi manzumeler, Mümtaz Zeki Bey'in hülyadan fantazyadan hoşlandığını

gösteriyor. Bizde şiirin bu tarafı çok eksiktir. Ya mızımız bir aşk marazi bir keder veya ukalalık. Hâlbuki kelimelerle, hayallerle oynamak, onlardan beklenmedik terkipler yapmak da şairin vazifesidir.

Görülüyor ki asıl münekkitler sizin fikrinizde değil. Zaten olsa idiler bu memlekette şiir “Gönülden Sesler” den bir adım ileri gidemez, yerinde sayardı. Eski kafalıların harafat ve adet idee fixeleri gibi sizin de hece ve onun şairleri hakkında hurafe sayılabilecek tapınışlarınız var. Üstatlarınız eskiden böyle şeyleri “Akbaba”larında yazarlardı. Şimdi “fikir ve sanat mecmualarında da yer veriyorlar ki bu falı hayırdır.

“Enfentisme”e geçişimi, “At” manzumesini yazışımı ve bunu diğerlerinin takip edişini hazmedemeyişini yine mahut köhne kalıplara göre ölçmenize hamlediyorum. Hürmet ettiğim “Buhurdan” şairi Mehmet Behçet Yazar’ın “Genç Şairlerimiz ve Eserleri” adlı antolojisinde gayet isabetle söylediği gibi ve size izah etsem de kavrayamayacağınız “Dadaaisme”e rağbet eder bir şiir anlayışım vardır. Fakat bunu tezyife ne Besim Akımsar’ın ne de “Akbaba”daki eski “ispinoz”ların “karga”ların hakkı yoktur.

“At”, “Beşik”, “Luna Park”, “Akvaryum” adlı şiirlerim ise yine aynı edebî otorite tarafından layık olduğu değeri almış bulunuyor.

Size 1940 senesinde münteşir Haber gazetesinden Nurullah Ataç imzalı yazıdan aynen şu cümleyi alıyorum:

“... İlhan Berk ve Mümtaz Zeki’nin şiirlerinden büyük zafer olur mu?”

Yine görülüyor ki yüzde yüz münekkitlerin fikirleri böyledir. Bundan gayri Besim Akımsar adlı meçhul münekkidin mütalaası ne benim ve ne de beni sevenler için hiç enteresan değildir.

Gelelim “kalem kırmak” meselesine...

Hayır Bay Münekkit (!) kalemimi kırıp atmadım, atmayacağım ve atmayacağız. Bilakis iki taraflı kalemimin bir tarafı sevmediğim şiir yolunda bana önderlik ederken diğer tarafını sizin gibi düşünenlere çevirmek için zağlıyorum. Hoşça kalın.

1.11. Anketler

1.11.1. Sanat Anketimiz: Şair N. İlhan Berk Cevap Veriyor

N. İlhan BERK

Sualler:

1) Sanattan anladığınız mana nedir?

Bu suale hemen birçok defalar cevap verdim. Şimdi yeni bir şey söyleyecek değilim.

Ben sevdiğim her şeyden bahsederim. Bunu yaparken, ne olursa olsun bahsettiğim şeyi sevdirmek mecburiyetinde olduğumu düşünürüm. Birçok kimseler patatesi sevmeyebilir ben onu sevdirmeye geldiğime inanıyorum.

Cezanne'nin pabuçları hiç de güzel değildir, hatta insanı tiksindirir bile; fakat onları tablosuna koyduğu zaman güzelliğin ta kendisidir.

2) Bugünkü sanatımızı Avrupa ölçüsünde düşünmemiz kabil midir?

Hiç korkusuz Avrupa ölçüsünde bir edebiyatımız değil, bir şiirimiz olduğunu söyleyebilirim.

3) Sanat eserinin iki yapısı olan form ve muhtevadan anladığınız mana?

a) Form sanat eserinin şüphesiz asıl yapısıdır. Ona ölmezlik veren formdur. Fakat bu kelime bizde bilhassa şiirde yanlış kullanıldığını zannediyorum; birçokları şiirin plastik nizamına bu ismi veriyorlar, bu (moule)dır; formu ise sanat eserinin heyeti umumiyesini ayakta tutan ve bir bütün içindeki oluşu ifade eder.

b) Muhteva yani sanat eserinin harcı, mevzuu, sanat eserinin iç nizamıdır. (Yeni) dediğimiz unsuru her şeyden önce muhtevaya borçluyuz, kanaatindeyim. Bunu münhasıran muhtevaya hamletmekte doğru olmaz, şüphesi her elli senenin bir üslubu vardır, Aldouse Huxley'in romanlarının yeni ruhu muhtevadan ziyade formudur.

Buraya kadar anlattıklarım galiba formun umumi manası içine girer. Bunun haricinde bazı mülahazalar var ki, onlar da her edebî nevin kendisine mahsus bir formu olduğu kanaatidir, zannediyorum. Kanaatimce form, sanatkârın düşüncelerine verdiği bu şekil, bir nevi kaideler anlayışının haricindedir.

A. Gide'nin: Nourriturs Terrestre'ini hangi edebî janra dahil edebiliriz?

Her şeyden önce buna niçin lüzum vardır, bunu bir türlü anlayamıyorum. Şiirin, romanın belli bir formu yoktur, öyle zannediyorum ki herhangi edebî bir yaratma onu ifade edişi ile, yani hayal ve realiteyi yakalaması ile roman veya şiirdir. Paul Claudel'in (Cinqgrand odes)i şiirin kendisine mahsus bir kanunu olduğunu iddia edenlerce tamamen

aykırı bir vaziyet arz eder, fakat hiçbir zaman ona nesir demek hatıra gelmez. Charles Peguy'nin *Le Mystere des Saints Innocents*'ı Claudel'in kitabı gibi mukaddes kitaba bir zeyldir ve şiirin kanunlarına (Forme) tabi olmadığı halde şiirdir.

Çok defa bu kitaplardan bir mısra hatırdan kalmaz, fakat bu hal onları hiçbir zaman şiir olmaktan uzaklaştırmaz.

4) Bizde ve Avrupa'da sanatımızı borçlu olduğunuz kimseler var mıdır?

Garp muharrirleri arasında bana tesir eden birisini söylemek lazım gelirse ve eğer (Mukaddes Kitap) İsa'nın kitabı ise; İsa'dır, derim. Benim için en büyük şiir kitabı İncil'dir.

5) Bizde sanatkâr olarak -şiir, nesir, resim- vs. de hangi isimleri gösterebilirsiniz?

Bu suale cevap vermek her şeyden önce münekkitlerin işidir. Ressam ve heykeltıraşlarımızı sayabilirim: Abidin Dino, Bedri Rahmi, Turgut Zaim, Muhittin Sebati, Cemal Tollu, yenilerden Nuri İyem, Avni Arbaş, Nejat Melih, Mümtaz Yener; heykeltıraş olarak: Nusret Suman, Zühtü Müridoğlu, Hüseyin Anka.

1.11.2. Sanat Anketimiz: Üstat Sadri Ertem Cevap Veriyor

Sadri ERTEM

Sualler:

- 1) Sanattan anladığınız mana nedir?

Bunun cevabı iki yoldan izah edilir: Birinci kategori sanatın tarihî seyir içindeki rolüdür ki bunu sanat tarihleri yazar. Diğer sanatkârın kendi anlayışı yani sübjektivizmidir. Bizim gündelik hayatımızın haricinde sanatı düşünmemiz, yani bir dünya kurmaya, onu bütün mekânlarıyla inşa etmeye gidiştir.

Bu sanatkârın kendi bünyesi içinde olur. Bu hayatının lirizmini duyuş ve anlayıştır, bununla beraber gündelik hayatımız sanatın dışında duran bir hadise de değildir. Bu bir nevi eflatuni dünyayı kuruşa doğru gider, yeni bir dünya içine girmek demek olur.

- 2) Bugünkü sanatımızı Avrupa ölçüsünde düşünmemiz kabil midir?

[Bu sorunun cevabına yer verilmemiştir.]

- 3) Sanat eserinin iki yapısı olan form ve muhtevadan anladığınız mana?

Skolastik devrin bazı kaideler içinde bir form anlayışı vardır, mesela iptidai cemiyetlerde nasıl bir kurbağa bir cemiyetin totemi oluyor, o cemiyetin fertleri kendilerini kurbağaya benzetmeye çalışıyorlarsa kurbağaya benzetmek suretiyle kurbağayı bir kemal kabul ediyorlarsa, o devirlerin form anlayışı da bazı prensiplerin içinde anlaşılır. Esasta form ve muhteva devrin dünya görüşüdür, form çok defa bu dünya görüşünün bir şeklidir. Bittabi muhteva da bu dünya görüşü olarak tecelli ediyor. Her sanat eseri bu formun neticesi ise bu muhteva ile meydana gelen yani zamanın dünya görüşüyle beraber inşa edilir. Devirlerin kendilerine göre bir form anlayışı, yani görüşleri vardır. Bu form, muhteva ile beraber teşekkül eder. Skolastik anlayışın kaideci rolü bu itibarla devrin yeni dünya görüşünü taşıması itibariyle formunu da yeni şekiller dünyası içine götürür.

- 4) Bizde ve Avrupa'da sanatınızı borçlu olduğunuz kimseler var mıdır?

Sanatkâr herkese borçludur. İyiler iyi hareketimizi inşa eder. Fenalar bizi kötü yazmamamızı yardım eder.

- 5) Bizde sanatkâr olarak -şiir, nesir, resim- vs. de hangi isimleri gösterebilirsiniz?

Efendim, ben bunun çok derdini çektim. Bakarsınız beğendikleriniz takdir ve iltifatınızı az görürler naz ederler. Beğenmedikleriniz ise kökünden kızarlar. Bu itibarla artık herkesi beğenmeyi ve fakat ilan etmemeyi daha ehven buluyorum.

SFU, C. 93, No. 2436, s. 305

1.12. Tanıtım Yazıları

1.12.1. İşaretler: Yarenlik

İmzasız

Son haftalarda Rıfat Ilgaz, bu isimde bir şiir kitabı neşretti.

Rıfat Ilgaz'ı tanımayanlar ve kitabı okumayanlar için bu isim bir fantezi olarak gözükebilir. Biz bu tabirin o şiirlere biçilmiş kaftan olduğunu söylüyoruz ve diyoruz ki:

İnsanı tanımak için insanlar arasında düşünüp yazan şairlerin içinde, bu herkesin bildiğini zannettiği fakat kimsenin bilmediği meçhul Varlık'ı seyreden, aksettiren, bir şair vardır. Kâh onları dinliyor kâh onlara dinletiyor ve karşımıza müselle bir Varlıklar mecmuası çıkarıyor.

Biz o satırlarda kendimizi gördük ve düşündük. Sevgilerimizi, düşüncelerimizi, menfaatlerimizi elle tutulur bir hâlde yakaladık. Masal söyleyen annesine, uykusunu feda eden bir çocuğun uyanıklığını duyduk. Daha çocuk yatağında peri padişahı, peri kızı, güzel çoban ve orman kızlarının hayatına alaka duyan çocuk kadar oyalandık. Ve baktık ki o masal tiplerinin rüyalı çerçevesinde değil, doğum ve ölüm hayatının soğuk rüzgârını teneffüs ediyoruz. Rıfat Ilgaz'ın hakikati bizi ürpertmedi, cezbetti. İnsanı tanımaya olan susuzluğumuzun çokluğundan kitabı kapayınca diğer cepheleri de biz düşündük ve şaire yaklaştık. Kitap meydanda olduğu için fazla sözü zait buluyoruz. Yarenlik insanı düşündürüyor. Ki o yarenliklerin kahramanları içinde birçok düşünen insanlar da var.

Bu kitap hakkında ilerde daha geniz ölçüde bir tenkit yazacağımızı bildirir. Şairi şimdiden tebrik ederiz.

1.12.2. Kitap Resmigeçidi

İki Kişi

Akdeniz

Geçen sayılarımızda bahsettiğimiz “Akdeniz”den bir sene kadar evvel neşredilen “Kira Kiralina” ve “Angel Dayı” üzerinde dikkatle durmak lazımdır.

P. Istrati’nin dilimize çevrilmiş olan bu üç eseri bize aynı hisleri aynı duyguları vermektedir.

Bu üç kitapda ruh aynıdır. Hepsinde Istrati’nin serseriyane hayatından bir parça vardır.

Kira Kiralina, Panait Istrati’nin ilk yazdığı eser olmasına rağmen usta bir kaleminden, çıktığı anlaşılmaktadır.

Istrati’nin en mühim hususiyeti eserlerindeki tiplerin daima canlı ve etrafımızdaki insanlardan seçilmiş olmasıdır. Stavro, Mihail, Kira, her zamanda ve her yerde gördüğümüz kimselerdir.

Eser bizi ilk satırından son satırına kadar kendine bağlamaktadır.

“Angel Dayı”da da aynı vasıfları buluyoruz.

Angel Dayı’nın uğradığı felaketler, acıları, hayat, inançsızlığı ve maceraları, ölümü bize çok tabii bir şekilde- olduğu gibi -anlatılmıştır.

Okuyucu, macerayı müellifle birlikte yaşıyor gibi oluyor.

Bu tabiiilik Istrati’deki aşırı realist kudretten doğmaktadır.

Sonra maceralar odamı Kozma, onun heyecanlı maceraları baştan başa akıcı ve sürükleyicidir.

“Angel Dayı”, “Kira Kiralina”, “Akdeniz” bu üç eserle tercüme kütüphanemiz büyük bir kazanç elde etmiştir.

Yaşar Nabi ve Romenceye hakkiyle vakıf olan arkadaşlarımız Cavit Yamaç ve Ziya Yamaç’tan yeni çalışmalar bekleriz.

Demlerin Tezadı

A. Maruf Canevi muhtelif şiirlerini “Demlerin Tezadı” başlıklı bir küçük kitapta toplamıştır.

“Demlerin Tezadı” isminin bizde uyandırdığı nahoş tesire rağmen içindeki manzumelerde ince, hassas bir insan ruhunun akislerini taşımaktadırlar.

Fakat A. M. Canevi devrine uymadığını bilmem fark etmiş midir? Hece ve aruz vezinleriyle yazdığı şiirlerin birçoğu, eskimiş ve mazide kalmış bulunan şekil ve kelimelerle ifade edilmişlerdir.

Kitapta samimi, duyulmuş ve gayet tabii olarak anlatılmış hisleri taşıyan manzumelerle yapabileceği hakkında bizde ümitler uyandırabilmiştir. Bazı mısraların samimi ve hissedilmiş olduğu katiiyetle belli olmaktadır.

Meselâ:

“Razıyım sen gel de herkes gibi gel”

“Şu hayata pembe bir tül

Hatıralar... Hatıralar...”

gibi mısralarındaki gibi...

“Demlerin Tezadı” bir koz değildir, şairinin iftiharla göstereceği bir eser de değildir.

Bu kitap bizim için ancak bir ümit kıvılcımıdır.

A. M. Canevi kitabına, Edebiyatı Cedidecilerden kalma böyle “şairane” bir isim koymakla, genç bir şaire uymayan bir hareket yapmıştır.

Bundan başka kitaptaki birçok manzumeler, eskiden beri bildiğimiz, duyduğumuz mevzu ve hisleri taşımaktadır.

Sonra aruzla şiir yazıp neşreden bir genç şaire 1942 senesinde rastlanabileceğini hiç düşünmemiştik.

A. M. Canevi’nin ilerde bu ilk adımındaki yanlışlığı düzelteceğini umarız.

Bu sözlerimizle genç şairin hevesini ve sanat aşkını kırmak istemiyoruz, ilerde kendisinin daha iyi eserler vereceğini ümit ediyoruz. “Demlerin Tezadı” bizce bu ümidi vermeye muvaffak olmuştur.

Zakkum Çiçekleri

“İzdirapdan doğdular şiirlerim acıdır

Mısralarımda elem, ilhamın kırbacıdır”

diye başlayan genç şair bize elem ve ızdıraplarından bir buket yapıp uzatmaktadır.

Genç yaşında gözlerini daimî olarak kapayıp, sonsuzluk âlemine intikal etmiş bulunan şair derin hislerine bizi ortak yapmaktadır.

Bu genç adamın ismi Mazlum Kenan Köstekçi'dir.

Bir gün bir selvinin gölgesinde son rüyalarını yaşatmakta olan merhum Mazlum Kenan hastalığı esnasında ölümü, kendisini düşünmüş ve bunları şiirde yaşatmıştır:

ŞAMDAN

“Bileklerimden sarkan sapsarı ellerimi,
Gördükçe gözlerime inanmaz oluyorum.
Bu hasta yatağında, yıkık emellerimi,
Hüzünle düşündükçe sararıp soluyorum.

Bu on sarı parmağı son günüme saklayıp,
Camlaşan gözlerimle onlara bakacağım.
Son bir hızla ruhumu teper de kucaklayıp,
On kollu şamdan gibi başımda yakacağım...”

Bu satırlarda biz genç şairin duyduğu hisleri anlıyor, derdine yoldaş oluyoruz.
Genç yaşında bir mum gibi eriyen Mazlum Kenan eserini göremeden ölmüştür.
Onun hatırası önünde hürmetle eğiliyoruz.

1.13. Edebî Mektuplar

1.13.1. Birinci Mektup (1920)

Abdülhak Hâmid [TARHAN]

“Biraderim Ahmet İhsan Bey’e.

Millî bayramımızı tahib eden dinî bayramı tebrik ederim. Mektubunuzu ve resminizi aldım, öptüm, okşadım. Beni unutmayan en sevgili dostlarımdan birisinin resmi; memnun oldum ama o ameliyat havadisıyla seyahat ve istirahat ihtiyacı haberleri biraz canımı sıktı. İnşallahüteala kariben tamamıyla iadei afiyet edersiniz de matbuata, ilme, sanata, edebiyata, müteallik hidematı vatanperveranenizi devam ile idamei muvaffakiyet edersiniz.

Tebdili havadan avdetinizden sonra nüshai mümtazei musavvereye arzı mevcudiyet ederim. İsterseniz. (Finten) in alt tarafı basılsın, (Aşîyan) sahipleri basacak olurlarsa sizden müsaade almalarını da yazmış bulunuyorum. Ah birader! “Osmanlılar senin asarını bekliyor” diyorsunuz. Fakat inkılabı ahir esnasında o asarın sahibini arayıp soran olmadı. Kadirşinas ve hakşiken Hariciye nezareti maaşımdan “11.000” altın kuruş kesmekle beraber Brüksel’i üçüncü dereceye indirmek suretiyle beni manen de tezlil etti. Birtakım öküzleri, keçileri büyük elçi yaptı. Beni evvelkinden beter bir hâle getirdi, ses çıkaran olmadı. Hürriyet yolunda her şeyi feda ederim. Lakin o hürriyet yolunda vaktiyle çalışmış olanları da hükûmet feda etmeli miydi?.. Her neyse, şu yüzden hasıl olan usreti maişet beni kalemimle telafîi mafata mecbur ettiğinden İkdâm’a (Zeynep) i “100 liraya sattığım gibi Aşîyan sahipleri ile de bu kabilden mukavelatta bulundum. Refikamın ikamete mecbur olduğu bu karlı buzlu dağlarda bir masraf kapısı daha açıldı. Allah yardımcınız olsun.

Hassaten gözlerinizden öperek sizi Hakk’a emanet ederim.

Müstak ve minnettarınız Abdülhak Hâmid

1.13.2. Gönderilmemiş Mektuplar: Sonbahar

Cavit YAMAÇ

Seni içimde boylu boyunca yaşatan bilmem kaçınıc sonbahar...

Hâlâ yalnız ve taşra yağmurları kadar sessizim. Bu saatte yazacağım bütün mektuplar ne kadar hazin olacak...

Benim ısıklarla dolu hayatımdan uzak kalsaydın ne iyi olacaktı May. Bana, bir keder daha az vermiş olacaktın. Şimdi, gidişinde bıraktığın ayak izlerinin, bana kafa tutuşunu duymazdım belki...

Her tarafta sen varsın May. Sen ve sonbahar. Şu hazin sonbahar yağmurunda da dile gelen ben...

Benden o kadar uzaksın ki seni her an hatırlamamak kabil değil... Benden yıldızlar kadar uzaksın ve eğer bana bir mum vermiş olsan, yıldızları birer birer söndürebilirim...

Gözlerin hâlâ sonbaharda parıldıyor mu May?

Bilmem, küçük kasabada, hâlâ pencereni kollayıp senin için şiirler yazanlar var mı may?

Ben, o kasabanın yalnız senin portrenle montajını düşünebiliyorum.

Ve seni düşündükçe panayıra giden hasırcıları, rıhtımın serseri Sezai'sini, baştan aşağı şiir olan parkı, bana acılar veren uykusuz gecelerimi, sana "şair" imzasıyla gönderdiğim balo postalarındaki sersemce yazılmış şiirlerimi hasretle, sevgiyle hatırlıyorum...

May, fakat sahilde bulunduğumuz senelerin hatırası?..

Hâlâ namütenahi seyahatler tasavvurlarım var...

Sonbaharda, günlerinin üzerine çiğ düşerken, bunları sen de düşün...

Şimdi ben, büyük bir şehrin, dedikoducu bir muhitinde, hiçbir şey düşünmeden sabahlamaktayım...

Bu şehirde, Verhaeren'e şiir yazdırabilecek motifler yok... Bu şehirde şairler fiskosla meşgul. Büyük aşklar, namütenahi yalanlar da yok burada... Yalnız, harikulade sonbaharlar var...

Onları methetmeli May...

Çünkü her sonbahar, bir diğerini, bir geçmiş olanı yaşatır bize....

Kapıda bir araba durdu ve gece ona binip, uzaklaştı...

Şimdi, şehir her günkü hayatına daldı...

Ben mektup yazıyorum... Sen, bütün şiir yazdığım geceler ve sevdiğim şairler
dilimde. Bu sonbahar da anmalıyım, bunu da methetmeliyim, bunun için de bir şiir
yazmalıyım...

SFU, C. 92, No. 2405, s. 219, 226

1.14. Gezi Yazıları

1.14.1. İstanbul'dan Hatay'a

Halit Fahri OZANSOY

Uzun, çok uzun yıllardan beri Anadolu'da geniş bir seyahate çıkmamıştım. Şimdi on dört gün süren bu seyahati yapmış bulunuyorum. Bu, aşağı yukarı, benim için gençliğime avdet gibi tatlı bir his oldu. Hâlâ tesiri altındayım.

Bu seyahatim İstanbul'dan Ankara'ya gitmekle başladı. Bir gece Ankara'da kaldım ve Basın Kurumunun toplantısına iştirakten sonra, ertesi gece, saat on ikiye on kala hareket eden Toros Ekspresi ile Hatay yolunu tuttum.

Orta Anadolu'yu hayranlık dolu gözlerle geçtim. Sonra Toroslar ve nihayet İskenderun... İskenderun'a gece vasil olmuşum. Hemen hareket üzere olan bir otobüse atlayarak Antakya'ya gittim.

Antakya'da iki gece... Sonra dönüşte Adana'da, Isparta'da ve İzmir'de iki gece... İşte seyahatimin umumi bilançosu... Fakat ne zikzaklı yol ve ne engin tahassüsler.

Bu seyahat, her trende pek rahat geçti diyemem. Trenler çok kalabalık ve yerler azdı. Çok yerde üçüncü bilet hamilleri birinciye doluyorlardı. Fakat bütün bu sıkıntılara, hatta uykusuz geçen gecelere rağmen, manevi kazancım bana her meşakkati unutturdu.

Anadolu ne ilhamkâr toprak... Onun göğsüne atılan her Türk, muhakkak ki yenileştiğini, uyuşukluklarından silkindiğini ve dipdiri bir uzviyet hâlinde hayata büsbütün başka nazarlarla baktığını hisseder. Ben işte bu mucizenin kendi benliğimde de belirmediğini derinden duyanlardanım.

Önce şunu kaydedeyim; Anadolu mesut ve şendir. Köylü, eski rejimlerin dertlerinden sıyrıldıktan sonra refaha kavuşmağa başlamış, hatta bazı yerlerde bu refah servet kelimesiyle ifade edilebilecek bir hâl almıştır. Trenlerde ihtiyarlar gördüm ki, iki ellerini göğse kaldırarak Cumhuriyet hükûmetine dua ediyorlardı. Hatta içlerinden biri:

-- Neydi, efendim, dedi, vaktiyle o padişahlar?.. Yok Sultan Mehmet'miş, Sultan Reşat'mış!.. Saçma şeylerdi bunlar!.. Biz insanlığımızı ancak şimdi anladık.

Gençlere gelince, o karanlık devirlerin hikâyesini bile hayret dolu gözlerle dinliyorlar. Çünkü onlar, yalnız Cumhuriyetin çocukları, yalnız bugünün çocuklarıdır. İnkılâbın içinde doğmuşlar, büyümüşler ve binbir feyzinden istifade etmişlerdir. Bu nesil, bugünkü Türkiye kadar yarınki Türkiye'nin de en kuvvetli temelidir.

Köylünün bir de asker cephesini Anadolu'nun içinde görmeli! Kahraman Mehmetçiklerin yürüyüşlerindeki metanet, bakışlarındaki mertlik ve başlarındaki yükseklik karşısında Türk olup da iftihar ve heyecan duymamak kabil mi? Onları, yüce dağlarımızın şahikalarını seyrederken duyduğum coşkunluğa benzer ve belki daha engin bir incizapla seyrettim ve hayallerini, en aziz hatıralarım arasında göz bebeklerime nakşettim. Şimdi yürümek ufuklarında yalnız onların tunçtan çehrelerini görüyorum ve hiçbir düşmanın tehdide cesaret edemeyeceği bu sevgili toprakları itimat ve emniyet dolu bir şevkle kutluluyorum.

Hatay'da iki gün içinde bir tarih kadar geniş ve renkli saatler yaşadım. Asi Nehrinin uğultusu, havada dalgalanan portakal kokuları içinde, bana, bu şehrin ve bu mıntıkanın ızdıraplı yıllarını acı acı düşündürdü. Hamdolsun şimdi o kadar günler geçti, Hatay ülkesi tekrar öz sahibine kavuştu ve Asi nehri, onun için, şimdi şad ve mesut akmaktadır.

Antakya'nın meşhur çağlayanları karşısında geçirdiğim tatlı heyecanlı dakikaları da unutamam. Yalnız o anı tekrar tekrar yaşamak için Antakya'ya bir ikinci, bir üçüncü seyahatten de usanacak değilim. Sonra müzesinin zenginliği de kayda değer. Ne nefis mozaiklerle dolu bir müze! Hiçbir tarih sahifesi, Antakya'nın bu müzesi kadar insana canlı bir ders veremez. Orada, bu kaybolmuş mozaik sanatının bir zamanlar ne harikalar yaratmış olduğuna gözlerimle şahit oldum.

Antakya'ya gece karanlıkta gittiğim için, Amik Ovası ile gölünü, ancak iki gün sonra gündüz otomobille dönerken seyredebildim. Mükemmel asfaltın sert virajlarla döne döne dağlara tırmanan yolunda otomobilin penceresinden aşağılara bakan gözlerimin önünde gittikçe bir harikalar diyarı açılıyordu. Amik Gölü dağları çatlatmış gibi gittikçe genişliyor, kabına sığamıyor, bulutlara yükseliyordu. Biz de onunla beraber, göklerin ve bulutların mahluku olmuş gibiydik. İki saat süren bu dağ yolculuğunun tadını unutamam ve imkânı yok hakkıyla anlatamam. Buna ya Pierre Loti'nin, yahut Refik Halit'in kalemi gibi bir kalem lazımdır. Bu tabiat haşmetinin karşısında değme ressamın fırçası bile kolayca kımıldayamaz.

Gerek Antakya'da gerek İskenderye'de ve Adana'da mevsim, tam manasıyla bahardı. Sıcak, tatlı bir hava ve insan belini aşan ekinler... Bütün o baharın sıcaklığından ve berraklığından sonra İstanbul'a ilk döndüğüm gün, tekrar sisli ve bulanık hava ile karşılaşınca, tabiatın bu tezaadına karşı doğrusu hayretten kendimi alamadım.

Isparta, mütevazı bir şehir... Daha doğrusu bir tabirle büyük bir kasaba... Kadın ve çocuk, halı ipliklerinin üstüne eğilmiş çalışıyorlar. Fakat kazançları pek azdır. Bugünkü hayat pahalılığında bile gündelikleri en fazla yirmi beş kuruşa çıkarılabilmiş... Bunları düşünmek ve bu fena hayat şartını biraz gidermek, diğer şehirlerdeki refahı bu kasabaya da getirmek lazımdır. Yolda trende rastladığım Uşaklı bir kumaş fabrikası sahibi ile konuştum ve ona amele yevmiyelerinin miktarını sordum. Bana cevap olarak:

— En az yüz yirmi beş kuruş! dedi.

Zihnimi hâlâ bu muammanın içinden kurtaramıyorum. En az yüz yirmi beş kuruşla en çok yirmi beş kuruş arasındaki fark, tezatların tezadı sayılabilir.

Ne yazık ki seyahat günlerimin sayılı olması yüzünden, vakit bulup da bu defa Isparta'nın bağlarını göremedim. Bir başka fırsatta bunu kaçırmak istemem.

Seyahatimde son uğrağım İzmir'di. İzmir'e gece yarısı varmışım. Ertesi gün pazardı. Karşıyaka'da misafiri olduğum bir dostumla beraber, şehrin bazı yerlerini, bilhassa rıhtımı ile fuar sahasını dolaştım. En son tam yirmi yedi yıl evvel gördüğüm bu şehir, Yarabbi, ne kadar değişmişti! Kendimi âdeta bir Avrupa şehrinde sanıyordum. İnkılabın mucizesi buradan ne kuvvetle geçmiş ve ne derin izler bırakmıştı!

Şimdi, tekrar İstanbul'a döndüğüm şu günlerde, içimi güneş dolu hissetmekteyim ve ilk fırsatta bir Anadolu seyahatine daha can atmaktayım. Çünkü bir kere bu yola düşenler ve bu yola alışanlar, bir daha kendilerini bu zevkten alamazlar. Ve bu zevk, zevklerin en büyüğüdür. Ana yurdun içinde geçen günler kadar bizim millî imanımızı kuvvetlendirecek başka ne sihir vardır? Orta Anadolu'da Erciyeş'in heybetli destan manzarası karşısında böyle düşünmüştüm, Torosları geçerken de Adana'dan geçerken ve hele Aydın yolu ile İzmir'e gider ve Afyon yolu ile dönerken de hep böyle düşündüm. Bu düşüncem şimdi, bir Türk olarak, hayatta en büyük kuvvetimdir.

1.14.2. Yolculuk Mektubu (Lausanne'dan)

Samim KOCAGÖZ

Dünyayı görmeye gidiyorum. Fakat, -Istrati- den bambaşka bir şekilde... Onun insanları hâlâ yeryüzünde mevcut. Hâlâ diyorum. Çünkü bu insanların dünya durdukça eksileceğine hiç inanacağım yok; iyiler iyi, kötüler kötü... İnsanın kafası kızıp, hiç olmaz ise dünya yüzünde sadece kötü, hayvan gibi insanlar kalsın da büsbütün birbirlerini rahatça yesinler, diyeceği geliyor.

Türkiye'den hareket edip, İsviçre'ye varıncaya kadar geçtiğim yerlerde gördüğüm manzara, iyi ve kötü insanların bütün ele başları yine kötü insanlar olduğu kanaatini bende hasıl etti. Yol boyunca gördüğüm herkesin elinde silah vardı...

Tabii bazıları mazur sayılır, çünkü, kendini müdafaa için silaha sarılmış!

Pencereden mamur yurtları, yeşil ovaları, mağrur akan nehirleri ve her şeye boyun eğmiş, mütevekkil, tarlasında çalışan insanları seyrediyorum. Demiryolu boyunca döşenmiş bütün bu güzel yurtların, bu güzel manzaranın üzerinde bir ölüm havası estiğini hissediyorum.

Balkanlar, bana, güneşli bir günde, yeşil ağaçların altına oturmuş, huzurlu, sevgilisini kaybetmiş bir kız gibi göründü.

Şimdi trenim Tiryeeste'ye, oradan Venedik'e koşuyor. İtalya'nın sihirli, şairlerin sevdiği havasını, güzelliğini, yine şairlere hak vererek hayran hayran seyrediyorum. Kompartımanda üniformalı bir İtalyan var. Bana, işte diyor, harp içinde İtalya!

Ne demek istediği malum. Fakat benim gördüğüm İtalya, harp dışındaki İtalya.

Bulgarları, Sırpı, Hırvatları ve İtalyanları yerli yerinde, memleketlerinde gördüm. Bu milletlerin, ayrı ayrı bazı fertleri ile görüşmek imkânını elde ettim. Öteden beri inandığım bir hakikatin doğruluğunu gözlerimle görmek, olduğu gibi hissetmek bahtiyarlığına erdim. Kötü millet, kötü memleket yok. Dünya yüzünde böyle bir şey olamaz. Dünya yüzünde iyi insanlar, kötü insanlar var. Yoksa, her geçtiğim yerde çocuklar, Türkiye'de olduğu gibi çelik çomak oynuyor, trende bulunanlara el sallıyor...

SFU, C. 95, No. 2460, s. 13

1.15. Makaleler

1.15.1. Fecr-i Âti: Fecr-i Âti'de Nazım -Haşim'in Şiirlerindeki Âlem- Son Söz XXIII

Cahide BAŞOL

Haşim, Fransız sembolist şairlerini okudu, münekkit Remy de Gourmont'un fikirlerini benimsemedi ve tabir caizse hazırlığını "Mercure de France" mecmuası neşriyatında yaptı. 1908'den sonra sembolik şiirlerini muhtelif mecmualarda neşre başlayan Haşim, derhal nazarı dikkat celbetti. Onun Servetifünun'da çıkan Emile Verhaeren adlı makalesinden aldığımız satırlar, sembolizmin tarifi hakkında R. de Gourmont'un fikirlerini nasıl kabul ettiğini ve Verhaeren'in şiiri nasıl gördüğünü anlatması itibarıyla mühimdir.

"Sembolizm efkâr mücerredenin temsil ile ifadesi demek olmakla beraber aynı zamanda (edebiyatta şahsiyet, sanatta serbestî, kavimdi gayri kafiye'nin terki, hüsne, teceddüde hatta garabete doğru bir meyil)¹²⁹ suretinde tarif olunabilir.

Verhaeren'in şiiri bu tarife tamamı ile mutabıktır.

Onun şiirlerinde "**Sema** bildiğiniz sema değildir; etrafınızdaki sular" aksi eham gurup ile titreyerek mahmur ve püç ahenk cereyan eder.

Rüzgar sizinle konuşur. Sükût sizi dinler. Eşcar, feyzi hayatı, zevki gurur ve uzleti size tekrar eder. Gümüş böcekler, ziya çiçekler, size bir zarfı mehasinde gizlenmiş hayata raptolunmak için, taze bir ümit takdim ederler. Silsileyi merasim, şuh ve serseri bahar, baygın ve sevdaperver yaz, mamur ve mütefekkir hazanı, sonra kış, vahşi ve çılgın kış görülür.

Bütün sembolistlerde görüldüğü gibi Verhaeren'in de sâtı ilhamı gece ile iptida eder. Akşam üstü geniş ovaların, yolların, tepelerin şecer ve haceri üzerinde tekâsüf eden eflatun sis Verhaeren'in rengi eş'arını teşkil eder.

Haşim de bütün bunları benimsemiş görünür. Onun da "suyu bir uyku neşidesi okuyan gümüş böcekler"i bizimkinden bambaşka mevsimleri vardır.

Haşim'in ilk devrelerdeki şiirlerinde lisan Edebiyatı Cedide lisanıdır. İfade Fikret'in vardığı pürüzsüz ve mükemmel şekilden uzaktır. Yer yer vezin ve kafiye laubalilikleri görülür. Mesela Haşim "mahfuzum" ile "ölüm"ü, geniş ile "toplamaş"ı hafiye yapmakta beis görmez. Fakat teknik cihetlerinin zayıflığına mukabil "şiir" tarafı çok kuvvetlidir.

¹²⁹ "R. De Gourmont'un tarifi." (SFU)

Haşim'in (1912-1908) arasında yazdığı ve bir kısmını 1921'de "Göl Saatleri"nde topladığı şiirlerinde bazı serbest nazım denemeleri de görülür. Serbest müstezat ismini verdiği¹³⁰ bu nevide fazla ısrar etmemiştir.

Haşim'in bizimkine benzemeyen bir âlemi vardır. Bu âlemde öğleyin:

"Yeşil nurlarda büyük inciden çiçekler uçar,
Gümüş böcekler okur âlem bir neşidei kâp"

"Yollar" adlı şiirde onun bir hayal beldesine, bir ideal beldeye hasret çektiği görülür:

"Bir lâmba hüznile
Kısıldı altın ufuklarda akşamın güneşi;
Söndü göllerde aksi girye-veşi
Gecenin avdeti sükûnile...
Yollar
Ki gider kimsesiz, tehi, ebedi,
Hep birer hattı pür-sükût oldu
Akşamın sinei gubarında.
Onlar
Hangi bir beldei hayâle gider
Böyle sessiz ve kimsesiz şimdi?"

Haşim kendine sorar:

"O belde
Hangi bir kıt'ayı muhayyelede?
Hangi bir nehri alûr ile mahdut?
Bir yolun yer midir? veya mevcut,
Fakat bulunmayacak bir melâğı hülya mı?"

Sonra buna cevap verir:

"Uzak
Ve mavi gölgeli bir beldeden cüda kalarak,
Bu nefyü hicre müebbet bu yerde mahkûmuz."

Haşim, ömrüm yalnızlığını bütün kuvvetiyle duymuş bir şairdir. "Şehi nisan" bunu ifade eden satırlarla doludur. Bu şiirde Haşim'in ruhunun bütün bedbinliği görülür:

"Hep çift idi karşımda: kamer, encümü eşcar

¹³⁰ "Bu şiirleri "Göl Saatleri"nde bu isim altında toplamıştır." (SFU)

Bendim yalnız ordaki bi hemşeri bidar;
Durgun suya baktım ve dedim: Ah! Ölebilsen,
Mâdâm ki yok ağlıyacak mevtime kimsem...”

Bu devremin Ahmet Haşim’in asıl “Göl Saatleri”nin küçük tasvirlerinde aramak lazımdır. Haşim o zamana kadar Türk edebiyatında görülmemiş nadir ve müstesna bir ruh hâletinin mahfazası olan bir peyzajı ne bir tabiat görüşünü şiirimize getirmiştir.

“Gurubu hun ile peyverde-ruh olan kuşlar
Kızıl kamışlara, yakut âba konmuşlar;
Ufukta bir seri maktuu andıran güneşi
Sükûtu gamla yemişler ve şimdi doymuşlar.”

Haşim sembolisttir. Hülyasını etrafa, günün, saatin, mevsimin değişikliklerine sirayet ettiren Haşim, içtimai bir mevzuda şiir yazmak istediği zaman bile aynı sembolist **nesçi** kullanır. Mamafih sanatında içtimai ilhamlar o kadar az ve kapalıdır ki bazen şiirinin maşerî olduğunu haşiye ile anlatır.¹³¹

Haşim, hece vezni cereyanları kuvvetlendikten sonra da aruzu bırakmamış, fakat Yahya Kemal’le başlayan dostluk tesiriyle terkipli lisanını terk ederek bize sembolik şiirlerin pek zarif numunelerini vermiştir.

Fecr-i Âti devrinde hakkında çok büyük ümit beslenenlerden biri de Emin Bülent’tir. Daha mektepte iken şiirle meşgul olan Emin Bülent gittikçe tekâmül etmiş ve bize “Gurur” adlı şiiri verdikten sonra artık susmuştur.

Emin Bülent’in Edebiyatı Cedide diliyle yazdığı şiirlerinde vezne ve lisana tasarruf ettiği, objektifliğinin kuvvetli olduğu görülür. Vatanî hislerin nazımla ifadesine ehemmiyet vermiştir. Girit İsyanı üzerine yazdığı “Kin” manzumesinin.

“Garbın cebini zâlimi affetmedim seni.

Türküm ve düşmanın sana kalsamda bir kişi.”

Mısraları bugün bile bazı hafızalarda yaşanmaktadır. Emin Bülent şimdi şiir yazmakla meşgul olmuyor. Yalnız 1937’de Cumhuriyet gazetesinde (Hatay’a Selâm) isimli bir manzumesi çıkmıştır.

SFU, C. 91, No. 2372, s. 138, 143

¹³¹ “Evim. İlk defa (Resimli kitap. 1324. 1. 52) de neşrolunmuştur.” (SFU)

1.15.2. 52 Yıllık “Servetifünun”dan Tedailer

Cemalettin SERVER

Servet, zenginlik demektir ve herkesin aradığı bir şeydir. “Servetifünun” terkihi bugünün Türkçesiyle “Fenlerin serveti yahut fenlerin çokluğu ve olgunluğu” olsa gerek. Kelimenin manası, biraz daha geniş tutulursa maneviyat nevinden şeylere de ıtlak olunabilir. Eli kalem tutanların bugünkü piri sayılan Ahmet İhsan, ihtiyar mecmuasına bu ismi seçerken millî kültür ve fikir dünyasına böyle bir servet kazandırmak gayesini gütmüş olacak.

Zira her mütefennin, mensup olduğu milletin serveti sayılır. Ömre “Halef” olan ilmî ve ebedî servetler ise kendinde “fena” mukadder olmayan, varlığı sonsuz ve ölümsüz olan servetlerdir ki fennin kazandırdığı mahsullerdir. Mecmuamız yarım asırlık bir ömre malik bulunmakla yalnız itibari bir isim ve bir izafet olmaktan ibaret kalmamış; ellerde ve dillerde dolaşan meşhur “Servet”iyle kıymet ve muvaffakiyetini ebedileştirmiş, Türk irfanı ve matbuatı tarihine haklı ve şerefli bir “Servet” olarak geçmiştir. Meğer “isimler gökden idermiş” sözü ne doğru söylenmiş!..

Hangi manada olursa olsun Servet için iktisat lazımdır.

İktisat ise “Vakit nakittir!” esasına riayet etmekle olur. Sözde ve yazıda az konuşup çok fayda vermek lüzumun hatırlatır. Bunun için “Kıllet-i Kelam” hikmet ve düsturuna pek ehemmiyet veren Sofiye ricali ve onların murakıbbı olan arif ve kâmil kişiler, “az söz, öz söz” kaidesini tamamen benimseyerek bunu her işte formül ve metot ittihaz etmişlerdir.

Ahmet İhsan “Mekteb-i Mülkiye” den yetişmedir ve oranın en eski mezunudur.

Türkiye’de “İlm-i Servet”, yani bugünkü adıyla “İktisadiyat” dediğimiz ilim, en önce “Mekteb-i Mülkiye”de tedris olunmuştur. Buna dair neşredilen ilk eser, “Mebâdi-i İlm-i Servet-i Mîlî” isimli mühim bir kitaptır ki “Sakız Ohanes” denizlen “Sakızlı Ohanes Efendi” nin himmetiyle yazılmıştır.

“Sakız Ohanes”, gayet mahcup, müeddep, fazıl ve nazik bir zat olup “Mekteb-i Mülkiye” de “İlm-i Servet” ve “Usul-i İdare” okutmuştur.¹³²

1887’de “İlm-i Servet” hakkında neşrettiği kitabı, beş “bab” ve otuz sekiz “fasıl” üzerinden iktisadi bahisleri gayet vakıfane olarak inceden inceye tahlil ve izah etmektedir;

¹³² “‘İlm-i İktisad’ ı derinden derine bilen ve öylece tedris eden mükemmel bir hocaymış. Güzel ders taktırir eder, talebeye rıfk ile nezaketle muamele eylermiş. Türk harsına hakkıyla ve layıkıyla intibak etmiş olduğundan kendini Türk sanmamak müşkülümü. Türk dilini ve edebiyatını gayet iyi bildiğini ve hakikaten mükemmel yazdığını eserlerinde görüyoruz. Sultan Hamit zamanında ‘Divan-ı Muhasebat Müddeiumumiliği’ ve ‘Hazine-i Hassa’ nazırlığı yaptı, en sonra ‘vezir’ oldu. ‘Nefis Sanatlar’a ve ‘hiyeroglif’ yazısına dair ufak lakın kıymetli bir ‘Mecelle’ dahi vücuda getirmiştir ki bugün bile emsalsizdir. ‘Vakit nakittir.’ sözünün Türkiye’de ilk mürevvici ‘Ohanes Paşa’ imiş.” (SFU)

kıymetli ve ehemmiyetli malumat verir. Aynı zamanda “İktisad-ı Kelam” a riayet olunarak az sözle çok mana ifade eden seyyal ve çekici bir üslubu vardır. Müellifin mali ve iktisadi ilimlerde harikulade bir iktidara malik olduğunu göstermektedir.

İşte Türk matbuatının bugünkü neşriyat âleminin en eski gazetesi; fikir, sanat ve edebiyat mecmuası olan “Servetifünun”un ak saçlı sahibi, bu kitaptan ders almıştır. Bilahare hocası gibi “Servet” isimli ufak bir risale neşreden Ahmet İhsan, her kazancın mutlaka sa’y-ü servetle olacağını pek iyi öğrenmiş ve bu bilgisini her işte rehber ve düstur ittihaz ederek gazeteciliğe ve matbuat âlemine atılmıştır. Mecmuasına intihap ettiği ismin her manasıyla ilmî ve amelî icaplarında kudret ve liyakat göstererek bugünkü elli iki yıllık emekli bir mazinin şerefli ve eşsiz tarihiyle öğrenmeye hak kazanmıştır.

Kolaylıkla erişilemeyen bu saadetin sırrı, hikmeti ise ancak kitabın gösterdiği yollara imtisal ve tavsiyelerine riayet etmekten ibaret olmuştur.

İşte birkaçı ve esaslı olanları:

- 1- İnsanın muhafaza’i nefsi için çalışmakla mükellef olması ve her türlü ihtiyacı mücerret çalışmakla ifa edebilmesi lazımdır...
- 2- İstihsâl-i Servet, insanlarca faydası olmayan şeyleri nafi ve kıymettar eylemek yahut bir şeyin zaten haiz olduğu faydasını ve kıymetini arttırmaktan ibarettir.
- 3- “İlim-i Servet’in ehemmiyet ve muhasenâtı yalnız eşhas ve milel-i münferideye münhasır değil, umum milel ve ekvama yani bilcümle heyeti beşeriyeye şamildir. Edebiyatı Cedide’nin yegâne mektebi olan “Servetifünun” yarım asırlık adında işte bu hakikatleri taşıyor.

1.16. Sinema Eleştirileri

1.16.1. Bir Filmin Gecikmiş Bir Tenkidi: Kıskanç

Enver Naci GÖKŞEN

Epeyden beri hazırlık dedikodularını işittiğim daha sonra da uzun reklamlarını gördüğüm son Türk filmi “Kıskanç” ı İstanbul’da bulunmadığım için nihayet geçen hafta görebildim. Filmciliğimizin son eseri olduğu için mevzu, sanat teknik bakımlardan evvelkilerden daha gelişmiş göreceğimi umduğum “Kıskanç” ın seyrinden sonra adeta üzüldüm.

Senaryosunun muharriri bile bildirilmeyen bu film de birçok filmlerimizdeki gibi hayal sukutları, ihanetler, zinalar, tereddütler, bedbinliklerle dolu idi. Artistlerinden başka “kendimiz” olan bir şey göremedim.

Bir hayli lüzumsuz sahnelerle uzatılmasına rağmen kısılıktan kurtulamayan film bir aile faciasını canlandırmaktadır:

“İyi bir erkek ve baba olduğu hâlde karısının ölümünden sonra hizmetçisi Nuriye ile evlenerek değişen Cemil Bey’in karısı ile kavgasından, yolsuz hareketlerine sinirlendiği karısının üzerine ateş etmesinden başlar. Kurşunlar boşa gider. Cemil Bey kendine geldiği zaman, hayatına kastettiği karısının bütün arzusunu yerine getirmekle kendini affettirebileceği fikrisabitine kapılır; arkadaşı ve karısının aşığı İhsan Bey’den borç alarak karısının israflarına kapar. Nuriye, buna rağmen, kocasına birçok kimselerle ihanet etmektedir. Cemil Bey, İhsan’dan şüphelendiği hâlde susar. Çünkü isyan edecek kudrette değildir. Kızını evinden kovar. Şefika yine babasına acımaktadır. Avukat çıktığı zaman onu kurtarmayı düşünür. Cemil Bey’in dürüst eski kâtibi Kemalle sevişen Şefika beraber kurtarma çareleri ararlar. Cemil Bey, bir skandaldan sonra bardan çıkan karısını takip eder, İhsan’ın evine girer karısı gittikten sonra karşılaştığı İhsan’ın “Cürmü meşhut yaparak para koparmak mı istiyorsun?” demesi üzerine onu öldürür ve teslim olur. Mahkemede karısını ele vermek istemez, bütün cezaya boyun eğer, kızı babasının cinayetinin mücbir sebeplerini mahkemede anlatırken o, mukavemet eder ve bu sırada geçirdiği buhran çektiği azap, heyecan ölümüne sebep olur.”

Kısacası bir ihanet hikâyesi... Filmin ismi neden kıskanç olmuş bir türlü anlayamadım. Cemil Bey bir ruh sefaleti olan adi kıskançlığa, kuru şüpheye kapılmış bir kıskanç değildir. Onun aczine, karısının ihanetlerini hazmetmesine acıyoruz, fakat

kızmıyoruz. Çünkü bayağı bir kıskanç değil, bir acizdir. Filmin ismine rağmen kıskançlığın tezahürleriyle değil, genç, aşüfte bir karısı olan ihtiyar bir adamın aciz, şaşkın ve hasta psikolojisiyle karşı karşıyayız.

Karısından sadakat bekleyen bir kocaya “kıskanç” damgasını ne hakla vurabiliriz!.. Türk topluluğunun “ar damarı çatlamış” değildir; böyle bir adamı “kıskançlık”la itham edecek yerde, acır...

Bu filmin temsil tarafını ele almamakla beraber mühim olan (Şefika) rolünün donukluğuna işaret etmeden geçemeyeceğim. O, eerbezeli bir avukattan ziyade pısırik bir kızcağızdır. “Baba! Baba!” değişlerindeki soğukluk göze ve kulağa hemen batıyor.

Filmcilik sanat ve sanayimizin zengin olduğunu iddia edemeyiz. Cumhuriyetten sonra çıkan filmleri senelere taksim ederek yılbaşına aşağı yukarı bir film düşer: Bunların ikisi polisiye (Kaçakçılar, Yılmaz Ali), üçü hamasi Bir Millet (Ateşten Gömlek, Ankara Postası, Uyanıyor), üçü facia (İstanbul Sokaklarında, Şehvet Kurbanı, Kıskanç), üçü santimental (Aysel, Allah’ın Cenneti, Taş Parçası), geri kalan dokuz tanesi de vodvil ve komedidir.

Senede bir film... Herhâlde fazla bir şey olmasa gerek... Miktar ve sayı azlığından şikâyet etmıyoruz. Bu belki maddî imkân meselesi. Fakat kalite üzerinde durmak hakkımızdır. Mademki sık sık film çeviremiyoruz, bari çevirdiklerimiz özlü, yerli ve Türk olsun. Orada Türk aşkını, Türk ruhunu, Türk benliğini, Türk olan her şeyi görmek iştiahtayız. Her şeyi “bizim” olan Türk filminin hasretini acı acı çekmekteyiz. Bu ihtiyaç giderilmediği içindir ki halk Arap filmlerine akın ediyor.

Yabancı milletlerden alınan mevzuları Türk artistleriyle işlemekte Türk filmciliği namına bir kazanç değildir. Hasta ruhlu insanların, düşkün kadınların hayatlarını Manakyan melodram anlayışıyla filme memleket kültürü mikyasında faydalı olmasa gerek...

Yurttaşlarımızda yerli filmlerin en kötüsüne karşı bile küçük bir ilgi var. Sinemaya gitmek alışkanlığında olmayan birçok kimselerin bir yerli film bahanesiyle sinemaya gittikleri bir hakikattir. Anadolu’da bir yerde oynatılan bir yerli film hadise olur. Halkın duyduğu bu kadar derin bir alakayı ve sevgiyi körletmemek lazımdır. Tutunacak büyük film, halkın ruhunda izler taşıyan, Türk topluluğundan alınma eserlerden meydana gelecektir.

Şimdiye kadar çevrilen yirmi küsur filminden hangisine karakteristik bir tarafımız aksetti?.. Yoksa film sanayisinin faydalanacağı dekor, mevzu, tabiat elemanlarından mahrum bir yurda mı malikiz?.. Neden senaryo arandığı zaman bir kere olsun Hüseyin

Rahmi, Aka Gündüz ve diğer romancıların millî davada sempati ve antipati meselesinin hâkim olduğunu kuvvetle tahmin edebiliriz.

Sinema, sadece bir fizik oyunu değildir. Roman gibi, resim gibi onun da bir “şahsiyet” i vardır. Tecrübe ve yadırgama devrelerini çoktan aşması icap eden filmciliğimizin henüz millî bir karakter sahibi olmadığını itirafa mecburuz.

Devrinin hususiyetlerini taşıyan, gelecek nesillere intikal eden piyesler, romanlar, resimler olduğu gibi vesika değerinde filmlerimiz de olabilir. Fakat beylik mevzuları bir kenara bırakmak şarttır.

İşte bir misal: “Şehvet Kurbanı”nda cinsî hislerine kapılıp evini, barkını unutan, mahvolan bir baba ele alınmıştı. “Kıskanç” da da şehvetine kurban olan, hizmetçisini almak bahasına hayatını feda eden bir baba ile karşılaşırız. Filme çevrilmekte olduğunu işittiğimiz Yesari’nin “Sürtük” adlı karakter komedisinde de evine hizmetçi aldığı bir sokak sürtüğüyle evlenen bir insan var.

Görülüyor ki şu üç müteakip filmin mevzuları zenci halkaları gibi...

Filmdeki acılar kendi öz acılığını; neşeler, sevinçler ananevi neşemiz olmadıkça filmde her jest suni, her nükte sathi kalmaktan ileri gidemez. Ve film amilleri bugünkü anlayışlarında ısrar edecek olurlarsa büyük masraflara mal olduğunu söyledikleri filmlerin hiçbir kâr getirmediğini her zaman görecektir.

1.16.2. Sinema ve Sanat Dünyası: Türk Filmciliği ve Hazım

OK. SALİH

Türk sinemacılığının kuruluşundan beri beyaz perde üzerindeki rolleri ile milyonlarca insanın sevgisini kazanmış olan sayısı muayyen artistlerimizden en başta geleni şüphesi Hazım Körmükçü idi.

Senelerden beri çevirdiği birçok filmler ile bütün Türkiye’de ve hatta hariç ülkelerde tanınan Hazım, memleketimizin en kudretli komedyeni olduğunu filmleri ile de göstermiştir. Onun Türk sahnesinde en mühim bir yer işgal ettiğini anlatmaya hacet yok. Biz Hazım’ın Türk sinemacılığında oynadığı mühim rolü kısaca belirtmek istiyoruz.

Zamanımızda sinema, tiyatroyu bazı bakımlardan geride bırakmıştır. Filmleri milyonlarca insan seyrederek, hâlbuki bir tiyatro piyesinin seyircileri muayyendir. Bu yüzden sinema sanatkârları daha geniş bir seyirci kütlesine hitap ederler. Muhakkak olan noktalardan biri de sinema artistlerinin, tiyatro artistlerinden daha çok meşhur olduklarıdır.

Mazisi henüz pek yeni olan bizim filmciğimizde beyaz perde üzerinde birçok sanatkârları efkârı umumiyeye tanıtmıştır.

İstiklal harbinden itibaren kurulmaya başlanan sinemacılığımızın en iptidai şekilde çevirdiği filmler yeni sinema sanatkârlarımızı Türk seyircisine sunmaya başladı.

Müteakiben çevrilen filmler ile yeni isimler ve şahıslar beyaz perdede göründüler. Hazım bu isimlerin en başta gelenlerinden biri idi.

“İstanbul Sokakları” filminde oynadığı küçük rolde sinema sanatını iyice kavradığını gösterdi. Daha sonra başrollerini oynadığı “Karım Beni Aldatırsa” ve “Söz Bir Allah Bir” filmlerinde Vasfi Rıza ile birlikte senelerdir göremediğimiz kadar hoş bir komedi filmi yarattı.

Hazım ve Vasfi, bu iki isim daima beraber söylenmeye alışılmıştı. Bu iki müstesna komedi sanatkârının her filmi kahrkaha rekorları kırıyordu.

Hazım bundan sonra şu filmleri çevirdi: “Bir Kavuk Devrildi”, “Aynaroz Kadısı”, “Akasya Palas”, “Nasrettin Hoca”, “Allah’ın Cenneti”.

Bu filmlerinde üzerine aldığı her rolü muvaffakiyetle başardı. Her filmi bütün memlekette, yüz binlerce insan tarafından alkışlarla karşılanıyordu.

Hazım şöhretinin en büyük kısmını beyaz perde ile yapmıştır. Eğer o sadece “Şehir tiyatrosu artistlerinden” olarak kalsaydı ancak İstanbul şehri halkının muayyen bir zümresi

tarafından tanınan bir komedi aktörü olarak kalacaktı. Sinema Hazım'ı ölmez ve unutulmaz insanlardan biri yaptı.

Hazım Körmükçü, sinema artistlerimiz arasında beyaz perdede en muvaffak olanlarından biri idi. Fotojenikti, sesi mikrofona uyuyordu. Kamera karşısında, ekseri tiyatro sanatkârları gibi şaşırmıyor, sunileşmiyor, tabiiliğini kaybetmiyordu. Aynaroz Kadısı ve Karım Beni Aldatırsa gibi filmlerdeki rolleri hatırdan çıkmayacaktır.

Hazım Türk sinemasının yıldızlarından biri idi. Filmleri ile geniş halk kütlelerinin sempatisini kazanmıştı.

Türk filmciliği bir yıldız kaybetti.

Beyaz perdeden kudretli bir sanatkâr eksildi.

Senelerden beri filmleri ile bütün Türk milletinin sevgisini kazanmış olan Hazım Körmükçü'nün ölümü ile yetişmesi uzun zamana bağlı olan hakiki bir sinema sanatkârı artık sadece beyaz perde üzerinde yaşamaktadır.

1.17. Günlük

1.17.1. Bir Şiir Delisinin Defterinden

N. İlhan BERK

Hemen bütün sanat eserlerini edebî nevilere inhisar ettirmeyi adeta adet edinmişizdir. Okuduğumuz herhangi edebî parçayı hikâye, roman yahut şiir mi diye düşünürüz. Bütün bu nevilerin de bazı ölçülere göre kafamızda yerleri vardır. Bu yüzden onu bir sanata dahil ediveririz. Bu asırda bu şekilde bir endişe nedense ortadan kalkıyor demeyeceğim; fakat eskisi kadar zaruri bir vaziyet arz etmiyor. Başta Andre Gide'in eserlerini hangi neve dahil edebiliriz? Muharrire göre yalnız “Kalpazanlar” romandır, öbürleri için ne denirse densin diyor. Bana öyle geliyor ki XX'nci asrın dünya görüşünü en geniş ölçüde “Roman” içine alabiliyor; romanda eski anlayışından çok uzak olarak inkişaf etmektedir. Sebebinin de hiç şüphesiz “hayatî” olmak endişesi olduğunu zannediyorum. Hangimizin hayatı bir “bütün” arz etmektedir? Hâlbuki daha çok yakın zamana kadar bütün romanlarda mümkün mertebe tam bir hayat şekilli görüyorduk. Bunu ilk darbeleyen zannediyorum ki “Franz Kafka” oldu. Virginia Woolf'ı da bu meyanda sayıyorlar. Benim her nedense çok geç okuduğum, “Axel Munthe” in kitabı (San Mişel'in kitabı) söylemek istediğim şeyi bütün topluluğuyla arz ediyor. Bu kitaba ne roman ne hikâye ne de şiir demek imkânını bulabiliyorum. 25 lisana çevrilen bu kitaba münekkitlerin bazıları (Bir Doktorun Hatıraları), bir başkaları (Ölülerin Kitabı) demişler.

Kahramanı bizzat kendi olduğunu gizleyen muharrir, kendisi hiçbir şey söylemiyor. Hatıra dememize imkân bulamıyorum, bir “otobiyografi” de değil. İtiraf edeyim ki hiçbir sınıfa dahil edemeyeceğim. Hem buna bilmiyorum niçin lüzum var? Ortada bir roman, hikâye tekniği diye bir şey var olabilir, fakat insan yazdığı eseri muhakkak surette böyle bir kaideyi mi tabi tutmalıdır? Ben şahsen bunun müthiş aleyhindeyim. Bence San Mişel'in kitabı son asrın en mühim kitaplarından biridir. Edebî nevlerinden hiç biridir. Edebî nevlardan hiçbirine de dahil etmek imkânı olmayan bu kitap bu yüzden hiçbir şeyde kaybettiğini de zannetmiyorum ve Axel Munthe'yi büyük çapta bir sanatkar olarak düşünüyorum. Biraz “drol” olan muharrir kanaatimce dünyanın en büyük hümanistlerindendir. Ölüm problemini harikulade iyi işlemiş olan sanatkar, insanı bilhassa birinci planda düşünür ve daima onun bir müdafî gibidir. Hiçbir tekniği gözetmeksizin

sadece iyi görüp anlatması (çünkü kitap baştan başa anlatmakla doludur) insanı tatmin ediyor.

Bu kitap, bana, bir ustalık kullanmaksızın sade anlatmanın bile kâfi olacağını öğretti.

7-9-1942- “Picasso” dan şu satırları alıyorum: “Ben eşyaya aşklarına göre yer ayırırım, bu belki felâketim, belki neşemdir. Ressam için ne hazin hâldir ki sarmaşıkları sevdiği hâlde meyve sepetine uygun düşmüyor diye onları tablosuna koymaz. Ben sevdiğim her şeyi tablolarıma koyarım. Bunlar ister istemez birbirleriyle anlaşmaya mecburdurlar.” Bazıları şiirin mevzusunu da muayyen bir anlayış içinde düşünmekle alışmışlardır. Onlarca şiir, bir mevzuyu alır ve onu inşa eder.

Yukarıda Picasso’nun dediği elmalarla, sarmaşık zannedilir ki bir “bütün” teşkil etmez ve bunun için sanatkârın elindeki mevzunun dışına çıkmasının aleyhindedirler. Bilhassa şiir, muhtelif anların zaferinden başka bir şey değildir. Bir manzumede şair istediğinden bahseder, yeter ki bu bahsettiği şeyler “aynı anın” içinde vuku bulmuş olsun, mevzu taassubu içinde olanlar her okudukları şiirin kendilerine bir şey anlatmış olmasını isterler. Gerçekten her sanat eseri boşalmak gibi bir ihtiyacın mahsulüdür; acaba bu kendilerine yetmiyor mu? Şair, sevdiği her şeyi manzumesine koyar.

8-9-1942- En başta Cavit Yamaç, benim şiirlerime başlık, işaret koymayışına kızar. Yukarıdaki Picasso’nun sözleri bunu izah ediyor, zannederim. Şiire konulan bir başlık manzumeyi bir muayyeniyet görüşü içine sokuyor, diyorum. Ben ise her şiirimde sevdiğim her şeyden bahsetmek istiyorum. Nasıl olur da bir serlevha altında düşünebilirim. Mısraların sonundaki yazı işaretlerine gelince doğru kullandığına kani değilim.

Düzyazılarımda da serlevha kullanmam. Bütün bu nevi yazılarımda başlıklarını Cavit Yamaç koyar.

Baudelaire, Hölderlin, Rimbaud, dünyamızı hor gören şairlerin başında gelir.

Zenci kitabı (Cehennemde Bir Mevsim) inde: “Hakiki hayat namevcuttur, dünyada yaşamıyoruz.” Der. Hemen birçok sanatkârlar dünyamızı bir realite olarak aldıkları zaman ondan tiksiniyorlar; onlar bir nevi muhayyel dünyalar keşfine çıkmış seyyahlara benzerler. Bu yüzden dünyamıza dair çok az laf edilmiştir.

1.18. Mülakat

1.18.1. Edebiyat Konuşmaları: Bedri Rahmi ile Yârenlik

Zafer Hüsnü TARAN

İstanbul'un geçen yazdan beri, şehrin her sınıf insanlarına açılan rahat bir dinlenme ve eğlence yerinin de Yıldız Bahçesi olduğu malumdur. Boğaza, Marmara'ya hâkim tepeleri, birbirine açılan yolları, çeşit çeşit ağaçları, irili ufaklı şirin havuzları ile cidden tuh yorgunlarının gönül oyaladığı bir yer.

Burası İstanbullulara açılan dinlenme yeri değil, sanatkârlarımıza yeni yeni eserler verebilecek şekilde de ayrı bir hususiyet ve mükemmeliyet arz etmektedir. Zannediyorum ki ilk teşebbüsü Eyüboğlu yapmış oluyor. Karı koca, bahçenin üst kısmındaki büyük havuzun iki ucuna karşılıklı sehparlarını kurmuş çalışıyorlardı. Yarenliğin müşterek sahamız olan edebiyata intikali, kendisinin Ulus gazetesinde çıkan Yeşil isimli ve Edebiyatı Cedidenin üstat şairi Hüseyin Siret'in bir şiiri ile oldu.

Sordum:

— Şiirinize bir deli saçması diyen o zat acaba kitabınızı okumuş muydu?

— Benim kitabım, dedi, şiire has bir iklimde çıkmış olmadı. Hiç bahsetmediler. Bazı gençler istisna edilecek olursa, belki duyan bile olmamıştır. Abdülbaki'nin (Abdullah Efendi) si de öyle... İçinde üç hikâye var ki kitabı kitap yapmaya yeter. Tavsiye ederim bu harp içinde kitap çıkarmayın.

— Üç şair var ki pek severim: Üstat Yahya Kemal, Cahit Sıtkı, Fazıl Hüsnü... Siz de iyi şairler arasındasınız.

— Dördüncüsünü hatırlamayışınıza üzüldüm. Orhan Veli'de hakiki öz şiir vardır. Hem o çocuk, edebiyatı iyi anlar. Fakat göreceksiniz o çok değişecek. Halk dilinde karar kılacak. Okuyorum:

Alnımdaki bıçak yarası senin yüzünden

Tabakam senin yadigârın

İki elin kanda olsa gel diyor telgrafın.

— Evet evet iyi şairdiri bu çocuk.

— Yahya Kemal'in (Sonbahar) şiirini gördünüz mü?

— Onun bütün şiirlerini ben neşredilmeden önce öğrenirim.

— Şu beyitte bakınız:

Teşrinlerin bu hüznü geçer ta iliklere

Anlaki yolcu yol görünür serviliklere...

Yahya, işini bilen adam doğrusu. Ayrıca, bir şiir üzerinde aylarca kuluçka gibi yatabiliyor, onun branşından kendisine yetişen olmadı.

— Rembrandt gibi değil mi? O da kendi zamanında resimde yapayalnızdı, bunun için ismi müstakil kaldı.

— Ancak, Yahya Kemal son divan şairidir diyebiliriz.

— Kısakürek için ne dersiniz?

— Onun ilk şairliğini severim. Hakikaten her cihetçe enfes şiirleri vardır. Bugün bize yaklaşmadı ama Kısakürek kendisini çok parçalamış bulunuyor.

— Ben Faruk Nafiz’i, her sınıfa hitap edebildiği için çok severim. Zamanın muvaffak olmuş bir şairiydi.

— Bizimkiler üstündür azizim üstündür. Cahit Sıtkı:

Ölmüşük ölümden bir şey umarak

Bir büyük boşlukta bozuldu büyü

Nasıl hatırlamazsın o türküyü

Gök parçası, dal demeti, kuş tüyü

Alıştığımız bir şeydi yaşamak

der ki evvelkilerde bu hayat anlayışını buldunuz mu?

— Fazıl Hüsnü bakınız ne diyor...

Allaha tekmil haberi veriliyor

Kâinat hazrol vaziyetinde

— O muvazzaf yüzbaşısıdır. Şiiri halis şiir, sanatı çok yüksek. Şiirlerine, sabaha kadar örnek versek zaman yine kâfi gelmez. Hem biliyor musunuz, bizim en yeni getirdiğimiz sanat, anlaşılmamakta devam ediyor. Benim için o zat deli demiş. Kardeşim Sabahattin’in bir sözü var: “Sizin bu arayışlarınız müstakbel bir sanatkâra yem olacak” der. Bunun böyle olması yine sevinç verici değil mi?

— Arayışımız, bulacağımıza delildir. Hatta hakiki öz sanatını çizmiş olanlara misal dahi verebilirim: Cahit Sıtkı, Fazıl Hüsnü... Ve belki bir iki isim daha mevcuttur.

— Bugüne kadar bazılarının ifrata vardığı inkârla değil, vasat bir sözle, kabına erişilmeyecek sanatkârlarımız olduğuna imanım vardır. Son neslin bazı sözünü bilmeyen

sanatkârları (!) bunu inkâr ediyor. Esasen bizim anlaşılamayışımız da burada. Biz sadece yeni bir sanat idrakini getirmiş bulunuyoruz.

Çalışmakta olduğu tabloda renkleri zarif bir armoni ile imtizaca uğraşırken söze ben devam ediyorum:

— Halkın zevkini bir menşura teşbih edecek olursak sanatkârın muhayyilesi bir ziya huzmesidir. Bu ışık menşurda renkli bir tayt husule getiriyor. İşte bu eserdir. Şu farkla ki: menşurun her sathında kırılan ışığın tayf renkleri aynı, fakat görüş istikametine göre renklerin diziliş şekli muhtelif. Bu ziya huzmesi, bu köhne menşur aynı kaldığı müddetçe yeni bir tayf elde etmek mümkündür. Biz, bu kristali parçaladık... Elbette ki kırılan parçaları toplamasını bilmeyenin eli kesilecek ve kanayacaktır.

Eyüpoğlu beni dikkatle dinliyordu. Yüzünü eserinden ayırıp bana çevirerek:

— Doğru konuşuyorsunuz, dedi. Birkaç kişinin eli kanlandı diye hepimize katil diyorlar.

Yarenliğimiz, misaller okuyarak uzuyordu.

—Ben şahsen eskileri inkâr etmem. Kılı kırk yararcasına onları anlamaya çalışırım. Bir gün bana üstadım Hüseyin Siret: “Nehirler denize karışmadan önce, ince ince dereler, çaylar ve buna mümasil sularla beslenir sanatkâr da böyledir.” demişti.

Buna ses çıkarmayan B. Rahmi sadece gülümsedi.

Vakit akşam üstünün geç saatlerini bulmuştu. Havuzun küçücük odacığındaki kanepelerden birinde oturan genç bir kızın kırmızı kübik tayyör ceketinin sudaki aksini üstada göstererek yarenliği Hüseyin Siret’in şu kıtası ile sona erdirip veda ettim:

Kuytu yerlerde gölgeler pusuda

Dokumuş serviler yeliş bir şal

Derenin bir yanında mintanı al

Bir çocuk bir gelincik oldu suda.

1.19. Röportaj

1.19.1. Sanatta Genç Nesil: -I- Aktör Ferdi Tayfur Anlatıyor

Kemal EDİGE

Kütlelerin sevgisini kazanmak çok güçtür... Sanatkâr bu seviyeye yükselmek için çalışır ve muvaffak olanlar parmakla sayılacak kadar azdır.

Şimdi ben, yarattığı “konuşma” ile 18 milyonluk kütlenin sevgisini kazanan bu mesut sanatkârlardan biri ile karşı karşıyayım: Ferdi Tayfur. O kendi sanatında bir zirvedir, gençlik hakkında fikirlerini öğrenmek herhâlde faydasız olmaz. Sevimli sanatkârımıza suallerimi soruyorum.

— Birinci sualımiz sanatta gençlik. Umumi fikirleriniz.

Bir an düşünüyor... Sonra:

— Gençlikte, sanata karşı heves yeni yeni başladı diyor... geçen neslin gençliği sanat hayatında bocalıyordu, sanat namı altında kirli şeylerle karşılaşılıyor, sanatkâr namı altında ehliyetsiz birtakım adamlar sözde, gençlerimize rehber oluyordu. Düşünün ki böyle bir şerait altında çalışan gençlerden büyük şeyler beklenemezdi. Burası muhakkaktır ki gençlerimiz bugün sanatın her şubesi ile geçen devre nispeten daha çok meşgul oluyor ve çok daha iyi neticeler alınıyor. Elbette Avrupa’nın medeni memleketleriyle yarış edecek kadar ileri değiliz, onlar kadar ilerlememiz zamana muhtaçtır, fakat -maşallah diyelim- biz büyük bir hamle yaptık, her sahada bizi bir asır ilerleten büyük hamleler. Gençlik de çok şeyler başardı. Temennilerimiz şudur ki: Sanat gençlikte temiz olmalı. Malumdur ki bugünün gençliği sanat tesirlerine karşı, iyi veyahut fena olsun, açıktır. Bu belki de onun sanat heyecanı, duygusu ve sanat aşkının fazlalığındandır. Bunun için gençliğimizi salahiyetli ve muktedir ellere teslim etmeliyiz.

Ferdi bir an sustu, sonra ilave etti:

— Ve en mühim mesele de bu salahiyetli ve muktedir elleri seçmektir.

— Türk filmciliğinde gençlik hakkında duygularınız.

Kıymetli sanatkârımızın yüzünü sevimli bir tebessüm kapladı, anlaşıyordu ki en çok konuşmak istediği bir sahaya temas etmiştik.

— Dünya filmcilik sanatını tesir altında bırakan Amerikan sinemacılığı bizde de büyük bir rol oynamaktadır. Bugün artık katiyetle anlaşılmıştır ki sinema başlı başına ve büyük bir sanattır. Amerika ve Avrupa’da sinema öğretir, sinema propaganda vasıtalarıdır,

kültür müesseselerinde en mühim rolü oynar, sinema her şeydir. Memleketimizde yerli sinemacılık henüz emekleme devrindedir, gönül ister ki her sahada yılmadan çalışan, yeni yeni başarılar kaydeden gençlik bu sanat şubesinde de geri kalmasın.

Sualinize iki cepheden cevap vereceğim. Birincisi filmcilik, ikincisi Türkçe konuşan filmcilik yani Türkçeleştirmek sanatı.

Filmcilik: Bugün yerli film sanatımız maalesef bir nevi inhisar altındadır. On beş yirmi kadar yerli filmimiz var, hiçbirisinde gördünüz mü ki malum şahsiyetlerden başka bir sima görünsün. Hep aynı tipler ve hep aynı kötü telaffuz. Bilhassa ben bu kötü konuşmadan öyle azap duyuyorum ki tahmin edemezsiniz. Bu Haragot (!) telaffuz sistemleri bugün artık geçmiyor, onların bir bardak su isteyişlerinde bile Manakyan tiyatrosunun dram kokusu var. Şunu da hatırlatmak isterim ki demin bahsettiğim on beş yirmi yerli filmin birçoğu yabancı süjelerinin kötü olarak bize millî örf ve adetlerimize sözde adaptasyonudur.

Ferdi Tayfur'un enerjik bakışları bir an dalgınlıyor, düşündüğü şeyin güzelliğine kendini kaptırarak ağır ağır devam ediyor.

— Bunca genç kabiliyetlerimiz var, çalışarak neler yapamaz neler yaratamazlar ki... bu sahada genç arkadaşlara ama kültürlü genç arkadaşlara ne kadar muhtacız... Filmleri Türkçeleştirmek sanatına gelince...

Kıymetli dublaj sanatkârı sigarasını tazeledi... Belliydi ki bu onun en salâhiyetli konuşacağı bir mevzu idi.

— Ever, dedi bu da bugün başlı başına bir sanattır, hem de güç bir sanat. Allaha şükür ki bugün Türkçe konuşan film iyi bir devrededir. Emeklerimizin mükafatını halkımızın arzu ile seve seve Türkçeleştirilmiş filmlere akın etmesi ile buluyoruz. Burada maalesef gençliğin bir hatasından bahsetmeye mecbur kalacağım... Gençlik ekseriyetle, Türkçeleştirdiğimiz bir filmin orijinal kopyasına gidiyor. Konuşulan yabancı dilin elifini bilmedikleri hâlde, orijinal versiyonunu seyretmeyi zevk ve incelik zannediyorlar.

Sebebini sorarsanız verecekleri cevap şudur: (Aman efendim, falanca artistin Türkçe konuşan filmi hiç seyredilir mi ne ayıp ne gerilik. Kim bilir ne berbat bir şeydir.) böyle düşünen gençler acaba bilmiyorlar mı ki öz dilimizi tahkir ediyorlar? Millî benliğimizi sarsan, geçen devrin kötü ve züppe Frenk tesirini hâlâ görmek ne elimdir. Biz her sahada olduğu gibi burada da en büyük yardımı gençlikten bekliyoruz ve bu yardımı bulacağımızdan eminim.

— Bu sahada tasavvurlarınız?

— Pek çok... Gene tekrar edeyim ki yegâne ümit bağladığımız yer gençliktir. Hali hazırda (Nasrettin Hoca) Sünnet Düğününde) isimli, rejisörlüğünü yaptığım bir film var, muvaffak olursam gençlerimize (filmcilik sanatı) diye bir kurs açacak ve kültürlü gençlerimizle paylaşacağım. O zaman eminim ki mühim hamleler yapacağız.

Ferdi gene dalıyor, gözlerinden okunuyor ki arzularının tahakkuk edeceği zaman pek yakındır.

— Sanatkâr gençlerle diyor, zevkle çalışarak yapılacak millî filmler...

Koca Anadolu, onun masalları onun motifleri ile onun öz malı olan filmler yapmak... Manzara her yerinde harikulade, süje her bucağında dolu, her köyü, her pınarı, her ağacı kahramanlık dolu efsaneler fısıldar... Eminim ki filmcilik sanatı bizde her şubeden evvel kültürlü ve faal gençliğe muhtaçtır.

Bu çok uzun konuşulacak bir mesele.

Ferdi susuyor... Her hâlimden belli ki bu mevzuda konuşmak onun için en büyük zevk. Fakat sanatkârı fazla yormak istemiyorum, yeni sualimi soruyorum.

— Tiyatroda gençlik ne seviyededir, dünkülerle mukayese ederseniz ne gibi bir neticeye varırsınız?

— Bugünkü sahne gençliği şüphe yok ki ileridir. Lakin maalesef yeni sahne gençliğinde ideal noksanlığı var. Gençler geçen devre nispetle daha rahat çalışmak ve yükseltmek imkânını bulduğu hâlde çok gevşektir. Ve yine esefle söylemeye mecburum ki sahne gençlerimizde tiyatro kültürü çok noksan.

— Bugünkü gençlik dünün kıymetlerinden yerlerini doldurabilecek mi?

— Burada iş aksıyor. Kaybolan kıymetlerin yeri zamanında doldurulamıyor, buna da sebep gençlerimizin layığı ile çalışmasıdır herhâlde.

— Genç tiyatro sanatkârlarımızdan kimleri beğeniyorsunuz?

— Avni, Sami, Talat, Hadi, serbest çalışanlardan Sait Kaya, kadınlardan Nevin Seval ve bilhassa Nevin Akkaya.

— Biraz da diğer sanat şubelerinden bahsetmez misiniz?

Burada şunu kaydetmek isterim ki genç ve kıymetli sanatkâr sanatın diğer şubelerinde de en az film ve tiyatro mevzusundaki kadar malumat sahibi. Ve şurası muhakkak ki kendi kendisini yetiştirmesi ile böyle geniş bir kültüre sahip olması gençliğe tam bir numunedir.

— Edebiyat hakkında düşüncelerimiz söyleyeyim diyor. Gençler edebiyata, bilhassa şiire karşı çok meyil gösteriyorlar. Yeni ve genç şairlerimizin birçoğunun şiirlerini seve seve ve zevkle okuyorum. Büyük hakikatleri, büyük felsefeleri hiçbir süslü terkip, hiçbir ağır ve sıkıcı tasvir kullanmadan şairlerinde öyle saf ve nispette realist olarak ifade ediyorlar ki bu hakikatten, açtıkları yolda muvaffakiyetli bir adımdır.

Nesire gelince hikâyeleri iynin üstündedir. Türkçeyi temiz olarak kullanmasını biliyorlar. Genç hikâyecilerden Sabahattin Ali, Cavit Yamaç'ı zevkle okuyorum. Oktay Akbal imzalı bir seri yazı gördüm ki büyük felsefelerin çocukça ifadesini gayet iyi tebarüz ettiriyor. Şairlerden Orhan Veli'yi beğenirim.

Müzik bahsinde söylenecek yegâne kusur gençlerimizin Amerikalıların kendi motiflerinin iflası üzerine zencilerden aldıkları alelacayıp müzikle fazla alakalarıdır. Bittabi onlara fasıl musikisinin ağır nağmeleri de tavsiye edilemez fakat bu sahada çalışan gençlerimiz bence alaturka musikimizi unutmuyarak daha ziyade onları modernize etmeleri tavsiye edilebilir. Resim, mimarî ve heykeltraşîde memnuniyet verici başarılar kaydettik. Hepsinin bu yolda yürüyüşlerini alaka ile takip ediyorum.

Umumiyetle söylemek lazım gelirse gençlik güzel sanatların her şubesinde çok büyük terakkiler kaydetmiştir.

Sevgili sanatkârımıza, bana kıymetli birkaç saatlerini verdikleri için teşekkür ederek ayrılıyorum. Ben kapıdan çıkarken o, seyircileri teskin eden kalın ve tatlı sesi ile samimiyetle sesleniyor:

— Gençliğe selam ve saygılarımı yazmayı unutmayın.

2. ŞİİRLER

2.1. Güzelsin

Şinasi ÖZDEN

Güzelsin böyle uykulu halinle
Bırak ayık yaşamayı, hep hülyaya dal
Sal şu deli gönlümü maceraya sal
Donat alemimi hayalinle...

Güzelsin böyle hüznü duruşunla
Asil ruhlara ıstırap yaraşır
Her şeyi inkâr edip aşka sarıldık
Gözlerimize serap yaraşır...

Güzelsin zaman geçtiği halde
Sanki yıllar kanmamış pınarından
Hep aynı gençlik, aynı tılsım...
Sanki mevsimler uğramamış kapına
Sanki poyraz esmemiş ocağında
Hep aynı alev, aynı kıvılcım...

Hâlâ bir ömre bedelsin...
Netsem, neylesem yine güzelsin

SFU, C. 92, No. 2403, s. 197

2.2. Kaside

Sami GÜRLEV

Gecenin bu mes'ut anında
İstediğimizi verebilse gökyüzü.
Ve çocuklar gibi sevinebilsek
Hiç özlemeden gündüzü.

Günahlârımız dökülüverse aynalardan;
Bulutlar sebil etse yağmuru;
Kuşlar uçuruverse yuvalardan,
Yıllardır beklediğimiz huzuru.

SFU, C.94, No. 2447, s. 105

2.3. Köyün Camları

İhsan BORAN

Okumak derdin mi var, yaklaş, hecele, tanı,
Karanlığa açılmış birer yasın destanı,
Mumların ağlaştığı şu kâğıt kaplı camlar...

Bu camdan içeceksin özlediğin güneşi,
Yandığı gün içinde derd paylaşmak ateşi;
Senin asıl doğuşun bu ilk sancıyla başlar...

SFU, C. 91, No. 2383, s. 273

2.4. Masal

Ahmet Muhip DRANAS

Sen bir masalı hatırlatıyorsun
Bulutlar tabaka tabaka dursun
Güneş ağaçlardan sarka dursun
Bembeyaz gemiler kalka dursun
İki göz iki çeşme aka dursun.

SFU, C. 91, No. 2367, s. 75

2.5. Nostalji

Mümtaz Zeki [TAŞKIN]

Su dibinde elele ıstıridye avladığımız,
Yedi renkli günleri arıyorum.
Beyaz kuğu boynuna inci dizdiğimiziz,
Ilık geceleri düşünerek.
Sıcak yaban yemişleri dolu
Ballı yapışkan eteklerin.
Üstüva kokan yemişleri,
Yelkenleri muz kokan sandalların,
Ananas taşıdığı karşı kıyılara,
Demirleyen pipo dumanı dolu seyyah gemileri.
Nevyork'u getiren gemi sandalları
Kokularımızı götüren vapurlar,
Ben arıyorum yedi renkli günleri

SFU, C. 93, No. 2424, S. 145

2.6. Peşinden Söylenen Şarkılardan

Cahit Saffet [IRGAT]

Hırsımızdan çatlıyoruz
El sallayıp gemilerin ardından
Denizi taşıyoruz
Balık gözlü
Avuçları deniz kokan çocuklarla beraber,

Kavun rüzgârlarile uzaklaştın şehirden
Kavun rüzgârlarile gel
Sensiz yaşanılmaz bu şehirde.

SFU, C. 93, S. 2432, s. 239

2.7. Sabah Çayı

Sabahattin Kudret [AKSAL]

Sabah çayını
Evlerinin karşısındaki kahvede içerim.
Önünden geçtiğim pencere
Onun penceresi, mavi göğe karşı.
Yıldızlarda onun.
Bilinmez ne zaman kurtulurum bu sevdadan.
Belki daha çok hakkı vardır bende.
Bu pencerenin, bu yıldızların
Bu sabah çayının.

SFU, C. 91, No. 2367, s. 76

2.8. Yaşamak

Kenan HARUN

-Ahmet Arif'e-

Bu mermer sütunların güzelliğinde sular;
Dudaklarda saadet şarkılarının tadı.
Yırtık yelkenlerime dolmuyor rüzgâr
Aşıkâr oldu tabiatın maksadı.

Ve kanatlanın dünyanın mahşerinde
Altın devirlerin hayaliyle avunduk.
Hâlâ bütün eşyalar yerli yerinde
Hâlâ başlamadı beklediğimiz yolculuk.

SFU, C. 93, No. 2425, s. 156

2.9. Yeni Bir Aşktan Önce

Ahmet Necati [CUMALI]

O zamanlar ben her gün,
Vapurları karşılamıya giderdim.
İstasyonlarda dolaşırdım
Tren saatlerinde.
Vaktimi parklarda,
Caddelerde geçirirdim.
Ah, nerden bileyim.
Yeni bir aşktan önce gezildiğini,
Böyle yerlerde?

SFU, C. 91, No. 2374, s. 161

2.10. Yolculuk**Bak Süha [EDİPOĞLU]**

Söyle bu sönen bahçede,
Kalbim, sana neyleyeyim?
Sular mahzun, gökler mağrur,
Seni nasıl eyleyeyim?

Kalbim, kalbim, artık yeter,
Yeter bu dibe çöküş...
Nedir bu tez sonbaharda
Bu sebepsiz yaprak döküş?

SFU, C. 91, No. 2375, s. 173

2.11. I**N. İlhan BERK***Güzin Dikel'e*

Sevdiğim kocaman gemilerin güverte yolcuları
Size kullar olayım
Bin göz birden baktığımız avuç içi kadar pencereden sefil maviliklerin perişanlığım
Katar katar göle karşı sarhoş arzularla kalkan turnalar, beni bırakın
Başka şeyler düşünmeliyiz kardeşlerim! Dünyanın büyük ve her yerinde yaşamak için
insanın her şeyden aziz olduğunu
Hâlâ şarkılarınızı duyuyorum kıtalar Afrika, Asya, Avustralya, Amerika, Avrupa
Senelerdir Allah bize kendini ısındıramadı çocuklar
Bu karısına mendil sallayan denizciye saçlarımı yolup vereceğim
Yağmur altında uyumaya çalışan bu çocuğun gözlerindeki neşeye hayranım
Başı dumandan kurtulmayan dağların karı ile çobanlarına selam etmeliyim
Sizin için kullar olduğum çocuklar, kadınlar, yeryüzünün bütün insanları
Bu dar ağaçlarının kurulduğu meydanlıktaki ölmez halk
Benim için
Benim için sen kardeşim, evlerinden aldığım şehrin bütün çocukları
Arzuların kahredici lezzeti içinde hücumla kalkarken birden vurulan

2.12. II**N. İlhan BERK**

Dünyanın bütün insanlarına şükretmeliyim
Caddelerde haylazlık eden gece yarılarının çocuğu, selam olsun
İki gözüm, bu bize uzak duran gece yarısını avcumdan al
Sıra sıra dağlarda çobanların gözleri uyku görmez
Yüksek duvarlı hapishanelerin kanadı gümüşsüz kuşları uzak iklimler için havalanmak üzeredir
Sen biliyorsun, büyük cinayetleri dünyanın
Ayakları öpülesi toprak
Bu kadrini bilmediğimiz yıldızların kadem kadem gökyüzünün mürüvvetini sade sen yaşamalı idin, toprak
Bu boğazından yaralı yatanın şarkısı yoktur
Bulutları, ağaçları sevmem sizin için ölümler, yaralıları, esirler
Sizin için mavi göğe doya doya bakamam
Rüyama giren kocaman yıldızlara el süremeyişim
Bir ömre değer buluşum yaşamak arzusunu
İki elimi kanda tutuşum
Dayanamıyorum, yıkılırcasına sarhoş toprağın memnuniyetine yağmurdan
Durup dururken çıldırası arzuların bana şarkılar, yaşamaklar hayal ettirmesine
Dünya müthiş kıyamet surelerini yazmaktadır milyonlarca insanın
Milyonlarca insanın ölümünü ve zaferini yaşamaktadır

2.13. III**N. İlhan BERK**

Büyük ağırlardan sonra asırlık müthiş rüyaların çıktı, deniz
Kapanık limanlarda sığınmış gemilerin üç katlı hastahanelerindeki ağır
yaralılar uzun uzun esnemekteler
Dünyanın uzak memleketlerindeki soyunuk kadınlar canları kadar sevdik-
leri denizi hayal etmekten korkuyorlar
Güneşe karşı ıslık çalarak büyük ve engin denize karşı şarkı söylemek iti-
yadındalar, bahriye askerleri
Kör olası mavilikler için çektiklerini bir daha hatırlamamak üzere unutmalıdır
Hani sırtınızı güverteye dayayarak yaşamak için söylediğiniz türküler, tayfalar
Halbuki uğradığınız şehirlerin büyük kerhanelerindeki sevdiğiniz kadınlar sizi unutmadılar
Ben senin güverteden koca şehirde kimin için mendil salladığını biliyorum, ihtiyar asker
Bu denize küfretmeden bakanlara hamdolsun
Milyonlarca insanın “Daha yaşamak istiyoruz” diyen sesleriyle dolu yeryüzü
Yeryüzünün bütün insanları: ölümler, yaralılar, esirler
sizden bahsetmeliyim
Ölümü bir kardeş gibi yakın bulan senden
Saat (12) de büyük bombardımanları yaşamış, şehirlerden

Gök yüzünü bir mendil gibi buruşturmak isteyen yeryüzünün bütün esirlerine selam

SONUÇ

Bu çalışmada, *Servetifünün Uyanış* dergisinin 2367 – 2464 numaralı sayılarını ihtiva eden 91. ve 95. ciltler incelenmiştir. 1940’lı yılların kültür, sanat ve edebiyat hayatına ışık tutacak olan bu çalışmada, araştırmacıların daha kolay ve hızlı bir şekilde elde etmek istedikleri bilgiye ulaşması amaçlanmıştır. Bu sebeple hem yazıları ve şiirleri içeren hem de görsel öğeleri kapsayan iki ayrı “içindekiler tablosu” oluşturulmuştur. Bununla birlikte tür, konu ve yazar adı esas alınan üç ayrı tahlilî fihris hazırlanmıştır. Ayrıca seçilmiş metinler ile dergiden örnekler sunulurken araştırmacıların önemli görülen metinlere ulaşması da amaçlanmıştır. Çalışma neticesine göre denilebilir ki:

Derginin incelediğimiz kısımları, II. Dünya Savaşı’nın en şiddetli ve yoğun bir şekilde dünyayı etkisi altına aldığı yıllara tekabül etmektedir. Dolayısıyla *Servetifünün Uyanış*’ın edebî, kültürel ve sanatsal bir dergi olduğu kadar sosyal, siyasi ve tarihî bir dergi olduğu da en azından bu yıllar için söylenebilir. Öyle ki dergide Ahmet İhsan Tokgöz, İhsan Boran, Ali Rıza Demirel, Yakup Aksel gibi isimler daha çok sosyal ve siyasi yazılarıyla dikkat çekerken; Oktay Akbal, S. Nahit Bilga, Suavi Koçer gibi isimler sanat, edebiyat ve kültür yazıları kaleme almışlardır.

Derginin yazar kadrosu, yazıların türü ve muhtevası göz önüne alındığında, *Servetifünün Uyanış* dergisinin siyasi-edebî-ilmî-sosyal haftalık bir dergi olduğu söylenebilir. 1 Ocak 1942 yılından -derginin kapanış tarihi- 25 Mayıs 1944 yılına kadarki incelenen 98 sayı yazar kadrosu açısından oldukça zengin bir görünümündedir. Dergide yazılarıyla ve şiirleriyle yer almış 381 yazarın ve şairin imzası bulunmaktadır. *Servetifünün Uyanış*’ta Suavi Koçer, Cavit Yamaç, Ahmet İhsan Tokgöz, Oktay Akbal, S. Nahit Bilga, Şinasi Özden, Hüseyin Hulki [ONARAN], Halit Fahri Ozansoy, Özdemir Asaf, Mümtaz Zeki [TAŞKIN], Cahit Saffet [IRGAT], Faik Baysal, İhsan Boran, Fahir Onger, Kenan Harun, Reşat Ekrem Koçu, Sabahattin Kudret [AKSAL], İlhan Berk, Gavsı Ozansoy gibi isimlerin imzasına sıklıkla rastlanılmaktadır.

Bu kalemlerden Suavi Koçer, Şinasi Özden, Cahit Saffet [IRGAT], Özdemir Asaf, Kenan Harun, İlhan Berk, Gavsı Ozansoy daha çok şiirleriyle dergiye katkı sağlamışlardır. Uzun şairi olarak bilinen Suavi Koçer *Bahar Şarkıları* isimli 32 şiiri ile bu türde dümeni elinde tutmaktadır. Hikâye alanında ise başı çeken isim Hüseyin Hulki [ONARAN]’dır. Onaran, 25 sayıda tefrika edilen 8 telif hikâyesi ile dergide hikâye türünün öncüsüdür. *Servetifünün*’un kurucusu Ahmet İhsan Tokgöz de yurt içinde ve yurt dışında gelişen sosyal,

siyasi, ekonomik güncel bilgileri *Hafta Hasbihali* isimli sohbetlerinde okurlarına ulaştırmıştır. S. Nahit Bilga ise araştırma-inceleme, bibliyografi, edebî eleştiri, makale gibi eserlerinin hemen hepsinde tiyatro üzerine eğilmiştir. Ayrıca Reşat Ekrem Koçu da sözlük denemesi ile dergide dikkat çekici isimlerden bir diğeridir. Koçu'nun, Ahmet Rasim'in *Fuhşu Atik* ve *Şehir Mektupları* adlı eserlerinden derlediği sözcükler, 18 sayı devam eden bir yazı dizisini oluşturmaktadır. *Ahmet Rasim ve İstanbul: Elli Yıl Evvelki İstanbul'un Lûgatı* başlığıyla yayımlanan bu çalışma dergiye ayrı bir renk katmıştır. Dergiye daha çok katkı sağlayan bu isimlerin yanında imzasına daha az rastlanılan şairler ve yazarlar da mevcuttur. Ahmet Muhip Dranas, Asaf Halet Çelebi, Avni Atasoy, Cihat Burak, Rüştü Onur, Sadri Ertem, Sait Faik Abasıyanık bu isimlerdendir.

Ayrıca Türk edebiyatının çınarlarından *Servetifünun Uyanış*'ın en önemli meziyetlerinden biri ise genç nesli “bobstil” olarak gören ve gazete sütunlarında hücum eden Vâ-Nû ve İbrahim Hoyi gibi yazarlar karşısında 1930-1940 kuşağına ev sahipliği yapmış olmasıdır.

Dergi, yazı türleri açısından değerlendirildiğinde, şiir türünün 477 adetle başı çektiği görülmektedir. Şiirden sonra; eleştiri, hikâye, fıkra, araştırma-inceleme, haber yazısı, sohbet, hatıra, biyografi, deneme ise *Servetifünun Uyanış*'ta ağırlıklı olarak yer alan diğer yazı türlerindendir. Suavi Koçer, Cronos, Enver Konanç, Fahir Onger, Cavit Yamaç, Şahap Sıtkı [İLTER] gibi münekkitle, dergide, sanat ve edebiyat dünyasına dair eleştiri yazıları kaleme almışlardır. Hüseyin Hulki [ONARAN], Oktay Akbal, Cavit Yamaç, Tuğrul Deliorman gibi isimler ise telif hikâyeleriyle dergiyi renklendirmişlerdir. Bununla birlikte Fransız, Rumen, İtalyan edebiyatlarından tercüme hikâyeler de dergide yer almaktadır. Ayrıca *Servetifünun Uyanış*'ta toplumsal konulardaki 106 fıkra ile günlük olayların nabızı da tutulmuştur. Araştırma-inceleme yazıları ise genellikle şiir ve tiyatro türleri üzerine kaleme alınmıştır. S. Nahit Bilga, tiyatro üzerine yazdığı 21 tetkik yazısı ile bu türün öncüsü olarak dikkat çekmektedir.

İncelenen *Servetifünun Uyanış*'ın 1942, 1943 ve 1944 yıllarını dikkat çeken farklı açılardan değerlendirmek de yerinde olacaktır. Derginin 1942 ve 1943'te yayımlanan sayılarında daha çok edebiyat teorisi türünden sayılabilecek yazılar yer almaktadır. Dolayısıyla *Servetifünun Uyanış*'ın 1942 ve 1943 yıllarında daha edebî ve kültürel bir dergi görünümünde olduğu rahatlıkla söylenebilir. Ayrıca bu yıllarda yayımlanan nüshalar görsel malzeme açısından da oldukça zengindir. Söz konusu yıllarda harbe dair fotoğraflar, yurttan

ve dünyadan tabiat manzaraları, şair ve yazar portreleri dergiye görsel bir zenginlik katmaktadır. 1944 yılına gelindiğinde ise derginin çehresinde bir değişim görülmektedir. Bu değişimin ana sebepleri hem II. Dünya Savaşı'nın etkisi hem de derginin bir daha yayınlanmamak üzere tamamen kapanış yoluna girmesinin tesiridir. Böylelikle edebiyata dair yazılar ile görsel öğelerde bir azalma dikkat çekmektedir. 1944 yılında yayımlanan 15 sayıda daha çok harbe dair yazılar, sinema-aktör kritikleri ve aktör, aktris biyografileri neşredilmiştir. Bu yılda yayımlanan 2451. sayıda *Sinema ve Sanat Dünyası* üst başlığı ile bir yazı serisi başlatılmıştır. Bu dizi dergi kapatılıncaya kadar 14 sayı devam etmiştir.

Ayrıca dergideki köşeler ve sütunlar da birkaç açıdan değerlendirilebilir. Bu köşeleri sanatsal, edebî, kültürel ve sosyal, siyasi olmak üzere iki ana başlık altında değerlendirmek mümkündür. *Antoloji*, *Avrupa Vesaire*, *Kitaplar Arasında*, *Kulis Arasında*, *Sinema ve Sanat Dünyası*, *Ufak-Tefek*, *Yeni Kitap* isimlerini taşıyanlar sanatsal, edebî ve kültürel olarak değerlendirilirken; *Cephelerden ve Dünyadan*, *Siyaset Oyunu*, *Spor*, *Yirminci Asır* isimlerini taşıyan köşeler ise sosyal ve siyasi olarak değerlendirilebilir. *Antoloji* köşesinde Türk edebiyatının önemli isimlerinden Cenap Şahabettin, Halit Ziya, Mehmet Rauf gibi şairlerin ve yazarların şiir ve mensur eserleri daha eski tarihli *Servetifünun*lardan alınarak yayımlanmıştır. *Kulis Arasında* ve *Sinema ve Sanat Dünyası* isimli köşelerde ise tiyatro ve sinema eleştirileri, aktör-aktris biyografileri yer almıştır. *Kitaplar Arasında* ve *Yeni Kitap* adlı köşelerde 40'lı yıllarda yayımlanan eserler üzerine tanıtım yazıları ve kritikler neşredilmiştir. *Cephelerden ve Dünyadan*, *Siyaset Oyunu* ve *Yirminci Asır* adlı köşelerde II. Dünya Savaşı münasebetiyle siyasi ve askerî gelişmeler aktarılmıştır.

Bütün bunlardan hareketle incelenen 1942-1944 yıllarını kapsayan *Servetifünun Uyanış*'ın zengin yazar kadrosu, renkli içeriği ve çeşitli türleriyle hem kültür ve edebiyata hizmet eden hem de sosyal ve siyasi hayata katkısı olan önemli süreli yayınlarımızdan biri olduğu söylenebilir.

KAYNAKÇA

- AKYÜZ, Kenan, **Modern Türk Edebiyatının Ana Çizgileri**, İnkılâp Kitabevi, (36. Baskı) İstanbul 2020.
- ANDI, Kübra, “Servet-i Fünûn Mecmuası”, **Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi**, C. 4, S. 7, 2006, s. 533-544.
- BALCIOĞLU, Semih, **Cumhuriyet’in 75. Yılında Türk Karikatürü**, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- BERK, N. İlhan, “Bir Şiir Delisinin Defterinden”, **Servetifünun Uyanış**, C. 93, No. 2413, 19 İkinciteşrin 1942, s. 7.
- EBÜZZİYA, Ziyad, “Ahmed İhsan Tokgöz”, **TDV İslâm Ansiklopedisi**, C. 2, 1889 İstanbul, s. 94-95.
- ES, Hikmet Feridun, “Ahmet İhsansız Servetifünun”, **Servetifünun Uyanış**, C. 93, No. 2424, 25 Mart 1943, s. 139, 146.
- OZANSOY, Gavsî, “Ahmet İhsan’a Dair Hâtıralar”, **Servetifünun Uyanış**, C. 93, No. 2431, 13 Mayıs 1943, s. 222, 232.
- PARLATIR, İsmail, “Servet-i Fünûn”, **TDV İslâm Ansiklopedisi**, C. 36, 2009 İstanbul, s. 573-575.
- Servetifünun, “Ölümünün İlk Yıldönümünde Ahmet İhsan”, **Servetifünun Uyanış**, C. 94, No. 2450, 13 İkincikânun 1944, s. 136.
- [SÜMER], Esat Sadun, “Bugünkü Nesrimiz”, **Servetifünun Uyanış**, C. 93, No. 2424, 25 Mart 1943, s. 144.
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, “Hafta Hasbihali”, **Servetifünun Uyanış**, C. 92, No. 2395, 16 Temmuz 1942, s. 97.
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, “Hafta Hasbihali”, **Servetifünun Uyanış**, C. 92, No. 2401, 27 Ağustos 1942, s. 169-170.
- TOKGÖZ, Ahmet İhsan, **Matbuat Hatıralarım**, (Haz. Necati Tonga), Çolpan Yayınları, Ankara 2020.
- [UNAR], Salih Saim, “Nezih Bir Ruhla Konuşma”, **Servetifünun Uyanış**, C. 93, No. 2421, 14 Ocak 1943, s. 108-109.
- YILDIRIM, Tahsin, **Edebiyatımızda Müstear İsimler**, Selis Kitaplar, İstanbul 2006.

DİZİN

A

A. Adnan Ardağı bk. [Çakmakçıoğlu]
Adnan
A. Alçı, 7, 77, 87, 192
A. Kadir, 17, 31, 80, 268, 382
A. L., 7, 68, 87, 159, 227
Abasıyanık, Sait Faik, 8, 19, 23, 32, 73, 75, 434
Abdülhamit, 335, 360, 361
Achille, 377
Adana, 401, 402, 403, 460
Adıvar, Halide Edip, 7, 25
Afyon, 403
Agamemnon, 377
Ahmet Ârif bk. [Oral, Ahmet Hamdi]
Ahmet Bülent Koçu bk. Koçu, Reşat Ekrem
Ahmet Haşim, 279, 350, 381, 407
Ahmet İhsan bk. Tokgöz, Ahmet İhsan
Ahmet Mithat Efendi, 341, 342
Ahmet Rasim, VIII, 16, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 129, 130, 220, 221, 363, 434
[Ahmet] Reşit Bey, 2
Ahmet Samim Bey, 3
[Ahmet] Şuayib, 2
Ak., 7, 18, 69, 87, 172, 245
Akal, Haşmet, 31, 81, 267
[Akalin], Besim Ömer, 7
Akasya Palas, 413
Akatlı, Selmin, 7, 42
Akbal, Oktay, 12, 20, 23, 25, 26, 27, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 60, 61, 62, 68, 69, 72, 74, 76, 77, 80, 101, 105, 107, 116, 117, 133, 170, 171, 177, 189, 197, 219, 224, 239, 241, 265, 343, 353, 382, 423, 433, 434
Akdeniz, 26, 46, 48, 112, 223, 369, 395
[Akgün], Nahit Ulvi 8, 40
Akımsar, Besim, XIII, 15, 47, 147, 182, 253, 388, 389
Akıncıoğlu, M.[uharrem] Niyazi, 8, 36, 41, 54
Akif, Seniha 7, 8, 74

Akkaya, Nevin, 296, 422
Akman, Bilün, 7, 23, 59
Aksal, Sabahattin Kudret, 21, 68
Akşam, 56, 74, 76, 95, 101, 108, 194, 196, 198, 368, 405
Aktay, Haydar, 79, 263
[Aktay], Salih Zeki, 7, 62,
Aktör, XIV, 23, 53, 54, 56, 57, 73, 106, 118, 134, 143, 163, 173, 184, 186, 232, 244, 256, 420
Albalat, Antoine, 19, 63
Âlem Matbaası, 2
[Alı], Sabahattin Ali, 8
Ali Canip, bk Yöntem, Ali Canip
Ali Nihat, 6, 22, 73, 91, 147, 204
Ali Rıza Mümtaz Paşa, 8, 66, 102, 219
Ali Süha, 3
Ali Şir Nevai, 333
Allah'ın Cenneti, 411, 413
Alman, 25, 50, 296, 368
Alus, Sermet Muhtar, 7, 52
[Alyanakoğlu], Cemil Süleyman, 5, 8
Amerikan, 9, 19, 25, 37, 58, 59, 60, 61, 70, 75, 76, 83, 104, 108, 114, 127, 128, 160, 161, 173, 180, 231, 244, 252, 267, 420
Amik Gölü, 402
Amik Ovası, 402
Amiral Astum, 20, 68, 132, 220
Anadolu, 10, 284, 388, 401, 402, 403, 411, 422, 460
Anatole France, 20, 69, 91, 219, 286
Anestin, [Ion von], 31
Angel Dayı, 395
Angust Willy, 332
Anka, Hüseyin, 74, 121, 166, 235, 391
Ankara, XIII, 1, 30, 35, 38, 45, 67, 79, 80, 88, 114, 121, 164, 173, 174, 235, 246, 263, 267, 286, 328, 362, 364, 375, 401, 411, 437
Anlar, Revnak, 7, 73, 77
Antakya, 39, 138, 201, 401, 402
Apolinaire, 83, 268, 379
Arad, Agop, 31, 458
Arap, 59, 145, 176, 311, 333, 411
Arbaş, Avni, 31, 80, 84, 268, 391
Arçay, Muazzez 296
Arınc, Orhan, 8, 42

Arisoy, M. Sunullah, 8, 50
 Arnavutlar, 341
 Arpad, Burhan, 8, 23, 68
 Artan, Hilmi 8, 59, 61
 Arthur Sing, 20, 68, 132, 220
 Artun, Şevki, 8, 59
 Arun, Halit Özdemir, 14, 16, 21, 22, 23, 25, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 71, 72, 74, 75, 76, 77, 92, 93, 140, 141, 142, 159, 164, 175, 176, 177, 185, 189, 193, 194, 218, 227, 232, 236, 258, 326, 355, 364, 382, 433
 Âsaf Muammer, 3
 Âsım, 2
 Asya, Arif Nihat, 350, 382
 Aşyan, 398
 [Atabeyoğlu], Selâhattin Enis, 5, 24, 40, 41, 79, 94, 102, 108, 111, 117, 127, 137, 139, 151, 156, 173, 177, 178, 209, 243, 264, 266
 Ataç, Nurullah, 7, 25, 45, 62, 273, 381, 389
 Atakol, Mehmet Ali, 6, 77
 Ataman, Nahit, 7, 69
 Ataol, Nejat, 8, 73, 74, 75
 Atasel, Fitrat, 20, 55, 59, 131, 145, 176, 207
 Atasoy, Avni, 9, 23, 61, 75, 84, 114, 144, 165, 174, 234, 244, 262, 434
 Atatürk bk. Atatürk, Mustafa Kemal
 Atatürk, Mustafa Kemal 7, 82, 249, 265, 270
 Atay, Mustafa] F.[alih] Rıfkı, 7
 Avcı, 23, 55, 56, 57, 58, 134, 135, 186
 Avrupa, X, XI, 2, 9, 14, 30, 68, 70, 71, 73, 75, 81, 87, 98, 108, 115, 116, 137, 153, 159, 167, 169, 171, 180, 184, 225, 227, 237, 238, 239, 250, 254, 255, 261, 281, 295, 332, 333, 334, 335, 338, 339, 361, 369, 372, 373, 375, 381, 382, 386, 390, 391, 392, 403, 420, 430, 435
 Avrupa'da Ne Gördüm, 30
 Âyar Hamza, 341
 Ayarsızlar, 22, 71, 132, 162, 231
 Aydın, 294, 403
 Aydınoglu, Raşit, 7, 72, 73
 Aydoslu, Raşit, 7, 74

Aynaroz Kadısı, 84, 264, 413, 414
 Aytekin, Haydar 20, 55, 57, 152, 176
 Aytekin, Sefer, 350, 382
 Aziz Behiç Serengil bk. [Çağlar, Aziz Behiç]

B

Babıali Caddesi, 10, 386
 Bacon, 20, 66, 71, 131, 153, 220
 Bahrimuhitte, 6, 69, 132, 207
 Balık Avı, 17, 33, 112, 189
 Balzac, H.[onore] de 20, 91, 219
 [Baraner, Hatice Saadet], 7, 62, 94, 145, 218, 258, 381
 Basra Körfezi, 369
 Başar, Günay, 8, 56, 62
 Başar, Melih, 6, 75
 [Başkut], Cevat Fehmi 8
 Başol, Cahide, 10, 405
 Başta, Nihat, 15, 22
 Batı, IX, 3, 9, 13, 23, 25, 234, 238
 Batur, Sabahattin, 8, 63
 Baudelaire, Charles, 17, 20, 43
 Baydur, Suat Nazif, 7, 77
 [Bayramoğlu], Faruk Menderesli 8
 Baysal, Faik, 12, 23, 25, 26, 43, 45, 46, 49, 50, 51, 53, 55, 56, 57, 58, 60, 61, 62, 63, 382, 433
 Baysal, Mediha Muzaffer 7, 50
 Bedi Nuri, 3
 Bedri Rahmi bk. Eyüboğlu, Bedri Rahmi
 Bedri Rahmi Esenoğlu, 31, 82, 268
 Bedri Rahmi ile Yârenlik, XIV, 18, 417
 Behçet Necati bk. [Necatigil, Mehmet Behçet]
 Bekir Sıtkı, 381
 Beklediği Sabah, 12, 26, 43, 137, 190
 Belgesay, M. Kemal, 7, 44
 Belgil, Vehbi, 18, 20, 47, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 60, 61, 103, 133, 142, 152, 172, 183, 188, 208, 239, 254, 256, 257
 Bellini, 31, 80, 268
 Beş Hececiler, 25
 Beşer, Rıza, 8, 41, 44, 49, 55
 Beşinci Murat, 340, 341
 Beveridge, William, 19, 70, 91, 164, 236
 Bevin, Ernest 19, 70, 91, 164, 236

Beyhan S., 8, 73, 96, 223
 Beyoğlu, 28, 334, 339
 Bilbaşar, Kemal, 22, 59, 134, 162, 227, 293, 381, 387
 Bilga, S. Nahit, 16, 23, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49, 50, 57, 58, 60, 61, 77, 82, 84, 97, 169, 242, 264, 268, 433, 434
 Bilgin, Cevdet K., 7, 75
 Billy, Andre, 19, 71
 Bilsel Cemil / Bilsel, Rektör C.[emil] 8
 Bilsel, Cemal, 5
 Bir Kavuk Devrildi, 413
 Bir Mucize: Shakespeare, 11
 Bir Muharrir, 7, 51, 98, 165, 233
 Bir Neşide, 6, 71, 146, 204
 Birsal, Salâh, 17, 26, 31, 33, 36, 39, 43, 46, 58, 61, 82, 99, 112, 189, 223, 260, 269, 350, 374, 382, 458
 [Birsal, Emrullah İlhan], XIII, 13, 14, 21, 25, 26, 31, 40, 41, 43, 45, 46, 47, 48, 54, 60, 61, 63, 80, 82, 99, 100, 113, 133, 159, 176, 184, 195, 209, 218, 223, 226, 228, 230, 258, 260, 269, 284, 285, 343, 344, 346, 347, 356, 357, 389, 390, 433, 458
 Biz Çocuğuz, 13, 60, 126, 186
 Blas, 20, 65, 104, 220
 Boccacio, 378
 Bohça, Ahmet Şevket, 15
 [Bolayır], Kemalzâde Ali Ekrem, 2
 Bordeaux, Henry, 19, 23, 37
 Boş Duygular, 6, 72, 138, 201
 Botta, Emil, 19, 32
 Boucher, 31, 80, 269
 Bouquillon, Albert, 79, 263
 Bourget, Paul, 20, 44, 101, 219
 Bozkır, Kâmuran, 382
 Bozkurt, Abdülğani, 7, 39
 Breton, Jules, 31, 80, 268
 Brezilya, 369
 Buğu, 26, 58, 112, 224
 Bulak, Adnan, 8, 75, 77
 Burak, Cihat, 11, 23, 34, 434
 Butak, Behzat, 296
 Buyan, Yusuf Kemal, 7

C

Cahit Saffet bk. [Irgat], Cahit Saffet
 Calderon, 20, 70, 133, 220
 Cansever, Ömer Edip, 7, 74
 Caragiale, I.[on] L.[uca], 19, 23
 Carianopol, Virgil, 20, 35
 Ce.[malettin] Ser.[ver], 11, 101, 216
 Cemâleddin Server, 11, 101, 184, 255
 Cemâlüddîn Server Çelebi, 11
 Cemil Bey, 410
 Cenap Şahabettin, 2, 3, 435
 Ceride-i Askeriye Matbaası, 1
 Cervantes, 356
 [Cevat Şakir Kabaağaçlı] bk. Halikarnas Balıkcısı
 Cevdet Kudret, 344, 381
 Cezayir, 18, 71, 153, 175, 246
 Chapli[n], Charlie, 19, 68
 Chateaubriand, 20, 71, 153, 220
 Chilon, 20, 65, 66, 104, 131, 220
 Ciceron, 20, 66, 102, 219
 Clotilde ve Ben 15, 54, 55, 133, 189
 Coleridge, 20, 66, 102, 219
 Constant, Benjamin, 20, 77
 Coppee, F., 381
 Corneille, [Pierre], 20, 69, 91, 219
 Corneille, 378
 Correggio, 31, 83, 269
 Coşkun, Nusret Safa, 6, 41
 Cömert Zadelere 24 Saati, 26, 38, 133, 190
 Cripps, Stafford, 19, 70, 91, 164, 236
 Cronin, A. J., 387
 Cronos, 11, 22, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 56, 102, 159, 160, 228, 229, 231, 434
 [Cumalı], Ahmet Necati, 8, 13, 22, 34, 36, 428
 Cumhuriyet, IX, 7, 19, 23, 31, 35, 51, 64, 102, 127, 166, 173, 234, 237, 243, 326, 327, 369, 401, 407, 437
 Cummings, A. J., 19, 76

Ç

Çağın, Muzaffer, 7, 23, 49
 [Çağlar, Aziz Behiç], 7
 [Çakmakçıoğlu] Adnan 6
 Çan-Kay-Şek, 19, 67, 102, 184, 255

Çapek, Karel, 78, 264
 Çapman, Nedim, 8, 72, 73, 74
 Çavuş, 341
 Çehov, 10, 70, 112, 170, 243, 295, 296
 Çekin, Süheylâ, 8, 23, 73, 75
 Çelebi, Asaf Halet, 9, 60, 74, 343, 347, 382, 434
 Çengi, 341
 Çerkes Özdenleri, 341
 Çıkmaz Sokak, 340
 Çıkırıklar Durunca, 364
 Çınaraltı, XIII, 15, 26, 47, 147, 182, 253, 388
 Çilingir Sofrası, 276
 Çimen, Yaşar, 18, 45, 61, 133, 189

D

d'Annunzio, Gabriele 18, 19, 23, 60
 Dan, Pavel, 11, 19, 23, 31, 32, 33
 Daniş Çelebi, 341
 Daver, Abidin, 8, 51, 64
 Davut bk. Koçu, Reşat Ekrem
 Decameron, 378
 Decei, Romen Matbuat Sekreteri Dr. Aurel 19, 52
 Değirmendere, 24, 81, 261, 262, 368, 371, 372
 Delaville, 20, 70, 133, 220
 Delinin Defterinden Dünyanın Hâli, 6, 70, 106, 197
 Deliorman, XII, 10, 12, 23, 34, 36, 37, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 48, 49, 53, 56, 60, 99, 116, 154, 159, 187, 188, 210, 226, 309, 311, 313, 314, 434
 Demirel, Ali Rıza, 7, 73, 433
 Demlerin Tezadı, 26, 48, 112, 223, 395, 396
 Denizin Çağırışı, 26, 58, 59, 112, 134, 162, 224, 227
 Dertli Pınar, 22, 65, 72, 117, 132, 164, 210, 232
 Descartes, 20, 65, 104, 220
 Desire Kosztolaeyi bk. Kosztolanyi, Dezso
 Deval, Pierre, 31, 83, 269
 Devrim, İhsan, 7, 61, 382

[Devrim], İzzet Melih, 3, 5, 52, 104, 126, 217
 Dickens, 381
 Diep, 368, 369
 Dilligil, Avni, XIII, 33, 78, 84, 153, 168, 236, 262, 330
 Dimitraki Nikolaidi, 2
 Dinamo, H. İ., 382
 Dino, Abidin, 382, 391
 Diojen Kendini Arıyor, 26, 48, 49, 53, 54, 56, 88, 189, 190
 Divan-ı Lügat-ı Türk, 333
 Diyarbakır, 273
 Diyet, 367
 Dizman, Mehmet, 15
 Doktor [Hüseyin] Suat, 2
 Dominik, Hans, 387
 Don Kişot, 71, 72, 73, 155, 163, 227, 356
 Dosdoğru, M.[ehmet] Hulûsi, 15, 25
 Dostoyevski, 356, 357, 381
 Döküntü, 20, 64, 65, 105, 189
 Dönüş, 14, 22, 55, 76, 92, 106, 131, 159, 186, 197, 227
 Dördüncü Murat, 337, 339
 Dr. D. Bahar, 20, 64, 65, 105, 189
 Dranas, Ahmet Muhip, 9, 17, 22, 31, 35, 36, 47, 48, 49, 83, 113, 114, 161, 209, 228, 426, 434, 457
 Duhamel, Georges, 23, 32, 64, 65, 77, 78, 80, 84, 268, 271, 459
 Duman, Mansur, 8, 38
 Düşkün Kadınlar, 23, 58, 59, 60, 61, 63, 135, 186, 187
 Düyûn-ı Umûmiye Direktörü Ali Bey, 341

E

E.N., 31
 Ebussuud Caddesi, 1, 2
 Ebüzziya Tevfik Bey, 341
 Eceli Kaza, 341
 Edebiyat ve Hukuk, 3
 Edebiyat-ı Cedide, 2, 3, 4
 Eden, Anthony, XI, 19, 66, 91, 119, 164, 181, 236, 251
 Edige, Kemal, 8, 56, 57, 71
 [Edipoğlu], Baki Süha, 8
 Edirne, 59, 150, 163, 227, 301

Eflâtun Cüneyt bk. Akıncioğlu,
 M.[uharrem] Niyazi
 Elektra, 22, 58, 59, 60, 82, 127, 128, 161,
 231, 263, 335
 Emerson, 20, 70, 133, 220
 Emin Bülent, 3, 24, 50, 138, 177, 407
 Emin Lami, 3
 Eminescu, M.[ihai], 19, 35
 Emre, Nihal, 7, 70, 73
 Erbil, Ertuğrul Haydar, 6, 7, 75
 Ercüment Behzat, 382
 Erkut, A. Selâmi, 6, 73, 74
 Erkün, Safa, 8, 39
 Erman, Nüzhet, 8, 57, 59
 [Erozan], Celal Sahir, 5, 6, 22
 Ertaş, M. Feridun, 6, 76
 Ertem, Sadri, X, XIII, 10, 24, 26, 47, 48,
 49, 61, 62, 64, 65, 82, 92, 106, 108, 120,
 121, 146, 165, 166, 177, 181, 212, 218,
 223, 234, 249, 258, 260, 266, 293, 364,
 365, 375, 376, 381, 392, 434, 455
 [Ertuğrul, Muhsin], 7
 Es, Hikmet Feridun, 7, 24, 54
 Es, Mesut Nazif, 6, 71
 Esat Sadun bk. [Sümer], Esat Sadun
 Esendal, Şevket Memduh, 381
 Ewen, David, 19, 74
 Eylül, 11, 25, 29, 33, 63, 68, 137, 201, 373
 Eyüboğlu, Bedri Rahmi, 7, 62
 Eyüboğlu, Sabahattin, 7, 62, 381

F

F. Celalettin, 381
 Faguet, Emile, 19, 72
 Falaka, 367
 Fasulyeciyan Tiyatrosu, 334
 Faust, 377
 Fazıl Ahmet, 3, 338
 Fecr-i Âti, 3, 4
 [Fedai, Halit], 8
 Fırat, H.[alil] Bedii 6, 35
 Fidelio, 328
 Fikret Adil, 7, 53, 64, 107, 117, 126, 177,
 210
 Fikret Mualla, 31, 63, 82, 100, 159, 230,
 267, 382
 Finlandiya, 332
 Flaubert, 381

Forsa, 367
 Fort, Paul, 20, 54, 55, 58
 Fransa, 18, 71, 72, 117, 153, 173, 175,
 245, 246, 368
 Fransız, 13, 15, 19, 20, 21, 25, 37, 46, 54,
 55, 63, 64, 65, 70, 71, 79, 101, 105, 121,
 133, 134, 152, 171, 188, 189, 192, 239,
 241, 263, 281, 283, 337, 338, 344, 345,
 378, 405, 434, 459
 Fuster, Charles, 19, 45
 Fuzuli, 333

G

G. Boldea, 11, 19, 35, 107, 197
 G.[eorge] Bacovia, 11, 19, 33, 107, 197
 Galatasaray, 339
 Galsworthy, X, 9, 73, 108, 180, 250
 Gedeleş, Kemal, 5, 52
 Gedikpaşa Tiyatrosu, 334, 341
 Gelenbevi, Baha, 22
 Genç Kalemler, 367
 Gerald, P., 20, 68, 132, 220
 Ghandi, 78, 262
 Gide, Andre, 43, 47, 53, 120, 121, 212,
 386, 415
 Giraudoux, Jean, 83, 264
 Giray, Fethi, 8, 14, 45, 69, 71, 75, 382
 Girgin, Fuat 8, 23, 47, 64
 Gogol, 381
 Goltz, Mareşal Von Der, 78, 264
 Goriot Baba, 377
 Gökalp, Ali Sıtkı, 6, 7, 76
 Gökalp, Mustafa Adnan, 6, 75
 Gökalp, Ziya, 333
 Göksoy, Enver, 7, 8, 63, 67, 69, 72, 75
 Göksun, Sema, 8, 55, 117, 225
 Gökşen, Enver Naci, 8, 45, 46
 Göl Saatleri, 406, 407
 Gönç, Reşit Halit, 7, 64
 Görgün, Malik, 6, 76
 Gray, 20, 66, 131, 220
 Gurur, 407
 Güleş, İsmet, 6, 74
 Güllü Agop, 342
 Güllü Tiyatrosu, 334
 Gülman, Lemi, 6, 41
 Gültekin, Vahdet, 63, 125, 215, 287
 Gülüm, Halil, 6, 75

Gündüz, 76, 78, 115, 210, 270, 374, 412
 Günebakan, Behçet, 10, 45
 Güneysu, Alâettin, 9, 25, 61, 63, 64, 66, 69, 70, 73
 Günlük Ekmeğimiz, 20, 77, 105, 189
 Güntekin, Reşat Nuri, 14, 19, 32, 43, 47, 53, 120, 121, 212
 Güresin, Ecvet, 11, 23, 28, 32, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 331
 Gürlev, Sami, 8, 21, 58, 60, 63, 65, 66, 67, 72, 74, 77
 Gürmen, Kemal, 296
 Gürpınar, Hüseyin Rahmi 83, 264
 Güvemli, Zahir Sıtkı, 19, 23, 51, 52, 53, 54, 132, 224
 Güzelsoy, Osman, 7, 74

H

H. Nazım bk. [Rey, Ahmet Reşit]
 Hafta Hasbihali, XIII, 3, 9, 24, 25, 27, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 148, 149, 150, 179, 180, 246, 247, 368, 371, 434, 437
 Hâkimiyeti Milliye, 375
 Halikarnas Balıkçısı, 13, 23, 60, 74, 110, 126, 186, 382
 Halil Ağa, 1
 Halit Fahri [Ozansoy], bk. Ozansoy, Halit Fahri
 Halit Ziya [Uşaklıgil], bk. Halit Ziya Uşaklıgil
 Halit Ziya bk. Halit Ziya Uşaklıgil
 Hamdullah Suphi, 3
 Hâmid bk. [Tarhan], Abdülhak Hâmid
 Hamlet, 281, 342, 377
 Hanımefendi, II, 16, 26, 33, 42, 43, 130, 190
 Harp Poemi, 18
 Harpagon, 377
 Harun, Kenan, 14, 21, 38, 39, 42, 53, 55, 56, 57, 58, 61, 63, 68, 71, 73, 75, 98, 169, 238, 351, 382, 433
 Hasan Fehmi, 340
 Hatay'a Selâm, 407
 Hava-Cıva, 14, 66, 121, 131, 162, 212, 231
 Haydutlar, 10, 40, 41, 42, 43, 154, 187
 Hazar Denizi, 369

Hindistan, 369
 Hint, 9, 19, 78, 262, 301
 Hollywood, 23, 70, 71, 73, 74, 75, 77, 78, 80, 82, 84, 93, 118, 121, 132, 134, 164, 167, 171, 173, 174, 232, 236, 241, 244, 263, 264
 Hoyi, İbrahim 6, 41, 434
 Hölderlin, 379, 416
 Hugo, Victor, 20, 35, 45, 65, 66, 80, 104, 131, 220, 379, 381
 Hün, Samiye, 296
 Hüseyin Cahit bk. Hüseyin Cahit Yalçın
 Hüseyin Cahit Yalçın, 2, 3, 5, 8, 31, 51, 52, 65, 68, 11, 150, 153, 168, 178, 218, 222, 234, 260
 Hüseyin Hulki bk. [Onaran], Hüseyin Hulki
 Hüseyin Rahmi bk. Gürpınar, Hüseyin Rahmi
 [Hüseyin] Siret bk. [Özsever], Hüseyin Siret

I

Ibsen, H., 20, 71, 153, 220
 Ilgaz, Rıfat, 8, 14, 17, 22, 31, 47, 80, 269, 350, 382, 394
 Ilgaz, [Mehmet] Rıfat bk. Ilgaz Rıfat
 Ilıca, 16, 33, 130, 190
 İliade, 377
 [İrgat], Cahit Saffet, 10, 45, 55, 56, 57, 58, 60, 61, 70, 73, 75, 427, 433
 Isparta, 401, 403
 Istrati, Panait, 17, 19, 23, 33, 282, 395

İ

İdris Ahmet, 7, 44, 112, 142, 203
 İğnebekçi, M.[ehmet], 8, 76, 77
 İhtiyar Urcan, 11, 31, 32, 33, 103, 188, 189
 İhtiyarların Yeri, 18, 45, 133, 189
 İkdâm, 23, 51, 112, 173, 243, 398
 İkrâmiye, 22, 69, 119, 161, 231
 İlhami Bekir, 382
 İlhan Berk bk. [Birsen, Emrullah İlhan]
 İlhan İleri, 350, 382
 [İlter], Şahap Sıtkı, 17, 22, 23, 33, 34, 35, 36, 72, 74, 272, 275, 434

İngiliz, 19, 25, 38, 63, 64, 66, 70, 71, 76, 79, 91, 102, 104, 109, 118, 132, 143, 164, 165, 167, 170, 173, 180, 182, 236, 237, 239, 244, 250, 253, 269, 281, 369
 İngiltere'ye Giden Bir Fransız Delikanlısına Tavsiyeler, 19
 İnkılap Türküleri, 26, 58, 112, 224
 İnkılapçı Gençlik, 15, 26
 İnönü, İsmet, 7, 24, 42, 48, 51, 64, 77, 82, 84, 261, 264
 İnsanlar, 14, 38, 55, 60, 61, 69, 89, 92, 111, 133, 135, 160, 176, 185, 190, 193, 227, 361, 371, 380
 İnsel, Avni, XIII, 9, 10, 26, 39, 40, 41, 44, 50, 53, 71, 76, 80, 114, 115, 156, 182, 209, 210, 253, 263, 386
 İran, 341, 369
 İsa, 84, 269, 356, 357, 391
 İskenderye, 402
 İskoç, 19
 İsmail Müştak, 3
 [İsmail] Safa, 2
 İsmail Suphi, 3
 İstanbul, XI, XIV, 1, 2, 3, 6, 16, 18, 28, 30, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 47, 49, 50, 51, 52, 53, 55, 56, 58, 59, 62, 63, 65, 67, 71, 77, 81, 105, 110, 119, 129, 130, 133, 138, 150, 160, 168, 174, 183, 197, 220, 221, 227, 238, 246, 254, 261, 273, 283, 292, 322, 335, 337, 339, 340, 362, 364, 374, 375, 401, 402, 403, 410, 411, 413, 417, 434, 437
 İstiklal, 24, 39, 52, 126, 166, 174, 233, 243, 282, 413
 İsviçre, XI, 254, 332, 369, 372, 373, 404
 İtalya, 18, 404
 İtalyan, 16, 19, 56, 57, 60, 103, 141, 142, 188, 189, 404, 434
 İyem, Nuri, 31, 63, 82, 83, 267, 391
 İzer, Fuat, 31, 80, 268, 459
 İzmir, 401, 403
 İzzet Melih bk. [Devrim], İzzet Melih

J

J. M. Fernandez Ramos, 43, 79, 114, 224, 264
 Japon Şiirleri Antolojisi, 15
 Joconda, 378

Jouffroy, 20, 66, 102, 219
 Juvenal, 20, 66, 131, 220

K

K. C., 7, 58, 126, 174, 243
 Kabadayı, Velîtin, 7, 68
 [Kadri], Hüseyin Kâzım, 2
 Kafka, Franz, 415
 Kafkasya, 368, 369
 Kakinç, Faruk, 8, 73, 74, 75
 Kallimachos, 19, 71, 126, 171, 239
 Kamoy, Kazım, 6, 72
 Kapıcıbaşı Konağı, 16, 42, 130, 190
 Kapıcıbaşı Mehmed Ağa, 16, 43, 130, 190
 Karainci, 374
 Karakaş, Fethi, 31, 82, 268
 Karasu, Albert 7, 51
 Karay, Refik Halit 5, 8, 35, 36, 51, 52, 127, 143, 161, 166, 217, 229, 233, 234, 292, 402
 Karım Beni Aldatırsa, 414
 Kartal, Semih, 7, 67
 Kaşığı, 367
 Kean, Edmund, 78, 79, 270
 Kemalettin Kâmi, 343
 Kemani Haydar Bey, 341
 Kenan Hulûsi bk. [Koray], Kenan Hulûsi
 Kestelli, Hamdi, 14, 22
 Kıbrıs, 340
 Kıpçak, Kani, 297
 Kıskaç, XIV, 22, 36, 45, 89, 108, 164, 232, 410, 411, 412
 Kilikadı, 11, 46, 47, 48, 49, 53, 154, 187, 188
 Kira Kiralina, 395
 Kırive, 340
 Kocagöz, Samim, XII, 12, 17, 23, 35, 36, 44, 45, 46, 47, 60, 75, 155, 163, 226, 292, 293, 294, 382
 Koç, Mardiros, 6, 41
 Koçer, Suavi, 18, 21, 22, 39, 40, 41, 42, 44, 48, 49, 50, 51, 54, 55, 58, 59, 60, 62, 64, 65, 66, 67, 68, 349, 382, 433, 434
 Koçu, Reşat Ekrem, 26, 33, 34, 42, 43, 44, 59, 433, 434
 Konanç, Enver, 12, 22, 48, 50, 56, 57, 58, 59, 65, 66, 68, 74, 284, 434
 Kor, 11, 26, 65, 66, 67, 142, 190

[Koray], Kenan Hulûsi, 7, 23, 59, 127, 131, 145, 174, 186, 244, 293, 381
 Koray, Selma, 8, 54
 Kosztolanyi, Dezso, 19, 23, 39
 Köprülü, Mehmet Fuat, 3, 5, 52
 Körmükçü, Hazım, 22, 413, 414
 Kösemihaloğlu, İrfan Emin, 7, 65
 Köy Şiirleri, XII, 22, 39, 151, 163, 227, 289
 Kral Lear, 22, 75, 155, 163, 232
 Kronos, 14, 22, 66, 67, 131, 162, 231
 Kurdakul, Şükran, 7, 69, 74, 77
 Kuşlu Tiyatrosu, 335
 Kutlu, Şemsettin, 8, 23, 47, 76
 Kuyucaklı Yusuf, 292
 Külebi, Cahit, 8, 17, 22, 31, 33, 45, 349, 382
 Kürt Kızı, 341

L

La Bruyere, [Jean de], 20, 69, 71, 91, 152, 219
 La Republique, 24, 51, 131, 174, 243
 Lacordaire, 20, 66, 131, 220
 Lamartine, 20, 70, 133, 220
 Lan, 20, 69, 91, 219
 Lautremont, 379
 Le Journal d'Orient, 23, 51, 131, 174, 244
 Le Tasse, 20, 70, 133, 220
 Legouve, Ernest 20, 71, 153, 220
 Lenclos, Ninon de, 20, 68, 132, 220
 Les Fourberies de Scapin, 341
 Leskovikli Hayrettin [Nedim Göçen], 7, 38, 78, 264
 Letaif-i Rivayat, 341
 Leylâ Hanım, 340
 Leylâ, 340, 385
 Li Vang, 31, 82, 83, 268
 Lippi, Lorenzo, 31, 82, 269
 Littelton, Oliver, 19, 70, 91, 164, 236
 Louys, Pierre, 20, 55
 Lozan, XI, 17, 81, 254, 264, 361
 Ludvig van Beethoven, 328

M

M. Emin [Çınar], 78, 267
 M. Korkmazoğlu, 8, 39, 43, 44, 77, 131, 132, 162, 167, 171, 230, 236, 240

Macar, 19, 39, 131, 189
 Mahmut Çamay, 15, 58, 59, 116, 199, 200
 Mahmut Sadık, 24, 39, 78, 150, 178, 264, 271
 Maksim Gorki, 282
 Makyan Tiyatrosu, 334
 Malraux, Andre, 380
 Manakyan Osmanlı Dram Tiyatrosu, 334
 Marie Andreolis, 20, 68, 132, 220
 Marlowe, Christopher, X, 9, 27, 63, 64, 109, 180, 250
 Matbuat Hatıralarım, 1, 30, 51, 52, 67, 150, 178, 437
 Matbuat Umum Müdürlüğü, 375
 Maurois, Andre, 19, 54
 Maxwell, Elsa, 15, 19, 75
 Maxy, 19, 63, 132, 200
 Maymun Sokağına Güneş Vurdu, 11, 26, 35, 63, 70, 116, 210
 Mebâdi-i İlm-i Servet-i Mîlîl, 11, 408
 [Mehmet] Cavit, 2
 Mehmet Deligönül bk. [Fedai, Halit]
 Mehmet Rauf, 2, 3, 6, 22, 69, 132, 207, 435
 Mehpare, 23, 41, 68, 135, 187
 Melih Cevdet, 344, 346, 382
 Menemencioğlu, Numan, 44, 79, 84, 120, 174, 246, 263, 369
 Meryem, 378
 Mete, İzzettin, 14, 41, 51, 65, 71, 72
 Metin, Mehmet 8, 23, 76, 77
 Mısır, 369
 Mille, Pierre, 19, 46
 Mimar Sinan, XII, 11, 34, 78, 84, 101, 185, 268, 270, 298
 Miomandre, Fr. De, 20, 68, 132, 220
 Miralay Donizetti, 334
 Miralay Süleyman Seyit Bey, 9
 Modigliani, 31, 83, 269
 Moliere, 341
 Moltke, [Helmuth] von, 18, 20 47, 49, 50
 Montherlant, H. De, 20, 76
 Moralı, Mahmut, 296
 Morand, Paul, 387
 Morisson, Herbert, 19, 70, 91, 164, 236
 Motorize Keder Motorize Sevinç, 13, 74, 126, 186
 Mufit Akat, 7, 76

Muhakemetül Lügateyn, 333
 Muhittin Sebati, 391
 Mukayyit Kiper, 297
 Musset, 20, 70, 133, 220, 379, 381
 Mussolini, 70, 153, 175, 246
 Mustafa Niyazi, 7, 12, 26, 38, 133, 190, 293, 382
 Mustafa, X, 2, 6, 7, 12, 26, 36, 38, 62, 63, 75, 80, 82, 93, 107, 108, 133, 150, 164, 190, 197, 208, 219, 236, 249, 259, 265, 269, 270, 293, 309, 382
 [Müftüoğlu], Ahmet Hikmet, 2
 Mümtaz Enver, 296
 Mümtaz Zeki bk. [Taşkın] Mümtaz Zeki
 Müridoğlu, Zühtü, 391

N

Namık Kemal, 340, 341
 Napoleon, 20, 70, 133, 220
 Nasrettin Hoca, 385, 413, 422
 Necati Cumalı bk. [Cumalı], Ahmet Necati
 [Necatigil, Mehmet Behçet], 7
 Necip Fazıl, 66, 136, 187, 277, 279, 344, 381
 Negri, Ada, 18, 19, 23, 45
 Nejat Melih, 31, 84, 268, 391
 Nekahat-ı Kalbiye, 6, 69, 101, 196
 Nemçe, 301
 Neriman Hikmet, 7, 62, 134, 141, 219, 259
 Nestor, 377
 Niçin Sevmedim?, 6, 73, 147, 204
 Nion, François de, 16, 19, 23, 57
 Nosikinneu, 332
 Nurettin, Necmi, 8, 37, 133, 224

O

O Adam, 22, 74, 132, 162, 232
 O. Salih bk. Ok. Salih
 O.[rhon] M.[urat] Arıburnu bk. Arıburnu, Orhon Murat
 Ocak, 3, 5, I, III, 5, 6, 16, 24, 28, 29, 64, 124, 214, 215, 374, 433, 437, 460
 Octave Mirbeau, 15, 19, 20, 23, 54, 55, 70, 133, 220
 Oğuz Özdeş, 22, 43, 44, 74, 88, 93, 144, 159, 163, 227, 228

Oğuz, Zekeriyya, 7, 77
 Ok. Salih, 15, 54, 55, 59, 60, 69, 71, 72, 73, 74, 75, 132, 133, 134, 162, 164, 167, 171, 174, 181, 189, 200, 227, 228, 232, 236, 241, 245, 251, 252
 Oktay Rifat, 277, 344, 346
 Olcay, Şerafettin, 7, 71
 [Onaran], Hüseyin Hulki, 13, 23, 25, 31, 38, 39, 41, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 68, 303, 433, 434
 Onat, Muvaffak Sami, 8, 74
 Onger, Fahir, 12, 22, 23, 45, 46, 48, 55, 62, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 433, 434
 Onur, Mehmet, 374
 Onur, Rüştü, X, XIII, 8, 9, 53, 54, 63, 121, 181, 249, 374, 434
 [Oral, Ahmet Hamdi], 7
 Orbay, Rauf, X, 78, 250, 265, 271
 Orhan Veli, 74, 277, 279, 285, 343, 344, 345, 346, 382, 417, 423
 Orhon [Murat] Arıburnu bk. Arıburnu, Orhon Murat
 Orhon Arıburnu bk. Arıburnu, Orhon Murat
 Orhon M.[urat] Arıburnu bk. Arıburnu, Orhon Murat
 Orhon Murat Arıburnu 16, 54, 55, 58, 69, 71, 72, 73, 75, 76, 382
 Orhon, Orhan Seyfi, 25, 62, 118, 182, 253
 Orient Express, 11, 38, 155, 188
 Ormanın Şarkısı, XII, 23, 38, 135, 187, 303
 Orta Anadolu, 401, 403
 Ortaç, Yusuf Ziya, 19, 25, 32, 62, 118, 182, 253
 Ortaköy Camisi, 30
 Osman Asaf, 31, 46, 80, 120, 174, 244, 269
 Osman Cemal, 381
 Osmanlı Devleti, 2
 Otaran, Salih, 7, 23, 40
 Othello, 377
 Otyam, Nusret K.[emal], 8, 64, 66
 Ozansoy, Gavsı, 12, 21, 26, 27, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 43, 44, 49, 51, 57, 58, 79, 263, 349, 382, 433

Ozansoy, Halit Fahri, 6, 13, 20, 21, 25, 26, 28, 32, 33, 34, 36, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 61, 62, 82, 105, 133, 224, 263, 401, 433
Ozeray, Madeleine, 83, 264

Ö

Ömer Faruk Ural, 7, 74, 139, 201
Ömer Seyfettin, XIII, 24, 35, 72, 83, 124, 166, 177, 234, 265, 366, 367
Öner, Ferdi, 6, 41
Öngay, Mehmet Necati, 8, 34
Öz-Öz, 8, 73, 74, 75, 76, 139, 167, 224, 235
Özdemir Asaf bk. Arun, Halit Özdemir
Özden, Şinasi, 10, 21, 23, 32, 33, 35, 38, 41, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 53, 54, 55, 56, 57, 60, 67, 143, 152, 203, 206, 350, 351, 382, 433
Özker, Tarık, 8, 12, 33, 34, 35, 40, 41, 57
[Özsever], Hüseyin Siret 2, 417, 419
Öztokat, A., 7, 68, 70, 71

P

Pamirli, Osman Turgut, 16, 23, 281
Papağan Döğüşü, 11, 70, 155, 190
Para, 12, 22, 35, 82, 105, 137, 160, 162, 231, 232, 265, 316, 373
Paris, 2, 30, 83, 276, 279, 335
Pascal, 20, 66, 102, 219
Pasifik Denizi, 369
Paul Muni, XI, 73, 84, 134, 181, 252, 265
Paul, Saint Vincent de 20, 66, 102, 219
Peguy, Charles, X, 9, 19, 62, 63, 108, 180, 250, 391
Peker, 8, 44, 51, 79, 120, 141, 174, 217, 246, 263, 369
Peker, Recep, 44, 79, 369
Peri, 23, 45, 46, 47, 135, 187
Perişan Hisler, 21, 26, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 102, 156, 157, 158, 173, 190, 191, 243
Pınarcık Bataklıkları, XII, 10, 75, 93, 185, 322
Picasso, 14, 416
Pierre Loti, 402
Pirandello, Luigi, 10

Pitigrilli, 16, 19, 23, 56, 57, 71, 72, 118, 141, 142, 189, 211
Platon, 18, 50, 142, 172, 239
Prevost, M., 20, 68, 132, 220
Profesör Goegg, 47, 80, 150, 180, 247, 265
Protopopescu, Dragoş, 11, 23, 39
Puşkin, 381

R

R. Morning, 20, 132, 220
R.7., 31
Racine, 378
Rafeti Ali Rıza, 335
Ragıp Şevki bk. [Yeşim], Ragıp Şevki
Ratip, 31, 80, 82, 269
Rebreanu, Liviu, XI, 11, 20, 22, 43, 44, 46, 47, 53, 65, 66, 67, 79, 80, 125, 153, 154, 163, 181, 215, 216, 228, 250, 270
Recaizade [Mahmut] Ekrem, 2, 5
Recaizade Ekrem Bey, bk. Recaizade [Mahmut] Ekrem
Refik Halit [Karay] bk. Karay, Refik Halit
Refik Halit bk. Karay, Refik Halit
Regü, Şükrü Enis, 8, 57, 58, 59
Reinhardt, Max, 19, 67, 106, 165, 236
Rembrandt, XI, 31, 76, 84, 136, 181, 251, 269, 418
Remzi, Haluk, 7, 57
Renda, Abdülhalik, 7
Reston, James D., 19, 76
Reşat Enis, 381
Reşat Feyzi, 8, 37, 143, 156, 218
Reşat Nuri bk. Güntekin, Reşat Nuri [Rey, Ahmet Reşit], 5
Rıdvan, Mehmet, 6, 75
Rimbaud, 18, 344, 357, 379, 416
Rimbaud, A.[rthur], 19, 50
Riyah-ı İlham, 6, 68, 148, 205
Robenson, 276, 277, 280
Rodos, 340
Roland, Chanson de, 378
Ross, Oxford Üniversitesi Rektörü Sir David, 19
Rostand, J, 20, 68, 132, 220
Rumen, 19, 20, 21, 25, 26, 434
Rus Çarlığı, 368

S

- S. Moray bk. [Ertuğrul, Muhsin]
 Saadet, 7, 23, 40, 43, 44, 49, 62, 89, 94, 135, 145, 148, 187, 192, 205, 218, 258, 286, 287
 Saba, Ziya Osman, 8, 22, 47, 73, 76, 287, 349
 Sabahattin E. Y., 7, 74, 143, 203
 Sabahattin Tahsin bk. [Teoman], Sabahattin Tahsin
 Sabri Fettah, 31, 80, 84, 267
 Sadak, Necmettin, 368
 Safa, Peyami, 7, 51, 52, 88, 141, 159, 227, 273
 Safder Melih, 382
 Safiye Ayla, 10
 Sağnak, Refik Fikret, 8, 21, 44, 45, 48, 49, 50
 Sait Kaya, 422
 Sakızlı Ohanes Efendi, 11, 408
 Salâhattin Korkmazoğlu, 7, 46, 144, 167, 236
 Samet Ağaoğlu, 381
 Sara Ertuğrul, 82, 263
 Saraçoğlu, Cemalettin, 7
 Sarduvan, 26, 53, 57, 62, 96, 190
 Sarınta, Emin, 6, 71
 Sarıyer Halkevi, 13
 Sarper, Selim [Rauf], 8, 37, 51
 Saydam, Refik, X, 7, 24, 33, 42, 79, 119, 120, 145, 178, 181, 249, 263, 264
 Scarlet, Teodor, 11, 19, 34
 Scott, Walter, 19, 33
 Sebil ve Güvercinler, 12, 22, 68, 136, 162, 227
 Seche, Alphonse, 20, 70, 133, 220
 Secretan, Ch., 20, 66, 131, 220
 [Sedes], Selâmi İzzet, 6, 22
 Selâhattin Enis bk. [Atabeyoğlu], Selâhattin Enis,
 Selçuk, M. Sadık, 6, 73
 Selçuk, Nevzat, 7, 75
 Selim Sırrı, 5, 52, 144, 217
 Serpin, Mehmet, 8, 74, 382
 Serseri, 10
 Servetifünun Uyanış, I, II, III, V, XV, 1, 3, 5, 6, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 31, 70, 71, 72, 433, 434, 435, 437, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457
 Servetifünun, 3, 5, I, II, III, V, VII, XIV, XV, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 36, 37, 38, 39, 42, 44, 45, 47, 51, 52, 53, 54, 55, 57, 58, 59, 60, 61, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 75, 76, 77, 78, 81, 83, 84, 87, 88, 89, 90, 91, 95, 98, 99, 101, 104, 106, 107, 108, 114, 115, 127, 131, 132, 137, 142, 143, 144, 145, 146, 150, 151, 153, 155, 156, 159, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 170, 171, 174, 175, 178, 182, 184, 210, 216, 217, 218, 222, 224, 227, 228, 233, 234, 237, 238, 244, 245, 253, 255, 260, 261, 262, 265, 266, 271, 284, 285, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 374, 380, 381, 405, 408, 409, 433, 434, 435, 437, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457
 Ses, 14, 48, 66, 70, 121, 131, 132, 138, 162, 201, 212, 231, 232, 374
 Sessiz, Mediha, 374
 Seval, Nevin, 422
 Shakespeare, 16, 20, 39, 40, 41, 43, 63, 70, 79, 97, 133, 142, 172, 220, 225, 239, 269, 281
 Shaw, Bernard, 10
 Sılay, Celal, 350, 382
 Simenon, Georges, 387
 Sivastopol, 369
 Siyavuş, 341
 [Soku], Ziya Şakir 7
 Son Telgraf, 24, 52, 145, 175, 244, 375
 Sophocles, 378
 Sökmen, Nejat, 6, 74
 Söyletmezoğlu, Galip Kemali, 7
 Steinbeck, 69, 83, 134, 162, 228, 266
 Stendhal, [Henri Beyle], 19, 59
 Suat Derviş bk. [Baraner, Hatice Saadet]
 Sultan Mehmet, 65, 80, 150, 168, 238, 268, 401
 Sultan Reşat, 401
 Suman, Nusret 391
 Suna, İnci, 7, 56
 [Sümer], Esat Sadun, 12, 53, 54, 55, 56, 58, 62
 Süleyman Nazif, 2

Süleyman Paşazâde Sami, 2
Süleyman Sûdî Efendi, 1

Ş

Şafak, 1
Şahabettin Süleyman, 3
Şahap Sıtkı bk. [İlter] Şahap Sıtkı
Şahap Sıtkı Seren, 7, 72, 146
Şap Denizi, 369
Şark Tiyatrosu, 334
Şarkılı Kahve, 12, 18, 22, 68, 70, 74, 113, 121, 136, 161, 162, 212, 227
Şaziye Kutlu, 7, 70
Şehabettin Süleyman, 5, 52, 146, 217
Şeker Ahmet Paşa, 9
Şekip Âkif, 3
Şiirde Ne Yapmak İstedim?, 13, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 138, 139, 207, 208, 257
Şimşek, Hasan 8, 44, 48, 54, 55, 59, 75, 76
Solohov, 379

T

T. U. Gürpınar, 7, 77, 146, 204
Tabanca, 23, 39, 135, 187
Tagore, Rabindranath, 19, 49
Taine, 20, 66, 131, 220
Tan, 23, 35, 36, 51, 146, 175, 244
Taney, Raif, 7, 25, 49
Tango Kadın, 12, 60, 61, 63, 96, 185
Tanpınar, Ahmet Hamdi 7, 25, 62
Tanrıkut, Hasan, 8, 25, 47, 65, 70
Tanyol, Cahit, 7, 51, 350
Tanzimat, XIII, 49, 98, 169, 242, 333, 337, 338, 339, 363, 380, 386
Taran, Zafer Hüsnü, 18, 417
Tarancı, Cahit Sıtkı, XII, 8, 17, 22, 33, 34, 62, 75, 113, 160, 228, 272, 275, 286
[Tarhan], Abdülhak Hâmid, 6, 8, 22, 37, 71, 398
Tarus, İlhan, 382
Tasso, 378
Tasviri Efkâr, 23, 51, 147, 175, 244
Taşer, Suat, 8, 14, 32, 35, 40, 45, 122, 212, 351, 382
[Taşkın], Mümtaz Zeki, 15, 21, 22, 26, 35, 38, 41, 42, 43, 47, 58, 388, 433

Tayfur, Ferdi, XIV, 56, 82, 106, 184, 263, 420, 421
Telli Kavak, XII, 18, 22, 33, 35, 113, 155, 161, 163, 226, 292, 293
[Teoman], Sabahattin Tahsin, 8, 56, 64, 143, 148, 205, 382
[Tepedenlioğlu], Nizamettin Nazif, 7
Tesadüf, 6, 40, 71, 89, 144, 192, 204
Teselli, 12, 42, 68, 100, 136, 162, 195, 227
Tevfik Fikret, 2, 3, 6, 22, 68, 148, 205, 381
Tevfik Oktar, 7, 75
Tirali, Naim, 8, 23, 74
Tiryeste, 404
Toc Queville, A. De, 20, 66, 131, 220
Tokgöz, Ahmet İhsan, XI, 1, 2, 5, 24, 25, 26, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 51, 52, 53, 54, 55, 62, 67, 81, 82, 83, 87, 93, 96, 98, 103, 104, 116, 126, 138, 146, 148, 155, 164, 165, 167, 175, 177, 180, 184, 216, 217, 233, 238, 244, 248, 256, 261, 264, 358, 362, 433
Tokgöz, Dr. Server Kamil, 65, 113, 173, 246
Tollu, Cemal, 382, 391
Tolstoi, 20, 66, 131, 220, 282
Toprak, Ömer Faruk, 14, 382
Trablusgarp Savaşı, 3
Tramvayda Gelirken, 6, 68, 151, 187
Tuna, 30, 290, 301, 309, 310, 311
Tuncay, Necdet, 8, 38
Tunç, Ord. Prof. Mustafa Şekip, 7, 62
Turanlioğlu, M. Uluğ, XII, 22, 39, 151, 163, 227, 289
Tülbençti, F.[eridun] Fazıl, 7
Tümay, S. Melih, 350, 351
Türk Tiyatro Tarihi, 16, 32, 33, 34, 35, 37, 39, 40, 41, 98, 221, 222
Türk, 3, I, III, XIII, XIV, 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 16, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 39, 40, 41, 42, 46, 47, 48, 49, 51, 64, 68, 70, 74, 78, 81, 84, 89, 93, 97, 98, 102, 105, 113, 116, 119, 131, 134, 139, 150, 152, 155, 161, 164, 167, 168, 169, 170, 173, 174, 175, 181, 183, 205, 208, 220, 221, 222, 228, 232, 234, 240, 241, 242, 243, 244, 249, 255, 262, 264, 268, 279, 280, 281,

282, 283, 292, 298, 301, 328, 331, 333, 334, 335, 336, 337, 342, 343, 344, 346, 349, 352, 358, 367, 375, 376, 384, 385, 386, 387, 401, 402, 403, 407, 408, 409, 410, 411, 413, 414, 420, 434, 435, 437, 457, 460

Türker, Berç, 7, 34

Türkiye, X, XI, XIII, XV, 2, 7, 19, 31, 35, 65, 66, 69, 73, 98, 119, 125, 136, 137, 162, 169, 216, 224, 226, 231, 242, 249, 254, 281, 326, 331, 334, 340, 342, 369, 383, 401, 404, 408, 413, 437

U

Ulaş, Hüseyin 21, 32, 39, 40, 45, 47, 54, 55, 57, 59, 60, 63, 69, 70

Ulugergerli, Mehmet, 7, 50

Ulunay, [Mahmud Refi Cevad], 7

Ulusoy, Nâzım, 6, 41

Ulysse, 377

Umran, 1

Unar, Salih Saim, 7, 52

Ural, Orhan, 6, 41

Uraz, Murat, 7, 64, 65

Us, Hakkı Tarık, 8, 51, 64

Uşak, 296

Uşaklıgil, Halit Ziya, 2, 5, 23, 51, 52

Uzcan, Nimet, 7, 70, 71, 73, 75

Uzunboylu, A. Adnan 8, 75, 76

Ü

Üç Kız Kardeş, 22

ÜÇ, 8, 66, 151, 222, 260

Ülgener, Emin, 8, 32, 34, 36, 37, 45, 65, 117, 210, 349

Ülken, Prof. Hilmi Ziya, 7, 62

Üsküdar İdadisi, 375

V

V. Hugo bk. Hugo Victor

Vâ-Nû, 434

Vakit, 23, 51, 152, 175, 244, 284, 375, 408, 419

Valery, Paul, 18, 53, 54, 55, 56, 57, 61, 63, 81, 265

Van Gogh, 380

Vapur, 11, 34, 62, 155, 188, 286

Varlık, 12, 286, 287, 288, 374, 394

Vasfî Rıza, 413

Vatan Yahut Silistre, XII, 11, 53, 56, 60, 154, 188, 309, 311, 313, 341

Vedat Nedim, 381

Venedik, 338, 404

Verlaine, Paul, 18, 19, 56

Vinci, Leonardo da, 31, 84, 269, 378

Virgile, 377, 378

Vişne Bahçesi, XII, 22, 53, 54, 55, 124, 128, 161, 214, 231, 295

Viyana, 2, 30, 301

Voltaire, [François Marie Arouet de] 19, 63, 69, 91, 219

Von Papen, 78, 267

Vukiçeviç, Zarla, D. 19, 68

W

Wagner, Richard, 20, 71, 153, 220

Wallace, Henry, 19

Wandel Wilki, 45, 80, 121, 174, 246, 267

Wellington, 20, 71, 153, 220

Wels, Sumner 19, 70, 91, 164, 236

Wilde, Oscar, 20, 43, 44, 68, 69, 88, 91, 132, 144, 159, 163, 219, 220, 227, 228

Whitman, Walt, XI, 9, 20, 61, 63, 82, 108, 180, 252, 270, 346, 379, 381

Woolf, Virginia, 415

Wordsworth, X, 9, 70, 109, 181, 250

Y

Y. Ak. bk. Yakup Aksel

Yahya Gürpınar, 7, 23, 31, 153, 187

Yakup Aksel, 18, 433

Yakup Kadri, 3, 381

Yalım, Mehmet, 6, 77

Yamaç, Cavit, 11, 12, 13, 14, 22, 23, 25, 26, 27, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 51, 53, 54, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 65, 66, 67, 68, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 80, 82, 101, 103, 106, 107, 116, 130, 142, 155, 162, 172, 188, 189, 190, 196, 197, 210, 223, 228, 239, 260, 268, 284, 285, 382, 395, 416, 423, 433, 434, 458

Yamaç, Ziya, 19, 21, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 52, 53, 63, 70, 72, 74, 76, 104, 125,

156, 157, 158, 160, 190, 191, 215, 216,
226, 292, 395
Yanoë, 20, 71, 153, 220
Yaprak Dökümü, 14, 22, 66, 67, 68, 124,
131, 162, 215, 231
Yarenlik, XIII, 14, 22, 56, 111, 160, 227,
394
Yarım Ay, 15, 26
Yassıtepe, Adnan, 9, 10, 26, 32, 34, 39, 43,
44, 386
Yaşamak, XIV, 41, 55, 74, 111, 126, 148,
199, 200, 205, 374, 428
Yaşın, Türkân Ali, 7, 74
Yazgan, Ziya, 8, 32, 33, 34, 38, 58
Yedigün, 375
Yener, Mümtaz, 391
Yeni insanlık, 374
Yeni Mabut, 22, 54, 128, 161, 231
Yeni Zonguldak, 374
Yesari, Afif, 9, 65, 70, 74
Yesari, Mahmut, 9, 381
Yeşil Adam, 16, 56, 57, 141, 142, 189

[Yeşim], Ragıp Şevki, 6, 41, 142, 156,
178, 388
Yöntem, Ali Canip 3, 5, 52, 156, 218
Yunan, 13, 19, 58, 67, 101, 136, 170, 171,
242, 243

Z

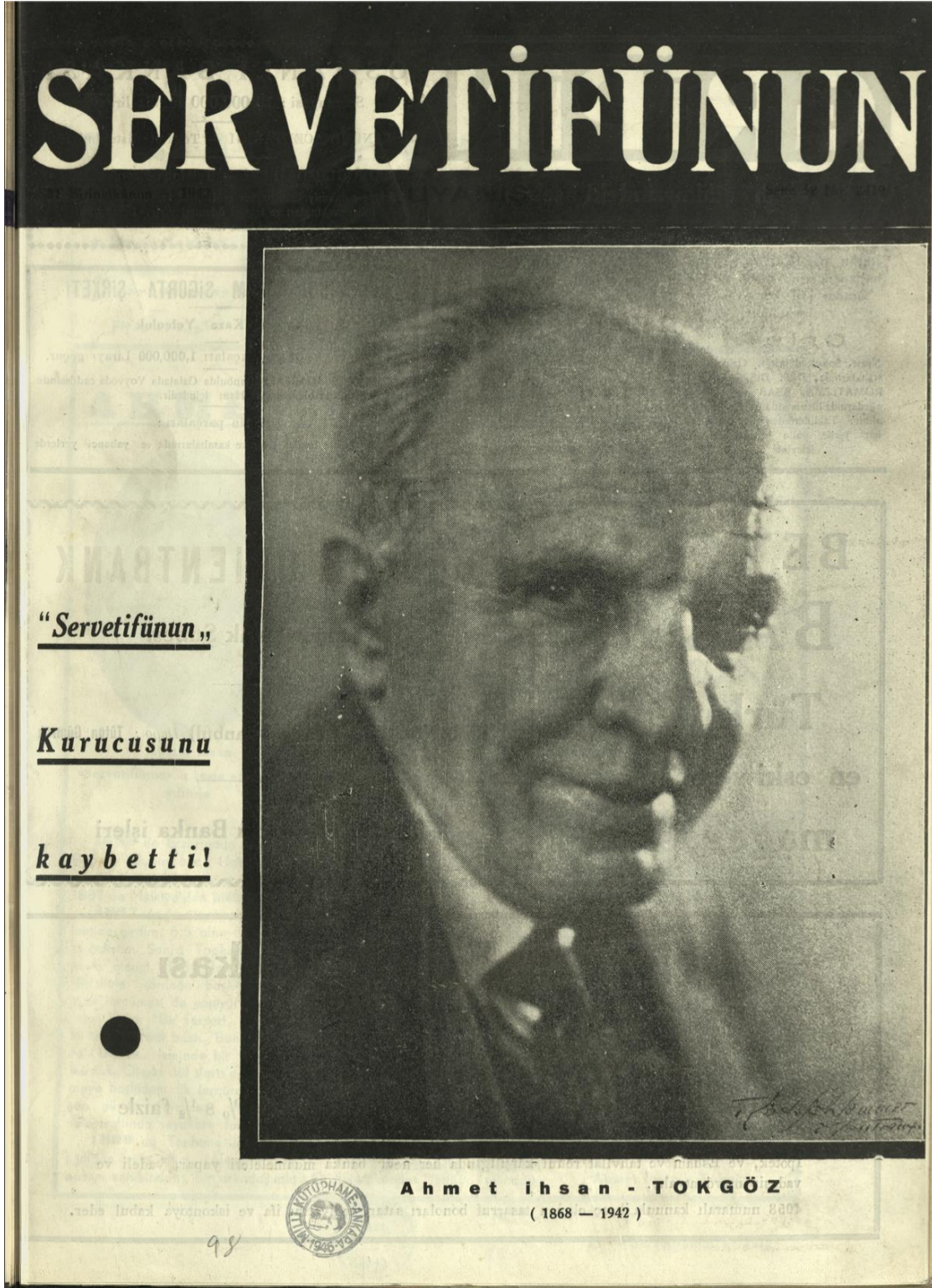
Zahir [Sıtkı] Güvemli bk. Güvemli, Zahir
Sıtkı
Zaim, Turgut 391
Zakkum Çiçekleri, 26, 48, 112, 223, 396
Zekâ, 340
Zekâî Paşa, 9
Zekânın Bilançosu, 20, 53, 54, 55, 56, 57,
61, 152, 208, 256, 257
Zeybekler, 341, 342
Ziya İlhan, 38, 351, 382
Zweig, Stefan, 26, 31, 32, 33, 34, 35, 36,
37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47,
102, 173, 243

EKLER

Ek 1: *Servetifünün Uyanış* dergisinin 2367 numaralı sayısının kapak fotoğrafı

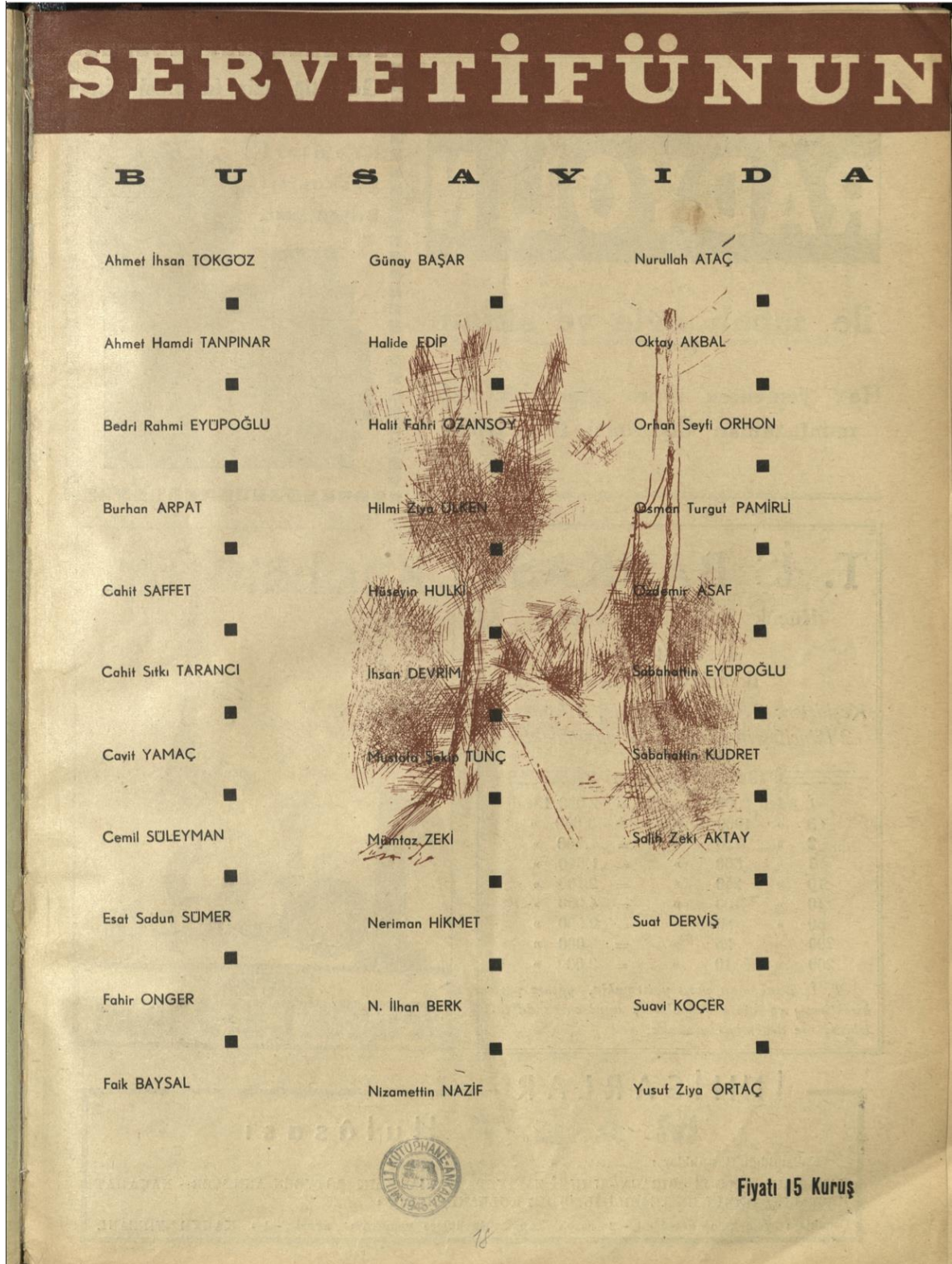

Ek 2: *Servetifünün Uyanış* dergisinin Ahmet İhsan'ın ölümü üzerine yayımlanan 31 Aralık 1942 tarihli 2419 numaralı nüshasının kapak fotoğrafı

Ek 3: *Servetifünun Uyanış* dergisinin manifestolara ayrılan 2440 numaralı sayısının kapak fotoğrafı

Ek 4: *Servetifünün Uyanış* dergisinin 2444 numaralı 10 Kasım özel sayısının kapak fotoğrafı

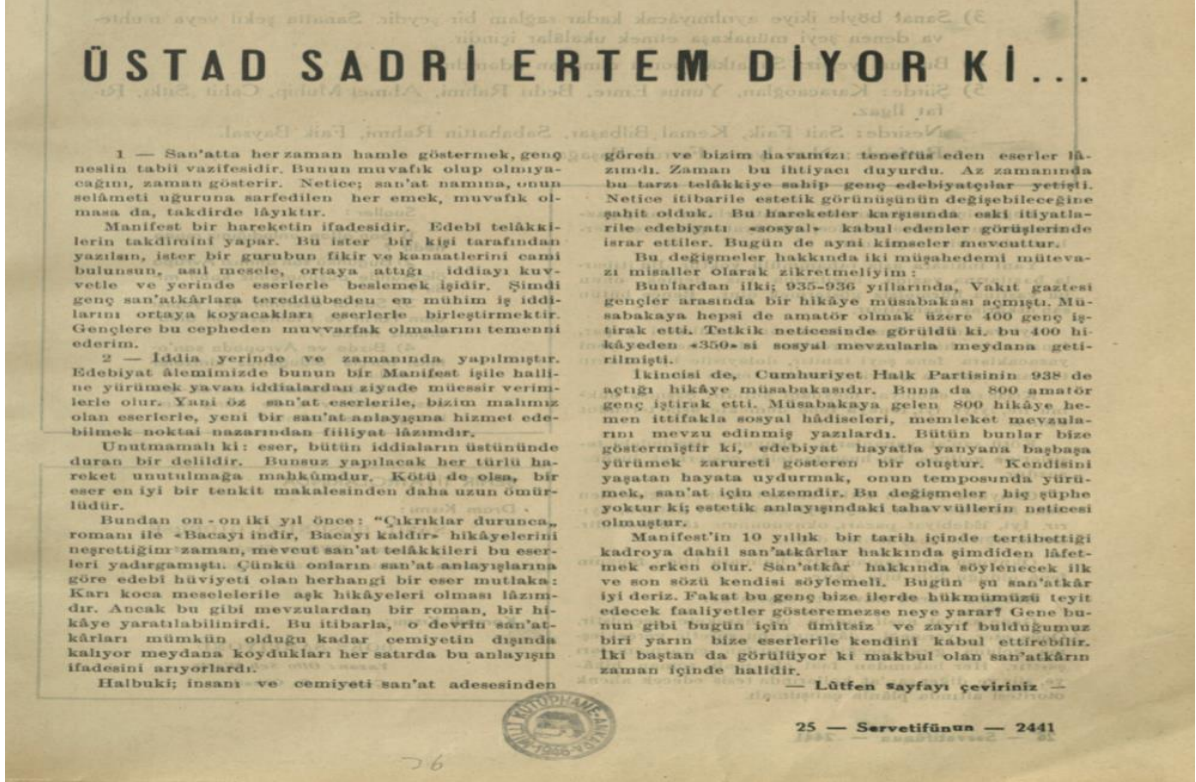

Ek 5: *Servetifünun Uyanış* dergisinin 25 Mayıs 1944 tarihli 2464 numaralı son nüshasının kapak fotoğrafı

Ek 6: Sadri Ertem'in genç nesil hakkındaki düşüncelerini ihtiva eden yazısı. Sadri Ertem, "Üstat Sadri Ertem Diyor Ki...", **Servetifünun Uyanış**, C. 94, S. 2441, 7 Ekim 1943, s. 25-26.

Bugün için kötü tanılan san'atkârların yazıp yazmaması meselesine gelince, edebiyat pazarı en serbest olan bir meydandır.

Yani inhisara asla tahammülü yoktur. Bu itibarla bazılarına yazma, bazılarına yaz demek, onun bu vafına hürmetsiz göstermek olur. Bence bütün san'atkârlar yazmalıdır.

İyi yazarlar, fena yazarların takdimini yapar, fenalar da hem iyileri reklâm eder, hem de yeni yazacaklara fena şeyi tanıtır, dolayısıyla bu fenanın tekrar meydana getirilmemesini temin eder.

Kısacası, edebiyat meydanı âdildir. Şaşmaz hükümü ile, iyiye iyi, fenaya fena demekte asla tereddüt etmez.

Kötü san'at yapanların, okuyucu üzerindeki tesirlerine gelince, bu hususta telâş göstermek lüzumsuzdur.

Okuyucu denilen kitle, bizim tahmin ettiğimizden daha fazla hassastır. Reglileyi görür. İyi kötüyü, ayırır. İyi, Edebiyat pazarı, okuyucunun tâ kendisidir. Dilsiz ağızsız meydanlar değil..

Okuyucu her zaman iyiyi bulmasa bile, fenanın fena olduğu bile okur.

Son söz olarak ilâve etmeliyim ki:

Genç san'at nesli şuurlu bir harekete geçmiştir. Önce eser vermediği, dâvanın bu suretle gerçekleşme yoluna girebileceğini hatırdan çıkarmamaları şarttır. Her bakımdan faal olunmalı, roman, hikâye, şiir ve diğer san'at kollarında tesis edecek ahenk otoritesi altında plânla çalışılmalı.

Ek 7: Dergiyi 17 mensur şiiri ile renklendiren Nihat Başta'nın Hiç adlı mensur şiiri, Nihat Başta, "Hiç", **Servetifünun Uyanış**, C. 93, No: 2435, 10 Haziran 1943, s. 280.

Hiç

Ayın kadehinden mehtap döküldü. Onu denizler içti. Dalgalar şarhog, sahiller mahmur oldu.

Ayın kadeğinden mehtap döküldü. Onu gördük. Gözlerimiz aydın, içimiz nur oldu.

Ay mehtaptan gözleriyle denizleri seyretti. Denizler, mehtaptan gözleriyle ayı gördü. Ay bize baktı, biz aya baktık. Mehtaptan aynada ay kendini seyretti, biz kendimizi seyrettik. Bu hale biz mağrur olduk, o mağrur oldu. Fakat nihayet o mahmur, nur, gurur hepsi, hepsi aynadan ayrılınca dur ve mahcur oldu. Hepsi, hepsi birden hiç oldu.

Ayın kadehinden mehtap döküldü. Bu mehtap bir hiçtir, bir hiç. . .

Fakat ey sevgili ıssız kırlarda seninle kadehlerimizi hiçle dolduralım. Sen bana de;

—İç.

Ben sana diyeyim:

—İç.

Bir birimizin elinden içelim de içtiğimiz hiç olsun, hiç. . .

Nihat BAŞTA

Ek 8: Ahmet Muhip Dranas'ın Türk Ressamları üzerine kaleme aldığı araştırma-inceleme yazısı. Ahmet Muhip Dranas, "Türk Ressamları", *Servetifünun Uyanış*, C. 93, No. 2413, 19 İkinciteşrin 1942, s. 4-11.

Türk resim tarihine bir bakış

TÜRK RESSAMLARI

Daima tabiatı motif olarak alan Türkler, tabiata insan ruhunun güzelliğini ve üslûbunu katarak bugün modern san'atın temellerinden olan "Üslûplaştırmayı,, şaşılacak bir mükemmellikte başarmışlardır

YAZAN: AHMET MUHIP - DRANAS

Fatih Sultan Mehmet
(Resim Bellini tarafından)

lardır. Bu sanatlarda daima tabiatı motif olarak alan Türkler, tabiata insan ruhunun güzelliğini ve üslûbunu katarak bugün, modern san'atın temel kanunlarından olan "Üslûplaştırma,, yı şaşılacak bir mükemmellikte başarmışlardır. Bilhassa hat sanatı, bütün dünyada nevi şahsına münhasır bir sanat olarak, Türkün bu sahadaki dehasını gösterir. Hiç bir sanatta «mücerret» , hat sanatında olduğu kadar çıplak ve mükemmel olmamıştır.

Avrupa anlamında resim sanatı memleketimize, Türk sanatçıları elile, ancak 19 uncu asrın ikinci yarısında girer. Bundan evvel gerçik, Türkler resim sanatına tamamen yabancı kalmış değillerdir. Tâ, Fatih Mehmet zamanında, hattâ ondan önceleri Avrupa'dan İstanbul'a bir çok tanınmış Garp ressamlarının davet edildiği, onlara tablolar ısmarlandığı, Osmanlı İmparatorlarından bir çoklarının bizzat portrelerini yaptıkları tarihi bir hakikattir. Bu eserlerin mühim bir kısmı, Topkapı müzesindedir. Fakat 19 uncu asrın ikinci yarısından evvel, Garpli mânada resim yapmak üzere eline fırça almış bir sanatkar tanımlıyoruz. [1]

19 uncu asrın ikinci yarısında

[1] Minyatürlerde her ne kadar insan ve diğer canlı yaratık tasvirleri varsa da, bunlar tabiatteki mınalarından ve durumlarından tecrit edilerek, şekilleri değiştirilerek, nisbetleri bozularak ve tek sahata bırakılarak tezyimye irca edilmişlerdir.

saraya takdim edilmek üzere yapılmış ilk resimlerimizde, göze çarpan hususiyet bilgi ve maharetten ziyade, samimiyet ve sadeliktir. Bu eserlerde, rönesansın ilkel sanatçılarına has bir üslûp ve şiir vardır. İstanbul muhteelif mesire yerlerine, bazı güzel yerlerine ait manzaralardan ibaret olan bu eserler bugün Dolmabahçe ve heykel müzesindedir ve tahminen kırk elli kadardır.

Bu ilkel sanatkarlarla beraber, aynı devre içinde fakat karakterleri daha başka ve sanattan çok daha mahir ve derin üç sima görürüz: Şeker Ahmet Paşa, Zekâi Paşa ve Miralay Süleyman Seyyit bey.

Her üçü de Avrupada bulunmuşlar ve mühim Avrupalı sanatkarların atölyelerinde senelerce çalışarak Garp sanatı ile yakın bir temas temin etmişlerdir. Bununla beraber eserleri primitifliklerini ve safiyetlerini muhafaza etmektedir ki bu, onların en mühim meziyetidir. Zira bu suretle Avrupanın taklidi bir şekilde tesiri altında kalmaktan kurtulmuşlar, orada sadece tekniği ve bilgiyi elde ederek eserin ruhunu, kendi benliklerinden çıkarmışlardır. Bu üç sanatkarın eserleri de Dolmabahçe Resim ve Heykel müzesindedir. Bu eserler, manzara ve natüromort olmak üzere iki kısımdır. İnsan vücudüne rağbet edilmediği görülmektedir. Üç üs-

Türk Ressamları

— 4 den devam —

tattan Şeker Ahmet Paşa, bilhassa manzaralarile ve bu manzaraları saran tatlı ve grili orman yeşillerile temayüz eder. Manzaraları, natüromortlarından daha kuvvetlidir. Zekâi Paşa da yine, daha ziyade bir manzara ressamıdır. Şeker Ahmet Paşadan daha usta ve bilgili görünmektedir. Bununla beraber Şeker Ahmet Paşa tabiata karşı daha geniş bir serbestlik içinde çalışmıştır, daha hürdür. Ve daha primitiftir. Miralay Süleyman Seyit beye gelince, bu

ressam için, bir natüromort üstadı demek lazımdır. Bugüne kadar hiç bir ressamımıza Seyit bey avarında bir natüromort yapmak nasip olmamıştır. Bu natüromortlarda, tabiatı olduğu gibi göstermeğe çalışmakla beraber kuru bir tabiat taklidiğine düşmeyen, derin samimiyetini her zaman muhafaza ederek, tam bir plâstik anlayış içinde tabiata insanı, mânayı katan, tabiatı coşturan ve heyecanlandıran beğeri bir sanatkarla karşı karşıyayız.

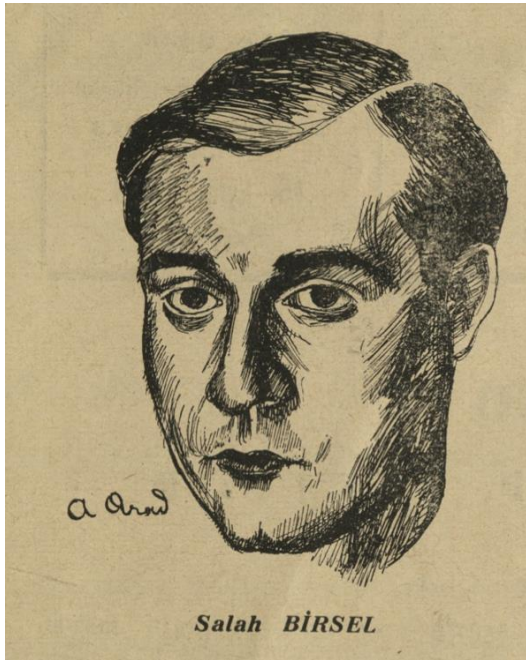
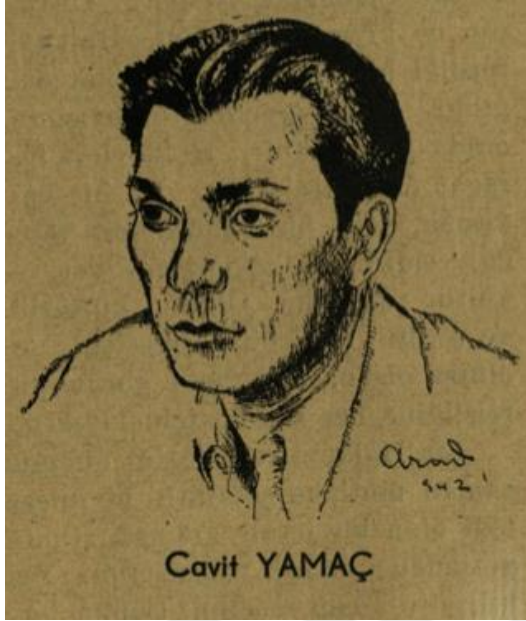
Bu üç büyük sanatkardan sonra Türk resmi daha bilgili, daha usta, daha teknik bir yola doğru giderse de, eski safiyetini ve plâstik değerini kaybedip teredditi etmiye başlar. Gerek Hamdi bey, gerek Ali Rıza bey, gerekse, başlangıcı daha iyi olan Halil Paşa hep bu devreye mensuplardır. Yalnız, çağdaş olmak bakımından bu devreden sayılması lâzımgelen Ahmet Ziya bey eserleriyle apayrı bir şahsiyettir. Maalesef bugüne kadar kendisinden hiç bahsedilmemiş olan bu mütevazı resim hocası, devri içinde bir parlıttır. İddiasızca yaptığı eserlerde bizzat sanatın iddiası vardır.

Bu devreyi takiben gelen nesil, bize Avrupadan akademizma ile karışık bir empresyonizma getirir. Bu neslin belli başlı simaları arasında: Nazmi Ziya, Çallı İbrahim, Fayhman, Hikmet, Namık İsmail, Şevket Dağı, Ali Sami, Avni Lifiz vardır. Tabiatı ve ışıyı derin bir aşkla seven Nazmi Ziya empresyonizmanın memleketimizdeki tek ve kuvvetli mimesilidir.

Cümhuriyete kadar Türk resmi aşağı yukarı bu üç devreyi ihtiva eder. Cümhuriyetten sonra büsbütün yeni ve apayrı sanat anlayışında bir nesil gelir.

Ahmet Muhip - DRANAS

Ek 9: Çizimi Ressam Agop Arad'a ait Cavit Yamaç, N. İlhan Berk, Salâh Bîrsel portreleri

Ek 10: Çizimi Fuat İzer'e ait Fransız yazar Georges Duhamel portresi

